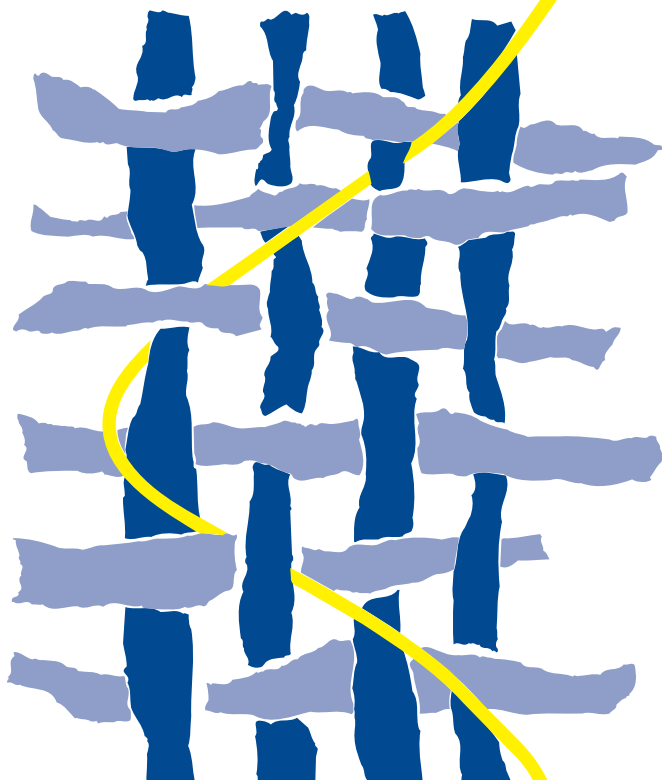

Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

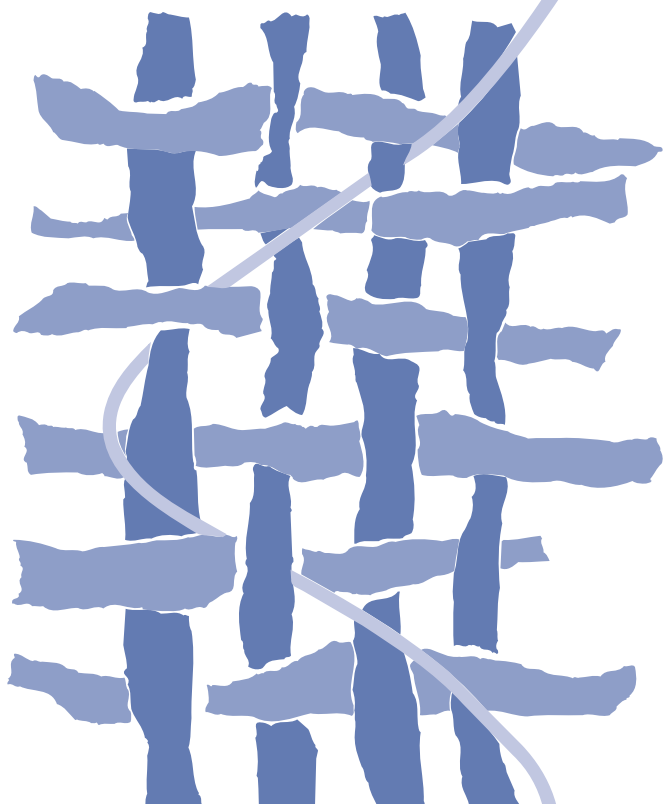
1998

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

για το 1998

Στρασβούργο, Φεβρουάριος 1999

Κύριον José Maria Gil-Robles Gil-Delgado
Πρόεδρο
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
rue Wiertz
B-1047 Βρυξέλλες

Κύριε Πρόεδρε,

Σύμφωνα με το άρθρο 138Ε, εδάφιο 1 της Συνθήκης περί
Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το άρθρο 3,
εδάφιο 8 της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
σχετικά με το καθεστώς του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και
τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του σας
υποβάλλω την έκθεσή μου για το έτος 1998.

Jacob Söderman
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ 11

2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 17

2.1 Η ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 17

2.2 Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 18

2.2.1 “Κακή διοίκηση” 20

2.2.2 Κώδικας συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης 20

2.3 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 22

2.4 ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 25

2.5 ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 26

2.6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 27

2.7. ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 27

2.8. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΣΕ Ο ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ 28

2.9 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ 29

2.10 ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ 30

2.10.1 Καταγγελίες για άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση σε έγγραφα 30

2.10.2 Δίκαιη διαδικασία κατά τις έρευνες του Διαμεσολαβητή 31

2.10.3 Η εξουσία του Διαμεσολαβητή να ερευνά φακέλους 31

3 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 33

3.1 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΚΡΟΥΣΜΑ ΚΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 33

3.1.1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Επιστροφή ιατρικών εξόδων 33

Κανόνες συμμετοχής στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 36

3.1.2 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

Επιθεώρηση για τη διερεύνηση των λόγων άρνησης της πρόσβασης σε έγγραφα 41

3.1.3 Η Επιτροπή

Ανταγωνισμός : Απάντηση σε έγγραφο – Αρμοδιότητα	45
Μισθοί Επιτρόπων : Αίτηση παροχής πληροφοριών	47
Δανική φορολογία εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων	50
Διαδικασία υποβολής προσφορών για την παροχή τεχνικών υπηρεσιών στην Επιτροπή	55
Εικαζόμενες παραβιάσεις των κανόνων ανταγωνισμού	59
Επιλογή υποψηφίων ασκουμένων	68
Απάτη σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο : Εικαζόμενη αδράνεια της ΟΣΚΠΑ	70
Διαδικασία υποβολής προσφορών	73
Χρηματοδοτική στήριξη προς ισπανούς εκτελωνιστές μετά την έναρξη ισχύος της εσωτερικής αγοράς	75
Γερμανική κρατική ενίσχυση για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	78
Προθεσμία για την υποβολή προτάσεων σε πρόσκληση υποβολής προσφορών	82
Προστασία των δασών από τις πυρκαγιές: Ερμηνεία του κανονισμού 3529/86	84
Ακύρωση χρηματοδοτικής ενίσχυσης σχεδίου	85
Δασμοί επί του κρέατος τάρανδου	86
Απόφαση της Επιτροπής να μην κινήσει διαδικασία παράβασης δυνάμει του άρθρου 169 ΕΚ	88
Αρνηση εθνικού δικαστηρίου να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα: Απόφαση της Επιτροπής να μην δώσει συνέχεια σε σχετική καταγγελία	90
Αμοιβαία αποδοχή αδειών πολιτικής αεροπορίας	92
Τιμή των εκδόσεων της Επιτροπής	93
Υποτροφία της Επιτροπής: Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης	95
Μη πρόσληψη εμπειρογνώμονα	96
Πίνακας επιτυχόντων για πρόσληψη	98
Εικαζόμενες διακρίσεις σε διαγωνισμό	100
Άρθρο 169: Παράλειψη έκδοσης αιτιολογημένης γνώμης και αποκλεισμός του καταγγέλλοντος από συνεδρίαση	101
Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων	106
Οδηγία για τις οργανωμένες διακοπές: Εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής να χειριστεί δέοντως καταγγελία	107
Διαδικασίες πρόσληψης: Απόφαση διορισμού άλλου υποψηφίου	112
Εικαζόμενη παράλειψη πρόληψης διακρίσεων στην πρόσβαση σε θέση δημοσίου υπαλλήλου	115

3.1.4 Η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΥΕΕΕΚ: Σύστημα διανομής και τιμολογιακή πολιτική	116
--	-----

3.2 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

119

3.2.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Σύστημα αποζημιώσεων για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	119
---	-----

3.3 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΥΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΡΓΑΝΟ

123

3.3.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Πρόσληψη: Αρνητικά αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης	123
Μη παροχή τευχών συγγραφής υποχρεώσεων στη γλώσσα του προσφέροντος	124

3.3.2 Επιτροπή

Κρατικές ενισχύσεις: Επιβολή του κοινοτικού δικαίου από την Επιτροπή	126
Εικαζόμενη παράλειψη ενημέρωσης μετά από τηλεφωνικές συνομιλίες.	129
Καθυστέρηση καταβολής της συνδρομής της Επιτροπής σε σχέδιο	131
Παράλειψη ενημέρωσης του καταγγέλλοντα για εξελίξεις σχετικές με την καταγγελία του	133

3.3.3 Υπηρεσία Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά

Διαγωνισμός για την πρόσληψη προσωρινών υπαλλήλων: μη επιλογή υποψηφίου	136
---	-----

3.4 ΦΙΛΙΚΟΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΕΤΕΥΧΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

138

3.4.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Εξοδα ταξιδιού για επίσημη επίσκεψη μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	138
--	-----

3.4.2 Επιτροπή

Πρόσβαση σε έγγραφα της Επιτροπής	141
Διαδικασία διαγωνισμού για τη θέση οικονομικού διευθυντή στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE	143
Μη ανανέωση εξωτερικής σύμβασης: Εικαζόμενη παράλειψη έγκαιρης ενημέρωσης	145

3.5 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ ΜΕ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

147

3.5.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Προσωπικό: αναγνώριση επαγγελματικής ασθένειας	147
Διαγωνισμός: Παροχή ανακριβών πληροφοριών	150

3.5.2 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

Απόφαση 93/731 του Συμβουλίου: Έννοια της "επαναλαμβανόμενης αίτησης" και των "πολυσέλιδων εγγράφων".	153
Συμβούλιο: Πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα	157
Αρνηση πρόσβασης σε έγγραφα: Απρόσφορη αιτιολογία	162
Ανοικτός διαγωνισμός: Παράλειψη ενημέρωσης για δυνατότητες προσφυγής	166
Πρόσβαση σε έγγραφα	170

3.5.3 Επιτροπή

Φράγμα ΙΤΟΙΖ: Αδυναμία της Επιτροπής να παράσχει πρόσφορη αιτιολογία για την κρίση της ότι δεν διαπιστώθηκε παράβαση	175
Διάφορα σχετικά με σύμβαση έρευνας	181
Δίκαιο ανταγωνισμού : Εικαζόμενη παράλειψη ανάληψης δράσης και απάντησης σε αλληλογραφία	189
Αναγνώριση διπλωμάτων οδοντιατρικής από τρίτες χώρες.	193
Εμπιστευτικότητα της σχέσης ιατρού-ασθενούς	198
Αιτιολογία απόρριψης υποψηφίου	200
Τροποποίηση ερευνητικών υποτροφιών	203
Επιχορήγηση για φεστιβάλ κινηματογράφου: Απρόσφορη αιτιολογία.	208
Αμοιβαία αναγνώριση αδειών ελικοπτέρου	211

Παράλειψη ενημέρωσης για το αποτέλεσμα καταγγελίας	213
Μεταβολή της πολιτικής προσλήψεων	217
Διαδικασίες προσλήψεων	220
Αδικαιολόγητη καθυστέρηση απάντησης σε επιστολή	223

3.5.4 Ελεγκτικό Συνέδριο

Επιστροφή εξόδων σε υποψηφίους διαγωνισμού	227
--	-----

3.6 ΣΧΕΔΙΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 231

3.6.1 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

Ενημερωμένος κατάλογος των μέτρων που έχουν υιοθετηθεί στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων	231
--	-----

3.7 ΕΡΕΥΝΕΣ ΙΔΙΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ 235

3.7.1 Επιτροπή

Όρια ηλικίας για πρόσληψη	235
Συνταξιοδοτικά δικαιώματα του τοπικού προσωπικού της Επιτροπής	243

4 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 245

4.1 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ 245

4.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 245

5 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΟΡΓΑΝΑ 247

5.1 ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΑΦΗΣ 247

5.2 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ 248

5.3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΟΡΓΑΝΑ 248

6 ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ 251

6.1 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 251

6.2 ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ 252

6.3 ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 260

6.4 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ 264

7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	267
A	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	267
B	Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ	272
Γ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	274

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η δημιουργία της υπηρεσίας του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή ήταν ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της Συνθήκης του Μάαστριχτ σε σχέση με την ιθαγένεια της Ένωσης. Η δυνατότητα προσφυγής στο Διαμεσολαβητή είναι ένα από τα δικαιώματα του Ευρωπαίου πολίτη, τα οποία εγγυάται το κοινοτικό δίκαιο. Στην πρώτη Ετήσια Έκθεσή μου (1995), είχα αναγγείλει ότι στην Ετήσια Έκθεση του 1998 θα πρότεινα ενδεχόμενες μεταρρυθμίσεις και αλλαγές της εντολής, των εξουσιών ή των διαδικασιών της υπηρεσίας του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, υπό το φως της εμπειρίας που θα απεκτάτο από την έναρξη των εργασιών της υπηρεσίας το Σεπτέμβριο 1995. Έτσι, μεγάλο μέρος αυτού του προλόγου είναι αφιερωμένο στην εκπλήρωση αυτής της δέσμευσης, με στόχο να σταθμιστεί τι χρειάζεται ακόμη για την απόλυτη παγίωση της υπηρεσίας του Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να μπορέσει να υπηρετήσει τους Ευρωπαίους πολίτες όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα.

Πρώτον, θα ήθελα να ενημερώσω τους αναγνώστες ότι η δομή της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης είναι η ίδια με τις εκθέσεις των δύο προηγούμενων ετών πλήρους δραστηριότητας, του 1996 και του 1997. Εντούτοις, έγινε μια σημαντική αλλαγή στην επιλογή των υποθέσεων που παρουσιάζονται στην Έκθεση. Οι προηγούμενες Ετήσιες Εκθέσεις περιελάμβαναν όλες τις υποθέσεις που περατώνονταν μετά από έρευνα. Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της υπηρεσίας, κάτι τέτοιο ήταν χρήσιμο ούτως ώστε να δίδεται πλήρης εικόνα του έργου του Διαμεσολαβητή. Η αύξηση του αριθμού των υποθέσεων σημαίνει ότι δεν υπάρχει πλέον λόγος, από την άποψη των αναγκών του πολίτη, να περιλαμβάνονται όλες, λόγω του ότι πολλές υποθέσεις αποτελούν στην πραγματικότητα επανάληψη προηγούμενων και δεν παρουσιάζουν ουσιαστικά μεγάλο ενδιαφέρον για το κοινό. Στην παρούσα Έκθεση, συνεπώς, υιοθετώ τη συνήθη πρακτική των υπηρεσιών των εθνικών διαμεσολαβητών περιλαμβάνοντας μόνον επιλεγμένες υποθέσεις, ούτως ώστε να διατηρηθεί το μέγεθος της Έκθεσης σε λογικά όρια και να εξασφαλιστεί ότι παραμένει σαφής και ευανάγνωστη.

Περιλαμβάνονται, ασφαλώς, όλες οι υποθέσεις που θέτουν σημαντικά ζητήματα αρχής, καθώς και όλες θέτουν νέα ζητήματα σχετικά με την αρμοδιότητα ή τις διαδικασίες του Διαμεσολαβητή και εκείνες που περιέχουν πορίσματα γενικότερου ενδιαφέροντος. Για όσους επιθυμούν να μελετήσουν όλες τις υποθέσεις των οποίων η εξέταση περατώθηκε μετά από έρευνα, η ηλεκτρονική σελίδα του Διαμεσολαβητή στο Internet προσφέρει τις σχετικές πληροφορίες σε νέα περιεκτική μορφή από τον Ιούλιο 1998, δημοσιεύοντας όλες τις αποφάσεις στην αγγλική και στη γλώσσα του καταγγέλλοντος. Αντίγραφο όλων των αποφάσεων σε έντυπη μορφή μπορεί επίσης να ληφθεί από την υπηρεσία του Διαμεσολαβητή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Όταν συζητήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η Ετήσια Έκθεση 1997, ορισμένες επικριτικές φωνές ανέφεραν ότι ο Διαμεσολαβητής είχε σημειώσει επιτυχία σε μικρό μόνον ποσοστό υποθέσεων. Στην άποψη αυτή είχαν καταλήξει βάσει όλων των υποβληθεισών καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένων όσων ευρίσκοντο εκτός των ορίων της εντολής. Δεν νομίζω ότι αυτός ο τρόπος να κρίνονται τα αποτελέσματα της δραστηριότητας του Διαμεσολαβητή είναι πράγματι δίκαιος. Ελάχιστα πράγματα μπορούν να γίνουν για καταγγελία που δεν εμπίπτει στα όρια της εντολής, εκτός από το να προσαρτήσει ο Διαμεσολαβητής να συμβουλευθεί τον καταγγέλλοντα, ή να διαβιβάσει την καταγγελία σε αρμόδιο όργανο. Καταφέραμε να το πράξουμε στο 80% σχεδόν τέτοιων περιπτώσεων.

Κατά τη διάρκεια του 1998, η υπηρεσία του Διαμεσολαβητή διεκπεραίωσε συνολικά 1617 υποθέσεις, εκ των οποίων 1372 ήταν νέες καταγγελίες που ελήφθησαν το 1998.

Κατά τη διάρκεια του έτους ανελήφθη 1 έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας, ενώ 185 έρευνες περατώθηκαν με αιτιολογημένη απόφαση. Σε ποσοστό 45% των υποθέσεων αυτών, η υπόθεση διευθετήθηκε από το όργανο, επετεύχθη φιλικός διακανονισμός, ή η υπόθεση έκλεισε με κριτική παρατήρηση. Το 1997 και 1996, τα αντίστοιχα ποσοστά ήσαν 40% και 35% αντιστοίχως. Το 1998, διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης σε ποσοστό 52% των υποθέσεων. Η μη διαπίστωση περιπτώσεων κακής διοίκησης δεν είναι πάντα αρνητική για τον πολίτη. Η διαδικασία έρευνας απαιτεί να εξηγηθεί το όργανο στον καταγγέλλοντα τι έχει κάνει και γιατί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, πείθει μάλιστα τον καταγγέλλοντα ότι ενήργησε δεόντως.

Είναι πάντα απαραίτητο η υπηρεσία του Διαμεσολαβητή να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα αποτελέσματά της από την άποψη του πολίτη. Πολλά απομένουν να γίνουν σε αυτόν τον τομέα, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι σημειώνεται συνεχής βελτίωση στην έκβαση των υποθέσεων και στον αριθμό των υποθέσεων που διεκπεραιώνονται. Ο βασικός στόχος πρέπει να είναι η σύντμηση, το επόμενο έτος, του χρόνου που απαιτείται για τη διεκπεραίωση υπόθεσης. Ο στόχος ενός μηνός για τη λήψη απόφασης σχετικά με το παραδεκτό και ενός έτους για την περάτωση της εξέτασης μιας υπόθεσης μετά από έρευνα δεν έχει ακόμη επιτευχθεί απολύτως, αλλά πρέπει να γίνει πραγματικότητα τα επόμενα χρόνια.

Συχνά μπορούν να επιτευχθούν θετικά αποτελέσματα μέσω ερευνών ιδίας πρωτοβουλίας που αναλαμβάνει ο Διαμεσολαβητής. Η καθημερινή διεκπεραίωση καταγγελιών πολιτών μπορεί να επισύρει την προσοχή του Διαμεσολαβητή σε ιδιαίτερα προβλήματα ή επαναλαμβανόμενα θέματα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, μπορεί να απαιτείται ανάληψη θετικής πρωτοβουλίας εκ μέρους του Διαμεσολαβητή για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Το Νοέμβριο 1998, εγκαινίασα έρευνα σχετικά με την ύπαρξη κώδικα χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς των υπαλλήλων στις σχέσεις τους με το κοινό στα διάφορα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς και τη δυνατότητα πρόσβασης του κοινού σε έναν τέτοιο κώδικα.

Η ιδέα ενός τέτοιου Κώδικα έχει υποστηριχθεί σθεναρά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπου ο κ. Roy PERRY, BEK, εισηγητής της έκθεσης της Επιτροπής Αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητές της το διάστημα 1996-1997, ζήτησε τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης για τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς. Το Κοινοβούλιο τόνισε “πόσο μεγάλη σημασία έχει να είναι ένας τέτοιος κώδικας κατά το δυνατόν ταυτόσημος για όλα τα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς, για λόγους ευκολότερης πρόσβασης του κοινού και κατανόησης”.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας παρατίθενται στη συνέχεια στο κεφάλαιο 2 (μέρος 2.2.2). Ελπίζω να είμαι σε θέση να αναγγείλω θετικά αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας σε μελλοντική Ετήσια Έκθεση.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Σύμφωνα με την αρχική ισπανική πρόταση για τη δημιουργία υπηρεσίας Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ο Διαμεσολαβητής θα επόπτευε τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου σε όλα τα επίπεδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμα και σε εθνικό, περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο. Ο μεγάλος αριθμός καταγγελιών που βρίσκονται εκτός των ορίων της εντολής και συνεχίζουν να αντιπροσωπεύουν περίπου 70% των υποβαλλομένων καταγγελιών, αποδεικνύει ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν κατανοούν ότι η εντολή του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή περιορίζεται μόνον στις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών.

Η ανάλυση των καταγγελιών που βρίσκονται εκτός των ορίων της εντολής, αλλ’ αφορούν το κοινοτικό δίκαιο, η οποία διενεργήθηκε από τον José Martínez Aragon, κύριο νομικό σύμβουλο στη γραμματεία μου, και παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 2 της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης, αποδεικνύει ότι πολλές τέτοιες καταγγελίες αφορούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ένωσης. Η ελεύθερη κυκλοφορία είναι ένα από τα συνδεδεμένα με την ιθαγένεια της Ένωσης δικαιώματα, το οποίο εγγυάται

το άρθρο 8Α της Συνθήκης. Δεν θα ήταν σκόπιμο να είναι σε θέση ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής να προσφέρει βοήθεια στους Ευρωπαίους πολίτες, ούτως ώστε να επωφελούνται από αυτό το θεμελιώδες δικαίωμα που διαθέτουν;

Προσωπικά, θεωρώ απολύτως ενδεδειγμένο να πιστεύει κανείς στην αρχή της επικουρικότητας και να προσπαθεί ακατάπαυστα να προωθεί την ιδέα ότι οι εθνικοί διαμεσολαβητές και τα συναφή όργανα πρέπει να ενθαρρύνονται και να επικουρούνται στη διεκπεραίωση καταγγελιών Ευρωπαίων πολιτών που αφορούν το κοινοτικό δίκαιο. Κάτι τέτοιο θα καταστεί ακόμα περισσότερο χρήσιμο όταν τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία θα εντάξει στο πεδίο του κοινοτικού δικαίου και θέματα θεωρήσεων (visa), ασύλου και δικαιωμάτων των αλλοδαπών, τα οποία αποτελούν κλασσικά θέματα καταγγελιών προς διαμεσολαβητές και συναφή όργανα σε εθνικό επίπεδο. Το δικαίωμα αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει επίσης να γίνει ευρύτερα γνωστό, ιδίως για θέματα αρχής ή μεγαλύτερης πολιτικής σημασίας.

Δεδομένου ότι η συνεργασία μας με τα εθνικά και τα περιφερειακά όργανα αναπτύσσεται τόσο θετικά, δεν προτίθεμαι να προτείνω κάποια αλλαγή σε αυτό το σημείο σχετικά με την εντολή του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή όπως προσδιορίζεται στη Συνθήκη, αλλά δεσμεύομαι να αυξήσω τις προσπάθειές μου στον εν λόγω τομέα.

Αυτό που θα μπορούσε να βοηθήσει πραγματικά τον πολίτη θα ήταν η σαφής αναφορά στη Συνθήκη όλων των βοηθημάτων που προσφέρει το κοινοτικό δίκαιο, ούτως ώστε να ενημερώνονται δεόντως οι Ευρωπαίοι πολίτες για τα σχετικά δικαιώματά τους. Σε μια κοινωνία που διέπεται από το κράτος δικαίου, τα δικαστήρια αποτελούν το κύριο σύστημα μέσω του οποίου το κράτος δικαίου παγιώνεται. Σήμερα, εντούτοις, δεν υπάρχει διάταξη που να ενημερώνει τον πολίτη για το ζωτικό ρόλο που παίζουν τα εθνικά δικαστήρια στην εξασφάλιση του σεβασμού του κοινοτικού δικαίου. Επίσης, η Συνθήκη πρέπει να αναφέρει και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σε εθνικούς διαμεσολαβητές και αναφοράς στα κοινοβούλια σε περίπτωση σύγκρουσής με τη διοίκηση, οι οποίες εμπλέκουν το κοινοτικό δίκαιο. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποχρεούται να εξασφαλίζει ότι η νομική δομή του περιλαμβάνει αποτελεσματικό και ενδεδειγμένο μη δικαιοδοτικό όργανο στο οποίο να μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες προς το σκοπό αυτό.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι θα πρέπει να περιληφθεί στη Συνθήκη το δικαίωμα του Ευρωπαίου πολίτη να καταγγέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εικαζόμενη παράβαση του κοινοτικού δικαίου από κράτος μέλος. Αυτός φαίνεται να είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των πολιτών σε αυτή τη διαδικασία, καθώς και ο ενδεδειγμένος και διαφανής χειρισμός των καταγγελιών τους στο μέλλον.

H ΑΝΑΓΚΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αναλάβει πρωτοβουλία για την τροποποίηση του Δημοσιονομικού Κανονισμού, ούτως ώστε να καθιερωθεί η ανεξαρτησία του προϋπολογισμού του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Η πρωτοβουλία αυτή είναι ευπρόσδεκτη, υπό την προϋπόθεση να δοθεί στην υπηρεσία μας επαρκής χρόνος προσαρμογής, ούτως ώστε να μην παρακωλυθεί η διεκπεραίωση των καταγγελιών. Από την άποψη αυτή, θα ήταν ρεαλιστικό να θεσπιστεί ανεξάρτητος προϋπολογισμός από το έτος 2001. Το χρονοδιάγραμμα αυτό θα προσφέρει και τον απαραίτητο χρόνο για την απαιτούμενη τροποποίηση του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή.

Ουσιαστικότερη σημασία έχει ένα άλλο θέμα σχετικά με το Καταστατικό. Αφορά τους περιορισμούς των έρευνών που τάσσει το άρθρο 3 (2), σύμφωνα με το οποίο η πρόσβαση σε φάκελο μπορεί να μην επιτραπεί για "λόγους απορρήτου δεόντως αιτιολογημένους" ενώ οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, όταν εξετάζονται μετά από αίτημα του Διαμεσολαβητή, "ομολογούν εξ ονόματος και βάσει οδηγιών των διοικήσεων στις οποίες υπάγονται και δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο".

Πιστεύω ότι οι περιορισμοί αυτοί δεν είναι χρήσιμοι, ούτε και ενδεδειγμένοι. Η όλη έννοια μιας έρευνας του Διαμεσολαβητή είναι ότι οι πολίτες μπορούν να αναμένουν ότι ο Διαμεσολαβητής θα έχει πρόσβαση σε όλα τα κρίσιμα γεγονότα και έγγραφα, ακόμα και αν οι πληροφορίες δεν μπορούν να δημοσιοποιηθούν εν όλω διότι είναι απόρρητες. Σε κάθε περίπτωση, οι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν ότι οι έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν περιορίζονται και ότι μπορεί να επιθεωρεί όλους τους απαραίτητους φακέλους και να λαμβάνει κάθε απαιτούμενη μαρτυρία.

Οι περιορισμοί οι οποίοι τίθενται στην εξέταση μαρτύρων είναι απαράδεκτοι, διότι, αν ληφθούν κατά γράμμα, θα μπορούσαν ακόμα και να υποχρεώνουν μάρτυρα να ψευσθεί (για παράδειγμα, για να συγκαλύψει περίπτωση απάτης), αν λάβει τέτοια εντολή από τους προϊσταμένους του στη διοίκηση. Για να μπορεί η έρευνα να είναι αξιόπιστη, θα πρέπει να απαιτείται από τους μάρτυρες μόνον να καταθέτουν την αλήθεια και να αποκαλύπτουν κατά την έρευνα όλα τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά. Η αιτιολογία της παρούσας διάταξης του Καταστατικού αποτελεί στην πραγματικότητα εμπόδιο για τον ενδεδειγμένο χειρισμό υποθέσεων διαφθοράς και απάτης στην ευρωπαϊκή διοίκηση. Αν ο επιδιωκόμενος στόχος είναι να συμβάλουν οι έρευνες του Διαμεσολαβητή στην καταπολέμηση πιθανής διαφθοράς και απάτης στη διοίκηση βάσει καταγγελιών ή πρωτοβουλιών, αυτοί οι απόρροφι περιορισμοί πρέπει να εξαλειφθούν.

Στην πράξη, ουδέποτε μέχρι σήμερα απαγορεύθηκε στο Διαμεσολαβητή η πρόσβαση σε φάκελο, παρόλο που έχουν ανακύψει συζητήσεις και διαφωνίες λόγω του προαναφερομένου περιορισμού. Η διαδικασία λήψης μαρτυρικών καταθέσεων δεν έχει χρησιμοποιηθεί ακόμη. Προς αποφυγή αμφισβητήσεων, θα ήταν καλύτερο να αποσαφηνίζει η Συνθήκη ότι ο Διαμεσολαβητής διαθέτει απεριόριστη πρόσβαση, για τους σκοπούς των ερευνών του, στους φακέλους και στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών και ότι οι υπάλληλοι πρέπει να καταθέτουν στο Διαμεσολαβητή την πλήρη αλήθεια. Φυσικά, ο όρος του άρθρου 4 (1) του Καταστατικού ότι ο Διαμεσολαβητής και το προσωπικό του υποχρεούνται να μην κοινολογούν τις πληροφορίες και τα στοιχεία των οποίων λαμβάνουν γνώση στο πλαίσιο των ερευνών τους, πρέπει να παραμείνει σε ισχύ.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τα άρθρα του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αφορούν τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή ανανεώθηκαν πρόσφατα και είναι σχεδόν πλήρως ενημερωμένα. Εντούτοις, φαίνεται απαραίτητο να περιληφθεί διάταξη σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο το Κοινοβούλιο εξετάζει την Ετήσια Έκθεση και ενδεχόμενες ειδικές εκθέσεις του Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι η κύρια ευθύνη για το θέμα θα μεταφερθεί σε μια υπεύθυνη επιτροπή του Κοινοβουλίου, η οποία θα μπορεί, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά τη γνώμη άλλων επιτροπών αναλόγως με το περιεχόμενο της έκθεσης. Ήδη είναι έτοιμο σχέδιο έκθεσης σχετικά με το θέμα, το οποίο είναι πολύ πιθανόν ότι θα διευθετηθεί πριν το τέλος της θητείας του παρόντος Κοινοβουλίου, πράγμα που σημαίνει ότι όλες οι απαραίτητες διαδικασίες θα έχουν θεσπιστεί όταν αρχίσει η θητεία του νέου Κοινοβουλίου το δεύτερο εξάμηνο του 1999.

Ενδέχεται να διεξαχθεί συζήτηση για νέους κανόνες σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της αρμόδιας επιτροπής του και του Διαμεσολαβητή, αλλά αυτό δεν είναι, κατά τη γνώμη μου, απαραίτητο. Η καλή πίστη που έχει επιδειχθεί μέχρι σήμερα κατά τη συνεργασία έχει επιφέρει θετικά αποτελέσματα και είναι εξαιρετικά πιθανόν ότι η εποικοδομητική και ευέλικτη συνεργασία θα συνεχιστεί και θα αποδώσει ακόμα καλύτερα αποτελέσματα. Μια τέτοια θετική στάση και ατμόσφαιρα ουδέποτε μπορεί να αντικατασταθεί επιτυχώς ακόμα και από τους πλέον λεπτομερείς και πολυσύνθετους κανόνες.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλα τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς για τη στάση εποικοδομητικής συνεργασίας που τηρούν έναντι της υπηρεσίας του

Διαμεσολαβητή. Θα ήθελα να αναφέρω σχετικά ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την αρμόδια επιτροπή του, την Επιτροπή Αναφορών, για τις έντονες προσπάθειες και τη συνεπή ενίσχυσή τους για την παγίωση της υπηρεσίας του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να μπορέσει να υπηρετήσει και να υποστηρίξει τους πολίτες της Ευρώπης ενισχύοντας έτσι τις σχέσεις μεταξύ αυτών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διοίκησής της.

Jacob Söderman

31.12.1998

2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Το σημαντικότερο καθήκον του Διαμεσολαβητή είναι να ασχολείται με τα κρούσματα κακής διοίκησης στις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου. Τα πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης τίθενται υπόψη του Διαμεσολαβητή κυρίως μέσω καταγγελιών που υποβάλλουν οι Ευρωπαίοι πολίτες. Ο Διαμεσολαβητής έχει επίσης τη δυνατότητα να διεξάγει έρευνες ίδιας πρωτοβουλίας.

Κάθε Ευρωπαίος πολίτης, ή πολίτης τρίτου κράτους που ζει σε κράτος μέλος, μπορεί να προσφύγει στο Διαμεσολαβητή. Στο Διαμεσολαβητή μπορούν επίσης να προσφύγουν και επιχειρήσεις, ενώσεις και άλλοι οργανισμοί που έχουν εγκατεστημένο γραφείο στην Ένωση. Οι καταγγελίες μπορούν να υποβληθούν στο Διαμεσολαβητή είτε απευθείας, είτε μέσω βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι καταγγελίες στο Διαμεσολαβητή αντιμετωπίζονται δημοσίως, εκτός και αν ο καταγγέλων ζητήσει εμπιστευτικότητα. Είναι σημαντικό ο Διαμεσολαβητής να ενεργεί όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά και με διαφάνεια, ούτως ώστε οι Ευρωπαίοι πολίτες να μπορούν να παρακολουθήσουν και να κατανοήσουν το έργο του και να αποτελέσει καλό παράδειγμα για άλλους.

Κατά το 1998 ο Διαμεσολαβητή αντιμετώπισε 1617 υποθέσεις. Οι 1372 αφορούσαν νέες καταγγελίες που παραλήφθησαν το 1998. Οι 1237 από αυτές είχαν αποσταλεί απευθείας από μεμονωμένους πολίτες, 63 προέρχονταν από ενώσεις και 60 από εταιρίες. 9 καταγγελίες διαβιβάστηκαν από μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 244 υποθέσεις είχαν μεταφερθεί από το 1997. Ο Διαμεσολαβητής ανέλαβε επίσης και 1 έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας.

Όπως επισημαινόταν αρχικά στην ετήσια έκθεση του Διαμεσολαβητή για το 1995, υπήρχε συμφωνία μεταξύ της επιτροπής αναφορών και του Διαμεσολαβητή σχετικά με την αμοιβαία μεταφορά καταγγελιών και αναφορών όπου αυτό κρινόταν σκόπιμο. Κατά το 1998 3 αναφορές διαβιβάστηκαν στον Διαμεσολαβητή, με τη συγκατάθεση του αναφέροντος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ως καταγγελίες. 10 καταγγελίες μεταφέρθηκαν, με την συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να αντιμετωπιστούν ως αναφορές. Επιπλέον, υπήρξαν και 80 περιπτώσεις στις οποίες ο Διαμεσολαβητής συνέστησε στον καταγγέλλοντα να υποβάλει αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (Βλέπε Παράρτημα Α, Στατιστικά στοιχεία, σελ. 267).

2.1 Η ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Το έργο του Διαμεσολαβητή διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 138Ε της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή⁽¹⁾ και τις εκτελεστικές διατάξεις που υιοθετεί ο Διαμεσολαβητής δυνάμει του άρθρου 14 του Καταστατικού.

Το κείμενο των εκτελεστικών διατάξεων, σε όλες τις επίσημες γλώσσες, δημοσιεύεται στην ηλεκτρονική σελίδα του Διαμεσολαβητή στο Internet (<http://www.euro-ombudsman-eu.int>). Το κείμενο διατίθεται επίσης και από το γραφείο του Διαμεσολαβητή.

Οι εκτελεστικές διατάξεις αναφέρονται στην εσωτερική λειτουργία της υπηρεσίας του Διαμεσολαβητή. Ωστόσο, προκειμένου να αποτελέσουν έγγραφο που θα είναι κατανοητό και χρήσιμο στους πολίτες, περιλαμβάνουν και υλικό που αφορά άλλα

¹ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 94/262 της 9ης Μαρτίου 1994 σχετικά με τους κανονισμούς και τους γενικούς όρους που διέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων του Διαμεσολαβητή. ΕΕ 1994, L 113/15.

θεσμικά όργανα και οργανισμούς και που περιλαμβάνεται ήδη στο Καταστατικό του Διαμεσολαβητή.

Το άρθρο 13 των εκτελεστικών διατάξεων περιλαμβάνει τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή.

Ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περιλαμβάνει ορισμένες διατάξεις (άρθρα 159-161) που αφορούν τη σχέση του Κοινοβουλίου με τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή. Τον Ιούλιο 1998, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τις τροποποιήσεις του άρθρου 161, τις οποίες πρότεινε η επιτροπή κανονισμού του (εισηγητής ο κ. Brian CROWLEY)⁽¹⁾. Η επιτροπή κανονισμού εξετάζει σχέδιο έκθεσης με το οποίο προτείνεται νέα τροποποίηση του άρθρου 161 (εισηγητής ο κ. Johannes VOGGENHUBER). Η προτεινόμενη τροπολογία διευκρινίζει ότι η Ετήσια Έκθεση και οι Ειδικές εκθέσεις του Διαμεσολαβητή εξετάζονται από την ίδια αρμόδια επιτροπή (στην πράξη, την Επιτροπή Αναφορών).

2.2 Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Όλες οι καταγγελίες που αποστέλλονται στον Διαμεσολαβητή καταχωρίζονται και πιστοποιείται η παραλαβή τους. Η επιστολή πιστοποίησης της παραλαβής ενημερώνει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης της καταγγελίας του (της) και αναγράφει το όνομα και τον αριθμό τηλεφώνου του νομικού υπαλλήλου που τη χειρίζεται. Το επόμενο βήμα είναι να εξεταστεί κατά πόσον η καταγγελία εμπίπτει στο πεδίο εντολής του Διαμεσολαβητή.

Η εντολή του Διαμεσολαβητή, όπως ορίζει το άρθρο 138Ε της Συνθήκης ΕΚ, του δίδει το δικαίωμα να παραλαμβάνει καταγγελίες από κάθε πολίτη της Ένωσης ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαμένει ή έχει εγκαταστημένο γραφείο στο κράτος μέλος, σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης κατά τις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου. Συνεπώς, μια καταγγελία βρίσκεται εκτός της εντολής αυτής αν

- 1 ο καταγγέλων δεν δικαιούται να υποβάλει καταγγελία
- 2 δεν αναφέρεται σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή οργανισμό
- 3 αναφέρεται στο Δικαστήριο ή το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου ή
- 4 δεν αφορά πιθανή περίπτωση κακής διοίκησης

Ποιος δικαιούται να υποβάλλει καταγγελία ;

Τον Απρίλιο 1998, η «Ένωση προσώπων με εθνικοποιημένη ακίνητη περιουσία», η οποία εδρεύει στη Ρουμανία, υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή.

Η καταγγελία αφορούσε ρουμανικό νόμο σχετικά με την επιστροφή των ακινήτων που είχαν εθνικοποιηθεί επί σοσιαλιστικού καθεστώτος. Κατά την άποψη των καταγγελλόντων, ο νόμος νομιμοποιούσε την εθνικοποίηση σε μεγάλη έκταση και συνεπώς παραβίαζε το ρουμανικό σύνταγμα, καθώς και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία κυρώθηκε από τη Ρουμανία το 1994. Οι καταγγέλλοντες ζήτησαν από το Διαμεσολαβητή να πείσει τις ρουμανικές αρχές να τροποποιήσουν την αμφισβητούμενη νομοθεσία, ούτως ώστε να προβλέψει περισσότερο εκτεταμένη επιστροφή ιδιοκτησίας.

¹ A4-0416/97 (ΟJ 1998 C 292/116)

Ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε την καταγγέλλουσα ένωση ότι η καταγγελία ευρίσκεται εκτός της εντολής του, διότι η έδρα της ένωσης δεν ευρίσκεται σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεδομένου ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης είχε ήδη εγκρίνει ψήφισμα για το αντικείμενο της καταγγελίας, πράγμα που γνώριζε η καταγγέλλουσα, δεν κρίθηκε απαραίτητο να ενημερωθεί η τελευταία σχετικά με τη δυνατότητα να έλθει σε επαφή με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σημείωση: Σε περίπτωση που ο καταγγέλλων δεν δικαιούται να υποβάλει καταγγελία, ο Διαμεσολαβητής έχει τη δυνατότητα να ασχοληθεί με το θέμα στο πλαίσιο έρευνας ιδίας πρωτοβουλίας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ωστόσο, δεν μπορούσε να τεθεί θέμα έρευνας ιδίας πρωτοβουλίας, διότι η υπόθεση δεν αφορούσε εικαζόμενη περίπτωση κακής διοίκησης στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων κοινοτικού θεσμικού οργάνου ή οργανισμού.

(Καταγγελία 398/98/HL)

Παράδειγμα καταγγελίας που δεν αφορά κοινοτικό θεσμικό όργανο ή οργανισμό

Το Φεβρουάριο 1998, ο κ. D., υπάλληλος του Τεχνικού Κέντρου Γεωργικής και Αγροτικής Συνεργασίας (CTA) υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με τη λήξη της σύμβασης εργασίας του στο Κέντρο. Λόγω του ότι ο καταγγέλλων ανέφερε ότι δεν μπορούσε πλέον να βασιστεί στην Επιτροπή Προσωπικού του CTA, ήθελε να πληροφορηθεί από το Διαμεσολαβητή κυρίως ποιές μορφές ενδίκων βοηθημάτων διέθετε.

Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η καταγγελία ευρίσκεται εκτός της εντολής του, διότι δεν αφορούσε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή οργανισμό (άρθρ. 2.1 του Καταστατικού). Πράγματι, το CTA ιδρύθηκε στο πλαίσιο διεθνούς συμφωνίας, και συγκεκριμένα της Σύμβασης της Λομέ ΑΚΕ (κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού) – ΕΚ και διοικείται από την Επιτροπή Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΚ (βλ. άρθρο 53 της Πέμπτης Σύμβασης Λομέ που υπεγράφη στο Μαυρίκιο στις 4 Νοεμβρίου 1995). Ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τον κ. D. σχετικά.

(Υπόθεση 218/98/OV)

Πότε το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο ενεργούν στο πλαίσιο «του δικαιοδοτικού τους ρόλου»;

Σύμφωνα με το άρθρο 138Ε (1) της Συνθήκης ΕΚ, ο Διαμεσολαβητής έχει το δικαίωμα να παραλαμβάνει καταγγελίες σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης κατά τις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, «με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου.»

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. Hartmut NASSAUER, BEK, διαβίβασε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία του κ. L., σχετικά με εικαζόμενη κακή διοίκηση εκ μέρους των Γραμματέων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου κατά τη διεκπεραίωση αιτήσεων του για πρόσβαση στις δικογραφίες προσφυγών που είχε ασκήσει ενώπιον των δύο δικαστηρίων. Ο κ. L. ισχυρίστηκε ότι οι Γραμματείς ασκούν διοικητικά καθήκοντα και ότι, συνεπώς, οι εν λόγω αποφάσεις δεν αποτελούν αποφάσεις των δικαστηρίων κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η πρόσβαση των πολιτών στους φακέλους δικογραφιών τους ενώπιον των δικαστηρίων αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα παγιωμένο στα εθνικά συντάγματα και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και ότι ο μη σεβασμός αυτού του

δικαιώματος παραβιάζει τα συντάγματα των κρατών μελών, και ιδίως το άρθρο 103 του γερμανικού συντάγματος.

Το ερώτημα κατά πόσον μια τέτοια καταγγελία αφορά το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου είναι θέμα κοινοτικού δικαίου, η ύπατη αρχή για την ερμηνεία του οποίου είναι το Δικαστήριο.

Απαντώντας στις έρευνες του Διαμεσολαβητή για την προκειμένη υπόθεση, οι Πρόεδροι του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου δήλωσαν ότι τα Δικαστήρια, όταν διεκπεραιώνουν αιτήσεις πρόσβασης σε δικογραφίες, ενεργούν στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού τους ρόλου. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορούσε να συνεχίσει την έρευνά του για πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης στην προκειμένη υπόθεση. Έτσι, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

(Υπόθεση 126/97/VK)

2.2.1 «Κακή διοίκηση»

Η Ετήσια Έκθεση του Διαμεσολαβητή για το 1995 περιέλαβε μη εξαντλητικό κατάλογο παραδειγμάτων κακής διοίκησης. Ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να δώσει σαφή ορισμό του όρου, ο Διαμεσολαβητής περιέλαβε τον εξής ορισμό στην Ετήσια Έκθεση 1997:

Περίπτωση κακής διοίκησης σημειώνεται όταν ένα δημόσιο όργανο παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τον κανόνα ή την αρχή που το δεσμεύει.

Κατά την εξέταση της Ετήσιας Έκθεσης 1997, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκρινε ότι ο εν λόγω ορισμός, μαζί με τις περαιτέρω επεξηγήσεις που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση, δίδει σαφή εικόνα των ορίων της εντολής του Διαμεσολαβητή. Μετά από πρόταση του κ. Newman εξ ονόματος της Επιτροπής Αναφορών⁽¹⁾ το Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο χαιρέτιζε τον ορισμό.

Για την εφαρμογή του προαναφερομένου ορισμού, είναι απαραίτητο να επισημαίνονται οι δεσμευτικοί κανόνες και αρχές. Εξαιρετικά χρήσιμη στη συγκεκριμενοποίηση των κανόνων και αρχών θα μπορούσε να είναι η συμβολή Κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης.

2.2.2 Κώδικας συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης

Ένας Κώδικας συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμος για το προσωπικό των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών κατά τη διεκπεραίωση αιτήσεων ή καταγγελιών πολιτών. Επίσης, αν η πρόσβαση του κοινού στον Κώδικα είναι ευχερής (για παράδειγμα, υπό μορφή απόφασης που θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), θα παρέχει στους πολίτες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις προδιαγραφές που μπορούν να αναμένουν από τη διοίκηση.

Τα τελευταία χρόνια, σημειώνεται μια γενική τάση δημιουργίας κωδίκων και καταλόγων προϋποθέσεων της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, τόσο στα κράτη μέλη, όσο και μέσω διεθνών οργανισμών. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί η Σύσταση της 23ης Απριλίου 1998 του Συμβουλίου του ΟΟΣΑ για τη βελτίωση της δεοντολογικής συμπεριφοράς στη δημόσια διοίκηση. Το Διεθνές Ινστιτούτο Διαμεσολαβητού δημοσίευσε το 1993 ένα χρήσιμο Κατάλογο Προϋποθέσεων

¹ A4-0258/98

Χρηστής Διοίκησης. Όσον αφορά τα δίκαια των κρατών μελών, ο Διαμεσολαβητής επιστράτη την προσοχή σε πρόφατο γαλλικό σχέδιο νόμου για τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ διοικήσεων και κοινού⁽¹⁾, σε κατάλογο προϋποθέσεων διοικητικής δεοντολογίας που συνέταξε ο Διαμεσολαβητής της Ιρλανδίας το 1996 και σε μερικούς νόμους διοικητικής δικονομίας (Βέλγιο, Δανία, Φινλανδία, Πορτογαλία).

Όσον αφορά τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς, η μόνη πρωτοβουλία την οποία γνωρίζει ο Διαμεσολαβητής είναι η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο της οποίας, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής απέστειλε στο Διαμεσολαβητή, το Δεκέμβριο 1997, πρώτο σχέδιο Κώδικα Συμπεριφοράς των Υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις σχέσεις τους με το κοινό. Τον Ιανουάριο 1998, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε τις παρατηρήσεις του σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή αυτού του σχεδίου Κώδικα και προμήθευσε την Επιτροπή με εθνικά παραδείγματα Κωδίκων χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς.

Βάσει του άρθρου Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Ευρωπαίοι πολίτες δικαιούνται να αναμένουν συνεπή προσέγγιση για το θέμα, πράγμα που προϋποθέτει ότι πρέπει να αποφεύγονται αυθαίρετες διαφορές μεταξύ οργάνων και οργανισμών όσον αφορά την ύπαρξη ανάλογων κωδίκων και την πρόσβαση του κοινού σε αυτούς.

Έτσι, το Νοέμβριο 1998, ο Διαμεσολαβητής ανέλαβε έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας σχετικά με την ύπαρξη, στα διάφορα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς, Κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης για τους υπαλλήλους στις σχέσεις τους με το κοινό και τη δυνατότητα πρόσβασης του κοινού σε αυτόν. Ζήτησε από τα διάφορα κοινοτικά όργανα, οργανισμούς και αποκεντρωμένες υπηρεσίες να τον ενημερώσουν κατά πόσον έχουν ήδη υιοθετήσει, ή θα συμφωνούσαν να υιοθετήσουν, Κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης για τους υπαλλήλους τους στις σχέσεις τους με το κοινό, ο οποίος να είναι ευχερώς προσβάσιμος από τους πολίτες.

Όσον αφορά το περιεχόμενο ενός Κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι μπορεί να περιλαμβάνει γενικούς κανόνες τόσο για ουσιαστικές, όσο και για δικονομικές αρχές. Όσον αφορά τις ουσιαστικές αρχές, μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, υποχρέωση:

- εφαρμογής του νόμου και των ισχυόντων κανόνων και διαδικασιών (αρχή της νομιμότητας)
- αποφυγής διακρίσεων (αρχή ίσης μεταχείρισης)
- λήψης μέτρων ανάλογων προς τον επιδιωκόμενο στόχο (αρχή της αναλογικότητας)
- αποφυγής καταχρήσεων εξουσίας
- εξασφάλισης αντικειμενικότητας και αμεροληψίας (συμπεριλαμβανομένης της αποχής από ενέργειες σε περίπτωση προσωπικού συμφέροντος)
- σεβασμού των εύλογων προσδοκιών (αρχή της ασφάλειας δικαίου)
- δίκαιης δράσης
- συνεπούς δράσης.

Όσον αφορά τις δικονομικές αρχές, ο Κώδικας θα πρέπει να περιλαμβάνει υποχρέωση:

- απάντησης σε επιστολές στη γλώσσα του πολίτη (πρβλ. άρθρο 8Δ της Συνθήκης ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ)
- αποστολής απόδειξης παραλαβής, αν δεν είναι δυνατόν να σταλεί αμέσως απάντηση, η οποία να προσδιορίζει τον υπάλληλο που είναι αρμόδιος για το φάκελο (όνομα + αριθμός τηλεφώνου)
- διαβίβασης επιστολής/φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία
- σεβασμού του δικαιώματος ακρόασης και υποβολής δηλώσεων πριν τη λήψη απόφασης (δικαιώματα άμυνας)

¹ Σχέδιο νόμου για τα δικαιώματα των πολιτών στις σχέσεις τους με τη διοίκηση, Εθνοσυνέλευση, 1997-1998, αριθ. 900.

- απάντησης/λήψης απόφασης εντός ευλόγου προθεσμίας (συμπεριλαμβανομένης της απόφασης σιωπηράς απόρριψης)
- λήψης υπόψη όλων των κρίσιμων παραγόντων και αποκλεισμού των μη κρίσιμων
- παροχής αιτιολογιών για τις (ατομικές) αποφάσεις, ιδίως τις απορριπτικές
- κοινοποίησης της απόφασης στους ενδιαφερομένους
- υπόδειξης των δυνατοτήτων προσφυγής/έφεσης για τις απορριπτικές ατομικές αποφάσεις
- τήρησης πρόσφορων αρχείων.

Ο Κώδικας μπορεί να περιέχει και ορισμένες υποχρεώσεις κατά την απευθείας συναλλαγή με τον πολίτη, όπως καθήκον:

- παροχής σαφών και κατανοητών πληροφοριών / παροχής ορθών συμβουλών
- δέουσας διεκπεραίωσης τηλεφωνημάτων
- ευγενούς συμπεριφοράς
- αίτησης συγγνώμης για σφάλματα
- πρόωξης της πρόσβασης του κοινού στον Κώδικα (με τη διανομή φυλλαδίου για τους πολίτες).

Η έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας απευθύνεται σε δεκαεννέα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς, τα οποία πρέπει να απαντήσουν στο Διαμεσολαβητή έως τις 28 Φεβρουαρίου 1999.

2.3 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Ο Διαμεσολαβητής λαμβάνει όλο και περισσότερες καταγγελίες σχετικά με τα εμπόδια που συναντούν πολλοί πολίτες κατά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης διέλευσής τους από τα εσωτερικά σύνορα της Ευρώπης. Τα προβλήματα που τίθενται συχνότερα κυμαίνονται από την ύπαρξη μεθοριακών ελέγχων, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται κατά την εγκατάσταση σε άλλο κράτος μέλος και την άσκηση εκεί οικονομικής δραστηριότητας, έως προβλήματα κατά την έκδοση αδειών παραμονής για σπουδαστές, συνταξιούχους και μη εργαζομένους και την επιβολή διακρίσεων λόγω εθνικότητας. Τα προβλήματα αυτά φαίνεται να δημιουργούν σύγχυση και απογοήτευση στους πολίτες.

Μερικά παραδείγματα καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 1998 και αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία

Είσοδος και κατοικία

Ο κ. Κ. είναι Γερμανός πολίτης, ο οποίος κατήγγειλε ότι η γερμανική διοίκηση δεν του παρέσχε αρκετή βοήθεια, όταν θέλησε να μετεγκατασταθεί από τη Γερμανία στην Ιρλανδία. (Υπόθεση 295/98/VK)

Ο καταγγέλλων αναφέρει ότι είναι Γερμανός πολίτης που διαμένει στη Γαλλία και δεν μπορεί να λάβει άδεια παραμονής, διότι η γαλλική διοίκηση ισχυρίζεται ότι δεν αποδεικνύεται αν ζει πράγματι στη χώρα. (Υπόθεση 420/98/ADB)

Η κ. V.R. ζει στη Γερμανία και ο σύζυγός της στην Ιταλία. Καταγγέλλει ότι κάθε φορά που η ίδια, ή οι φίλοι και συγγενείς της πρόκειται να επισκεφθούν το σύζυγό της, η επίσκεψη πρέπει να δηλώνεται στην αστυνομία.

(Υπόθεση 512/98/ADB)

Σπουδές και απασχόληση

Η κ. F.C., Γαλλίδα πολίτης, κατήγγειλε τις διακρίσεις που αντιμετωπίζει η κόρη της, η οποία σπουδάζει στις Κάτω Χώρες. Ως αλλοδαπή, δεν χαιρεί των ιδίων διευκολύνσεων με τους Ολλανδούς σπουδαστές, όπως δωρεάν δημοσίων μεταφορών, και έχει υπαχθεί σε διαφορετικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. (Υπόθεση 869/98/ADB)

Ο καταγγέλλων είναι Γάλλος πολίτης, ο οποίος έλαβε άδεια άσκησης του επαγγέλματος του διαδασκάλου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Βέλγιο. Μετά την επιστροφή του στη Γαλλία, του επιτράπη να εργαστεί μόνον επί τρία έτη, σε ιδιωτικά σχολεία, με σύμβαση ορισμένου χρόνου που έπρεπε να ανανεώνεται κάθε έτος. Για να του επιτραπεί να εργαστεί όπως οι Γάλλοι διδάσκαλοι, του ζητήθηκε να λάβει μέρος σε διαγωνισμό και να αποκτήσει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, καθώς επίσης και να παρακολουθήσει μαθήματα επί ένα έτος. (Υπόθεση 5/98/XD)

Ο καταγγέλλων είναι Ολλανδός διαιτολόγος, ο οποίος επιθυμούσε να ασκήσει το επάγγελμά του στη Γαλλία, αλλά δεν μπόρεσε να επιτύχει την αναγνώριση του σχετικού διπλώματος. Τόσο το Υπουργείο Υγείας, όσο και το Υπουργείο Παιδείας της Γαλλίας ισχυρίστηκαν ότι δεν ήταν αρμόδια να ασχοληθούν με το θέμα. (Υπόθεση 121/98/OV)

Η κ. S. είναι εγκεκριμένη και έμπειρη φυσιοθεραπεύτρια. Της προσφέρθηκε εργασία στο HB, υπό την προϋπόθεση της αναγνώρισης του ισπανικού διπλώματός της. Το Συμβούλιο Παραϊατρικών Επαγγελμάτων του HB αρνήθηκε να αναγνωρίσει το δίπλωμά της με την αιτιολογία ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ της Ισπανίας και του HB όσον αφορά το συγκεκριμένο επάγγελμα.

(Υπόθεση 298/98/XD)

Φορολογία και διοικητικές διατυπώσεις

Ο κ. P. είναι Φινλανδός πολίτης που είχε εργαστεί στη Σουηδία. Καταγγέλλει ότι η σουηδική σύνταξή του φορολογείται στη Σουηδία και στη Φινλανδία (Υπόθεση 97/98/BB)

Ο καταγγέλλων μετεγκαταστάθηκε από τη Γερμανία στις Κάτω Χώρες. Ισχυρίζεται ότι, για να καταχωρήσει ένα αυτοκίνητο στις Κάτω Χώρες, χρειάστηκε να παράσχει όλα τα σχετικά έγγραφα, καθώς και τις πινακίδες του αυτοκινήτου, στις αρχές των Κάτω Χωρών. Καταγγέλλει ότι η διαδικασία αυτή διήρκεσε αρκετές εβδομάδες, κατά τις οποίες δεν ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθεί το αυτοκίνητο. (Υπόθεση 291/98/VK)

Ο κ. C.A. είναι Πορτογάλος πολίτης, ο οποίος εργαζόταν στη Γαλλία. Όταν τέθηκε σε διαθεσιμότητα, αποφάσισε να επιστρέψει στην Πορτογαλία και να εισπράττει το επίδομα ανεργίας του εκεί. Καταγγέλλει ότι αντιμετώπισε μεγάλες δυσκολίες κατά τη συγκέντρωση των σχετικών εγγράφων στη Γαλλία. (Υπόθεση 393/98/ADB)

Ο κ. A., Ισπανός πολίτης, εργάστηκε στη Γαλλία και στην Ελβετία. Όταν τέθηκε σε διαθεσιμότητα το 1996, αποφάσισε να επιστρέψει στην Ισπανία με τους γονείς του. Για να δικαιούται παροχές κοινωνικής ασφάλισης στην Ισπανία, του ζητήθηκε να υποβάλει έγγραφο (E 301) το οποίο μπορεί να παρασχεθεί μόνον σε εργαζομένους οι οποίοι άσκησαν την τελευταία δραστηριότητά τους σε κράτος μέλος της Ένωσης.

(Υπόθεση 436/98/ADB)

Τα εμπόδια στην άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων απορρέουν συχνά από την εσφαλμένη εφαρμογή και υλοποίηση του κοινοτικού δικαίου από τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις.

Κατά την αξιολόγηση των προβλημάτων που αποκαλύπτουν οι εν λόγω καταγγελίες και την αναζήτηση πιθανών λύσεων, ο Διαμεσολαβητής λαμβάνει υπόψη το έργο που έχουν αναλάβει τα τελευταία χρόνια άλλα κοινοτικά θεσμικά όργανα, και ιδίως η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Συγκεκριμένα, λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις που υπέβαλε «Ομάδα Εργασίας Υψηλού Επιπέδου για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Προσώπων»⁽¹⁾ – μια ομάδα εμπειρογνομόνων που συνέστησε η Επιτροπή τον Ιανουάριο 1996 – και την έκθεση που ετοίμασε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις εν λόγω προτάσεις.⁽²⁾ Βάσει της εμπειρίας του, ο Διαμεσολαβητής υποστηρίζει συμπεράσματα ανάλογα με εκείνα στα οποία κατέληξε η Ομάδα Εργασίας Υψηλού Επιπέδου και η Έκθεση του Κοινοβουλίου.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να αρχίσει έρευνα για καταγγελίες κατά εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών διοικήσεων των κρατών μελών, εφόσον το άρθρο 2 (1) του Καταστατικού προβλέπει:

«Υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται στις Συνθήκες (...) ο Διαμεσολαβητής συμβάλλει στη διαπίστωση κρουσμάτων κακής διοίκησης κατά τη δράση των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών (...) Η δράση οποιασδήποτε άλλης αρχής ή προσώπου δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή.»

Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, ο Διαμεσολαβητής αναγκάστηκε να δηλώσει ότι οι περισσότερες από τις καταγγελίες που έλαβε σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων στο εσωτερικό της Ένωσης, ευρίσκοντο εκτός της εντολής του.

Εντούτοις, η ακολουθούμενη πρακτική είναι να προτείνεται η διαβίβαση των καταγγελιών σε άλλα όργανα που μπορούν να ασχοληθούν με τη μη συμμόρφωση των κρατών μελών προς το κοινοτικό δίκαιο. Εναλλακτικά, διαβιβάζεται απευθείας η ίδια η καταγγελία σε αυτά τα όργανα, υπό την προϋπόθεση ότι ο καταγγέλλων έχει ήδη συμφωνήσει προηγουμένως με αυτόν τον τρόπο δράσης. Ανάλογα με το ζήτημα που διακυβεύεται και τον αποτελεσματικότερο τρόπο επίλυσής του, ο Διαμεσολαβητής έχει διαβιβάσει υποθέσεις σε άλλα κοινοτικά όργανα, όπως η Επιτροπή, η οποία είναι ο θεματοφύλακας της Συνθήκης, ή η Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ή εναλλακτικά, σε συναφή όργανα των κρατών μελών, όπως οι εθνικοί και οι περιφερειακοί διαμεσολαβητές.

Η ανταπόκριση αυτού του είδους δεν είναι πάντα απολύτως ικανοποιητική, διότι πολύ συχνά τα προβλήματα απαιτούν ταχεία και συντονισμένη δράση, τόσο στο κοινοτικό, όσο και στο εθνικό επίπεδο. Δεδομένου ότι τα κοινοτικά θεσμικά όργανα γενικά δεν διαθέτουν τους πόρους, ούτε και τα μέσα να αντιμετωπίσουν περιπτώσιολογικά τα προβλήματα που ανακύπτουν από τις εκάστοτε αποφάσεις της διοίκησης, η πρόσβαση σε εθνικά όργανα είναι συχνά περιορισμένη όταν ανακύπτουν δυσχερείς κοινοτικές συνιστώσες.

Θα ήταν σκόπιμο να δημιουργηθούν νέοι μηχανισμοί για την καλύτερη αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, βάσει των οποίων τόσο τα κοινοτικά, όσο και τα εθνικά όργανα να μπορούν να συνδυάσουν τις προσπάθειές τους για την ταχεία επίλυση των ατομικών προβλημάτων. Από την άποψη αυτή, ο Διαμεσολαβητής συμπεριρίζει την άποψη που υποστήριξε η Ομάδα Εργασίας Υψηλού Επιπέδου, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «για την ικανοποιητική εφαρμογή του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας απαιτείται η δραστηριοποίηση όλων των ενδιαφερομένων»,⁽³⁾ συμπεριλαμβαν-

1 Έκθεση της Ομάδας Εργασίας Υψηλού Επιπέδου για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων υπό την προεδρία της κ. Simone Veil, η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Μαρτίου 1997 (C4-181/97).

2 Έκθεση της κ. Schaffner σχετικά με την έκθεση της Ομάδας Εργασίας Υψηλού Επιπέδου για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων υπό την προεδρία της κ. Simone Veil, Επιτροπή πολιτικών ελευθεριών και εσωτερικών υποθέσεων 19.03.1998 (A4-0108/98).

3 Έκθεση της Ομάδας Εργασίας Υψηλού Επιπέδου για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, σελ. 80-83.

νομένων, όπως αναγνωρίζει η ίδια η Έκθεση, του Ευρωπαίου και των εθνικών Διαμεσολαβητών.

Η στενότερη συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και των συναφών οργάνων των κρατών μελών, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, θα πρέπει να διευκολύνει την καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών για ειδικά προβλήματα που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στην Ευρώπη και, σε τελευταία ανάλυση, να ασκήσει αποτελεσματικότερη πίεση στις αρμόδιες διοικητικές αρχές. Μια τέτοια συνεργασία μπορεί να συμπεριλάβει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Απαραίτητος φαίνεται επίσης να είναι ο καθορισμός των υφισταμένων δικαιωμάτων στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου – και ιδίως το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων – καθώς και των διαθεσίμων μέσων για την προστασία και την υπεράσπισή τους. Θα ήταν σκόπιμο τα άτομα να μπορούν να πληροφορούνται ευχερώς ποιά είναι τα μέσα προστασίας των δικαιωμάτων των οποίων χαιρούν ως Ευρωπαίοι πολίτες, ίσως ακόμα και μέσω νέας διάταξης της Συνθήκης.

Ο Διαμεσολαβητής προτίθεται να συνεχίσει να εξετάζει τις εν λόγω καταγγελίες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων στην Ένωση και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα αυτό, ενόψει της υποβολής πιο συγκεκριμένων προτάσεων στο μέλλον.

2.4 ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Για να εμπίπτει στο πεδίο εντολής του Διαμεσολαβητή μια καταγγελία πρέπει να πληροί και άλλα κριτήρια παραδεκτού πριν ο Διαμεσολαβητής αναλάβει έρευνα. Τα κριτήρια, όπως ορίζει το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή, είναι τα εξής:

- 1 ο συντάκτης και το αντικείμενο της καταγγελίας πρέπει να είναι προσδιορισμένο (άρθρο 2.3 του Καταστατικού).
- 2 ο Διαμεσολαβητής δεν παρεμβαίνει σε υποθέσεις που βρίσκονται ενώπιον των δικαστηρίων ή αμφισβητούν δικαστική απόφαση (άρθρο 1.3).
- 3 η καταγγελία θα πρέπει να υποβάλλεται εντός 2 ετών από την ημερομηνία κατά την οποία τα γεγονότα στα οποία βασίζεται περιήλθαν σε γνώση του καταγγέλλοντος (άρθρο 2.4.)
- 4 των καταγγελιών πρέπει να έχουν προηγηθεί τα δέοντα διοικητικά διαβήματα προς το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό (άρθρο 2.4.)
- 5 σε περίπτωση καταγγελιών που αφορούν εργασιακές σχέσεις μεταξύ θεσμικών οργάνων και οργανισμών και των υπαλλήλων τους ή του λοιπού προσωπικού, πριν υποβληθεί η καταγγελία θα πρέπει να έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες υποβολής εσωτερικών διοικητικών διαβημάτων και προσφυγών (άρθρο 2.8).

Παράδειγμα καταγγελίας που κρίθηκε απαράδεκτη διότι η υπόθεση εκκρεμούσε ενώπιον των Δικαστηρίων

Το Φεβρουάριο 1998, ο κ. S., δικηγόρος, απήυθυνε επιστολή στο Διαμεσολαβητή σχετικά με δικαστική διαδικασία που είχε κινήσει η πελάτης του εταιρεία ΡΟ. Η ΡΟ. είχε υποβάλει καταγγελία στην Επιτροπή το Μάρτιο 1997 σχετικά με προτεινόμενη συγχώνευση μεταξύ δύο άλλων εταιρειών. Η Επιτροπή αρνήθηκε να κινήσει διαδικασία εξέτασης της συγχώνευσης. Η ΡΟ. προσέφυγε ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά της άρνησης.

Ο κ. S. ζήτησε από το Διαμεσολαβητή:

- (i) να παρέμβει στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου,
- (ii) να εξετάσει κατά πόσον η Επιτροπή είχε ενεργήσει στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης αρνούμενη να ερευνήσει την καταγγελία της ΡΟ.

Σχετικά με το πρώτο αίτημα, το άρθρο 1.3 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή προβλέπει ότι «Ο Διαμεσολαβητής δεν δύναται να παρέμβει σε υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίων ...»

Σχετικά με το δεύτερο αίτημα, το άρθρο 138Ε της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει ότι ο Διαμεσολαβητής διενεργεί έρευνες: «εκτός αν για τα καταγγελλόμενα γεγονότα έχει ή είχε κινηθεί δικαστική διαδικασία.»

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τον κ. S. ότι δεν μπορούσε να παρέμβει στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου, ούτε να διενεργήσει έρευνα σχετικά με το κατά πόσον η Επιτροπή άσκησε κακή διοίκηση κατά το χειρισμό της καταγγελίας της ΡΟ.

(Υπόθεση 223/98/IJH)

2.5 ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο Διαμεσολαβητής μπορεί να ασχοληθεί με καταγγελίες που εμπίπτουν στο πεδίο της εντολής του και πληρούν τα κριτήρια περί παραδεκτού. Το άρθρο 138Ε της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει ότι ο Διαμεσολαβητής «διενεργεί έρευνες που θεωρεί αιτιολογημένες». Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να μην υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση για να αναλάβει ο Διαμεσολαβητή έρευνα, ακόμη και αν η καταγγελία είναι από τεχνικής σκοπιάς παραδεκτή. Όταν μία καταγγελία έχει ήδη αντιμετωπιστεί ως αναφορά από την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Διαμεσολαβητής κανονικά θεωρεί ότι δεν υπάρχει λόγος να αναλάβει έρευνα, εκτός και αν υποβληθούν νέα στοιχεία.

Παράδειγμα καταγγελίας για την οποία δεν υπήρχε λόγος διενέργειας έρευνας

Το Φεβρουάριο 1998, η κ. Β., υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή διότι η Επιτροπή δεν είχε κινηθεί διαδικασία παραβίασης εναντίον της Γαλλίας, σε συνέχεια καταγγελίας της στην οποία ισχυριζέτο ότι οι γαλλικές αρχές κοινωνικής ασφάλισης είχαν αρνηθεί να καλύψουν το κόστος τριών μηνών ανάρρωσης που είχε περάσει ο πατέρας της στο Βέλγιο. Κατά την καταγγέλλουσα, η άρνηση αυτή ήταν αντίθετη προς τις διατάξεις του κανονισμού 1408/71.

Από τα έγγραφα που υπέβαλε η καταγγέλλουσα, προέκυπτε ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να αναστείλει την έρευνα επί της καταγγελίας της κ. Β, λόγω του ότι ανέμενε δύο αποφάσεις του Δικαστηρίου (υποθέσεις C-120/95 και C-160/96), οι οποίες θα έπρεπε να επιλύσουν το θέμα της προηγούμενης έγκρισης που προβλέπει το άρθρο 22 του κανονισμού 1408/71 και αποτελούσε προϋπόθεση για την έκβαση της καταγγελίας της κ. Β.

Σύμφωνα με την καταγγελία, η Επιτροπή είχε αρχίσει να εξετάζει την καταγγελία, είχε ζητήσει πληροφορίες από τις γαλλικές αρχές και είχε ενημερώσει λεπτομερώς την καταγγέλλουσα σχετικά με τα νομικά ζητήματα που έθετε η καταγγελία της. Η Επιτροπή είχε αποφασίσει να αναστείλει τις έρευνές της, μέχρις εκδόσεως της

αποφάσεως του Δικαστηρίου. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε ότι δεν υπήρχε λόγος διενέργειας έρευνας επί της καταγγελίας και η κ. Β. ενημερώθηκε σχετικά.

(Υπόθεση 283/98/OV)

2.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Από τις 3693 καταγγελίες που καταχωρήθηκαν από την έναρξη των δραστηριοτήτων του Διαμεσολαβητή, το 15% προερχόταν από την Γαλλία, 13% από την Γερμανία, 14% από την Ισπανία, 11% από το ΗΒ και 12% από την Ιταλία. Πλήρης ανάλυση της γεωγραφικής προέλευσης των καταγγελιών παρατίθεται στο Παράρτημα Α, Στατιστικά στοιχεία.

Κατά το 1998, η διαδικασία εξέτασης των καταγγελιών για το κατά πόσον αυτές εμπίπτουν στο πλαίσιο της εντολής του Διαμεσολαβητή, πληρούν τα κριτήρια περί παραδεκτού και δικαιολογούν την κίνηση διαδικασίας έρευνας, ολοκληρώθηκε στο 93% των υποθέσεων. Το 31% των καταγγελιών που εξετάστηκαν βρίσκονταν εντός του πεδίου εντολής του Διαμεσολαβητή. Εξ αυτών 212 πληρούσαν τα κριτήρια περί παραδεκτού, 42 όμως δεν φάνηκε να δικαιολογούν την κίνηση διαδικασίας έρευνας. Συνεπώς, έρευνες ξεκίνησαν για 170 υποθέσεις.

Οι περισσότερες από τις καταγγελίες που οδήγησαν σε διαδικασία έρευνας, αφορούσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (75%). Εφόσον η Επιτροπή είναι το βασικό κοινοτικό θεσμικό όργανο το οποίο λαμβάνει αποφάσεις που έχουν άμεση επίπτωση στους πολίτες, είναι φυσιολογικό να αποτελεί και το βασικό αντικείμενο των καταγγελιών των πολιτών. Υποβλήθηκαν 27 καταγγελίες κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και 7 καταγγελίες κατά του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι κυριότερες μορφές κακής διοίκησης που καταγγέλλθηκαν αφορούσαν την έλλειψη διαφάνειας (69 υποθέσεις), διακρίσεις (21 υποθέσεις), μη ικανοποιητικές διαδικασίες ή παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας (25 υποθέσεις), αδικία ή κατάχρηση εξουσίας (29 υποθέσεις), δυνάμενη να αποφευχθεί καθυστέρηση (17 υποθέσεις), αμέλεια (38 υποθέσεις), παράλειψη διασφάλισης της εκπλήρωσης υποχρεώσεων, δηλαδή παράλειψη εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ανταποκριθεί στον ρόλο του «θεματοφύλακα των Συνθηκών» έναντι των κρατών μελών (11 υποθέσεις) και νομικό σφάλμα (7 υποθέσεις).

2.7 ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Αν μια καταγγελία βρίσκεται εκτός του πεδίου εντολής ή είναι απαράδεκτη, ο Διαμεσολαβητής προσπαθεί πάντοτε να συμβουλευθεί τον καταγγέλλοντα να προσφύγει σε άλλη υπηρεσία που θα μπορούσε να χειριστεί την καταγγελία του. Αν αυτό είναι δυνατόν, ο Διαμεσολαβητής διαβιβάζει την καταγγελία απευθείας σε άλλη αρμόδια υπηρεσία με τη συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, υπό την προϋπόθεση ότι η καταγγελία είναι βάσιμη.

Το 1998, δόθηκαν συμβουλές σε 600 υποθέσεις, οι περισσότερες από τις οποίες αφορούσαν θέματα κοινοτικής νομοθεσίας. Σε 259 υποθέσεις, δόθηκε συμβουλή στον καταγγέλλοντα να διαβιβάσει την καταγγελία του σε εθνικό ή περιφερειακό Διαμεσολαβητή ή συναφές όργανο. Επιπλέον, με τη συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, 7 καταγγελίες διαβιβάστηκαν απευθείας σε εθνικό Διαμεσολαβητή. Δόθηκε συμβουλή σε 80 καταγγέλλοντες να υποβάλουν αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, επιπροσθέτως, 10 καταγγελίες διαβιβάστηκαν στο Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο με τη συγκατάθεση του καταγγέλλοντος, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ως αναφορές. Σε 154 υποθέσεις, δόθηκε η συμβουλή να έλθουν σε επαφή με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει και ορισμένες υποθέσεις στις οποίες η καταγγελία κατά της Επιτροπής κρίθηκε απαράδεκτη, καθόσον δεν είχαν προηγηθεί τα κατάλληλα διοικητικά διαβήματα προς την Επιτροπή. Σε 107 υποθέσεις, δόθηκε στον καταγγέλλοντα συμβουλή να έλθει σε επαφή με άλλες υπηρεσίες.

2.8 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΡΕΥΝΑ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΣΕ Ο ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

Όταν ο Διαμεσολαβητής αποφασίζει να κινήσει διαδικασία έρευνας για μια καταγγελία, το πρώτο βήμα είναι να αποστείλει την καταγγελία και τα συνημμένα σ' αυτήν έγγραφα στο εμπλεκόμενο κοινοτικό όργανο ή οργανισμό για την έκδοση γνώμης. Όπως εξηγείται στο κεφάλαιο 2.10 κατωτέρω, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να λάβει υπόψη πληροφορίες που δίδει η μία πλευρά, αν η άλλη πλευρά δεν έχει τη δυνατότητα να τις σχολιάσει.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο οργανισμός ή το ίδιο το όργανο λαμβάνει μέτρα για τη διευθέτηση της υπόθεσης κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον καταγγέλλοντα. Αν η γνώμη και οι παρατηρήσεις δείχνουν ότι κάτι τέτοιο έγινε ήδη, η εξέταση της υπόθεσης περατώνεται ως «διευθετηθείσα από το όργανο». Σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις, ο καταγγέλλων αποφασίζει να παραιτηθεί της καταγγελίας, οπότε περατώνεται και η εξέταση του φακέλλου.

Αν η καταγγελία δεν διευθετηθεί από το όργανο ούτε αποσυρθεί από τον καταγγέλλοντα, ο Διαμεσολαβητής συνεχίζει τις έρευνές του. Αν οι έρευνες δεν αποκαλύψουν περίπτωση κακής διοίκησης, ο καταγγέλλων και το θεσμικό όργανο ή οργανισμός ενημερώνονται αναλόγως και η εξέταση της υπόθεσης περατώνεται.

Αν οι έρευνες του Διαμεσολαβητή αποκαλύψουν περίπτωση κακής διοίκησης, ο Διαμεσολαβητής επιζητεί, εάν είναι δυνατόν, φιλικό διακανονισμό, προκειμένου να επιλυθεί το θέμα και να ικανοποιηθεί ο καταγγέλλων. Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1997 στο Στρασβούργο, ο Διαμεσολαβητής και ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής κ. Carlo TROJAN συμφώνησαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις θα μπορούσε να πραγματοποιείται ανεπίσημη συνάντηση, η οποία θα αποτελούσε τον κατάλληλο τρόπο εξεύρεσης φιλικού διακανονισμού σε υποθέσεις όπου εμπλέκεται η Επιτροπή. Το 1998 πραγματοποιήθηκε 1 τέτοια συνάντηση που οδήγησε σε 1 φιλικό διακανονισμό.

Αν ο φιλικός διακανονισμός δεν είναι εφικτός, ή η προσπάθεια εξεύρεσης φιλικού διακανονισμού ήταν ανεπιτυχής, ο Διαμεσολαβητής είτε περατώνει την εξέταση της υπόθεσης με κριτικές παρατηρήσεις προς το θεσμικό όργανο ή οργανισμό ή διαπιστώνει επισήμως περίπτωση κακής διοίκησης και καταρτίζει σχέδιο συστάσεως.

Η κριτική παρατήρηση θεωρείται κατάλληλο μέσο για υποθέσεις όπου η περίπτωση κακής διοίκησης φαίνεται να μην έχει γενικές επιπτώσεις και δεν κρίνεται απαραίτητο να παρακολουθήσει την υπόθεση ο Διαμεσολαβητής.

Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο ο Διαμεσολαβητής να παρακολουθήσει την υπόθεση (δηλαδή σε πιο σοβαρές περιπτώσεις κακής διοίκησης ή σε περιπτώσεις με γενικές επιπτώσεις), ο Διαμεσολαβητής αποφασίζει να συντάξει σχέδιο συστάσεων προς το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό. Σύμφωνα με το άρθρο 3(6) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, το θεσμικό όργανο ή οργανισμός πρέπει να αποστείλει λεπτομερή γνώμη εντός 3 μηνών. Η λεπτομερής γνώμη μπορεί να αποτελέσει αποδοχή της απόφασης του Διαμεσολαβητή και περιγραφή των μέτρων που ελήφθησαν για την εφαρμογή των συστάσεων.

Αν ένα κοινοτικό θεσμικό όργανο ή οργανισμός παραλείψει να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στο σχέδιο συστάσεως, το άρθρο 3, παράγραφος 7, προβλέπει ότι ο Διαμεσολαβητής αποστέλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό. Η έκθεση μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις. Η δυνατότητα που έχει ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής να υποβάλει τέτοια ειδική έκθεση στο Κοινοβούλιο έχει τεράστια αξία για το έργο του. Ορισμένοι εθνικοί Διαμεσολαβητές πάλεψαν επί μακρόν για να πετύχουν αντίστοιχες δυνατότητες. Οι ειδικές εκθέσεις δεν θα πρέπει συνεπώς να υποβάλλονται υπερβολικά συχνά, αλλά μόνο όταν αφορούν σημαντικά θέματα και όταν το Κοινοβούλιο μπορεί να αναλάβει δράση για να βοηθήσει τον Διαμεσολαβητή σύμφωνα με το Καταστατικό του τελευταίου.

Η πρώτη ειδική έκθεση του Διαμεσολαβητή, η οποία υπεβλήθη στις 15 Δεκεμβρίου 1997, αφορούσε την έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα. Η έκθεση συζητήθηκε στο Κοινοβούλιο κατά τη σύνοδο της ολομέλειας του Ιουλίου 1998 βάσει της σχετικής έκθεσης της Επιτροπής Αναφορών. (Εισηγήτρια Astrid THORS)⁽¹⁾

Το 1998, ο Διαμεσολαβητής ξεκίνησε 171 έρευνες, 170 σε σχέση με καταγγελίες και 1 ίδιας πρωτοβουλίας.

51 υποθέσεις διευθετήθηκαν από το ίδιο το θεσμικό όργανο ή οργανισμό (όπως εξηγείται στο κεφάλαιο 2.9 κατωτέρω, το 1998 υπήχθησαν σε αυτήν την κατηγορία ορισμένες υποθέσεις που δεν υπάγονταν σε αυτή τα προηγούμενα χρόνια). Σε 96 υποθέσεις, οι έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν αποκάλυψαν περίπτωση κακής διοίκησης.

Κριτική παρατήρηση προς θεσμικό όργανο διατυπώθηκε σε 29 περιπτώσεις. Φιλικός διακανονισμός επιτεύχθηκε σε 4 περιπτώσεις. Εκδόθηκε 1 σχέδιο συστάσεως προς τα εμπλεκόμενα θεσμικά όργανα και οργανισμούς (για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε προσάρτημα Α, στατιστικά στοιχεία).

2.9 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ενας κοινός τύπος καταγγελίας αφορά την παράλειψη απάντησης σε επιστολές. Αμέσως μετά την έναρξη της δραστηριότητας του Διαμεσολαβητή, κατέστη σαφές ότι, συχνά, ένα τηλεφώνημα από την υπηρεσία του Διαμεσολαβητή προς την αρμόδια υπηρεσία έχει ως αποτέλεσμα άμεση απάντηση προς τον πολίτη. Σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν υπάρχει συνήθως λόγος συνέχισης της έρευνας.

Η προηγούμενη πρακτική του Διαμεσολαβητή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η παρέμβασή του είχε ως αποτέλεσμα τη λήψη απάντησης σε αλληλογραφία ήταν να ενημερώνει τον καταγγέλλοντα ότι δεν φαινόταν να υπάρχει πλέον λόγος διεξαγωγής έρευνας για την καταγγελία δυνάμει του άρθρου 138Ε της Συνθήκης ΕΚ (βλ. κεφάλαιο 2.5 ανωτέρω). Στις Ετήσιες Εκθέσεις 1996 και 1997, οι υποθέσεις αυτές περιελήφθησαν, για στατιστικούς λόγους, στην κατηγορία «μη ύπαρξη λόγου για τη διενέργεια έρευνας». Το Μάρτιο 1998, η πρακτική αυτή αναθεωρήθηκε, μετά από διάβημα του κ. Edward NEWMAN (εισηγητή της έκθεσης της Επιτροπής Αναφορών για την Ετήσια Έκθεση 1997) σχετικά με τις υποθέσεις που ταξινομούνται στην κατηγορία «μη ύπαρξη λόγου για τη διενέργεια έρευνας». Αποφασίστηκε ότι, μελλοντικά, οι υποθέσεις αυτές πρέπει να υπάγονται στην κατηγορία «διευθετήθηκε από το όργανο». Το 1998, εκδόθηκαν 32 αποφάσεις αυτού του είδους.

Καταγγελίες που αφορούν μη απαντηθείσες επιστολές: Παραδείγματα υποθέσεων που διευθετήθηκαν από το όργανο

Στις 3 Μαρτίου 1998, ο κ. Β. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στην επιστολή του με ημερομηνία 2 Δεκεμβρίου 1996, με την οποία ζητούσε πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή του Ευρώ. Ο Διαμεσολαβητής επικοινωνήσε με την αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής για να της ζητήσει να απαντήσει στον καταγγέλλοντα και να του αποστείλει τις πληροφορίες που είχε ζητήσει. Μετά την παρέμβαση αυτή, η Επιτροπή απάντησε στον καταγγέλλοντα στις 18 Μαρτίου 1998. Εφόσον αυτό το μέτρο φάνηκε κατάλληλο για τη διευθέτηση του θέματος, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης. (Υπόθεση 269/98/ADB)

Τον Ιούνιο 1998, η κ. V. κατήγγειλε, εξ ονόματος του Διοικητικού Δικαστηρίου της Κομητείας Uusimaa, ότι η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΟΡΟCE) δεν είχε απαντήσει σε δύο επιστολές. Το Δικαστήριο είχε αποστείλει στην ΟΡΟCE επιστολή στα φινλανδικά στις 10 Ιουνίου 1996 για να πληροφορηθεί γιατί δεν είχε λάβει την Ειδική Έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας του 1994. Στις 14 Απριλίου 1997, εστάλη υπενθύμιση στα αγγλικά. Δεν ελήφθη απάντηση σε καμία επιστολή.

Ο Διαμεσολαβητής επικοινωνήσε τηλεφωνικώς με την ΟΡΟCE για να ζητήσει να σταλεί απάντηση στο Διοικητικό Δικαστήριο της Κομητείας Uusimaa. Μετά από αυτή την παρέμβαση, η ΟΡΟCE επικοινωνήσε με το Δικαστήριο και του διαβίβασε τα ελλείποντα τεύχη της Επίσημης Εφημερίδας στα φινλανδικά και στα σουηδικά. Δεδομένου ότι αυτή η ενέργεια φάνηκε κατάλληλη για τη διευθέτηση του θέματος, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

(Υπόθεση 615/98/BB)

Φυσικά, δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν ικανοποιητικά όλες οι καταγγελίες για αναπάντητες επιστολές με τηλεφωνικά διαβήματα. Αν η αρμόδια υπηρεσία του ενδιαφερομένου οργάνου δεν μπορεί να ανεύρει την επιστολή, ή αν κανείς δεν είναι διατεθειμένος να αναλάβει την ευθύνη σύνταξης ταχείας απάντησης, ο Διαμεσολαβητής αποστέλλει επιστολή στον Πρόεδρο του οργάνου για να ζητήσει την έκδοση γνώμης επί της καταγγελίας. Ο Διαμεσολαβητής ακολουθεί τον ίδιο τρόπο δράσης και αν έχει λόγους να υποπτεύεται ότι η αρχική παράλειψη απάντησης δεν ήταν απλά μεμονωμένη διοικητική αβλεψία, ή αν η ουσία της καταγγελίας έγκειται σε ισχυρισμό για αδικαιολόγητη καθυστέρηση απάντησης σε επιστολή.

2.10 ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ

Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Διαμεσολαβητής εξέτασε διάφορα ζητήματα σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα. Δεδομένου ότι, όπως φαίνεται, οι σχετικοί κανόνες και αρχές δεν γίνονται πάντα πλήρως κατανοητοί από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς, το παρόν τμήμα της Έκθεσης επεξηγεί τα διάφορα θέματα που ανακύπτουν και τον τρόπο με τον οποίο διεκπεραιώνονται δυνάμει της Συνθήκης και του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή.

2.10.1 Καταγγελίες για άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση σε έγγραφα

Τα περισσότερα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί διαθέτουν κανόνες για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή τους. Το 1993, η Επιτροπή και το Συμβούλιο υιοθέτησαν κοινό Κώδικα Συμπεριφοράς για την πρόσβαση

στα έγγραφά τους. Ο Κώδικας τέθηκε σε εφαρμογή με ξεχωριστές αποφάσεις των δύο οργάνων.⁽¹⁾ Μετά από έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή το 1996, και τα υπόλοιπα κοινοτικά όργανα και οργανισμοί υιοθέτησαν κανόνες για την πρόσβαση του κοινού, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι παρόμοιοι με εκείνους του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Αν απορριφθεί αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα, ο πολίτης μπορεί, σύμφωνα με τους κανόνες του Συμβουλίου και της Επιτροπής, να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση. Ο πολίτης του οποίου η επιβεβαιωτική αίτηση απορρίπτεται, έχει τη δυνατότητα είτε να υποβάλει καταγγελία στο Διαμεσολαβητή, είτε να προσφύγει στο Πρωτοδικείο.

Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή, εξετάζεται αν η άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης. Το αντικείμενο κάθε έρευνας είναι, συνεπώς, κατά πόσον το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο εφήρμωσε προσηκόντως τους κανόνες για την πρόσβαση του κοινού που το δεσμεύουν και κατά πόσον, κατά την άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας, ενήργησε εντός των ορίων της νόμιμης εξουσίας του.

Κατά τη διάρκεια του 1998, ανέκυψε το ερώτημα τι πρέπει να γίνει αν ο Διαμεσολαβητής κρίνει ότι ένα θεσμικό όργανο εφήρμωσε εσφαλμένα τους κανόνες που το δεσμεύουν. Ο πρόσφορος τρόπος δράσης είναι να επανεξεταστεί το θέμα από το όργανο εφαρμόζοντας, αυτή τη φορά, ορθώς τους κανόνες. Ασφαλώς, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να διατάξει το όργανο να κάνει κάτι τέτοιο, ούτε μπορεί να ακυρώσει τη σχετική απόφαση. Εντούτοις, εξηγώντας τις απόψεις του σε κριτική παρατήρηση, δίδει στο ίδιο το όργανο τη δυνατότητα να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

2.10.2 Δίκαιη διαδικασία κατά τις έρευνες του Διαμεσολαβητή

Ένα άλλο θέμα που ανέκυψε το 1998 αφορά τα έγγραφα που αποστέλλει στο Διαμεσολαβητή το ενδιαφερόμενο όργανο ή οργανισμός ως τμήμα της γνώμης του επί της καταγγελίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το ενδιαφερόμενο όργανο διαβιβάζει στο Διαμεσολαβητή έγγραφα, το περιεχόμενο των οποίων μπορεί να είναι κρίσιμο για την απόφαση του Διαμεσολαβητή επί της υπόθεσης, αλλά ζητά από το Διαμεσολαβητή να τηρήσει τα έγγραφα απόρρητα έναντι του καταγγέλλοντος.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Διαμεσολαβητής εξηγεί στο ενδιαφερόμενο όργανο ότι, σύμφωνα με βασική αρχή δίκαιης διαδικασίας, η απόφαση του Διαμεσολαβητή επί καταγγελίας δεν μπορεί να λαμβάνει υπόψη πληροφορίες που περιέχονται σε έγγραφα τα οποία προσάγει η μία πλευρά, αν δεν δίδεται στην άλλη πλευρά δυνατότητα αντίκρουσης. Συνεπώς, η απόφαση του Διαμεσολαβητή για μια καταγγελία δεν μπορεί να λαμβάνει υπόψη πληροφορίες που περιέχονται σε έγγραφα τα οποία προσάγει το ενδιαφερόμενο όργανο ή οργανισμός, αν δεν δίδεται στον καταγγέλλοντα η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις για τα έγγραφα.

2.10.3 Η εξουσία του Διαμεσολαβητή να ερευνά φακέλους

Ένα τρίτο ζήτημα που ανέκυψε το 1998 αφορά την εξουσία του Διαμεσολαβητή να ερευνά φακέλους που βρίσκονται στην κατοχή των κοινοτικών θεσμικών οργάνων ή οργανισμών. Το σχετικό εδάφιο του άρθρου 3 παρ. 2 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή έχει ως εξής:

«Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα ή οργανισμοί υποχρεούνται να παρέχουν στο Διαμεσολαβητή κάθε πληροφορία που ζητά, καθώς και πρόσβαση στα

1 Κώδικας Συμπεριφοράς, ΕΕ 1993 L 340/ 41, απόφαση του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 1993 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου (ΕΕ 1993 L 340/43), απόφαση της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής, ΕΕ 1994 L 46/58.

σχετικά έγγραφα. Μπορούν να αρνηθούν μόνον για λόγους απορρήτου δεόντως αιτιολογημένους.

Επιτρέπουν την πρόσβαση σε έγγραφα που προέρχονται από ένα κράτος μέλος και καλύπτονται από απόρρητο δυνάμει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, μόνον με τη συγκατάθεση του εν λόγω κράτους μέλους.

Επιτρέπουν την πρόσβαση σε άλλα έγγραφα που προέρχονται από ένα κράτος μέλος αφού ειδοποιήσουν σχετικά το εν λόγω κράτος μέλος.»

Η συνήθης πρακτική σε κράτη μέλη με σύστημα εθνικού διαμεσολαβητή είναι ότι ο Διαμεσολαβητής μπορεί να προβεί σε ανεξάρτητο έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των απαντήσεων που δίδει η διοίκηση. Συνεπώς, εφόσον το άρθρο 3 παρ. 2 συνεχίζει να περιορίζει την πρόσβαση του Διαμεσολαβητή σε έγγραφα, είναι σημαντικό οι περιορισμοί να ερμηνεύονται στενά και το βάρος αποδείξεως να επιρρίπτεται στο όργανο ή τον οργανισμό που προσπαθεί να αποτρέψει την πρόσβαση.

Η εξουσία αυτή έχει θεμελιώδη σημασία, διότι αποτελεί εγγύηση για τον πολίτη ότι ο Διαμεσολαβητής μπορεί να προβεί σε ανεξάρτητο έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των απαντήσεων που δίδει η διοίκηση. Συνεπώς, εφόσον το άρθρο 3 παρ. 2 συνεχίζει να περιορίζει την πρόσβαση του Διαμεσολαβητή σε έγγραφα, είναι σημαντικό οι περιορισμοί να ερμηνεύονται στενά και το βάρος αποδείξεως να επιρρίπτεται στο όργανο ή τον οργανισμό που προσπαθεί να αποτρέψει την πρόσβαση.

Τα τρία θεσμικά όργανα (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο και Επιτροπή) που συμμετέχουν στη διαδικασία αναθεώρησης του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή θα μπορούσαν να εξετάσουν το ερώτημα αν οι περιορισμοί στην πρόσβαση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή σε έγγραφα είναι ενδεδειγμένοι σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση προσηλωμένη στη δημοκρατία, στη διαφάνεια και στην αποτελεσματική και έντιμη διοίκηση.

Φυσικά, η εξουσία έρευνας του Διαμεσολαβητή συνοδεύεται από καθήκον εμπιστευτικότητας. Το άρθρο 4 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή καθιστά σαφές ότι όταν ο Διαμεσολαβητής ή το προσωπικό του ερευνούν έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της διοίκησης, δεσμεύονται από το ίδιο καθήκον εμπιστευτικότητας όπως και τα ίδια τα όργανα της διοίκησης. Συνεπώς, η έρευνα εγγράφων από το Διαμεσολαβητή δεν σημαίνει κοινοποίηση των εγγράφων στον καταγγέλλοντα ή σε οποιονδήποτε άλλο.

Είναι λοιπόν λάθος να ισχυρίζεται κανείς ότι οι κανόνες για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα τους οποίους έχουν υιοθετήσει τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να περιοριστεί η πρόσβαση του Διαμεσολαβητή σε έγγραφα. Ο ισχυρισμός αυτός φαίνεται να βασίζεται σε θεμελιώδη παρανόηση της φύσης των εξουσιών ελέγχου του Διαμεσολαβητή, οι οποίες χρησιμεύουν για να επαληθευθεί η αλήθεια και η πληρότητα των απαντήσεων της διοίκησης σε καταγγελίες και δεν οδηγούν σε πρόσβαση του κοινού στα συγκεκριμένα έγγραφα.

3 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΚΡΟΥΣΜΑ ΚΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3.1.1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1044/20.11.96/KP/JMA κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

H ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, η Χ. προσέφυγε στο Διαμεσολαβητή σχετικά με την άρνηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να καλύψει για την κόρη της τη δαπάνη θεραπείας για ευαίσθητα παιδιά.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέρριψε την αίτησή της με το επιχείρημα ότι το σχετικό ιατρικό κέντρο «δεν θεωρείτο κατάλληλο ιατρικό ή παραϊατρικό ίδρυμα». Δεύτερη αίτηση απορρίφθηκε λόγω του ότι η συγκεκριμένη θεραπεία δεν φάνηκε να ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις θεραπείας για ευαίσθητα παιδιά.

Το Δεκέμβριο 1994, η καταγγέλλουσα προσέφυγε ανεπιτυχώς στο Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου. Η απάντηση του Γενικού Γραμματέα ανέφερε ότι η καταγγέλλουσα εδικαιούτο επιστροφή συγκεκριμένων ιατρικών εξόδων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της θεραπείας.

Στην καταγγελία της προς το Διαμεσολαβητή, η Χ. ισχυρίστηκε ότι

- (i) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είχε ακολουθήσει πρόσφορες διαδικασίες, δεδομένου ότι η διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Υγειονομικής Ασφάλισης δεν είχε εκφέρει γνώμη για το θέμα,
- (ii) η θεραπεία έπρεπε να θεωρηθεί ως η πλέον κατάλληλη για την κόρη της,
- (iii) η αίτησή της για επιστροφή συγκεκριμένων ιατρικών δαπανών απορρίφθηκε με το επιχείρημα ότι δεν προσδιόριζε την τιμή και την ημερομηνία κάθε ιατρικής επίσκεψης, καθώς και το όνομα και την ιδιότητα των ιατρών.

Η καταγγέλλουσα ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξαναγκαστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταβάλει όλα τα έξοδα της θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταξιδιού.

H ΕΡΕΥΝΑ

H γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία διαβιάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο δήλωσε στη γνώμη του ότι η φυσιολογική διαδικασία σε ανάλογη περίπτωση θα ήταν η προσφυγή στο Πρωτοδικείο.

Επί της ουσίας της καταγγελίας, η γνώμη περιελάμβανε, συνοπτικά, τα εξής:

- (i) Για τη λήψη της απόφασής της, η αρμόδια αρχή έλαβε δεόντως υπόψη τη γνώμη της διαχειριστικής επιτροπής του Συστήματος Υγειονομικής Ασφάλισης.

- (ii) Η θεραπεία στο επιλεγέν κέντρο παρέχεται συνήθως σε παιδιά ηλικίας κάτω των 16, ενώ η κόρη της καταγγέλλουσας ήταν ήδη 17 ετών όταν άρχισε τη θεραπεία.
- (iii) Η αίτηση της Χ. για την επιστροφή των κατ' ιδίαν ιατρικών εξόδων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της θεραπείας δεν ήταν σύμφωνη προς τους εφαρμοστέους κανόνες, διότι ήταν υπερβολικά γενική και περιελάμβανε έξοδα που δεν μπορούσαν να επιστραφούν. Επιπλέον, οι εφαρμοστέοι κανόνες προβλέπουν ότι δεν μπορούν να επιστραφούν τα έξοδα ταξιδιού.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Στις παρατηρήσεις της, η Χ. δήλωσε ότι είχε αποφασίσει να μην προσφύγει στο Πρωτοδικείο.

Ισχυρίστηκε ότι το τιμολόγιο του ιατρικού κέντρου είχε συμπληρωθεί σωστά και δήλωσε ότι η τιμή της θεραπείας είχε υπολογιστεί ως πακέτο, από το οποίο δεν μπορούσαν να διαχωριστούν οι ιατρικές δαπάνες. Θεωρεί ότι η άρνηση του Κοινοβουλίου να της επιστρέψει τις δαπάνες δείχνει έλλειψη ευελιξίας και καλής πίστης.

Η Χ. σχολίασε επίσης τη διαδικασία που ακολουθεί ο Διαμεσολαβητής κατά την εξέταση καταγγελιών. Έκρινε ανάρμοστο να αρχίζει η διαδικασία με τη διαβίβαση της καταγγελίας στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο για να εκφράσει τη γνώμη του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Οι εξουσίες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή για τη διεξαγωγή έρευνας στην υπόθεση

- 1.1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε ότι η φυσιολογική διαδικασία σε υπόθεση αυτού του τύπου θα ήταν η προσφυγή στο Πρωτοδικείο.
- 1.2 Στο θεσμικό πλαίσιο των Συνθηκών, το Δικαστήριο είναι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων ερμηνείας και εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Εντούτοις, ο Διαμεσολαβητής διεξάγει έρευνες για να συνδράμει στην αποκάλυψη περιπτώσεων κακής διοίκησης κατά τις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών ή μη θεσμικών οργάνων.
- 1.3 Προϋπόθεση του παραδεκτού καταγγελίας που απευθύνεται στο Διαμεσολαβητή είναι να προηγηθεί η πρόσφορη διοικητική προσέγγιση του ενδιαφερομένου θεσμικού οργάνου. Επίσης, αν η καταγγελία αφορά εργασιακές σχέσεις μεταξύ των κοινοτικών θεσμικών ή μη οργάνων και των υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού τους, δεν μπορεί να υποβληθεί καταγγελία στο Διαμεσολαβητή πριν ο ενδιαφερόμενος εξαντλήσει κάθε δυνατότητα υποβολής εσωτερικών διοικητικών αιτήσεων και καταγγελιών, και ιδίως τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 90 (1) και (2) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.⁽¹⁾
- 1.4 Εφόσον εξαντληθούν αυτές οι εσωτερικές διαδικασίες, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων έχουν τη δυνατότητα είτε να προσφύγουν στο Πρωτοδικείο, προσωπικό των Κοινοτήτων έχουν τη δυνατότητα είτε να προσφύγουν στο Πρωτοδικείο, είτε, εναλλακτικά, να υποβάλουν καταγγελία στο Διαμεσολαβητή.

¹ Άρθρο 2, παράγραφος 8, του Καταστατικού του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή (βλ. ανωτέρω).

2 Οι διαδικασίες του Διαμεσολαβητή

- 2.1 Στις παρατηρήσεις της, η καταγγέλλουσα έκρινε ανάρμοστο ο Διαμεσολαβητής να αρχίζει έρευνα διαβιβάζοντας την καταγγελία στο ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο για να εκφράσει τη γνώμη του.
- 2.2 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, ο Διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώνει το ενδιαφερόμενο θεσμικό ή μη θεσμικό όργανο για τις έρευνές του σχετικά με κάθε εικαζόμενη περίπτωση κακής διοίκησης, ούτως ώστε να του υποβάλλουν κάθε χρήσιμο σχόλιο.

3 Ιατρικές απόψεις όσον αφορά το είδος θεραπείας που θα πρέπει να ακολουθηθεί

- 3.1 Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι, Τίτλος ΧΙ των Κανόνων που διέπουν την επιστροφή ιατρικών εξόδων, οι θεραπείες σε ιατρικό θέρετρο πρέπει να αναγνωρίζονται ως απολύτως απαραίτητες από τον ιατρό που είναι αρμόδιος για το διακανονισμό των απαιτήσεων.
- 3.2 Στην προκειμένη περίπτωση, ο αρμόδιος ιατρός, αφού εξέτασε την υπόθεση, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η θεραπεία δεν πληρούσε τις απαραίτητες ιατρικές προϋποθέσεις. Δεν προέκυψε ότι κατά τη λήψη της απόφασης αυτής, ο ιατρός δεν ακολούθησε δεόντως τα σχετικά κριτήρια.

4 Επιστροφή εξόδων

- 4.1 Παρόλο που το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να επιστρέψει το σύνολο της δαπάνης για τη θεραπεία για ευαίσθητα παιδιά, συμφώνησε να καλύψει συγκεκριμένες ιατρικές δαπάνες. Εντούτοις, το Κοινοβούλιο απέρριψε το τιμολόγιο που υπέβαλε η καταγγέλλουσα με το επιχείρημα ότι δεν διαχώριζε τις εν λόγω δαπάνες, αλλ' ανέφερε μόνον συνολικό ποσό που αντιστοιχούσε στο ημερήσιο νοσήλαιο του ιατρικού κέντρου.
- 4.2 Οι εφαρμοστέοι Κανόνες προβλέπουν μόνον επιστροφή ιατρικών εξόδων. Συνεπώς, το Κοινοβούλιο ενήργησε ορθώς απαιτώντας το διαχωρισμό των ιατρικών εξόδων ως προϋπόθεση για την επιστροφή τους.
- 4.3 Ο Τίτλος ΧΙ του Παραρτήματος Ι των Κανόνων που διέπουν την επιστροφή ιατρικών εξόδων δεν προβλέπει την επιστροφή εξόδων ταξιδιού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με την προκειμένη καταγγελία, δεν προέκυψε περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Απόφαση επί των συνεξετασθεισών καταγγελιών 74/97/PD και 85/97/PD κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Τον Ιανουάριο 1997, ο κ. Μ., ΒΕΚ, υπέβαλε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προβάλλοντας κακή διοίκηση σε σχέση με το πρόγραμμα επικουρικής συνταξιοδότησης των Βουλευτών. Επίσης, τον Ιανουάριο 1997, ο κ. Β., πρώην ΒΕΚ, ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι θα ήθελε να υποστηρίξει την καταγγελία του κ. Μ.

Το ιστορικό της καταγγελίας ήταν ότι, με απόφαση της 12ης Ιουνίου 1990, το Προεδρείο του Κοινοβουλίου συνέστησε επικουρικό (προαιρετικό) πρόγραμμα συνταξιοδότησης των βουλευτών. Οι κανόνες που διέπουν το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα αποτελούν το Παράρτημα ΙΧ (πρώην Παράρτημα Χ) του Κανονισμού που διέπει την πληρωμή εξόδων και επιδομάτων στους βουλευτές. Το φθινόπωρο 1992 ορίστηκε προθεσμία έξι μηνών για τη συμμετοχή στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα. Ο κ. Μ. και ο κ. Β. δεν δήλωσαν συμμετοχή εντός αυτής της προθεσμίας, Ισχυρίζονται ότι δεν είχαν ενημερωθεί για τη θέσπισή της.

Ο κ. Μ., ο οποίος επανεξελέγη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1994, μπόρεσε να συμμετάσχει για την περίοδο 1994–1999, αλλ' όχι για την προηγούμενη περίοδο. Ο κ. Β., ο οποίος δεν ήταν πλέον ΒΕΚ, δεν μπόρεσε να ζητήσει να συμμετάσχει για την περίοδο 1994–1999, ούτε και του επιτράπη να συμμετάσχει για την προηγούμενη περίοδο.

Ο κ. Μ. επικοινωνήσε με διάφορες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου για να του επιτραπεί να συμμετάσχει στο πρόγραμμα αναδρομικώς για την περίοδο πριν το 1994. Ισχυρίστηκε ότι δεν είχε ενημερωθεί για την προθεσμία που ορίστηκε το 1992 και ότι το Κοινοβούλιο είχε εφαρμόσει την προθεσμία κατά τρόπο άδικο που δημιουργούσε διακρίσεις. Στις 24 Ιουλίου 1995, ο Πρόεδρος του Ταμείου Συντάξεων που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος, ο οποίος ήταν και μέλος του Σώματος των Κοσμητόρων, απήντησε στον κ. Μ. επιστώντας του την προσοχή στην αποκλειστική προθεσμία συμμετοχής στο πρόγραμμα και ενημερώνοντάς τον ότι είχε μελετηθεί η δυνατότητα αναδρομικών εισφορών. Ωστόσο, είχε κριθεί ότι αυτή η αναδρομική συμμετοχή δεν ήταν πρακτική, αλλ' ούτε και νόμιμη. Η επιστολή προσέθετε:

«Επιτρέψατέ μου επίσης να διορθώσω ένα σφάλμα στο οποίο υποπέσατε σχετικά με τη συζήτηση στο Σώμα των Κοσμητόρων σχετικά με τον κ. Λ. Όπως θα διαπιστώσετε από το συνημμένο απόσπασμά πρακτικών της συνεδρίασης, το θέμα εκείνο αφορούσε το γαλλικό και το ιταλικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα τα οποία διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για λογαριασμό της γαλλικής και της ιταλικής κυβέρνησης. Έτσι, αναφέρεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού για τα έξοδα και τα επιδόματα των Βουλευτών, και όχι στο Παράρτημα Χ [ήδη Παράρτημα ΙΧ] το οποίο περιέχει πράγματι τους κανόνες για το επικουρικό προαιρετικό πρόγραμμα συνταξιοδότησης των ΒΕΚ. Εκτός αυτού, το αίτημα του κ. Λ. ήταν να συνταξιοδοτηθεί, και όχι να συμμετάσχει στο συγκεκριμένο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.»

Το προαναφερόμενο απόσπασμα πρακτικών της συνεδρίασης του Σώματος των Κοσμητόρων είχε ως εξής:

«... στο πλαίσιο των κανόνων που διέπουν τις συντάξεις των μελών της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης, οι οποίοι εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους Γάλλους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι αιτήσεις

συνταξιοδότησης πρέπει να υποβάλλονται εγγράφως εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ο βουλευτής, ή ο πρώην βουλευτής, δικαιούται συντάξεως. Ένας Γάλλος πρώην βουλευτής, ο οποίος αγνούσε αυτή τη διάταξη, υπέβαλε την αίτησή του προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επτά μήνες μετά την ημερομηνία από την οποία εδικαιούτο συντάξεως. Μετά σύντομη συζήτηση, το Σώμα:

Ενέκρινε εξαίρεση από τον ισχύοντα Κανονισμό υπέρ του κ. L ούτως ώστε να μπορέσει να λάβει τη σύνταξη, παρόλο που δεν υπέβαλε αίτηση εντός της εξαμήνου προθεσμίας,

Έδωσε οδηγίες στη Διοίκηση να υποβάλει σχέδιο τροπολογίας για τη διευκρίνιση των προθεσμιών που ισχύουν στο Παράρτημα III του Κανονισμού για τις Δαπάνες και τα Επιδόματα των Βουλευτών.»

Στις καταγγελίες τους προς το Διαμεσολαβητή, οι καταγγέλλοντες ισχυρίστηκαν συνοπτικά ότι

- (i) η προθεσμία για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα συνταξιοδότησης δεν δημοσιοποιήθηκε επαρκώς
- (ii) η απόρριψη του αιτήματος των καταγγελλόντων να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα αναδρομικώς ήταν άδικη και δημιουργούσε διακρίσεις εις βάρος τους.

H ΕΡΕΥΝΑ

H γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Οι καταγγελίες διαβιάστηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο ανέφερε στη γνώμη του ότι εξέτασε τις καταγγελίες βάσει γνωμοδότησης της Νομικής Υπηρεσίας του και υιοθέτησε απόφαση η οποία απέρριπτε τους ισχυρισμούς των καταγγελλόντων. Επίσης, επεσύναψε αντίγραφο της γνώμης της Νομικής Υπηρεσίας.

Συνοπτικά, η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο ισχυρισμός των καταγγελλόντων ότι δεν είχαν ενημερωθεί επαρκώς για τις αλλαγές ήταν αβάσιμος. Ο κ. Μ. είχε ενημερωθεί εγγράφως τόσο στο Κοινοβούλιο, όσο και στη διεύθυνση κατοικίας του. Επιπλέον, τα πρακτικά των αποφάσεων του Προεδρείου είχαν διανεμηθεί σε όλους τους ΒΕΚ, οι οποίοι διέθεταν άλλους έξι μήνες για να συμμετάσχουν στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα μετά την επανεκλογή τους. Όσον αφορά τον κ. Β., η Νομική Υπηρεσία δεν διέθετε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι δεν γνώριζε την προθεσμία για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα. Επίσης, η Νομική Υπηρεσία δεν διέθετε αποδείξεις ότι ο κ. Β. ζήτησε να συμμετάσχει στο πρόγραμμα πριν την αμφισβητούμενη απόφαση του Σώματος των Κοσμητόρων ή τις τροποποιήσεις των κανονισμών από το Προεδρείο.

Όσον αφορά την απόφαση της 28ης Οκτωβρίου να τεθεί προθεσμία έξι μηνών, η Νομική Υπηρεσία έκρινε ότι το Σώμα πρέπει να σέβεται ένα γενικό κανόνα που έχει θέσει το ίδιο. Το αντίθετο θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Συνεπώς, απορρίφθηκε η συμμετοχή όλων των ΒΕΚ που υπέβαλαν αίτηση μετά τις 15 Δεκεμβρίου 1992, με μία εξαίρεση, η οποία, ωστόσο, ήταν ειδική, βασιζόταν σε συμφωνία του Σώματος των Κοσμητόρων που είχε γίνει πριν τεθεί το θέμα του περιορισμού της συμμετοχής στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα μέσα της κοινοβουλευτικής θητείας. Συνεπώς, δεν μπορούσε να εφαρμοστεί εν προκειμένω, ως γενική εξαίρεση του κανόνα.

Τέλος, η Νομική Υπηρεσία προέβαλε στη γνώμη της τα εξής τρία επιπλέον σημεία ως βάση για συμπέρασμά της ότι η αμφισβητούμενη απόφαση δεν ήταν αυθαίρετη:

- (1) για να επιτραπεί υγιής δημοσιονομική διαχείριση και να αποκατασταθεί η δημοσιονομική ισορροπία του συνταξιοδοτικού ταμείου, το οποίο, σύμφωνα με έκθεση της *Coopers and Lybrand* με ημερομηνία 4 Αυγούστου 1992, ήταν την εποχή εκείνη ελλειμματικό,
- (2) για να μπορέσουν οι λογιστές να προβούν σε αξιόπιστους αναλογιστικούς υπολογισμούς, οι οποίοι είναι απαραίτητοι στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαχείρισης και οι αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές να προβούν σε λεπτομερέστερες δημοσιονομικές προβλέψεις,
- (3) να αποφευχθούν οι διακρίσεις εις βάρος μελών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα εξαρχής και των οποίων η οικονομική κατάσταση θα ήταν στην πραγματικότητα λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη των «νέων μελών» που θα μπορούσαν να προβούν σε αναδρομικές πληρωμές.

Οι παρατηρήσεις των καταγγελλόντων

Στις παρατηρήσεις τους, οι καταγγέλλοντες επέμειναν στις καταγγελίες τους.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Ο ισχυρισμός ότι η προθεσμία συμμετοχής στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα δεν κοινοποιήθηκε δεόντως

- 1.1 Φαίνεται ότι δεν υπάρχουν κανονιστικές διατάξεις που να διέπουν το θέμα του τι θεωρείται δέουσα κοινοποίηση προς τους ΒΕΚ. Ειδικότερα, ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν περιέχει καμία σχετική διάταξη.
- 1.2 Σχετικά με το άρθρο 173 της Συνθήκης και τα άρθρα 90 και 91 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, τα κοινοτικά δικαστήρια έχουν κρίνει ότι η κοινοποίηση ενός μέτρου πραγματοποιείται, υπό φυσιολογικές συνθήκες, όταν το μέτρο ανακοινώνεται σε αυτόν προς τον οποίον απευθύνεται, ο οποίος είναι σε θέση να λάβει γνώση της κοινοποίησης.⁽¹⁾ Τα δικαστήρια έχουν κρίνει επίσης ότι το βάρος απόδειξης της δέουσας κοινοποίησης φέρει η διοίκηση. Εντούτοις, η νομολογία αυτή δεν φαίνεται να μπορεί να μεταφερθεί στην προκειμένη περίπτωση. Η νομολογία αφορά ατομικές πράξεις που επηρεάζουν δυσμενώς εκείνον προς τον οποίον απευθύνονται, όπου ο ακριβής καθορισμός της στιγμής κοινοποίησης έχει πρωταρχική σημασία για τον υπολογισμό της προθεσμίας εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί ένδικη προσφυγή. Η προκειμένη περίπτωση αφορά ανακοίνωση γενικών πληροφοριών σχετικά με προσφορά, της οποίας εκείνος προς τον οποίον απευθύνεται μπορεί να επιλέξει να κάνει χρήση ή όχι. Σε περίπτωση που υποβάλει αίτηση και η αίτησή του απορριφθεί, η προθεσμία άσκησης ένδικης προσφυγής αφορά αυτήν ακριβώς την άρνηση.⁽²⁾
- 1.3 Όσον αφορά τις διοικητικές πρακτικές των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, φαίνεται ότι γίνεται συχνή χρήση γενικών ανακοινώσεων για τη γνωστοποίη-

¹ Βλ. μεταξύ άλλων, απόφαση της 9ης Ιουνίου 1994 στην υπόθεση T-94/92, X κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, Υπαλληλικό Δίκαιο II-481, απόφαση της 20ης Μαρτίου 1991 στην υπόθεση T-1/90, Casariego κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991 II-143, απόφαση της 13ης Ιουλίου 1989 στην υπόθεση 58/88, Olbrechts κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989 2643 και απόφαση της 11ης Μαΐου 1989 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 193/87 και 194/87, Maurissen και Union Syndicale κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1989 1045.

² Αποτελεί πάγια νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων ότι τα ατομικά μέτρα που επηρεάζουν την περιουσιακή κατάσταση κάθε βουλευτή υπόκεινται σε προσφυγή, απόφαση της 23ης Μαρτίου 1993 στην υπόθεση C-314/91, Weber κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993 I-1093.=

ση στο προσωπικό πιθανών δικαιωμάτων για τα οποία ενδέχεται να πρέπει να υποβληθεί αίτηση.⁽¹⁾

- 1.4 Σε αυτή τη βάση, οδηγείται κανείς στο συμπέρασμα ότι το θέμα της δέουσας ανακοίνωσης πληροφοριών στους ΒΕΚ εμπίπτει στις εξουσίες εσωτερικής οργάνωσης του Κοινοβουλίου. Σύμφωνα με τη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων, κατά την άσκηση των εν λόγω εξουσιών, το Κοινοβούλιο πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης.⁽²⁾ Τίθεται λοιπόν το θέμα κατά πόσον το Κοινοβούλιο ενήργησε σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές.

Φαίνεται ότι, εν προκειμένω, το Κοινοβούλιο απέστειλε ανακοίνωση προς τους βουλευτές σχετικά με την προθεσμία που ορίστηκε στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα μέσω του εσωτερικού συστήματος διανομής του Κοινοβουλίου. Ως συμπληρωματικό μέσο εξασφάλισης της κοινοποίησης προς τους ΒΕΚ, το Κοινοβούλιο την απέστειλε και με κανονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση κατοικίας κάθε ΒΕΚ. Έτσι, κάθε βουλευτής είχε τουλάχιστον δύο εικαίριες να λάβει γνώση της θεσπισθείσας προθεσμίας. Το γεγονός αυτό δεν φαίνεται να αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

2 Άδικη μεταχείριση που δημιουργεί διακρίσεις

- 2.1 Το ερώτημα κατά πόσον η άρνηση να γίνουν αναδρομικά δεκτοί οι καταγγέλλοντες στο πρόγραμμα ήταν άδικη και δημιούργησε διακρίσεις εις βάρος τους, φαίνεται να καλύπτει δύο ζητήματα. Το πρώτο ζήτημα είναι κατά πόσον είναι άδικο ότι ο κανονισμός γενικά δεν προβλέπει αναδρομική συμμετοχή. Το δεύτερο ζήτημα είναι κατά πόσον θα έπρεπε να μην προβληθεί η εκπνοή της προθεσμίας συμμετοχής στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα για την περίπτωση των καταγγελλόντων. Σχετικά, φαίνεται να συνομολογείται τόσο από τους καταγγέλλοντες, όσο και από το Κοινοβούλιο ότι η μη προβολή της προθεσμίας στην περίπτωση τους, θα σήμαινε αναδρομική συμμετοχή. Έτσι, είναι σαφές ότι αν στο πρώτο ερώτημα δοθεί η απάντηση ότι πρέπει να υπάρχει γενική δυνατότητα αναδρομικής συμμετοχής, το δεύτερο ερώτημα καθίσταται περιττό.

- 2.2 Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, συνομολογείται από τους καταγγέλλοντες και από το Κοινοβούλιο ότι ο κανονισμός δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη που να επιτρέπει την αναδρομική συμμετοχή στο πρόγραμμα. Συνεπώς, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον η μη θέσπιση τέτοιας διάταξης από το Κοινοβούλιο είναι δίκαιη. Φαίνεται ότι το Κοινοβούλιο ενήργησε κατ' αυτόν τον τρόπο για λόγους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του προγράμματος. Επιπλέον, σημειώνεται ότι το Κοινοβούλιο είχε την εξουσία να μην δημιουργήσει καν το πρόγραμμα. Έτσι, το Κοινοβούλιο πρέπει να δικαιούται επίσης να θέτει περιορισμούς στο πρόγραμμα για τους αναφερθέντες λόγους.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής κρίνει ότι το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο δεν πρόβλεψε γενική δυνατότητα αναδρομικής συμμετοχής στο πρόγραμμα δεν αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

- 2.3 Όσον αφορά το ερώτημα κατά πόσον δεν θα έπρεπε να προβληθεί η εκπνοή της προθεσμίας συμμετοχής στο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στην

1 Βλ., για παράδειγμα, τα σχόλια της Επιτροπής προς το Διαμεσολαβητή για τις συνεξετασθείσες καταγγελίες 669/17.6.96/ND/L/VK, 670/27.6.96/KM/L/VK και 679/1.7.96/CS/L/VK, όπως αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση του Διαμεσολαβητή για το 1997, σλ. 118, και τις προτάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση 159/86, Canters κατά Επιτροπής, απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 1988, Συλλογή 4859. *

2 Βλ. απόφαση της 30ης Απριλίου 1996 στην υπόθεση C-58/94, Κάτω Χώρες υποστηριζόμενες από το Κοινοβούλιο κατά του Συμβουλίου υποστηριζόμενου από την Επιτροπή και τη Γαλλία, Συλλογή 1996 I-2169, παράγραφος 37.

περίπτωση των καταγγελλόντων, η εξέτασή του χωρίζεται σε διάφορα μέρη. Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον η εμμονή στην προθεσμία είναι άδικη και στη συνέχεια, αν δημιουργεί διακρίσεις.

- 2.4 Όσον αφορά το δίκαιο του πράγματος, σημειώνεται, πρώτον, ότι ο κανονισμός που διέπει το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη που να επιτρέπει την μη προβολή της εκπνοής της προθεσμίας για λόγους επεικειάς. Η σχετική διάταξη του κανονισμού προβλέπει απλώς ότι οι βουλευτές διαθέτουν «χρονικό διάστημα έξι μηνών το πολύ μετά την εκλογή ή την επανεκλογή τους» για να ενταχθούν στο πρόγραμμα.
- 2.5 Ελλείψει ρητής διάταξης που να επιτρέπει τη μη προβολή της εκπνοής της προθεσμίας, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον υφίσταται στο κοινοτικό δίκαιο γενική αρχή σύμφωνα με την οποία μπορεί να μην προβληθεί η εκπνοή μιας προθεσμίας για λόγους επεικειάς. Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να συμβαίνει.
- 2.6 Στο πλαίσιο αυτό και λαμβανομένων υπόψη των λόγων χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που ανέφερε το Κοινοβούλιο, η αστηρή εφαρμογή της προθεσμίας στους καταγγέλλοντες δεν μπορεί να θεωρηθεί άδικη.
- 2.7 Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί διακρίσεων, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την αρχή της ισότητας, οι ταυτόσημες καταστάσεις πρέπει να τυγχάνουν ταυτόσημης μεταχείρισης, ενώ οι διαφορετικές καταστάσεις δεν πρέπει να τυγχάνουν ταυτόσημης μεταχείρισης.
- 2.8 Προβλήθηκε το επιχείρημα ότι επιτράπη σε άλλη BEK να ενταχθεί στο πρόγραμμα, παρόλο που δεν είχε τηρήσει την προθεσμία. Από τη γνώμη του Κοινοβουλίου, προκύπτει ότι η εν λόγω βουλευτής έλαβε διαβεβαιώσεις ότι θα μπορούσε να ενταχθεί στο πρόγραμμα πριν τη θέσπιση της προθεσμίας. Έτσι, η κατάσταση της δεν ήταν ίδια με την προκειμένη περίπτωση.
- 2.9 Δεύτερον, προβλήθηκε το επιχείρημα ότι το Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο του προγράμματος συνταξιοδότησης λόγω αποχώρησης – του προγράμματος του παραρτήματος III – δεν είχε προβάλει την εκπνοή της προθεσμίας σε μια περίπτωση, δηλ. την περίπτωση που αναφέρεται στην προαναφερθείσα επιστολή της 24ης Ιουλίου 1995. Από την άποψη αυτή, υπενθυμίζεται ότι το εν λόγω αίτημα υποβλήθηκε ένα μήνα μετά την εκπνοή της προθεσμίας, ότι υποβλήθηκε στο πλαίσιο άλλου συνταξιοδοτικού προγράμματος υπό διαφορετικές δημοσιονομικές συνθήκες και ότι αφορούσε συνταξιοδοτικά δικαιώματα για τα οποία ο ενδιαφερόμενος βουλευτής είχε ήδη καταβάλει εισφορές. Επιπλέον, από την τροπολογία του Κανονισμού, για την οποία ζητήθηκε από τη διοίκηση να υποβάλει πρόταση βάσει των προαναφερθέντων πρακτικών της συνεδρίασης του Σώματος των Κοσμητόρων, προκύπτει ότι αιτήματα που υποβάλλονται μετά την εκπνοή προθεσμίας δεν έχουν αναδρομική ισχύ. Έτσι, η κατάσταση φαίνεται να είναι διαφορετική από την προκειμένη περίπτωση.
- 2.10 Συνεπώς, φαίνεται να έχει παραβιαστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Εντούτοις, το θέμα κατά πόσον παραβιάστηκε η αρχή της ίσης μεταχείρισης είναι νομικό και συνεπώς, υπενθυμίζεται ότι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.1.2 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1087/10.12.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Η καταγγελία αφορά τέσσερις αιτήσεις παροχής εγγράφων τις οποίες ο καταγγέλλων υπέβαλε στο Συμβούλιο τον Ιούλιο και τον Αύγουστο 1996 στο πλαίσιο της απόφασης του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του⁽¹⁾ (στο εξής «απόφαση 93/731»).

Στις 30 Ιουλίου 1996, ο καταγγέλλων ζήτησε αντίγραφα 71 εκθέσεων που εξετάστηκαν σε συνεδριάσεις της επιτροπής «Κ4» το Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο 1994. Στις 31 Ιουλίου 1996, ζήτησε έξι έγγραφα που χρονολογούνταν από το 1992 έως το 1993. Στις 13 Αυγούστου 1996, απέστειλε δύο επιστολές προς το Συμβούλιο. Με την πρώτη, ζητούσε αντίγραφο μιας μόνο έκθεσης που είχε συνταχθεί το 1992, ενώ με τη δεύτερη, αντίγραφα 26 εκθέσεων που είχαν συζητηθεί κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 4 Ιουνίου 1996, 23 από τις οποίες χρονολογούνταν από το 1996 και τρεις ήταν παλαιότερες.

Στις 26 Σεπτεμβρίου 1996, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου απάντησε στον καταγγέλλοντα δηλώνοντας ότι τα αιτήματά του «από αυτή την άποψη αποτελούν επαναλαμβανόμενες αιτήσεις, οι οποίες αφορούν επίσης πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων» και ότι η Γενική Γραμματεία είχε εξεύρει δίκαιη λύση δυνάμει του άρθρου 3 (2) της απόφασης 93/731 λαμβάνοντας υπόψη μόνον τα έγγραφα που χρονολογούνται από το 1996 (δηλ. 23 από τα 26 έγγραφα που ζητήθηκαν με τη δεύτερη επιστολή από 13 Αυγούστου 1996). Η Γενική Γραμματεία παρέσχε στον καταγγέλλοντα 16 από τα 23 έγγραφα, αλλ' αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση στα επτά υπόλοιπα.

Στις 10 Οκτωβρίου 1996, ο καταγγέλλων υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση για όλα τα έγγραφα στα οποία δεν του είχε επιτραπεί η πρόσβαση. Στις 20 Νοεμβρίου 1996, η Προεδρία του Συμβουλίου απάντησε επικυρώνοντας την αρχική απόφαση να εφαρμοστεί «δίκαιη λύση», δηλαδή λαμβάνοντας υπόψη μόνον τα επτά έγγραφα που χρονολογούνται από το 1996.

Όσον αφορά αυτά τα επτά έγγραφα, το Συμβούλιο δήλωσε ότι είχε σταθμίσει προσεκτικά το συμφέρον του καταγγέλλοντος να αποκτήσει πρόσβαση και το συμφέρον του Συμβουλίου να προστατεύσει το απόρρητο των διασκέψεών του και ότι το δεύτερο κρίθηκε υπέρτερο του πρώτου. Λεπτομερέστερα, δήλωσε τα εξής:

«Τα έγγραφα 7574/96, 6982/2/96 και 7753/96 περιέχουν λεπτομερείς εθνικές θέσεις σχετικά με Σύμβαση για τα εξωτερικά σύνορα, με σύσταση για την παράνομη απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών και με Σύμβαση για την έκδοση, αντιστοίχως. Τα θέματα αυτά βρίσκονται ακόμα υπό συζήτηση ή υιοθετήθηκαν μόλις πρόσφατα.

Τα έγγραφα 7717/1/96 και 7718/1/96 περιέχουν λεπτομερείς εθνικές θέσεις για τον προϋπολογισμό της Μονάδας Ναρκωτικών της Ευροpol και το σύστημα υπολογιστών της Ευροpol.

1 Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/EK της 20ης Δεκεμβρίου 1993, 1993 EE L 340/43.

Τέλος, τα έγγραφα 7788/96 και 7791/96 περιέχουν αναφορές σε γνωμοδοτήσεις των Νομικών Υπηρεσιών του Συμβουλίου για το θέμα της δικαστικής ερμηνείας της Σύμβασης Ευροpol, καθώς και σχόλια ορισμένων αντιπροσωπειών για το θέμα.»

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι ο χειρισμός των αιτήσεων του για πρόσβαση σε έγγραφα από το Συμβούλιο ήταν άδικος και πιθανόν παράνομος.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο, μαζί με άλλες πέντε καταγγελίες που υπέβαλε ο ίδιος καταγγέλλων. Το Μάρτιο 1997, το Συμβούλιο απέστειλε απάντηση η οποία αμφισβητούσε κατά πόσον ο Διαμεσολαβητής ήταν αρμόδιος να εξετάσει τις καταγγελίες. Στις 15 Απριλίου 1997, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε επιστολή προς το Συμβούλιο με την οποία επιβεβαίωσε την αρχική του απόφαση ότι οι καταγγελίες ενέπιπταν στο πεδίο της εντολής του και ανανέωνε το αίτημά του για την έκδοση γνώμης επί της ουσίας των καταγγελιών.

Στις 20 Ιουνίου 1997, το Συμβούλιο συμμορφώθηκε με το αίτημα του Διαμεσολαβητή. Όσον αφορά την εφαρμογή «δίκαιης λύσης», το Συμβούλιο παρατήρησε ότι η γνώμη του επί άλλης καταγγελίας του ίδιου καταγγέλλοντα (1053/25.11.96/STATE-WATCH/UK/IJH) ίσχυε και για την προκειμένη περίπτωση.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι:

- το Συμβούλιο δεν δικαιούται να εφαρμόσει «δίκαιη λύση» για τις τέσσερις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα που είχε υποβάλει,
- το Συμβούλιο δεν δικαιούται να αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφα με την αιτιολογία ότι έχουν εγκριθεί προσφάτως ή ότι περιέχουν τις απόψεις των κρατών μελών.

Η επιθεώρηση των εγγράφων από το Διαμεσολαβητή

Ο Διαμεσολαβητής θεώρησε απαραίτητο να επιθεωρήσει τα επτά έγγραφα στα οποία το Συμβούλιο είχε αρνηθεί να επιτρέψει την πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 4 (2) της απόφασης 93/731.

Ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για την επιθεώρηση, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, δεν μπορούσε να περιλάβει τη δημοσιοποίηση των ιδίων των εγγράφων, ή οποιασδήποτε πληροφορίας που περιλαμβάνεται σε αυτά, στον καταγγέλλοντα.

Η επιθεώρηση έλαβε χώρα στο κτίριο Justus Lipsius του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες, στις 2 Οκτωβρίου 1998. Εκτός από την πρόσβαση στα έγγραφα, οι υπηρεσίες του Συμβουλίου προσφέρθηκαν να παράσχουν στις υπηρεσίες του Διαμεσολαβητή αντίγραφα τους, αν χρειαζόταν. Μετά από επιθεώρηση των εγγράφων, οι υπηρεσίες του Διαμεσολαβητή έκριναν ότι δεν ήταν ανάγκη να ληφθούν αντίγραφα.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Το θέμα της δικαιοδοσίας

- 1.1 Οι αντιρρήσεις του Συμβουλίου για την αρμοδιότητα του Διαμεσολαβητή φαίνεται να στηρίζονται σε δύο προτάσεις:

- (α) η αρμοδιότητα του Διαμεσολαβητή δεν εκτείνεται σε ενέργειες που αναλαμβάνει το Συμβούλιο σε σχέση με τη συνεργασία στους τομείς της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων (τον «τρίτο πυλώνα») και
- (β) το θέμα των καταγγελιών αφορά ενέργειες που έχει αναλάβει το Συμβούλιο στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα.
- 1.2 Η απόφαση του Διαμεσολαβητή ότι είναι αρμόδιος να εξετάσει τις καταγγελίες βασίζεται στην άποψή του ότι η δεύτερη από αυτές τις προτάσεις είναι εσφαλμένη. Συνεπώς, δεν χρειάζεται να λάβει θέση επί της πρώτης πρότασης.
- 1.3 Το θέμα των καταγγελιών αφορά την ανταπόκριση του Συμβουλίου σε αιτήσεις παροχής εγγράφων. Οι αιτήσεις υποβλήθηκαν δυνάμει της απόφασης 93/731 και διεκπεραιώθηκαν αναλόγως από το Συμβούλιο. Η απόφαση 93/731 θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 151 της Συνθήκης ΕΚ. Στην απόφασή του επί της υπόθεσης *Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου*,⁽¹⁾ το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η απόφαση 93/731 γεννά νομικές συνέπειες έναντι τρίτων από άποψη κοινοτικού δικαίου.
- 1.4 Η απόφαση ερμηνεύθηκε και εφαρμόστηκε από το Πρωτοδικείο στην υπόθεση *Carvel* και *Guardian Newspapers κατά Συμβουλίου*,⁽²⁾ η οποία αφορούσε επίσης έγγραφα του τρίτου πυλώνα. Λόγω των περιορισμών της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου τους οποίους επιβάλλει το άρθρο Λ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Πρωτοδικείο δεν θα διέθετε δικαιοδοσία για να εξετάσει την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης *Carvel*, αν η πρόσβαση σε έγγραφα του τρίτου πυλώνα θεωρείτο ωσαύτως θέμα του τρίτου πυλώνα.
- 1.5 Από τα προαναφερθέντα, προκύπτει ότι η ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της απόφασης 93/731 για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα είναι θέμα κοινοτικού δικαίου και όχι θέμα τρίτου πυλώνα, ακόμα και αν τα εν λόγω έγγραφα αφορούν δράσεις στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα. Ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε το Συμβούλιο για την απόφασή του στις 15 Απριλίου 1997 (Σημείωση: Στην απόφασή του με ημερομηνία 17 Ιουνίου 1998, το Πρωτοδικείο απέρριψε, με παρόμοια αιτιολογία, τις αντιρρήσεις του Συμβουλίου για τη δικαιοδοσία του Πρωτοδικείου στην υπόθεση *Tidningen Journalisten*.⁽³⁾)

2 Η εφαρμογή «δίκαιης λύσης»

- 2.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι σύμφωνα με το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731, το Συμβούλιο δεν δικαιούται να εφαρμόσει «δίκαιη λύση» για τις τέσσερις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα που είχε υποβάλει.
- 2.2 Όπως σημείωσε το Συμβούλιο στη γνώμη του, το θέμα που αφορά η εν λόγω πτυχή της καταγγελίας είναι ταυτόσημο με το θέμα που έθεσε άλλη καταγγελία του ιδίου καταγγέλλοντος υπό στοιχεία 1053/25.11.96/STATE-WATCH/UK/IJH. Συνεπώς, η απόφαση του Διαμεσολαβητή με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1998 για εκείνη την υπόθεση ισχύει και για την προκειμένη περίπτωση.
- 2.3 Εφαρμόζοντας την εν λόγω απόφαση, ιδίως όσον αφορά την έννοια των όρων «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» και «πολυσέλιδα έγγραφα», καθίσταται σαφές ότι το Συμβούλιο δεν δικαιούται να εφαρμόσει «δίκαιη λύση»

1 Υπόθεση C-58/94, Συλλογή 1996 I-2169Ξ

2 Υπόθεση T-194/94, Συλλογή 1995 II-2765

3 *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten) κατά Συμβουλίου*, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998 (βλ. παραγράφους 70-87 της απόφασης).

δυνάμει του άρθρου 3 (2) της απόφασης 93/731 στις τέσσερις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα της προκειμένης υπόθεσης.

3 Η άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 4 (2)

- 3.1 Το Συμβούλιο αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση σε επτά έγγραφα δυνάμει του άρθρου 4 (2) της απόφασης 93/731, το οποίο έχει ως εξής:

«Η πρόσβαση σε έγγραφο του Συμβουλίου μπορεί να απαγορευθεί για λόγους προστασίας του απορρήτου των διασκέψεων του Συμβουλίου.»

Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, προϋπόθεση για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης είναι να προβεί το Συμβούλιο σε πραγματική στάθμιση μεταξύ, αφενός, του συμφέροντος του πολίτη να του επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα και, αφετέρου, κάθε ιδίου συμφέροντος να προστατεύσει το απορρητο των διασκέψεων του.

- 3.2 Ο καταγγέλλων ισχυρίζεται ότι το Συμβούλιο, όταν εφαρμόζει το άρθρο 4 (2), δεν δικαιούται να αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφα με την αιτιολογία ότι έχουν υιοθετηθεί προσφάτως ή ότι περιέχουν τις απόψεις των κρατών μελών. Ο Διαμεσολαβητής δεν γνωρίζει κάποιο νομικό κανόνα ή αρχή που θα απαιτούσε από το Συμβούλιο να μην εξετάζει, κατά τη στάθμιση των συμφερόντων δυνάμει του άρθρου 4 (2):
- την ημερομηνία σύνταξης, συζήτησης ή έγκρισης ενός εγγράφου, ή
 - το γεγονός ότι ένα έγγραφο περιέχει απόψεις κρατών μελών.
- 3.3 Η επιθεώρηση των εγγράφων εκ μέρους του Διαμεσολαβητή επιβεβαίωσε ότι οι λόγοι τους οποίους προέβαλε το Συμβούλιο αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των εν λόγω εγγράφων.
- 3.4 Συνεπώς, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κακή διοίκηση εκ μέρους του Συμβουλίου όσον αφορά την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Όσον αφορά την εφαρμογή «δίκαιης λύσης» από το Συμβούλιο, η κριτική παρατήρηση του Διαμεσολαβητή στην υπόθεση 1053/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH (απόφαση της 28ης Ιουλίου 1998) ισχύει και για τις αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα του καταγγέλλοντος της προκειμένης υπόθεσης.

Όσον αφορά την άρνηση πρόσβασης σε επτά έγγραφα δυνάμει του άρθρου 4 (2) της απόφασης 93/731, βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους του Συμβουλίου.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.1.3 Η Επιτροπή

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ : ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΟ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 449/96/20.02.96/ΗΚΚ/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1996, η δανική νομική εταιρεία ΗΚΚ υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή εξ ονόματος της δανικής συνδικαλιστικής οργάνωσης LF. Η καταγγελία αφορούσε την απόφαση της Επιτροπής να χορηγήσει απαλλαγή από τους κανόνες ανταγωνισμού για συμφωνία συμμαχίας μεταξύ δύο αεροπορικών εταιρειών, οι υπάλληλοι των οποίων ήσαν μέλη της LF. Κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, η συμφωνία θα οδηγούσε σε απώλεια θέσεων εργασίας μεταξύ των μελών της LF. Σύμφωνα με την LF, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις στην απασχόληση κατά τη χορήγηση της απαλλαγής από τους κανόνες ανταγωνισμού. Η καταγγελία αναφερόταν επίσης στο ότι η Επιτροπή ουδέποτε δήλωσε ότι έλαβε ή απάντησε στις παρατηρήσεις της LF τις οποίες η ίδια η Επιτροπή την είχε καλέσει να υποβάλει στο πλαίσιο του εφαρμοστέου κανονισμού περί εξαιρέσεων.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η οποία, στη γνώμη της, ισχυρίστηκε ότι ο Διαμεσολαβητής δεν ήταν αρμόδιος να λάβει θέση σχετικά με το αν οι επιπτώσεις επί της απασχόλησης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη χορήγηση απαλλαγής από τους κανόνες ανταγωνισμού, εφόσον το θέμα αφορούσε εικάζόμενη παράλειψη εφαρμογής του νόμου, και όχι κακή διοίκηση. Επίσης, η Επιτροπή δήλωσε ότι δεν υποχρεούται να απαντά σε παρατηρήσεις τις οποίες καλεί τρίτους, όπως η LF, να υποβάλουν, εφόσον σκοπός των παρατηρήσεων είναι απλώς να βοηθήσουν την Επιτροπή στην ανάλυσή της.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Στις παρατηρήσεις της, η καταγγέλλουσα επέμεινε στην καταγγελία και θεώρησε το Διαμεσολαβητή αρμόδιο να χειριστεί όλες τις πτυχές της.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι είναι αρμόδιος να ασχοληθεί με το αν η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις στην απασχόληση όταν εξετάζει τη χορήγηση απαλλαγής από τους κανόνες ανταγωνισμού. Περαιτέρω παρατηρήσεις για το θέμα περιλήφθηκαν σε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής, το περιεχόμενο της οποίας συνοψίζεται κατωτέρω στο κεφάλαιο των περαιτέρω παρατηρήσεων.
- 2 Επί της ουσίας της υπόθεσης, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι βάσει των εφαρμοστέων κανόνων και της νομολογίας του Δικαστηρίου η Επιτροπή δεν φαίνεται να υποχρεούται να λάβει υπόψη τέτοιους παράγοντες.
- 3 Όσον αφορά την παράλειψη της Επιτροπής να επιβεβαιώσει την παραλαβή και να απαντήσει στις παρατηρήσεις της LF, ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι ο εφαρμοστέος κανονισμός δεν περιλαμβάνει τέτοια υποχρέωση. Εντούτοις, η Επιτροπή, καλώντας τρίτους να υποβάλουν παρατηρήσεις για

να τη βοηθήσουν στην ανάλυσή της, έθεσε εαυτήν σε κατάσταση όπου οι πολίτες μπορούν ευλόγως να αναμένουν αντίδραση εκ μέρους της, και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, όπου η LF ενδιαφερόταν για την απόφαση διότι τα μέλη της πιθανόν να επηρεάζονταν από αυτή. Η παράλειψη της Επιτροπής να αντιδράσει στις παρατηρήσεις της LF αποτελούσε, συνεπώς, κρούσμα κακής διοίκησης.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορά διαδικασίες που έχουν σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν σκόπιμο να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής, η οποία συνόδευε την απόφαση, ο Διαμεσολαβητής διατύπωσε, συνοπτικά, τις ακόλουθες συμπληρωματικές παρατηρήσεις:

Οι απόψεις της Επιτροπής σχετικά με το βάσιμο καταγγελίας είναι πάντα ευπρόσδεκτες, παρόλο που επισημαίνεται ότι αρμόδιος για να αποφασίζει για το θέμα είναι ο Διαμεσολαβητής. Εν προκειμένω, εντούτοις, θα πρέπει να διορθωθεί μια θεμελιώδης παρανόηση. Η αρμόδια υπηρεσία για τη σύνταξη των απαντήσεων της Επιτροπής προς το Διαμεσολαβητή φαίνεται να έκρινε στην προκειμένη περίπτωση ότι η «εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου» δεν μπορεί να αποτελέσει «κακή διοίκηση». Στην πραγματικότητα, ισχύει το αντίθετο: η μη ενέργεια σύμφωνα με το νόμο, ουδέποτε μπορεί να θεωρηθεί καλή διοίκηση. Το πρώτο και βασικότερο καθήκον του Διαμεσολαβητή όταν διεξαγει έρευνες για εικαζόμενα κρούσματα κακής διοίκησης στις δραστηριότητες κοινοτικού θεσμικού οργάνου ή οργανισμού είναι να διαπιστώνει αν το εν λόγω όργανο ενήργησε συννόμως. Για την εκτέλεση του εν λόγω καθήκοντος, ο Διαμεσολαβητής έχει πάντα υπόψη ότι η ανώτατη αρχή για να κρίνει την έννοια και την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Σε άλλες περιπτώσεις, στις οποίες μια καταγγελία θέτει ρητώς ζήτημα σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή του νόμου, η Επιτροπή εκδίδει γνώμη για το θέμα, η οποία διαβιβάζεται στον καταγγέλλοντα. Είναι λογικό η Επιτροπή να ανταποκρίνεται με αυτόν τον τρόπο και ο Διαμεσολαβητής είναι πεπεισμένος ότι θα συνεχίσει να το πράττει. Η υπηρεσία του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή συνεστήθη για την τόνωση των σχέσεων μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών και των Ευρωπαίων πολιτών, πράγμα που θα καθίστατο αδύνατον αν ένα όργανο δεν εξέφραζε τη γνώμη του για όλα τα θέματα που θέτει κάθε καταγγέλλων. Στις περιπτώσεις όπου το όργανο εξηγεί ότι ενήργησε ορθώς, σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που το δεσμεύουν, ο πολίτης συχνά ικανοποιείται με την εξήγηση, ή τουλάχιστον κατανοεί καλύτερα τις ενέργειες του οργάνου. Γενικότερα, είναι πάντα χρήσιμο να εξηγούν οι γνώμες της Επιτροπής τη θέση της επί των νομικών πτυχών μιας υπόθεσης, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι απόψεις της μπορούν να ληφθούν υπόψη στην έρευνα του Διαμεσολαβητή.

Ο Διαμεσολαβητής κατέληξε ζητώντας από τον Πρόεδρο της Επιτροπής να εξασφαλίσει ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής θα λαμβάνουν αυτές τις συμπληρωματικές παρατηρήσεις υπόψη κατά τη σύνταξη των απαντήσεων της Επιτροπής προς το Διαμεσολαβητή.

ΜΙΣΘΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ : ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 586/3.5.96/MCA/ES/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Η κ. Α. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τον Απρίλιο 1996, εξ ονόματος της οργάνωσης "Asociación Amigos de Benalmádena", την παράλειψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να απαντήσει στα αιτήματά της για παροχή πληροφοριών σχετικά με τους μισθούς και τις λοιπές αμοιβές δύο μελών της Επιτροπής το 1993 και το 1994.

Η καταγγέλλουσα δήλωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε απαντήσει σε δύο προηγούμενες επιστολές που απεστάλησαν στα γραφεία της στη Μαδρίτη, στις 17 Οκτωβρίου και 17 Δεκεμβρίου 1995 αντιστοίχως. Με τις επιστολές αυτές, ζητούσε πληροφορίες για το εισόδημα (μισθούς πλέον επιδομάτων) που έλαβαν το 1993 και το 1994 οι τότε Ισπανοί Επίτροποι, κκ. Marín και Matutes.

Η ΕΡΕΥΝΑ**Η γνώμη της Επιτροπής**

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή ζήτησε συγγνώμη για την παράλειψή της να απαντήσει στις αρχικές επιστολές και ανέφερε ότι οι μισθοί των Επιτρόπων διέπονται σε κάθε περίπτωση από τον κανονισμό 422/67/ΕΟΚ, 5/67/ΕΚΑΕ της 25ης Ιουλίου 1967, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε.

Όσον αφορά τα έξοδα αποστολής και ταξιδίων, ανέφερε ότι το συνολικό ποσό που κατεβλήθη σε όλους τους Επιτρόπους για έξοδα αυτού του είδους το 1994 ήταν 1.300.00 ΕCU. Επιπλέον, οι Επίτροποι δικαιούνται επιστροφή εξόδων παραστάσεως, τα οποία ανήλθαν σε 341.000 ΕCU το 1993 και 335.000 ΕCU το 1994.

Τέλος, η Επιτροπή δήλωσε ότι όλα αυτά τα ποσά υπόκεινται σε εσωτερική χρηματοοικονομική παρακολούθηση από το ίδιο το όργανο, καθώς και σε εξωτερικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις της, η κ. Α. δήλωσε ότι τα ερωτήματά της παρέμεναν αναπάντητα. Κατά την άποψή της, η Επιτροπή απλώς ανέφερε έναν κανονισμό που της ήταν άγνωστος. Τα σχόλια αυτά ανέφεραν επίσης συνολικό ποσό 1.300.000 ΕCU που καταβλήθηκε σε όλα τα μέλη της Επιτροπής για έξοδα, χωρίς όμως κάποια ένδειξη σχετικά με τους δύο Επιτρόπους που αναφέρονται στην αίτηση.

Οι προσπάθειες του Διαμεσολαβητή για επίτευξη φιλικού διακανονισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 3 (5) του Καταστατικού και για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού της υπόθεσης, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε νέα επιστολή στην Επιτροπή, στην οποία ανέφερε ότι η απάντηση που έδωσε το όργανο δεν είχε κριθεί ικανοποιητική από την καταγγέλλουσα.

Πρότεινε επίσης ότι η απάντηση της Επιτροπής θα έπρεπε να επανεξεταστεί υπό το φως της δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάφανεia και πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες. Ενόψει των εν λόγω αρχών, πρότεινε ότι θα μπορούσε να εξευρεθεί ικανοποιητική λύση αν η Επιτροπή, αφού στάθμιζε τα αντικρουόμενα συμφέροντα, παρείχε κάποιες σαφέστερες και πιο συγκεκριμένες πληροφορίες που να δικαιολογούν σαφές συμπέρασμα ως προς τις πληροφορίες που μπορούσαν να ανακοινωθούν.

Στην απάντησή της, η Επιτροπή δήλωσε ότι είχε προσπαθήσει να σταθμίσει την ανάγκη διαφάνειας και την προστασία του ιδιωτικού βίου. Για να φθάσει σε αυτό το συμβιβασμό, είχε αποκαλύψει πληροφορίες σχετικά με τους μισθούς και τα λοιπά επιδόματα του συνόλου της Επιτροπής, και όχι δύο συγκεκριμένων μελών της.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή δήλωσε ότι οι μηνιαίοι μισθοί των μελών της πλέον λοιπών επιδομάτων είχαν καθοριστεί για τελευταία φορά από το Συμβούλιο το Δεκέμβριο 1996 και εξήγησε πώς υπολογίζονται. Όσον αφορά τα έξοδα παραστάσεως, η επιστροφή τους διενεργείται μετά την έκδοση του τιμολογίου. Επιστρέφονται μέχρι ποσού 11.347 ECU ετησίως (για τον αρμόδιο για τις εξωτερικές υποθέσεις Επίτροπο, το ποσό είναι 17.023 ECU). Οι άλλοι που πρέπει να ταξιδεύσουν για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους λαμβάνουν επιστροφή των εξόδων ταξιδιού και καθημερινής διαβίωσης ανάλογα με τη χώρα στην οποία πραγματοποιείται η αποστολή.

Η απάντηση της Επιτροπής διαβιβάστηκε στην καταγγέλλουσα, η οποία κλήθηκε να εξετάσει τη λύση που προτείνει η Επιτροπή. Στην απάντησή της, η καταγγέλλουσα εξέφρασε την ικανοποίησή της για τις προσπάθειες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού του θέματος. Παρόλα ταύτα, συνέχιζε να πιστεύει ότι η απάντηση της Επιτροπής δεν κάλυπτε τις ερωτήσεις της σαφώς και συγκεκριμένα. Κατά τη γνώμη της, ο έλεγχος των δημοσίων δαπανών είναι στόχος ζωτικής σημασίας που πρέπει να προηγείται οποιουδήποτε δικαιώματος προστασίας του ιδιωτικού βίου.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Δικαίωμα σε κοινοτικές πληροφορίες

Οι αιτήσεις παροχής πληροφοριών που απέστειλε η καταγγέλλουσα στην Επιτροπή με τις επιστολές της της 17ης Οκτωβρίου και της 17ης Δεκεμβρίου 1995 θέτουν θέμα σχετικά με το δικαίωμα όλων των πολιτών της Κοινότητας να ενημερώνονται σχετικά με σημαντικές πτυχές του διοικητικού έργου της Επιτροπής.

Για να σταθμιστούν οι νομικές επιπτώσεις αυτού του αιτήματος, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη, πρώτον, η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταστήσει τις εργασίες όλων των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών περισσότερο διαφανείς και περισσότερο ανοικτές στο κοινό. Η δέσμευση αυτή αναφέρεται στην Τελική Πράξη της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία περιλαμβάνει τη Δήλωση αριθ. 17 σχετικά με το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφόρηση και έχει επαναληφθεί σε πολλά Ευρωπαϊκά Συμβούλια, όπως εκείνα του Μπέρμιγχαμ και του Εδιμβούργου.

Σήμερα, υπάρχουν μόνον κανόνες που προωθούν τη μεγαλύτερη πρόσβαση του κοινού στην πληροφόρηση στον τομέα της πρόσβασης σε έγγραφα. Η Επιτροπή ενέκρινε στις 2 Ιουνίου 1993 την ανακοίνωση 93/C 166/04 περί της διαφάνειας στην Κοινότητα,⁽¹⁾ ενώ, βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών που εκτίθενται στο εν λόγω έγγραφο, ενέκρινε, στις 8 Φεβρουαρίου 1994, την απόφαση 94/90/EKAX/EKAE/EK περί της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής.⁽²⁾ Ελλείψει γενικότερων κανόνων σχετικά με γενική ενημέρωση, οι ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση σε έγγραφα μπορούν να παράσχουν ενδεχόμενο υποκατάστατο για τη λήψη απόφασης σχετικά με τα αιτήματα που υποβάλλουν οι πολίτες στα θεσμικά όργανα για την παροχή πληροφοριών.

1 EE C 166, 1993, σελ. 4.

2 EE L 46, 1994, σελ. 58.

2 Σύγκρουση μεταξύ των δικαιωμάτων διαφάνειας και προστασίας του ιδιωτικού βίου

Στα σχόλιά της, η Επιτροπή ανέφερε ότι η παροχή συγκεκριμένων πληροφοριών για τους μισθούς και λοιπές αμοιβές, ιδίως επιδόματα ταξιδιών, σχετικά με συγκεκριμένα μέλη της Επιτροπής θα μπορούσε να προσβάλει τον ιδιωτικό τους βίο. Συνεπώς, οι πληροφορίες που δημοσιοποίησε το όργανο στην προκειμένη περίπτωση ανεφέροντο μόνον σε ολόκληρη την Επιτροπή.

Η δημοσιοποίηση πληροφοριών μπορεί να συγκρούεται με άλλες σημαντικές αξίες, όπως το δικαίωμα στον ιδιωτικό βίο. Στα πλαίσια της απόφασης της Επιτροπής περί της πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα της Επιτροπής, η προστασία του ατόμου ή του ιδιωτικού βίου θεωρείται υποχρεωτική απαγόρευση η οποία αποκλείει τη δημοσιοποίηση του αιτούμενου εγγράφου από το όργανο. Ερμηνεύοντας την εν λόγω διάταξη, το Πρωτοδικείο έχει κρίνει ότι : «[...] η Επιτροπή υποχρεούται να αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφο που εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία εφόσον αποδεικνύεται ότι συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις».⁽¹⁾ Ενόψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν θεωρεί ότι η Επιτροπή παραβίασε αρχές της χρηστής διοίκησης όταν δημοσιοποίησε μόνον πληροφορίες σχετικά με το σύνολο της Επιτροπής.

3 Παράλειψη απάντησης σε επιστολή

Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι παρέλειψε να ασχοληθεί αμελλητί με την αίτηση παροχής πληροφοριών που απέστειλε η καταγγέλλουσα στα γραφεία της στη Μαδρίτη. Εντούτοις, το όργανο έδωσε εξήγηση για τη μεγάλη καθυστέρηση και ζήτησε συγγνώμη γι' αυτή. Εφόσον παράλληλα δόθηκε απάντηση, δεν υπήρχε λόγος συνέχισης των ερευνών του Διαμεσολαβητή για την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

4 Έλεγχος των δημοσίων δαπανών

Κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, η παράλειψη της Επιτροπής να απαντήσει στις ερωτήσεις της σχετικά με τους μισθούς και τις λοιπές αμοιβές δύο Επιτρόπων απέδειξε την έλλειψη ελέγχου επί των δαπανών αυτού του είδους.

Όλοι οι κοινοτικοί λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών προσωπικού και λειτουργίας, ελέγχονται περιοδικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Όπως ορίζει το άρθρο 188Γ της Συνθήκης, το εν λόγω θεσμικό όργανο ελέγχει «τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πραγματοποίησης των εσόδων και εξόδων και εξακριβώνει την καλή δημοσιονομική διαχείριση».

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής επεσήμανε ότι από τις Εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα έτη 1993 και 1994⁽²⁾ δεν προέκυψε ότι ενδέχεται να σημειώθηκαν παρατυπίες σχετικά με μισθούς ή άλλα επιδόματα που κατεβλήθησαν κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων στα μέλη της Επιτροπής.

Ενόψει αυτών των πορισμάτων, δεν προέκυψε περίπτωση κακής διοίκησης και συνεπώς ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

¹ Υπόθεση T-105/95, *WWF UK κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1997-II, 0313, παρ. 58.

² EE C 327, 24.11.94, σελ.1.

EE C 303, 14.11.95, σελ.1.

ΔΑΝΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 764/9.7.96/ΤΗ/DK/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Ο κ. Η., Δανός πολίτης, κατήγγειλε στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή τον Ιούλιο 1996 το χειρισμό και την αξιολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής καταγγελίας που της είχε υποβάλει ισχυριζόμενος ότι η Δανία δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που τάσσει το κοινοτικό δίκαιο.

Στην καταγγελία του, ο κ. Η. δήλωσε ότι επί έτη αλληλογραφούσε με την Επιτροπή σχετικά με τον υπολογισμό του ΦΠΑ επί μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που εισάγονται στη Δανία από άλλο κράτος μέλος (στο εξής απλώς: εισαγόμενα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα). Ισχυρίστηκε ότι οι απαντήσεις που ελάμβανε από την Επιτροπή ήταν αναληθείς. Από τα συνημμένα στην καταγγελία έγγραφα προέκυψε ότι η εν λόγω αλληλογραφία αφορούσε και τα δανικά τέλη ταξινόμησης εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής ζήτησε από την Επιτροπή να περιλάβει και τα δύο θέματα στα σχόλιά της επί της καταγγελίας.

Όσον αφορά τα παράπονα του καταγγέλλοντος σχετικά με το ΦΠΑ, φαίνεται ότι θεωρούσε πως οι δανικοί κανόνες περί ΦΠΑ επί εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων δημιουργούσαν διακρίσεις εις βάρος Δανών εμπόρων, όπως ο ίδιος. Δήλωσε ότι σύμφωνα με τους δανικούς κανόνες, ιδιώτης ο οποίος κατοικεί στη Δανία μπορεί να εισαγάγει μεταχειρισμένο αυτοκίνητο από τη Γερμανία χωρίς να καταβάλει ΦΠΑ στη Δανία, αν έχει καταβληθεί στη Γερμανία ΦΠΑ επί του περιθωρίου κέρδους του εμπορίου. Αντιθέτως, ο Δανός έμπορος που εισάγει το ίδιο αυτοκίνητο, θα πρέπει να καταβάλει το δανικό ΦΠΑ επί της συνολικής τιμής του και μπορεί να ζητήσει να του επιστραφεί ο γερμανικός υπολειπόμενος ΦΠΑ. Κατά συνέπεια, η τιμή που μπορεί να προσφέρει ο Δανός έμπορος στον ιδιώτη για το ίδιο αυτοκίνητο θα είναι σημαντικά υψηλότερη από την τιμή που μπορεί να προσφέρει ο Γερμανός έμπορος. Συνεπώς, ο καταγγέλλων θεωρεί ότι οι κανόνες οδηγούν σε νόθευση του ανταγωνισμού που δημιουργεί διακρίσεις και είναι αντίθετοι προς την οδηγία 94/5 περί του ΦΠΑ επί μεταχειρισμένων αγαθών, θεμελιώδης αρχή της οποίας είναι ότι ο ΦΠΑ πρέπει να επιβάλλεται στο περιθώριο κέρδους του εμπορίου.

Ο κ. Η. απευθύνθηκε στην Επιτροπή για το θέμα αυτό, και επειδή δεν ικανοποιήθηκε από την αρχική απάντησή της, ανέθεσε στο δικηγόρο του και σε Δανό βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να προωθήσουν το θέμα στην Επιτροπή. Στην απάντησή της προς το δικηγόρο με ημερομηνία 23 Μαρτίου 1995, καθώς και στην απάντησή της 23ης Οκτωβρίου 1995 προς το βουλευτή, η Επιτροπή υπεστήριξε ότι οι δανικοί κανόνες δεν είναι αντίθετοι προς τις εφαρμοστέες κοινοτικές οδηγίες. Στην επιστολή της 23ης Οκτωβρίου 1995, ο αρμόδιος Επίτροπος δήλωσε:

«[Ο βουλευτής της περιφέρειάς σας] επισημαίνει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που φαίνεται να υφίστανται εις βάρος των Δανών εμπόρων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων λόγω των διαφορετικών καθεστώτων που ισχύουν στη Δανία και στη Γερμανία.

Στο παρόν στάδιο εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών, φοβούμαι ότι δεν υπάρχει τρόπος να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα με νομικούς όρους. Πράγματι, το άρθρο 28 (ιε) (2) της οδηγίας 94/5/ΕΚ σχετικά με τις ειδικές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στα μεταχειρισμένα αγαθά, επιτρέπει ρητώς στη Δανία να εισαγάγει παρεκκλίσεις από το σύστημα του περιθωρίου κέρδους.

Εάν ωστόσο έχετε και άλλα σχόλια ή νέες πληροφορίες, παρακαλώ μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τις υπηρεσίες της ΓΔ ΧΧΙ – μονάδα 01.»

Όσον αφορά τα άλλα παράπονα του καταγγέλλοντος σχετικά με τα τέλη ταξινόμησης, το ιστορικό είναι συνοπτικά το εξής: Με την απόφασή του της 11ης Δεκεμβρίου 1990 στην υπόθεση C-47/88 (Συλλογή Ι, 4509), το Δικαστήριο αποφάνθηκε για το αν τα δανικά τέλη ταξινόμησης των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων αποτελούν διάκριση απαγορευόμενη από το άρθρο 95 της Συνθήκης ΕΚ. Σύμφωνα με το δανικό φορολογικό σύστημα, τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα υπόκεινται σε τέλος ταξινόμησης οχημάτων με βάση το 90% της αξίας του αντίστοιχου καινούριου, ενώ τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που προέρχονται από τη Δανία δεν υπόκεινται σε τέλος ταξινόμησης. Για να δικαιολογήσει τη μεταχείριση αυτή, η Δανία προέβαλε τον ισχυρισμό ότι, εφόσον δεν διαθέτει βιομηχανία αυτοκινήτων, όλα τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα δανικής προελεύσεως έχουν εισαχθεί κάποια στιγμή ως καινούρια. Τα καινούρια αυτοκίνητα υπόκεινται σε τέλος ταξινόμησης 105% της τιμής τους, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, μέχρι ποσού 19.750,00 δανικών κορωνών και 180% του υπολοίπου. Έτσι, σημαντικό μέρος της τιμής των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που προέρχονται από τη Δανία έγκειται σε υπολειπόμενο τέλος ταξινόμησης. Συνεπώς, το τέλος ταξινόμησης εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων πρέπει να καθοριστεί σε επίπεδο που να λαμβάνει υπόψη το υπολειπόμενο τέλος ταξινόμησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που προέρχονται από τη Δανία. Παρόλο που το Δικαστήριο δέχθηκε κατ' αρχήν το επιχείρημα αυτό, έκρινε ότι, γενικά, το δανικό σύστημα οδήγούσε σε έκδηλη υπερφορολόγηση των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. Συνεπώς, το σύστημα ήταν αντίθετο προς το άρθρο 95 της Συνθήκης ΕΚ. Μετά την απόφαση του Δικαστηρίου, οι δανικές αρχές καθιέρωσαν σύστημα το οποίο αποσκοπεί κατ' αρχήν να εξασφαλίσει ότι τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα δεν υπόκεινται σε περαιτέρω τέλη ταξινόμησης, ούτως ώστε η συνολική αξία του αυτοκινήτου να είναι ίση με την αξία ίδιου μεταχειρισμένου αυτοκινήτου προερχομένου από τη Δανία. Το σύστημα λειτουργεί έτσι ώστε, πριν την εισαγωγή μεταχειρισμένου αυτοκινήτου, ο εισαγωγέας, ιδιώτης ή επαγγελματίας, μπορεί να λάβει προσωρινή εκτίμηση για το ύψος του τέλους ταξινόμησης. Μετά την εισαγωγή, οι αρχές καθορίζουν το τελικό τέλος ταξινόμησης που πρέπει να καταβληθεί, πιθανόν μετά έλεγχο του εισαγομένου μεταχειρισμένου αυτοκινήτου.

Ο κ. Η. θεώρησε ότι το νέο σύστημα λειτουργεί κατά τρόπο που συνεχίζει να είναι αντίθετος προς το άρθρο 95 της Συνθήκης. Κατά την άποψή του, το τελικό τέλος ταξινόμησης που καθορίζεται μετά την εισαγωγή του αυτοκινήτου, μπορεί να είναι τόσο υψηλό που το αυτοκίνητο να μην μπορεί να πωληθεί. Τα τέλη δεν καθορίζονται κατά αντικειμενικό τρόπο και σημειώνεται μεγάλη καθυστέρηση στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν για την εισαγωγή μεταχειρισμένου αυτοκινήτου.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Η. υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή. Με επιστολή της από 29 Νοεμβρίου 1994, η Επιτροπή απάντησε στην καταγγελία του ως εξής:

«Αναφορικά με την καταγγελία που καταθέσατε στην Επιτροπή στις 28 Οκτωβρίου 1993 και το τέλεξ που αποστέιλате στις 24 Φεβρουαρίου 1994, η θέση της Επιτροπής είναι η εξής:

Δηλώνετε ότι το δανικό σύστημα ΦΠΑ και φόρου ταξινόμησης δυσχεραίνει την εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από άλλο κράτος μέλος στη Δανία προς πώληση, διότι το τέλος επί των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων είναι τόσο υψηλό, ώστε να μην μπορούν να ανταγωνιστούν τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί αρχικά στη Δανία και ισχυρίζεσθε ότι η πρακτική αυτή είναι αντίθετη προς το άρθρο 95 της Συνθήκης.

Όσον αφορά τα τέλη ταξινόμησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που εισάγονται στη Δανία, η δανική νομοθεσία περί μεταχειρισμένων οχημάτων τροποποιήθηκε μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου

1990 στην υπόθεση 47/88. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το τότε τέλος επί των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων εισήγγε διακρίσεις και ήταν αντίθετο προς το άρθρο 95 της Συνθήκης.

Αν και μπορεί να έχετε υπόψη τη νέα δανική νομοθεσία για την ταξινόμηση μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, θα ήθελα να επισημάνω ότι περιλαμβάνεται στον κανονισμό που θεσπίστηκε δυνάμει του Νομού αριθ. 665 της 16ης Αυγούστου 1993 περί τελών ταξινόμησης αυτοκινήτων οχημάτων, ο οποίος τάσσει ότι η βάση υπολογισμού του τέλους υπολογίζεται από τρεις εκτιμητές που ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών. Μεταξύ των εκτιμητών περιλαμβάνεται τεχνικός εμπειρογνώμονας και εμπορικός εμπειρογνώμονας που ορίζονται μετά από σύσταση των κυριότερων οργανώσεων ιδιοκτητών αυτοκινήτων. Οι εκτιμητές είναι αρμόδιοι επί καταγγελιών σχετικά με τη φορολογητέα αξία που ορίζουν οι τελωνειακές αρχές αρμόδιες για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

Ο προαναφερόμενος κανονισμός περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή της διαδικασίας και αναφέρει ότι το τέλος επί εισαγομένου μεταχειρισμένου αυτοκινήτου βασίζεται στην πραγματική του αξία. Βάσει των παρασχεθεισών πληροφοριών, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το τέλος αυτό δεν είναι γενικά υψηλότερο από το υπολειπόμενο ποσό του τέλους που περιλαμβάνεται στην αξία μεταχειρισμένου αυτοκινήτου του ίδιου τύπου και ηλικίας που ταξινομήθηκε στη Δανία ως καινούριο. Η βάση αξιολόγησης ενός οχήματος είναι η κανονική τιμή παρομοίου οχήματος ή οχήματος παρόμοιας, στο μέτρο του δυνατού, μάρκας και μοντέλου σε κανονική κατάσταση επισκευής κατά το χρόνο ταξινόμησης. Γίνεται έκπτωση ή προστίθενται επιπλέον τέλη ανάλογα με τα χιλιόμετρα, την κατάσταση επισκευής, τις βελτιώσεις και άλλα χαρακτηριστικά. Η τελική τιμή μπορεί έτσι να διαφέρει από τους διάφορους εμπορικούς καταλόγους ανάλογα με τη συγκεκριμένη αξιολόγηση. Η υπολογιζόμενη φορολογητέα αξία μεταχειρισμένων αυτοκινήτων μπορεί να μην οδηγήσει σε παρεκκλίσεις από τις τιμές καταλόγου που ισχύουν επισήμως για αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στη Δανία, αν αποδειχθεί ότι είναι ίδια από κάθε άποψη.

Αν διαπιστώσετε ότι η φορολογητέα αξία που καθορίζεται τελικά είναι υπερβολικά υψηλή σε σύγκριση με την υπολειπόμενη φορολογητέα αξία παρομοίων οχημάτων που ταξινομήθηκαν για πρώτη φορά στη Δανία, παρακαλώ επικοινωνήσατε και πάλι με την υπηρεσία μου δίνοντας λεπτομέρειες για την εκτίμηση.»

Λόγω του ότι ο κ. Η. δεν ικανοποιήθηκε από τις δύο απαντήσεις της Επιτροπής, κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι οι απαντήσεις αυτές ήσαν αναληθείς και αντίθετες προς το κοινοτικό δίκαιο.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Στα σχόλια της, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι είχε χειριστεί κατά τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο την υπόθεση του κ. Η. και επέμεινε στην ανάλυσή της για την υπόθεση, η οποία εκτίθεται στις προαναφερόμενες επιστολές. Επιπλέον, δήλωσε ότι συνέχιζε να μελετά τον ισχυρισμό του κ. Η. ότι η δανική νομοθεσία, αν και ήταν συμβατή προς το άρθρο 28 (ιε) της οδηγίας 94/5, ήταν αντίθετη προς το άρθρο 95. Η Επιτροπή δήλωσε ότι το επιχειρήμα αυτό σχετικά με το ασυμβίβαστο οδηγίας προς τη Συνθήκη ΕΚ έθετε προβλήματα που θα έπρεπε να αναλύσει λεπτομερώς. Με επιστολή από 26 Ιουνίου 1997, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή σχετικά με τα αποτελέσματα της ανάλυσής της και ανέφερε:

«1 Πρώτον, θεωρούμε ότι στις περιπτώσεις εφαρμογής των “ειδικών καθεστώτων φορολόγησης” που αναφέρονται στο άρθρο 28 (ιε) της 6ης

οδηγίας ΦΠΑ (και συγκεκριμένα στη Δανία σύμφωνα με τη δυνατότητα που της χορηγεί η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου) κατά παρέκκλιση του κανονικού συστήματος φορολόγησης της μεταπώλησης μεταχειρισμένων αγαθών που θεσπίζει η οδηγία 94/5, η διαφορά στη φορολογική επιβάρυνση προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του συντελεστή ΦΠΑ που ισχύει στη Δανία (25%) και των συντελεστών που ισχύουν σε άλλα κράτη μέλη. Μπορεί ακόμα να αναφερθεί ότι σύμφωνα με το μηχανισμό εκπαιδύσεων που θεσμοθετεί, ή ακόμα και επιβάλλει το άρθρο 28 (ιε) (1) εδάφιο (β) και η τρίτη παύλα του εδαφίου (γ), η διαφορά του φόρου ο οποίος επιβάλλεται στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που μεταπωλούνται στη Δανία και ο οποίος κυμαίνεται ανάλογα με το κράτος μέλος προέλευσης του οχήματος, αποτελεί άμεση συνέπεια της διαφοράς μεταξύ των συντελεστών ΦΠΑ που επιβάλλουν τα διάφορα κράτη μέλη. Μπορεί ακόμα να σημειωθεί επί τροχάδην ότι η διαφορά αυτή στους συντελεστές ΦΠΑ είναι αποτέλεσμα εσκεμμένης επιλογής του κοινοτικού νομοθέτη ο οποίος, στο πλαίσιο ενός ευρέως εναρμονισμένου συστήματος φορολογίας, όπως το σύστημα του ΦΠΑ, περιορίστηκε να θεσπίσει στο άρθρο 12 (2) (α) της 6ης οδηγίας κατώτατο συντελεστή 15%, αφήνοντας έτσι σιωπηρά τα κράτη μέλη ελεύθερα να καθορίσουν συντελεστές ΦΠΑ υψηλότερα από το εν λόγω επίπεδο.

- 2 Η κατάσταση που έγκειται σε διαφορετική μεταχείριση προϊόντων ή εμπορών διαφορετικών κρατών μελών – μια διαφορά που αποδίδεται αποκλειστικά σε διαφορές μεταξύ εθνικών νομοθεσιών οι οποίες δεν έχουν εναρμονιστεί (ή δεν έχουν εναρμονιστεί εντελώς) – εξετάστηκε πολύ πρόσφατα από το Δικαστήριο στην απόφαση *Perfili* της 1ης Φεβρουαρίου 1996,⁽¹⁾ στην οποία αναφέρεται (παράγραφος 17 της απόφασης):

«Κατά πάγια εντούτοις νομολογία, τα άρθρα 6, 52 και 59, απαγορεύοντας σε κάθε κράτος μέλος να συναρτά, εντός του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης, τον τρόπο εφαρμογής του δικαίου του από την ιθαγένεια, δεν αφορούν τις διαφορές μεταχειρίσεως που ενδέχεται να προκύπτουν μεταξύ των κρατών μελών από τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των νομοθεσιών των διαφόρων κρατών μελών, εφόσον οι νομοθεσίες αυτές εφαρμόζονται σε όλα τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια και ασχέτως της ιθαγενείας τους (βλ. αποφάσεις στην υπόθεση *Kenney*, Συλλογή 1978, 1489, παράγραφος 18, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-251/90 και 252/90 *Wood and Cowie*, Συλλογή 1992, I 2873, παράγραφος 19, και συνεκδικασθείσες υποθέσεις 185/78 έως 204/78 *Van Dam en Zonen κλπ*, Συλλογή 1979, 2345, παράγραφος 10).» (Υπογράμμιση της Επιτροπής).

- 3 Θεωρούμε ότι η πολύ γενική ερμηνευτική αρχή που εκφράζει το δικαστήριο στην προαναφερομένη απόφαση *Perfili* και σε πολλές παλαιότερες αποφάσεις μπορεί να εφαρμοστεί, προσαρμοσμένη στα δεδομένα της υπόθεσης, στο εξεταζόμενο πρόβλημα, το οποίο υπάγεται σε κανόνα απαγόρευσης διακρίσεων – άρθρο 95 – το πνεύμα του οποίου είναι παρόμοιο εν ευρεία εννοία προς τα άρθρα 6, 52 και 59 της Συνθήκης που αναφέρει ρητώς το Δικαστήριο. Αν ο συντελεστής ΦΠΑ είχε οριστεί απευθείας από τον κοινοτικό νομοθέτη σε ενιαίο ποσοστό της τιμής των παρεχομένων αγαθών σε ολόκληρη την Κοινότητα, τα μειονεκτήματα που αναφέρουν ορισμένοι Δανοί έμποροι θα είχαν εκλείψει αυτομάτως.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, ακόμα και σήμερα, το πρόβλημα υψηλότερης φορολογικής επιβάρυνσης σχετικά με μεταχειρισμένα οχήματα που μεταπωλούνται στη Δανία και αγοράζονται σε άλλα κράτη μέλη ανακύπτει μόνον σε σχέση με οχήματα προελεύσεως κρατών μελών όπου

1 Υπόθεση C-177/94 Ποινική δίκη κατά *Gianfranco Perfili* Συλλογή 1996, I 161.

ισχύει συντελεστής ΦΠΑ χαμηλότερος από το δανικό, ενώ τα μεταχειρισμένα οχήματα που αγοράζονται σε κράτος μέλος όπου ισχύει ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ όπως και στη Δανία (π.χ. στη Σουηδία) δεν επηρεάζονται από κάποια διαφορά φορολόγησης. Θεωρητικά, όχημα προελεύσεως κράτους μέλους το οποίο θα είχε θεσπίσει συντελεστή ΦΠΑ μεγαλύτερο του 25% θα είχε στην πραγματικότητα ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση από το ίδιο μεταχειρισμένο όχημα που θα αγοράζόταν εντός της Δανίας.

- 4 Υπό το φως των προαναφερομένων σκέψεων, είμαστε της γνώμης ότι η διαφορά φορολογικής μεταχείρισης στη Δανία, η οποία προκύπτει από τα διαφορετικά ποσοστά που ο έμπορος πρέπει να αφαιρέσει ως «φόρο εισροών» από το «φόρο εκροών» τον οποίο οφείλει να αποδώσει σύμφωνα με το άρθρο 28 (ιε) (1) της 6ης οδηγίας, «προκύπτει» – για να χρησιμοποιήσουμε τη διατύπωση του Δικαστηρίου – «από τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των νομοθεσιών των διαφόρων κρατών μελών».

Φαίνεται επίσης ότι ο «ΦΠΑ εισροών» εκπίπτει με βάση αντικειμενικό κριτήριο, και συγκεκριμένα «το συντελεστή που ισχύει στο κράτος μέλος όπου τεκμαίρεται ότι ευρίσκεται ο τόπος παροχής προς τον υπόχρεο έμπορο, ο οποίος προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8», κριτήριο το οποίο δεν έχει σχέση με την προέλευση του προϊόντος και εφαρμόζεται αδιακρίτως σε όλους τους εμπόρους που υπόκεινται στη δανική φορολογία περί ΦΠΑ και σε όλα τα μεταχειρισμένα οχήματα που πωλούνται στη Δανία.

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Δανία δεν παραβιάζει το άρθρο 95 της Συνθήκης.»

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Η. ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε με την υπόθεση του. Επιπλέον, όσον αφορά το παραπόνό του για τα τέλη ταξινόμησης, προέβαλε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις το τελικό ποσό που καθόριζαν οι δανικές αρχές διέφερε σημαντικά από το προσωρινό ποσό και ότι το προσωπικό που ήταν επιφορτισμένο με την εκτίμηση των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων δεν διέθετε τα απαιτούμενα προσόντα. Επίσης, ανέφερε ότι πριν από την εισαγωγή μεταχειρισμένου αυτοκινήτου, ζητείτο να προσκομισθούν τα έγγραφα ταξινόμησης του, για να γνωστοποιηθεί το προσωρινό τέλος, πράγμα που προϋπέθετε πρακτικά ότι θα έπρεπε κανείς να αγοράσει το αυτοκίνητο χωρίς να γνωρίζει το τελικό ποσό των τελών, λόγω του ότι κανείς έμπορος δεν παραδίδει τα έγγραφα ταξινόμησης χωρίς να έχει πρώτα πωλήσει το αυτοκίνητο. Ανέφερε επίσης ότι οι δανικοί κανόνες δημιουργούν πρόβλημα στη χρηματοδοτική μίσθωση εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και ότι τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα ταξί δεν έχαιραν της ίδιας μεταχείρισης με τα μεταχειρισμένα ταξί που προέρχονται από τη Δανία. Τέλος, ανέφερε και απέδειξε ότι κάτοικος Δανίας που εργαζόταν για λογαριασμό γερμανικής εταιρείας στη Γερμανία δεν μπορούσε να χρησιμοποιήσει πλήρως στη Δανία το αυτοκίνητο που είχε θέσει στη διάθεσή του η εταιρεία.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Όσον αφορά και τα δύο παράπονα, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να διεξάγει έρευνες σχετικά με τις δραστηριότητες εθνικών αρχών. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να ερευνήσει μόνον τον αρχικό ισχυρισμό του κ. Η. ότι η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε και δεν αξιολόγησε δεόντως την υπόθεση που είχε υποβάλει στην κρίση της.

Όσον αφορά το παράπονο σχετικά με τα τέλη ταξινόμησης, φαίνεται ότι η Επιτροπή ασχολήθηκε με αυτό και το αξιολόγησε. Το ερώτημα που εκκρεμεί συνεπώς είναι αν η αξιολόγηση της ήταν ορθή. Το σύστημα που θέσπισαν οι δανικές αρχές μετά την προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου είχε ως στόχο να εξασφαλίσει ότι τα

τέλη ταξινόμησης υπολογίζονται κατά τρόπον ώστε η συνολική αξία του εισαγομένου μεταχειρισμένου αυτοκινήτου, συμπεριλαμβανομένων των τελών ταξινόμησης, να μην υπερβαίνει την αξία μεταχειρισμένου αυτοκινήτου προερχομένου από τη Δανία, συμπεριλαμβανομένων των υπολοιπομένων τελών ταξινόμησης που καταβλήθηκαν όταν το αυτοκίνητο ήταν καινούριο. Η Επιτροπή έκρινε ότι το σύστημα καθεαυτού ήταν σύμφωνο προς την απόφαση του Δικαστηρίου. Αν ο κ. Η. είχε αποδείξεις για το αντίθετο, η Επιτροπή τον κάλεσε να τις υποβάλει. Δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία τα οποία να υποδεικνύουν ότι η εν λόγω αξιολόγηση ήταν εσφαλμένη. Εντούτοις, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το Δικαστήριο είναι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων κοινοτικού δικαίου.

Όσον αφορά το παράπονο του καταγγέλλοντος σχετικά με το ΦΠΑ, φαίνεται ότι η Επιτροπή ασχολήθηκε με αυτό και το αξιολόγησε. Το κρίσιμο θέμα είναι και εδώ αν η αξιολόγηση της Επιτροπής ήταν ορθή. Φαίνεται ότι και οι δύο πλευρές συμφωνούν αναμφισβήτητα στο ότι οι εν λόγω κανόνες μπορεί να οδηγήσουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα μεταξύ Δανών και Γερμανών εμπορών. Επίσης, φαίνεται ότι τόσο ο κ. Η. όσο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι οι δανικοί κανόνες είναι ισχυροί δυνάμει της οδηγίας 94/5. Τίθεται έτσι το ερώτημα αν το καθεστώς που επιτρέπεται δυνάμει της οδηγίας 94/5 είναι αντίθετο προς τη Συνθήκη. Η Επιτροπή έχει αποφανθεί ότι τα εν λόγω μειονεκτήματα οφείλονται στις διαφορές μεταξύ των συντελεστών ΦΠΑ, οι οποίες επιτρέπονται από το κοινοτικό δίκαιο ως έχει. Φαίνεται ότι τα μειονεκτήματα θα εξαφανίζονταν πράγματι, αν ίσχυε ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ στη Γερμανία και στη Δανία. Συνεπώς, η αξιολόγηση της Επιτροπής φαίνεται να είναι ορθή. Εντούτοις, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το Δικαστήριο είναι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων κοινοτικού δικαίου.

Βάσει των ερευνών του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε να περατώσει την εξέταση τη υπόθεσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Απόφασης επί των καταγγελιών 817/19.8.96/0KA/NL–EN/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1996, ο Dr. O.d.K υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή σχετικά με πρόσκληση υποβολής προσφορών που είχε οργανώσει η Επιτροπή. Η εταιρεία συμβούλων του υπέβαλε προσφορά για την παροχή τεχνικής βοήθειας στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΓΔΥ F). Στη συνέχεια, η Επιτροπή τον ενημέρωσε ότι είχε ακυρώσει την πρόσκληση υποβολής προσφορών λόγω μεταφραστικών λαθών στα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων και ότι προτίθετο να προχωρήσει με νέα κλειστή ταχεία διαδικασία, στην οποία ο Dr O.d.K. συμμετείχε ανεπιτυχώς.

Ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή παραβίασε διαδικαστικές απαιτήσεις της οδηγίας περί παροχής υπηρεσιών⁽¹⁾ διότι δεν:

- (i) παρέσχε τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων για τη δεύτερη πρόσκληση με το ταχύτερο δυνατό μέσο, όπως απαιτεί το άρθρο 20 § 3 της οδηγίας,
- (ii) απάντησε στα αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υπέβαλε τηλεομοιοτυπικά εντός τεσσάρων ημερών προ της εκπνοής της προθεσμίας που είχε

¹ Οδηγία του Συμβουλίου 92/50/ΕΟΚ της 18ης Ιουνίου 1992 για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, 1992 ΕΕ L 209/1.

οριστεί για την παραλαβή των προσφορών, όπως απαιτεί το άρθρο 20 § 2 της οδηγίας,

- (iii) απάντησε στην πρόσκλησή του για διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, όπως προβλέπει το άρθρο 11 § 2 της οδηγίας.

Ισχυρίστηκε επίσης:

- (iv) ότι ο πραγματικός λόγος ακύρωσης της πρώτης πρόσκλησης δεν ήταν μεταφραστικά λάθη, αλλά αθέμιτοι σκοποί. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις για την ποιότητα του προσωπικού που καθορίστηκαν στην πρώτη διαδικασία κατεστήθησαν ανενεργές κατά τη δεύτερη, με αποτέλεσμα να δοθεί πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις με προσωπικό χαμηλότερης ποιότητας και ιδίως στον ήδη ανάδοχο.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Όσον αφορά τα εικαζόμενα διαδικαστικά σφάλματα, η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε συνοπτικά τα ακόλουθα σημεία:

- (i) Η Επιτροπή απέστειλε τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων σε όλες τις εταιρείες που επελέγησαν συγχρόνως και με συστημένες επιστολές.
- (ii) Η καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των προσφορών ήταν η 14η Ιουνίου 1996. Η Επιτροπή απάντησε δια του τηλεφώνου στα ερωτήματα που απέστειλε ο καταγγέλλων τηλεομοιοτυπικά στις 10 Ιουνίου 1996, μιάμιση εργάσιμη ημέρα μετά τη λήψη του φαξ. Η Επιτροπή ανεγνώρισε ότι δεν απάντησε εγγράφως.
- (iii) Το άρθρο 11 § 2 της οδηγίας περί συμβάσεων υπηρεσιών είναι εφαρμοστέο μόνον όταν κατακυρώνεται σύμβαση με διαδικασία διαπραγματεύσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, χρησιμοποιήθηκε η ταχεία κλειστή διαδικασία.

Η απάντηση της Επιτροπής στο σημείο (iv) της καταγγελίας ήταν συνοπτικά η εξής:

- (α) Όταν ανοίχθηκαν οι προσφορές της πρώτης πρόσκλησης, αποκαλύφθηκε ότι υπήρχαν διαφορές στην ερμηνεία των προδιαγραφών για το ανθρωπινό δυναμικό εκ μέρους των προσφερόντων, διότι λόγω μεταφραστικού λάθους, η γαλλική εκδοχή των προδιαγραφών ανεφέρετο σε «ανθρωπομήνες», ενώ η γερμανική και η αγγλική εκδοχή ανεφέροντο σε «ώρες/μήνα». Εφόσον οι προσφορές δεν ήσαν συγκρίσιμες, η Επιτροπή ακύρωσε τη διαδικασία.
- (β) Ενόψει του επείγοντος, η Επιτροπή οργάνωσε νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών χρησιμοποιώντας την κλειστή ταχεία διαδικασία.
- (γ) Εκτός από την προσαρμογή της πρόσκλησης υποβολής προσφορών στη νέα διαδικασία και τη διόρθωση του μεταφραστικού σφάλματος, οι τεχνικές προδιαγραφές της δεύτερης πρόσκλησης υποβολής προσφορών ήσαν ίδιες με εκείνες της πρώτης.
- (δ) Αντιθέτως προς την ανοικτή διαδικασία, η κλειστή διαδικασία περιλαμβάνει δύο διακεκριμένα στάδια: επιλογή των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, ακολουθούμενη από κατακύρωση της σύμβασης. Οι απαιτήσεις ποιότητας του προσωπικού αφορούσαν το στάδιο της επιλογής.
- (ε) Η διαδικασία εφαρμόστηκε δεόντως και η έκθεση κατακύρωσης αποδεικνύει ότι η κατηγορία ότι προτιμήθηκε ο προηγούμενος ανάδοχος είναι εντελώς

αβάσιμη. Οι διάφορες παρτίδες της προμήθειας κατακυρώθηκαν στις εταιρείες που μειοδότησαν.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων προέβη σε λεπτομερή κριτική της γνώμης της Επιτροπής και εξέθεσε περαιτέρω λεπτομέρειες των ισχυρισμών του. Οι παρατηρήσεις περιελάμβαναν, συνοπτικά, τα εξής επιπλέον σημεία:

- (i) Θα έπρεπε να είχε χρησιμοποιηθεί η διαδικασία με διαπραγμάτευση που θεσπίζει η οδηγία, λόγω των παρατυπιών των προσφορών που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της αρχικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών στην ερμηνεία του όγκου της μεταφραστικής εργασίας για την οποία υποβλήθηκαν οι προσφορές.
- (ii) Ο καταγγέλλων αμφισβήτησε κατά πόσον η Επιτροπή χρησιμοποίησε πράγματι τα κριτήρια ποιότητας του προσωπικού που περιέχονται στα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων κατά τη σύγκριση των προσφορών που έλαβε και κατά πόσον η Επιτροπή θα μπορούσε να αποδείξει ότι ο μειοδότης πληρούσε πράγματι τα κριτήρια.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ενόψει του ότι ο καταγγέλλων προέβαλε νέους ισχυρισμούς με τις παρατηρήσεις του, οι παρατηρήσεις διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή με το αίτημα να υποβάλει νέα γνώμη.

Η απάντηση της Επιτροπής

Η απάντηση της Επιτροπής περιελάμβανε συνοπτικά τα εξής σημεία:

- (i) Ο καταγγέλλων δεν είχε λόγο να ζητά διαδικασία με διαπραγμάτευση, διότι δεν υπήρχαν παρατυπίες, αλλ' απλώς, στη χειρότερη περίπτωση, σφάλμα ερμηνείας του κειμένου. Όσον αφορά το κόστος μετάφρασης, η Επιτροπή συνέκρινε προσεκτικά τις προσφορές όσον αφορά το σημείο αυτό, ούτως ώστε να μην υπάρξει διάκριση εις βάρος κάποιου προσφέροντος, παρά τις διαφορές στις προσφορές που ελήφθησαν.
- (ii) Κατά το στάδιο επιλογής της κλειστής ταχείας διαδικασίας, η Επιτροπή ήλεγξε την ποιότητα και τα προσόντα του προτεινομένου προσωπικού βάσει των λεπτομερειών που παρείχαν οι διάφοροι προσφέροντες. Οι προδιαγραφές απεστάλησαν μόνον στους υποψηφίους που πληρούσαν τα κριτήρια επιλογής, ούτως ώστε να μπορέσουν να υποβάλουν προσφορά.

Οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων προέβη σε λεπτομερή κριτική της απάντησης της Επιτροπής και επέμεινε ότι η Επιτροπή είχε παραβιάσει τους κανόνες περί δημοσίων προμηθειών και είχε ασκήσει κακή διοίκηση.

Ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή έπρεπε να αποδείξει ότι εφαρμόστηκαν πράγματι τα κριτήρια ποιότητας του προσωπικού παρέχοντάς του λεπτομερείς πληροφορίες και έγγραφα σχετικά με την προσφορά του αναδόχου και την ποιότητα του προσωπικού του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Οι ισχυρισμοί περί διαδικαστικών παραβιάσεων της οδηγίας περί συμβάσεων υπηρεσιών

- 1.1 Σύμφωνα με το άρθρο 56 του δημοσιονομικού κανονισμού⁽¹⁾, τα κοινοτικά θεσμικά όργανα πρέπει να τηρούν κατά τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ύψους ίσου ή ανώτερου από κάποιο κατώτατο όριο, τις υποχρεώσεις που τάσσει η οδηγία περί συμβάσεων υπηρεσιών. Η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τον ισχυρισμό του καταγγέλλοντος ότι η οδηγία εφαρμόζεται στις εν λόγω προσφορές.
- 1.2 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή παραβίασε το άρθρο 20 § 3 της οδηγίας μη αποστέλλοντας τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων με το ταχύτερο δυνατόν μέσο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρείχε η Επιτροπή και τα οποία δεν αμφισβήτησε ο καταγγέλλων, τα έγγραφα εστάλησαν σε όλες τις εταιρείες που είχαν επιλεγεί για να υποβάλουν προσφορά συγχρόνως και με συστημένη επιστολή. Επίσης, δεν είναι προφανές ότι το άρθρο της οδηγίας που αναφέρει ο καταγγέλλων στοχεύει στην επιβολή υποχρεώσεων επί της αναθέτουσας αρχής, όπως και επί του προσφέροντος.
- 1.3 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή παραβίασε το άρθρο 20 § 2 της οδηγίας μη παρέχοντας συμπληρωματικές πληροφορίες εντός της τασσομένης προθεσμίας. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι δεν απάντησε εγγράφως στο αίτημα του καταγγέλλοντος να του παρασχεθούν περαιτέρω πληροφορίες. Εντούτοις, συνομολογείται ότι υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία. Επιπλέον, το άρθρο 20 § 2 εφαρμόζεται μόνον όταν οι επιπλέον πληροφορίες ζητούνται από τον προσφέροντα «εμπροθέσμως». Βάσει των πραγματικών περιστατικών της προκειμένης περιπτώσεως, όπως προκύπτουν από την έρευνα του Διαμεσολαβητή, είναι αμφισβητήσιμο κατά πόσον παραβιάστηκαν οι απαιτήσεις του άρθρου 20 § 2.
- 1.4 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε χρησιμοποιήσει τη διαδικασία με διαπραγμάτευση. Η επιλογή διαδικασίας είναι θέμα της αναθέτουσας αρχής, υπό την προϋπόθεση της τήρησης των προϋποθέσεων της οδηγίας περί συμβάσεων υπηρεσιών. Εκτός από τις απαιτήσεις που εξετάζονται στο τμήμα 3 της παρούσας αποφάσεως κατωτέρω, δεν υποβλήθηκε στο Διαμεσολαβητή κανένα επιχείρημα που να αποδεικνύει ότι παραβιάστηκαν οι προϋποθέσεις της οδηγίας λόγω της χρησιμοποίησης της ταχείας κλειστής διαδικασίας, αντί της διαδικασίας με διαπραγματεύσεις.
- 1.5 Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης σε σχέση με τη συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης.

2 Ο ισχυρισμός περί αθεμίτου σκοπού

- 2.1 Η Επιτροπή αρνήθηκε τον ισχυρισμό ότι τα μεταφραστικά σφάλματα δεν αποτελούσαν τον πραγματικό λόγο ακύρωσης της πρώτης διαδικασίας υποβολής προσφορών. Η σύγκριση των διαφόρων γλωσσικών εκδόχων στην Επίσημη Εφημερίδα επιβεβαιώνει ότι οι διαφορές που επεσήμανε η Επιτροπή υπάρχουν.
- 2.2 Η Επιτροπή αρνήθηκε ότι προτιμήθηκε ο προηγούμενος ανάδοχος και ισχυρίστηκε ότι οι διάφορες παρτίδες τις οποίες αφορούσε η προσφορά κατακυρώθηκαν στις μειοδότες εταιρείες. Επίσης, η Επιτροπή επέμεινε ότι τα κριτήρια ποιότητας του προσωπικού εφαρμόστηκαν κατά το στάδιο

¹ Όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό του Συμβουλίου 2333/95, 1995 EE L 240/1.

επιλογής της ταχείας κλειστής διαδικασίας. Αυτή η έκθεση των γεγονότων είναι συνεκτική και συμφωνεί με τα αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλε η Επιτροπή και για τα οποία ο καταγγέλλων είχε την ευκαιρία να υποβάλει παρατηρήσεις. Παρόλο που ο καταγγέλλων αμφισβητεί την ακρίβεια της έκθεσης των γεγονότων εκ μέρους της Επιτροπής, δεν παρείχε αποδείξεις που να στοιχειοθετούν τους ισχυρισμούς του.

- 2.3 Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης σε σχέση με τη συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης.

3 Οι ισχυρισμοί περί πληροφοριών και εγγράφων

- 3.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή πρέπει να του παράσχει πληροφορίες και έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι εφάρμοσε τα κριτήρια ποιότητας.
- 3.2 Το άρθρο 12 της οδηγίας περί συμβάσεων υπηρεσιών προβλέπει ρητώς την παροχή πληροφοριών για τους λόγους απόρριψης της προσφοράς σε αποκλεισθέντες υποψηφίους. Η πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής διέπεται από την απόφαση της Επιτροπής αριθ. 94/90.⁽¹⁾ Ο καταγγέλλων δεν ισχυρίστηκε ότι παραβιάστηκαν οι σχετικές διατάξεις τόσο της οδηγίας, όσο και της απόφασης.
- 3.3 Ενόψει των πορισμάτων του τμήματος 2 της άνω απόφασης, ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε απαραίτητο να ζητήσει από την Επιτροπή να παράσχει περαιτέρω πληροφορίες ή έγγραφα ως μέρος της έρευνάς του επί της προκειμένης υπόθεσης.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται περίπτωση κακής διοίκησης. Κατά συνέπεια, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 829/22.8.96/FDR/D/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. R. υπέβαλε αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για το χειρισμό εκ μέρους της Επιτροπής καταγγελιών του σχετικά με εικαζόμενες παραβιάσεις των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού από ορισμένους κατασκευαστές και εισαγωγείς αυτοκινήτων.

Τον Αύγουστο 1996, ο κ. R. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή για το ίδιο θέμα. Το Σεπτέμβριο 1996, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε ότι η αναφορά του κ. R. αφορούσε εικαζόμενη περίπτωση κακής διοίκησης στις δραστηριότητες της Επιτροπής και συνεπώς τη διαβίβασε στο Διαμεσολαβητή για να εξεταστεί ως καταγγελία.

Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, αυτοκίνητα που παράγονται από Γερμανούς κατασκευαστές είναι συχνά ακριβότερα στη Γερμανία από ότι σε μερικά άλλα κράτη μέλη, π.χ. στη Δανία, στις Κάτω Χώρες και στη Φινλανδία. Λόγω αυτού του γεγονότος, ορισμένοι καταναλωτές που ζουν στη Γερμανία απευθύνονται σε εμπόρους αυτοκινήτων σε άλλα κράτη μέλη για να αγοράσουν το αυτοκίνητό τους εκεί. Τότε όμως αντιμετωπίζουν συχνά προβλήματα, όπως π.χ. άρνηση πώλησης σε

¹ Απόφαση της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 περί της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής, ΕΕ 1994 L 46/58.

καταναλωτές που κατοικούν στη Γερμανία, μακρούς χρόνους παράδοσης ή τεχνητά αυξημένες τιμές.

Ο κ. R., ο οποίος ζει στη Γερμανία, απευθύνθηκε αρκετές φορές σε συγκεκριμένους εμπόρους αυτοκινήτων σε άλλα κράτη μέλη, ενόψει της αγοράς αυτοκινήτου. Φαίνεται ότι αντιμετώπισε κάποια προβλήματα ανάλογα με τα αναφερόμενα. Θεωρώντας ότι η άρνηση ή η απροθυμία πώλησης αυτοκινήτων σε καταναλωτές με τη δικαιολογία ότι ζουν σε άλλο κράτος μέλος είναι αντίθετη προς τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού, ο κ. R. απευθύνθηκε στην Επιτροπή. Στη συνέχεια, ανηλλ-λάγησαν πολυάριθμες επιστολές μεταξύ του κ. R. και της Επιτροπής, από τις οποίες προέκυψε ότι η Επιτροπή δεν αμφισβητούσε κατ' αρχήν την αντίληψη του καταγγέλλοντος ότι οι αναφερόμενες περιπτώσεις ήταν αντίθετες προς τους κανόνες ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού 1475/95.⁽¹⁾ Εντούτοις, ο κ. R. έκρινε ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει μέτρα για την επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού. Εξέφρασε ιδίως δυσφορία για επιστολή που του απηύθυνε η Επιτροπή στις 28 Ιουνίου 1996, η οποία αναφερόταν στην αλληλογραφία μεταξύ Επιτροπής και κ. R. και προσπαθούσε να εξηγήσει την πολιτική της για το θέμα. Οι σχετικές παρά-γραφοι είχαν ως εξής:

«... Η Επιτροπή, ως αρμόδια διοικητική αρχή που ενεργεί προς το δημόσιο συμφέρον, υποχρεούται να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση προς την κοινοτική πολιτική ανταγωνισμού και, σε περίπτωση παραβάσεων, να λαμβάνει τα απαραίτητα οργανωτικά μέτρα και ιδίως να καθορίζει προτεραιότητες. Κατά την άσκηση αυτής της επιλογής, η Επιτροπή δίδει το προβάδισμα στις περιπτώσεις εκείνες που είναι ιδιαίτερος σημαντικές από πολιτική, οικονομική ή νομική άποψη. Η αρχή αυτή ισχύει επίσης, ασφαλώς, στη λήψη και διεκπεραίωση καταγγελιών. Σχετικά, πρέπει να επισημάνω, εντούτοις, ότι οι ευρωπαϊκοί κανόνες ανταγωνισμού δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή να προσφέρει συνδρομή σε ιδιώτες για την επιβολή των δικαιωμάτων τους. Αυτό είναι βασικά έργο των εθνικών δικαστηρίων, τα οποία – αντιθέτως προς την Επιτροπή – είναι επίσης σε θέση να κρίνουν επί αξιώσεων αποζημίωσης...

... Η Επιτροπή συνειδητοποιεί ότι σε ατομικές περιπτώσεις, ενδέχεται να υπάρχουν δυσκολίες για την αγορά αυτοκινήτου στη Φινλανδία ή τη Δανία, οι πιθανοί λόγοι για τις οποίες σας έχουν ήδη αναφερθεί εγγράφως από την αρμόδια διεύθυνση. Η αρκετά περιεκτική ανταλλαγή αλληλογραφίας για την υπόθεσή σας μέχρι σήμερα αποδεικνύει ότι η Επιτροπή έχει αναλάβει δράση στο πλαίσιο των ευθυνών της. Ενόψει της κατανοητής επιθυμίας εκατομμυρίων οδηγών στην ΕΕ να αγοράζουν τα αυτοκίνητά τους όσο το δυνατόν φθηνότερα, αλλά και ενόψει των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν καμμία φορά γι' αυτό, η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλαμβάνει δράση σε κάθε ατομική περίπτωση όπου πλήττεται προσωπικό συμφέρον ...»

Ο καταγγέλλων έκρινε ανάρμοστη την αναφορά της Επιτροπής σε περιπτώσεις προσωπικού συμφέροντος, δεδομένου ότι ασχολείτο με την υπόθεση αυτή για το γενικότερο συμφέρον.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. R. προέβαλε με την καταγγελία του έξι παράπονα:

- (i) Η Επιτροπή έδωσε αδράνεια σε εκκρεμούσες διαδικασίες.
- (ii) Η Επιτροπή ανέχθηκε παράνομες πρακτικές και συνεχή συστηματική παρα-βίαση του κανονισμού αριθ. 1475/95.
- (iii) Η Επιτροπή παρέλειψε να παρακολουθήσει τους εφαρμοστέους κανόνες.

¹ Κανονισμός Επιτροπής 1475/95/EK της 28ης Ιουνίου 1995 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 (3) της Συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής, πώλησης και εξυπηρέτησης μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων, ΕΕ 1995 L 145/ 25, που αντικαθιστά προηγούμενο κανονισμό για το ίδιο θέμα, τον κανονισμό αριθ. 123/85, ΕΕ 1985 L 15/16.

- (iv) Η Επιτροπή δεν έλαβε σοβαρά αποδεδειγμένες παραβάσεις του νόμου.
- (v) Η Επιτροπή αξιολόγησε εσφαλμένα το αν έπρεπε να κινηθούν διαδικασίες κατά των κατασκευαστών αυτοκινήτων που κατηγορούνται ότι παραβιάζουν τους εφαρμοστέους κανόνες ανταγωνισμού.
- (vi) Η Επιτροπή αγνόησε το δικαίωμα του πολίτη να υποβάλει καταγγελία.

Με λίγα λόγια, σύμφωνα με την καταγγελία, η Επιτροπή αδράνησε στο καταγγελλόμενο θέμα, ή ακολούθησε απρόσφορο τρόπο δράσης.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή εξήγησε ότι το γενικότερο θέμα αφορά εικαζόμενα εμπόδια σε παράλληλες εξαγωγές καινούργιων αυτοκινήτων από ορισμένα κράτη μέλη. Από τον κανονισμό της Επιτροπής αριθ. 1475/95 προκύπτει ότι οι έμποροι αυτοκινήτων δεν μπορούν να απορρίπτουν την προσφορά καταναλωτή να αγοράσει, ή να ζητούν υψηλότερη τιμή, απλώς και μόνον διότι ο καταναλωτής είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους.

Όσον αφορά την προκειμένη καταγγελία, η Επιτροπή υπέβαλε λεπτομερή απολογισμό της αλληλογραφίας της με τον κ. R. Ο κ. R. είχε απευθύνει 30 επιστολές στην Επιτροπή από το 1994, στις οποίες καταγγέλει τη συμπεριφορά έξι μεγάλων Γερμανών κατασκευαστών αυτοκινήτων. Κατήγγειλε επίσης τη συμπεριφορά των εισαγωγέων αυτών των κατασκευαστών σε πέντε άλλα κράτη μέλη. Η Επιτροπή ερευνήσε όλες τις καταγγελίες του κ. R σχετικά με αυτές τις εικαζόμενες παράνομες πρακτικές. Συγχρόνως, η Επιτροπή εξήγησε επανειλημμένα στον κ. R. τη στάση της στο υπό εξέταση θέμα. Με επιστολή από τον αρμόδιο Επίτροπο για τον ανταγωνισμό, ο κ. R. ενημερώθηκε ότι σε περιπτώσεις παραβάσεων, η Επιτροπή δεν διστάζει να λάβει τα απαραίτητα οργανωτικά μέτρα, παρόλο που είναι υποχρεωμένη να το πράττει σύμφωνα με τις προτεραιότητές της. Εντούτοις, ο Επίτροπος ενημέρωσε επίσης τον κ. R. ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί καθήκον της Επιτροπής να βοηθά ιδιώτες να επιβάλλουν τα δικαιώματά τους (ή το αποκαλούμενο "Partikularinteresse"), πράγμα που αποτελεί καθήκον των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης στα σχόλιά της ότι η προσέγγιση που επέλεξε αντιστοιχεί στις αρχές που έχουν επικυρωθεί από το Πρωτόδικο. Η Επιτροπή εξήγησε ότι, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, η ίδια έχει καθήκον να ενεργεί προς το δημόσιο συμφέρον, πράγμα που σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διοικητικές της δυνατότητες κατά την ιεράρχηση καταγγελιών σχετικά με παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου. Ο Επίτροπος υπογράμμισε επίσης ότι αρμόδια να αξιολογεί αν υπάρχουν αποδείξεις βάσει των οποίων μπορεί να κριθεί ότι παραβιάζονται οι κανόνες του ανταγωνισμού είναι η Επιτροπή.

Τέλος, η Επιτροπή παρατήρησε ότι το θέμα είναι γενικότερο. Η Επιτροπή λαμβάνει πολλές καταγγελίες για τη διανομή αυτοκινήτων στην ΕΕ και αφιερώνει πολύ χρόνο και δυναμικό στην παρακολούθηση και τη διερεύνηση των καταγγελιών αυτών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι καταγγελίες του κ. R.

Υπό το φως αυτών των περιστάσεων, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι ισχυρισμοί του κ. R. ήταν αβάσιμοι.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων υπογράμμισε ότι εδικοιούτο να υποβάλει καταγγελία και ότι δεν εκπροσωπούσε απλώς το προσωπικό του συμφέρον, ότι η Επιτροπή δεν απαντούσε στις επιστολές του, ούτε είχε αναγνωρίσει ότι τις είχε λάβει, ότι σημειώνονται παραβιάσεις τις οποίες τόσο η Επιτροπή όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν να τεκμηριώσουν ευχερώς με έρευνες, ότι η

Επιτροπή, εντούτοις, δεν ερευνά τις παραβιάσεις, αλλ' επιδεικνύει μάλλον πλήρη σχεδόν αδράνεια και ότι, στην πραγματικότητα, η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών δεν προστατεύεται πουθενά στην Ένωση. Τέλος, ανέφερε διάφορες ενέργειες, στις οποίες, κατά τη γνώμη του, ήταν υποχρεωμένη να προβεί η Επιτροπή.

Ο καταγγέλλων υπενθύμισε επίσης τους ισχυρισμούς του σχετικά με τη αδράνεια της Επιτροπής και την ανοχή της έναντι των εικαζομένων παραβιάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους το όργανο, κατά τη γνώμη του, απεκδύεται των ευθυνών του σχετικά με το σεβασμό των κανόνων ανταγωνισμού, ως ένα βαθμό με απάτη. Σύμφωνα με τον κ. R., η Επιτροπή υποστήριζε τις παραβιάσεις και ήταν εντελώς προκατειλημμένη υπέρ της αυτοκινητοβιομηχανίας. Επίσης, επισύναψε υλικό, κυρίως άρθρα εφημερίδων και τιμοκαταλόγους ορισμένων από τις καταγγελλόμενες εταιρείες, οι οποίοι αποδεικνύουν κατά τη γνώμη του ότι σημειώνονται παραβιάσεις.

Ο κ. R. ζήτησε επίσης από το Διαμεσολαβητή να διεξαγάγει έρευνα απευθείας στους κατασκευαστές και εισαγωγείς αυτοκινήτων και παραπονήθηκε στο Διαμεσολαβητή για τον ίδιο τον κανονισμό της Επιτροπής αριθ. 1475/95.

Περαιτέρω εξελίξεις

Ο κ. R. συνέχισε να απευθύνεται απευθείας στην Επιτροπή και μετά την κατάθεση της καταγγελίας του προς το Διαμεσολαβητή. Στις 16 Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή απηύθυνε επιστολή στον κ. R. στο πλαίσιο του άρθρου 6 του κανονισμού αριθ. 99/63, με την οποία τον ενημέρωσε ότι δεν επροτίθετο να διενεργήσει επίσημες έρευνες σχετικά με τέσσερις από τους φακέλους που αφορούν οι καταγγελίες του, δεδομένου ότι δεν υπήρχε επαρκές κοινοτικό συμφέρον για τη διενέργεια έρευνας σχετικά με τα καταγγελλόμενα θέματα. Ζητήθηκε από τον κ. R. να υποβάλει παρατηρήσεις, αν επιθυμούσε, σχετικά με αυτό το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής εντός έξι εβδομάδων. Η επιστολή διαιρείτο σε δύο κεφάλαια, το πρώτο με τίτλο «Τα έγγραφα που έχετε υποβάλει» και το δεύτερο με τίτλο «Η γνώμη της Επιτροπής». Το δεύτερο κεφάλαιο είχε ως εξής:

«Δυνάμει του άρθρου 3 (2) του κανονισμού αριθ. 17/62, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επικαλούνται έννομο συμφέρον μπορούν να υποβάλλουν καταγγελίες.

Και αν ακόμα θεωρηθεί ότι διαθέτετε έννομο συμφέρον, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα σημεία.

Η έναρξη επίσημης έρευνας από την Επιτροπή συνεπάγεται δυσανάλογη δαπάνη σε σχέση με την περιορισμένη σημασία του θέματος. Ως κοινοτική αρχή αρμόδια για την εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής ανταγωνισμού, η Επιτροπή πρέπει να υπηρξει το γενικό συμφέρον. Διαθέτει περιορισμένες μόνον διοικητικές δυνατότητες για την εκτέλεση των καθηκόντων της και δεν μπορεί να τις χρησιμοποιεί σε κάθε υπόθεση που εμπίπτει στην προσοχή της.

Στις επιστολές σας προς την Επιτροπή καταγγέλλετε την εικαζόμενη γενική άρνηση εμπόρων εξουσιοδοτημένων από διάφορους κατασκευαστές αυτοκινήτων στα αναφερόμενα κοινοτικά κράτη μέλη να σας πωλήσουν αυτοκίνητο προς το σκοπό της άμεσης επανεξαγωγής, ή το γεγονός ότι είναι πρόθυμοι να το πράξουν μόνον σε υπερβολική, κατά τους ισχυρισμούς σας, τιμή.

Στις επιστολές σας, ισχυρίζεσθε ότι παραβιάστηκαν τα δικαιώματά σας. Είθεε ελεύθερος να ασκήσετε αγωγή ισχυριζόμενος παραβίαση των δικαιωμάτων αυτών ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων των κρατών μελών. Τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να εφαρμόσουν τους ευρωπαϊκούς κανόνες

ανταγωνισμού και – αντιθέτως προς την Επιτροπή – μπορούν να επιδικάσουν αποζημίωση.

Επίσης, από το 1985, η πώληση αυτοκινήτων οχημάτων υπόκειται σε κανονισμό ομαδικής απαλλαγής. Ο κανονισμός της Επιτροπής αριθ. 123/85/ΕΟΚ της 12ης Δεκεμβρίου 1984 ίσχυσε από 1ης Ιουλίου 1985 έως 30 Ιουνίου 1995 και αντικαταστάθηκε την 1η Ιουλίου 1995 από τον κανονισμό της Επιτροπής αριθ. 1475/95/ΕΚ της 28ης Ιουνίου 1995. Στόχος – και ένα από τα πλεονεκτήματα – κανονισμών ομαδικής απαλλαγής είναι, εν μέρει, ότι επιτρέπουν στα εθνικά δικαστήρια να εφαρμόζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού. Για παράδειγμα, το άρθρο 6 (1)(7) του κανονισμού αριθ. 1475/95, προβλέπει ότι το ευεργέτημα της απαλλαγής αίρεται αυτομάτως, εφόσον περιορίζεται άμεσα ή έμμεσα η ελευθερία των τελικών καταναλωτών, των εντεταλμένων μεσαζόντων ή των διανομέων να προμηθεύονται όχημα από επιχείρηση του δικτύου επιλογής τους, εντός της κοινής αγοράς.

Συνεπώς, δεν υπάρχει επαρκές κοινοτικό συμφέρον που να επιτρέπει στην Επιτροπή να αρχίσει έρευνα.»

Σε απάντηση της εν λόγω επιστολής, ο κ. R. υπέβαλε παρατηρήσεις στην Επιτροπή, στις οποίες υποστήριζε ότι ήταν λάθος να θεωρείται ότι οι καταγγελίες δεν εμφάνιζαν επαρκές κοινοτικό συμφέρον. Ανάλογες παρατηρήσεις υπέβαλε και στο Διαμεσολαβητή. Στις παρατηρήσεις του, ο κ. R. δήλωνε επανειλημμένα ότι με την εν λόγω επιστολή, η Επιτροπή είχε απορρίψει όλες τις καταγγελίες του.

Εντούτοις, φαίνεται ότι η επιστολή αφορούσε τέσσερις μόνον από τους φακέλους που είχε ανοίξει η Επιτροπή σε συνέχεια των καταγγελιών του. Μετά τις παρατηρήσεις του κ. R, η Επιτροπή επρόκειτο να καταλήξει σε οριστικό συμπέρασμα σχετικά με το αν θα έκλεινε αυτούς τους τέσσερις φακέλους. Επίσης, φάνηκε ότι η Επιτροπή συνέχιζε να ερευνά δύο άλλους φακέλους που είχε ανοίξει σε συνέχεια των καταγγελιών του κ. R.

Άλλα πραγματικά περιστατικά

Υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή δημοσιεύει ετήσια έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού. Στην έκθεσή της για το 1996, η Επιτροπή δήλωσε στις παραγράφους 54 – 55, σχετικά με τον κλάδο του αυτοκινήτου, ότι είχε λάβει πολλές καταγγελίες από καταναλωτές που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα για την αγορά αυτοκινήτου εκτός του κράτους μέλους τους.

Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα για την έκθεση της Επιτροπής, στο οποίο

«εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη πραγματικής εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τη διανομή και την εξυπηρέτηση μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων, όπως αποδεικνύουν πολλές καταγγελίες καταναλωτών. Καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει μια για πάντα ελεύθερη αγορά στην οποία οι καταναλωτές να μπορούν χωρίς προβλήματα να αγοράζουν αυτοκίνητο εκτός του κράτους μέλους τους και όπου δεν θα υπάρχουν φραγμοί στο παράλληλο εμπόριο.»⁽¹⁾

Σημειώνεται επίσης ότι τον Ιανουάριο 1998, η Επιτροπή ενέκρινε απόφαση⁽²⁾ περί παραβιάσεως των κανόνων ανταγωνισμού εκ μέρους της Volkswagen, με την οποία επιβλήθηκε στην εταιρεία πρόστιμο 102 εκατ. ΕCU. Στην ανακοίνωση προς τον τύπο που εξέδωσε η Επιτροπή κατά την έγκριση της απόφασης αναφέρεται:

1 ΕΕ 1997 C 358/55

2 ΕΕ 1998 L 124/60.

«Σχολιάζοντας την απόφαση, ο κ. van Miert είπε ότι η Επιτροπή δεν θα διστάσει να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα κατά κατασκευαστών αυτοκινήτων που δεν συμμορφούνται με τον κανονισμό [αριθ. 1475/95] που διέπει το εμπόριο αυτοκινήτων....

Το ύψος του προστίμου αποτελεί ένδειξη ότι η Επιτροπή δεν θα ανεχθεί πρακτικές αυτού του είδους και θα ενεργήσει με ανάλογη αποφασιστικότητα εναντίον άλλων κατασκευαστών που είναι αποφασισμένοι να κατατμήσουν την αγορά.»

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Η αρμοδιότητα του Διαμεσολαβητή

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. R. ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να διεξαγάγει απευθείας έρευνα για συγκεκριμένους κατασκευαστές και εισαγωγείς αυτοκινήτων και να διερευνήσει την ουσία του κανονισμού αριθ. 1475/95. Σύμφωνα με το άρθρο 2.1 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή:

«Υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται στις Συνθήκες (...), ο Διαμεσολαβητής συμβάλλει στη διαπίστωση κρουσμάτων κακής διοίκησης κατά τη δράση των κοινοτικών θεσμικών οργάνων ή οργανισμών (...) Η δράση κατασδήποτε άλλης αρχής ή προσώπου δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή.»

Έτσι, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να ερευνήσει εικαζόμενες παραβάσεις των κατασκευαστών και εισαγωγέων αυτοκινήτων, αλλά μόνον τις έρευνες της Επιτροπής για τις παραβάσεις αυτές.

Επιπλέον, το άρθρο 2.2 του Καταστατικού προβλέπει:

«Κάθε πολίτης της Ένωσης (...) δικαιούται να υποβάλλει στο Διαμεσολαβητή (...) καταγγελία σχετική με περίπτωση κακής διοίκησης...»

Όπως αναφέρεται στην έκθεση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή για το 1995, αυτό σημαίνει ότι ο Διαμεσολαβητής δεν είναι αρμόδιος να εξετάζει την ουσία των νομοθετικών πράξεων των Κοινοτήτων, όπως κανονισμών και οδηγιών. Έτσι, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να ασχοληθεί με τον ισχυρισμό του κ. R σχετικά με την ουσία του κανονισμού αριθ. 1475/95.

Η εικαζόμενη αδράνεια της Επιτροπής και ο υιοθετηθείς τρόπος δράσης

- 1 Πρώτον, πρέπει να υπενθυμιστεί το νομικό πλαίσιο στο οποίο θα αξιολογείται η καταγγελία του κ. R.
- 2 Όσον αφορά το ουσιαστικό δίκαιο, το άρθρο 85 (1) της Συνθήκης απαγορεύει όλες τις συμφωνίες που περεμποδίζουν τον ανταγωνισμό και κάθε συμπεριφορά που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Το άρθρο 85 (3) προβλέπει ότι το άρθρο 85 (1) μπορεί να κηρυχθεί ανεφάρμοστο υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Δυνάμει του κανονισμού αριθ. 19/65, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε τέτοια δήλωση μη εφαρμογής μέσω γενικού κανονισμού, του αποκαλούμενου κανονισμού απαλλαγής. Συνέπεια του εν λόγω γενικού κανονισμού είναι έτσι ότι οι συμφωνίες που πληρούν τις προϋποθέσεις τις οποίες τάσσει δεν απαγορεύονται από το άρθρο 85 (1) της Συνθήκης. Αντιθέτως, αν μια συμφωνία δεν πληροί τις προϋποθέσεις, ή τις παραβιάζει, υπάγεται κατ' αρχήν στην απαγόρευση του άρθρου 85 (1). Όσον αφορά τον κλάδο των αυτοκινήτων οχημάτων, η Επιτροπή έχει θεσπίσει δυνάμει του κανονισμού αριθ. 19/65, τον κανονισμό αριθ. 1475/95 της 28ης Ιουνίου 1995 για την εφαρμογή του άρθρου 85 (3) της Συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρέτησης μετά την

πώληση αυτοκινήτων οχημάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού αριθ. 1475/95, η απαλλαγή δεν ισχύει, εφόσον ο κατασκευαστής, ο προμηθευτής ή άλλη επιχείρηση προσπαθούν, αμέσως ή εμμέσως να περιορίσουν την ελευθερία των τελικών καταναλωτών να προμηθεύονται καινούριο όχημα από εξουσιοδοτημένο έμπορο της επιλογής τους εντός της Κοινότητας. Έτσι, μια τέτοια συμπεριφορά απαγορεύεται κατ' αρχήν από το άρθρο 85 (1) της Συνθήκης.

- 3 Όσον αφορά το διαδικαστικό δίκαιο που έχει θεσπιστεί για να καταστήσει το ουσιαστικό δίκαιο λειτουργικό, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 85 (1) μπορεί να εφαρμοστεί τόσο από την Επιτροπή, όσο και από εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών δικαιοδοτικών αρχών. Αντιθέτως, το άρθρο 85 (3) μπορεί να εφαρμοστεί μόνον από την Επιτροπή. Η σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών αποτελεί αντικείμενο ανακοίνωσης της Επιτροπής για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής κατά το χειρισμό υποθέσεων που εμπίπτουν στα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ, η οποία έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Κοινοτήτων, ΕΕ 1997 C 313, σελ. 3, ενώ η συνεργασία με τα εθνικά δικαστήρια αποτελεί επίσης αντικείμενο ανακοίνωσης της Επιτροπής που έχει δημοσιευθεί στην ΕΕ 1993 C 39, σελ. 6. Όσον αφορά τις διαδικασίες της Επιτροπής, οι βασικές διατάξεις περιλαμβάνονται στον κανονισμό του Συμβουλίου αριθ. 17/62, δυνάμει του άρθρου 24 του οποίου η Επιτροπή έχει εγκρίνει λεπτομερέστερους κανονισμούς, μεταξύ των οποίων τον κανονισμό αριθ. 99/63. Το άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17/62 προβλέπει ότι :

«1. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, κατόπιν αιτήσεως ή αυτεπαγγέλτως, παράβαση των διατάξεων του άρθρου 85 ή του άρθρου 86 της Συνθήκης, δύναται να υποχρεώσει με απόφαση τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να παύσουν τη διαπιστωθείσα παράβαση.

2.Προς το σκοπό αυτό νομιμοποιούνται να υποβάλουν αίτηση:

α) τα κράτη μέλη

β)πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που επικαλούνται έννομο συμφέρον.»

Με τη διάταξη αυτή συνδέεται το άρθρο 6 του κανονισμού αριθ. 99/63, το οποίο προβλέπει:

«Όταν η Επιτροπή, έχοντας λάβει μια αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 3 (2) του κανονισμού 17, κρίνει ότι τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της δεν δικαιολογούν την αποδοχή της αιτήσεως, πληροφορεί σχετικά τους προσφεύγοντες και τους καθορίζει προθεσμία για να υποβάλουν γραπτώς τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους.»

Έτσι, είναι σαφές ότι πρόσωπα που διαθέτουν έννομο συμφέρον μπορούν να υποβάλουν καταγγελία στην Επιτροπή σχετικά με εικαζόμενες παραβάσεις του άρθρου 85 της Συνθήκης. Λαμβανομένου υπόψη ότι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ο καταγγέλλων δεν δικαιούται να ζητήσει από την Επιτροπή να καταλήξει σε οριστική απόφαση για το κατά πόσον υπάρχει παράβαση ή όχι, η διαδικασία που ακολουθεί μια καταγγελία μπορεί να συνοψιστεί σε γενικές γραμμές ως εξής:

Αν, μετά τις αρχικές έρευνες, η Επιτροπή κρίνει την καταγγελία δικαιολογημένη και η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν είναι διατεθειμένη να επιλύσει το θέμα, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει επίσημη διαδικασία παράβασης, η οποία απαιτεί αυστηρό σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Αν, μετά τις αρχικές έρευνες, η Επιτροπή κρίνει την καταγγελία αναπαισιολόγητη, ενημερώνει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού αριθ. 99/63 – με την επονομαζόμενη επιστολή του άρθρου 6 – τον καταγγέλλοντα, ο οποίος έχει το δικαίωμα να υποβάλει παρατηρήσεις, αλλά δεν μπορεί να προσφύγει κατά της επιστολής ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων. Αν η Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις, εμμένει στη θέση της, λαμβάνει οριστική απόφαση κατά της οποίας μπορεί να προσφύγει ο καταγγέλλων.⁽¹⁾

Σημειώνεται ότι, αν ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η Επιτροπή παραλείπει να ενεργήσει σχετικά με την καταγγελία του, η επιστολή του άρθρου 6 σημαίνει, σύμφωνα με τη νομολογία, το τέλος της εν λόγω παράλειψης.⁽²⁾

- 4 Εντούτοις, αυτό το συνοπτικά περιγραφόμενο σύστημα συμπληρώνεται από τη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή μπορεί να μην δώσει συνέχεια σε καταγγελία με την αιτιολογία ότι δεν υπάρχει επαρκές κοινοτικό συμφέρον προς τούτο.⁽³⁾ Η επιχειρηματολογία των δικαστηρίων είναι ότι οι ευθύνες της Επιτροπής σε θέματα ανταγωνισμού αποτελούν τμήμα της γενικής υποχρέωσής της, ως θεματοφύλακα της Συνθήκης, να παρακολουθεί την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Κατά την εκπλήρωση της εν λόγω υποχρέωσης, η Επιτροπή υποχρεούται και δικαιούται να ιεραρχεί κατά προτεραιότητα τα θέματα που της υποβάλλονται. Στον τομέα του ανταγωνισμού, το κριτήριο του «κοινοτικού συμφέροντος» αποτελεί κρίσιμο και νόμιμο κριτήριο. Φαίνεται να γίνεται γενικά δεκτό ότι σε περίπτωση που η Επιτροπή απορρίπτει καταγγελία λόγω έλλειψης κοινοτικού συμφέροντος, τα δικαιώματα άμυνας της καταγγελομένης επιχείρησης εμποδίζουν την Επιτροπή να λάβει θέση σχετικά με το αν υπάρχει παράβαση ή όχι.
- 5 Έτσι, συνοπτικά, η Επιτροπή υποχρεούται να ενεργεί σχετικά με καταγγελία που υποβάλλει πρόσωπο το οποίο διαθέτει έννομο συμφέρον. Μπορεί να κρίνει ότι η καταγγελία θα απορριφθεί λόγω έλλειψης επαρκούς «κοινοτικού συμφέροντος» και να ενημερώσει στη συνέχεια τον καταγγέλλοντα με την επονομαζόμενη επιστολή του άρθρου 6. Η επιστολή αυτή θέτει τέλος στην πιθανή παράλειψη ενέργειας σχετικά με την καταγγελία. Ο καταγγέλλων μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις επί της επιστολής του άρθρου 6 εμμένοντας στην καταγγελία. Αν η Επιτροπή εμμένει στην άποψή της ότι η καταγγελία στερείται «κοινοτικού ενδιαφέροντος», θα υιοθετηθεί ανάλογη οριστική στάση. Κατά την αξιολόγηση του «κοινοτικού συμφέροντος», η Επιτροπή ενεργεί εντός των ορίων της δικαιοδοσίας της. Ο καταγγέλλων μπορεί να αμφισβητήσει την οριστική θέση της Επιτροπής.
- 6 Κατόπιν αυτών, μπορεί να αξιολογηθεί η καταγγελία του κ. R.
- 7 Συνομολογείται ότι, επί μερικά έτη, ο κ. R. εφιστούσε την προσοχή της Επιτροπής σε εικαζόμενες παραβάσεις. Φαίνεται ότι η Επιτροπή έκρινε ότι ο κ. R. ενομιμοποιείτο να υποβάλει καταγγελίες ως έχων έννομο συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 3 (2) του κανονισμού αριθ. 17/62.

Προκύπτει ότι μια από τις εικαζόμενες παραβάσεις έπαυσε κατόπιν της παρέμβασης της Επιτροπής και ότι οι υπόλοιπες ερευνώντο.

1 Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997 στην υπόθεση C-282/95 P, *Guerin Automobiles*, Συλλογή 1997 I-1503

2 Βλ. μεταξύ άλλων απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1979 στην υπόθεση 125/78, *GEMA κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1979 3173.

3 Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992 στην υπόθεση T-24/90, *Automec II*, Συλλογή 1992 II-2223.

- 8 Κατά τη διάρκεια των ερευνών, η Επιτροπή απηύθυνε την προαναφερόμενη επιστολή του 1996 στον κ. R., στην οποία αναφερόταν σε υποθέσεις προσωπικού ενδιαφέροντος. Η επιστολή αυτή φαίνεται να ευθυγραμμίζεται με τη γενική πολιτική της Επιτροπής, όπως περιγράφεται, μεταξύ άλλων, στο προαναφερόμενο απόσπασμα από την ετήσια έκθεσή της για την πολιτική ανταγωνισμού, το οποίο με τη σειρά του ερείδεται στη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων. Δεν φαίνεται συνεπώς να τεκμηριώνεται ο ισχυρισμός ότι αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.
- 9 Οι έρευνες που είχαν αναληφθεί για τις καταγγελίες του κ. R. ευρίσκοντο υπό εξέλιξη. Μέχρις ώρας, δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία που να υποδηλώνουν ότι η Επιτροπή δεν ερευνούσε τις εν λόγω καταγγελίες με εύλογη προσοχή, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης.
- 10 Σε τέσσερις από τους φακέλους που άνοιξε η Επιτροπή μετά τις καταγγελίες του κ. R., οι αναληφθείσες έρευνες οδήγησαν την Επιτροπή στο προσωρινό συμπέρασμα ότι οι καταγγελίες του δεν παρουσίαζαν επαρκές κοινοτικό ενδιαφέρον, πράγμα για το οποίο τον ενημέρωσε με την επονομαζόμενη επιστολή του άρθρου 6 της 16 Δεκεμβρίου 1997. Όπως προαναφέρθηκε, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εν λόγω επιστολή θέτει τέλος σε πιθανή παράλειψη ενέργειας επί καταγγελίας. Παρέμενε να γνωστοποιηθεί σε ποίο τελικό συμπέρασμα θα κατέληγε εν ευθέτω χρόνο η Επιτροπή, αφού θα μελετούσε τις εκτενείς παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος. Υπ' αυτές τις συνθήκες, θα ήταν ανάρμοστο για το Διαμεσολαβητή να προβεί σε αξιολόγηση του περιεχομένου της επιστολής. Εντούτοις, η επιστολή οδήγησε το Διαμεσολαβητή να διατυπώσει κατωτέρω περαιτέρω παρατηρήσεις προς την Επιτροπή.
- 11 Ούτως εχόντων των πραγμάτων, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή αδράνησε ή ακολούθησε απρόσφορο τρόπο δράσης δεν είναι δικαιολογημένος. Παρόλο που ο κ. R. θα επιθυμούσε να αφιερώσει η Επιτροπή περισσότερο δυναμικό για το θέμα, το οποίο τον απασχολούσε άμεσα, ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή αδράνησε ή ακολούθησε απρόσφορο τρόπο δράσης δεν φαίνεται βάσιμος.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δημιουργήθηκε, μεταξύ άλλων, για να ενισχύσει τις σχέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των Ευρωπαίων πολιτών. Το καθήκον αυτό προϋποθέτει ότι ο Διαμεσολαβητής πρέπει να βοηθά και στην εξασφάλιση της θέσης των πολιτών με την προώθηση ορθών διοικητικών πρακτικών και την ενθάρρυνση των διοικητικών αρχών να αναζητούν λύσεις που θα βελτιώσουν τις σχέσεις τους με τους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εισηγείται τα εξής:
- 2 Επιφυλασσόμενης της μη δεσμευτικής φύσης της επονομαζόμενης επιστολής του άρθρου 6, η Επιτροπή μπορεί να προσπαθεί ίδια πρωτοβουλία να παρέχει με την επιστολή σφαιρική και πρόσφορη αιτιολογία για την πρόθεσή της να κλείσει το φάκελο καταγγελίας, επιτρέποντας έτσι στον πολίτη να κατανοήσει πλήρως τη θέση της Επιτροπής και να υποβάλει πρόσφορες παρατηρήσεις. Κάτι τέτοιο φαίνεται να είναι σύμφωνο προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης.
- 3 Επιπλέον, σε θέματα που μπορεί να έχουν γενικό ενδιαφέρον, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες διαθέτουν περιορισμένο χρόνο και πόρους για την κίνηση δικαστικών διαδικασιών προς

υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους, πράγμα που ισχύει πολύ περισσότερο αν η διαδικασία πρέπει να λάβει χώρα σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο όπου ζει ο πολίτης.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 846/29.8.96/AISR/ES/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1996, η κ. S. προέβη σε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή σχετικά με εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής να απαντήσει στις επιστολές της.

Μετά από την αποτυχία της να επιλεγεί κατόπιν πρώτης αίτησης το 1995, η κ. S. υπέβαλε νέα αίτηση το Μάρτιο 1996 για να γίνει δεκτή ως ασκουμένη στην Επιτροπή. Παρά τα εξαιρετικά ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα της που σχετιζόνταν, κατά το μεγαλύτερο μέρος, με την εργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αίτηση της κ. S. απορρίφθηκε κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας επιλογής. Απέστειλε επιστολές στην Επιτροπή το Μάιο και τον Ιούλιο 1996 ζητώντας να μάθει τόσο τις αιτίες αποκλεισμού της κατά το πρώτο στάδιο, όσο και πληροφορίες για τα γενικά κριτήρια που χρησιμοποιούνται κατά τη διαδικασία επιλογής.

Δεδομένου ότι η κ. S. δεν έλαβε απάντηση στις επιστολές της, υπέβαλε επίσημη καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή πρώτον ζήτησε συγγνώμη για την παράλειψη να απαντήσει στις επιστολές της κ. S. και ανέφερε ότι η επιστολή του Ιουλίου 1996 δεν είχε παραληφθεί από το Γραφείο Ασκουμένων.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, για την περίοδο άσκησης που άρχιζε τον Οκτώβριο 1996, ελήφθησαν 936 αιτήσεις Ισπανών υποψηφίων. Μετά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας, 157 εξ αυτών περιελήφθησαν στον πίνακα προεπιλογής («Γαλάζιο Βιβλίο»).

Η Επιτροπή δήλωσε ότι όλες οι αιτήσεις εξετάστηκαν βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που θεσπίζουν οι εφαρμοστέοι κανόνες.

Η Επιτροπή συμφώνησε ότι τα προσόντα της κ. S. ήταν εξαιρετικά υψηλά και ισότιμα με τα προσόντα των υποψηφίων που επελέγησαν. Εντούτοις, κανείς υποψήφιος δεν έχει δικαίωμα γίνει δεκτός ως ασκούμενος, ενώ λόγω του μεγάλου αριθμού αιτούντων, είναι αναπόφευκτο κάποιοι πολύ καλοί υποψήφιοι να μην επιλέγονται.

Η Επιτροπή δήλωσε ότι για να ελαχιστοποιηθεί ο αποκλεισμός εξαιρετικά χρήσιμων υποψηφίων ασκουμένων, εισηγάγε πρόσφατα αυστηρότερη και περισσότερο συστηματική διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Στις παρατηρήσεις της, η κ. S. υπογράμμισε ότι το σύστημα που έχει υιοθετήσει η Επιτροπή για τη διαδικασία επιλογής υποψηφίων είναι πολύ ασαφές. Η καταγγέλλουσα συνέχιζε να μην είναι ικανοποιημένη με την απάντηση της Επιτροπής, η οποία, κατά τη γνώμη της, ήταν υπερβολικά γενική.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Δεδομένου ότι ορισμένες σημαντικές πτυχές της καταγγελίας δεν απαντήθηκαν επαρκώς με τη γνώμη της Επιτροπής, ο Διαμεσολαβητής ζήτησε περαιτέρω λεπτομέρειες για τη νέα διαδικασία επιλογής. Επιπλέον, για να εξετάσει κατά πόσον η διαδικασία επιλογής υποψηφίων ασκουμένων στην οποία είχε συμμετάσχει η κ. Σ. ήταν ορθή, ο Διαμεσολαβητής ζήτησε ορισμένα περαιτέρω στοιχεία, όπως τις αιτήσεις των επιλεγέντων Ισπανών υποψηφίων.

Απαντώντας, η Επιτροπή εξήγησε ότι η νέα διαδικασία επιλογής περιελάμβανε τη δημιουργία ομάδων προεπιλογής για κάθε εθνικότητα, αποτελούμενων από υπαλλήλους της Επιτροπής. Στις ομάδες αυτές συμμετέχει προσωπικό της Επιτροπής με πείρα σε θέματα προσωπικού και προσλήψεων, μαζί με πρόσφατα προσληφθέντες δημοσίους υπαλλήλους. Καθόσον τους είναι η εξέταση των αιτήσεων βάσει των κριτηρίων που θεσπίζουν οι εφαρμοστέοι κανόνες και των προτιμήσεων που αναφέρουν οι υποψήφιοι.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τα έγγραφα που υπέβαλε η Επιτροπή σχετικά με τη νέα διαδικασία επιλογής στην καταγγέλλουσα καλώντας την να σχολιάσει τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει το όργανο. Η επιστολή του δεν έλαβε απάντηση.

Η απάντηση της Επιτροπής περιελάμβανε επίσης ορισμένα εμπιστευτικά έγγραφα που ήλεγξε ο Διαμεσολαβητής, και συγκεκριμένα τις αιτήσεις των υποψηφίων που επελέγησαν για την περίοδο άσκησης του Οκτωβρίου 1996. Τα έγγραφα αυτά χρησιμοποιήθηκαν από την Επιτροπή ως βάση για την τελική της επιλογή.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Βάσει των άρθρων 15 και 16 των Κανόνων που διέπουν την ενδοϋπηρεσιακή άσκηση στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Απόφαση της Επιτροπής της 16ης Μαρτίου 1976), οι αιτούντες πρέπει να επιλέγονται βάσει των προσόντων που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται κατάλληλη γεωγραφική ισορροπία. Κατά τη διαδικασία επιλογής, δίδεται προτεραιότητα σε αιτούντες οι σπουδές των οποίων αφορούσαν, ή έχουν κάποια επαγγελματική εμπειρία σχετικά με, την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Λόγω της φύσεως της εν λόγω διαδικασίας επιλογής, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή χαίρει κάποιας διακριτικής ευχέρειας, κατά την άσκηση της οποίας η Επιτροπή πρέπει να εξετάζει τα προσόντα των υποψηφίων όπως εκτίθενται στους προαναφερομένους κανόνες.

Για να εξασφαλίσει ότι η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής στην εν λόγω διαδικασία ακολουθεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης, ο Διαμεσολαβητής εξέτασε τις αιτήσεις των επιτυχόντων Ισπανών υποψηφίων για την περίοδο άσκησης του Οκτωβρίου 1996. Ενόψει της μεγάλης επαγγελματικής εμπειρίας και των ικανοποιητικών προσόντων όλων των επιλεγέντων υποψηφίων, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης.

Όσον αφορά τα γενικά κριτήρια που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες της Επιτροπής για τον αποκλεισμό υποψηφίων, ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι το όργανο εφαρμόζει νέα διαδικασία για να εξασφαλίσει αποτελεσματικότερη και αντικειμενική επιλογή.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται περίπτωση κακής διοίκησης κατά της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΠΑΤΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ : ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΑΔΡΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΟΣΚΠΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 943/14.10.96/Open Line/GR/BB/OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Οκτώβριο 1996, ο κ. Ι. προσέφυγε στο Διαμεσολαβητή κατά της μονάδας καταπολέμησης της απάτης της Επιτροπής, της ΟΣΚΠΑ, ισχυριζόμενος έλλειψη ή άρνηση ενημέρωσης σε σχέση με καταγγελίες για απάτη κατά τη διαχείριση προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στην Ελλάδα. Ο κ. Ι. υπέβαλε την καταγγελία εξ ονόματος ελληνικής ομάδας πρωτοβουλίας με έδρα την Αθήνα.

Μεταξύ Σεπτεμβρίου 1995 και Ιουνίου 1996, ο καταγγέλλων απέστειλε τρεις επιστολές στη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ καταγγέλλοντας παρατυπίες κατά τη διαχείριση των πόρων του ΕΚΤ στην Ελλάδα το διάστημα μεταξύ 1994 και 1996. Ζήτησε την άμεση ανάληψη δράσης από τις κοινοτικές αρχές. Σε απάντηση της πρώτης επιστολής του, έλαβε τυποποιημένο απαντητικό έντυπο από τη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ, το οποίο τον ευχαριστούσε για το ενδιαφέρον του και δήλωνε με γενικούς όρους ότι επρόκειτο να διεξαχθεί έρευνα.

Ο κ. Ι. απέστειλε δεύτερη επιστολή στην ΟΣΚΠΑ, στην οποία παρείχε επιπλέον λεπτομερείς πληροφορίες. Η επιστολή αυτή δεν απαντήθηκε. Έτσι, ο κ. Ι. απέστειλε στην ΟΣΚΠΑ τρίτη επιστολή στην οποία επανέλαβε τις πληροφορίες που περιελάμβανε η δεύτερη επιστολή και προσέθεσε νέες σχετικά με τις εικαζόμενες παρατυπίες. Σε απάντηση της τρίτης επιστολής του, ο καταγγέλλων έλαβε νέα τυποποιημένη επιστολή της Διεύθυνσης ΟΣΚΠΑ με ημερομηνία 7 Αυγούστου 1996, στην οποία ανέφερε ότι ερευνούσε το θέμα και θα ελάμβανε τα κατάλληλα μέτρα.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. Ι. του ζήτησε να θέσει τέλος στην εικαζόμενη κακή διαχείριση των δραστηριοτήτων του ΕΚΤ στην Ελλάδα. Παραπονέθηκε επίσης ότι οι επιστολές του δεν είχαν λάβει τη δέουσα απάντηση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή παρατήρησε κατ' αρχήν ότι είχε αποσταλεί πρώτη, και στη συνέχεια δεύτερη, απόδειξη παραλαβής στον καταγγέλλοντα και ότι οι πληροφορίες που ελήφθησαν από τον καταγγέλλοντα εξετάστηκαν αμέσως από τη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ. Η Επιτροπή δήλωσε περαιτέρω ότι, το Νοέμβριο 1995, οι υπηρεσίες της ζήτησαν από τις ελληνικές αρχές πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια ΕΚΤ για τα οποία καταγγέλλθηκαν παρατυπίες. Οι ελληνικές αρχές παρέσχον τις εν λόγω πληροφορίες το Μάρτιο 1996.

Βάσει των εν λόγω πληροφοριών, η Επιτροπή προέβη σε έρευνα επιτόπου από τις 29 έως τις 31 Οκτωβρίου 1996, κατά την οποία ελήφθησαν επίσης υπόψη οι επιπλέον πληροφορίες που διαβίβασε ο καταγγέλλων. Διοργανώθηκε επίσκεψη σε έναν από τους οργανισμούς που είχε κατονομάσει ο καταγγέλλων, για να αξιολογηθεί ο ρόλος του συγκεκριμένου οργάνου στη διαχείριση και την παρακολούθηση των σχεδίων ΕΚΤ και να ελεγχθούν οι κατηγορίες του καταγγέλλοντος.

Η έρευνα αποκάλυψε κάποιες μη επιλέξιμες δαπάνες για τα ελεγχθέντα σχέδια. Οι εθνικές αρχές συμφώνησαν με τα αποτελέσματα της έρευνας και υποσχέθηκαν να προβούν στις αναγκαίες διορθώσεις και να επεκτείνουν τον έλεγχό τους σε όλα τα προγράμματα του συγκεκριμένου δικαιούχου.

Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι οι υπηρεσίες της πραγματοποίησαν μια σειρά ελέγχων στην Ελλάδα το διάστημα 1995 – 1996, οι οποίοι είχαν ως αποτέλεσμα να απορριφθεί το σύνολο των πιστοποιήσεων των ελληνικών κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης (ΚΕΚ) και να ζητηθεί η μεταρρύθμιση του ελληνικού συστήματος πιστοποίησης.

Βάσει των προαναφερομένων πληροφοριών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε αδρανήσει περαιτέρω στις πληροφορίες που έλαβε από τον καταγγέλλοντα, αλλά ότι η αποστολή και τα καθήκοντα της Διεύθυνσης ΟΣΚΠΑ δεν επέτρεπαν την αποκάλυψη λεπτομερειών των δραστηριοτήτων της.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη όλους τους ισχυρισμούς του και ότι τα συμπεράσματά της δεν ήταν πλήρη. Ειδικότερα, ο καταγγέλλων παρατήρησε ότι ο έλεγχος τον οποίο πραγματοποίησε η Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ δεν είχε επεκταθεί σε όλες τις περιπτώσεις τις οποίες είχε καταγγείλει. Επισύναψε μνημόνιο που περιείχε όλους τους ισχυρισμούς του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Αίτημα προς το Διαμεσολαβητή να θέσει τέλος στην εικαζόμενη κακή διαχείριση πόρων του ΕΚΤ

- 1.1 Η ευθύνη για την καταπολέμηση της απάτης που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας βαρύνει κατά πρώτον τα κράτη μέλη, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 209Α της Συνθήκης ΕΚ, λαμβάνουν τα ίδια μέτρα καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, με εκείνα που λαμβάνουν για την καταπολέμηση της απάτης κατά των ιδίων τους οικονομικών συμφερόντων. Την ευθύνη αυτή μοιράζονται τα κράτη μέλη με την Επιτροπή στο πλαίσιο του γενικού καθήκοντός της να εξασφαλίζει την πρόσφορη υλοποίηση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Όσον αφορά ειδικότερα τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, οι ευθύνες τόσο των κρατών μελών, όσο και της Επιτροπής σχετικά με τον οικονομικό έλεγχο καθορίζονται στο άρθρο 23 του κανονισμού του Συμβουλίου 2082/93.⁽¹⁾
- 1.2 Ο τελικός οικονομικός έλεγχος των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 188Γ (2) της Συνθήκης ΕΚ, ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πραγματοποιήσεως των εσόδων και εξόδων και εξακριβώνει την καλή δημοσιονομική διαχείριση. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 188Γ (3) της Συνθήκης ΕΚ παρέχει ειδικότερα στο Ελεγκτικό Συνέδριο την εξουσία να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους στα κράτη μέλη. Σύμφωνα με το άρθρο 188Γ (4), το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί επίσης να υποβάλει οποτεδήποτε παρατηρήσεις, ιδίως υπό μορφή ειδικών εκθέσεων, επί ειδικών θεμάτων.
- 1.3 Η Συνθήκη ΕΚ παρέχει στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή την εξουσία να διεξάγει έρευνες επί εικαζομένων περιπτώσεων κακής διοίκησης μόνο στα πλαίσια της δράσης των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών. Ο Διαμεσολαβητής δεν έχει εντολή να διεξάγει έρευνες επί εικαζομένων περιπτώσεων κακής διοίκησης εκ μέρους εθνικών αρχών, όπως τα ελληνικά νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που εμπλέκονται στην παρούσα υπόθεση.

¹ Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 2082/93 της 20ης Ιουλίου 1993 ΕΕ 193/20.

- 1.4 Για τους προαναφερομένους λόγους, όσον αφορά το αίτημα του καταγγέλλοντος να θέσει τέλος στην εικαζόμενη κακή διαχείριση των πόρων του ΕΚΤ στην Ελλάδα, ο Διαμεσολαβητής δεν είναι αρμόδιος να διεξαγάγει έρευνα επί εικαζόμενης περίπτωσης κακής διοίκησης στο εθνικό επίπεδο.

2 Η εικαζόμενη παράλειψη δέουσας απάντησης από τη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ

- 2.1 Ο καταγγέλλων απέστειλε τρεις επιστολές στην ΟΣΚΠΑ μεταξύ Σεπτεμβρίου 1995 και Ιουνίου 1996: Σε απάντηση της πρώτης και της τρίτης επιστολής έλαβε επιστολές που τον ευχαριστούσαν για το ενδιαφέρον του και ανέφεραν γενικά ότι διεξάγονται έρευνες και ότι θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα. Ο καταγγέλλων θεώρησε ότι οι επιστολές του δεν απαντήθηκαν δέοντως.
- 2.2 Η Επιτροπή παρατήρησε ότι απεστάλη μια πρώτη απόδειξη παραλαβής για την επιστολή με ημερομηνία 6 Σεπτεμβρίου 1995 και μια δεύτερη απόδειξη παραλαβής για τις άλλες δύο επιστολές. Ανέφερε επίσης ότι μόλις ελήφθησαν οι καταγγελίες, η Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ άρχισε αμέσως να ερευνά τις πληροφορίες που έδωσε ο καταγγέλλων. Αλλ' η Επιτροπή κατέληξε ότι η αποστολή και τα καθήκοντα της Διεύθυνσης ΟΣΚΠΑ δεν επιτρέπουν να αποκαλυφθούν πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες που έχει αναλάβει.
- 2.3 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι οι πληροφορίες τις οποίες λαμβάνει η Επιτροπή στο πλαίσιο ερευνών για απάτη επί πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Μπορεί να αναφερθεί ιδίως το άρθρο 10 του κανονισμού ΟΣΚΠΑ,⁽¹⁾ ο οποίος διέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας, ώστε οι ανταλλαγίες μεταξύ τους πληροφορίες να παραμείνουν εμπιστευτικές. Σύμφωνα με το άρθρο 10 (2), οι εν λόγω πληροφορίες δεν δύναται να διαβιβάζονται σε άτομα εκτός εκείνων τα οποία, λόγω των καθηκόντων που ασκούν στα κράτη μέλη ή στα κοινοτικά όργανα, πρέπει να τις γνωρίζουν.
- 2.4 Από την προαναφερόμενη διάταξη προκύπτει ότι η Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ είχε το δικαίωμα να μην ανακοινώσει τα αποτελέσματα των ερευνών στον καταγγέλλοντα, λόγω των απαιτήσεων που τάσσει η αποστολή και τα καθήκοντά της. Ο Διαμεσολαβητής κρίνει ότι η παροχή πληροφοριών σε τρίτους σχετικά με υπό εξέλιξη έρευνες της Επιτροπής επί εικαζόμενης απάτης σε κράτος μέλος και με τα αποτελέσματά τους ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο εν εξελίξει έρευνες της Διεύθυνσης ΟΣΚΠΑ.
- 2.5 Για τους λόγους αυτούς, το γεγονός ότι η Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ στην απάντησή της προς τον καταγγέλλοντα τον ενημέρωσε μόνον γενικά για τις εν εξελίξει έρευνες και δεν παρείχε λεπτομέρειες σχετικά με τις έρευνές της για την εικαζόμενη κακή διαχείριση των κονδυλίων δεν αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

3 Η εικαζόμενη παράλειψη της ΟΣΚΠΑ να ενεργήσει επί των ισχυρισμών του καταγγέλλοντος

- 3.1 Από τις πληροφορίες που δίδονται στη γνώμη της Επιτροπής, προκύπτει ότι, μόλις ελήφθησαν οι κατηγορίες κακής διαχείρισης πόρων του ΕΚΤ που περιέχονται στην πρώτη επιστολή του καταγγέλλοντος, η ΟΣΚΠΑ άρχισε να τις εξετάζει αμέσως. Προέκυψε επίσης ότι η ΟΣΚΠΑ ερεύνησε το θέμα και προέβη σε επιτόπου έρευνα, καθώς και σε μια σειρά άλλων ελέγχων. Στις παρατηρήσεις του επί της γνώμης της Επιτροπής, ο καταγγέλλων ισχυρίστη-

¹ Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1681/94 της 11ης Ιουλίου 1994, ΕΕ 1994 L 178/43.

κε ότι ο έλεγχος που διενήργησε η Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ ήταν ατελής και δεν εξέτασε όλες τις κατηγορίες.

- 3.2 Οι υπηρεσίες του Διαμεσολαβητή ήλθαν σε επαφή με τη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ και πληροφορήθηκαν ότι ο καταγγέλλων είχε εκφράσει νέες κατηγορίες κακής διαχείρισης προς διερεύνηση, τις οποίες διερευνούσε εκείνη την εποχή η ΟΣΚΠΑ. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε επίσης στη Διεύθυνση ΟΣΚΠΑ αντίγραφο του υπομνήματος που επισυνάπτεται στις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος. Βάσει των προαναφερομένων πληροφοριών, δεν φαίνεται να υπάρχει περίπτωση κακής διοίκησης στον τρόπο κατά τον οποίο η ΟΣΚΠΑ χειρίστηκε τις κατηγορίες του καταγγέλλοντος.
- 3.3 Ο Διαμεσολαβητής, εντούτοις, επιθυμεί να επισύρει την προσοχή του καταγγέλλοντος στο ότι ο τελικός οικονομικός έλεγχος των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σύμφωνα με το άρθρο 188Γ (2) της Συνθήκης ΕΚ, το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πραγματοποιήσεως των εσόδων και εξόδων και εξακριβώνει την καλή δημοσιονομική διαχείριση.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της παρούσας καταγγελίας, δεν φαίνεται να υπάρχει περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1040/21.11.96/HYDROPLAN/D/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Στις 18 Νοεμβρίου 1996, ο κ. F. υπέβαλε καταγγελία στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή σχετικά με πρόσκληση υποβολής προτάσεων για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών της Επιτροπής (94/C173/17) στην οποία είχε ζητήσει να συμμετάσχει. Η εν λόγω πρόσκληση υποβολής προτάσεων για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών περιελάμβανε μελέτες, υπηρεσίες συμβούλων και τεχνική βοήθεια που θα έπρεπε να παρασχεθούν κατά κύριο μέρος σε χώρες μη μέλη.

Στις 29 Μαρτίου 1995, ο κ. F. έλαβε πρόσκληση να συμμετάσχει σε κλειστό διαγωνισμό. Απέστειλε προσφορά στην Επιτροπή, για την οποία έλαβε απόδειξη παραλαβής στις 15 Μαΐου 1995. Ο κ. F. δήλωσε ότι η σύνταξη της προσφοράς του είχε απαιτήσει σημαντικό κόστος, καθώς και εκτεταμένη συνεργασία με τουλάχιστον 13 εταιρείες σε 8 κράτη μέλη.

Με επιστολή από 15 Φεβρουαρίου 1996, ο κ. F. πληροφορήθηκε ότι η διαδικασία επιλογής είχε κηρυχθεί άγονη, αλλ' η τυποποιημένη επιστολή δεν εξηγούσε για ποιούς λόγους.

Στις 26 Αυγούστου 1996, ο κ. F. ζήτησε από τη ΓΔ Ι της Επιτροπής να πληροφορηθεί τους λόγους για τους οποίους περατώθηκε η διαδικασία. Στην απάντησή της με ημερομηνία 28 Οκτωβρίου 1996, η Επιτροπή δήλωσε ότι η διαδικασία περατώθηκε διότι καμμία από τις προτάσεις δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις της πρόσκλησης.

Ο κ. F. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι

- (i) οι λόγοι που του ανακοινώθηκαν τελικά ήσαν ανεπαρκείς,
- (ii) η Επιτροπή έπρεπε να αποζημιώσει τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Σχετικά με αυτά τα σημεία, η Επιτροπή δήλωσε τα εξής:

Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1996 ότι το συμβούλιο επιλογής εξέτασε όλες τις ληφθείσες προσφορές και αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία διότι ήταν ανεπιτυχής.

Το Παράρτημα II, άρθρο 8, της περιγραφής των υπηρεσιών προβλέπει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις περί προσφορών σε κλειστές διαδικασίες, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να προτείνει σύναψη συμβάσεως μετά το πέρας της διαδικασίας του διαγωνισμού, ούτε και να αποζημιώνει όσους συμμετείχαν ανεπιτυχώς στη διαδικασία, αν αποφασίσει να μην προτείνει σύναψη συμβάσεων (Παράρτημα III, αριθ. 7).

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Συνοπτικά, ο καταγγέλλων προέβαλε τους ακόλουθους κυρίως ισχυρισμούς:

Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να προβαίνει στην κατακύρωση συμβάσεων. Εντούτοις, η αιφνίδια διακοπή της διαδικασίας δεν φαίνεται λογική ενόψει της σύνεσης που πρέπει να χαρακτηρίζει τις δημόσιες δαπάνες. Στη διαδικασία αναμείχθηκαν 157 συμμετέχοντες από 157 επιχειρήσεις και 16.560 εμπειρογνώμονες. Η διακοπή μετά την αξιολόγηση των προσφορών φαίνεται ότι προκάλεσε οικονομική ζημία που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί. Η ενέργεια του συμβουλίου επιλογής καθίσταται ακόμα πιο ακατανόητη αν ληφθεί υπόψη ότι η Επιτροπή αποφάσισε στη συνέχεια να προτείνει τη σύναψη συμβάσεων με διαδικασία απευθείας διαπραγματεύσεων.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Βάσει της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, οι συμμετέχοντες σε διαγωνισμό πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τη διαδικασία εντός εύλογης προθεσμίας. Στις 15 Φεβρουαρίου 1996, όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν ότι η διαδικασία επιλογής κυρήχθηκε άγονη και ότι συνεπώς επρόκειτο να περαιωθεί. Στη συνέχεια, ο κ. F. επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής για να λάβει περισσότερες πληροφορίες για το θέμα. Ανέφερε ότι η Επιτροπή δεν του έδωσε δέουσα απάντηση.

Με την επιστολή του της 26ης Αυγούστου 1996, ο κ. F. ζήτησε να ενημερωθεί πλήρως σχετικά με τους λόγους περάτωσης. Η Επιτροπή απάντησε στις 28 Οκτωβρίου 1996 ότι η διαδικασία περατώθηκε και κηρύχθηκε άγονη, διότι καμία από τις προσφορές δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του διαγωνισμού. Η επιστολή τόνιζε επίσης ότι εστάλη έγγραφη ειδοποίηση σε όλους τους συμμετασχόντες. Προκύπτει συνεπώς ότι η Επιτροπή απάντησε δεόντως στην έγγραφη αίτηση του κ. F. Από τις πληροφορίες που εδόθησαν στο Διαμεσολαβητή, προκύπτει ότι η Επιτροπή τήρησε τις αρχές της χρηστής διοίκησης ενημερώνοντας τους συμμετέχοντες και εξηγώντας τους λόγους σε όσους το ζήτησαν εγγράφως.

- 2 Από τις πληροφορίες που δόθηκαν στο Διαμεσολαβητή, φαίνεται ότι η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να προτείνει τη σύναψη συμβάσεων, ούτε και να αποζημιώσει τους ανεπιτυχώς συμμετέχοντες.

Βάσει της έρευνας του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή επί της παρούσας καταγγελίας, δεν στοιχειοθετήθηκε περίπτωση κακής διοίκησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε να περατώσει την εξέταση της υπόθεσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΣ ΙΣΠΑΝΟΥΣ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

*Απόφαση επί της καταγγελίας 1048/21.11.96/FPR/ES/JMA κατά της
Ευρωπαϊκής Επιτροπής*

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. Ρ. υπέβαλε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού 3904/92 ⁽¹⁾ σχετικά με τα μέτρα προσαρμογής του επαγγελματός των εκτελωνιστών στην εσωτερική αγορά, από την Επιτροπή.

Η εκτελωνιστική επιχείρηση του κ. Ρ. υπέστη μεγάλες ζημίες λόγω της έναρξης ισχύος της εσωτερικής αγοράς την 1η Ιανουαρίου 1993 και της συνακόλουθης κατάργησης των μεθοριακών ελέγχων. Συνεπώς, υπέβαλε αίτηση στις ισπανικές αρχές που ήταν αρμόδιες για τον έλεγχο και την επιλογή των σχεδίων που θα χρηματοδοτούντο στο πλαίσιο του κανονισμού 3904/92.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο κ. Ρ. αντήλλαξε αλληλογραφία με μέλη του ισπανικού Κοινοβουλίου και με το γραφείο του τότε Ισπανού Επιτρόπου, κ. Matutes. Σε επιστολή μέλους του γραφείου του κ. Matutes προς Ισπανό βουλευτή, με ημερομηνία 24 Φεβρουαρίου 1994, αναφέρετο ότι το σχέδιο του κ. Ρ. ήταν πιθανόν να λάβει ενίσχυση 100.000 ECU. Κατά τα λοιπά, σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι πληροφορίες που του διεβίβαζε η Επιτροπή ήταν γενικά ασαφείς και ανεπαρκείς.

Ισχυρίστηκε ότι κατά την εφαρμογή του κανονισμού 3904/92 από την Επιτροπή σημειώθηκαν παρατυπίες, πράγμα που αποτελούσε περίπτωση κακής διοίκησης.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η Επιτροπή προέβαλε στη γνώμη της τους ακόλουθους ισχυρισμούς:

- (i) Παρόλο που αναγνωρίζει τις αρνητικές επιπτώσεις της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς για τους τελωνειακούς και τους εκτελωνιστές, από τους οποίους περισσότεροι από 25% έχασαν την εργασία τους μετά το 1993, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αναδιάρθρωση του εν λόγω τομέα εμπίπτει στην ευθύνη των κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Λόγω της σημασίας του προβλήματος, ωστόσο, η Επιτροπή αποφάσισε να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών με συνοδευτικά μέτρα:

- (α) μέτρα χρηματοδοτούμενα μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου,
- (β) δράσεις από τα Ταμεία Περιφερειακής Ανάπτυξης, και ιδίως από το INTERREG,
- (γ) άλλες πρωτοβουλίες που περιέχονται στον κανονισμό 3904/92, προϋπολογισμού 30 εκατ. ECU, εκ των οποίων 3 516 991 ECU διατέθηκαν στην Ισπανία.

- (ii) Οι προτάσεις για τη στήριξη ισπανικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών που επλήγησαν από την έναρξη ισχύος της εσωτερικής αγοράς έπρεπε να υποβληθούν από τον ισπανικό οργανισμό που ήταν υπεύθυνος για την υλοποίηση του κανονισμού 3904/92, και συγκεκριμένα από την *Υπηρεσία Φορολογικών Εσόδων* («*Agencia Tributaria*»).
- (iii) Μετά την τεχνική αξιολόγηση 82 ισπανικών προτάσεων από επιτροπή της *Agencia Tributaria*, έγιναν δεκτά 20 σχέδια. Η αξιολόγηση διενεργήθηκε με πλήρη ανεξαρτησία των αξιολογητών και βασίστηκε στα αντικειμενικά κριτήρια που θέτει ο κανονισμός, καθώς και στις σχετικές δημοσιονομικές διατάξεις.
- (iv) Με φαξ της 16ης Δεκεμβρίου 1994, η *Agencia Tributaria* ζήτησε από τον καταγγέλλοντα περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το σχέδιό του. Δεν ελήφθησαν περαιτέρω πληροφορίες και το σχέδιο δεν επελέγη διότι δεν ήταν σαφώς και επακριβώς προσδιορισμένο και το κόστος του ήταν ίσο με το σύνολο των πόρων που διετίθεντο για την Ισπανία στο πλαίσιο του Κανονισμού 3904/92.
- (v) Όσον αφορά την αλληλογραφία με το γραφείο του Επιτρόπου Matutes, μπορεί να δημιουργήθηκε παρανόηση στην επιστολή της 24ης Φεβρουαρίου 1994 μεταξύ δύο επιχειρήσεων με ίδιο όνομα («C.»), εκ των οποίων η μία εδρεύει στην Ισπανία και η άλλη στη Γαλλία. Η δεύτερη είχε λάβει κάποια κοινοτική χρηματοδότηση. Η παρανόηση δημιουργήθηκε λόγω του ότι ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της γαλλικής εταιρείας «C.» ήταν και συνέταιρος του καταγγέλλοντος. Η Επιτροπή είχε αποστείλει επιστολή στον κ. Ρ. ζητώντας συνάντηση για τη σύγχυση.
- (vi) Η Επιτροπή αρνήθηκε ότι σημειώθηκαν παρατυπίες κατά την εφαρμογή του κανονισμού 3904/92, η οποία εποπτεύετο τόσο από τις οικονομικές υπηρεσίες της, όσο και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Συνοπτικά, ο κ. Ρ. έκανε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- (i) Παρόλο που ο κανονισμός 3904/92 δημοσιεύθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1992, η Επιτροπή επικοινωνήσε με τον ίδιο για πρώτη φορά 22 μόνον ημέρες πριν την 31η Μαρτίου 1993, οπότε έληγε η προθεσμία υποβολής προτάσεων.
- (ii) Όσον αφορά τη μη απάντηση στο αίτημα παροχής περαιτέρω πληροφοριών του Δεκεμβρίου 1994, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι δεν κατανοούσε το σκοπό αυτού του αιτήματος, εφόσον είχε ήδη ληφθεί απόφαση το Φεβρουάριο 1994 και το σχέδιό του είχε ήδη αποκλειστεί.
- (iii) Όσον αφορά το αιτούμενο ποσό, όταν υπέβαλε την αίτησή του, δεν είχε καμμία πληροφορία σχετικά με το συνολικό ύψος των κοινοτικών πόρων που θα χορηγούντο στην Ισπανία στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος.
- (iv) Η Επιτροπή θα έπρεπε να ανακοινώσει το όνομα των εκτελωνιστών των οποίων τα σχέδια επελέγησαν.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Εικαζόμενη ανεπάρκεια των μέτρων που υιοθέτησε η Επιτροπή

- 1.1 Η εικαζόμενη ανεπαρκής αντίδραση της Επιτροπής στην κατάσταση των εκτελωνιστών και τελωνειακών υπαλλήλων μετά την έναρξη της εσωτερικής αγοράς έχει αποτελέσει ήδη αντικείμενο διαφόρων καταγγελιών προς τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.⁽¹⁾
- 1.2 Σύμφωνα με τα άρθρα 7B και 7Γ της Συνθήκης, η Επιτροπή και το Συμβούλιο οφείλουν να προβούν σε ορισμένες ενέργειες για να εξασφαλίσουν την ισόρροπη πρόοδο όλων των τομέων που επηρεάζονται από την έναρξη ισχύος της εσωτερικής αγοράς. Παρόλο που η Επιτροπή έκρινε ότι η ενίσχυση προς τον εν λόγω τομέα αποτελούσε κατά βάση αρμοδιότητα των κρατών μελών, ανέλαβε διάφορες πρωτοβουλίες οι οποίες περιλαμβάνονται σε εγκόλλιο το οποίο εξέδωσε το 1992 για την αναδιάρθρωση του τελωνειακού τομέα. Ειδικά μέτρα ενίσχυσης περιλαμβάνονται και στον κανονισμό 3904/92.
- 1.3 Ο Διαμεσολαβητής δεν είναι αρμόδιος να εξετάζει την ορθότητα νομοθετικών πράξεων ή νομοθετικών προτάσεων των Κοινοτήτων. Αυτό το είδος κρίσης υπερβαίνει τα όρια της κακής διοίκησης και αφορά, αντιθέτως, κρίσεις πολιτικής φύσεως. Σχετικά, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει ορισμένα ιδιαίτέρως επικριτικά ψηφίσματα για το θέμα, όπως τα ψηφίσματα της 17ης Σεπτεμβρίου και της 20ης Νοεμβρίου 1992, καθώς και την Έκθεση Jackson στις 4 Νοεμβρίου 1992.

2 Επιλογή σχεδίων

- 2.1 Ο καταγγέλλων επέκρινε την επιλογή σχεδίων που έγινε από κοινού από την Επιτροπή και από την ισπανική *Agencia Tributaria*, και τον αποκλεισμό του σχεδίου του από τα είκοσι που επιλέγησαν τελικά. Κατά τη γνώμη του, ο χρόνος υποβολής προτάσεων ήταν υπερβολικά μικρός και το αίτημα παροχής περαιτέρω πληροφοριών σε ύστερο στάδιο της διαδικασίας επιλογής ήταν απρόσφορο.
- 2.2 Παρόλο που ο καταγγέλλων ενημερώθηκε για τις δυνατότητες κοινοτικής ενίσχυσης μόνον στις 8 Μαρτίου 1993, το περιεχόμενο του προγράμματος και το χρονοδιάγραμμά του εκτίθεντο στον κανονισμό 3904/92, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 31ης Δεκεμβρίου 1992. Δόθηκε συνεπώς εύλογος χρόνος για την υποβολή σχεδίων. Συνακόλουθα, ο ισχυρισμός ότι ο χρόνος ήταν υπερβολικά λίγος δεν κρίνεται βάσιμος.
- 2.3 Η Επιτροπή δικαιολόγησε τον αποκλεισμό του σχεδίου του καταγγέλλοντα με το επιχειρημα της ασάφειας και του υπερβολικού ύψους της αιτηθείσας χρηματοδότησης. Ο καταγγέλλων δεν απάντησε στο αίτημα παροχής περαιτέρω πληροφοριών, διότι πίστευε ότι η απόφαση είχε ήδη ληφθεί το Φεβρουάριο 1994.
- 2.4 Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα χαίρουν μεγάλου βαθμού διακριτικής ευχέρειας κατά την αξιολόγηση των σχετικών παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την κατακύρωση συμβάσεως μετά από πρόσκληση προς τρίτους.⁽²⁾ Εντούτοις, αυτή η διακριτική ευχέρεια δεν δικαιολογεί κατάχρηση εξουσίας ή σοβαρά και έκδηλα σφάλματα κατά τη διαδικασία επιλογής.⁽³⁾

1 Καταγγελίες 189/18.10.95/SP/GR/KT, και 262/27.11.95/APF / PO / EF-po.

2 Υπόθεση T-19/95, *Adia Interim SA* κατά Επιτροπής, [1996] Συλλογή II-321, παρ. 49.

3 Υπόθεση 56/77, *Agence Europ_enne d' Interims* κατά Επιτροπής [1978] Συλλογή 2215, παρ. 20.

- 2.5 Από τις πληροφορίες που διαθέτει ο Διαμεσολαβητής, δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή ενήργησε καθ' υπέρβαση της νόμιμης εξουσίας της κατά τη λήψη της απόφασής της επί των αιτήσεων ενίσχυσης χρηματοδοτούμενης στο πλαίσιο του κανονισμού 3904/92 του Συμβουλίου. Δεν στοιχειοθετείται συνεπώς περίπτωση κακής διοίκησης σχετικά με αυτή την πτυχή της υπόθεσης.

3 Εικαζόμενες παραπλανητικές πληροφορίες από τις υπηρεσίες της Επιτροπής

- 3.1 Φαίνεται ότι το γραφείο του πρώην Επιτρόπου Matutes ανέφερε σε επιστολή ότι το σχέδιο του καταγγέλλοντα θα ελάμβανε κοινοτική ενίσχυση. Η ανακοίνωση αυτή θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταγγέλλοντα.
- 3.2 Η Επιτροπή εξήγησε ότι ενδεχομένως έγινε παρανόηση μεταξύ δύο επιχειρήσεων με το ίδιο όνομα. Η Επιτροπή απέστειλε στον καταγγέλλοντα επιστολή με την οποία ζήτησε συγγνώμη. Εφόσον η Επιτροπή αναγνώρισε το λάθος και ζήτησε συγγνώμη για την ενδεχόμενη παρανόηση, δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται περίπτωση κακής διοίκησης σχετικά με αυτή την πτυχή της υπόθεσης.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας δεν στοιχειοθετείται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Απόφαση επί των συνεξετασθεισών καταγγελιών 1086/11.12.96/HK/D/VK, 1092/11.12.96/JS/D/VK, 1095/12.12.96/FS/D/VK, 1097/12.12.96/KS/D/VK, 1104/16.12.96/FP/D/VK, 1112/31.12.96/SB/D/VK, 1113/31.12.96/GS/D/VK, 1124/31.12.96/KPS/D/VK, 1134/31.12.96/HS/D/VK, 1135/31.12.96/AD/D/VK, 1139/31.12.96/MS/D/VK, 1/97/VK, 4/97/VK, 9/97/VK, 12/97/VK, 13/97/VK, 28/97/VK, 34/97/VK, 43/97/VK, 58/97/VK, 72/97/VK, 88/97/VK, 161/97/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Μεταξύ Δεκεμβρίου 1996 και Ιανουαρίου 1997, ο Διαμεσολαβητής έλαβε συνολικά 23 καταγγελίες από Γερμανούς πολίτες σχετικά με επιστολή που είχε απευθύνει ο Επίτροπος Karel Van Miert προς το Γερμανό Υπουργό Οικονομικών, κ. Rexrodt, σχετικά με το γερμανικό νόμο που ευνοούσε την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας (*Stromeinspeisegesetz*). Για τον αποτελεσματικότερο και συντομότερο δυνατό χειρισμό των καταγγελιών, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε να τις συνεξετάσει.

Ο *Stromeinspeisegesetz* απετέλεσε και αντικείμενο αναφορών προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο Διαμεσολαβητής δεν ασχολείται συνήθως με θέμα που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκτός αν η τελευταία διαβιβάσει την αναφορά, συναινέσει του υποβαλόντος, στο Διαμεσολαβητή για να την εξετάσει ως καταγγελία. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, ο Διαμεσολαβητής έλαβε και πολλές καταγγελίες από πολίτες που δεν είχαν υποβάλει αναφορές στο Κοινοβούλιο.

Ο *Stromeinspeisegesetz* τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1991. Επιβάλλει στις εταιρείες παροχής ηλεκτρισμού την υποχρέωση να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές και να καταβάλλουν εγγυημένη ελάχιστη τιμή ανάλογα με τη φύση της ανανεώσιμης πηγής. Το άρθρο 3 (2) του νόμου τάσσει ότι η ελάχιστη τιμή του ηλεκτρισμού που παράγεται από αιολική ενέργεια θα

ανέρχεται στο 90% της μέσης αμοιβής ανά κιλοβατώρα ηλεκτρισμού που εισέπραξαν οι εταιρείες παροχής ενέργειας από την πώληση ηλεκτρισμού κατά το προτελευταίο ημερολογιακό έτος.

Οι γερμανικές αρχές κοινοποίησαν το *Stromeinspeisegesetz* στην Επιτροπή το 1990 ως κρατική ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 93 (3) ΕΚ. Η Επιτροπή αποφάσισε ότι ο νόμος συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 92 (3) (γ).

Στις 25 Οκτωβρίου 1996, ο Επίτροπος Van Miert απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Rexrodt στην οποία πρότεινε τη μείωση της ελάχιστης τιμής για τον ηλεκτρισμό που παράγεται με αιολική ενέργεια από 90% ανά κιλοβατώρα σε 75% ανά κιλοβατώρα.

Οι καταγγελίες που απεστάλησαν στο Διαμεσολαβητή, λαμβανόμενες ως σύνολο, περιλαμβάνουν ουσιαστικά δύο ισχυρισμούς:

- (i) Ο Επίτροπος Van Miert δεν είχε το δικαίωμα να αποστείλει την εν λόγω επιστολή, διότι ο *Stromeinspeisegesetz* είχε εγκριθεί από την Επιτροπή με δεσμευτική απόφαση δυνάμει του άρθρου 92 (3) εδάφιο γ) της Συνθήκης ΕΚ. Οι καταγγέλλοντες θεωρούν ότι το περιεχόμενο της επιστολής ισοδυναμεί με τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής, η οποία μπορεί να επέλθει μόνον με νέα απόφαση της Επιτροπής.
- (ii) Ο Επίτροπος Van Miert αξιολόγησε εσφαλμένα τη νομική και οικονομική κατάσταση των παραγωγών αιολικής ενέργειας στη Γερμανία, διότι κατά τα φαινόμενα βάσισε τη θέση του αποκλειστικά σε δεδομένα και αριθμούς που παρείχαν οι γερμανικοί φορείς παροχής ηλεκτρισμού, χωρίς να επαληθεύσει αν οι αριθμοί αυτοί είναι ορθοί. Σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες, οι επιπτώσεις της πρότασης του Επιτρόπου θα ήσαν καταστροφικές για τους παραγωγούς αιολικής ενέργειας, διότι η μείωση του επιπέδου αμοιβής θα έθετε σε κίνδυνο τους σταθμούς αιολικής ενέργειας και μαζί τους, την υφιστάμενη κατάσταση από πλευράς απασχόλησης. Επίσης, θα επλήττετο και η έρευνα στον εν λόγω τομέα, πράγμα που θα έχει ως επακόλουθο αρνητικές επιπτώσεις στις περιβαλλοντικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Ουσιαστικά, θα αλλοιώνετο ο ανταγωνισμός και θα εδημιουργείτο μονοπωλιακή δομή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελίες προωθήθηκαν στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε τα ακόλουθα σημεία:

- (i) Από τον Ιούλιο 1995, η Επιτροπή άρχισε να λαμβάνει διάφορες καταγγελίες από γερμανικούς φορείς παροχής ηλεκτρισμού σχετικά με τη στήριξη της αιολικής ενέργειας. Οι καταγγέλλοντες ισχυρίζοντο ότι η εγγυημένη τιμή για την αιολική ενέργεια δεν ήτο πλέον δικαιολογημένη και ότι θα αντιμετώπιζαν σημαντικές ζημιές, αν η εγγυημένη τιμή για την αιολική ενέργεια παρέμενε η ίδια και αν ετίθεντο σε εφαρμογή τα σχέδια των γερμανικών *Länder* για επέκταση του παραγωγικού δυναμικού αιολικής ενέργειας έως 4000 MW το 2000. Μετά τη λήψη των εν λόγω καταγγελιών, η Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο να επανεκτιμήσει την κατάσταση.
- (ii) Το Νοέμβριο 1995, η Επιτροπή ζήτησε από τη γερμανική κυβέρνηση να σχολιάσει το ζήτημα. Μετά από ακρόαση στο γερμανικό Κοινοβούλιο, όπου συζητήθηκε αν ήταν απαραίτητο να τροποποιηθεί ο νόμος ή όχι, η Επιτροπή έλαβε τα σχόλια όλων των συμμετεχόντων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνοντο εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των γερμανικών *Länder*, των εταιρειών παροχής ενέργειας και των ενώσεων υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εκτός αυτού, πραγματοποιήθηκαν

συνεδριάσεις με όλους τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των παραγωγών αιολικής ενέργειας.

- (iii) Φαίνεται ότι μεταξύ 1990, οπότε η Επιτροπή ενέκρινε το *Stromeinspeisegesetz*, και Οκτωβρίου 1996, μεταβλήθηκαν τόσο τα πραγματικά όσο και τα νομικά δεδομένα. Ο μηχανισμός στήριξης της αιολικής ενέργειας στο *Stromeinspeisegesetz* οδήγησε σε πολύ σημαντική αύξηση της παραγωγής αιολικής ενέργειας, ιδίως στις παραθαλάσσιες περιφέρειες της Γερμανίας. Από τη θέση σε εφαρμογή του *Stromeinspeisegesetz*, ο αριθμός των σταθμών, αλλά και η παραγωγική τους ικανότητα, αυξήθηκαν σημαντικά, αυξάνοντας έτσι το κόστος για τους φορείς παροχής ενέργειας. Άλλος παράγων για την επανεκτίμηση της Επιτροπής ήταν η βελτίωση της τεχνολογίας για νέους σταθμούς παραγωγής αιολικής ενέργειας. Οι νέοι σταθμοί ήταν συνεπώς αποτελεσματικότεροι και η παραγωγή αιολικής ενέργειας λιγότερο δαπανηρή.
- (iv) Υπό αυτές τις συνθήκες, ο Επίτροπος Van Miert απέστειλε επιστολή στον Υπουργό Rexrodt με την οποία του ζητούσε να εξετάσει κατά πόσον ο μηχανισμός στήριξης της αιολικής ενέργειας στο *Stromeinspeisegesetz* θα έπρεπε να τροποποιηθεί κατά τρόπο που, αφενός, θα ελάμβανε υπόψη τη συνεχιζόμενη ανάγκη στήριξης των παραγωγών αιολικής ενέργειας, αλλά αφετέρου θα στρέβλωνε λιγότερο τις συναλλαγές. Μεταξύ άλλων, πρότεινε τη μείωση της τιμής της αιολικής ενέργειας από 90% ανά κιλοβατώρα σε 75% ανά κιλοβατώρα, ως σχετικά απλή και γρήγορη αλλαγή της υφισταμένης κατάστασης.
- (v) Η εν λόγω επιστολή δεν είχε νομικές συνέπειες για τη γερμανική κυβέρνηση. Αποτελούσε μη δεσμευτική σύσταση τροποποίησης του νόμου. Θεωρήθηκε ότι η καλύτερη λύση θα ήταν μια μη νομική πράξη, η οποία θα επέτρεπε στη γερμανική κυβέρνηση να επιλύσει εσωτερικά το πρόβλημα του ανταγωνισμού. Η επιστολή ήταν απολύτως στο πλαίσιο των μέτρων που μπορεί να λάβει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ.
- (vi) Τα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των σταθμών αιολικής ενέργειας, το παραγωγικό δυναμικό και την παραγωγή τους που χρησιμοποίησε η ΓΔ IV βασίστηκαν σε πληροφορίες που παρέσχε στην Επιτροπή η γερμανική κυβέρνηση. Επιπλέον, η Επιτροπή έλαβε πληροφορίες από ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στη γερμανική *Bundestag* με εκπροσώπους των δύο πλευρών, των παραγωγών αιολικής ενέργειας, καθώς και των σημαντικότερων φορέων παροχής ενέργειας. Εκτός αυτού, πραγματοποιήθηκαν πολλές επιπλέον συνεδριάσεις με όλους τους ενδιαφερομένους. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις απόψεις όλων των πλευρών.

Οι παρατηρήσεις των καταγγελλόντων

Οι παρατηρήσεις που απεστάλησαν στο Διαμεσολαβητή, ως σύνολο, επανελάμβαναν τις καταγγελίες. Οι παρατηρήσεις της Επιτροπής δεν ικανοποίησαν τους καταγγέλλοντες.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Επί του πρώτου ισχυρισμού των καταγγελλόντων

- 1.1 Ο πρώτος ισχυρισμός των καταγγελλόντων ήταν, ουσιαστικά, ότι η Επιτροπή παραβίασε τη Συνθήκη μη ακολουθώντας την ορθή διαδικασία. Σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες, η επιστολή προς τη γερμανική κυβέρνηση ισοδυναμεί με τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής, που ελήφθη δυνάμει του άρθρου 92 (3) (γ) της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με την οποία ο *Stromeinspeisegesetz* συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Ισχυρίστηκαν ότι μια

τέτοια τροποποίηση μπορεί να γίνει έγκυρα μόνον με νέα απόφαση της Επιτροπής.

- 1.2 Σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περί κρατικών ενισχύσεων, το κράτος μέλος που προτίθεται να χορηγήσει νέα ενίσχυση ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, η οποία στη συνέχεια αποφασίζει αν η ενίσχυση θεωρείται ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Ο *Stromeinspeisegesetz* εγκρίθηκε μέσω αυτής της διαδικασίας το 1990 και συνεπώς κατέστη ισχύον σύστημα ενίσχυσης.
- 1.3 Το άρθρο 93 ΕΚ προβλέπει δύο διαδικασίες μέσω των οποίων η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση υφισταμένου συστήματος ενίσχυσης. Σύμφωνα με την πρώτη διαδικασία, προτείνει μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 93 (1). Οι εν λόγω προτάσεις δεν έχουν δεσμευτική ισχύ. Σύμφωνα με τη δεύτερη διαδικασία, απευθύνει δεσμευτική απόφαση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος με την οποία του ζητά να καταργήσει ή να τροποποιήσει τη βοήθεια με τη διαδικασία του άρθρου 93 (2).
- 1.4 Η άποψη ότι η διαδικασία του άρθρου 93 (1) δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή έχει εγκρίνει προηγουμένως τη βοήθεια δυνάμει του άρθρου 92 (3) δεν έχει νομική βάση.
- 1.5 Η προκειμένη επιστολή δεν αποσκοπούσε να είναι δεσμευτική για το κράτος μέλος, ούτε να τροποποιήσει την απόφαση της Επιτροπής του 1990 σχετικά με το *Stromeinspeisegesetz*. Συνεπώς, δεν φαίνεται να περιελάμβανε κάποιο στοιχείο που να υπερβαίνει την αρμοδιότητα την οποία παρέχει στην Επιτροπή το άρθρο 93 (1).
- 1.6 Συνεπώς από την έρευνα του Διαμεσολαβητή επί του πρώτου ισχυρισμού των καταγγελλόντων δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης.

2 Επί του δεύτερου ισχυρισμού των καταγγελλόντων

- 2.1 Ο δεύτερος ισχυρισμός των καταγγελλόντων ενέκειτο ουσιαστικά στο ότι η Επιτροπή είχε αξιολογήσει εσφαλμένα τη νομική και οικονομική κατάσταση των παραγωγών αιολικής ενέργειας, διότι είχε στηριχθεί σε μη επαληθευθέντα στοιχεία που είχε παράσχει η γερμανική βιομηχανία ηλεκτρισμού.
- 2.2 Το άρθρο 93 (1) δεν τάσσει συγκεκριμένες προϋποθέσεις σχετικά με τη συνεργασία της Επιτροπής με τα κράτη μέλη για τη διαρκή εξέταση των υφισταμένων συστημάτων ενισχύσεων. Εντούτοις, στα πλαίσια της χρηστής διοικητικής πρακτικής, η Επιτροπή πρέπει να βασίζει τις τεχνικές και οικονομικές αξιολογήσεις της σε ακριβείς πληροφορίες και να εξασφαλίζει, εφόσον απαιτείται, ότι δίδεται ευκαιρία κριτικής αξιολόγησης των σχετικών στοιχείων και ότι ακούγονται οι εκατέρωθεν απόψεις.
- 2.3 Στη γνώμη της, η Επιτροπή προέβη σε έκθεση των ενεργειών της, την οποία δεν αμφισβήτησαν οι καταγγέλλοντες. Σύμφωνα με αυτή, η Επιτροπή ενημέρωσε τη γερμανική κυβέρνηση για τις καταγγελίες που έλαβε σχετικά με το σύστημα ενισχύσεων της αιολικής ενέργειας και ζήτησε τα σχόλια της. Μετά από ακρόαση στο γερμανικό Κοινοβούλιο, στην οποία συζητήθηκε αν ήταν απαραίτητο να τροποποιηθεί ο νόμος, η Επιτροπή έλαβε τα σχόλια όλων των ενδιαφερομένων, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνοντο εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των γερμανικών *Länder*, των εταιρειών παροχής ενέργειας και των ενώσεων υπέρ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εκτός αυτού, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις με όλους τους

ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των παραγωγών αιολικής ενέργειας.

- 2.4 Από τα προαναφερθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε εύλογα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι τεχνικές και οικονομικές αξιολογήσεις της βασίστηκαν σε ακριβείς πληροφορίες και δόθηκε ευκαιρία κριτικής αξιολόγησης των σχετικών στοιχείων, ενώ ακούστηκαν και οι εκατέρωθεν απόψεις. Συνεπώς, από την έρευνα του Διαμεσολαβητή επί του δευτέρου ισχυρισμού των καταγγελλόντων δεν προέκυψε περίπτωση κακής διοίκησης.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της παρούσας καταγγελίας, δεν προέκυψε περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1101/16.12.96/CFUI/IT/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Δεκέμβριο 1996, η Ένωση CFUI υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με τη μικρή προθεσμία υποβολής προτάσεων σε πρόσκληση υποβολής προσφορών.

Στις 29 Οκτωβρίου 1996, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση⁽¹⁾ με την οποία απηύθυνε πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων χρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) σχετικά με καινοτόμες δράσεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Οι υποβαλλόμενες αιτήσεις για το 1996 έπρεπε να ταχυδρομηθούν έως τις 30 Νοεμβρίου 1996.

Λόγω της συνήθους καθυστέρησης του ταχυδρομείου, η CFUI έλαβε την *Επίσημη Εφημερίδα* μόλις στις 15 Νοεμβρίου 1996. Αμέσως, ζήτησε τα απαραίτητα έντυπα αιτήσεων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (ΓΔ V).

Επειδή τα έγγραφα δεν είχαν φθάσει μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 1996, η CFUI ζήτησε από την Επιτροπή να αποστείλει τα έντυπα με φαξ. Αυτό έγινε στις 27 Νοεμβρίου 1996. Εντούτοις, η CFUI δεν μπόρεσε να υποβάλει εγκαίρως αίτηση στην Επιτροπή.

Στην καταγγελία της, η CFUI ισχυρίστηκε ότι η προθεσμία ήταν υπερβολικά μικρή και ότι κατά τα φαινόμενα τα έντυπα αιτήσεων δεν είχαν ληφθεί από όλους τους πιθανούς υποψηφίους συγχρόνως.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η οποία, στη γνώμη της, εξέθεσε τα διάφορα στάδια που περιλαμβάνει η διαδικασία επιλογής αυτής της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και το χρονοδιάγραμμά της, καθώς και την αλληλογραφία με τον καταγγέλλοντα.

Όσον αφορά την ανάληψη αυτής της πρωτοβουλίας, εφόσον η διαδικασία απαιτούσε τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής ΕΚΤ, το πρώτο βήμα δεν μπορούσε να γίνει πριν τη συνεδρίαση της επιτροπής στα τέλη Σεπτεμβρίου 1996. Στη συνέχεια, η Επιτροπή

¹ ΕΕ C 323/13, 1996.

έπρεπε να ολοκληρώσει τις εσωτερικές διαβουλεύσεις της, πριν δημοσιευθεί οποιαδήποτε πρόταση στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Έτσι, η πρόσκληση υποβολής προτάσεων δημοσιεύθηκε μόλις στις 29 Οκτωβρίου 1996.

Όσον αφορά τον καθορισμό της προθεσμίας για την υποβολή προτάσεων, η Επιτροπή δήλωσε ότι για δημοσιονομικούς λόγους, υπήρχε επιτακτική ανάγκη να ολοκληρωθεί η διαδικασία έως το τέλος του 1996. Λόγω του ότι η αξιολόγηση των προτάσεων θα διαρκούσε αρκετές εβδομάδες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έθεσαν ως προθεσμία την 30η Νοεμβρίου 1996.

Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι η μόνη αίτηση για έντυπα αιτήσεων που έλαβε από τον καταγγέλλοντα ήταν το φαξ με ημερομηνία 26 Νοεμβρίου 1996. Η Επιτροπή υπογράμμισε επίσης ότι οι υπηρεσίες της απάντησαν αμέσως στο εν λόγω φαξ.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τη γνώμη της Επιτροπής στον καταγγέλλοντα καλώντας τον να υποβάλει παρατηρήσεις. Ουδεμία απάντηση ελήφθη.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του κανονισμού για την εφαρμογή του δημοσιονομικού κανονισμού, η προθεσμία για την υποβολή προσφορών «καθορίζεται ανάλογα με τη φύση της σύμβασης ή αγοράς, σε συνάρτηση με το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προετοιμασία της απάντησης στην προκήρυξη του διαγωνισμού εκτιμήσεων προσφορών».⁽¹⁾

Στις 29 Οκτωβρίου 1996, η Επιτροπή δημοσίευσε προθεσμία για την υποβολή προτάσεων μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1996. Στη γνώμη της, η Επιτροπή ανέφερε διάφορους λόγους για τη μικρή προθεσμία, και ιδίως: την ανάγκη να ζητηθεί η γνώμη της επιτροπής ΕΚΤ στα τέλη Σεπτεμβρίου 1996, τη διάρκεια των επακόλουθων εσωτερικών διαδικασιών της Επιτροπής και την ανάγκη ανάληψης της δαπάνης πριν τα τέλη του 1996. Η λογική αυτή δεν φαίνεται να αντιστρατεύεται τα κριτήρια που θέτει ο προαναφερόμενος κανονισμός.

Σε προηγούμενη υπόθεση (καταγγελία 154/02.10.95/SF/IT) ο Διαμεσολαβητής είχε κρίνει ότι όταν η υποβολή αιτήσεων υπόκειται σε μικρή προθεσμία, η ορθή διοικητική πρακτική απαιτεί να εξετάζεται αν μόνες οι ταχυδρομικές υπηρεσίες αποτελούν πρόσφορο μέσο επικοινωνίας για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Στο πλαίσιο εκείνης της υπόθεσης, η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει ότι στο μέλλον οι προθεσμίες θα πρέπει να είναι μακρότερες και ότι, αν αυτό δεν ήταν δυνατόν, θα έπρεπε να χρησιμοποιείται το φαξ ως συμπληρωματικό μέσο επικοινωνίας. Η διαδικασία αυτή χρησιμοποιήθηκε στην προκειμένη περίπτωση.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με την παρούσα καταγγελία, δεν προέκυψε κακή διοίκηση εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

¹ Κανονισμός της Επιτροπής 3418/93 της 9ης Δεκεμβρίου 1993 περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 1993 ΕΕ L 315/1.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ: ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 3529/86

Απόφαση επί της καταγγελίας 26/97/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιανουάριο 1997, ο κ. L. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή είχε παραλείψει να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση των ιταλικών αρχών προς την οδηγία σχετικά με την προστασία των δασών στην Κοινότητα από τις πυρκαγιές.⁽¹⁾

Σύμφωνα με την καταγγελία, οι ιταλικές αρχές ήλθαν σε επικοινωνία με εταιρείες για την καταπολέμηση των πυρκαγιών στην Καλαβρία. Ο κ. L. έκρινε τον εξοπλισμό των εταιρειών ανεπαρκή και κατήγγειλε το γεγονός αυτό στις ιταλικές αρχές, ανεπιτυχώς.

Στη συνέχεια, υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή με τον ισχυρισμό ότι η τελευταία είχε καθήκον να εξασφαλίσει την καταλληλότητα του εξοπλισμού των εταιρειών. Η Επιτροπή απάντησε ότι δυνάμει του κανονισμού, δεν είχε αρμοδιότητες όσον αφορά την καταλληλότητα του εξοπλισμού. Σύμφωνα με την Επιτροπή, αποκλειστικά αρμόδια για το ζήτημα αυτό είναι τα κράτη μέλη.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο κ. L. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή με τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εξασφαλίσει την εφαρμογή του κανονισμού.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η Επιτροπή δήλωσε στις παρατηρήσεις της ότι είχε ασχοληθεί επί μακρόν με την καταγγελία του κ. L. όσον αφορά την προστασία των δασών στην Ιταλία. Αποφάσισε να κλείσει το φάκελο, διότι ο κανονισμός 3529/86 δεν προβλέπει προδιαγραφές του εξοπλισμού που πρέπει να χρησιμοποιούν οι πυροσβέστες και συνεπώς η επιλογή του εξοπλισμού εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. L. επέμεινε στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Το ζήτημα που έθεσε ο καταγγέλλων ήταν κατά πόσον η Επιτροπή ερμηνεύει ορθώς τον κανονισμό 3529/86. Το περιεχόμενο του κανονισμού είναι σε γενικές γραμμές το εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 1, ο κανονισμός αποσκοπεί στην ανάληψη κοινοτικής δράσης για την προστασία των δασών από τις πυρκαγιές. Σύμφωνα με το άρθρο 2, η δράση θα αφορά κυρίως προληπτικά μέτρα, όπως για παράδειγμα «τη δημιουργία δασικών οδών» και «την οργάνωση εκστρατειών πληροφόρησης». Το άρθρο 3 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα προγράμματα ή σχέδια που σκοπεύουν να πραγματοποιήσουν για την καλύτερη προστασία των δασών. Το άρθρο 4 περιγράφει το ρόλο που θα παίξει η συμβουλευτική Επιτροπή για την Προστασία των Δασών. Τα άρθρα 5 και 6 αφορούν τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας για τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη δράση. Τα άρθρα 7 και 8 προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη ορίζουν οργανισμούς για τους σκοπούς του κανονισμού και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε να βεβαιούται η κανονική χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων. Το άρθρο 9 υποχρεώνει την Επιτροπή να υποβάλλει ετήσια έκθεση, ενώ το άρθρο 10

¹ Κανονισμός του Συμβουλίου 3529/86 της 17.11.1986, ΕΕ L 326/5 της 21ης Νοεμβρίου 1986

προβλέπει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού. Συνεπώς, δεν φαίνεται να υπάρχει διάταξη που να αφορά την καταλληλότητα του εξοπλισμού. Έτσι, από κανένα διαθέσιμο στοιχείο δεν φαίνεται να προκύπτει ότι η ερμηνεία του κανονισμού από την Επιτροπή είναι εσφαλμένη. Εντούτοις, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η ανώτατη αρχή για θέματα κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

- 2 Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΚΥΡΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 120/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. C. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή για λογαριασμό της εταιρείας C. την απόφαση της Επιτροπής να ακυρώσει τη χρηματοδοτική ενίσχυση σχεδίου.

Η εταιρεία C. ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση της Επιτροπής για υποβολή προτάσεων σχεδίων διακρατικού χαρακτήρα το Δεκέμβριο 1995. Για να επιλεγεί, η C. δημιούργησε διακρατική εταιρεία που περιελάμβανε ορισμένες εταιρείες από διάφορα κράτη μέλη. Η Επιτροπή (ΓΔ XXIII) συμφώνησε να αναλάβει το ήμισυ του συνολικού κόστους του σχεδίου (159.000 ECU). Μια από τις συμμετέχουσες εταιρείες αποχώρησε στη συνέχεια από το σχέδιο. Τότε, η Επιτροπή ενημέρωσε τον κ. C. ότι είχε αποφασίσει να ακυρώσει τη χρηματοδοτική ενίσχυσή της, διότι είχαν γίνει σημαντικές τροποποιήσεις στην αρχική πρόταση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή ανέφερε ότι η πρόσκληση υποβολής προσφορών αφορούσε μόνον σχέδια διακρατικού χαρακτήρα. Τον Αύγουστο 1996, η Επιτροπή είχε συμφωνήσει να ενισχύσει την πρόταση της εταιρείας C. επί τη βάση του ότι προέβλεπε ισόρροπη συμμετοχή Ελλήνων, Ισπανών και Πορτογάλων εταιρών. Τον Οκτώβριο 1996, η Επιτροπή έμαθε ότι είχαν σημειωθεί βασικές αλλαγές στο αντικείμενο και στους όρους των αρχικών προτάσεων, και ιδίως αλλαγές στο ρόλο και την οικονομική συμμετοχή των υπολοίπων εταιρών, μετά την αποχώρηση του Ισπανού εταιρού το 1996.

Αφού ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τον κ. C., η Επιτροπή κατέληξε στη γνώμη ότι η αποχώρηση του Ισπανού εταιρού είχε μειώσει το διακρατικό χαρακτήρα της πρότασης, περιορίζοντας το αντικείμενο του σχεδίου στην περιφέρεια της Καλαβρίας. Λόγω των ουσιαστικών αλλαγών της αρχικής πρότασης και της μη κοινοποίησής τους από την εταιρεία, η Επιτροπή έκρινε ότι η εταιρεία C. δεν είχε τηρήσει τη βάση της σύμβασης και είχε τροποποιήσει μονομερώς την πρόταση χωρίς την έγκρισή της. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να ακυρώσει όλη την οικονομική συμμετοχή της στο σχέδιο.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. C. ισχυρίστηκε ότι η εταιρεία C. είχε ενεργήσει καλή τη πίστει. Δεν μπορούσε να ενημερώσει την Επιτροπή για την αποχώρηση του Ισπανού εταιρού, εφόσον δεν την γνώριζε. Ο κ. C. ισχυρίστηκε ότι δεν είχε γίνει καμία άλλη αλλαγή στην αρχική πρόταση. Κατά τη γνώμη του, η Επιτροπή δεν μπορούσε να

ακυρώσει τη χρηματοδοτική συμβολή της, αλλ' απλώς να απορρίψει τις αλλαγές του σχεδίου.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου, η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τους όρους που προσαρτώνται σε απόφαση χορήγησης κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης αποτελεί ουσιώδες καθήκον του δικαιούχου. Η εκπλήρωσή τους αποτελεί συνεπώς προϋπόθεση για τη χορήγηση κοινοτικής ενίσχυσης.⁽¹⁾

Εν προκειμένω, η πρόσκληση υποβολής προσφορών ανέφερε ότι:

«[...] οι δράσεις θα έχουν καινοτόμο και διακρατικό χαρακτήρα»

Μετά την αποχώρηση του Ισπανού εταίρου, η διακρατική πτυχή του σχεδίου επηρεάστηκε σημαντικά.

Σύμφωνα με τον Όρο 10 της Δήλωσης που υπέγραψε ο καταγγέλλων,

«ο δικαιούχος αναλαμβάνει να κοινοποιεί κάθε αλλαγή του σχεδίου (αντικείμενο, περιεχόμενο, εταίροι, προϋπολογισμός, χρηματοδότηση ...) στην Επιτροπή ούτως ώστε να λαμβάνει τη σχετική έγκριση».

Παρόλο που η σύμβαση υπεγράφη τον Αύγουστο 1996, οι αλλαγές σχετικά με τους εταίρους και τη συμμετοχή τους στο σχέδιο είχαν ήδη πραγματοποιηθεί τον Ιούλιο 1996. Οι αλλαγές αυτές ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή μόλις τρεισίμηνη μήνες αργότερα και αφού το όργανο είχε ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες για την υλοποίηση του σχεδίου. Η μη γνωστοποίηση των αλλαγών αυτών στην Επιτροπή αμελλήτι από τον ανάδοχο ούτως ώστε να τις εγκρίνει εκ των προτέρων δεν συνάδει προς τις υποχρεώσεις που τάσσει ο όρος 10 της Δήλωσης του δικαιούχου.

Βάσει των προαναφερομένων πραγματικών περιστατικών, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η Επιτροπή είχε ενεργήσει ευλόγως όταν αποφάσισε ότι οι όροι που διέπουν τη χρηματοδοτική της συμμετοχή στο σχέδιο του καταγγέλλοντος δεν είχαν τηρηθεί και ακύρωσε έτσι την ενίσχυση της προς το σχέδιο. Δεν διαπιστώνεται συνεπώς περίπτωση κακής διοίκησης και ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΑΣΜΟΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΤΑΡΑΝΔΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 133/97/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. R. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εκτροφών Τaráνδου. Η καταγγελία αφορούσε την αλληλογραφία του κ. R με την Επιτροπή σχετικά με τους τελωνειακούς δασμούς που επιβάλλονται στο κρέας τaráνδου που εισάγεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την καταγγελία, το χαμηλό ποσοστό εισαγωγικού δασμού καθιστά το εισαγόμενο κρέας τaráνδου κτηνοτροφικής παραγωγής συγκριτικά φθινό και αυτός ο ανταγωνισμός δημιουργεί δυσκολίες για τους Ευρωπαίους εκτροφείς τaráνδου. Συνεπώς, ο καταγγέλλων ζήτησε από την Επιτροπή να αναγνωρίσει το κρέας τaráνδου κτηνοτροφικής παραγωγής ως κρέας οικοσιτών ζώων, πράγμα που σημαίνει

¹ Υπόθεση T-331/94, *IPK-München GmbH κατά Επιτροπής*, 15.10.1997, παρ. 38, Συσκευδιασθεσίες Υποθέσεις T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94 και T-234/94, *Industrias Pesqueras Campos και λοιποί κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1996, II-247, παρ. 160.

πολύ υψηλότερο ποσοστό εισαγωγικού δασμού. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το κρέας τάρανδου κτηνοτροφικής παραγωγής πρέπει να θεωρηθεί κρέας οικοσιτών ζώων, διότι οι τάρανδοι εκτρέφονται ως οικόσιτα ζώα όσον αφορά την τροφή, την αναπαραγωγή και τη μεταποίηση του κρέατος. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε επίσης ότι αυτό θα ήταν σύμφωνο με απόφαση του Δικαστηρίου, το οποίο έκρινε ότι: «*Η έκφραση “θήραμα”, κατά την έννοια του εδαφίου 02.04–B του Κοινού Δασμολογίου 1970 πρέπει να ερμηνευθεί ότι εφαρμόζεται σε ζώα που ζουν σε άγρια κατάσταση και τα οποία θηρεύονται*».⁽¹⁾ Εφόσον οι εν λόγω τάρανδοι δεν θηρεύονται, αλλ’ οδηγούνται στο σφαγείο όπως τα πρόβατα ή τα βοοειδή, ο καταγγέλλων θεώρησε δίκαιο να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης για τελωνειακούς λόγους, με τα οικόσιτα ζώα. Στη συνέχεια, αντηλλάγη αλληλογραφία μεταξύ του καταγγέλλοντος και της Επιτροπής, από την οποία προέκυψε ότι η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη του καταγγέλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, ο καταγγέλλων υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή ισχυριζόμενος ότι η Επιτροπή είχε ερμηνεύσει εσφαλμένα τις ισχύουσες διατάξεις του δασμολογίου που εφαρμόζονται στο κρέας τάρανδου.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε σε γενικές γραμμές τα εξής:

Η Επιτροπή αξιολόγησε το παράπονο του καταγγέλλοντος, το οποίο έχει εκφράσει σε πολλές επιστολές, και κατέληξε στο εξής συμπέρασμα: είναι απαραίτητο να τηρούνται οι οδηγίες που δίδει το Κοινό Δασμολόγιο, το οποίο αναφέρει ότι το κρέας ζώων τα οποία κανονικά θηρεύονται (όπως ο τάρανδος), συνεχίζει να ταξινομείται ως θήραμα, ακόμα και αν τα ζώα αυτά εκτρέφονται στην αιχμαλωσία.⁽²⁾ Η επιχειρηματολογία αυτή είναι σύμφωνη με τις εξηγήσεις που έδωσε στον καταγγέλλοντα ο Επίτροπος Monti.

Περαιτέρω, το σημείο 3 της απόφασης του Δικαστηρίου που αναφέρει ο καταγγέλλων τάσσει ότι η έκφραση «θήραμα» στη γενική της έννοια προσδιορίζει εκείνες τις κατηγορίες ζώων που ζουν σε άγρια κατάσταση και θηρεύονται. Οι τάρανδοι περιλαμβάνονται αναμφιβόλως σε αυτή την περιγραφή.

Τέλος, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η προστασία που χορηγείται σε διάφορα γεωργικά προϊόντα αποφασίζεται κυρίως με πολιτική και όχι διοικητική δράση.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, μετά από προσεκτική αξιολόγηση, ο καταγγέλλων ενημερώθηκε ορθώς και επαρκώς για το θέμα.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επέμεινε στην καταγγελία.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Το θέμα που έθεσε ο καταγγέλλων ήταν αν η Επιτροπή είχε ερμηνεύσει εσφαλμένα τις διατάξεις που διέπουν τους δασμούς οι οποίοι επιβάλλονται στο κρέας τάρανδου.

Το Κοινό Δασμολόγιο αναφέρει ότι το κρέας τάρανδου, και αν ακόμα δεν θηρεύεται, μπορεί να θεωρηθεί «θήραμα». Φαίνεται συνεπώς ότι η Επιτροπή είχε αξιολογήσει ορθώς τις σχετικές διατάξεις και ότι το κρέας τάρανδων που ζουν σε αιχμαλωσία

¹ Απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 1973 στην υπόθεση C 149/73, *Otto Witt KG κατά Hauptzollamt Hamburg-Ericus*, Συλλογή 1973, 1587.

² ΕΕ C 342 της 5ης Δεκεμβρίου 1994, σελίδα 23.

μπορεί να εισάγεται στην Ένωση ως θήραμα. Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας δεν φαίνεται να διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΜΗΝ ΚΙΝΗΣΕΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 169 ΕΚ

Απόφαση επί της καταγγελίας 175/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. Ρ. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή, για λογαριασμό του πελάτη του, κ. D., ότι η Επιτροπή είχε παραλείψει να μεριμνήσει για την ορθή εφαρμογή της οδηγίας 91/533 στην Πορτογαλία.

Ο κ. Ρ. εργαζόταν για την επιχείρηση “Casinos do Algarve”, την οποία ανέλαβε διαχειριστική επιτροπή που συνέστησαν οι πορτογαλικές αρχές. Μετά από εργασιακή διαφορά, ο κ. Ρ. κατέθεσε αγωγή κατά του εργοδότη του. Εντούτοις, ο διαχειριστικός οργανισμός αρμόδιος για τα Καζίνο δήλωσε στο δικαστήριο ότι δεν ήταν υπεύθυνος για τη διαχείριση της επιχείρησης. Η κατάσταση φάνηκε να παραβιάζει τα κριτήρια που τάσσει η οδηγία 91/533, η οποία ρυθμίζει την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τους υπαλλήλους του για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας.

Ο κ. Ρ. προσέφυγε ενώπιον των πορτογαλικών δικαστηρίων. Επειδή η υπόθεση αφορούσε την εφαρμογή κοινοτικής οδηγίας από τις πορτογαλικές αρχές, απέστειλε καταγγελία, καθώς και αρκετές επιστολές στην Επιτροπή. Ο κ. Ρ. παραπονέθηκε ότι καμία από τις επιστολές του δεν έλαβε απάντηση από την Επιτροπή.

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή ανέφερε ότι η πρώτη επιστολή του κ. Ρ. είχε πρωτοκολληθεί από τη Γενική Γραμματεία της. Βάσει των πραγματικών περιστατικών όπως παρουσιάζονται στην επιστολή, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πορτογαλικές αρχές ενδέχεται να μην εφαρμόζουν ορθώς την οδηγία 91/533, καθώς και την οδηγία 77/187 σχετικά με την εγγύηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων.

Εντούτοις, η Επιτροπή δεν θεώρησε ενδεδειγμένο να διεξαγάγει έρευνα για το θέμα, ενόψει του ότι η αξιολόγηση της υπόθεσης εξηρτάτο από την ερμηνεία του πορτογαλικού δικαίου, καθώς και του ότι τα αμφισβητούμενα πραγματικά περιστατικά αποτελούσαν ήδη αντικείμενο δύο δικών ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Παρόλα ταύτα, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις πορτογαλικές αρχές το Μάιο 1997.

Η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι έχει διακριτική ευχέρεια να κινεί διαδικασία παράβασης εναντίον κράτους μέλους, όπως έχει αναγνωρίσει το Δικαστήριο.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Ρ. ανέφερε ότι η υπόθεση εκκρεμούσε κατ' έφεση ενώπιον των πορτογαλικών δικαστηρίων και απείχε πολύ του να έχει διευθετηθεί. Υπήρχε μάλιστα διάσταση στην ερμηνεία της οδηγίας 91/533 μεταξύ του δικαστή που είχε χειριστεί αρχικά την υπόθεση και του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πορτογαλίας.

Κατά την άποψη του καταγγέλλοντος, εφόσον οι εθνικές αρχές δεν είχαν τηρήσει το κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε παρέμβει. Μη χρησιμοποιώντας τις εξουσίες που της παρέχει η Συνθήκη, η Επιτροπή δεν είχε ενεργήσει ως Θεματοφύλακας της Συνθήκης και είχε επιτρέψει την παραβίαση των δικαιωμάτων Ευρωπαίου πολίτη από κράτος μέλος.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Απόφαση να μην δοθεί συνέχεια σε καταγγελία

Δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης, καθήκον της Επιτροπής ως «Θεματοφύλακα της Συνθήκης» είναι να εξασφαλίζει την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

Για την εκτέλεση του καθήκοντός της ως Θεματοφύλακα της Συνθήκης, η Επιτροπή ερευνά εικαζόμενες παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου οι οποίες εμπίπτουν στην προσοχή της μετά από καταγγελίες ή ίδια πρωτοβουλία. Η έρευνα μπορεί να οδηγήσει στην αποστολή επίσημης κοινοποίησης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το οποίο έχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις. Αν η Επιτροπή κρίνει ότι το κράτος μέλος παρέλειψε να εκπληρώσει υποχρέωση που τάσσει η Συνθήκη, εκδίδει σύμφωνα με το άρθρο 169 αιτιολογημένη γνώμη για το θέμα.

Αν η Επιτροπή επιλέξει να μην αναλάβει έρευνα για το θέμα, πρέπει να υπάρχει κάποια αιτιολογία που να υποστηρίζει αυτή την επιλογή. Η αιτιολογία αυτή πρέπει να παρέχει τη βάση ενδεχόμενης έρευνας του Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν συντρέχει περίπτωση κακής διοίκησης.

Η Επιτροπή δικαιολόγησε την αδράνειά της στην υπόθεση του κ. Ρ. με το επιχειρήμα ότι η αξιολόγηση της καταγγελίας εξηράτο από την ερμηνεία του πορτογαλικού δικαίου και ότι τα αμφισβητούμενα πραγματικά περιστατικά αποτελούσαν ήδη αντικείμενο δύο δικών ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

Τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να αποφαινούνται με προδικαστικές αποφάσεις επί υποθέσεων που αφορούν μη ορθή εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, ενώ η διαδικασία προδικαστικού ερωτήματός του άρθρου 177 επιτρέπει την προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου για θέματα κοινοτικού δικαίου.

Κατά την έρευνα επί του τρόπου δράσης που επέλεξε η Επιτροπή, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι το όργανο ενήργησε εντός των ορίων της νόμιμης εξουσίας του και συνεπώς ότι δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης.

2 Ταχεία απάντηση σε επιστολές καταγγελλόντων

Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι η καταγγελία του κ. Ρ. στην Επιτροπή είχε πρωτοκολληθεί. Εντούτοις, ο κ. Ρ. ουδέποτε ενημερώθηκε εγγράφως γι' αυτό.

Όπως έχει δηλώσει ο Διαμεσολαβητής σε ανάλογες περιπτώσεις, η Επιτροπή ως δημόσια αρχή έχει το δικαίωμα να απαντά κατά ενδεδειγμένο τρόπο στα ερωτήματα πολιτών. Εφόσον δεν το έπραξε στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή δεν τήρησε τις αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς.⁽¹⁾

Ο διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημειώνει ωστόσο ότι η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει την παράλειψη αυτή και ζητήσει συγγνώμη από τον καταγγέλλοντα. Ως εκ τούτου δεν χρειάζονταν να προβεί ο διαμεσολαβητής σε περαιτέρω παρατηρήσεις.

Βάσει των εξετάσεων στις οποίες προέβη ο διαμεσολαβητής σχετικά με την καταγγελία κατέστη σαφές ότι η Επιτροπή επέλεξε να μην προβεί σε ενέργεια κατά κράτους μέλους μετά την καταγγελία του κ. Ρ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτίμηση της καταγγελίας εξηράτο από την ερμηνεία του πορτογαλικού νόμου και ότι τα επίδικα γεγονότα αποτελούσαν ήδη αντικείμενο δύο διαδικασιών ενώπιον της

1 Βλ. Εγχειρίδιο Διαδικασιών Λειτουργίας της Επιτροπής (Τμήμα 15.4, σελ. 45)

δικαιοσύνης σε επίπεδο κράτους μέλους. Από την ανασκόπηση του τρόπου ενεργείας τον οποίον επέλεξε η Επιτροπή ο Διαμεσολαβητής διαπίστωσε ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε ενεργήσει εντός των ορίων της κατά νόμον αρμοδιότητά του και κατά συνέπεια δεν στοιχειοθετείτο κρούσμα κακής διοικήσεως.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΡΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ: ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΜΗΝ ΔΩΣΕΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕ ΣΧΕΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 176/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. D. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή εξ ονόματος του πελάτη του, κ. Κ. Η καταγγελία αφορούσε παράλειψη της Επιτροπής να απαντήσει σε επιστολές που της είχε αποστείλει στις 7 Αυγούστου 1996 και στις 11 Δεκεμβρίου 1996.

Οι επιστολές αυτές απεστάλησαν στην Επιτροπή ως επίσημες καταγγελίες εικαζομένων παραβιάσεων του κοινοτικού δικαίου από τις πορτογαλικές αρχές.

Στην πρώτη επιστολή προς την Επιτροπή, ο καταγγέλλων εξηγούσε ότι ο πελάτης του, κ. Κ., φινλανδικής αρχικά εθνικότητας, είχε συλληφθεί από τις πορτογαλικές αρχές μετά από αίτηση έκδοσης των φινλανδικών αρχών. Ωστόσο, κατά την πρόοδο της νομικής διαδικασίας, αποκαλύφθηκε ότι ο κ. Κ. είχε αποκτήσει και την εθνικότητα της Δομινικανής Δημοκρατίας. Οι αρμόδιες πορτογαλικές δικαστικές αρχές έκριναν ότι αποκτώντας την εθνικότητα της Δομινικανής Δημοκρατίας, ο κ. Κ. είχε χάσει την αρχική του φινλανδική εθνικότητα και συνεπώς εφάρμοσαν τους κανόνες που ισχύουν για πολίτες τρίτων χωρών, και όχι για πολίτες της ΕΕ. Η προσέγγιση αυτή επικυρώθηκε από το πορτογαλικό Ανώτατο Δικαστήριο. Ο καταγγέλλων θεωρούσε ότι αυτή η νομική ερμηνεία παραβιάζει το άρθρο 8 και 8Α της Συνθήκης. Επιπλέον, ισχυρίστηκε ότι το πορτογαλικό Ανώτατο Δικαστήριο όφειλε να υποβάλει το θέμα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως προδικαστικό ερώτημα, σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης.

Συνακόλουθα, ο κ. D. ζήτησε από την Επιτροπή να παρέμβει, ως θεματοφύλακας της Συνθήκης, για να εξασφαλίσει ότι οι πορτογαλικές αρχές εφαρμόζουν δεόντως το κοινοτικό δίκαιο.

Στη δεύτερη επιστολή του προς την Επιτροπή με ημερομηνία 11 Δεκεμβρίου 1996, ο κ. D. παρείχε επιπλέον στοιχεία για την καταγγελία του.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι μετά προσεκτική αξιολόγηση των εγγράφων που υποβλήθηκαν με τις επιστολές του καταγγέλλοντος, μπόρεσε να συντάξει απάντηση μόλις τον Ιούνιο 1997. Η Επιτροπή αναγνώρισε τη μεγάλη καθυστέρηση και ζήτησε συγγνώμη για το ότι δεν απάντησε στις επιστολές σε εύλογο χρόνο.

Όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, η Επιτροπή επιβεβαίωσε την κατάσταση που περιέγραψε ο καταγγέλλων. Εντούτοις, έκρινε ότι δεν υπάρχει παραβίαση του κοινοτικού δικαίου. Εφόσον κανένα από τα έγγραφα που διαβιβάστηκαν με τις επιστολές του καταγγέλλοντος δεν αποδείκνυε ότι ο κ. Κ. διατηρούσε τη φινλανδική εθνικότητα, η Επιτροπή έκρινε δικαιολογημένη την προσέγγιση που ακολούθησε το

πορτογαλικό Ανώτατο Δικαστήριο. Επίσης, η Επιτροπή δήλωσε ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχει χρησιμοποιήσει τη διαδικασία παραβίασης του άρθρου 169 της Συνθήκης για απόφαση εθνικού δικαστηρίου.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τα σχόλια της Επιτροπής στον καταγγέλλοντα καλώντας τον να υποβάλει παρατηρήσεις, πράγμα που δεν έγινε.

H ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Παράλειψη απάντησης επιστολής

- 1.1 Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι παρέλειψε να ασχοληθεί αμελλητί με τις επιστολές που απέστειλε ο καταγγέλλων. Έδωσε εξηγήσεις και ζήτησε συγγνώμη για την καθυστέρηση.
- 1.2 Ενόψει αυτών των πραγματικών περιστατικών, δεν υπάρχει λόγος συνέχισης της έρευνας για την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

2 Απόφαση να μην δοθεί συνέχεια σε καταγγελία

- 2.1 Δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης, η Επιτροπή, ως «Θεματοφύλακας της Συνθήκης», έχει καθήκον να εξασφαλίζει την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.
- 2.2 Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της ως Θεματοφύλακα της Συνθήκης, η Επιτροπή ερευνά εικαζόμενες παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου, οι οποίες εμπίπτουν στην προσοχή της κατόπιν καταγγελιών, ή ίδια πρωτοβουλία. Η έρευνα μπορεί να οδηγήσει την αποστολή επίσημης κοινοποίησης προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, το οποίο έχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις. Στη συνέχεια, αν η Επιτροπή κρίνει ότι το κράτος μέλος δεν εκπληρώνει υποχρέωση που του επιβάλλει η Συνθήκη, εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 169, αιτιολογημένη γνώμη για το θέμα.
- 2.3 Αν η Επιτροπή αποφασίσει να μην συνεχίσει την έρευνα για το θέμα, πρέπει να υπάρχει κάποια επιχειρηματολογία που να στηρίζει αυτή την επιλογή. Τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να μπορούν να αποτελέσουν τη βάση ενδεχόμενης έρευνας του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει περίπτωση κακής διοίκησης.
- 2.4 Εν προκειμένω, η Επιτροπή αιτιολόγησε την αδράνειά της με το επιχειρήμα ότι η προσέγγιση που ακολούθησε το πορτογαλικό Ανώτατο Δικαστήριο ήταν δικαιολογημένη διότι κανένα από τα έγγραφα που διαβίβασε ο καταγγέλλων δεν αποδείκνυε ότι ο πελάτης του διατηρούσε τη φινλανδική εθνικότητα.

Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι μέχρι σήμερα, δεν έχει χρησιμοποιήσει τη διαδικασία παραβίασης του άρθρου 169 της Συνθήκης για απόφαση εθνικού δικαστηρίου.

- 2.5 Από την εξέταση του τρόπου ενέργειας που επέλεξε η Επιτροπή, ο Διαμεσολαβητής διαπίστωσε ότι το όργανο είχε ενεργήσει στο πλαίσιο της νόμιμης εξουσίας του και συνεπώς δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης όσον αφορά τη συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΔΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 260/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Απρίλιο 1997, ο κ. Μ. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή την εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής να εξασφαλίσει τη δέουσα εφαρμογή της οδηγίας 91/670/ΕΟΚ⁽¹⁾ σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών πολιτικής αεροπορίας από τις βρετανικές αρχές.

Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, οι αρμόδιες βρετανικές αρχές δεν αναγνωρίζουν άδειες χειριστών, όπως η άδεια που έχει λάβει στην Ισπανία. Αιτιολόγησαν την άρνησή τους βάσει του ότι έπρεπε να ικανοποιηθούν ορισμένες επιπλέον προϋποθέσεις, πριν επιτραπεί η αμοιβαία αναγνώριση. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε επίσης ότι δεν ελήφθη υπόψη η πρακτική εμπειρία του.

Με την πεποίθηση ότι οι βρετανικές αρχές παραβίαζαν την οδηγία 91/670/ΕΟΚ, ο κ. Μ. απέστειλε επιστολές για το θέμα στην Αντιπροσωπεία της Επιτροπής στη Μαδρίτη, το Φεβρουάριο και το Μάρτιο 1997.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. Μ. ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν εξασφαλίζει τη δέουσα εφαρμογή της οδηγίας 91/670/ΕΟΚ στο ΗΒ και ότι δεν είχε απαντήσει στις επιστολές που απέστειλε στην Αντιπροσωπεία της στη Μαδρίτη.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή ζήτησε συγγνώμη για την παράλειψη της Αντιπροσωπείας της στη Μαδρίτη να απαντήσει εγκαίρως στις επιστολές του καταγγέλλοντος. Η Επιτροπή εξήγησε πρόσφατα, είχαν πραγματοποιηθεί αλλαγές στο προσωπικό του τμήματος «Eurojus» στη Μαδρίτη, λόγω των οποίων σημειώθηκαν κάποιες καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας.

Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι έδωσε σαφείς οδηγίες στις Αντιπροσωπείες της σε όλα τα κράτη μέλη για την αποφυγή παρόμοιων καθυστερήσεων στο μέλλον.

Όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/670/ΕΟΚ στο ΗΒ, η Επιτροπή δήλωσε ότι οι υπηρεσίες της επικοινωνήσαν με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας του ΗΒ για να διευκρινήσουν την κατάσταση. Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε γι' αυτή την πρωτοβουλία και οι υπηρεσίες της Επιτροπής του ζήτησαν να τους διαβιβάσει λεπτομέρειες σχετικά με την άδειά του και την εμπειρία του.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τα σχόλια της Επιτροπής στον καταγγέλλοντα καλώντας τον να υποβάλει παρατηρήσεις, πράγμα που δεν έγινε.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Παράλειψη απάντησης επιστολής

- 1.1 Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι παρέλειψε να ασχοληθεί αμελλητί με τις επιστολές που απέστειλε ο καταγγέλλων στην Αντιπροσωπεία της στη Μαδρίτη. Έδωσε εξηγήσεις και ζήτησε συγγνώμη για την καθυστέρηση.

¹ Οδηγία του Συμβουλίου 91/670/ΕΟΚ σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών άσκησης επαγγέλματος και προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας, ΕΕ L 373 της 31.12.1991, σελ.21.

- 1.2 Επιπλέον, η Επιτροπή έδωσε οδηγίες στις Αντιπροσωπείες της στα κράτη μέλη να λάβουν κάθε απαραίτητο μέτρο για την αποφυγή παρόμοιων καθυστερήσεων στο μέλλον.
- 1.3 Εφόσον προκύπτει ότι δόθηκε απάντηση στις επιστολές του καταγγέλλοντος και ότι ελήφθησαν μέτρα για την αποφυγή παρομοίων καταστάσεων, δεν υπάρχει λόγος συνέχισης της έρευνας του Διαμεσολαβητή για την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

2 Δέουσα επιμέλεια για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς το κοινοτικό δίκαιο

- 2.1 Για να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται πλήρως με το κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης και να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια, πράγμα που προϋποθέτει ότι η Επιτροπή, ως θεματοφύλακας της Συνθήκης, πρέπει να καταβάλει ενεργό προσπάθεια για τον τερματισμό της παραβίασης από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και να ενημερώνει δεόντως τον καταγγέλλοντα για τις ενέργειές της.
- 2.2 Μετά από τις επιστολές του καταγγέλλοντος, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επικοινωνήσαν με τις αρμόδιες εθνικές αρχές με στόχο να εξασφαλίσουν την πρόσφορη εφαρμογή της οδηγίας 91/670/ΕΟΚ από τις αρμόδιες βρετανικές αρχές. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης περισσότερες πληροφορίες για το πρόβλημα του καταγγέλλοντος, ιδίως όσον αφορά την άδεια χειριστού που διαθέτει και την επαγγελματική του εμπειρία.
- 2.3 Από τις διαθέσιμες πληροφορίες φαίνεται ότι η Επιτροπή ενήργησε αμελλητί κατά το χειρισμό της καταγγελίας. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν διαπίστωσε κρούσμα κακής διοίκησης σε σχέση με την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 269/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάρτιο 1997, ο κ. Β., βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή για λογαριασμό του κ. Κ., Έλληνα επιστήμονα. Ο κ. Β. δήλωσε ότι οι εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι πολύ ακριβές για ορισμένους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τη γνώμη του, η πρόσβαση στις εκδόσεις αυτές σχεδόν αποκλείεται για ορισμένους πολίτες, πράγμα το οποίο θεωρεί προβληματικό από άποψη διαφάνειας.

Η καταγγελία του κ. Β. συνοδευόταν από επιστολή που είχε λάβει από τον κ. Κ. Στην επιστολή του, ο κ. Κ. δήλωνε ότι η απόκτηση ορισμένων εκδόσεων της Επιτροπής είναι σχεδόν αδύνατη για τους Έλληνες πολίτες. Ανέφερε ως παράδειγμα ότι μια έκδοση 300 – 400 σελίδων μπορεί να στοιχίζει όσο η αμοιβή πέντε ημερών Έλληνα επιστήμονα.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή περιέγραψε τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την τιμολόγηση εγγράφων:

«Η τιμολογιακή πολιτική της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βασίζεται σε αρχές που έχουν καθοριστεί από όλα τα θεσμικά όργανα. Οι θεσμικοί συγγραφείς αποφασίζουν την τιμή δημοσιεύματος μετά από σύσταση της Υπηρεσίας λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους πολιτικής, το κόστος παραγωγής και τις ελάχιστες τιμές που απαιτούν τα δίκτυα πωλήσεων. Πολύ συχνά, ιδίως για εκδόσεις μικρών εντύπων σε ορισμένες γλώσσες, η τιμή δεν καλύπτει καν το κόστος. Συμφώνως με την αρχή του να μην γίνονται διακρίσεις, οι τιμές εκφράζονται σε ECU και είναι οι ίδιες για όλα τα κράτη μέλη.»

Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι διαθέτει διάφορα δίκτυα, όπως τα ευρωπαϊκά κέντρα τεκμηρίωσης, που παρέχουν δωρεάν πρόσβαση στις εκδόσεις της και ότι τα κοινοτικά θεσμικά όργανα διαθέτουν πλέον δωρεάν μεγάλο όγκο πληροφοριών μέσω του Internet.

Ο καταγγέλλων δεν υπέβαλε παρατηρήσεις επί της γνώμης της Επιτροπής.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Μια υπέρμετρη ή αυθαίρετη τιμολογιακή πολιτική δεν θα ήταν συμβατή με την αρχή της διαφάνειας, διότι θα εμπόδιζε την πρόσβαση των Ευρωπαίων πολιτών στις πληροφορίες που δημοσιεύουν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα. Εντούτοις, φαίνεται ότι η ισχύουσα τιμολογιακή πολιτική, όπως περιγράφεται από την Επιτροπή, βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια με το θεμιτό στόχο της κάλυψης του κόστους παραγωγής και διανομής των εκδόσεων. Συνεπώς, η πολιτική δεν αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.

Η τιμολογιακή πολιτική πρέπει επίσης να εξεταστεί σε συνάρτηση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή αυτή σημαίνει ότι δεν θα υπάρχει διαφορετική μεταχείριση ομοίων καταστάσεων και ότι δεν θα υπάρχει ίδια μεταχείριση διαφορετικών καταστάσεων. Το κρίσιμο ερώτημα κατά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής είναι να καθοριστεί ποιές είναι οι όμοιες ή οι διαφορετικές καταστάσεις.

Αφενός, η Επιτροπή θα μπορούσε να λάβει υπόψη κατά τον καθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής της τις διαφορές στην κατανομή του εισοδήματος στην Κοινότητα, πράγμα που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια κατάσταση όπου το ίδιο δημοσίευμα θα είχε διαφορετικές τιμές στα διάφορα κράτη μέλη. Αφετέρου, μπορεί να θεωρηθεί ότι η ίδια έκδοση πρέπει να έχει την ίδια ουσιαστικά τιμή σε όλα τα σημεία πώλησης. Φαίνεται ότι η Επιτροπή θεωρεί ενδεδειγμένη τη δεύτερη εναλλακτική λύση. Φαίνεται ότι δικαιούται να το πράξει. Έτσι, το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η ίδια έκδοση πρέπει κατ' αρχήν να έχει την ίδια τιμή δεν παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Συνεπώς, δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης και έτσι, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

(Βλ. επίσης απόφαση επί της καταγγελίας 1077/4.12.96/WG/D/VK/OV κατά της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 340/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάρτιο 1997, η κ. L. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή δεν είχε απαντήσει σε αίτηση παροχής πληροφοριών που είχε υποβάλει σχετικά με προβλήματα στην πληρωμή του επιδόματος ανεργίας της στην Ελβετία.

Η καταγγέλλουσα είχε λάβει υποτροφία από το κοινοτικό πρόγραμμα Ε&Α «Κινητικότητα προσώπων και κεφαλαίων». Το Δεκέμβριο 1994, εγκαταστάθηκε επί 20 μήνες στο Duebendorf της Ελβετίας για να ολοκληρώσει επιστημονική έρευνα.

Οι δικαιούχοι ενίσχυσης αυτού του τύπου όφειλαν να εξασφαλίζουν οι ίδιοι τη συμμετοχή τους σε καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης. Έτσι, η καταγγέλλουσα πλήρωσε καθόλη αυτή την περίοδο ασφάλιση ανεργίας. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνάς της, τον Ιούλιο 1996, εγκαταστάθηκε στη Ζυρίχη, όπου δεν μπορούσε να βρει εργασία. Τότε, η καταγγέλλουσα ζήτησε να της καταβληθεί επίδομα ανεργίας από την ελβετική Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης της πόλης. Όμως, οι ελβετικές αρχές δεν ανταποκρίθηκαν θετικά στο αίτημά της.

Στις 23 Οκτωβρίου 1996, απέστειλε επιστολή, μεταξύ άλλων, στην Επιτροπή, ζητώντας πληροφορίες, αλλά το διάβημά της έμεινε αναπάντητο.

Στην καταγγελία της, η κ. L ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να προβεί στις αναγκαίες έρευνες, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι η Επιτροπή θα διευκρινήσει την κατάσταση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής είχε ως εξής:

Παρά την προσεκτική διερεύνηση των διαφόρων συστημάτων καταχώρησης εισερχομένης αλληλογραφίας, δεν βρέθηκε κανένα ίχνος της επιστολής της καταγγέλλουσας με ημερομηνία 23 Οκτωβρίου 1996. Όπως επεσήμανε η Επιτροπή, η επιστολή δεν απευθυνόταν σε συγκεκριμένο πρόσωπο ή θεσμικό όργανο, αλλ' ανέφερε απλώς ότι αντίγραφο κοινοποιείται, μεταξύ άλλων, στην «Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση)».

Επί της ουσίας της υπόθεσης, η Επιτροπή εξήγησε ότι δύναμει των Γενικών Όρων που διέπουν τις Ερευνητικές Υποτροφίες Κατάρτισης, οι οποίοι εφαρμόζονται εν προκειμένω, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και οι φόροι πρέπει να καταβάλλονται από τον ερευνητή από το ποσό της υποτροφίας. Ο φιλοξενών οργανισμός ενημέρωσε δεόντως γι' αυτό τον όρο την καταγγέλλουσα. Επιπλέον, σε αυτόν τον τύπο υποτροφίας, ο ερευνητής είναι ο μόνος αρμόδιος να εξασφαλίζει την τήρηση των εθνικών φορολογικών διατάξεων.

Η Επιτροπή εξήγησε επίσης ότι δεν υπάρχει κοινοτική νομοθεσία εφαρμοστέα στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι οι σχετικοί κανόνες, και συγκεκριμένα ο κανονισμός ΕΚ 1408/71 εφαρμόζεται μόνον στον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο, και συνεπώς όχι στην Ελβετία που δεν μετέχει στον ΕΟΧ.

Για να βοηθήσει την καταγγέλλουσα, η Επιτροπή δήλωσε ότι θα επικοινωνούσε γρήγορα με τις αρμόδιες εθνικές αρχές για να αναζητήσει περαιτέρω πληροφορίες προς την κατεύθυνση της πιθανής διευθέτησης της υπόθεσης και ότι θα τηρούσε ενήμερη την καταγγέλλουσα για τα αποτελέσματα.

Επιπλέον πληροφορίες από την καταγγέλλουσα

Πριν λάβει ο Διαμεσολαβητής τη γνώμη της Επιτροπής, η καταγγέλλουσα απέστειλε επιπλέον πληροφορίες με επιστολή της από 10 Ιουνίου 1997, στην οποία εξηγούσε ότι είχε πληροφορηθεί την ύπαρξη διμερούς συμφωνίας για την αναγνώριση των δικαιωμάτων ανεργίας μεταξύ Γαλλίας και Ελβετίας. Βάσει των διατάξεων της, είχε μπορέσει να επιτύχει την αναγνώριση των εισφορών ανεργίας που είχε καταβάλει από τον Οκτώβριο 1996. Εντούτοις, ισχυρίστηκε ότι οι πρώτες εισφορές κοινωνικής ασφάλισής της είχαν καταβληθεί τον Αύγουστο 1996.

Επειδή δεν διέθετε πληροφορίες για την εν λόγω διμερή συμφωνία, η καταγγέλλουσα είχε χάσει την ευκαιρία να επωφεληθεί του κατώτατου μισθού για την επανένταξη στην αγορά εργασίας. Συνοπτικά, ισχυρίστηκε ότι η παράλειψη της Επιτροπής να της εξηγήσει πλήρως τις συνέπειες της υποτροφίας της, της είχε στοιχίσει μεγάλο χρηματικό ποσό.

Ο Διαμεσολαβητής δεν εξέτασε περαιτέρω αυτά τα θέματα, διότι δεν περιλαμβάνοντο στην αρχική καταγγελία.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τη γνώμη της Επιτροπής στην καταγγέλλουσα, η οποία δεν απέστειλε παρατηρήσεις.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1. Όπως έχει αναφέρει σε ανάλογες περιπτώσεις ο Διαμεσολαβητής, η Επιτροπή, ως δημόσια αρχή, υποχρεούται να απαντά δεόντως στις ερωτήσεις πολιτών.
2. Εν προκειμένω, ωστόσο, η Επιτροπή δικαιολόγησε την παράλειψή της να απαντήσει στο αίτημα της καταγγέλλουσας με το ότι δεν ανευρέθηκε κανένα ίχνος της επιστολής της στα διάφορα συστήματα καταχώρησης του οργάνου. Εφόσον στην Επιτροπή είχε αποσταλεί αντίγραφο της επιστολής, χωρίς να υπάρχει διεύθυνση, είναι πιθανόν οι ταχυδρομικές υπηρεσίες να μην μπόρεσαν να παραδώσουν την επιστολή.
3. Στη γνώμη της, η Επιτροπή έδωσε λεπτομερή απάντηση για τα προβλήματα που έθεσε η καταγγέλλουσα, καθώς και τους τρόπους εξεύρεσης ενδεχόμενης λύσης.
4. Εφόσον φαίνεται ότι δόθηκε απάντηση στο αίτημα της καταγγέλλουσας, δεν υπήρχε λόγος διεξαγωγής περαιτέρω ερευνών από το Διαμεσολαβητή.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΜΗ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 376/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάιο 1997, ο Χ υπέβαλε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία κατά της Επιτροπής, την οποία θεωρούσε υπεύθυνη για το γεγονός ότι δεν προσελήφθη σε θέση διευθύνοντος συμβούλου αναπτυξιακού σχεδίου το οποίο αφορούσε τρεις χώρες.

Η Επιτροπή χρηματοδοτούσε την εν λόγω θέση και παρείχε χρηματοδοτική βοήθεια για την πρόσληψη. Η Επιτροπή ζήτησε τη βοήθεια ειδικού συμβούλου για τη διαδικασία πρόσληψης. Το Μάιο 1996, ο σύμβουλος ειδοποίησε τον Χ ότι θα έπρεπε

να συναντήσει το διοικητικό όργανο του σχεδίου, το οποίο αποτελείτο από εκπροσώπους των ενδιαφερομένων χωρών. Στη συνέχεια, ο Χ ενημερώθηκε ότι είχε επιλεγεί για τη θέση. Κλήθηκε στις Βρυξέλλες τον Ιούλιο 1996 για να παρευρεθεί σε συνεδρίαση με υπαλλήλους της Επιτροπής και τους πρέσβεις των ενδιαφερομένων χωρών ως μέλλον διευθύνων σύμβουλος του σχεδίου. Υποτίθεται ότι θα αναλάμβανε καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου την 1η Νοεμβρίου 1996.

Εντούτοις, μέχρι το Νοέμβριο 1996, η σύμβαση του Χ δεν είχε υπογραφεί. Ο Χ δήλωσε ότι κάθε φορά που επικοινωνούσε με την Επιτροπή για το θέμα, του ελέγγοτο ότι έπρεπε να περιμένει διότι υπήρχαν προβλήματα με την υπογραφή της χρηματοδοτικής συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διοικητικού οργάνου.

Στις 15 Δεκεμβρίου 1996, ο Χ έλαβε σχέδιο σύμβασης από το διοικητικό όργανο. Συγχρόνως, ενημερώθηκε ότι το σχέδιο είχε εγκριθεί από την Επιτροπή. Στις 16 Δεκεμβρίου 1996, ο Χ πρότεινε ορισμένες τροποποιήσεις του σχεδίου σύμβασης. Στις 6 Φεβρουαρίου 1997, έλαβε επιστολή από το διοικητικό όργανο, στην οποία δήλωνε ότι δεν μπορούσε να δεχθεί τις τροποποιήσεις και επιθυμούσε να διακόψει τις διαπραγματεύσεις με τον Χ.

Αφού απευθύνθηκε για το θέμα στην Επιτροπή ανεπιτυχώς, ο Χ υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή. Η ουσία της καταγγελίας ήταν ότι η Επιτροπή, λόγω του ρόλου της ως μεσάζοντα, ήταν υπεύθυνη για το ότι η διαδικασία πρόσληψης κατέληξε σε αδιέξοδο και συνεπώς, ο καταγγέλλων ζητούσε αποζημίωση.

H ΕΡΕΥΝΑ

Η Συνθήκη ΕΚ επιτρέπει στο Διαμεσολαβητή να ερευνά πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης μόνον στις δραστηριότητες των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών. Το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή προβλέπει ειδικά ότι καμμία άλλη ενέργεια οποιασδήποτε αρχής ή προσώπου δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας προς το Διαμεσολαβητή. Συνεπώς, οι έρευνες σχετικά με την καταγγελία του Χ κατευθύνθηκαν στην εξέταση του κατά πόσον οι δραστηριότητες της Επιτροπής αποτελούν περίπτωση κακής διοίκησης.

H γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι το Μάρτιο 1995, το διοικητικό όργανο απευθύνθηκε στην Επιτροπή ζητώντας κοινοτική χρηματοδότηση. Η Επιτροπή συμφώνησε να χρηματοδοτήσει τη διαδικασία επιλογής για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου του σχεδίου, καθώς και τη θέση.

Η Επιτροπή υπέβαλε πίνακα των τεσσάρων επικρατεστέρων υποψηφίων στο διοικητικό όργανο, το οποίο επέλεξε τον Χ. Στη συνέχεια, το διοικητικό όργανο απευθύνθηκε στην Επιτροπή για να εξασφαλίσει την έγκρισή της για το διορισμό και να της ζητήσει να ενεργήσει ως μεσάζων κατά τη συμφωνία των όρων αμοιβής με τον επιτυχόντα υποψήφιο. Η αρμόδια Γενική Διεύθυνση ενέκρινε το διορισμό και διαβίβασε τους όρους και τις προϋποθέσεις που επρόκειτο να περιληφθούν στη σύμβαση στο διοικητικό όργανο.

Η Επιτροπή δήλωσε ότι το διοικητικό όργανο αποφάσισε να διακόψει τις διαπραγματεύσεις διότι οι απαιτήσεις του Χ υπερέβαιναν τα συμφωνηθέντα και διότι έθεσε υπό αμφισβήτηση ήδη συμφωνηθέντες όρους.

Τέλος, η Επιτροπή δήλωσε ότι η χρηματοδοτική βοήθεια εκ μέρους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προς το σχέδιο δεν αποτελεί κατ' ουδένά τρόπο δέσμευση της Επιτροπής έναντι των υποψηφίων, δεδομένου ότι αναθέτουσα αρχή ήταν το διοικητικό όργανο, και όχι η Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι υπήρχε συμβατικός δεσμός μεταξύ του ιδίου και της Επιτροπής, ο οποίος δημιουργήθηκε λόγω του ότι η Επιτροπή ανέθεσε την επιλογή υποψηφίων σε ευρωπαϊκή εταιρεία και οι υποψήφιοι κλήθηκαν σε συνέντευξη και από υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το γεγονός ότι η Επιτροπή ενέκρινε την τελική επιλογή την καθιστούσε επίσης υπεύθυνη.

Ο Χ αμφισβήτησε τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι είχε ήδη συμφωνηθεί οποιοσδήποτε όρος της σύμβασης.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Τα ζητήματα που θέτει η παρούσα καταγγελία είναι αν η μη πρόσληψη του καταγγέλλοντος στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου του σχεδίου αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης που μπορεί να αποδοθεί στην Επιτροπή. Φαίνεται ότι η Επιτροπή συνέδραμε το διοικητικό όργανο στην εξεύρεση υποψηφίων για τη θέση και στη χρηματοδότηση της διαδικασίας επιλογής και ότι η Επιτροπή ουδέποτε συνήψε σύμβαση με τον καταγγέλλοντα. Φαίνεται επίσης ότι η διαδικασία κινήθηκε μετά από πρωτοβουλία του διοικητικού οργάνου, ότι η τελική επιλογή του επιτυχόντος υποψηφίου έγινε από το όργανο αυτό χωρίς καμία παρέμβαση της Επιτροπής και ότι η σύμβαση που θα υπεγράφετο επρόκειτο να συναφθεί μεταξύ του καταγγέλλοντος και του διοικητικού οργάνου. Συνεπώς, η απόφαση να υπογραφεί η σύμβαση ή να διακοπούν οι διαπραγματεύσεις αποτελούσε δική του ευθύνη.

Το γεγονός ότι το διαχειριστικό όργανο ζήτησε από την Επιτροπή να εγκρίνει το διορισμό του Χ – πράγμα που η Επιτροπή έκανε αμέσως – δεν αλλοιώνει αυτή την ευθύνη. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε, ως μη ώφειλε, μέτρα για να πείσει το διοικητικό όργανο να διακόψει τις διαπραγματεύσεις με τον Χ, ή ότι η Επιτροπή ανέλαβε, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, νομική ευθύνη για τις πράξεις του διοικητικού οργάνου, ούτε ότι η Επιτροπή συμπεριφέρθηκε στον καταγγέλλοντα κατά τρόπο που να τον κάνει να θεωρεί ευλόγως ότι είχε συμβληθεί με την Επιτροπή.

Φαίνεται συνεπώς ότι το γεγονός πως ο καταγγέλλων δεν προσελήφθη στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου του σχεδίου δεν αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης κατά τις δραστηριότητες της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 385/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάιο 1997, ο κ. Γ. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή ισχυριζόμενος ότι η πολιτική προσλήψεων της Επιτροπής αποτελούσε περίπτωση κακής διοίκησης. Το 1993, η Επιτροπή διοργάνωσε δύο γενικούς διαγωνισμούς για πολίτες όλων των κρατών μελών υπό στοιχεία COM/A/764 και COM/A/770, ενόψει της κατάρτισης πίνακα επιτυχόντων διοικητικών υπαλλήλων. Ο κ. Γ. υπέβαλε υποψηφιότητα στο δεύτερο διαγωνισμό και επέτυχε στις εξετάσεις. Το όνομά του περιελήφθη συνεπώς στον πίνακα επιτυχόντων που καταρτίστηκε το φθινόπωρο του 1994. Τον Ιούνιο 1995, ο κ. Γ. προσκλήθηκε από την Επιτροπή στις Βρυξέλλες για να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση και να δώσει συνέντευξη στις υπηρεσίες της Επιτροπής που θα ενδιαφέροντο ίσως να τον προσλάβουν. Εντούτοις, μετά τις ιατρικές εξετάσεις και τις συνεντεύξεις, ο κ. Γ. δεν έλαβε προσφορά για θέση εργασίας. Εν τω μεταξύ, έλαβε γνώση του γεγονότος ότι η Επιτροπή προσλαμβάνει ως έκτακτο προσωπικό άτομα που ουδέποτε έχουν επιτύχει σε γενικό διαγωνισμό. Ο κ. Γ. θεώρησε κακή διοίκηση το γεγονός ότι

δεν προσφέρονται θέσεις εργασίας σε άτομα που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό, ενώ προσλαμβάνονται άτομα που ουδέποτε έχουν επιτύχει.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή επεσήμανε πρώτον ότι, όπως προκύπτει από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης και τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι επιτυχόντες σε διαγωνισμό δεν αποκτούν αυτομάτως δικαίωμα πρόσληψης. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι αυτό εξηγείται σαφώς στην προκήρυξη του διαγωνισμού, η οποία ανέφερε πράγματι ότι ο αριθμός των ονομάτων στον πίνακα επιτυχόντων θα ήταν περίπου κατά 50% μεγαλύτερος του αριθμού διαθέσιμων θέσεων.

Η Επιτροπή εξήγησε στη συνέχεια πώς ενεργεί κανονικά με τους πίνακες επιτυχόντων. Διαβιάζει τους πίνακες με το βιογραφικό σημείωμα κάθε υποψηφίου στις υπηρεσίες της Επιτροπής, οι οποίες μπορούν στη συνέχεια να ζητήσουν την πρόσληψη υποψηφίου όταν κενωθεί μόνιμη θέση. Εντούτοις, στην περίπτωση του συγκεκριμένου διαγωνισμού, οι υποψήφιοι κλήθηκαν μετά από πρωτοβουλία της διεύθυνσης προσωπικού της Επιτροπής, στις Βρυξέλλες για συνέντευξη και για ενημερωτική συνάντηση σχετικά με τη διαδικασία πρόσληψης. Μετά από τις συνελεύσεις που έδωσε ο κ. Γ., η διεύθυνση προσωπικού δεν έλαβε καμία αίτηση για την πρόσληψή του.

Όσον αφορά την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού, η Επιτροπή παρατήρησε ότι καμιά φορά τα χαρακτηριστικά των υποψηφίων του πίνακα επιτυχόντων δεν ταιριάζουν με τις ανάγκες των ενδιαφερομένων υπηρεσιών. Επιπλέον, η Επιτροπή υπόκειται σε δημοσιονομικούς περιορισμούς, λόγω των οποίων μπορεί να διαθέτει κονδύλια για την απασχόληση έκτακτου προσωπικού ή για εξωτερικές υπηρεσίες, αλλ' όχι για την πρόσληψη προσωπικού σε μόνιμες θέσεις. Τρίτον, η Επιτροπή παρατήρησε ότι από το 1995, διαθέτει μεγάλο μέρος των προσλήψεων της σε πολίτες των νέων κρατών μελών.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Το θέμα που έθεσε ο καταγγέλλων ήταν κατά πόσον μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση κακής διοίκησης το ότι η Επιτροπή γενικά επιτρέπει την πρόσληψη μη μόνιμου προσωπικού, ενώ δεν προσφέρονται μόνιμες θέσεις εργασίας σε πρόσωπα που περιλαμβάνονται σε πίνακες επιτυχόντων. Σχετικά, πρέπει να παρατηρηθεί, πρώτον, ότι η Επιτροπή δεν υπέχει νομική υποχρέωση να προσλάβει άτομο, το όνομα του οποίου έχει περιληφθεί σε πίνακα επιτυχόντων. Δεύτερον, όπως είναι προφανές από τις εξηγήσεις που δίδονται στη γνώμη της Επιτροπής, η Επιτροπή εκτελεί μεγάλη ποικιλία λειτουργιών και ενεργεί στο πλαίσιο δημοσιονομικών περιορισμών που της επιβάλλει η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Ορισμένες λειτουργίες μπορεί εκ φύσεως να είναι προσωρινές, ενώ άλλες μπορεί να απαιτούν ειδική εμπειρία την οποία δεν διαθέτει κανείς από τους υποψηφίους του πίνακα επιτυχόντων. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή προσέλαβε μη μόνιμο προσωπικό ενώ δεν είχε εξαντλήσει ισχύοντες πίνακες επιτυχόντων, καθεαυτό, δεν αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.

Βάσει των ερευνών του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Ο Διαμεσολαβητής συνεπώς περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Απόφαση επί της καταγγελίας 564/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΕΛΙΑ

Τον Ιούνιο 1997, ο κ. D. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με το χειρισμό εκ μέρους της Επιτροπής κλειστής πρόσκλησης υποβολής προσφορών για μετάφραση στη γαλλική υπό στοιχεία 97/S36–18547/FR, την οποία δημοσίευσε η Επιτροπή στις 20 Φεβρουαρίου 1997. Το σημείο 6 της προκήρυξης ανέφερε ότι ο αριθμός υποψηφίων που θα εκαλούντο να υποβάλουν προσφορά θα ήταν μεταξύ 5 και 30, ούτως ώστε να καλυφθούν οι λειτουργικές ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και να εξασφαλιστεί πραγματικός ανταγωνισμός. Το σημείο 13 της προκήρυξης έτασε τις προϋποθέσεις που θα έπρεπε να πληρούν οι υποψήφιοι. Το σημείο 14 προέβλεπε ότι η αναθέτουσα αρχή θα επέλεγε τους υποψηφίους που θα εκαλούντο να υποβάλουν προσφορά βάσει των πληροφοριών που θα υπέβαλαν σε σχέση με το σημείο 13.

Ο κ. D. υπέβαλε αίτηση στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης. Στις 29 Μαΐου 1997, η Επιτροπή τον ενημέρωσε ότι δεν θα εκαλείτο να υποβάλει προσφορά, παρόλο που η αίτησή του ήταν σύμφωνη με την προκήρυξη. Με επιστολή του από 2 Ιουνίου 1997, ο κ. D. ζήτησε από την Επιτροπή να αναθεωρήσει την απόφασή της, χωρίς αποτέλεσμα.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο κ. D. κατήγγειλε ότι η Επιτροπή είχε εισαγάγει διακρίσεις εις βάρος της εταιρείας του και, για τη στήριξη του ισχυρισμού του αυτού, ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να ζητήσει να απαντήσει η Επιτροπή στις εξής ερωτήσεις :

- 1 Ποιά κριτήρια χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να επιλέξει τον αριθμό υποψηφίων που κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά βάσει του σημείου 6 της προκήρυξης;
- 2 Ποιά έννοια δίδει η Επιτροπή στον «πραγματικό ανταγωνισμό»;
- 3 Ποιό είναι το πλεονέκτημα για την Επιτροπή του αποκλεισμού υποψηφίων που πληρούν τις προϋποθέσεις της προκήρυξης, και ιδίως του σημείου 13;

Τέλος, ο κ. D. ισχυρίστηκε πως το γεγονός ότι η εταιρεία του είχε κληθεί, στο πλαίσιο άλλων προσκλήσεων υποβολής προσφορών, να υποβάλει προσφορά για μετάφραση στην αγγλική και στη γερμανική ήταν ασυμβίβαστο με την απόφαση για την πρόσκληση υποβολής προσφορών για μετάφραση στη γαλλική.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή εξήγησε τη διαδικασία που ακολούθησε κατά την επιλογή των υποψηφίων που θα εκαλούντο να υποβάλουν προσφορά. Επέστησε ιδίως την προσοχή στο γεγονός ότι ο διαγωνισμός πραγματοποιείτο με την επονομαζόμενη κλειστή διαδικασία, που διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 27 της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ,⁽¹⁾ σύμφωνα με την οποία, η αναθέτουσα αρχή έχει δικαίωμα, αλλά και καθήκον, να επιλέξει μεταξύ των υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια της προκήρυξης.

Απαντώντας στο πρώτο ερώτημα, η Επιτροπή επεσήμανε ότι η εν λόγω επιλογή υποψηφίων πραγματοποιήθηκε με σύγκριση των αντιστοίχων προσόντων τους. Η Επιτροπή επισύναψε στη γνώμη της στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι, κατά το παρελθόν, η ποιότητα των μεταφράσεων που είχε προμηθεύσει η εταιρεία του κ. D δεν είχε θεωρηθεί ικανοποιητική.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, η Επιτροπή εξήγησε ότι στο πλαίσιο προηγούμενης διαδικασίας υποβολής προσφορών, είχαν επιλεγεί 307 εταιρείες για μετάφραση στη γαλλική, εκ των οποίων στη συνέχεια στις 147 ουδέποτε ανετέθη εργασία και 117 μετέφρασαν λιγότερες από 400 σελίδες κάθε μία. Με τον όρο «εξασφάλιση πραγματικού ανταγωνισμού» η Επιτροπή προσπαθεί λοιπόν να περιορίσει τον αριθμό των εταιρειών, ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι υπάρχει πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ τους.

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα, η Επιτροπή εξήγησε ότι η κλειστή διαδικασία παρουσιάζει το πλεονέκτημα για την Επιτροπή ότι επιλέγονται μόνον οι καλύτερες εταιρείες, πράγμα που σημαίνει ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής χρειάζεται να κάνουν λιγότερη αναθεώρηση των λαμβανομένων μεταφράσεων.

Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είχε ενεργήσει κατά τον αρμόζοντα τρόπο και ότι δεν είχαν γίνει διακρίσεις εις βάρος της εταιρείας του κ. D.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. D. επέμεινε στην καταγγελία του. Αναφέρθηκε ιδίως σε έγγραφα που αποδεικνύουν ότι υπηρεσίες της Επιτροπής, άλλες από εκείνες που ήταν αρμόδιες για την προκειμένη διαδικασία διαγωνισμού, είχαν μείνει ικανοποιημένες με την εργασία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων, οι όμοιες καταστάσεις δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο και οι διαφορετικές καταστάσεις δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή εισήγαγε διακρίσεις στην προκειμένη περίπτωση. Το διακριτικό στοιχείο μεταξύ των αιτήσεων που ήταν σύμφωνες προς την προκήρυξη ήταν η ποιότητα της εργασίας των υποψηφίων, η οποία, στην περίπτωση του κ. D, θεωρήθηκε ως αδύνατο σημείο από την επιτροπή επιλογής της Επιτροπής. Από τη γνώμη της Επιτροπής προκύπτει ότι η τελευταία συμμορφώθηκε δεόντως με τις διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία. Το γεγονός ότι η εταιρεία του κ. D είχε επιτύχει σε άλλους διαγωνισμούς δεν άσκησε καμία επιρροή στο πόρισμα αυτό, όπως και το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή είχε κρίνει την εργασία του καταγγέλλοντος καλής ποιότητας, δεν ακυρώνει το γεγονός ότι, σε άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή την είχε θεωρήσει ανεπαρκή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής έκρινε πως ο ισχυρισμός ότι η απόφαση της Επιτροπής να μην καλέσει τον κ. D. να υποβάλει προσφορά αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης στις δραστηριότητες της Επιτροπής, είναι αβάσιμος.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΡΘΡΟ 169: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 651/97/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1997, ο κ. R. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή για λογαριασμό της εταιρείας του, *BLC Limited*, η οποία εισάγει στην αγορά του ΗΒ μύρα που παράγεται από γερμανική ζυθοποιία. Τα πραγματικά περιστατικά που περιέχονται στην καταγγελία έχουν συνοπτικά ως εξής:

Στις 3 Απριλίου 1993, ο κ. R. κατήγγειλε στην Επιτροπή ένα νέο νόμο του Ηνωμένου Βασιλείου, γνωστό ως “*Guest Beer Provision*” (GBP), ο οποίος επέτρεπε στους μισθωτές μεγάλων ζυθοποιών του ΗΒ, οι οποίοι έχουν συνάψει συμφωνίες αποκλειστικών αγορών, να αγοράζουν και μια βαρελίσια μπίρα επιλογής τους. Ο κ. R. ισχυρίστηκε ότι ο GBP δημιουργούσε διακρίσεις εις βάρος μπίρας που παράγεται σε άλλα κράτη μέλη και παραβίαζε έτσι το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΚ.

Στις 30 Ιουνίου 1993, η Επιτροπή ενημέρωσε τον κ. R. ότι η καταγγελία του είχε πρωτοκολληθεί και ότι το προσωπικό της Επιτροπής εξέταζε τον GBP από άποψη ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών. Στις 28 Σεπτεμβρίου 1995, η Επιτροπή ενημέρωσε τον κ. R. ότι είχε αποστείλει, στις 15 Σεπτεμβρίου 1995, επίσημη κοινοποίηση προς τις αρχές του ΗΒ σύμφωνα με τη διαδικασία που τάσσει το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΚ.

Στις 7 Φεβρουαρίου 1996, η Επιτροπή ενημέρωσε τον κ. R. για την ουσία της απάντησης του ΗΒ στην επίσημη κοινοποίηση και τον κάλεσε να υποβάλει παρατηρήσεις στα επιχειρήματα που είχε προβάλει το ΗΒ.

Στις 5 Αυγούστου 1996, η Επιτροπή ανήγγειλε με ανακοίνωση προς τον τύπο (IP/96/774) ότι είχε αποφασίσει να αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη στο ΗΒ, σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζει το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΚ.

Στις 22 Αυγούστου 1996, ο κ. R. πληροφορήθηκε από ανακοίνωση προς τον τύπο που εξέδωσε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας του ΗΒ ότι είχε προγραμματιστεί να διεξαχθεί τριμερής συνάντηση τον Οκτώβριο 1996 μεταξύ της Επιτροπής των αρχών του ΗΒ και μιας εμπορικής ένωσης, της *Confédération des Brasseurs du Marché commun* (CBMC). Στις 27 Αυγούστου 1996, απέστειλε επιστολή προς την Επιτροπή ζητώντας να παραστεί στη συνάντηση, αλλ’ η Επιτροπή αρνήθηκε να το επιτρέψει. Εντούτοις, εκλήθη να παραστεί σε ξεχωριστή συνάντηση με τις υπηρεσίες της Επιτροπής μετά μερικές ημέρες.

Την 1η Νοεμβρίου 1996, ο κ. R. απέστειλε επιστολή στην Επιτροπή σχετικά με την τριμερή συνάντηση και έθεσε ερωτήσεις σχετικά με την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέσχε η CBMC.

Στη συνέχεια, ο κ. R. είχε αρκετές επαφές με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, οι οποίες τον ενημέρωσαν στις 16 Δεκεμβρίου 1996 ότι η αιτιολογημένη γνώμη ήταν έτοιμη προς αποστολή.

Το Μάρτιο 1997, η κυβέρνηση του ΗΒ ανήγγειλε ότι επρόκειτο να τροποποιήσει τον GBP, ούτως ώστε να περιλάβει και τις μπίρες που ζυμώνονται στη φιάλη, ότι η Επιτροπή είχε εκδηλώσει ικανοποίηση σχετικά με τους όρους της προτεινόμενης τροποποίησης και δεν επρόκειτο πλέον να εκδώσει την αιτιολογημένη γνώμη. Ο κ. R. έκρινε ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν αρκούσε για να δώσει τέλος στην παραβίαση του άρθρου 30.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. R. ισχυρίστηκε ότι:

- (i) η παράλειψη της Επιτροπής να αποστείλει την αιτιολογημένη γνώμη στις αρχές του ΗΒ αφού είχε αναγγείλει την απόφασή της να το πράξει στις 5 Αυγούστου 1996 αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.
- (ii) η διαδικασία του άρθρου 169 ακολουθήθηκε παράτυπα μετά τις 5 Αυγούστου 1996. Ειδικότερα, ο αποκλεισμός του από την τριμερή συνάντηση του Οκτωβρίου 1996 δεν ήταν εύλογος.

Ο κ. R. ζήτησε επίσης από το Διαμεσολαβητή να καλέσει την Επιτροπή να μην περατώσει τη διαδικασία του άρθρου 169, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι έρευνές του.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η οποία προέβαλε, συνοπτικά, τους εξής ισχυρισμούς:

- (i) Το άρθρο 169 επιτρέπει στην Επιτροπή να προσφύγει στο Δικαστήριο κατά κράτους μέλους, εφόσον κρίνει ότι παρέλειψε να εκπληρώσει υποχρέωση που τάσσει η Συνθήκη. Η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια σχετικά με το αν θα προσφύγει στο Δικαστήριο, ακόμα και αν το κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί προς αιτιολογημένη γνώμη. Τα άτομα, και ιδίως οι καταγγέλλοντες, δεν έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν από την Επιτροπή να υιοθετήσει μια συγκεκριμένη στάση.
- (ii) Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα άτομα να υποβάλλουν καταγγελίες, ούτως ώστε οι υπηρεσίες της να λαμβάνουν γνώση παραβιάσεων του κοινοτικού δικαίου. Η Επιτροπή έκρινε ότι ο καταγγέλλων έπρεπε να ενημερωθεί για την έκβαση και τη δράση που αποφασίζει να αναλάβει.
- (iii) Ο GBP επέτρεπε την αγορά μόνον χύμα βαρελίσιας μπύρας και αυτό το είδος μπύρας είναι τυπικά βρετανικό παραδοσιακό προϊόν. Η Επιτροπή έκρινε ότι αυτό αποτελεί de facto διάκριση κατά παράβαση των άρθρων 30–36 της Συνθήκης ΕΚ. Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι οι σκοποί του GBP, και ιδίως η εγγύηση μεγαλύτερης επιλογής για τους καταναλωτές και η δυνατότητα προβολής στην αγορά παραδοσιακής μπύρας που παράγεται ως επί το πλείστον από μικρομεσαίες ζυθοποιίες, θα μπορούσαν να θεωρηθούν σύννομοι.
- (iv) Μετά την επίσημη κοινοποίηση και αφού αποφάσισε να στείλει την αιτιολογημένη γνώμη, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την ανοικτή στάση των αρχών του ΗΒ για την εξεύρεση λύσης σύμφωνης προς το κοινοτικό δίκαιο, αποφάσισε να συζητήσει μαζί τους πιθανές εναλλακτικές λύσεις. Οργανώθηκαν διάφορες συνεδριάσεις, συμπεριλαμβανομένης τριμερούς συνάντησης μεταξύ της Επιτροπής, των αρχών του ΗΒ και της βιομηχανίας ζύθου, την οποία εκπροσώπησε η CBMC.
- (v) Στις αρχές Μαρτίου 1997, οι αρχές του ΗΒ πρότειναν τροπολογία του GBP που επέτρεπε στους μισθωτές μεγάλων εθνικών ζυθοποιιών να αγοράζουν μια μάρκα εμφιαλωμένης μπύρας, επιπλέον της βαρελίσιας. Για την Επιτροπή, η λύση είναι ικανοποιητική, διότι οι περισσότερες παραδοσιακές μπύρες που παράγονται σε άλλα κράτη μέλη είναι εμφιαλωμένες. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να μην αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη. Η τροπολογία εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο του ΗΒ στις 22 Ιουλίου 1997.
- (vi) Ο κ. R. ετηρείτο ενήμερος σε κάθε στάδιο για τις ενέργειες της Επιτροπής. Ιδίως μετά την Ανακοίνωση προς τον Τύπο της 5ης Αυγούστου 1996, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή είχε αποφασίσει να αποστείλει αιτιολογημένη γνώμη στο ΗΒ, ενημερώθηκε τηλεφωνικά για το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η διαδικασία και έγινε δεκτός τρεις φορές στα γραφεία της Επιτροπής. Παρόλο που δεν εκλήθη στην τριμερή συνάντηση της 11ης Οκτωβρίου 1996, έγινε δεκτός μετά τρεις ημέρες από τη ΓΔ ΧV και ενημερώθηκε για μη απόρρητα θέματα που συζητήθηκαν κατ' αυτή. Στις 21 Απριλίου 1997, ενημερώθηκε με επιστολή ότι η Επιτροπή έκρινε την επέκταση του GBP στην παραδοσιακή εμφιαλωμένη μπύρα ικανοποιητική.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Οι παρατηρήσεις του κ. R περιλάμβαναν συνοπτικά τα εξής:

- (i) Η παράλειψη της Επιτροπής να αποστείλει την αιτιολογημένη γνώμη στις αρχές του ΗΒ αποτελούσε παράβαση των νομικών υποχρεώσεων της στο πλαίσιο των άρθρων 155 και 169 της Συνθήκης ΕΚ.
- (ii) Η απόφαση της Επιτροπής να υποστηρίξει την τροποποίηση του GBP το 1997 δεν αντιμετώπιζε το ζωτικό νομικό θέμα των προϋποθέσεων που απαιτούντο το 1990, όταν θεσπίστηκε ο Νόμος.
- (iii) Η απόφαση της Επιτροπής ήταν νομικά αβάσιμη και αγνοούσε τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε προσκομίσει. Η επιχειρηματολογία της σχετικά με την «παραδοσιακή» μπύρα αποτελούσε δικαιολογία για τη διαπραγμάτευση πολιτικής διευθέτησης της διαδικασίας του άρθρου 169.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Το αίτημα να κληθεί η Επιτροπή να μην περατώσει τη διαδικασία του άρθρου 169 μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι έρευνες του Διαμεσολαβητή

- 1.1 Ούτε η Συνθήκη, ούτε το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή, προβλέπουν ότι η καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα επί διοικητικών διαδικασιών. Η κανονική αρχή που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο είναι ότι η καταγγελία προς διαμεσολαβητή δεν έχει τέτοιο αποτέλεσμα.
- 1.2 Εν προκειμένω, δεν φαίνεται να υπάρχουν ειδικοί παράγοντες που θα δικαιολογούσαν το να προτείνει ο Διαμεσολαβητής στην Επιτροπή να μην περατώσει την εν λόγω διαδικασία του άρθρου 169, η οποία επηρεάζει και συμφέροντα τρίτων.

2 Η παράλειψη της Επιτροπής να αποστείλει την αιτιολογημένη γνώμη στο Ηνωμένο Βασίλειο

- 2.1 Το άρθρο 155 της Συνθήκης ΕΚ θεσπίζει το ρόλο της Επιτροπής ως «Θεματοφύλακα της Συνθήκης». Ως Θεματοφύλακας της Συνθήκης, έχει καθήκον να εξασφαλίζει ότι τηρούνται οι διατάξεις της Συνθήκης και τα μέτρα που λαμβάνουν τα θεσμικά όργανα για την εκτέλεσή της.
- 2.2 Το άρθρο 169 της Συνθήκης προβλέπει ότι:

Αν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρεώσή του εκ της παρούσης συνθήκης, διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη επί του θέματος, αφού προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στο κράτος αυτό να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Αν το κράτος δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός της προθεσμίας που του τάσσει η Επιτροπή, δύναται η τελευταία να προσφύγει στο Δικαστήριο.

- 2.3 Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει ο Διαμεσολαβητής, αφού δόθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο η δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις, η Επιτροπή έκρινε ότι ο Νόμος “Guest Beer Provision” παραβίαζε τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε να μην αποστείλει την αιτιολογημένη γνώμη αμέσως, διότι οι αρχές του ΗΒ ήσαν πρόθυμες να συζητήσουν την εξεύρεση λύσης σύμφωνης προς το κοινοτικό δίκαιο.
- 2.4 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η διαδικασία επιβολής περιλαμβάνει εξουσία της Επιτροπής να κρίνει ποιά είναι τα προσφορότερα

μέσα και προθεσμίες για να τεθεί τέλος σε τυχόν παραβιάσεις της Συνθήκης.⁽¹⁾

- 2.5 Κανένα από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Διαμεσολαβητή δεν αποδεικνύει ότι έγινε κατάχρηση της εν λόγω εξουσίας στην προκειμένη περίπτωση. Ιδίως, δεν αποδεικνύεται καθυστέρηση μεγαλύτερη από το απολύτως απαραίτητο στις συζητήσεις της Επιτροπής με τις αρχές του ΗΒ μεταξύ Αυγούστου 1996 και Μαρτίου 1997, όταν οι αρχές του ΗΒ πρότειναν τροπολογία του GBP, την οποία η Επιτροπή θεώρησε ικανοποιητική για τον τερματισμό της παραβίασης.
- 2.6 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε επίσης στις παρατηρήσεις του ότι η Επιτροπή, κρίνοντας ικανοποιητικές τις τροποποιήσεις του GBP, παρέλειψε να εξετάσει τις προϋποθέσεις που απαιτούντο το 1990, όταν θεσπίστηκε ο GBP.
- 2.7 Το άρθρο 169 προβλέπει ότι η αιτιολογημένη γνώμη περιλαμβάνει προθεσμία εντός της οποίας το κράτος πρέπει να συμμορφωθεί. Η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου μόνον αν το κράτος δεν συμμορφωθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Είναι συνεπώς σαφές ότι, για την εκτέλεση των καθηκόντων της δύναμι του άρθρου 169, το κρίσιμο ερώτημα που αντιμετώπιζε η Επιτροπή όταν το ΗΒ πρότεινε την τροποποίηση του GBP το 1997 ήταν αν η πρόταση ήταν ικανοποιητική για να τεθεί τέλος στην παραβίαση.

3 Ο διαδικαστικός χειρισμός της καταγγελίας εκ μέρους της Επιτροπής

- 3.1 Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της ως Θεματοφύλακας της Συνθήκης, η Επιτροπή έχει καθήκον να ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς. Στις απαντήσεις της σε έρευνες του Διαμεσολαβητή για υποθέσεις του άρθρου 169, η Επιτροπή αναγνώριζε ανέκαθεν αυτό το καθήκον.
- 3.2 Συνομολογείται ότι η Επιτροπή πρωτοκόλλησε την καταγγελία σχετικά με τον GBP, ότι ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι απέστειλε επίσημη κοινοποίηση και ότι του έδωσε τη δυνατότητα να σχολιάσει επί της ουσίας την απάντηση που έλαβε από το ΗΒ. Στη συνέχεια, η Επιτροπή δημοσιοποίησε την άποψή της ότι υπήρχε παραβίαση.
- 3.3 Από τα στοιχεία που διαθέτει ο Διαμεσολαβητής προκύπτει ότι ο καταγγέλλων ενημερώθηκε και για τη μεταγενέστερη απόφαση της Επιτροπής να αρχίσει συζητήσεις με τις αρχές του ΗΒ σχετικά με πιθανούς εναλλακτικούς τρόπους να τεθεί τέλος στην παραβίαση.
- 3.4 Η Επιτροπή ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα στις 21 Απριλίου 1997 ότι, κατά τη γνώμη της, η επέκταση του GBP στις παραδοσιακές εμφιαλωμένες μπίρες θα έθετε ικανοποιητικά τέλος στην παραβίαση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν και οι δύο πλευρές προς το Διαμεσολαβητή, ο καταγγέλλων γνώριζε τις αιτιολογίες που οδήγησαν την Επιτροπή σε αυτό το συμπέρασμα και είχε τη δυνατότητα να υποβάλει περαιτέρω στοιχεία και αντεπιχειρήματα. Συνεπώς, ο καταγγέλλων φαίνεται ότι είχε όλες τις διαδικαστικές δυνατότητες που δέχθηκε η Επιτροπή στην απάντησή της στην έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες της Επιτροπής για το χειρισμό καταγγελιών πολιτών κατά εθνικών αρχών.⁽²⁾

1 Επιτροπή κατά Γαλλίας, Υπόθεση 7/71, Συλλογή 1971, 1003.

2 303/97/PD, απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 1997.

- 3.5 Όσον αφορά την τριμερή συνάντηση, ο αποκλεισμός καταγγέλλοντος από συνάντηση στην οποία πρόκειται να συζητηθεί λύση σε καταγγελία δεν θα ήταν εύλογος, *prima facie*, σε κανονική διοικητική διαδικασία στην οποία συμμετέχει ο καταγγέλλων. Εντούτοις, η επιλογή μεταξύ διαφόρων τρόπων δράσης, οι οποίοι είναι συμβατοί προς το κοινοτικό δίκαιο, είναι θέμα του ενδιαφερομένου κράτους μέλους. Συνεπώς, σύμφωνα με το ισχύον κοινοτικό δίκαιο, ο ισχυρισμός ότι δεν ήταν εύλογο να αποκλειστεί ο καταγγέλλων από συνάντηση που διοργανώθηκε σε αυτό το πλαίσιο δεν φαίνεται να έχει νομική βάση, υπό την προϋπόθεση ότι ο καταγγέλλων είχε τη διαδικαστική δυνατότητα να σχολιάσει τη συμβατότητα προς το κοινοτικό δίκαιο του τρόπου δράσης που επελέγη και τελικά και κρίθηκε ικανοποιητικός από την Επιτροπή. Όπως επισημάνθηκε στην παράγραφο 3.4 ανωτέρω, φαίνεται ότι αυτό συνέβη.
- 3.6 Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν αποδείχθηκε ότι η Επιτροπή παρέλειψε να τηρήσει τις αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς σε σχέση με τα διαδικαστικά θέματα τα οποία αφορά το παρόν μέρος της απόφασης.

4 Ζητήματα που έθεσαν οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

- 4.1 Στις παρατηρήσεις του επί της γνώμης της Επιτροπής, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η απόφαση της Επιτροπής να υποστηρίξει την τροποποίηση του GBP ήταν νομικά αβάσιμη και αγνοούσε τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε υποβάλει. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής σχετικά με την «παραδοσιακή» μπίρα ήταν δικαιολογία για τη διαπραγμάτευση πολιτικού συμβιβασμού της διαδικασίας του άρθρου 169.
- 4.2 Η αρχική καταγγελία εστιαζόταν στα διαδικαστικά θέματα που εκτίθενται ανωτέρω στα μέρη 2 και 3. Από τις παρατηρήσεις, δεν προέκυψε ότι υπήρχε πεδίο διεξαγωγής έρευνας του Διαμεσολαβητή γι' αυτές τις νέες κατηγορίες.
- 4.3 Ο Διαμεσολαβητής επισημαίνει ότι ο καταγγέλλων έχει τη δυνατότητα να προσβάλει τη συμβατότητα του τροποποιημένου νόμου "Guest Beer Provision" προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΚ ενώπιον των δικαστηρίων του ΗΒ.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 733/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1997, η Επιτροπή Αναφορών της γερμανικής Bundestag διαβίβασε στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή αναφορά που είχε καταθέσει ο κ. L. για να την εξετάσει ως καταγγελία.

Ο κ. L. είχε εργαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τις 16 Μαΐου 1960 μέχρι την παραίτησή του την 1η Μαΐου 1970. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, έλαβε αποζημίωση αποχώρησης.

Το Δεκέμβριο 1994 και τον Απρίλιο 1995, ο κ. L. ζήτησε από την Επιτροπή να του επιτρέψει να επιστρέψει την αποζημίωση αποχώρησης και να μεταφέρει τα

συνταξιοδοτικά του δικαιώματα στο γερμανικό συνταξιοδοτικό σύστημα. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν χειρίστηκε την αίτησή του κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, ο κ. L. δεν εδικαιούτο συντάξεως. Συνεπώς, του καταβλήθηκε αποζημίωση αποχώρησης. Επιπλέον, η γνώμη ανέφερε ότι η Επιτροπή είχε απαντήσει στις αιτήσεις του καταγγέλλοντος με ημερομηνίες 23.12.1994 και 7.4.1995 στις 13.6.1995, ως εξής:

- αφενός μεν, δεν ήταν δυνατόν να επιστραφεί η αποζημίωση αποχώρησης (το άρθρο 4 του Παραρτήματος VIII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης προβλέπει αυτή τη δυνατότητα μόνον αν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στην ενεργό υπηρεσία σε κοινοτικό θεσμικό όργανο),
- αφετέρου δε, η μεταφορά των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων μπορεί να εξεταστεί μόνον για τους υπαλλήλους και το έκτακτο προσωπικό που συνεχίζουν να βρίσκονται σε ενεργό υπηρεσία, ή διαφορετικά για όσους, όταν αποχωρούν από κοινοτικό θεσμικό όργανο, μπορούν να αποδείξουν ότι δικαιούνται συντάξεως αμέσως, ή μετά από συγκεκριμένη περίοδο, πράγμα που δεν συνέβη με τον καταγγέλλοντα.

Η Επιτροπή ανέφερε επίσης στη γνώμη της ότι με την καταβολή της αποζημίωσης αποχώρησης είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της προς τον καταγγέλλοντα, εφόσον δεν εδικαιούτο συντάξεως, ότι είχε απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις του καταγγέλλοντος και ότι δεν επροτίθετο να λάβει άλλα μέτρα.

Ο καταγγέλλων δεν υπέβαλε παρατηρήσεις.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Φαίνεται ότι η Επιτροπή, στην απάντησή της στα ερωτήματα του κ. L. προέβαλε πρόσφορους λόγους για τους οποίους δεν μπορούσε να ικανοποιήσει το αίτημά του. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε δικαιολογημένο τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή δεν είχε χειριστεί την αίτηση του κ. L. κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της παρούσας καταγγελίας, δεν διαπιστώθηκε κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ: ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΧΕΙΡΙΣΤΕΙ ΔΕΟΝΤΩΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1075/97/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1997, ο κ. D. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τον τρόπο με τον οποίον η Επιτροπή είχε χειριστεί καταγγελία που είχε υποβάλει τον Αύγουστο 1995 κατά των αρχών του HB.

Η καταγγελία του κ. D προς την Επιτροπή αφορούσε την εικαζόμενη παράλειψη της κυβέρνησης του HB να υλοποιήσει κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο και να επιβάλει τις διατάξεις περί προσαυξήσεων που περιέχονται τόσο στην οδηγία 90/314/ΕΟΚ, όσο και στην εθνική νομοθεσία με την οποία μεταφέρθηκε η οδηγία στο εθνικό δίκαιο.⁽¹⁾ Η Επιτροπή καταχώρησε την καταγγελία με αριθ. 95/4883.

Το Φεβρουάριο 1996, η ΓΔ XXIV της Επιτροπής ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι, κατά τα φαινόμενα, η οδηγία είχε μεταφερθεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο στο εθνικό δίκαιο, αλλ' ότι η Επιτροπή είχε ζητήσει πληροφορίες από τις αρχές του HB σχετικά με φυλλάδιο οδηγιών για το νόμο το οποίο είχε δημοσιεύσει το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΒ) του HB και ότι αν η απάντηση των αρχών του HB δεν ήταν ικανοποιητική, θα μπορούσε να κινηθεί η διαδικασία παράβασης του άρθρου 169.

Στις 7 Οκτωβρίου 1997, η ΓΔ XXIV ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι η καταγγελία του είχε οδηγήσει σε αλλαγή της διατύπωσης του φυλλαδίου οδηγιών του ΥΕΒ και ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να μην δώσει συνέχεια στο θέμα. Η επιστολή εξηγούσε επίσης ότι σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, οι εθνικές αρχές δεν απαιτείται να διαθέτουν εξουσίες καταναγκασμού για την αντιμετώπιση ενδεχομένων παραβιάσεων των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά του κοινοτικού δικαίου, αλλ' ότι εξετάζεται πρόταση οδηγίας που περιέχει ανάλογες εξουσίες καταναγκασμού.

Συνοπτικά, με την καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. D προέβαλε τρεις ισχυρισμούς:

- (i) Ο χρόνος που είχε χρειαστεί για τη διεκπεραίωση της καταγγελίας προς την Επιτροπή ήταν υπερβολικός.
- (ii) Η επιστολή της Επιτροπής με ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1997 περιείχε άσχετες πληροφορίες.
- (iii) Η Επιτροπή δεν είχε χειριστεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο τα θέματα που έθετε η καταγγελία, ενώ εγκρίνοντας την αναθεωρημένη διατύπωση του φυλλαδίου οδηγιών του ΥΕΒ, είχε συνεργήσει στην παράλειψη της κυβέρνησης του HB να εφαρμόσει κατά ενδεδειγμένο και ουσιαστικό τρόπο την οδηγία 90/314.

Όσον αφορά τον τρίτο ισχυρισμό, ο καταγγέλλων ανέφερε ότι το φυλλάδιο οδηγιών παραλείπει λέξεις κλειδιά που περιέχονται τόσο στην οδηγία, όσο και στον κανονισμό με τον οποίο μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο. Πρώτον, ο νόμος προβλέπει ότι μπορεί να επιβληθεί προσαύξηση μόνον «*αν η σύμβαση καθορίζει τον ακριβή τρόπο υπολογισμού της αναθεωρημένης τιμής,*» ενώ το φυλλάδιο παραλείπει τη λέξη «*ακριβής*». Κατά τον καταγγέλλοντα, οι εταιρείες οργανωμένων ταξιδιών δεν εξηγούν στην πράξη στις συμβάσεις τους τη μέθοδο υπολογισμού των προσαυξήσεων. Δεύτερον, ο νόμος προβλέπει ότι προσαυξήσεις μπορούν να επιβληθούν μόνον για περιορισμένο αριθμό στοιχείων στα οποία περιλαμβάνονται τα «*τέλη και φόροι που οφείλονται για ορισμένες υπηρεσίες, όπως οι φόροι αεροδρομίου, επιβίβασης ή αποβίβασης σε λιμένες ή αερολιμένες*». Εντούτοις, το φυλλάδιο αναφέρει μόνον «*τέλη και φόρους που οφείλονται για υπηρεσίες*» και, στην πράξη, συχνά οι εταιρείες οργανωμένων ταξιδιών προσθέτουν ποσά για διοικητικά έξοδα και προμήθειες αντιπροσώπων, τα οποία δεν δικαιούνται να χρεώσουν. Κατά τον καταγγέλλοντα, με αυτόν τον τρόπο ο καταναλωτής στερείται της προστασίας που αποσκοπεί να προσφέρει η οδηγία.

¹ Οδηγία 90/314/ΕΟΚ για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, ΕΕ 1990, L 158/59, Κανονισμός περί οργανωμένων ταξιδιών και οργανωμένων διακοπών και περιηγήσεων 1992, ΣΙ 1992 3288.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε συνοπτικά τα εξής σημεία:

Ο καταγγέλλων είχε υποβάλει στην Επιτροπή καταγγελία σχετικά με το κείμενο του φυλλαδίου οδηγίων, αλλά και με την έλλειψη μηχανισμού επιβολής κυρώσεων στην περίπτωση που η σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού δεν «καθορίζει τον ακριβή τρόπο υπολογισμού της αναθεωρημένης τιμής». Η Επιτροπή ενημέρωσε τις αρχές του ΗΒ για την καταγγελία στις 6 Δεκεμβρίου 1995. Σε επιστολή τους με ημερομηνία 7 Μαρτίου 1996, οι αρχές του ΗΒ υποστήριξαν την άποψη ότι το φυλλάδιο οδηγιών δεν ήταν παραπλανητικό. Εντούτοις, σε συνάντηση με υπαλλήλους της ΓΔ XXIV στις 26 Ιουλίου 1996, οι αρχές του ΗΒ έδειξαν ότι είναι πρόθυμες να τροποποιήσουν το κείμενο του φυλλαδίου. Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη το νέο κείμενο, το οποίο ανακοινώθηκε στις 10 Οκτωβρίου 1996, αποφάσισε να κλείσει το φάκελο στις 19 Μαρτίου 1997, διότι έκρινε ότι το ΗΒ δεν παραβίαζε το κοινοτικό δίκαιο. Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε γι' αυτή την απόφαση και τους λόγους που την υπαγόρευαν με επιστολή από 7 Οκτωβρίου 1997, η οποία περιελάμβανε σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες για τα ζητήματα που έθεσε ο καταγγέλλων σχετικά με το θέμα της επιβολής κυρώσεων.

Στη γνώμη της, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης λύπη για την καθυστέρηση μεταξύ του κλεισίματος του φακέλου (19 Μαρτίου 1997) και της ενημέρωσης του καταγγέλλοντος για την εν λόγω απόφαση (7 Οκτωβρίου 1997).

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επέμεινε στους ισχυρισμούς για υπερβολική καθυστέρηση, άσχετες πληροφορίες και συμπαγνία για την διαστρέβλωση της έννοιας της οδηγίας. Επανάλαβε την άποψή του ότι η Επιτροπή είχε αγνοήσει τον κύριο ισχυρισμό του σχετικά με τη σημασία της ακριβούς διατύπωσης της οδηγίας. Από την άποψη αυτή, έκρινε ότι η αναθεωρημένη διατύπωση του φυλλαδίου οδηγιών του ΥΕΒ δεν ήταν καλύτερη από την αρχική.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθεί η Επιτροπή για τη διεκπεραίωση καταγγελιών που αφορούν παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου από τα κράτη μέλη

- 1.1 Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή έκλεισε το φάκελό της για την καταγγελία το Μάρτιο 1997. Τον Απρίλιο 1997, ο Διαμεσολαβητής άρχισε έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας σχετικά με τις δυνατότητες βελτίωσης της ποιότητας των διοικητικών διαδικασιών που ακολουθεί η Επιτροπή για τη διεκπεραίωση καταγγελιών σχετικά με παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου από κράτη μέλη.⁽¹⁾ Κατά την έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας, η Επιτροπή δήλωσε ότι είχε υιοθετήσει εσωτερικό διαδικαστικό κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο η απόφαση για κλείσιμο του φακέλου χωρίς να αναληφθεί κάποιου είδους δράση, ή για κίνηση επίσημης διαδικασίας παραβίασης πρέπει να λαμβάνεται για κάθε καταγγελία μέσα σε προθεσμία το πολύ ενός έτους από την ημερομηνία καταχώρησης, εκτός ειδικών περιπτώσεων, οι λόγοι για τις οποίες πρέπει να αναφέρονται.

1 303/97/PD, περιέχεται στην Ετήσια Έκθεση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή για το 1997 σελ. 270-274. Βλ. και 15η Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής για την Παρακολούθηση της Εφαρμογής του Κοινοτικού Δικαίου (1997), Εισαγωγή σελ. III-IV (COM (1998) 317 τελικό).

- 1.2 Επιπλέον, η Επιτροπή ανέλαβε τη δέσμευση να εξασφαλίζει ότι ο καταγγέλλων θα ενημερώνεται για την πρόθεσή της να κλείσει μια υπόθεση, εκτός από τις περιπτώσεις προδήλως αβασίμων καταγγελιών και τις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει απάντηση εκ μέρους του καταγγέλλοντος. Φαίνεται συνεπώς ότι σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, όπου η Επιτροπή καταλήγει ότι δεν υπάρχει παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, οι καταγγέλλοντες πρέπει να διαθέτουν τη δυνατότητα να προβάλλουν απόψεις και επικρίσεις σχετικά με τη γνώμη της Επιτροπής, πριν η Επιτροπή καταλήξει στο τελικό συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει παραβίαση.

2 Η καταγγελία για υπερβολική καθυστέρηση

- 2.1 Στην προκειμένη περίπτωση, το χρονικό διάστημα μεταξύ της καταχώρησης της καταγγελίας και της απόφασης της Επιτροπής να κλείσει το φάκελο ήταν μεγαλύτερο των δύο ετών. Στη γνώμη της, η Επιτροπή εξέφρασε τη λύπη της για τη νέα καθυστέρηση (σχεδόν επτά μηνών), πριν ενημερωθεί ο καταγγέλλων για την εν λόγω απόφαση.
- 2.2 Η υιοθέτηση από την Επιτροπή του εσωτερικού κανόνα που αναφέρεται στην παράγραφο 1.1 ανωτέρω και η δέσμευση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.2 θα έπρεπε να αποτρέψουν τη μη απαραίτητη καθυστέρηση κατά τη διεκπεραίωση μελλοντικών καταγγελιών. Φαίνεται συνεπώς ότι η Επιτροπή έχει ήδη ενεργήσει για να εξασφαλίσει ότι οι μελλοντικές υποθέσεις θα διεκπεραιώνονται στο μισό περίπου χρόνο από ότι η προκειμένη υπόθεση. Ενόψει αυτής της δέσμευσης και έκφρασης της λύπης της Επιτροπής, όπως αναφέρεται ανωτέρω στην παράγραφο 2.1, δεν φαίνεται απαραίτητο να αναληφθεί περαιτέρω δράση από το Διαμεσολαβητή.

3 Ο ισχυρισμός ότι η επιστολή της Επιτροπής με ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1997 περιελάμβανε άσχετες πληροφορίες

- 3.1 Με την επιστολή της προς τον καταγγέλλοντα με ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 1997, η Επιτροπή τον ενημέρωσε ότι κατά τη γνώμη της, το τροποποιημένο κείμενο του φυλλαδίου οδηγιών του ΥΕΒ πληρούσε τις απαραίτητες απαιτήσεις σαφήνειας και ότι είχε αποφασίσει να μην δώσει συνέχεια στο θέμα. Όπως σημειώθηκε στην παράγραφο 1.2 ανωτέρω, οι καταγγέλλοντες θα πρέπει στο μέλλον να έχουν τη δυνατότητα να προβάλλουν απόψεις και επικρίσεις σχετικά με τη γνώμη της Επιτροπής, πριν τη λήψη της απόφασης για κλείσιμο του φακέλου.
- 3.2 Κατά τον καταγγέλλοντα, η Επιτροπή περιέλαβε στην επιστολή της άσχετο υλικό, και ιδίως τις συμπληρωματικές επεξηγήσεις σχετικά με το ότι δεν απαιτείται να προβλέπεται δυνατότητα καταναγκασμού για την επιβολή της οδηγίας 90/314 και την πληροφορία σχετικά με πρόταση νέας οδηγίας που θα απαιτεί τέτοιες διατάξεις.
- 3.3 Η καταγγελία προς την Επιτροπή με ημερομηνία 15 Αυγούστου 1995 έθετε ρητώς το θέμα της έλλειψης μέσω επιβολής της οδηγίας. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι ορθώς η Επιτροπή ασχολήθηκε με αυτό το θέμα στην επιστολή της προς τον καταγγέλλοντα. Επιπλέον, δεν φαίνεται ανάρμοστο για την Επιτροπή να προσφέρει πληροφορίες σχετικά με νομοθετικές προτάσεις για την επιβολή της νομοθεσίας.
- 3.4 Συνεπώς, δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης σχετικά με την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.

4 Ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή δεν χειρίστηκε προσηκόντως τα θέματα που έθεσε η καταγγελία και συνήργησε στην παράλειψη της κυβέρνησης του ΗΒ να εφαρμόσει κατά ενδεδειγμένο και ουσιαστικό τρόπο την οδηγία 90/314

- 4.1 Ο κύριος ισχυρισμός του καταγγέλλοντος σχετικά με την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορά το ότι το φυλλάδιο οδηγιών του ΥΕΒ δεν αναπαράγει ακριβώς τη διατύπωση της οδηγίας και του κανονισμού μεταφοράς της στην εθνική νομοθεσία. Ισχυρίζεται ότι, εξ αυτού του λόγου, τα πρακτορεία οργανωμένων ταξιδιών περιλαμβάνουν συχνά στις συμβάσεις τους διατάξεις που είναι άκυρες σύμφωνα με την οδηγία και τον κανονισμό μεταφοράς της στην εθνική νομοθεσία και ότι ο καταναλωτής στερείται έτσι της προστασίας που αποσκοπεί να παράσχει η οδηγία. Κατά τον καταγγέλλοντα, η Επιτροπή δεν χειρίστηκε ικανοποιητικά την καταγγελία του, ενώ εγκρίνοντας την αναθεωρημένη διατύπωση του φυλλαδίου οδηγιών του ΥΕΒ, είχε συνεργήσει στην παράλειψη της κυβέρνησης του ΗΒ να εφαρμόσει κατά ενδεδειγμένο και ουσιαστικό τρόπο την οδηγία 90/314.
- 4.2 Στη γνώμη της, η Επιτροπή αναφέρεται στην επιστολή προς τον καταγγέλλοντα με ημερομηνία 21 Ιανουαρίου 1998 σε απάντηση επιστολής του με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 1997. Στην επιστολή του, ο καταγγέλλων εξηγούσε τους λόγους για τους οποίους θεωρούσε απαράδεκτη την αναθεωρημένη διατύπωση του φυλλαδίου οδηγιών. Η Επιτροπή δήλωσε στην απάντησή της ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται απλώς να μεταφέρουν στην εσωτερική νομοθεσία και να εφαρμόζουν την οδηγία 90/134 και δεν έχουν καμία υποχρέωση να δημοσιεύουν και να διανέμουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με αυτή. Συνεπώς, το φυλλάδιο οδηγιών μπορεί να θεωρηθεί ότι παραβιάζει την οδηγία μόνον αν θέτει σε σοβαρό κίνδυνο το σκοπό της, πράγμα που δεν φαίνεται να συμβαίνει. Στην απάντησή της, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την άποψη ότι δεν φαίνεται απαραίτητο να θεσπιστούν διατάξεις επιβολής, διότι αν μια σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού δεν καθορίζει επακριβώς τον τρόπο υπολογισμού της αναθεωρημένης τιμής, η κύρωση είναι απλώς ότι ο διοργανωτής δεν δικαιούται επιπρόσθετη πληρωμή κατ' απόλυτη συμφωνία με το άρθρο 4 (4) (α) της οδηγίας.
- 4.3 Συνεπώς, η Επιτροπή απάντησε στα επιχειρήματα που προέβαλε ο καταγγέλλων. Κατέστησε σαφές ποιές θεωρεί ότι είναι οι νομικές υποχρεώσεις των κρατών μελών και γιατί θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν παραβιάζει το κοινοτικό δίκαιο. Ο Διαμεσολαβητής δεν διαθέτει κάποιο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι η αξιολόγηση των εν λόγω θεμάτων από την Επιτροπή αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.
- 4.4 Η αλληλογραφία μεταξύ του καταγγέλλοντος και της Επιτροπής (η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4.2 ανωτέρω) αντιηλλάγη αφού η Επιτροπή είχε ήδη κλείσει το φάκελο της καταγγελίας. Όπως υπογραμμίστηκε στην παράγραφο 1.2 ανωτέρω, στο μέλλον οι καταγγέλλοντες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβάλλουν απόψεις και επικρίσεις σχετικά με τη γνώμη της Επιτροπής, πριν η τελευταία αποφασίσει δεσμευτικά ότι δεν υπάρχει παραβίαση.
- 4.5 Ενόψει των ανωτέρω, δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης σχετικά με την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με την καταγγελία, δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ: ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΛΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1116/97/BB κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

H ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1997, ο κ. Κ. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με τη Διαδικασία Επιλογής COM/R/A/183 και την απόφαση του Συμβουλίου Επιλογής να διορίσει άλλον υποψήφιο στη θέση, παρά το ότι ο καταγγέλλων είχε περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων.

Ο καταγγέλλων ήταν υποψήφιος στη Διαδικασία Επιλογής COM/R/A/183. Στις 3 Μαρτίου 1997, η Επιτροπή τον ενημέρωσε ότι είχε περιληφθεί σε πίνακα επιτυχόντων ο οποίος ίσχυε έως τις 31 Δεκεμβρίου 1997. Στην καταγγελία του, ο κ. Κ. ισχυρίστηκε ότι η θέση είχε δημιουργηθεί στην πραγματικότητα για τον κ. Η., παρόλο που, κατά τον καταγγέλλοντα, ο κ. Η. δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που έθετε η προκήρυξη της κενής θέσης, δεν διέθετε επαγγελματική εμπειρία 15 ετών στον τομέα, ούτε περισσότερα προσόντα από τους λοιπούς υποψηφίους.

Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι απέστειλε φαξ στην Επιτροπή στις 15 Αυγούστου 1997, στο οποίο έθετε ερωτήσεις σχετικά με την πλήρωση της θέσης. Ισχυρίστηκε επίσης ότι η προκήρυξη απαιτούσε φινλανδική εθνικότητα για να αποκλείσει πιθανούς υποψηφίους από άλλα κράτη μέλη. Συνεπώς, κανείς εκτός του κ. Η. δεν είχε πραγματικές πιθανότητες διορισμού. Τέλος, ισχυρίστηκε ότι δεν ενημερώθηκε για το διορισμό που πραγματοποιήθηκε βάσει της Διαδικασίας Επιλογής COM/R/A/183.

H ΕΡΕΥΝΑ

H γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Η γνώμη της Επιτροπής μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

Η Διαδικασία Επιλογής COM/R/A/183, η οποία αποσκοπούσε στη δημιουργία πίνακα επιτυχόντων για θέση επικεφαλής μονάδας του Κοινού Κέντρου Ερευνών του Petten, ήταν απολύτως διαφανής, αντικειμενική και δίκαιη.

Ο προαναφερόμενος πίνακας επιτυχόντων καταρτίστηκε από το Συμβούλιο Επιλογής το οποίο ενήργησε εντός των πλαισίων της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει. Βάσει του εν λόγω πίνακα, και ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή έπρεπε να επιλέξει τους υποψηφίους οι οποίοι πληρούσαν τις προϋποθέσεις που έτασσε η προκήρυξη.

Παρουσιάστηκαν πέντε υποψήφιοι. Αφού εξέτασε τους φακέλους, το Συμβούλιο Επιλογής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δύο υποψήφιοι δεν πληρούσαν τα κριτήρια που περιέγραφε η προκήρυξη. Τρεις υποψήφιοι κλήθηκαν σε συνέντευξη και το Συμβούλιο αποφάσισε ομοφώνως να προτείνει να περιληφθούν στον πίνακα επιτυχόντων ο κ. Η και ο κ. Κ.

Στις 9 Απριλίου 1997, το Συμβούλιο Επιλογής συνεδρίασε στην Ispra για να εξετάσει τις δύο αιτήσεις. Το Συμβούλιο έκρινε και τους δύο υποψηφίους κατάλληλους για τη θέση, υπογραμμίζοντας ότι ο κ. Η. διέθετε περισσότερα προσόντα στο μάρκετινγκ και τη διαχείριση ερευνητικών σχεδίων για τη βιομηχανία. Η ειδικευση αυτή περιλαμβάνετο στην προκήρυξη της κενής θέσης.

Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, ενεργούσα εντός των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, διόρισε στη θέση τον κ. Η. Προέβη συννόμως σε επιλογή μεταξύ των δύο υποψηφίων.

Και οι τρεις υποψήφιοι που κλήθηκαν σε συνέντευξη πληρούσαν τα τυπικά κριτήρια που έτασσε η προκήρυξη της κενής θέσης. Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς, ο κ. Η. πληρούσε τα απαιτούμενα 15 χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας.

Το γεγονός ότι απαιτείτο φινλανδική εθνικότητα δεν είναι στοιχείο που αποδεικνύει ότι η θέση δημιουργήθηκε για τον κ. Η. Ο κανονισμός του Συμβουλίου αριθ. 626/95 θέσπισε ειδικά μέτρα, σύμφωνα με τα οποία μπορούν να διοργανώνονται ανοικτοί διαγωνισμοί έως την 31η Δεκεμβρίου 1999 για την πρόσληψη πολιτών των τριών νέων κρατών μελών.

Η Γραμματεία του Συμβουλίου Επιλογής ισχυρίστηκε ότι δεν έλαβε γνώση φαξ που έστειλε ο καταγγέλλων στις 15 Αυγούστου 1997.

Η Επιτροπή εξέφρασε λύπη για το γεγονός ότι ο καταγγέλλων δεν ενημερώθηκε για το διορισμό άλλου υποψηφίου στην εν λόγω θέση και δήλωσε ότι θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι δεν θα επαναληφθεί κάτι τέτοιο στο μέλλον.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επέμεινε στην καταγγελία του. Όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι ο ισχυρισμός ότι ο κ. Η. διέθετε περισσότερα προσόντα στο μάρκετινγκ και τη διαχείριση ερευνητικών σχεδίων για τη βιομηχανία ήταν αβάσιμος.

Όσον αφορά τα τυπικά κριτήρια, ισχυρίστηκε ότι ο κ. Η. δεν διέθετε 15ετή επαγγελματική εμπειρία σε όλους τους απαιτούμενους τομείς, αντιθέτως προς τον καταγγέλλοντα.

Ο καταγγέλλων δεν αμφισβήτησε την πολιτική πρόσληψης πολιτών από τα τρία νέα κράτη μέλη, αλλά ισχυρίστηκε ότι γνώριζε πολλούς Ευρωπαίους πολίτες με περισσότερα προσόντα για τη θέση από τον επιλεγέντα υποψήφιο.

Ο καταγγέλλων επέμεινε επίσης στον ισχυρισμό του ότι είχε αποστείλει φαξ στην Επιτροπή, αλλά ουδέποτε έλαβε κάποια πληροφορία για τα αποτελέσματα της επιλογής.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Διαδικασία επιλογής και τυπικά κριτήρια της προκήρυξης COM/R/A/183

- 1.1 Σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί να υιοθετήσει διαδικασία διαφορετική από τη διαδικασία διαγωνισμού για την πρόσληψη σε θέσεις οι οποίες απαιτούν ειδικά προσόντα.
- 1.2 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή είναι εκείνη που αξιολογεί αν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις που τάσσει η προκήρυξη της κενής θέσης και η αξιολόγηση μπορεί να αμφισβητηθεί μόνον σε περίπτωση εκδήλου σφάλματος.
- 1.3 Όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής και τα τυπικά κριτήρια που έθεσε η προκήρυξη COM/R/A/183, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή επί της

καταγγελίας προέκυψε ότι το Συμβούλιο Επιλογής είχε ενεργήσει σύμφωνα με την προκήρυξη της κενής θέσης.

- 1.4 Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν διαπίστωσε περίπτωση κακής διοίκησης όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής και τα τυπικά κριτήρια που εφάρμοσε το Συμβούλιο Επιλογής.

2 Προϋπόθεση εθνικότητας

Το Συμβούλιο Επιλογής δικαιούτο να επιβάλλει προϋπόθεση συγκεκριμένης εθνικότητας σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου 626/95, ενώ δεν φαίνεται να υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν τον ισχυρισμό ότι έγινε κατάχρηση της εν λόγω δυνατότητας για να ωφεληθεί συγκεκριμένος υποψήφιος. Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν διαπιστώθηκε περίπτωση κακής διοίκησης όσον αφορά την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

3 Εικαζόμενη απώλεια επιστολής και φαξ υποψηφίου

- 3.1 Ο Διαμεσολαβητής υπογράμμισε ότι σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, οι αιτήσεις παροχής πληροφοριών απαιτείται να απαντώνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- 3.2 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι είχε αποστείλει φαξ στη Γραμματεία των Επιτροπών Επιλογής Έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 16 Αυγούστου 1997, ζητώντας πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης. Η Επιτροπή εξήγησε στην πρώτη γνώμη της ότι δεν είχε ανεύρει το φαξ της 15ης Αυγούστου 1997. Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επέμεινε στον ισχυρισμό του.
- 3.3 Ο Διαμεσολαβητής δεν διαπίστωσε στοιχεία που να αντικρούουν τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι δεν έλαβε το φαξ. Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν προέκυψε κρούσμα κακής διοίκησης όσον αφορά την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.

4 Παράλειψη ενημέρωσης για την πλήρωση θέσης

- 4.1 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, υποψήφιος σε διαδικασία επιλογής το όνομα του οποίου περιλαμβάνεται σε πίνακα επιτυχόντων ενημερώνεται για την πλήρωση της θέσης. Σημείωσε επίσης ότι η Επιτροπή εξέφρασε τη λύπη της για το ότι ο καταγγέλλων δεν ενημερώθηκε για το διορισμό άλλου υποψηφίου στην εν λόγω θέση και ότι θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι δεν θα επαναληφθεί κάτι τέτοιο στο μέλλον.
- 4.2 Ενόψει των εν λόγω στοιχείων και λαμβανομένου υπόψη ότι η Επιτροπή εξέφρασε τη λύπη της για την παράλειψή της να ενημερώσει τον καταγγέλλοντα και ότι θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι δεν θα σημειωθεί ανάλογη παράλειψη στο μέλλον, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν προέκυψε περίπτωση κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή δεν φαίνεται να υπήρξε κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 272/98/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάρτιο 1997, ο κ. Ρ. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή κατά της Επιτροπής ισχυριζόμενος ότι η Επιτροπή δεν είχε εξασφαλίσει ότι οι ιταλικές αρχές δεν θα εφαρμόζουν διακρίσεις εις βάρος μη Ιταλών πολιτών που αναζητούν εργασία ως διδάσκαλοι στο Νότιο Τυρόλο και δεν του είχε απαντήσει για το θέμα.

Στις αρχές του 1996, ο καταγγέλλων, ο οποίος είναι Αυστριακός πολίτης, είχε συμβουλευθεί τον υπάλληλο του Euro-Jus στην Αντιπροσωπεία της Επιτροπής στην Αυστρία για θέμα διακρίσεων στην πρόσβαση σε απασχόληση σε δημόσια θέση διδασκάλου στην βόρεια ιταλική περιφέρεια του Νοτίου Τυρόλου. Από τις πληροφορίες που δόθηκαν, φαίνεται ότι για την πρόσληψη απαιτείτο γερμανική μητρική γλώσσα, αλλά λόγω πολύπλοκου συστήματος μοριών, οι μη Ιταλοί υποψήφιοι δεν είχαν ίσες ευκαιρίες να προσληφθούν.

Ο υπάλληλος του Euro-Jus ερεύνησε το θέμα και ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι το αίτημά του διαβιβάστηκε στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής για περαιτέρω διερεύνηση και ότι θα ελάμβανε απάντηση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Εντούτοις, ο καταγγέλλων δεν έλαβε απάντηση και κατήγγειλε το γεγονός στο Διαμεσολαβητή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι λόγω του μεγάλου αριθμού καταγγελιών που λαμβάνουν οι υπηρεσίες της για θέματα σχετικά με την πρόσβαση σε θέσεις δημοσίων υπαλλήλων στα κράτη μέλη, η επιστολή του καταγγέλλοντος δεν απαντήθηκε εγκαίρως. Η Επιτροπή εξέφρασε τη λύπη της για την εν λόγω καθυστέρηση. Στις 27 Ιουνίου 1997, απεστάλη στον καταγγέλλοντα λεπτομερής επιστολή.

Επιπλέον, η Επιτροπή δήλωσε ότι έχει πλήρη συνείδηση των ειδικών προβλημάτων πρόσβασης σε απασχόληση στην Επαρχία του Μπολζάνο στο Νότιο Τυρόλο. Η Επιτροπή ήλθε επισήμως σε επαφή για το θέμα αυτό με τις ιταλικές αρχές στις 30 Αυγούστου 1996. Στην απάντησή της, η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι οι αρχές του Μπολζάνο είχαν αναλάβει να άρουν όλα τα εμπόδια στην πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ σε θέσεις δημοσίων υπαλλήλων.

Επιπλέον, η Επιτροπή ανέλαβε να φέρει τη συγκεκριμένη υπόθεση του καταγγέλλοντος υπόψη των ιταλικών αρχών και να τους υπενθυμίσει τη δέσμευση που είχαν αναλάβει.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύμφωνα με τη Συνθήκη ΕΚ, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εξουσιοδοτείται να ερευνά πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης μόνον στις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών. Το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή προβλέπει ρητώς ότι καμία άλλη ενέργεια άλλης αρχής ή προσώπου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας προς το Διαμεσολαβητή. Οι έρευνες του Διαμεσολαβητή επί της προκειμένης καταγγελίας εστράφησαν συνεπώς στην εξέταση του αν υπήρξε κακή διοίκηση στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

1 Όσον αφορά την παράλειψη απάντησης, φαίνεται ότι η Επιτροπή απέστειλε λεπτομερή απαντητική επιστολή στον καταγγέλλοντα στις 27 Ιουνίου 1997. Η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι η επιστολή του καταγγέλλοντος έπρεπε να είχε απαντηθεί ενωρίτερα και εξέφρασε τη λύπη της για την καθυστέρηση. Συνεπώς, η εν λόγω πτυχή της καταγγελίας φαίνεται να διευθετήθηκε.

2 Όσον αφορά τις απαιτήσεις για την πρόσβαση σε θέση δημοσίου υπαλλήλου στην Επαρχία του Μπολζάνο, φαίνεται ότι η Επιτροπή γνωρίζει το πρόβλημα και έχει έλθει σε επαφή με τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Οι ιταλικές αρχές απάντησαν στην Επιτροπή αναγγέλοντας την επίσημη δέσμευσή τους να άρουν όλα τα εμπόδια για τους πολίτες της ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση σε θέσεις δημοσίων υπαλλήλων. Επιπλέον, η Επιτροπή ανέλαβε να επιστήσει την προσοχή τους στην ατομική περίπτωση του καταγγέλλοντος. Φαίνεται, συνεπώς, ότι η Επιτροπή έλαβε ενεργά μέτρα για να βελτιώσει την τρέχουσα κατάσταση της πρόσβασης σε θέσεις δημοσίων υπαλλήλων γενικά, αλλά και ειδικότερα, γνωστοποιώντας την περίπτωση του καταγγέλλοντος απευθείας στις αρμόδιες αρχές.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.1.4 Η Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΥΕΕΕΚ: ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1077/4.12.96/MG/D/VK/OV κατά της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. G. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με το σύστημα διανομής της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΥΕΕΕΚ).

Ο καταγγέλλων είναι προμηθευτής κοινοτικής τεκμηρίωσης στη Γερμανία και λαμβάνει υλικό από την ΥΕΕΕΚ μέσω του κεντρικού προμηθευτή στη Γερμανία, Bundesanzeiger. Ο κύριος ισχυρισμός του είναι ότι, σε σύγκριση με την προηγούμενη κατάσταση, όπου οι πολίτες μπορούσαν να παραγγείλουν κοινοτικό υλικό απευθείας από την ΥΕΕΕΚ, το ισχύον σύστημα διανομής, όπου μπορούν να παραγγείλουν μόνον από την Bundesanzeiger, δεν λειτουργεί αποτελεσματικά. Ισχυρίστηκε ιδίως ότι, μερικές φορές, τα έγγραφα δεν είναι διαθέσιμα, καθώς και ότι οι τιμές είναι υπερβολικά υψηλές. Επέκρινε επίσης την πρόσβαση σε έγγραφα μέσω του Internet, η οποία δεν είναι προσιτή σε όλους τους πολίτες.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της ΥΕΕΕΚ

Ο καταγγέλλων απέστειλε την καταγγελία του, η οποία απευθυνόταν στο Διαμεσολαβητή, στην ΥΕΕΕΚ. Η ΥΕΕΕΚ διαβίβασε την καταγγελία στο Διαμεσολαβητή μαζί με τη γνώμη της επ' αυτής.

Στη γνώμη της, η ΥΕΕΕΚ ανέφερε ότι είναι απαραίτητο να διανέμονται οι εκδόσεις και τα έγγραφα μέσω δικτύου εθνικών διανομών, εφόσον η ίδια η ΥΕΕΕΚ είναι αδύνατον να διεκπεραιώνει όλες τις παραγγελίες. Σκοπός αυτού του συστήματος είναι επίσης να βρίσκεται πιο κοντά στους πολίτες. Η ΥΕΕΕΚ επεσήμανε επίσης ότι, λόγω του μεγάλου αριθμού των εκδόσεων (15.000 υπάρχοντες τίτλοι και 700 νέες εκδόσεις ετησίως), είναι αδύνατον όλοι οι τίτλοι να είναι διαθέσιμοι ανά πάσα στιγμή σε όλα τα

εθνικά σημεία πώλησης. Συνεπώς, είναι κατανοητό ότι μερικές από τις εκδόσεις που ήθελε να παραγγείλει ο καταγγέλλων δεν ήσαν διαθέσιμες. Ωστόσο, η ΥΕΕΕΚ υπογράμμισε ότι προωθεί συνεχώς ταχεία εξυπηρέτηση των πελατών.

Όσον αφορά το κόστος εγγράφων όπως τα έγγραφα COM, η ΥΕΕΕΚ παρατήρησε ότι οι τιμές διαφέρουν από χώρα σε χώρα λόγω της διαφοράς κόστους ζωής στα κράτη μέλη και των διαφορών μέσων που χρησιμοποιούν οι εθνικές υπηρεσίες. Η ΥΕΕΕΚ προσέθεσε ότι, στο δίλημμα μεταξύ πώλησης και δωρεάν διανομής των εγγράφων, η σημερινή πολιτική των θεσμικών οργάνων και των περισσότερων κρατών μελών βασίζεται στην πώληση. Παρατήρησε επίσης ότι θα δημιουργήσει σύντομα υπηρεσία «παράδοσης εγγράφων» την οποία θα διαχειρίζεται κεντρικά το EUDOR, θα περιλαμβάνει την Επίσημη Εφημερίδα, τα έγγραφα COM και άλλες συλλογές και θα χρεώνει τις ίδιες τιμές για υπηρεσίες προς τους πολίτες όλων των κρατών μελών.

Όσον αφορά την πρόσβαση μέσω του Internet, η ΥΕΕΕΚ δήλωσε ότι χρησιμοποιείται παράλληλα προς άλλα μέσα πρόσβασης σε έγγραφα και δεν τα αποκλείει.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επανέλαβε τις επικρίσεις του σχετικά με τις δυσκολίες για την παροχή ορισμένων πληροφοριών σχετικών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και με το γεγονός ότι το ισχύον σύστημα προμήθειας δεν βρίσκεται κοντά στον πολίτη. Ο καταγγέλλων επέκρινε περαιτέρω το γεγονός ότι οι πληροφορίες πωλούνται επί κέρδει. Κατ' αυτόν, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ενεργούν ως εμπορικοί οργανισμοί πωλώντας τις πληροφορίες τους, πράγμα αντίθετο προς τη φιλοσοφία δημόσιου οργανισμού.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Οι ισχυρισμοί σχετικά με το σύστημα προμήθειας και τα προβλήματα εξεύρεσης ορισμένων εγγράφων

Η ΥΕΕΕΚ δικαιολόγησε το σύστημα διανομής μέσω εθνικών γραφείων που προμηθεύουν τα έγγραφα με την ανάγκη αποκέντρωσης λόγω του ότι η ίδια δεν είναι δυνατόν να διεκπεραιώνει μόνη όλες τις αιτήσεις. Υπογράμμισε επίσης ότι προωθεί διαρκώς ταχεία εξυπηρέτηση των πελατών. Παρατήρησε, εντούτοις, ότι είναι αδύνατον να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή όλα τα έγγραφα σε όλες τις εθνικές υπηρεσίες, λόγω του μεγάλου αριθμού εκδόσεων. Ο Διαμεσολαβητής κρίνει ότι ο αριθμός των εκδόσεων της ΥΕΕΕΚ αποτελεί ισχυρό λόγο για την προσωρινή έλλειψη ορισμένων τίτλων. Συνεπώς, το γεγονός ότι ορισμένες εκδόσεις τις οποίες ζήτησε ο καταγγέλλων δεν ήσαν αμέσως διαθέσιμες στη Γερμανία δεν μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση κακής διοίκησης.

2 Οι ισχυρισμοί σχετικά με την τιμή των εγγράφων και την πρακτική πωλήσεων της ΥΕΕΕΚ

- 2.1 Ο καταγγέλλων εξέφρασε επικρίσεις για τις τιμές των εγγράφων και το γεγονός ότι η ΥΕΕΕΚ πωλεί τα έγγραφα, αντί να τα παρέχει δωρεάν. Η ΥΕΕΕΚ παρατήρησε ότι η τρέχουσα πολιτική των θεσμικών οργάνων είναι να πωλούν τα έγγραφα, και όχι να τα παρέχουν δωρεάν. Ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε ότι η ΥΕΕΕΚ γνωρίζει ότι οι τιμές ενδέχεται να διαφέρουν από ένα κράτος μέλος σε άλλο λόγω της διαφοράς του κόστους ζωής και ότι θα δημιουργήσει σύντομα υπηρεσία «παράδοσης εγγράφων» η οποία θα εγγυάται ίδιες τιμές για όλους τους πολίτες.
- 2.2 Λαμβανομένου υπόψη του στόχου κάλυψης του κόστους παραγωγής και διανομής των εγγράφων, η πολιτική τιμών της ΥΕΕΕΚ δεν φαίνεται να βασίζεται σε αυθαίρετα ή παράλογα κριτήρια. Συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση κακής διοίκησης.

Ενόψει των εν λόγω πορισμάτων, δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της ΥΕΕΕΚ. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

(Βλ. επίσης Απόφαση επί της καταγγελίας 269/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.)

3.2 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ ΓΙΑ ΑΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

3.2.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Απόφαση επί των συνεξετασθεισών καταγγελιών 971/24.10.96/UK/PD, 1039/22.11.96/SW/PD, 1111/31.12.96/DK/PD και 48/97/PD κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Μεταξύ Οκτωβρίου 1996 και Ιανουαρίου 1997, ο Διαμεσολαβητής έλαβε τέσσερις διαφορετικές καταγγελίες σχετικά με το σύστημα αποζημιώσεων που εφαρμόζει για τα μέλη του το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Φεβρουάριο 1997, ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τους καταγγέλλοντες ότι οι καταγγελίες τους θα συνεξετάζοντο και ότι η έρευνα δεν θα αφορούσε την εξέταση θεμάτων σχετικών με συγκεκριμένους βουλευτές, δεδομένου ότι η εντολή του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή περιορίζεται σε κοινοτικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς.

Το γενικό υπόβαθρο των καταγγελιών ήταν αναφορές στα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το σύστημα αποζημιώσεων του Κοινοβουλίου. Ανεφέρετο ότι οι δημόσιοι πόροι δαπανώντο ανεξέλεγκτα.

Σε αυτή τη βάση, οι καταγγέλλοντες προέβαλαν ουσιαστικά δύο στενά συνδεδεμένα παράπονα. Το πρώτο παράπονο αφορούσε το ότι το σύστημα αποζημιώσεων που είχε θεσπίσει το Κοινοβούλιο ήταν παράνομο και αντίθετο προς της αρχές της καλής δημοσιονομικής διαχείρισης. Ειδικότερα, ισχυρίστηκαν ότι το σύστημα που είχε θεσπίσει το Κοινοβούλιο αποσκοπούσε στην καταστρατήγηση των κανόνων που διέπουν την πληρωμή των βουλευτών. Σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες, από τα άρθρα 21 και 22 του Πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τον κανονισμό του Συμβουλίου που θεσπίστηκε στη συνέχεια, προκύπτει *ex contrario* ότι οι βουλευτές δεν πληρώνονται από την Κοινότητα: οι βουλευτές πρέπει να πληρώνονται από το κράτος μέλος στο οποίο εκλέγονται. Σύμφωνα και πάλι με τους καταγγέλλοντες, επειδή φάνηκε ότι αυτό το σύστημα αμοιβής δεν ήταν ικανοποιητικό, το Κοινοβούλιο θέσπισε το γενναιόδωρο σύστημα αποζημιώσεων το οποίο χρησιμεύει ως συγκαλυμμένη μορφή αμοιβής, διότι οι κανόνες δεν εξαρτούν την καταβολή αποζημιώσεων από την υποβολή δικαιολογητικών.

Το δεύτερο παράπονο αφορούσε το ότι οι ισχύοντες κανόνες δεν εφαρμόζονται προσηκόντως, με αποτέλεσμα οι βουλευτές να λαμβάνουν αποζημιώσεις χωρίς να τους ζητείται να αιτιολογήσουν την εργασία ή τη δαπάνη που υποτίθεται ότι καλύπτει η αποζημίωση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στη γνώμη του, το Κοινοβούλιο ανέφερε ότι στις 10 Ιουλίου 1997, το Προεδρείο του Κοινοβουλίου είχε λάβει τις ακόλουθες αποφάσεις:

«— δημιουργία συστήματος για το διαρκή έλεγχο των αποζημιώσεων ταξιδίων μέσω της υποβολής αποδεικτικών εγγράφων, που να καλύπτει όλα

τα μέσα μεταφοράς και όλα τα μέλη αδιακρίτως. Οι προτεινόμενες λεπτομέρειες εφαρμογής του εν λόγω συστήματος θα καταρτιστούν από τους Κοσμήτορες και θα υποβληθούν προς έγκριση στο Προεδρείο,

– όσον αφορά το δικαίωμα καταβολής αποζημίωσης διαβίωσης στις Βρυξέλλες, να προβλεφθεί από τούδε και στο εξής η υπογραφή μοναδικού κεντρικού βιβλίου,

– όσον αφορά την αποζημίωση διαβίωσης κατά τις συνεδριάσεις της ολομελείας στο Στρασβούργο, αρχή σύνδεσης του δικαιώματος καταβολής της εν λόγω αποζημίωσης με τη συμμετοχή στις ονομαστικές ψηφοφορίες. Οι Κοσμήτορες θα υποβάλουν στο Προεδρείο πρόταση για τις ακριβείς λεπτομέρειες εφαρμογής,

– συμφωνείται κατ' αρχήν να επανεξεταστούν όλες οι πτυχές της μεθόδου υπολογισμού της χιλιομετρικής αποζημίωσης, ακόμα και μέσω της πιθανής θέσπισης τρίτης ζώνης βάσει προτάσεως που θα υποβάλουν στο Προεδρείο οι Κοσμήτορες.»

Επιπλέον, το Κοινοβούλιο ανακοίνωσε ότι στις 15 Σεπτεμβρίου 1997, το Προεδρείο υιοθέτησε την ακόλουθη εκτελεστική διάταξη:

«Στην περίπτωση Βουλευτών που έχουν πραγματοποιήσει έστω και μέρος του ταξιδιού με δημόσια μεταφορικά μέσα, το αποδεικτικό που πρέπει να υποβάλλεται είναι, για αεροπορικά ταξίδια, η κάρτα επιβίβασης. Αν δεν έχει εκδοθεί κάρτα επιβίβασης, το αποδεικτικό που πρέπει να υποβάλλεται είναι το αεροπορικό εισιτήριο, ή αντίγραφό του. Σε περίπτωση σιδηροδρομικών ταξιδιών, το έγγραφο που πρέπει να υποβάλλεται είναι το σιδηροδρομικό εισιτήριο, ή, αν το εισιτήριο απαιτείται για άλλο ταξίδι, αντίγραφο του εισιτηρίου επικυρωμένο από το Ταμείο.

Σε περίπτωση ταξιδιού που πραγματοποιείται με ιδιωτικό αυτοκίνητο, ο Βουλευτής πρέπει να υποβάλει προσωπική δήλωση που να περιλαμβάνει τον αριθμό κυκλοφορίας του αυτοκινήτου του, τη χιλιομετρική ένδειξη στην αρχή και στο τέλος του ταξιδιού, το δρομολόγιο που ακολουθήθηκε και τον ακριβή χώρο στάθμευσης του αυτοκινήτου στο χώρο εργασίας του Κοινοβουλίου.

Στις 23 Οκτωβρίου 1997, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απέστειλε σημείωμα σε κάθε βουλευτή ξεχωριστά, στο οποίο εξηγούσε τις συνέπειες της διάταξης της 15ης Σεπτεμβρίου 1997. Το σημείωμα ανέφερε, μεταξύ άλλων:

«Πιστεύω ότι οι βουλευτές θα συμφωνήσουν με την άποψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει κάθε συμφέρον να αποδείξει στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι τα ποσά που καταβάλλονται στους βουλευτές για αποζημιώσεις υπόκεινται σε πρόσφορους ελέγχους και διαφάνεια, σύμφωνα με τα ψηφίσματα επί του προϋπολογισμού του που ενέκρινε το Κοινοβούλιο το Δεκέμβριο 1996 και τον Ιούνιο 1997.

Πρακτικά, το νέο σύστημα θα τεθεί σε εφαρμογή από τις 3 Νοεμβρίου 1997. Θα απαιτεί από κάθε βουλευτή (συμεριλαμβανομένου του Προέδρου) να υποβάλλει στο Ταμείο των βουλευτών αποδείξεις για το ότι πραγματοποιήθηκε όντως κάθε ταξίδι για το οποίο ζητείται αποζημίωση. Αυτές οι αποδείξεις πρέπει να καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των ταξιδιών που όντως πραγματοποιούνται. Θα έχουν τη μορφή αεροπορικών καρτών επιβίβασης για κάθε αεροπορικό ταξίδι ξεχωριστά, σιδηροδρομικών εισιτηρίων για τα σιδηροδρομικά ταξίδια, ή προσωπικής δήλωσης όταν το ταξίδι πραγματοποιείται με ιδιωτικό αυτοκίνητο ή άλλο μεταφορικό μέσο. Η προσωπική δήλωση για τα ταξίδια έχει συνταχθεί κατά τρόπο που να μπορεί να ελέγχεται. Σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις, όταν η αεροπορική εταιρεία δεν

εκδίδει κατά συνήθη πρακτική κάρτες επιβίβασης, πρέπει να υποβάλλεται αντίγραφο του σχετικού αεροπορικού εισιτηρίου.»

Τέλος, στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1997, το Προεδρείο του Κοινοβουλίου θέσπισε την ακόλουθη διάταξη σχετικά με το δικαίωμα των βουλευτών να λαμβάνουν ημερήσια αποζημίωση:

«Οι ημερήσιες αποζημιώσεις των βουλευτών που απουσιάζουν επί περισσότερες από τις μισές ονομαστικές ψηφοφορίες που διεξάγονται την Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη των περιόδων συνόδου που πραγματοποιούνται στο Στρασβούργο και την Πέμπτη των περιόδων συνόδου που πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες μειώνονται κατά 50%. Σε περίπτωση που δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν σε ονομαστική ψηφοφορία, οι βουλευτές μπορούν να δηλώνουν ότι είναι παρόντες.»

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι αναφερόμενες ημέρες της εβδομάδας είναι εκείνες κατά τις οποίες συζητούνται νομοθετικά θέματα. Επιπλέον, οι βουλευτές που είναι παρόντες μόνο κατά το ήμισυ της συνόδου της ολομέλειας χάνουν το 50% των γενικών εξόδων τους. Σύμφωνα με το Κοινοβούλιο, ως αποτέλεσμα των εν λόγω μέτρων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα καταστεί το πλέον απαιτητικό κοινοβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την παρουσία των μελών του στις συνόδους της ολομέλειας.

Οι παρατηρήσεις των καταγγελόντων

Στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν, θεωρήθηκε καλό ότι το Κοινοβούλιο είχε υιοθετήσει νέους κανόνες για το θέμα. Ωστόσο, εκφράστηκε ανησυχία σχετικά με το ότι οι νέοι κανόνες δεν φαίνεται να περιλαμβάνουν κυρώσεις για τους βουλευτές που δεν συμμορφώνονται προς αυτούς.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Φαίνεται ότι υπό το φως της δημόσιας κριτικής και των καταγγελιών που κατατέθηκαν, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προχώρησε σε μεταρρύθμιση των σχετικών κανόνων, όπως προαναφέρεται. Οι καταγγέλλοντες, οι οποίοι κατέθεσαν παρατηρήσεις, φαίνονται ικανοποιημένοι γι' αυτό. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις δείχνουν σύμφωνες προς συμπεριφορά χρηστής διοίκησης.

Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε επίσης το γεγονός ότι στο Κοινοβούλιο υπάρχει δημοσιονομικός ελεγκτής, καθήκον του οποίου είναι να εξασφαλίζει, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της Κοινότητας, την τήρηση των αρχών της καλής δημοσιονομικής διαχείρισης.

- 2 Στα γραφεία των περισσότερων εθνικών Διαμεσολαβητών προβλέπεται, ή αποτελεί πάγια πρακτική, ο Διαμεσολαβητής να μην συνεχίζει την έρευνα όταν αποδεικνύεται ότι το ίδιο θέμα ερευνάται από ειδικό ελεγκτικό όργανο με τη λογική ότι το όργανο που έχει γενική αρμοδιότητα πρέπει να δίδει το προβάδισμα στο ειδικευμένο όργανο.

Προέκυψε ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο διενεργεί έλεγχο επί των δαπανών και του συστήματος αποζημιώσεων του Κοινοβουλίου.

Αξίζει να υπενθυμιστούν συνοπτικά τα χαρακτηριστικά του εν λόγω κοινοτικού θεσμικού οργάνου, το οποίο δημιούργησε η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 188Α της Συνθήκης, το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των λογαριασμών της Κοινότητας, ενώ το άρθρο 188Β προβλέπει ότι

«Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.

Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, δεν ζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή άλλον οργανισμό. Απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με τα καθήκοντά τους.»

Ετσι, το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι απολύτως ανεξάρτητο κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Το άρθρο 188Γ της Συνθήκης προσδιορίζει λεπτομερέστερα τα καθήκοντα και τις ελεγκτικές εξουσίες του Συνεδρίου. Το άρθρο 188Γ προβλέπει μεταξύ άλλων:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας...

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πραγματοποιήσεως των εσόδων και εξόδων και εξακριβώνει την καλή δημοσιονομική διαχείριση..

3. Ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, επί τόπου στα άλλα όργανα της Κοινότητας και στα κράτη μέλη...

Κάθε αναγκαίο έγγραφο ή πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής του Ελεγκτικού Συνεδρίου γνωστοποιείται σ' αυτό, αιτήσεί του, από τα άλλα όργανα της Κοινότητας...» (Υπογραμμίσεις του Διαμεσολαβητή).

Ετσι, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να θεωρηθεί ειδικευμένο όργανο επί θεμάτων κανονικότητας των δημοσίων δαπανών και αρχών καλής δημοσιονομικής διαχείρισης. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, ο έλεγχος που διενεργούσε την εποχή εκείνη το Ελεγκτικό Συνέδριο επικεντρώνετο σε αξιολόγηση του συστήματος αποζημιώσεων και δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του κατά πόσον το σύστημα συμφωνεί με το σχετικό κανονισμό του Κοινοβουλίου, με τους κοινοτικούς δημοσιονομικούς κανονισμούς και με τις αρχές της καλής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου επρόκειτο να περιληφθούν σε έκθεση που θα δημοσιοποιείτο σε εύθετο χρόνο.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν έκρινε δικαιολογημένη τη συνέχιση της έρευνας. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.3 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΥΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΡΓΑΝΟ

3.3.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΠΡΟΣΛΗΨΗ: ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1021/14.11.96/NLP/ES/JMA κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, η κ. L.C. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να μην τη διορίσει σε κενή θέση μετά από αρνητική ιατρική γνωμάτευση.

Η καταγγέλλουσα είχε λάβει μέρος στο διοργανικό διαγωνισμό EUR/B/27 το 1993 και είχε περιληφθεί σε πίνακα επιτυχόντων. Το Σεπτέμβριο 1994, οι αρμόδιες για το Προσωπικό και τη Διοίκηση υπηρεσίες της Επιτροπής (ΓΔ ΙΧ) την κάλεσαν να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση στις Βρυξέλλες. Τα αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης ουδέποτε διαβιβάστηκαν στην καταγγέλλουσα. Το Φεβρουάριο 1996, η κ. L.C. κλήθηκε σε συνέντευξη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενόψει της πλήρωσης κενής θέσης. Μετά από λίγο, η υπηρεσία προσλήψεων του Κοινοβουλίου προσέφερε τηλεφωνικώς θέση εργασίας στην καταγγέλλουσα.

Επειδή δεν έλαβε καμμία περαιτέρω έγγραφη ανακοίνωση, η κ. L.C. επικοινωνήσε με το Κοινοβούλιο τον Απρίλιο 1996 και έμαθε ότι η κενή θέση είχε προσφερθεί σε άλλον υποψήφιο. Η απόφαση είχε ληφθεί βάσει των αρνητικών αποτελεσμάτων της ιατρικής εξέτασης στην οποία είχε υποβληθεί η κ. L.C.

Σύμφωνα με την καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή, τα αρμόδια θεσμικά όργανα δεν είχαν τηρήσει τις διατάξεις του άρθρου 33 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης⁽¹⁾, δεν είχαν γίνει σεβαστά τα δικαιώματα της καταγγέλλουσας ως υποψήφιας για θέση εργασίας στα κοινοτικά θεσμικά όργανα, ενώ παράλληλα η απόφαση που είχε λάβει το Κοινοβούλιο βασιζόταν κατά τα φαινόμενα στα αποτελέσματα ιατρικής εξέτασης που είχε πραγματοποιηθεί το 1994, δηλαδή σε χρόνο πολύ προγενέστερο της περιόδου ισχύος (6 μήνες) που ισχύει στην πολιτική προσλήψεων του Κοινοβουλίου για διαδικασίες αυτού του τύπου.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Κοινοβούλιο. Στη γνώμη του, το Κοινοβούλιο υπογράμμισε ότι η απόφαση να μην επιλεγεί η καταγγέλλουσα για την κενή θέση βασίστηκε στα αρνητικά αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης που είχε πραγματοποιηθεί από την Ιατρική Υπηρεσία της Επιτροπής.

Το Κοινοβούλιο εξέφρασε τη λύπη του για το ότι τα αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης δεν διαβιβάστηκαν στην καταγγέλλουσα, ούτως ώστε να έχει τη δυνατότητα να τα αμφισβητήσει, όπως απαιτεί το άρθρο 33 του Κανονισμού

¹ «Πριν από τον διορισμό του, ο υποψήφιος ποθ έχει επιλεγεί υποβάλλεται σε ιατρική εξέταση από τον ιατρικό σύμβουλο του οργάνου [...]. Εάν η ιατρική εξέταση [...] οδηγήσει σε αρνητική γνωμάτευση, ο υποψήφιος μπορεί να ζητήσει, μέσα σε προθεσμία 20 ημερών από τη στιγμή που θα λάβει την κοινοποίηση εκ μέρους του οργάνου, να εξετασθεί η περίπτωση του από ιατρική επιτροπή [...]».

Υπηρεσιακής Κατάστασης. Το Κοινοβούλιο, εντούτοις, θεωρούσε ότι δεν ήταν υπεύθυνο γι' αυτή την παράλειψη.

Στην συνημμένη στη γνώμη επιστολή, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανέφερε ότι, παρόλο που δεν υπήρχαν κενές θέσεις εκείνη τη στιγμή, η καταγγέλλουσα επρόκειτο να κληθεί σε νέα ιατρική εξέταση από τις ιατρικές υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Στις παρατηρήσεις της, η κ. L.C. συμφώνησε με τη λύση που πρότεινε ο Πρόεδρος με την επιστολή του να υποβληθεί σε νέα ιατρική εξέταση. Επειδή το Κοινοβούλιο ανέφερε ότι η εξέταση θα πραγματοποιείτο «με όλες τις αναγκαίες εγγυήσεις», η καταγγέλλουσα υπέβαλε ορισμένα περαιτέρω αιτήματα όσον αφορά ορισμένες συγκεκριμένες πλευρές της εξέτασης.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Από την έρευνα του Διαμεσολαβητή, προέκυψε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε λάβει μέτρα για τη διευθέτηση του θέματος κατά τρόπο ικανοποιητικό για την καταγγέλλουσα. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΜΗ ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΥΧΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 606/97/VK/OV κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούνιο 1997, ο κ. Z. υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή για λογαριασμό ολλανδικής επιπλοποιίας. Ο κ. Z. είχε διαβάσει επίσημη ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε σε ολλανδική εφημερίδα σχετικά με πρόσκληση υποβολής προσφορών για την προμήθεια επίπλων για τις αίθουσες συσκέψεων του κτιρίου Leopold του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες. Ζήτησε τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων, τα οποία του απεστάλησαν στα γαλλικά, και όχι στα ολλανδικά. Επικοινωνήσε με τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, οι οποίες επιβεβαίωσαν ότι τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων είχαν δημοσιευθεί μόνον στα γαλλικά. Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. Z. ισχυρίστηκε ότι, για να υπάρχει ισότητα μεταξύ των προσφερόντων, θα πρέπει να λαμβάνουν τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων στη γλώσσα τους.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Κοινοβούλιο. Στη γνώμη του, το Κοινοβούλιο παρατήρησε, πρώτον, ότι η πρόσκληση υποβολής προσφορών είχε δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της 27ης Μαΐου 1997, καθώς και σε εθνικές εφημερίδες, συμπεριλαμβανομένης μιας ολλανδικής.

Όσον αφορά τις γλωσσικές απαιτήσεις για τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, το Κοινοβούλιο αναφέρθηκε στο άρθρο 9 της οδηγίας του Συμβουλίου 93/36/ΕΟΚ της 14ης Ιουνίου 1993 περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών⁽¹⁾. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι η προκήρυξη για την πρόθεση της αναθέτουσας αρχής να συνάψει σύμβαση δημοσίων προμηθειών δημοσιεύεται αναλυτικά στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στη

γλώσσα του πρωτοτύπου. Σύνοψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις επίσημες γλώσσες των Κοινοτήτων, ενώ αυθεντικό είναι μόνον το κείμενο στη γλώσσα του πρωτοτύπου. Το Κοινοβούλιο κατέληξε, συνεπώς, στο ότι στην προκειμένη περίπτωση, η προκήρυξη, η οποία είχε δημοσιευθεί σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, πληρούσε τις εν λόγω απαιτήσεις.

Όσον αφορά τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων, το Κοινοβούλιο παρατήρησε ότι οι εθνικές αναθέτουσες αρχές δεν υποχρεούνται δυνάμει του κοινοτικού δικαίου να τα μεταφράζουν, ενώ, όσον αφορά τις δημόσιες προμήθειες από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα, όπου τα τεύχη είναι συχνά ογκώδη, η πρακτική του Κοινοβουλίου και άλλων θεσμικών οργάνων είναι επίσης να μην μεταφράζονται. Συνακόλουθα, στην προκειμένη περίπτωση, τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων διετίθεντο μόνον στα γαλλικά.

Το Κοινοβούλιο παρατήρησε, εντούτοις, ότι συνευθετοποιούσε πως αυτή η πραγματιστική προσέγγιση δεν επέτρεπε στα κοινοτικά θεσμικά όργανα να τηρούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των κοινοτικών γλωσσών. Για το λόγο αυτό, η Συμβουλευτική Επιτροπή Δημοσίων Συμβάσεων ενέκρινε στις 27 Νοεμβρίου 1997 σύσταση (CCAM αριθ. 4 – 1997) για τη χρησιμοποίηση των επίσημων γλωσσών στις προκηρύξεις της. Το Κοινοβούλιο κατέληγε στο ότι, συμμορφούμενο προς την εν λόγω σύσταση, θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι μελλοντικά, τα ουσιώδη μέρη των τευχών συγγραφής υποχρεώσεων θα διατίθενται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Τέλος, παρατήρησε ότι οι προσφέροντες μπορούν πάντα να υποβάλλουν τις προσφορές τους στην επίσημη γλώσσα της επιλογής τους.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων δεν υπέβαλε έγγραφες παρατηρήσεις. Εντούτοις, ενημέρωσε τηλεφωνικώς το γραφείο του Διαμεσολαβητή ότι, λόγω του ότι τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων δεν διετίθεντο στα ολλανδικά, δεν είχε мүρρέσει να υποβάλει προσφορά. Παρατήρησε, παρόλα ταύτα, ότι η καταγγελία του είχε οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο είχε αναγγείλει ότι θα μετέβαλλε την πρακτική του για το μέλλον.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η παράλειψη του Κοινοβουλίου να παράσχει στο καταγγέλλοντα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων στα ολλανδικά

- 1 Στον τομέα των προκηρύξεων από κοινοτικά θεσμικά όργανα, το άρθρο 62 του δημοσιονομικού κανονισμού επαναλαμβάνει τη γενική αρχή περί μη διακρίσεων που θεσπίζεται στο άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΚ και προβλέπει ότι *«επί συμβάσεων που συνάπτουν οι Κοινότητες, απαγορεύεται κάθε διάκριση μεταξύ πολιτών των κρατών μελών λόγω ιθαγένειας»*.
- 2 Όσον αφορά την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι το Κοινοβούλιο συνευθετοποιεί το γεγονός ότι η πρακτική του να μην μεταφράζει τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων δεν του επιτρέπει να τηρεί την εν λόγω αρχή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής χαιρέτισε την πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου η οποία οδήγησε στην έγκριση, στις 27 Νοεμβρίου 1997, της σύστασης της Συμβουλευτικής Επιτροπής Δημοσίων Συμβάσεων (CCAM n° 4 – 1997) για τη χρησιμοποίηση των επίσημων γλωσσών στις προκηρύξεις της. Για τους Ευρωπαίους πολίτες, περιέχει την πολύτιμη σύσταση ότι τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων που αποστέλλει θεσμικό όργανο σε άτομο ή εταιρεία που υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους, πρέπει κατ' αρχήν να είναι συντεταγμένα στη γλώσσα του εν λόγω κράτους, ή στη γλώσσα που χρησιμοποιείται στην αίτηση.

- 3 Είναι λυπηρό ότι ο καταγγέλλων δεν мүρρέσε να λάβει μέρος στο διαγωνισμό διότι δεν έλαβε τα τεύχη στη γλώσσα του, πράγμα που μπορεί

να αποτελέσει παραβίαση της αρχής περί απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. Εντούτοις, προκύπτει από τα προαναφερθέντα ότι το Κοινοβούλιο αντέδρασε θετικά και αμελλητί στην παρούσα καταγγελία και πρόκειται να αλλάξει την πρακτική του όσον αφορά τα τεύχη συγγραφής υποχρεώσεων, πράγμα που θα επιτρέψει στον καταγγέλλοντα, όπως και σε άλλους προσφέροντες, να συμμετέχουν επί ίσους όρους σε μελλοντικούς διαγωνισμούς που θα διοργανώσει το Κοινοβούλιο.

Συνεπώς, από τη γνώμη του Κοινοβουλίου και από τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο έλαβε μέτρα για να διευθετηθεί το θέμα και να ικανοποιήσει την καταγγελία. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.3.2 Επιτροπή

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ: ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 852/3.9.96/SJB/UK/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1996, η δικηγορική εταιρεία S.J.B. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή κατά της Επιτροπής και για λογαριασμό του πελάτη της Ladbroke. Η καταγγελία αφορούσε τους χειρισμούς της Επιτροπής σε σχέση με εικαζόμενη κρατική ενίσχυση που χορήγησαν οι γαλλικές αρχές σε επιχειρήσεις της γαλλικής βιομηχανίας ιπποδρομιών και στοιχημάτων.

Η S.J.B. ζήτησε αρχικά να θεωρηθεί η καταγγελία εμπιστευτική, αλλά στη συνέχεια επιβεβαίωσε με επιστολή της ότι το όνομα της Ladbroke μπορούσε να αποκαλυφθεί στην απόφαση του Διαμεσολαβητή με την οποία θα περαιωνόταν η υπόθεση.

Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η Ladbroke υπέβαλε ορισμένες καταγγελίες στην Επιτροπή μεταξύ 1989 και 1995 σχετικά με εικαζόμενες κρατικές ενισχύσεις που χορήγησαν οι γαλλικές αρχές σε γαλλικές ενώσεις ιπποδρομιών και στο Pari Mutuel Urbain (PMU). Η Ladbroke έκρινε ότι σύμφωνα με το άρθρο 93 (3) της Συνθήκης ΕΚ, οι εν λόγω κρατικές ενισχύσεις θα έπρεπε να έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή πριν την υλοποίησή τους, ούτως ώστε η Επιτροπή να λάβει απόφαση δυνάμει του άρθρου 93 (2) ή 93 (3) για το κατά πόσον συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Η καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή αναφερόταν ειδικά σε τρεις καταγγελίες τις οποίες η S.J.B. υπέβαλε στην Επιτροπή για λογαριασμό της Ladbroke:

- (α) Καταγγελία που υποβλήθηκε τηλεομοιοτυπικά στις 23 Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με ενίσχυση 600 εκατομμυρίων γαλ. φράγκων, την οποία η γαλλική κυβέρνηση δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή ως κρατική ενίσχυση. Με επιστολή από 12 Μαΐου 1993, η Επιτροπή (ΓΔ IV) γνωστοποίησε στην S.J.B. ότι η καταγγελία επρόκειτο να εξεταστεί με αριθμό NN 35/93. Η S.J.B. δεν έλαβε άλλη απάντηση από την Επιτροπή κατά τα επόμενα τρία χρόνια.
- (β) Καταγγελία που υποβλήθηκε με επιστολή από 25 Αυγούστου 1994, σχετικά με νέα ενίσχυση 1.500 εκατομμυρίων γαλ. φράγκων, την οποία, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου, το PMU θα ελάμβανε σε διάστημα πέντε ετών. Η S.J.B. δεν έλαβε απάντηση από την Επιτροπή γι' αυτή την καταγγελία.
- (γ) Καταγγελία που υποβλήθηκε με επιστολή από 27 Μαρτίου 1995, σχετικά με νέα ενίσχυση 450 εκατομμυρίων γαλ. φράγκων προς τις γαλλικές ενώσεις

ιπποδρομιών και το PMU, η οποία είχε αναφερθεί στον τύπο. Η S.J.B. δεν έλαβε απάντηση από την Επιτροπή γι' αυτή την καταγγελία.

Η S.J.B. ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή παρέλειψε τόσο να ερευνήσει τις καταγγελίες της Ladbroke, όσο και να εξαναγκάσει στην τήρηση της υποχρέωσης που επιβάλλει στα κράτη μέλη το άρθρο 93 (3) ΕΚ να κοινοποιούν κάθε νέα κρατική ενίσχυση στην Επιτροπή.

Η S.J.B. ενημέρωσε επίσης το Διαμεσολαβητή για ορισμένες άλλες καταγγελίες που είχε υποβάλει στην Επιτροπή σχετικά με άλλες περιπτώσεις εικαζομένων κρατικών ενισχύσεων που είχαν χορηγήσει οι γαλλικές αρχές σε γαλλικές επιχειρήσεις ιπποδρομιών και στοιχημάτων. Οι εν λόγω καταγγελίες απετέλεσαν αντικείμενο δικαστικής διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου ή εθνικών δικαστηρίων. Η S.J.B. δεν εξέφρασε παράπονα στο Διαμεσολαβητή σχετικά με το χειρισμό των καταγγελιών αυτών από την Επιτροπή και, σύμφωνα με το άρθρο 138Ε ΕΚ και το άρθρο 1 (3) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, δεν περιελήφθησαν στην έρευνα του Διαμεσολαβητή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η οποία απέστειλε τη γνώμη της στις 28 Νοεμβρίου 1996. Συνοπτικά, η γνώμη περιελάμβανε τα ακόλουθα σημεία:

- (i) Το αντικείμενο της καταγγελίας αφορούσε γαλλική φορολογική νομοθεσία περί φορολογίας ιπποδρομιών και στοιχημάτων, η οποία τροποποιήθηκε με πέντε διατάγματα που εκδόθηκαν μεταξύ Μαρτίου 1993 και Δεκεμβρίου 1995. Μεταξύ Ιανουαρίου 1993 και Νοεμβρίου 1995, εστάλησαν στις γαλλικές αρχές έξι αιτήσεις παροχής πληροφοριών για την εξακρίβωση του θέματος.
- (ii) Πριν ληφθεί επίσημη απόφαση επί της καταγγελίας της Ladbroke, ήταν απαραίτητο να
 - εξεταστούν οι διαδοχικές τροποποιήσεις της γαλλικής νομοθεσίας,
 - εξασφαλιστεί η συνέπεια και η συνοχή της απάντησης της Επιτροπής μέσω της λήψης υπόψη άλλων περιπτώσεων κρατικών ενισχύσεων ανάλογης μορφής,
 - επαληθευθεί κατά πόσον τα μέτρα τα οποία αφορά η καταγγελία αποτελούν πράγματι κρατικές ενισχύσεις ή γενικότερη μορφή οικονομικής ρύθμισης μέσω φορολογίας.

Η καταγγελία απαιτούσε εξέταση σε βάθος, την οποία διενεργούσε το προσωπικό της Επιτροπής.

- (iii) Αντιθέτως προς τις περιπτώσεις όπου οι ενισχύσεις έχουν κοινοποιηθεί, η Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να απαντήσει εντός προκαθορισμένου χρόνου. Επιπλέον, ο καταγγέλλων δεν στερείται ενδίκων βοηθημάτων, εφόσον μπορεί να προσφύγει στα εθνικά δικαστήρια.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Οι παρατηρήσεις ανεφέροντο σε ανακοίνωση προς τον τύπο (IP/97/40), την οποία εξέδωσε η Επιτροπή στις 22 Ιανουαρίου 1997, όπου ανεφέρετο η καταγγελία της Ladbroke και επεσημαίνετο ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να ζητήσει εξηγήσεις από τις γαλλικές αρχές σχετικά με τη φύση των γαλλικών μέτρων περί ιπποδρομιών και στοιχημάτων.

Η S.J.B. κατάλαβε από αυτή την ανακοίνωση προς τον τύπο ότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει να κινήσει επίσημη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 93 (2) ΕΚ για να ερευνηθεί κατά πόσον τα μέτρα αποτελούν παράνομη κρατική ενίσχυση. Εντούτοις, αναρωτήθηκε αν κατά τη διαδικασία της Επιτροπής ελήφθη υπόψη μόνον η καταγγελία της Ladbroke με ημερομηνία 23 Δεκεμβρίου 1992, ή αν ελήφθησαν υπόψη και οι καταγγελίες με ημερομηνία 25 Αυγούστου 1994 και 27 Μαρτίου 1995.

Οι παρατηρήσεις περιελάμβαναν επίσης ουσιαστικά τα εξής σημεία:

- (i) Παρόλο που ορισμένες από τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις έχουν άμεσο αποτέλεσμα και συνεπώς μπορούν να επιβληθούν από τα εθνικά δικαστήρια, η Επιτροπή έχει την αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφαινεται αν μια ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.
- (ii) Η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι ερευνούσε ενεργά τις καταγγελίες της Ladbroke, αλλ' είχε επικοινωνήσει για τελευταία φορά με τις γαλλικές αρχές στις 21 Νοεμβρίου 1995, περισσότερο από ένα έτος πριν τη λήψη της απόφασής της να κινήσει επίσημη διαδικασία.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Σε απάντηση αιτήματος του Διαμεσολαβητή να διευκρινιστεί ποιές από τις καταγγελίες της Ladbroke κάλυπτε η επίσημη έρευνα, η Επιτροπή διαβίβασε αντίγραφο της επιστολής της προς τις γαλλικές αρχές στην οποία περιελαμβάνετο η απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 (2). Η επιστολή αυτή, με ημερομηνία 4 Φεβρουαρίου 1997, δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* (1997 C 163/5).

Στη συνέχεια, η Επιτροπή παρέσχε περαιτέρω διευκρινήσεις προς το Διαμεσολαβητή, και συγκεκριμένα ότι η επιστολή προς τις γαλλικές αρχές δεν ανέφερε απλώς τα διατάγματα που αφορούσε η καταγγελία της Ladbroke με ημερομηνία 23 Δεκεμβρίου 1992, αλλά και τα διατάγματα που αφορούσαν οι καταγγελίες με ημερομηνία 25 Αυγούστου 1994 και 27 Μαρτίου 1995. Επίσης, η επιστολή κάλυπτε και ενίσχυση που ανεφέρετο σε ανακοίνωση του γαλλικού Υπουργείου Γεωργίας προς τον τύπο με ημερομηνία 10 Δεκεμβρίου 1992.

Από τις παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας επ' αυτών των νέων πληροφοριών της Επιτροπής προέκυψε πως αποδέχθηκε ότι οι φόβοι πιθανής κακής διοίκησης που εκφράζονται στην αρχική καταγγελία της ικανοποιήθηκαν με την κίνηση επίσημης διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 93 (2).

Εντούτοις, εξέφρασε ανησυχία σχετικά με το ότι η πρόοδος της επίσημης έρευνας δεν πρέπει να αφεθεί να εκκρεμεί επ' αόριστον, ιδίως ενόψει της έλλειψης δεσμευτικής προθεσμίας στις διαδικασίες της Επιτροπής. Ανέφερε ότι μπορεί να υποβληθεί νέα καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή σε περίπτωση υπερβολικής καθυστέρησης στην ολοκλήρωση της έρευνας της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 93 (2).

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Το άρθρο 155 της Συνθήκης ΕΚ προσδιορίζει το ρόλο της Επιτροπής ως «Θεματοφύλακα της Συνθήκης». Ως Θεματοφύλακας της Συνθήκης, έχει καθήκον να μεριμνά για την εφαρμογή της Συνθήκης και των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής από τα όργανα. Σε περίπτωση νέας κρατικής ενίσχυσης η οποία δεν έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 93 (3) ΕΚ, η Επιτροπή έχει την εξουσία να εφαρμόσει τη διαδικασία του άρθρου 93 (2).⁽¹⁾

1 Υπόθεση 173/73 *Ιταλία κατά Επιτροπής* Συλλογή 1974, 717.

- 2 Κατά το χειρισμό καταγγελίας που αφορά κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή οφείλει, προς το σκοπό της χρηστής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις, να εξετάζει αμελλητί και με αντικειμενικότητα την καταγγελία.⁽¹⁾
- 3 Στις 4 Φεβρουαρίου 1997, η Επιτροπή κίνησε επίσημη έρευνα δυνάμει του άρθρου 93 (2) επί των καταγγελιών της Ladbroke σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη γαλλική βιομηχανία ιπποδρομιών και στοιχημάτων. Η έρευνα φαίνεται ότι κάλυψε όλα τα θέματα που αποτελούν το αντικείμενο της καταγγελίας προς το Διαμεσολαβητή.
- 4 Ο Διαμεσολαβητής κατάλαβε ότι η καταγγέλλουσα αποδέχθηκε πως οι φόβοι πιθανής κακής διοίκησης που εκφράζονται στην αρχική καταγγελία της προς το Διαμεσολαβητή ικανοποιήθηκαν με την κίνηση επίσημης διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 93 (2) στις 4 Φεβρουαρίου 1997.
- 5 Από τα σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας προέκυψε ότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση του θέματος και ικανοποίησε με τον τρόπο αυτόν τον καταγγέλλοντα. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1128/31.12.96/MH/L/(VK)OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Δεκέμβριο 1996, ο κ. Η., δημοσιογράφος, κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή εικαζόμενη παράλειψη ενημέρωσης εκ μέρους της Επιτροπής. Ο κ. Η. προσπάθησε με πολλές ευκαιρίες να λάβει από την Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με 1) το BADGE, μια επικίνδυνη ουσία στις κονσέρβες τροφίμων, 2) τις εισαγωγές, το εμπόριο και την κατανάλωση κρέατος κροκοδείλου από τη Νότιο Αφρική και 3) τους νέους κανονισμούς για τον εξοπλισμό κουζίνας εστιατορίων. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι, σε μια σειρά τηλεφωνικών συνομιλιών, παρεπέμπετο από τον έναν υπάλληλο της Επιτροπής στον άλλο, χωρίς να λάβει κάποια συγκεκριμένη πληροφορία. Ο κ. Η. δεν υπέδειξε με ποιές υπηρεσίες της Επιτροπής είχε έλθει σε επαφή για να λάβει αυτές τις πληροφορίες.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε τα ακόλουθα σημεία:

Κατ' αρχήν, οι δημοσιογράφοι πρέπει να απευθύνουν τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών στην Υπηρεσία του Εκπροσώπου Τύπου, η οποία είναι αρμόδια για την παροχή πληροφοριών ή συνεντεύξεων στους δημοσιογράφους. Η Επιτροπή σχολίασε επίσης ότι δεν μπορούσε να επαληθεύσει σε ποιά διαβήματα είχε προβεί ο καταγγέλλων για να λάβει τις αιτούμενες πληροφορίες, λόγω του ότι ήταν αδύνατον να επισημανθούν οι τηλεφωνικές συνομιλίες του καταγγέλλοντος με τις υπηρεσίες της.

¹ Υπόθεση C-367/95 P *Επιτροπή κατά Chambre syndicale nationale des entreprises de transport de fonds et valeurs (Sytraval) και Brink's France SARL*, απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, παρ. 62.

Εντούτοις, η Επιτροπή παρατήρησε ότι ήταν πρόθυμη να παράσχει τις αιτούμενες πληροφορίες στον καταγγέλλοντα. Έτσι, υπέδειξε ότι, για να λάβει γενικές πληροφορίες, ο καταγγέλλων μπορούσε να έλθει σε επαφή με την Υπηρεσία Εκπροσώπου Τύπου, της οποίας έδωσε τον αριθμό τηλεφώνου. Όσον αφορά την πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα, η Επιτροπή αναφέρθηκε στους κανόνες που τάσσει η απόφαση της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής⁽¹⁾ και υπέδειξε, για τα τρία διαφορετικά θέματα για τα οποία ζήτησε πληροφορίες ο καταγγέλλων, τα ονόματα και τους αριθμούς τηλεφώνου των υπαλλήλων των Διευθύνσεων III, VIII και XI αντιστοίχως που είναι αρμόδιοι γι' αυτά τα θέματα.

Στη γνώμη της, η Επιτροπή έδωσε επίσης μερικές βασικές πληροφορίες 1) για το BADGE στις κονσέρβες τροφίμων, 2) την εισαγωγή κρέατος κροκοδίλου από τη Νότιο Αφρική και 3) τους κανόνες για τον εξοπλισμό κουζίνας των εστιατορίων. Όσον αφορά το πρώτο θέμα, η Επιτροπή επεσύναψε και τη Γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής Τροφίμων, η οποία εκδόθηκε στις 7 Ιουνίου 1996 και ανέφερε ότι μετά από τηλεφωνική συνομιλία μεταξύ υπαλλήλου της ΓΔ III και του καταγγέλλοντος, είχαν σταλεί στον τελευταίο στοιχεία για το εν λόγω θέμα στις 29 Απριλίου 1997.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων δεν απέστειλε παρατηρήσεις σχετικά με τη γνώμη της Επιτροπής. Ωστόσο, σε τηλεφωνική συνομιλία, εξέφρασε την ικανοποίησή του με την τελική απάντηση της Επιτροπής και τα έγγραφα που του είχαν σταλεί.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Εικαζόμενη παράλειψη ενημέρωσης μετά από αρχικές τηλεφωνικές συνομιλίες

- 1.1 Σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιέχονται στην καταγγελία, ο κ. Η. παρεμπέμπο, σε μια σειρά τηλεφωνικών συνομιλιών, από έναν υπάλληλο της Επιτροπής σε άλλο χωρίς να λαμβάνει καμία συγκεκριμένη πληροφορία. Στη γνώμη της, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι δημοσιογράφοι πρέπει να υποβάλλουν τα αιτήματά τους για την παροχή πληροφοριών στην Υπηρεσία του Εκπροσώπου Τύπου, η οποία είναι αρμόδια για την παροχή πληροφοριών και συνεντεύξεων σε δημοσιογράφους.
- 1.2 Από άποψη χρήστης διοικητικής συμπεριφοράς, η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι υπάλληλοί της χειρίζονται κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο τα αιτήματα παροχής πληροφοριών που υποβάλλουν τηλεφωνικώς πολίτες, δηλ. υποδεικνύοντας ποιές διαδικασίες πρέπει να ακολουθήσουν και με ποιές αρμόδιες υπηρεσίες πρέπει να έλθουν σε επαφή. Η Επιτροπή πρέπει ιδίως να καταβάλλει προσπάθεια να μην μένει αναπάντητο κανένα αίτημα πολίτη. Εντούτοις, λόγω του ότι στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή επεσήμανε στα σχόλιά της τη δυνατότητα να έλθει ο καταγγέλλων σε επαφή με την Υπηρεσία του Εκπροσώπου Τύπου για γενικές πληροφορίες και έδωσε τα ονόματα των υπαλλήλων με τους οποίους πρέπει να έλθει σε επαφή στις διάφορες Γενικές Διευθύνσεις για ειδικές πληροφορίες, δεν κρίθηκε αναγκαίο να προβεί ο Διαμεσολαβητής σε κάποια περαιτέρω ενέργεια.

2 Θετική απάντηση από την Επιτροπή για την παροχή των αιτουμένων πληροφοριών

- 2.1 Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν πρόθυμη να παράσχει τις αιτούμενες πληροφορίες στον καταγγέλλοντα και παρέσχε ορισμένες βασικές πληροφορίες σχετικά με τα τρία θέματα (1. BADGE στις κονσέρβες τροφίμων, 2. εισαγωγή κρέατος κροκοδείλιου από τη Νότιο Αφρική και 3. κανονισμός για τον εξοπλισμό κουζίνας των εστιατορίων). Η Επιτροπή υπέδειξε στον καταγγέλλοντα να έλθει σε επαφή με την Υπηρεσία του Εκπροσώπου Τύπου και με διαφόρους υπαλλήλους για γενικές ή ειδικές πληροφορίες αντιστοίχως.

Από τα σχόλια της Επιτροπής και τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος προκύπτει ότι η Επιτροπή έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση του θέματος κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον καταγγέλλοντα. Κατά συνέπεια, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΣΧΕΔΙΟ

Απόφαση επί της καταγγελίας 384/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάιο 1997, ο κ. Μ. και η κ. Η. υπέβαλαν καταγγελία στο Διαμεσολαβητή εξ ονόματος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Διατήρησης της Φύσης (ΕΝΗΦ). Η καταγγελία αφορούσε εικαζόμενη καθυστέρηση της ΓΔ VI της Επιτροπής να καταβάλει τη συνδρομή της σε σχέδιο που εκτελούσε η ΕΝΗΦ.

Τον Ιούνιο 1993, η ΓΔ VI χορήγησε ποσό 660.473 ECU στο ΕΝΗΦ για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης πτυχής του σχεδίου «Άρθρ. 8 93.ES.06.002» σε σχέση με το "Proyecto piloto y de demostración de aprovechamiento duradero de pastizales arbolados en el oeste de España".¹⁾

Το ΕΝΗΦ ολοκλήρωσε το σχέδιο στα τέλη Μαρτίου 1996 και υπέβαλε τις απαραίτητες τεχνικές και οικονομικές εκθέσεις στην Επιτροπή το Μάιο 1996, ούτως ώστε να λάβει την τελική πληρωμή. (Η Επιτροπή είχε ήδη καταβάλει 73.755.269 πεσέτες).

Τον Ιούνιο 1996, υπάλληλος της ΓΔ VI ζήτησε ορισμένες αλλαγές στην παρουσίαση των τελικών εκθέσεων του σχεδίου, οι οποίες διαβιβάστηκαν από τους καταγγέλλοντες τον Ιούνιο 1996. Στη συνέχεια, οι καταγγέλλοντες επικοινωνήσαν με την Επιτροπή με πολλές ευκαιρίες για να ζητήσουν την τακτοποίηση της τελικής πληρωμής.

Η Επιτροπή απάντησε το Φεβρουάριο 1997 ζητώντας τροποποίηση της οικονομικής έκθεσης του σχεδίου. Οι καταγγέλλοντες, παρόλο που θεωρούσαν ότι η αρχική έκθεση ήταν σύμφωνη προς τις κατευθυντήριες γραμμές για την ολοκλήρωση του σχεδίου, διαβίβασαν νέα οικονομική έκθεση στην Επιτροπή τον Απρίλιο 1997.

Κατά το χρόνο υποβολής της καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή το Μάιο 1997, περισσότερο από ένα έτος μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου, οι καταγγέλλοντες δεν είχαν λάβει άλλες πληρωμές από την Επιτροπή και δήλωσαν ότι η οικονομική τους κατάσταση είχε καταστεί απελπιστική. Ερώτησαν το Διαμεσολαβητή αν η Επιτροπή υπόκειται σε κάποια προθεσμία για τις καθυστερούμενες πληρωμές και ζήτησαν την παρέμβασή του για να εξασφαλιστεί ότι η τελική πληρωμή θα διενεργείτο το συντομότερο.

¹ Απόφαση της Επιτροπής C(93) 1605

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι είχε συγχρηματοδοτήσει το σχέδιο των καταγγελλόντων δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού 4256/88. Οι πληρωμές για το σχέδιο διενεργήθηκαν σε τρεις δόσεις: τον Αύγουστο 1993, το Μάιο 1995 και τον Ιούλιο 1997. Η τελική πληρωμή καθυστέρησε λόγω της ανάγκης να ελεγχθούν ορισμένες οικονομικές πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο. Σύμφωνα με την απόφαση 1605/93, η οποία έθεσε τους κανόνες που διέπουν το σχέδιο, οι τελικές πληρωμές μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνον μετά την έγκριση των τεχνικών και οικονομικών εκθέσεων που υποβάλλει ο ανάδοχος από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής. Το Παράρτημα II της απόφασης δίδει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να ζητά κάθε χρήσιμη πληροφορία από τον ανάδοχο. Εν προκειμένω, οι υπηρεσίες της Επιτροπής χρειάστηκε να ζητήσουν επιπλέον πληροφορίες από τους καταγγέλλοντες με διάφορες ευκαιρίες.

Εντούτοις, το μέγεθος της καθυστέρησης κατά τη διενέργεια της τελικής πληρωμής ήταν συνέπεια του ελέγχου εκ μέρους της Επιτροπής όλων των σχεδίων που χρηματοδοτούντο δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού 4256/88, μετά από κριτικές παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο έλεγχος είχε ως αποτέλεσμα σημαντική αύξηση του εργασιακού φόρτου των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι αφ' ης στιγμής έλαβε τη νέα έκθεση από τους καταγγέλλοντες τον Απρίλιο 1997, η οποία είχε συνταχθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες δραμμές, προέβη στην τελική πληρωμή εντός δύο μηνών.

Επιπλέον πληροφορίες που απέστειλαν οι καταγγέλλοντες

Πριν ο Διαμεσολαβητής λάβει τη γνώμη της Επιτροπής, οι καταγγέλλοντες έστειλαν επιπλέον πληροφορίες με επιστολές τους με ημερομηνία Ιουνίου και Ιουλίου 1997. Η πρώτη επιστολή αφορούσε επαφές τους με διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής για να διαπιστώσουν σε ποιο στάδιο βρίσκεται η τελική πληρωμή για το σχέδιό τους. Παρόλο που η τελική πληρωμή φάνηκε να βρίσκεται καθ' οδόν, η Επιτροπή επισήμανε επίσης στους καταγγέλλοντες ότι δικαιούται να αναστείλει τις πληρωμές σε περίπτωση αμφιβολίας. Ενόψει αυτής της δήλωσης, οι καταγγέλλοντες ρώτησαν με την επιστολή τους το Διαμεσολαβητή αν υπάρχει προθεσμία για τον περιορισμό αυτού του δικαιώματός της.

Με την επιστολή του του Ιουλίου 1997, οι καταγγέλλοντες δήλωσαν ότι είχαν λάβει πλέον την τελική πληρωμή. Δήλωσαν επίσης ότι εφόσον η Επιτροπή δεν μεταβάλει τον τρόπο συναλλαγής της με τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, δεν θα μπορούσαν να συμμετάσχουν σε κανένα άλλο σχέδιο. Οι καταγγέλλοντες ευχαρίστησαν επίσης το Διαμεσολαβητή για τις προσπάθειές του για την επιτυχή επίλυση του προβλήματός τους.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τη γνώμη της Επιτροπής στους καταγγέλλοντες καλώντας τους να υποβάλουν παρατηρήσεις, πράγμα που δεν έπραξαν.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Βάσει των πληροφοριών που παρείχαν οι καταγγέλλοντες και η Επιτροπή, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση διευθετήθηκε από την Επιτροπή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑ ΓΙΑ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 596/97/JMA κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούνιο 1997, ο κ. D. M. υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή για λογαριασμό ομάδας προστασίας του περιβάλλοντος, της CER, ισχυριζόμενος ότι η Επιτροπή δεν είχε ενημερώσει την CER για τις εξελίξεις σχετικά με καταγγελία που είχε αποστείλει στην Επιτροπή το Μάιο 1996.

Η καταγγελία της CER προς την Επιτροπή αφορούσε την έγκριση που είχαν χορηγήσει οι ισπανικές αρχές για εκμετάλλευση ορυχείου στο Montes Obarenes-Toloño της περιοχής La Rioja. Η περιοχή είχε χαρακτηριστεί από τις ισπανικές αρχές Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την προστασία των πτηνών. Στις 5 Ιουνίου 1996, η Επιτροπή ενημέρωσε τη CER ότι η καταγγελία είχε καταχωρηθεί με αριθμό φακέλου 96/4370 SG(96)A/8475, αλλά στη συνέχεια δεν είχε διαβιβαστεί καμία περαιτέρω πληροφορία.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η γνώμη της οποίας είχε συνοπτικά ως εξής:

Κατά πρώτον, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι δεν είχαν προηγηθεί της καταγγελίας κατάλληλα διοικητικά διαβήματα, όπως απαιτεί το άρθρο 2 (4) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή. Η Επιτροπή έκρινε ότι ο καταγγέλλων δεν είχε αναλάβει καμία πρωτοβουλία να επικοινωνήσει με τις υπηρεσίες της μετά την κατάθεση της αρχικής καταγγελίας του.

Όσον αφορά τις ουσιαστικές πτυχές της υπόθεσης, η Επιτροπή αναφέρθηκε στις γενικές της υποχρεώσεις έναντι καταγγελλόντων, όπως εκτίθενται στο τυποποιημένο έντυπο καταγγελίας⁽¹⁾, οι οποίες περιλαμβάνουν: (i) αποστολή απόδειξης παραλαβής μόλις ληφθεί η καταγγελία, (ii) ενημέρωση του καταγγέλλοντος για οποιαδήποτε ενέργεια αναληφθεί σε σχέση με την καταγγελία, καθώς και (iii) για την απόφαση κίνησης της διαδικασίας παραβίασης κατά του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Όσον αφορά τη συγκεκριμένη υπόθεση, η Επιτροπή εξήγησε ότι η επιστολή του καταγγέλλοντος με ημερομηνία 3 Μαΐου 1996 είχε καταχωρηθεί ως καταγγελία στις 10 Μαΐου 1996 (φάκελος καταγγελίας 96/4370). Εφόσον υπήρχε πιθανότητα να εφαρμόζονται στην υπόθεση οι διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών,⁽²⁾ και 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας⁽³⁾, απεστάλη στις ισπανικές αρχές αίτηση υποβολής σχολίων στις 25 Ιουλίου 1996. Η Επιτροπή εξήγησε ότι, σε υποθέσεις για τις οποίες ο καταγγέλλων υποβάλλει ελάχιστα πληροφορίες, οποιαδήποτε περαιτέρω αξιολόγηση της υπόθεσης διενεργείται υπό το φως των πληροφοριών που υποβάλλουν οι εθνικές αρχές.

Ελλείψει οποιασδήποτε απάντησης από τις ισπανικές αρχές εντός της πάγιας δίμηνης περιόδου, απεστάλη πρώτη υπενθύμιση στις 25 Οκτωβρίου 1996 και δεύτερη στις 12 Φεβρουαρίου 1997. Επειδή δεν ελήφθη καμία απάντηση, η Επίτροπος Bjerregaard απέστειλε επιστολή στην κ. Tocino, Ισπανίδα Υπουργό Περιβάλλοντος, στις 18

1 ΕΕ αριθ. C 26, της 1.02.1989, σελ.6.

2 ΕΕ αριθ. L 103, της 25.04.1979, σελ. 1.

3 ΕΕ αριθ. L 206, της 22.07.1992, σελ.7.

Μαρτίου 1997. Η απάντηση των ισπανικών αρχών ελήφθη τελικά από την Επιτροπή στις 2 Ιουνίου 1997.

Βάσει των εξηγήσεων που έδωσαν οι ισπανικές αρχές, η Επιτροπή εξέτασε την υπόθεση και στη συνέχεια ζήτησε από τον καταγγέλλοντα με επιστολή από 7 Ιουλίου 1997 να υποβάλει παρατηρήσεις. Στην απάντησή του, με ημερομηνία 25 Αυγούστου 1997, ο καταγγέλλων συμφώνησε με την αξιολόγηση της Επιτροπής και εξήγησε ότι το έργο για το οποίο είχε υποβληθεί η καταγγελία είχε ανασταλεί ως αποτέλεσμα της παρέμβασης της Επιτροπής.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τα σχόλια της Επιτροπής στον καταγγέλλοντα καλώντας τον να υποβάλει παρατηρήσεις. Στην απάντησή του, ο καταγγέλλων ανέφερε ότι το έργο είχε ανασταλεί και ότι οι ισπανικές αρχές είχαν διατάξει τη διενέργεια νέας αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου. Ενόψει αυτού, ο καταγγέλλων πίστευε ότι η θέση του ήταν ορθή και ότι η έγκριση που είχε δοθεί στο έργο ήταν παράνομη.

Ο καταγγέλλων ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να μην κλείσει την υπόθεση μέχρις ότου οι ισπανικές αρχές ολοκληρώσουν τη διαδικασία έγκρισης του έργου, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση προς το κοινοτικό δίκαιο.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Παραδεκτό της καταγγελίας

- 1.1 Όσον αφορά τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι ο καταγγέλλων δεν είχε υποβάλει προηγουμένως καταγγελία στο όργανο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι αρμόδιος να αποφασίσει κατά πόσον μια καταγγελία είναι παραδεκτή ή όχι είναι ο ίδιος ο Διαμεσολαβητής. Ασφαλώς, οι απόψεις των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών για το θέμα είναι ευπρόσδεκτες από το Διαμεσολαβητή.
- 1.2 Για να είναι παραδεκτή μια καταγγελία, πρέπει να έχουν προηγηθεί τα κατάλληλα διοικητικά διαβήματα προς τα αρμόδια θεσμικά όργανα και οργανισμούς (άρθρο 2 (4) του Καταστατικού). Ενόψει των διαφόρων γλωσσικών εκδοχών του εν λόγω κειμένου,¹⁾ και λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της διάταξης, η πρακτική του Διαμεσολαβητή είναι να αξιολογεί κατά πόσον έχουν γίνει κατάλληλα διοικητικά διαβήματα ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά κάθε περίπτωσης.
- 1.3 Ενόψει του ότι η υπόθεση αφορά την παράλειψη της Επιτροπής να ενημερώσει καταγγέλλοντα για εξελίξεις που αφορούν την υπόθεσή του επί διάστημα μεγαλύτερο του έτους, και δεδομένου ότι θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι τέτοιες πληροφορίες θα διαβιβάζονταν στους καταγγέλλοντες χωρίς προηγούμενη αίτηση, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι πληρούνται τα κριτήρια παραδεκτού της καταγγελίας χωρίς περαιτέρω διοικητικά διαβήματα.

¹ Όπως αναφέρεται στην προηγούμενη απόφαση του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας 45/26.7.95/JPB/PD/B-ak : "Φαίνεται να υπάρχει μια μικρή ασυμφωνία μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών εκδοχών της εν λόγω διάταξης. Η δανική εκδοχή χρησιμοποιεί, ορθώς, τον όρο 'fortgående' και δίδει την εντύπωση ότι ανάλογα διοικητικά διαβήματα είναι απαραίτητα. Αντιθέτως, η αγγλική, η γαλλική, η γερμανική, η ισπανική και η σουηδική εκδοχή χρησιμοποιούν τους όρους 'appropriate', 'appropriées', 'geeigneten', 'adecuadas' και 'åmpliga' αντίστοιχως, οι οποίοι φαίνεται να υποδηλώνουν ότι πρέπει να γίνονται ενδεδειγμένα διοικητικά διαβήματα. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, Ετήσια Έκθεση 1996, σελίδα 45.

2 Παράλειψη της Επιτροπής να ενημερώσει τον καταγγέλλοντα

- 2.1 Η Επιτροπή αιτιολόγησε την παράλειψή της να διαβιβάσει οποιαδήποτε πληροφορία στον καταγγέλλοντα από το Μάιο 1996 έως τον Ιούλιο 1997 με το επιχείρημα ότι οι ισπανικές αρχές δεν είχαν απαντήσει στις επιστολές και τις υπενθυμίσεις που είχε στείλει το όργανο ζητώντας τους να σχολιάσουν το θέμα.
- 2.2 Στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή υπό στοιχεία 303/97/PD,⁽¹⁾ η Επιτροπή περιέγραψε λεπτομερώς την πολιτική της για την ενημέρωση του καταγγέλλοντος σχετικά με τη δράση που αναλαμβάνει κατόπιν της καταγγελίας του. Εξήγησε ότι : *«Αφής στιγμής καταχωρηθεί η καταγγελία, ο καταγγέλλων ενημερώνεται σχετικά με τη δράση που ανελήφθη σε σχέση με την καταγγελία του, συμπεριλαμβανομένων και των παραστάσεων που γίνονται προς τις εμπλεκόμενες εθνικές αρχές»*.
- 2.3 Βάσει της εν λόγω δέσμευσης, θα ενδείκνυτο να ενημερώσει η Επιτροπή τον καταγγέλλοντα για τα πολυάριθμα διαβήματά της προς τις εμπλεκόμενες αρχές. Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε, εντούτοις, ότι ως αποτέλεσμα όλων αυτών των διαβημάτων – συμπεριλαμβανομένης προσωπικής επιστολής της αρμόδιας για το περιβάλλον Επιτροπής προς την υπεύθυνη εθνική Υπουργό – το καταγγελλόμενο ως παράνομο έργο ακυρώθηκε και έτσι το πρόβλημα επελύθη.

Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή έλαβε τα απαραίτητα μέτρα για την επίλυση του θέματος ικανοποιώντας πλήρως τον καταγγέλλοντα.

3 Αίτημα του καταγγέλλοντος να μείνει ανοικτή η υπόθεση

- 3.1. Ο Διαμεσολαβητής είναι αρμόδιος να ερευνά πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης μόνον στις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών. Το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή προβλέπει ρητά στο άρθρο 2 παρ.1 ότι καμμία άλλη πράξη άλλης αρχής ή προσώπου δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας προς το Διαμεσολαβητή.⁽²⁾
- 3.2. Συνεπώς, οι έρευνες του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας κατευθύνθηκαν στην εξέταση του κατά πόσον μπορεί να διαπιστωθεί κακή διοίκηση στις δραστηριότητες της Επιτροπής. Η αξιολόγηση της συμβατότητας προς το κοινοτικό δίκαιο εκκρεμών δραστηριοτήτων που είχαν αναλάβει οι ισπανικές αρχές θα αποτελούσε υπέρβαση των αρμοδιοτήτων του Διαμεσολαβητή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των πληροφοριών που παρέσχε ο καταγγέλλων και των παρατηρήσεων που υπέβαλε η Επιτροπή, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή είχε διευθετήσει την υπόθεση κατά τρόπο απολύτως ικανοποιητικό για τον καταγγέλλοντα. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

1 Έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας σχετικά με τις διοικητικές διαδικασίες της Επιτροπής για το χειρισμό καταγγελιών πολιτών κατά εθνικών αρχών (βλ. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, Ετήσια Έκθεση 1997, σελ. 294).

2 Καταστατικό του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, άρθρ. 2 (1): "Υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται στις προαναφερόμενες Συνθήκες (...) ο Διαμεσολαβητής συμβάλλει στη διαπίστωση κρουσμάτων κακής διοίκησης κατά τη δράση των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών (...) Η δράση οποιασδήποτε άλλης αρχής ή προσώπου δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή."

3.3.3 Υπηρεσία Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ: ΜΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

*Απόφαση επί της καταγγελίας 1016/13.11.96/ALG-PL/ES/JMA κατά της
Υπηρεσίας Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά*

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. P.L. κατήγγειλε εικαζόμενη έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο με τον οποίο η Υπηρεσία Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΥΕΕΑ) είχε διεξαγάγει τον ανοικτό διαγωνισμό AT/C και τη μη παροχή εξηγήσεων στους υποψηφίους που δεν είχαν επιλεγεί.

Ο κ. P.L. υπέβαλε αρχικά καταγγελία στον Περιφερειακό Διαμεσολαβητή της Valencia ("Sindic de Greuges de la Comunitat Valenciana"), ο οποίος διαβίβασε την καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

Ο κ. P.L. έλαβε μέρος σε διαγωνισμό για την πρόσληψη προσωρινών υπαλλήλων που διοργάνωσε η ΥΕΕΑ το Νοέμβριο 1995. Μετά από προκαταρκτική εξέταση όλων των αιτήσεων, το συμβούλιο επιλογής δεν τον έκανε δεκτό στην προφορική δοκιμασία, ενημερώνοντάς τον γι' αυτό με τυποποιημένη επιστολή.

Τον Απρίλιο 1996, ο κ. P.L. απέστειλε επιστολή στην ΥΕΕΑ, στην οποία υπογράμμιζε ότι δεν παραπονείτο κατά της αποφάσεως που είχε λάβει το συμβούλιο επιλογής, αλλά ζητούσε περαιτέρω πληροφορίες για τη διαδικασία επιλογής και τους λόγους αποκλεισμού του.

Η απάντηση της ΥΕΕΑ θεωρήθηκε από τον καταγγέλλοντα υπερβολικά γενική και στερουμένη σαφούς επιχειρηματολογίας.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της ΥΕΕΑ

Η καταγγελία προωθήθηκε στην ΥΕΕΑ. Στη γνώμη της, η ΥΕΕΑ επεσήμανε ότι ο διαγωνισμός δεν ήταν γενικός διαγωνισμός για την πρόσληψη υπαλλήλων της ΕΕ, αλλ' απλώς επιλογή προσωρινών υπαλλήλων για θέσεις γραμματέων (βαθμός C). Συνεπώς, δεν υπάρχουν γενικοί κανόνες που να διέπουν τη διοργάνωση ειδικών διαγωνισμών αυτού του τύπου για προσωρινούς υπαλλήλους. Σύμφωνα με την ΥΕΕΑ, η διαδικασία επιλογής διεξήχθη με τη δέουσα τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της γεωγραφικής ισορροπίας.

Η διαδικασία περιλάμβανε τέσσερα στάδια: α) η ΥΕΕΑ απέστειλε έντυπη αίτηση σε όλους όσους είχαν εκφράσει ενδιαφέρον να συμμετάσχουν, β) από τις 725 έντυπες αιτήσεις που εστάλθαν, ελήφθησαν και πρωτοκολλήθηκαν 393 απαντήσεις. Από τις εν λόγω αιτήσεις, έγιναν δεκτοί 255 φάκελοι, γ) το συμβούλιο επιλογής προέβη στη σύγκριση σε συγκριτική ανάλυση των προσόντων και της εμπειρίας των υποψηφίων. Μόνον 75 υποψήφιοι περιελήφθησαν στον τελικό πίνακα, δ) το τελευταίο στάδιο ενέκειτο σε προφορική δοκιμασία.

Ο καταγγέλλων δεν επελέγη για την προφορική δοκιμασία λόγω της περιορισμένης επαγγελματικής εμπειρίας του, δεδομένου ότι είχε εργαστεί μόνον για την ισπανική τοπική αυτοδιοίκηση.

Αφού ολοκλήρωσε τη διαδικασία πρόσληψης, το συμβούλιο επιλογής απέστειλε επιστολή σε όλους τους υποψηφίους, ενημερώνοντάς τους για τα αποτελέσματα. Οι μη επιλεγέντες υποψήφιοι που υπέβαλαν επίσημη καταγγελία ενημερώθηκαν για τους λόγους αποκλεισμού τους.

Η Υπηρεσία υπογράμμισε επίσης ότι ο καταγγέλλων δεν αμφισβήτησε τον αποκλεισμό του από το Συμβούλιο επιλογής, απλώς ζήτησε να πληροφορηθεί τους λόγους της απόφασης. Συνεπώς, η επιστολή του δεν θεωρήθηκε καταγγελία.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε τη γνώμη της ΥΕΕΑ στον καταγγέλλοντα, ο οποίος δεν υπέβαλε παρατηρήσεις.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Βάσει των πληροφοριών που παρέσχε ο καταγγέλλων και των παρατηρήσεων που υπέβαλε η Υπηρεσία Εναρμόνισης για την Εσωτερική Αγορά, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

1 Όσον αφορά την ανάγκη αιτιολογίας

Με την επιστολή του Απριλίου 1996, ο καταγγέλλων ζήτησε ρητώς από την Υπηρεσία Εναρμόνισης για την Εσωτερική Αγορά να τον ενημερώσει για τους λόγους αποκλεισμού του από το διαγωνισμό. Η απάντηση της ΥΕΕΑ ανέφερε απλώς ότι μετά δεύτερο στάδιο, κατά το οποίο συγκρίθηκαν οι προσωπικοί φάκελοι των υποψηφίων, ο καταγγέλλων δεν επελέγη για την προφορική δοκιμασία.

Στις περιπτώσεις διαγωνισμών, οι αποφάσεις συμβουλίου επιλογής για την απόρριψη υποψηφίου πρέπει να αναφέρουν τις προϋποθέσεις της προκήρυξης του διαγωνισμού που δεν έχουν πληρωθεί.⁽¹⁾ Αν υπάρχει μεγάλος αριθμός υποψηφίων, το συμβούλιο επιλογής μπορεί να αρκестεί αρχικά σε συνοπτική αναφορά των λόγων απόρριψης και να ενημερώσει τους υποψηφίους μόνον για τα κριτήρια και το αποτέλεσμα της επιλογής.⁽²⁾ Εντούτοις, το συμβούλιο επιλογής πρέπει να παρέχει στη συνέχεια ατομική επεξήγηση σε όσους υποψηφίους το ζητήσουν ρητώς.⁽³⁾

Η απάντηση της ΥΕΕΑ προς τον καταγγέλλοντα δεν περιείχε επαρκείς λεπτομέρειες που θα του επέτρεπαν να κατανοήσει τους λόγους στους οποίους βασίστηκε η απόφαση του συμβουλίου επιλογής που τον αφορούσε και θα καθιστούσαν δυνατή ενδεχόμενη επανεξέταση των αιτιολογιών βάσει των οποίων ελήφθη η απόφαση. Συνεπώς, η απάντηση δεν περιείχε πρόσφορη αιτιολογία για την απόρριψη της αίτησής του.

Η ΥΕΕΑ δικαιολόγησε την έλλειψη αιτιολογίας με το επιχείρημα ότι ο κ. P.L. δεν άσκησε επίσημη προσφυγή κατά της απόφασης του συμβουλίου επιλογής, απλώς απλώς υπέβαλε αίτηση παροχής περαιτέρω πληροφοριών.

Αυτή η επιπρόσθετη προϋπόθεση δεν προκύπτει από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου για το θέμα. Το Δικαστήριο έχει υπογραμμίσει ότι το καθήκον του θεσμικού οργάνου να παράσχει αιτιολογία ανακύπτει όταν ο υποψήφιος σε διαγωνισμό ζητήσει ρητώς ατομική εξήγηση.

2 Όσον αφορά την απόφαση επί της ουσίας

Στη γνώμη της προς το Διαμεσολαβητή, η ΥΕΕΑ ανέφερε ότι το συμβούλιο επιλογής προέβη σε συγκριτική ανάλυση των προσόντων των υποψηφίων και έλαβε υπόψη το είδος των καθηκόντων που θα ανελάμβαναν, τη γεωγραφική ισορροπία και τη διεθνή εμπειρία. Προτίμηση δόθηκε στους υποψηφίους η εμπειρία των οποίων είχε αποκτηθεί σε διεθνές περιβάλλον. Υπό το φως των εν λόγω κριτηρίων, ο καταγγέλλων δεν επελέγη διότι η επαγγελματική του εμπειρία και η πρακτική γνώση ξένων γλωσσών έμοιαζε περιορισμένη.

1 Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις 4, 19, και 28/78 *Salerno κατά Επιτροπής* [1978] Συλλογή 2403, σελ. 2416.

2 Υπόθεση 225/82 *Verzyck κατά Επιτροπής* [1983] Συλλογή 1991

3 Υπόθεση T-55/91 *Olivier Fascilla κατά Κοινοβουλίου* [1992] Συλλογή II-1757, παρ. 34-35.

Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι οι εν λόγω πτυχές της απάντησης εξηγούσαν πλήρως τους ατομικούς λόγους για τους οποίους το συμβούλιο επιλογής δεν επέλεξε τον καταγγέλλοντα για την προφορική διαδικασία. Συνεπώς, η ΥΕΕΑ απάντησε δεόντως στα αιτήματα του καταγγέλλοντα.

Συνεπώς, από τη γνώμη της ΥΕΕΑ και από τις πληροφορίες που υπέβαλλε ο καταγγέλλον φαίνεται ότι η Υπηρεσία έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση της υπόθεσης και ικανοποίησε με τον τρόπο αυτό τον καταγγέλλοντα. Έτσι, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.4 ΦΙΛΙΚΟΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΕΤΕΥΧΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

3.4.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 760/24.7.96/JC/UK/IJH κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. C., BEK, κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τα ακόλουθα περιστατικά:

Ο κ. C. ήταν μέλος της Επιτροπής Ανάπτυξης και Συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Την εποχή των γεγονότων στα οποία αναφέρεται η καταγγελία, ήταν εισηγητής της επιτροπής για τη Σύμβαση της Λομέ. Η επιτροπή ανέθεσε στον ίδιο και σε έναν άλλο βουλευτή να μεταβούν στο 2^ο Παρίσι για να συναντήσουν το Γάλλο Υπουργό Εξωτερικών στις 26 Ιανουαρίου 1995, πράγμα που έκαναν. Στη συνέχεια, το Κοινοβούλιο κατέβαλε τα έξοδα του κ. C. για την αποστολή. Μερικές εβδομάδες αργότερα, ανακοινώθηκε στον κ. C. ότι η επιτροπή δεν είχε ενημερώσει το Προεδρείο του Κοινοβουλίου για την αποστολή εγκαίρως και του ζητήθηκε να επιστρέψει τα έξοδα.

Ο κ. C. έφερε το θέμα υπόψη των Κοσμητόρων και του Προέδρου του Κοινοβουλίου, οι οποίοι επιβεβαίωσαν ότι τα έξοδα πρέπει να επιστραφούν.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. C. ισχυρίστηκε ότι ήταν άδικο να αναμένεται από ένα βουλευτή στον οποίο ανατέθηκε επισήμως αποστολή να πληρώσει ο ίδιος το εισιτήριο και τα έξοδά του από λάθος κάποιου άλλου.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία και τα συνημμένα έγγραφα διαβιβάστηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η γνώμη του Κοινοβουλίου περιελάμβανε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

«Δύσκολα μπορεί να θεωρηθεί συμβατό προς τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες του Διαμεσολαβητή να είναι υποχρεωμένος να ενεργεί ως ad hoc διαιτητική ή δευτεροβάθμια αρχή για τους βουλευτές των οποίων τα αιτήματα απορρίπτονται από τα αρμόδια κοινοβουλευτικά όργανα (το Προεδρείο και τους Κοσμήτορες).

(...)

Λυπούμαι για το ότι ο Διαμεσολαβητής αναμίχθηκε σε αβάσιμο ατομικό παράπονο αυτού του είδους και είμαι βέβαιος ότι στο μέλλον τυχόν ανάλογες υποθέσεις θα θεωρούνται απαράδεκτες.»

Όσον αφορά την ουσία της καταγγελίας, η γνώμη περιελάμβανε δύο σημεία:

- (i) Παρά τη διάταξη του Κανονισμού του Κοινοβουλίου ότι για τη συμμετοχή σε τέτοιες συναντήσεις απαιτείται προηγούμενη έγκριση, ο κ. Corrie δεν έλαβε ούτε ζήτησε τέτοια έγκριση.
- (ii) Οι βουλευτές δικαούνται ποσό 3.000 ECU ετησίως για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού στα οποία υποβάλλονται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους εκτός της χώρας στην οποία εκλέγονται. Ο κ. C. θα εδικαιούτο επιστροφή των εξόδων ταξιδιού του για την επίσκεψή του στο Παρίσι από το ποσό αυτό, αν είχε υποβάλει εγκαίρως αίτηση και επί τη βάσει δικαιολογητικών.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. C. εξέφρασε τη βαθειά αγανάκτησή του για τις παρατηρήσεις που παρατίθενται ανωτέρω με πλάγιους χαρακτήρες. Δήλωσε περαιτέρω ότι δεν ενδιαφέρεται για την οικονομική πλευρά του θέματος, αλλά επιθυμούσε να αποκαταστήσει το όνομά του, το οποίο θεωρούσε ότι είχε «αμαυρωθεί» από την προσέγγιση του Κοινοβουλίου για το θέμα.

Οι προσπάθειες του Διαμεσολαβητή για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού

Αφού εξέτασε τη γνώμη του Κοινοβουλίου και τις παρατηρήσεις του κ. C., ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι διαπιστώθηκε *prima facie* κρούσμα κακής διοίκησης, διότι η δήλωση στη γνώμη του Κοινοβουλίου ότι δεν είχε υποβληθεί αίτηση για προηγούμενη έγκριση της επίσκεψης στο Παρίσι δεν φαινόταν να συμφωνεί με τα έγγραφα που είχαν προσαρτηθεί στην καταγγελία του κ. C.

Έτσι, ο Διαμεσολαβητής, σύμφωνα με το άρθρο 3 (5) του Καταστατικού, πρότεινε συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών του και των υπηρεσιών του Κοινοβουλίου για να συζητηθεί η πιθανότητα φιλικού διακανονισμού.

Στις 16 Ιανουαρίου 1998, ο σημερινός Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απέστειλε στο Διαμεσολαβητή επιστολή, η οποία περιελάμβανε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

«Σύμφωνα με τα άρθρα 22 (8) και 139 (5) του Κανονισμού του Κοινοβουλίου, οι Βουλευτές πρέπει να ζητούν την έγκριση του Προεδρείου για να λάβουν μέρος σε συναντήσεις εκτός των συνηθών τόπων εργασίας του Κοινοβουλίου.

Τις 18 Ιανουαρίου 1995, ο Λόρδος Plumb, Συμπρόεδρος της Συνέλευσης Μικτής Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ, απέστειλε αίτηση για την έγκριση της συμμετοχής του κ. C. σε αποστολή στο Παρίσι. Εντούτοις, λόγω της καθυστέρησης στην υποβολή του αιτήματος αυτού, το Προεδρείο δεν είχε αρκετό χρόνο για να εξετάσει το αίτημα και η αποστολή πραγματοποιήθηκε χωρίς την αιτηθείσα έγκριση.

Ο Κανονισμός του Κοινοβουλίου είναι σαφής στο σημείο αυτό και τάσσει, χωρίς να αφήνει περιθώρια αμφιβολίας, ότι το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται εκ των προτέρων, ενώ δεν προβλέπεται εκ των υστέρων έγκριση. Υπ' αυτές

τις προϋποθέσεις, δεν νομίζω ότι το Κοινοβούλιο μπορεί να καταβάλει τα έξοδα διαβίωσης και ταξιδιού τα οποία θα εδικαιούτο ο κ. C. αν η αποστολή είχε εγκριθεί από το Προεδρείο.

Ουδείς αμφισβητεί την καλή πίστη του κ. C. Είμαι βέβαιος ότι το μόνο που επιθυμούσε ήταν να εκτελέσει το καθήκον του ως εισηγητής κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.»

Σε συνάντησή με τις υπηρεσίες του Διαμεσολαβητή, ο κ. C. επιβεβαίωσε ότι, όπως ανέφερε στις παρατηρήσεις του, δεν ενδιαφέρετο για την οικονομική πλευρά του θέματος. Δήλωσε ότι ο σκοπός της καταγγελίας του είχε ικανοποιηθεί, εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε δημοσία ότι είχε ενεργήσει καλή τη πίστει και ότι είχε πράγματι ζητηθεί η προηγούμενη έγκριση της αποστολής στο Παρίσι.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε δημοσία ότι δέχεται πως ο καταγγέλλων ενήργησε καλή τη πίστει και ότι είχε πράγματι ζητηθεί η προηγούμενη έγκριση της αποστολής στο Παρίσι. Ο καταγγέλλων, από την πλευρά του, διευκρίνησε ότι δεν ήθελε να ζητήσει τα έξοδα τα οποία το Κοινοβούλιο είχε απαιτήσει να επιστραφούν βάσει των άρθρων 22 § 8 και 139 § 5 του Κανονισμού του Κοινοβουλίου.⁽¹⁾
- 2 Από τα προαναφερθέντα, προκύπτει ότι μετά την πρωτοβουλία του Διαμεσολαβητή να επιδώσει φιλικό διακανονισμό, δεν υπάρχει διαφωνία για κάποιο θέμα μεταξύ του καταγγέλλοντος και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- 1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αμφισβήτησε επισήμως την αρμοδιότητα του Διαμεσολαβητή να χειριστεί την καταγγελία. Εντούτοις, ανέφερε ότι μελλοντικές υποθέσεις αυτού του είδους ενδέχεται να κριθούν απαράδεκτες και θεώρησε ότι ο Διαμεσολαβητής δεν πρέπει να ενεργεί ως «*διαιτητική ή δευτεροβάθμια αρχή για τους βουλευτές των οποίων τα αιτήματα απορρίπτονται από τα αρμόδια κοινοβουλευτικά όργανα.*»
- 2 Όπως εξηγείται στην Ετήσια Έκθεση 1997, ο Διαμεσολαβητής δεν εποπτεύει το πολιτικό έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Εντούτοις, ελλείψει ρητής διάταξης στη Συνθήκη ή στο Καταστατικό του Διαμεσολαβητή,⁽²⁾ δεν υπάρχει νομική βάση που να τον εξαναγκάζει το Διαμεσολαβητή να θεωρεί ότι καταγγελίες σχετικές με το διοικητικό έργο του Κοινοβουλίου είναι απαράδεκτες.
- 3 Επίσης, παρόλο που ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν επιδιώκει να θεωρηθεί ότι αποτελεί ένδικο βοήθημα σε υποθέσεις αυτού του είδους, δεν υπάρχει νομική βάση που να τον εξαναγκάζει να θεωρεί ότι καταγγελίες τις οποίες υποβάλλουν μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για ίδιο λογαριασμό είναι απαράδεκτες, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι όροι βασίμου τους οποίους τάσσει το Καταστατικό. Συμφώνως προς το άρθρο 2(4) του Καταστατικού, πριν από κάθε καταγγελία πρέπει να πραγματοποιούνται τα ενδεδειγμένα διοικητικά διαβήματα τα οποία, σε περιπτώσεις αυτού του είδους, περιλαμβάνουν την υποβολή αίτησης στις αρμόδιες αρχές του Κοινοβουλίου. Ανάλογες υποθέσεις πρέπει κανονικά να επιλύονται από τις εν λόγω αρχές κατά τρόπο που να μην παρέχει έρεισμα για περαιτέρω καταγγελία.
- 4 Σύμφωνα με το άρθρο 138E της Συνθήκης, οι έρευνες του Διαμεσολαβητή αφορούν πιθανά κρούσματα κακής διοίκησης. Σε κάθε έρευνα του Διαμεσολαβητή, το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι δεν συνέτρεξε περίπτωση κακής διοίκησης αποστέλλοντας

γνώμη, η οποία να εκθέτει προσεκτικά και ορθώς τα σχετικά θέματα, ούτως ώστε να εξασφαλίζει ότι η καταγγελία διεκπεραιώνεται αμελλητί και δεόντως από το Διαμεσολαβητή.

3.4.2 Επιτροπή

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1045/21.11.96/BH/IRL/JMA κατά της Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. Η. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να του επιτρέψει την πρόσβαση σε έγγραφο που αφορούσε πολιτικές κατά της φτώχειας στην Ένωση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής είχε ως εξής:

Στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα κοινωνικής δράσης της Επιτροπής για το διάστημα 1995–1997 είχε αναγγελθεί ότι επρόκειτο να ετοιμαστεί έκθεση για όλες τις σχετικές κοινοτικές δράσεις για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Συνακόλουθα, η Επιτροπή άρχισε να εργάζεται με εκπροσώπους των κρατών μελών στο πλαίσιο ομάδας ανωτάτου επιπέδου για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Μετά από αίτημα της Επιτροπής το 1996, κάθε κράτος μέλος διέθεσε στην ομάδα πληροφορίες για τα εθνικά κριτήρια καθορισμού της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένης συνοπτικής περιγραφής του τρόπου οργάνωσης και προσδιορισμού των πολιτικών του. Το αίτημα του καταγγέλλοντος αφορούσε αυτό το σύνολο εγγράφων των κρατών μελών. Η Επιτροπή αποφάσισε να μην διαβιβάσει αντίγραφο αυτών των πληροφοριών στον καταγγέλλοντα, διότι το εν λόγω έγγραφο δεν ήταν έγγραφο της Επιτροπής, αλλά μάλλον υλικό που είχε παραχθεί αρχικά από τα διάφορα κράτη μέλη και που το όργανο είχε απλώς συγκεντρώσει.

Βάσει της απόφασης της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το αιτούμενο υλικό δεν μπορούσε να θεωρηθεί έγγραφο της Επιτροπής. Η Επιτροπή ήταν της γνώμης ότι το αίτημα θα έπρεπε να υποβληθεί στους συντάκτες των διαφόρων αυτών εγγράφων, δηλαδή στα κράτη μέλη. Δεδομένου ότι η πολιτική της Επιτροπής για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής αφορά μόνον τα δικά της έγγραφα, δεν προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει να επιτρέπει την πρόσβαση σε έγγραφα που παράγουν άλλοι οργανισμοί. Εντούτοις, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι μόλις θα ολοκληρωνόταν η τελική έκθεση, θα τη διέθετε στον καταγγέλλοντα.

Η Επιτροπή πρότεινε στον καταγγέλλοντα να έλθει σε επαφή με το ιρλανδικό Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας για τις πληροφορίες που ζητούσε.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Η. υπογράμμισε ότι:

Κατά την άποψή του, δεν υπήρχε σύγχυση όσον αφορά τον τύπο του εγγράφου που είχε ζητήσει. Η αίτησή του αφορούσε έγγραφο της Επιτροπής, και όχι διάφορα έγγραφα συντεταγμένα από τα κράτη μέλη. Εφόσον το υλικό αυτό είχε μεταφραστεί εν μέρει και κυκλοφορήσει με εξώφυλλο της Επιτροπής, το έγγραφο θα έπρεπε να θεωρηθεί έγγραφο της Επιτροπής.

Ο κ. Η. προσέθεσε ότι το έγγραφο είχε κυκλοφορήσει στην Ιρλανδία ως έγγραφο της Επιτροπής το καλοκαίρι 1996. Παρά το ότι ζήτησε από το ιρλανδικό Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας αντίγραφο του εγγράφου, το αίτημά του απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι αφορούσε έγγραφο της Επιτροπής, και συνεπώς αρμόδια για να αποφασίσει τη διάθεσή του ήταν αποκλειστικά η Επιτροπή.

Ο κ. Η. διαφώνησε με την άποψη της Επιτροπής. Εφόσον το έγγραφο είχε συνταχθεί και κυκλοφορήσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου, θα πρέπει να θεωρηθεί έγγραφο της Επιτροπής.

Τέλος, ο καταγγέλλων υπογράμμισε ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες για τη διαφάνεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, το έγγραφο θα πρέπει να του δοθεί για λόγους διαφάνειας.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Λόγω της φύσης της διαφοράς και για να εξευρεθεί ικανοποιητική λύση του προβλήματος, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε ότι το εν λόγω έγγραφο θα έπρεπε να εξεταστεί από υπαλλήλους της γραμματείας του. Στόχος της εξέτασης ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον το έγγραφο ήταν απλώς ανθολόγηση διαφόρων συνεισφορών από κράτη μέλη, και συνεπώς αποκλείετο από την πρόσβαση του κοινού, ή όχι.

Στις 10 Οκτωβρίου 1997, πραγματοποιήθηκε συνάντηση για τη διενέργεια της εξέτασης στα γραφεία της Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Η Επιτροπή είχε γνωστοποιήσει προηγουμένως την εξέταση σε όλα τα μέλη της Ομάδας Ανωτάτου Επιπέδου.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι υπάλληλοι της Επιτροπής που ήσαν παρόντες εξήγησαν ότι η αρχική ιδέα για το έγγραφο είχε παρουσιαστεί το 1995, ως ένα μέσο βελτίωσης της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις εθνικές πολιτικές τους για τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή συνέστησε Ομάδα Ανωτάτου Επιπέδου με τη συμμετοχή εθνικών εμπειρογνομόνων από όλα τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της εν λόγω ομάδας ανωτάτου επιπέδου και για την προετοιμασία των συζητήσεων, η Επιτροπή διένειμε, περί τα τέλη του 1995, σε όλα τα κράτη μέλη ένα ερωτηματολόγιο. Όλες οι απαντήσεις που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη συνενώθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής σε ενιαίο έγγραφο που διανεμήθηκε κατά τη συνεδρίαση της ομάδας ανωτάτου επιπέδου τον Ιούνιο 1996.

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Μετά την εξέταση, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε στην Επιτροπή επιστολή δυνάμει του άρθρου 3.5 του Καταστατικού, ενόψει της αναζήτησης φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας. Στην επιστολή του, ο Διαμεσολαβητής αναφέρθηκε στο ρόλο της Επιτροπής στην προετοιμασία του εν λόγω εγγράφου και στο γεγονός ότι ένα κράτος μέλος είχε απορρίψει ανάλογο αίτημα του καταγγέλλοντος με την αιτιολογία ότι θα

έπρεπε να απευθυνθεί στην Επιτροπή. Εξέφρασε συνεπώς τη λύπη του για το ότι οι προσπάθειες του καταγγέλλοντος να λάβει το έγγραφο είχαν προσκρούσει στην αρνητική στάση τόσο ενός κράτους μέλους, όσο και της Επιτροπής. Επιπλέον, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η έλλειψη διαφάνειας στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να υποσκάψει την εμπιστοσύνη του κοινού στη διοίκηση της Κοινότητας και να αντιστρατεύεται τους στόχους της Δήλωσης 17 που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περί του δικαιώματος πρόσβασης στην πληροφορία. Ενόψει αυτών των σκέψεων, ο Διαμεσολαβητής πρότεινε φιλική διευθέτηση σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα συμφωνούσε να επιτρέψει στον καταγγέλλοντα την πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα.

Στην απάντησή της με ημερομηνία 3 Φεβρουαρίου 1998, η Επιτροπή επανέλαβε τη γνώμη της σχετικά με το χαρακτήρα του εγγράφου. Εντούτοις, συμφώνησε με την πρόταση του Διαμεσολαβητή για την επίτευξη *ad hoc* διευθέτησης για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Προς το σκοπό αυτό, ζήτησε την έγκριση όλων των κρατών μελών για τη δημοσιοποίηση των συνεισφορών τους.

Στις 13 Μαΐου και στις 14 Ιουλίου 1998, ο Διαμεσολαβητής έλαβε νέες πληροφορίες από την Επιτροπή σχετικά με τις απαντήσεις που δόθηκαν στο αίτημά του. Φαίνεται ότι όλα τα κράτη μέλη συμφώνησαν να διαβιβαστούν τα έγγραφά τους στον καταγγέλλοντα, ενώ μερικά συμφώνησαν υπό ορισμένους περιορισμούς σχετικά με την αναπαραγωγή και το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, η Επιτροπή συμφωνούσε να αποστείλει στον κ. Η. και αντίγραφο των σημειωμάτων που είχαν κρατήσει οι υπηρέσιές της κατά τη συνεδρίαση της ομάδας ανωτάτου επιπέδου για τον κοινωνικό αποκλεισμό τον Ιούνιο 1996.

Σε δύο επιστολές προς το Διαμεσολαβητή στις 20 Μαΐου και στις 24 Ιουλίου 1998, ο κ. Η. ανέφερε ότι του είχαν διαβιβαστεί ήδη όλα τα έγγραφα που είχε ζητήσει αρχικά, όπως είχε προτείνει ο Διαμεσολαβητής στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας φιλικής διευθέτησης. Ο καταγγέλλων ευχαριστούσε το Διαμεσολαβητή για το έργο που είχε επιτελέσει και αναγνώριζε ότι είχε επιτευχθεί σημαντική πρόοδος. Κατά την άποψή του, ο Διαμεσολαβητής είχε πράξει ό,τι ήταν δυνατόν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και συνεπώς συμφωνούσε να κλείσει η υπόθεση. Εντούτοις, ο καταγγέλλων εξέφρασε κάποιες γενικές ανησυχίες όσον αφορά τη χρήση των εγγράφων που είχε λάβει και, γενικότερα, τη διαδικασία πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Μετά την πρωτοβουλία του Διαμεσολαβητή, συμφωνήθηκε φιλική διευθέτηση μεταξύ του οργάνου και του καταγγέλλοντος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ PHARE

Απόφαση επί της καταγγελίας 1109/18.12.96/IGL/UK/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Δεκέμβριο 1996, ο Χ υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με διαδικασία διαγωνισμού για τη θέση οικονομικού διευθυντή στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE, ο οποίος διενεργήθηκε από τη ΓΔ 1Α της Επιτροπής. Σύμφωνα με το άρθρο 2 (3) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, ο Χ ζήτησε να θεωρηθεί η καταγγελία του εμπιστευτική.

Συνοπτικά, τα πραγματικά περιστατικά, όπως παρουσιάζονται στην καταγγελία, είναι ότι ο Χ απησχολείτο στις Βρυξέλλες ως οικονομικός διευθυντής μονάδας

συντονισμού προγράμματος PHARE. Τον Αύγουστο 1994, η θέση μετατέθηκε σε άλλη χώρα. Αφού του δόθηκαν ανεπίσημες διαβεβαιώσεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης περιόδου απασχόλησης, ο Χ μετακόμισε στην άλλη χώρα με την οικογένειά του. Μετά από περίπου ένα έτος, προκηρύχθηκε διαγωνισμός για τη θέση του οικονομικού διευθυντή, στον οποίο ο Χ απέτυχε να επιλεγεί.

Στην καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή, ο Χ ισχυρίστηκε ότι:

- (i) Η διαδικασία του διαγωνισμού δεν ήταν σύμφωνη με τους κανονισμούς του PHARE.
- (ii) Ο επιτυχών υποψήφιος δεν πληρούσε ούτε κατά προσέγγιση τους όρους αναφοράς για τη θέση.
- (iii) Ο επιτυχών υποψήφιος ήταν προηγουμένως σε θέση να γνωρίζει το ύψος της αμοιβής που είχε λάβει προηγουμένως ο Χ ως οικονομικός διευθυντής.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή παρείχε πληροφορίες για το οργανωτικό και συμβατικό πλαίσιο του προγράμματος Phare.

Η γνώμη περιελάμβανε ορισμένα σημεία σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση. Ανέφερε ιδίως ότι δεν είχε δημοσιευθεί πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη θέση του οικονομικού διευθυντή, αλλ' είχε πραγματοποιηθεί συγκριτική αξιολόγηση των προσόντων δύο υποψηφίων, ένας εκ των οποίων ήταν ο Χ. Στη γνώμη προσηρτώντο επίσης διάφορα έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων αμφισβήτησε πολλά από τα σημεία που ανέφερε η Επιτροπή. Αναφέρθηκε ιδίως σε επιστολή με ημερομηνία 22 Δεκεμβρίου 1995, την οποία απέστειλε στον Χ υπάλληλος της ΓΔ 1Α της Επιτροπής. Η επιστολή αυτή, αντίγραφο της οποίας ο Χ απέστειλε στο Διαμεσολαβητή, άρχιζε ως εξής:

«Με λύπη σας πληροφορώ ότι σύμφωνα με την τελική επιλογή που έκανε η Επιτροπή Αξιολόγησης αρμόδια για την πρόσκληση υποβολής προσφορών (...) η προσφορά σας δεν κρίθηκε η πλέον συμφέρουσα.»

Ο Χ παρατήρησε επίσης ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στα σημεία (ii) και (iii) της καταγγελίας.

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Αφού εξέτασε τη γνώμη της Επιτροπής και τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι, εκ πρώτης όψεως, η διαφοροποίηση μεταξύ της γνώμης της Επιτροπής, η οποία ανέφερε ότι δεν είχε δημοσιευθεί πρόσκληση υποβολής προσφορών και της επιστολής που απέστειλε στο Χ η ΓΔ 1Α, όπου αναφερόταν η έκβαση διαδικασίας διαγωνισμού φαίνεται να αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε επιστολή, σύμφωνα με το άρθρο 3 (5) του Καταστατικού, στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής με την οποία πρότεινε άτυπη συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των υπηρεσιών του Διαμεσολαβητή για να συζητηθεί η δυνατότητα φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας.

Μετά τη συνάντηση, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι διεξάγονταν συζητήσεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και του Χ. Στη συνέχεια, ο Χ

ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή με φαξ ότι είχε καταλήξει σε συμφωνία με την Επιτροπή σχετικά με τους όρους οικονομικής διευθέτησης της καταγγελίας. Η Επιτροπή ενημέρωσε επίσης το Διαμεσολαβητή ότι είχε επιτευχθεί φιλική διευθέτηση.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή σχετικά με την υπόθεση προέκυψαν εκ πρώτης όψεως ενδείξεις κακής διοίκησης.

Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 3 §5 του Καταστατικού,⁽¹⁾ ο Διαμεσολαβητής πρότεινε άτυπη συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των υπηρεσιών του Διαμεσολαβητή.⁽²⁾

Μετά την πρωτοβουλία αυτή του Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή και ο καταγγέλλων κατέληξαν σε φιλική διευθέτηση της καταγγελίας. Κατά συνέπεια, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέτασή της.

ΜΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ: ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 485/97/OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούνιο 1997, ο κ. V., δημοσιογράφος εργαζόμενος ως ανταποκριτής στην Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Χάγη, κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τη μη ανανέωση της σύμβασης του. Πρώτον, κατήγγειλε ότι ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής αρνήθηκε να υπογράψει την τελευταία ανανέωση της τριετούς σύμβασης του, διότι έκρινε ότι η θέση δεν ήταν απαραίτητη. Αυτό συνέβη την 1η Απριλίου 1997, δηλ. ένα μήνα μετά την ημερομηνία λήξης της σύμβασης και χωρίς να ζητηθεί η γνώμη της μονάδας οπτικοακουστικών μέσων της ΓΔ Χ (Ενημέρωση, Επικοινωνία, Πολιτισμός και Οπτικοακουστικά Μέσα Ενημέρωσης) της Επιτροπής. Δεύτερον, ο καταγγέλλων, ο οποίος είχε εργαστεί κανονικά όλο το Μάρτιο, ενημερώθηκε ότι δεν θα πληρωνόταν για το μήνα αυτό.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Όσον αφορά τη μη ανανέωση της σύμβασης, η Επιτροπή παρατήρησε στη γνώμη της ότι η αρχική διάρκεια της σύμβασης, την οποία υπέγραψε στις 25 Απριλίου 1996 ο απελθών επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής στη Χάγη ήταν ετήσια με δυνατότητα ανανέωσης για ένα ακόμα έτος. Λόγω του ότι ο νέος επικεφαλής της Αντιπροσωπείας ανέλαβε καθήκοντα μόλις στις 3 Μαρτίου 1997, η απόφαση για την ανανέωση της σύμβασης του καταγγέλλοντος αναβλήθηκε μέχρι την άφιξή του. Ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας αποφάσισε ότι δεν θα ήταν σωστό να παραταθεί η σύμβαση. Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε προφορικά για την απόφαση σε συναντήσεις με τον επικεφαλής της Αντιπροσωπείας στις 11 Μαρτίου και 1 Απριλίου 1997. Μετά από έγγραφο σημείωμα με ημερομηνία 3 Απριλίου 1997, στο οποίο ο καταγγέλλων επέκρινε την απόφαση, ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας τον ενημέρωσε με

¹ "Στο μέτρο του δυνατού, ο Διαμεσολαβητής προσπαθεί να εξεύρει λύση με το εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό για να αρθεί η επίπτωση της κακής διοίκησης και να ικανοποιηθεί ο καταγγέλλων".

² Στις 22 Οκτωβρίου 1997, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής συμφώνησαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, μια άτυπη συνάντηση μπορεί να αποτελέσει πρόσφορο τρόπο επίτευξης φιλικού διακανονισμού καταγγελίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 §5 του Καταστατικού.

επιστολή με ημερομηνία 7 Απριλίου 1997 ότι δεν υπήρχαν λόγοι επανεξέτασης της απόφασης.

Τελικά, ο καταγγέλλων υπέβαλε αίτηση πληρωμής για το Μάρτιο 1997 ποσού 2.500 ECU, το οποίο αντιστοιχούσε στο ένα δωδέκατο της αμοιβής που οφείλετο για την αρχική περίοδο. Η αίτηση απορρίφθηκε.

Η Επιτροπή παρατήρησε τέλος ότι υπήρχε κάποια σύγχυση όσον αφορά την ακριβή φύση των συμβατικών δικαιωμάτων του καταγγέλλοντος. Η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν πρόθυμη να καταβάλει προσπάθειες για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού με τον καταγγέλλοντα. Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι είχε επιτευχθεί φιλικός διακανονισμός και ότι θα κατεβάλλοντο στον καταγγέλλοντα τα 2,500 ECU τις οποίες ζητούσε για τη δραστηριότητά του κατά το Μάρτιο 1997.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων δεν υπέβαλε έγγραφες παρατηρήσεις. Εντούτοις, στις 6 Ιουλίου 1998, ο καταγγέλλων ενημέρωσε τηλεφωνικώς την υπηρεσία του Διαμεσολαβητή ότι έκρινε ικανοποιητικό το φιλικό διακανονισμό. Ευχαρίστησε το Διαμεσολαβητή για την παρέμβασή του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Η εικαζόμενη παράλειψη έγκαιρης ενημέρωσης του καταγγέλλοντος για τη μη ανανέωση της σύμβασης

- 1.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι δεν ενημερώθηκε εγκαίρως για τη μη ανανέωση της σύμβασης. Ειδικότερα, ισχυρίστηκε ότι ενημερώθηκε μόλις ένα μήνα μετά την ημερομηνία λήξης της σύμβασης.
- 1.2 Ο Διαμεσολαβητής ασχολείται με καταγγελίες κακής διοίκησης που απορρέουν από συμβατικές σχέσεις. Ωστόσο, δεν διερευνά κατά πόσον σημειώθηκε παραβίαση της σύμβασης από κάποιο συμβαλλόμενο. Το ζήτημα αυτό μπορεί να κριθεί αποτελεσματικά μόνον από τα ολλανδικά δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια για την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ των μερών δυνάμει του άρθρου 7 της σύμβασης και τα οποία θα είχαν τη δυνατότητα να ακούσουν τα επιχειρήματα των διαδίκων σχετικά με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο και να αξιολογήσουν τα αντικρουόμενα αποδεικτικά στοιχεία για κάθε αμφισβητούμενο πραγματικό περιστατικό.
- 1.3 Όσον αφορά την υποχρέωση έγκαιρης ενημέρωσης, φαίνεται ότι η ημερομηνία λήξης της αρχικής σύμβασης ήταν η 25η Απριλίου 1997, και όχι η 1η Μαρτίου 1997, όπως ανέφερε ο καταγγέλλων. Φαίνεται επίσης ότι ο καταγγέλλων ενημερώθηκε για τη μη ανανέωση 25 ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης της σύμβασης, και όχι ένα μήνα μετά, όπως αναφέρει ο ίδιος. Συνεπώς, όσον αφορά την υποχρέωση έγκαιρης ενημέρωσης, δεν διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής.

2 Ο φιλικός διακανονισμός όσον αφορά την πληρωμή 2.500 ECU για το Μάρτιο 1997

- 2.1 Δεδομένου ότι ο καταγγέλλων εργάστηκε κανονικά για ολόκληρο το Μάρτιο 1997, υπέβαλε αίτηση πληρωμής γι' αυτό το μήνα ποσού 2.500 ECU, η οποία απορρίφθηκε από την Αντιπροσωπεία της Επιτροπής. Εντούτοις, στα σχόλιά της, η Επιτροπή παρατήρησε ότι υπήρχε κάποια σύγχυση σχετικά με την ακριβή φύση των συμβατικών δικαιωμάτων του καταγγέλλοντος. Συνεπώς, μετά από αίτημα του Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή ήταν πρόθυμη να εξεύρει φιλικό διακανονισμό με τον καταγγέλλοντα και συμφώνησε να καταβάλει 2.500 ECU για τη δραστηριότητα του καταγγέλλοντος κατά το Μάρτιο 1997.

Ο καταγγέλλων ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι έκρινε ικανοποιητική τη συμφωνία που είχε επιτευχθεί.

- 2.2 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι η εν λόγω συμφωνία εξάλειψε την πιθανότητα κρούσματος κακής διοίκησης και ότι ο καταγγέλλων εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη συμφωνία.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με το σημείο 1 της καταγγελίας, δεν διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής. Όσον αφορά το σημείο 2 της καταγγελίας, επιτεύχθηκε φιλικός διακανονισμός μεταξύ του οργάνου και του καταγγέλλοντος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.5 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ ΜΕ ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

3.5.1 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 977/28.10.96/ST/L/BB/(XD-ADB) κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Ο καταγγέλλων απησχολείτο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της πολιτικής πρόσληψης ατόμων με ειδικές ανάγκες. Ισχυρίστηκε ότι πάσχει από επαγγελματική ασθένεια λόγω της επίπονης εργασίας που αναγκάστηκε να εκτελέσει κατά τη διάρκεια κοινοβουλευτικής συνόδου στο Στρασβούργο το 1984. Ισχυρίστηκε ότι ο προϊστάμενός του του ανέθεσε καθήκοντα ασύμβατα προς την αναπηρία του.

Το 1990, κατέθεσε δήλωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βάσει του άρθρου 17 των κανόνων περί ασφαλίσεως ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στόχος του καταγγέλλοντος ήταν να επιτύχει να αναγνωριστεί η χειροτέρευση της υγείας του ως επαγγελματική ασθένεια.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανέλαβε έρευνα. Το 1994, ο καταγγέλλων ζήτησε τη σύσταση ιατρικής επιτροπής δυνάμει του άρθρου 19 των προαναφερομένων κανόνων. Το 1996, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέρριψε το αίτημα αναγνώρισης επαγγελματικής ασθένειας βάσει της έκθεσης που υπέβαλε η ιατρική επιτροπή, η οποία έκρινε ότι η ασθένεια ήταν αποτέλεσμα της εξέλιξης της προηγούμενης κατάστασης της υγείας του καταγγέλλοντα.

Ο καταγγέλλων προσέφυγε εναντίον της εν λόγω απόφασης, αλλά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απέρριψε την αίτησή του το 1996. Στη συνέχεια, αποφάσισε να υποβάλει καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

Ο καταγγέλλων προέβαλε τέσσερις ισχυρισμούς:

- (i) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν προέβη σε αντικειμενική έρευνα διότι συγκέντρωσε έγγραφα που δεν συνδέονταν με την υπόθεση.

- (ii) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν διαβίβασε ορισμένα έγγραφα στην ιατρική επιτροπή.
- (iii) Η όλη διαδικασία χαρακτηρίστηκε από καθυστερήσεις που θα μπορούσαν να αποφευχθούν.
- (iv) Η πράξη του προϊσταμένου να αναθέσει στον καταγγέλλοντα καθήκοντα ασυμβίβαστα προς την αναπηρία του αποτελεί κατάχρηση εξουσίας.

Βάσει των προαναφερομένων ισχυρισμών, ο καταγγέλλων ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να αναγνωρίσει τον επαγγελματικό χαρακτήρα της ασθένειας και να του καταβάλει αποζημίωση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επεσήμανε ότι όλα τα έγγραφα που υπέβαλε ο καταγγέλλων διαβιβάστηκαν στην ιατρική επιτροπή, εκτός πέντε εγγράφων τα οποία είτε δεν ελήφθησαν από το Κοινοβούλιο, είτε δεν απεστάλησαν από τον καταγγέλλοντα.

Το Κοινοβούλιο αναγνωρίζει ίσως κάποια καθυστέρηση σε ορισμένα στάδια της διαδικασίας. Ωστόσο, η καθυστέρηση αυτή εξηγείται λόγω της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, των ενεργειών στις οποίες προέβαινε συνεχώς ο καταγγέλλων, της δυσκολίας να αναλυθεί μια σειρά ιατρικών εγγράφων, ορισμένα από τα οποία στη γερμανική, της εξαιρετικά λεπτομερούς εντολής της ιατρικής επιτροπής, καθώς και από τον ταυτόχρονο χειρισμό τριών άλλων φακέλων που αφορούσαν τον καταγγέλλοντα.

Το Κοινοβούλιο επεσύναψε στη γνώμη του χρονολογική σύνοψη της διαδικασίας.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επανέλαβε την καταγγελία του και προέβη στα ακόλουθα σχόλια:

- (i) Τέσσερα από τα πέντε έγγραφα τα οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ισχυρίστηκε ότι δεν είχε λάβει, είτε αναφέρονται στα συμπεράσματα της ιατρικής επιτροπής, είτε φέρουν σφραγίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- (ii) Το Κοινοβούλιο δεν διεξήγαγε αντικειμενική διοικητική έρευνα και δεν διαβίβασε τα σχετικά έγγραφα στην ιατρική επιτροπή. Ο καταγγέλλων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ιατρική επιτροπή δεν μπόρεσε να εργαστεί σε ορθή βάση και ότι οι συλλογισμοί της ήσαν λανθασμένοι.
- (iii) Η έρευνα του Κοινοβουλίου έπασχε από έλλειψη διαφάνειας.

Συμπερασματικά, ο καταγγέλλων ζήτησε φιλική επίλυση της διαφοράς.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Έλλειψη αντικειμενικότητας κατά την έρευνα

Το άρθρο 17.2 των κανόνων περί ασφάλισης ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διευκρινίζει ότι «Η Διοίκηση διεξάγει έρευνα ούτως ώστε να λάβει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για να καθορίσει τη φύση της ασθένειας, ...». Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνέλεξε μεγάλο αριθμό εγγράφων, τα περισσότερα από τα οποία διαβιβάστηκαν από

τον καταγγέλλοντα, και τα οποία επέτρεψαν να δοθεί πολύ λεπτομερής εντολή στην ιατρική επιτροπή. Έκρινε ότι δεν υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι η έρευνα την οποία διεξήγαγε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στερείτο αντικειμενικότητας και είχε ως στόχο να ζημιώσει τον καταγγέλλοντα. Δεν φαίνεται συνεπώς να υπάρχει περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους του Κοινοβουλίου όσον αφορά τη συγκεκριμένη πτυχή της καταγγελίας.

2 Μη διαβίβαση ορισμένων εγγράφων στην ιατρική επιτροπή

- 2.1 Μετά από προσεκτική εξέταση του υλικού που τέθηκε στη διάθεση του Διαμεσολαβητή, προέκυψε ότι κάποια ελλείποντα έγγραφα που αναφέρονται από το Κοινοβούλιο έφεραν στην πραγματικότητα τη σφραγίδα του οργάνου. Ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε ότι η τήρηση ακριβούς μητρώου των εγγράφων που λαμβάνει ένα όργανο αποτελεί συμπεριφορά χρηστής διοίκησης. Εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν το έπραξε, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι δεν τήρησε την εν λόγω αρχή.
- 2.2 Ο Διαμεσολαβητής εξέτασε συνεπώς τους ισχυρισμούς του καταγγέλλοντος ότι η μη διαβίβαση ορισμένων εγγράφων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην ιατρική επιτροπή δεν επέτρεψε στην τελευταία να περιλάβει σαφείς αιτιολογίες στην έκθεσή της. Σημείωσε κατά πρώτον ότι ορισμένα ελλείποντα έγγραφα είχαν διαβιβαστεί στην πραγματικότητα στην ιατρική επιτροπή, δεδομένου ότι ανεφέροντο στην έκθεσή της. Σημείωσε επίσης ότι ένα από τα μέλη της ιατρικής επιτροπής είχε οριστεί από τον καταγγέλλοντα και ότι, όπως έχει κρίνει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, *«τα συμφέροντα του υπαλλήλου διαφυλάσσονται με την παρουσία στην ιατρική επιτροπή μέλους που χαίρει της εμπιστοσύνης του και με το διορισμό του τρίτου μέλους της επιτροπής με συμφωνία μεταξύ των δύο άλλων μελών που έχουν οριστεί από τα μέρη ...»*.⁽¹⁾
- 2.3 Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, δεν προέκυψε ότι οι αιτιολογίες της ιατρικής επιτροπής έπασχαν και ότι το αποτέλεσμα της έκθεσής της θα μπορούσε να είναι διαφορετικό. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε σκόπιμο να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης.

3 Διοικητική καθυστέρηση εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί

Ο Διαμεσολαβητής ανέλυσε προσεκτικά τη χρονολογική σύνοψη των γεγονότων και των επιχειρημάτων που υπέβαλε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Δεν διαπίστωσε περίπτωση κακής διοίκησης σε σχέση με την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

4 Κατάχρηση εξουσίας από προϊστάμενο

Ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε ότι, βάσει της εντολής του, δεν μπορεί να εξετάσει τον εν λόγω ισχυρισμό, διότι προβλήθηκε μετά την πάροδο περισσότερων των δύο ετών από την ημερομηνία κατά την οποία τα γεγονότα υπέπεσαν στην αντίληψη του καταγγέλλοντος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Βάσει των ανωτέρω πορισμάτων, ο Διαμεσολαβητής διατύπωσε την ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

1 Υπόθεση 2/87 *Biedermann* κατά *Ελεγκτικού Συνεδρίου* 1988 Συλλογή 143.

Η τήρηση ακριβούς μητρώου των εγγράφων που λαμβάνει ένα όργανο αποτελεί συμπεριφορά χρηστής διοίκησης. Εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν το έπραξε, παρέβη την εν λόγω αρχή.

Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι δεν είναι σκόπιμο να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης και συνεπώς περάτωσε την εξέτασή της.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: ΠΑΡΟΧΗ ΑΝΑΚΡΙΒΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1051/25.11.96/AF/B/VK κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΕΛΙΑ

Με επιστολές που απέστειλε το Νοέμβριο 1996 και τον Ιανουάριο 1997, η κ. F. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε αρνηθεί εσφαλμένως να την κάνει δεκτή στη γραπτή δοκιμασία για το διαγωνισμό PE/80/A που οργάνωσε το Κοινοβούλιο. Η δικαιολογία για την άρνηση ήταν ότι η καταγγέλλουσα δεν είχε υποβάλει έγγραφα που να αποδεικνύουν πολύ καλή γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας, όπως απαιτούσε η προκήρυξη του διαγωνισμού.

Η δημοσίευση του διαγωνισμού στην *Επίσημη Εφημερίδα* αποτελείτο από τρία μέρη: (i) γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στους ανοικτούς διαγωνισμούς, (ii) κατευθυντήριες γραμμές για τους συμμετέχοντες σε ανοικτούς διαγωνισμούς που διοργανώνει το Κοινοβούλιο και (iii) την προκήρυξη του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

Όσον αφορά τα έγγραφα, το κεφάλαιο «Έγγραφα» των κατευθυντηρίων γραμμών προέβλεπε ότι «Οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλουν έγγραφα για τυχόν αίτημα απαλλαγής από τα όρια ηλικίας, καθώς και για τις πληροφορίες που θα δοθούν στο σημείο 9 “εκπαίδευση” και στο σημείο 12 “επαγγελματική εμπειρία” μαζί με το έντυπο αίτησής τους». Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν διευκρίνιζαν ότι έπρεπε να υποβληθούν έγγραφα που να αποδεικνύουν τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού προέβλεπε στο Κεφάλαιο III. Α.2. ότι «η εξεταστική επιτροπή εξετάζει τα έγγραφα και καταρτίζει τον πίνακα των αιτούντων που πληρούν τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις του Κεφαλαίου II–B. Η εξεταστική επιτροπή βασίζει την απόφασή του αποκλειστικά στις πληροφορίες που περιέχονται στο έντυπο αίτησης και υποστηρίζονται από συνοδευτικά έγγραφα.» Οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου II–B της προκήρυξης αποτελούνταν από δύο μέρη: σύμφωνα με το πρώτο, οι αιτούντες έπρεπε να διαθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο ή ισότιμη επαγγελματική εμπειρία, ενώ σύμφωνα με το δεύτερο, έπρεπε να γνωρίζουν πολύ καλά μια δεύτερη κοινοτική γλώσσα.

Το έντυπο αίτησης περιελάμβανε διάφορα κεφάλαια. Έγγραφα εξητούντο μόνον για τα κεφάλαια 9 «εκπαίδευση» και 12 «επαγγελματική εμπειρία». Το κεφάλαιο 7 είχε τίτλο «γνώση γλωσσών» και διαιρείτο σε δύο υποκατηγορίες: α) μητρική γλώσσα και β) άλλες γλώσσες. Δεν υπήρχε καμία ένδειξη ότι ο αιτών έπρεπε να υποβάλει έγγραφα για τις πληροφορίες του κεφαλαίου 7.

Τον Αύγουστο 1996, η κ. F. πληροφορήθηκε ότι δεν μπορούσε να γίνει δεκτή στις δοκιμασίες, διότι «από τα έγγραφα που υποβάλατε δεν προκύπτει ότι διαθέτετε την απαιτούμενη πολύ καλή γνώση μιας ακόμα κοινοτικής γλώσσας, όπως καθορίζει το Κεφάλαιο II, σημείο B.2 της ανακοίνωσης για τη διαδικασία επιλογής PE/80/A».

Η κ. F. προσέφυγε κατά της εν λόγω απόφασης με τον ισχυρισμό ότι το κείμενο της *Επίσημης Εφημερίδας* δεν ζητούσε ρητώς έγγραφα για να αποδειχθεί η γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας. Στις 3 Οκτωβρίου 1996, η προσφυγή της απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι η εξεταστική επιτροπή μπορεί να στηρίξει τα πορίσματά της μόνον στην αίτηση και τα συνημμένα σε αυτή έγγραφα και ότι τα έγγραφα που είχε

υποβάλει η κ. F. δεν αποδείκνυαν ότι γνώριζε πολύ καλά μια δεύτερη κοινοτική γλώσσα.

Μετά από αυτά, η κ. F. υπέβαλε καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή. Ουσιαστικά, προέβαλε τρεις ισχυρισμούς:

- 1 Οι πληροφορίες που δόθηκαν στους αιτούντες σχετικά με τα έγγραφα ήσαν συγκεχυμένες και παραπλανητικές. Οι κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες δεν ζητούν υποβολή εγγράφων για τη γνώση γλωσσών, πρέπει να υπερσχύσουν της προκήρυξης του διαγωνισμού.
- 2 Η εξεταστική επιτροπή έπρεπε να έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πληρούσε τις γλωσσικές προϋποθέσεις, εφόσον από το έντυπο της αίτησης της προέκυπτε ότι εργαζόταν ως βοηθός βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θα έπρεπε λοιπόν να είναι προφανές ότι πληρούσε τις γλωσσικές προϋποθέσεις.
- 3 Η εξεταστική επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων, διότι άλλος αιτών, σε κατάσταση ανάλογη με τη δική της, έγινε δεκτός, μετά από προσφυγή, στο διαγωνισμό.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Κοινοβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στη γνώμη του, το Κοινοβούλιο ισχυρίστηκε ότι η απόφασή του να αποκλείσει την κ. F. βασίστηκε στη διατύπωση της προκήρυξης του διαγωνισμού, η οποία θεωρούσε ότι υπερίσχυε των κατευθυντηρίων γραμμών.

Οι παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας

Στις παρατηρήσεις της, η κ. F. επέμεινε στην καταγγελία της.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Παροχή ανακριβών πληροφοριών

- 1.1 Σύμφωνα με τη χρηστή διοικητική συμπεριφορά, πρέπει να παρέχονται οι ακριβέστερες δυνατές πληροφορίες σχετικά με τους όρους επιλεξιμότητας για θέση εργασίας, ούτως ώστε ο αιτών να μπορεί να κρίνει αν πρέπει να υποβάλει αίτηση και ποιά αποδεικτικά έγγραφα είναι σημαντικά για τη διαδικασία και συνεπώς πρέπει να εσωκλείονται στο έντυπο αίτησης⁽¹⁾. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές προς τους συμμετέχοντες, απαιτούντο έγγραφα μόνον για να αποδειχθούν τα σημεία 9 και 12 του εντύπου αίτησης, «εκπαίδευση» και «επαγγελματική εμπειρία», ενώ η προκήρυξη του διαγωνισμού έτασσε ότι οι αιτούντες πρέπει να υποβάλουν αντίγραφα πτυχίων, συστάσεις εργασίας και «κάθε άλλο έγγραφο» που να αποδεικνύει τις πληροφορίες που δίδονται με το έντυπο αίτησης. Οι πληροφορίες που δόθηκαν στις κατευθυντήριες γραμμές και στην προκήρυξη μοιάζουν αντιφατικές όσον αφορά την απαίτηση εγγράφων. Επιφυλασσομένης της νομικής αξίας των εν λόγω κειμένων, είναι σαφές ότι και τα δύο εξυπηρετούσαν το σκοπό της ενδεδειγμένης ενημέρωσης των αιτούντων σε συγκεκριμένο διαγωνισμό και, συνεπώς, δεν θα έπρεπε να διαφέρουν μεταξύ τους. Έτσι, το Κοινοβούλιο δεν έδωσε στην καταγγέλλουσα σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι θεωρούσε ότι θα έπρεπε να υποβληθούν αποδεικτικά στοιχεία για τη γνώση

¹ Υπόθεση T-158/89, Απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1991, *van Hecke κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*, Συλλογή 1991, II-1341.

γλωσσών. Θα έπρεπε να εξασφαλίσει ότι θα εδίδοντο οδηγίες στους αιτούντες για τις προϋποθέσεις του διαγωνισμού.

2 Η επαγγελματική εμπειρία ως απόδειξη των γλωσσικών προσόντων

Και αν ακόμα λάβει κανείς υπόψη το πολύγλωσσο περιβάλλον του χώρου εργασίας και τη θέση του βοηθού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το γεγονός ότι κάποιος εργάζεται εκεί, δεν αποτελεί αφεαυτού απόδειξη επαρκούς γνώσης άλλης κοινοτικής γλώσσας.

3 Ίση μεταχείριση υποψηφίων από το Συμβούλιο Επιλογής

Για την τεκμηρίωση του ισχυρισμού της, η κ. F. δήλωσε ότι άλλος υποψήφιος, ο οποίος είχε απορριφθεί για τους ίδιους λόγους, έγινε δεκτός στη διαδικασία μετά από προσφυγή ισχυριζόμενος ότι η στενή ερμηνεία της διατύπωσης της Προκήρυξης του Διαγωνισμού δεν οδηγούσε αυτόματα στο συμπέρασμα ότι απαιτούντο τα έγγραφα που απεδείκνυν τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας. Λόγω κυρίως της απουσίας οποιασδήποτε ένδειξης σχετικά με την ταυτότητα αυτού του προσώπου, ο Διαμεσολαβητής δεν μπόρεσε να εξετάσει περαιτέρω το θέμα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών που διενήργησε ο Διαμεσολαβητής επί της καταγγελίας, φαίνεται αναγκαίο να διατυπωθεί η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τη χρηστή διοικητική συμπεριφορά, πρέπει να παρέχονται οι ακριβέστερες δυνατές πληροφορίες σχετικά με τους όρους επιλεξιμότητας για θέση εργασίας, ούτως ώστε ο αιτών να μπορεί να κρίνει αν πρέπει να υποβάλει αίτηση και ποιά αποδεικτικά έγγραφα είναι σημαντικά για τη διαδικασία και συνεπώς πρέπει να εσωκλείονται στο έντυπο αίτησης⁽¹⁾. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές προς τους συμμετέχοντες, απαιτούντο έγγραφα μόνον για να αποδειχθούν τα σημεία 9 και 12 του εντύπου αίτησης, «εκπαίδευση» και «επαγγελματική εμπειρία», ενώ η προκήρυξη του διαγωνισμού έτασσε ότι οι αιτούντες πρέπει να υποβάλουν αντίγραφα πτυχίων, συστάσεις εργασίας και «κάθε άλλο έγγραφο» που να αποδεικνύει τις πληροφορίες που δίδονται με το έντυπο αίτησης. Οι πληροφορίες που δόθηκαν στις κατευθυντήριες γραμμές και στην προκήρυξη μοιάζουν αντιφατικές όσον αφορά την απαίτηση εγγράφων. Επιφυλασσομένης της νομικής αξίας των εν λόγω κειμένων, είναι σαφές ότι και τα δύο εξυπηρετούσαν το σκοπό της ενδεοδειγμένης ενημέρωσης των αιτούντων σε συγκεκριμένο διαγωνισμό και, συνεπώς, δεν θα έπρεπε να διαφέρουν μεταξύ τους. Έτσι, το Κοινοβούλιο δεν έδωσε στην καταγγέλλουσα σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι θεωρούσε ότι θα έπρεπε να υποβληθούν αποδεικτικά στοιχεία για τη γνώση γλωσσών. Θα έπρεπε να εξασφαλίσει ότι θα εδίδοντο οδηγίες στους αιτούντες για τις προϋποθέσεις του διαγωνισμού.

Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης αφορά διαδικασίες που έχουν σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

¹ Υπόθεση T-158/89, Απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1991, *van Hecke* κατά *Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*, Σύλλογ. 1991, II-1341.

3.5.2 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

ΑΠΟΦΑΣΗ 93/731 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ: ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ «ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ» ΚΑΙ ΤΩΝ «ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ»

Απόφαση επί της καταγγελίας 1053/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1996, ο κ. Β. απέστειλε επιστολή προς το Συμβούλιο με την οποία ζητούσε αντίγραφα των πρακτικών δεκαεσάρων συνεδριάσεων της επιτροπής «Κ4», η οποία υπάγεται στο Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων. Η αίτησή του υποβλήθηκε στο πλαίσιο της απόφασης του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου⁽¹⁾ (στο εξής «Απόφαση 93/731»).

Τον Απρίλιο 1996, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου απήντησε στην αίτηση. Η απάντηση ανέφερε το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731, το οποίο έχει ως εξής:

«Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας προσπαθούν να βρουν μια δίκαιη λύση για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στις επαναλαμβανόμενες αιτήσεις ή/και στις αιτήσεις που αφορούν πολυσέλιδα έγγραφα.»

Στη συνέχεια, η απάντηση ανέφερε ότι η αίτηση αποτελεί «επαναλαμβανόμενη αίτηση που αφορά επίσης πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων» και ότι, ως «δίκαιη λύση», η Γενική Γραμματεία παρέχει πέντε από τα δεκατέσσερα έγγραφα που είχαν ζητηθεί.

Ο κ. Β. υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση για τα υπόλοιπα εννέα έγγραφα, αλλ' η Προεδρία του Συμβουλίου επικύρωσε την αρχική απόφαση.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. Β. ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο δεν εδικαιούτο να χρησιμοποιήσει το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731 ως λόγο μερικής απόρριψης της αίτησής του για την παροχή εγγράφων, διότι:

- (i) Ουδέποτε είχε ζητήσει τα εν λόγω έγγραφα κατά το παρελθόν. Κατά τη γνώμη του, ο όρος «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» αναφέρεται σε κατάσταση κατά την οποία ένα πρόσωπο ζητά τα ίδια έγγραφα ξανά και ξανά.
- (ii) Το άρθρο 3 (2) αναφέρεται σε «πολυσέλιδα έγγραφα», και όχι σε «πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων» όπως αναφέρεται στην απάντηση της Γενικής Γραμματείας. Επίσης, το Φεβρουάριο 1996, το Συμβούλιο εισήγαγε σύστημα πληρωμής για τα παρεχόμενα έγγραφα. Ο κ. Β. επεσήμανε ότι έτσι, το μέγεθος και ο αριθμός των αιτουμένων εγγράφων δεν ασκούν πλέον καμία επιρροή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η γνώμη του Συμβουλίου περιελάμβανε συνοπτικά τα ακόλουθα σημεία :

Ο καταγγέλλων χρησιμοποιεί συστηματική τακτική για να αποκτήσει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του

¹ Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1993, 1993 ΕΕ L 340/43.

Συμβουλίου. Η τεχνική αυτή συνίσταται στο να ζητά αρχικά την ημερήσια διάταξη όλων των οργάνων του Συμβουλίου που ασχολούνται με θέματα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών και στη συνέχεια να ζητά όλα τα έγγραφα που περιέχονται σε κάθε ημερήσια διάταξη.

Το άρθρο 3 (2) πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να του δίδει πρακτικά αποτελέσματα. Αν ένα άτομο συνεχίζει να ζητά πρόσβαση σε έγγραφο που έχει ήδη απορριφθεί και οι περιστάσεις που προκάλεσαν την άρνηση παραμένουν αμετάβλητες, η Γενική Γραμματεία δεν υποχρεούται να βρει δίκαιη λύση, αλλά μπορεί να ακολουθήσει την ίδια λύση, δηλ. μπορεί να αρνηθεί και πάλι να χορηγήσει το έγγραφο. Ο περιορισμός της έννοιας των «επαναλαμβανόμενων αιτήσεων» σε αιτήσεις που αναφέρονται στο ίδιο έγγραφο θα αποστερούσε συνεπώς το άρθρο 3 (2) από πρακτικές συνέπειες.

Κατά την άποψη του Συμβουλίου, η έννοια των «επαναλαμβανόμενων αιτήσεων» περιλαμβάνει περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα άτομο ζητά τακτικά και συστηματικά κατά τη διάρκεια μεγάλης χρονικής περιόδου πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό εγγράφων του ίδιου είδους, όχι αναγκαστικά ταυτόσημων. Στο πλαίσιο αυτό, ένα από τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη είναι ο αριθμός των αιτουμένων εγγράφων. Όπως φαίνεται σαφώς από τη διατύπωση του άρθρου 3 (2) της απόφασης 93/731/ΕΚ, ο όγκος των αιτουμένων εγγράφων αποτελεί ξεχωριστό κριτήριο το οποίο μπορεί να δικαιολογήσει την εφαρμογή δίκαιης λύσης, ακόμα και αν η αίτηση δεν είναι επαναλαμβανόμενη.

Η γαλλική εκδοχή του άρθρου 3 (2), η οποία απετέλεσε τη βάση για τη μετάφραση σε όλες τις άλλες γλωσσικές εκδοχές, αναφέρει “demande répétitive”, όρος που έχει αρνητικές και μειωτικές συνηχίσεις.

Κατά την άποψη του Συμβουλίου, το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731/ΕΚ αποσκοπεί στη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας της διοίκησής του σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Μέχρι σήμερα, έχει εφαρμοστεί μόνον σε περιορισμένη έκταση.

Η πληρωμή για την παροχή των εγγράφων βασίζεται στο άρθρο 3 (1) της απόφασης 93/731. Δεν επηρεάζει το γενικό κανόνα που τάσσει το άρθρο 3 (2).

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Β. προέβη σε λεπτομερή κριτική της γνώμης του Συμβουλίου και επέμεινε στην άποψη ότι το Συμβούλιο δεν edικαιούτο να χρησιμοποιήσει το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731 ως λόγο για τη μερική απόρριψη της αίτησης παροχής εγγράφων.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Η απόφαση 93/731

- 1.1 Η απόφαση 93/731 υλοποιεί αρχές που έχουν τεθεί στον κοινό Κώδικα Συμπεριφοράς για την πρόσβαση σε έγγραφα του Συμβουλίου και της Επιτροπής⁽¹⁾ Στόχος της απόφασης είναι να θέσει σε ισχύ την αρχή της όσο το δυνατόν ευρύτερης πρόσβασης των πολιτών στην ενημέρωση, ενόψει της ενίσχυσης του δημοκρατικού χαρακτήρα των θεσμικών οργάνων και της εμπιστοσύνης του κοινού στη διοίκηση.⁽²⁾
- 1.2 Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθεί το Συμβούλιο κατά τη διεκπεραίωση αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα θεσπίζεται από τα άρθρα 3, 5, 6 και 7 της

¹ ΕΕ 1993 L 340/41.

² Υπόθεση T-174/95, Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten) κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998, παρ. 66.

απόφασης 93/731. Προβλέπεται διαδικασία σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, οι αιτήσεις διεκπεραιώνονται από τη Γενική Γραμματεία και στον αιτούντα απαντά ο Γενικός Γραμματέας. Σε περίπτωση απορριπτικής απάντησης, ο αιτών έχει τη δυνατότητα να κινήσει το δεύτερο στάδιο υποβάλλοντας επιβεβαιωτική αίτηση. Αν η επιβεβαιωτική αίτηση απορριφθεί, η απάντηση προς τον αιτούντα προέρχεται από το Συμβούλιο.

2 Η αμφισβητούμενη διάταξη: άρθρο 3 (2)

2.1 Σύμφωνα με το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731:

«Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας προσπαθούν να βρουν μια δίκαιη λύση για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στις επαναλαμβανόμενες αιτήσεις ή/και στις αιτήσεις που αφορούν πολυσέλιδα έγγραφα.»

Η αναφορά στη Γενική Γραμματεία υποδηλώνει ότι η δυνατότητα δίκαιης λύσης εξετάζεται κατά το στάδιο της αρχικής αίτησης, όπως συμβαίνει και με την αντίστοιχη διάταξη του Κώδικα Συμπεριφοράς, η οποία προβλέπει επιπλέον ότι η δίκαιη λύση εξευρίσκεται «μετά από διαβουλεύσεις με τους αιτούντες».⁽¹⁾

2.2 Το άρθρο 3 (2), όπως και η αντίστοιχη διάταξη του Κώδικα Συμπεριφοράς, δεν προβλέπει ρητώς εξαίρεση από το γενικό κανόνα της πρόσβασης του κοινού, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως λόγος μερικής απόρριψης αίτησης για την πρόσβαση σε έγγραφα. Στην προκειμένη περίπτωση, εντούτοις, το Συμβούλιο ανέφερε το άρθρο 3 (2) ως λόγο της απόρριψης της επιβεβαιωτικής αίτησης του καταγγέλλοντος για τα εννέα έγγραφα που η Γενική Γραμματεία είχε αρνηθεί να του παράσχει.

2.3 Ο καταγγέλλων αμφισβητεί την ερμηνεία του όρου «επαναλαμβανόμενη αίτηση» από το Συμβούλιο. Ισχυρίζεται επίσης ότι λανθασμένα αναφέρεται στην απάντηση της Γενικής Γραμματείας στην αρχική του αίτηση ότι το άρθρο 3 (2) εφαρμόζεται και σε αιτήσεις για πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων.

2.4 Σύμφωνα με τη γνώμη του Συμβουλίου προς το Διαμεσολαβητή:

«η έννοια των “επαναλαμβανόμενων αιτήσεων” αναφέρεται, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα άτομο ζητά τακτικά και συστηματικά κατά τη διάρκεια μεγάλης χρονικής περιόδου πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό εγγράφων του ιδίου είδους, όχι αναγκαστικά ταυτόσημων.»

Επίσης, το Συμβούλιο ισχυρίζεται στη γνώμη του ότι «ο όγκος των αιτουμένων εγγράφων αποτελεί ξεχωριστό κριτήριο το οποίο μπορεί να δικαιολογήσει την εφαρμογή δίκαιης λύσης, ακόμα και αν η αίτηση δεν είναι επαναλαμβανόμενη.»

2.5 Φαίνεται συνεπώς ότι το αμφισβητούμενο θέμα μεταξύ του καταγγέλλοντος και του Συμβουλίου είναι η ερμηνεία των όρων «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» και «πολυσέλιδα έγγραφα», όπως χρησιμοποιούνται στο άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731. Κανένας από τους δύο όρους δεν προσδιορίζεται στην ίδια την απόφαση, ή στον Κώδικα Συμπεριφοράς.

3 Η έννοια των όρων «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» και «πολυσέλιδα έγγραφα»

3.1 Εφόσον, και στο βαθμό που, το Συμβούλιο μπορεί νομίμως να χρησιμοποιήσει το άρθρο 3 (2) ως λόγο μερικής απόρριψης αίτησης για πρόσβαση σε

¹ «Μετά από διαβουλεύσεις με τους αιτούντες, το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο εξευρίσκει δίκαιη λύση για την ικανοποίηση επαναλαμβανόμενων αιτήσεων και/ή αιτήσεων που αφορούν πολυσέλιδα έγγραφα.»

έγγραφα, η διάταξη λειτουργεί ως εξαίρεση από το γενικό κανόνα που περιέχεται στην απόφαση 93/731. Σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου, όταν θεσπίζεται γενική αρχή και στη συνέχεια τάσσονται εξαιρέσεις αυτής της αρχής, οι εξαιρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται αυστηρά, κατά τρόπο που να μην καθιστά αδύνατη την εφαρμογή του γενικού κανόνα.⁽¹⁾

- 3.2 Η απόφαση 93/731 παρέχει στους πολίτες δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα που έχει στην κατοχή του το Συμβούλιο. Κάθε άτομο δικαιούται να ζητήσει πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο του Συμβουλίου, χωρίς να υποχρεούται να προβάλει λόγους για το αίτημά του.⁽²⁾ Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν μπορεί νομίμως να αποκλείσει την πρόσβαση σε έγγραφα λόγω πιθανής αρνητικής στάσης έναντι των σκοπών για τους οποίους υποβάλλεται το αίτημα, ή του προσώπου που το υποβάλλει.
- 3.3 Ο όρος «επαναλαμβανόμενη αίτηση» μοιάζει φυσιολογικά να αναφέρεται σε αιτήσεις για το ίδιο έγγραφο. Βάσει αυτής της ερμηνείας, οι πρακτικές επιπτώσεις του άρθρου 3 (2) περιλαμβάνουν την πιθανότητα δίκαιης λύσης που θα επιτρέψει στις υπηρεσίες του Συμβουλίου να χειριστούν ικανοποιητικά περιπτώσεις κατά τις οποίες το ίδιο πρόσωπο υποβάλλει επαναλαμβανόμενες αιτήσεις για τα ίδια έγγραφα με την ελπίδα, ή με τον ισχυρισμό, ότι οι περιστάσεις που οδήγησαν στις προηγούμενες αρνήσεις μπορεί να μεταβλήθηκαν.
- 3.4 Η επέκταση της έννοιας των «επαναλαμβανόμενων αιτήσεων» ούτως ώστε να περιλάβουν αιτήσεις του ίδιου ατόμου για διαφορετικά έγγραφα ενδέχεται να καταστήσει αδύνατη την εφαρμογή του γενικού κανόνα: η απόφαση 93/731 δεν επιβάλλει κανένα περιορισμό στον αριθμό των εγγράφων τα οποία έχει το δικαίωμα να ζητήσει κάθε πολίτης. Επιπροσθέτως, ελλείψει τέτοιου περιορισμού, η ερμηνεία του Συμβουλίου ενδέχεται να παραβιάζει την αρχή της ασφάλειας δικαίου, διότι δεν θα είναι δυνατόν να γνωρίζει κανείς εκ των προτέρων πόσα διαφορετικά έγγραφα μπορεί να ζητήσει πριν το Συμβούλιο θεωρήσει την αίτηση «επαναλαμβανόμενη».
- 3.5 Η ερμηνεία του άρθρου 3 (2) ώστε να περιλάβει όλες τις αιτήσεις για πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων οδηγεί στο ίδιο πρακτικό αποτέλεσμα όπως η ερμηνεία της «επαναλαμβανόμενης αίτησης» ούτως ώστε να περιλάβει αιτήσεις του ίδιου ατόμου για διαφορετικά έγγραφα. Ισχύουν συνεπώς ανάλογα επιχειρήματα εναντίον μιας τέτοιας ερμηνείας.
- 3.6 Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι το Συμβούλιο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731 και ότι δεν εδικαιούτο να χρησιμοποιήσει αυτό το άρθρο ως λόγο για τη μερική απόρριψη της αίτησης παροχής εγγράφων του καταγγέλλοντος στην προκειμένη περίπτωση. Ο όρος «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» στο άρθρο 3 (2) δεν περιλαμβάνει αιτήσεις του ίδιου ατόμου για διαφορετικά έγγραφα, ενώ παράλληλα το ίδιο άρθρο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του όλες τις αιτήσεις για πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων. Πρέπει να υπενθυμιστεί, ωστόσο, ότι η ανώτατη αρχή επί θεμάτων έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

1 Υποθέσεις T-194/94, *John Carvel και Guardian Newspapers* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, II-2765, T-105/95, *World Wide Fund for Nature (WWF)* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, II-313, Υπόθεση T-174/95, *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten)* κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998.

2 Υπόθεση T-174/95, *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten)* κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998, παρ. 109.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, φαίνεται απαραίτητο να γίνει η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι το Συμβούλιο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731 και ότι δεν εδικαιούτο να χρησιμοποιήσει αυτό το άρθρο ως λόγο για τη μερική απόρριψη της αίτησης παροχής εγγράφων του καταγγέλλοντος στην προκειμένη περίπτωση. Ο όρος «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» στο άρθρο 3 (2) δεν περιλαμβάνει αιτήσεις του ίδιου ατόμου για διαφορετικά έγγραφα, ενώ παράλληλα το ίδιο άρθρο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του όλες τις αιτήσεις για πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων. Πρέπει να υπενθυμιστεί, ωστόσο, ότι η ανώτατη αρχή επί θεμάτων έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Το άρθρο 7 (3) της απόφασης 93/731 του Συμβουλίου τάσσει ρητώς ότι ο αιτών του οποίου απορρίπτεται η επιβεβαιωτική αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα πρέπει να ενημερώνεται για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή. Η κριτική παρατήρηση του Διαμεσολαβητή συνεπάγεται ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάσει την επιβεβαιωτική αίτηση του καταγγέλλοντος με ημερομηνία 17 Απριλίου 1996 και να επιτρέψει την πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα, εκτός αν τυγχάνει εφαρμογής μια από τις εξαιρέσεις που περιέχονται στο άρθρο 4 της απόφασης 93/731. Εφόσον αρμόδιο για την εν λόγω επανεξέταση και την ανακοίνωση του αποτελέσματος στον καταγγέλλοντα είναι το Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η γνώμη του Συμβουλίου για την προκειμένη υπόθεση ανέφερε την εισαγωγή συστήματος πληρωμής για τα έγγραφα που παρέχονται στο πλαίσιο της απόφασης 93/731 του Συμβουλίου. Ο Διαμεσολαβητής συμφώνησε με την άποψη του Συμβουλίου ότι το σύστημα πληρωμής δεν έχει από νομική άποψη καμία σχέση με την ερμηνεία του άρθρου 3 (2) της απόφασης 93/731.

Εντούτοις, στη γνώμη του Συμβουλίου εκφράστηκε και η θεμιτή ανησυχία διαφύλαξης της αποτελεσματικότητας της διοίκησής του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι κράτη μέλη με μακρά εμπειρία διαχείρισης του δικαιώματος πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα χρησιμοποιούν συχνά το σύστημα πληρωμής ως δικλείδα ασφαλείας για το χειρισμό αιτήσεων παροχής εγγράφων που επιβάλλουν μεγάλο διοικητικό φόρτο.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1056/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. Β. απήλυθε επιστολή στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ζητώντας αντίγραφο του χρονοδιαγράμματος συνεδριάσεων των καθοδηγητικών επιτροπών και ομάδων εργασίας του Συμβουλίου στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων κατά την περίοδο της ιρλανδικής προεδρίας (Ιούλιος–Δεκέμβριος 1996). Το αίτημα του υποβλήθηκε στο πλαίσιο της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου⁽¹⁾ (στο εξής «Απόφαση 93/731»).

¹ Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1993, ΕΕ 1993 L 340/43.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου απέρριψε το αίτημα με επιστολή της από 29 Ιουλίου 1996. Η επιστολή ανεφέρετο στο άρθρο 2 (2) της απόφασης 93/731, το οποίο έχει ως εξής:

«Όταν ο συντάκτης του ζητούμενου εγγράφου είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, κράτος μέλος ή άλλο θεσμικό ή μη θεσμικό όργανο ή οποιοσδήποτε άλλος εθνικός ή διεθνής οργανισμός, η αίτηση δεν πρέπει να απευθύνεται στο Συμβούλιο, αλλά απευθείας στο συντάκτη του εγγράφου.»

Σύμφωνα με την επιστολή, αρμόδια για το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων είναι η Προεδρία και όχι η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και συνεπώς ο κ. Β. έπρεπε να απευθυνθεί απευθείας στην ιρλανδική Προεδρία. Στις 15 Αυγούστου 1996, απέστειλε επιστολή στην ιρλανδική Μόνιμη Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση ζητώντας το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεων. Το αίτημα απορρίφθηκε με το επιχείρημα ότι *«δεν υπήρχε πρόθεση να παρασχεθεί στο κοινό η εν λόγω πληροφορία»*.

Ο κ. Β. ισχυρίστηκε ότι η Γενική Γραμματεία κακώς απέρριψε το αίτημά του επικαλούμενη το άρθρο 2 (2) της απόφασης 93/731, διότι η Προεδρία δεν είναι «άλλο θεσμικό ή μη θεσμικό όργανο», αλλά λειτουργία ή υπηρεσία του ίδιου του Συμβουλίου.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο. Η γνώμη του Συμβουλίου επί της καταγγελίας περιελάμβανε τα εξής:

«Στην προκειμένη περίπτωση, η Γενική Γραμματεία θεωρεί ότι το λεπτομερές χρονοδιάγραμμα δεν είναι παρά άτυπο εργαλείο οργάνωσης των εργασιών του Συμβουλίου, το οποίο ενημερώνεται διαρκώς από την Προεδρία και δεν διανέμεται συστηματικά, ούτε πρωτοκολλείται από τη Γραμματεία. Οι ημερομηνίες συνεδριάσεων που προγραμματίζονται με το χρονοδιάγραμμα είναι προσωρινές και επισημοποιούνται μόνον με την επίσημη σύγκληση της συνεδρίασης μέσω τηλετύπου.

Εφόσον λοιπόν η Γενική Γραμματεία δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει επακριβώς αν η εκδοχή του χρονοδιαγράμματος συνεδριάσεων που είχε στην κατοχή της ήταν η τελική εκδοχή του εγγράφου, ζήτησε από τον κ. Β. να απευθυνθεί απευθείας στην Προεδρία, η οποία μόνη είναι σε θέση να παράσχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα φάση του προγραμματισμού της.

Ενόψει των ισχυρισμών του κ. Β., η Γενική Γραμματεία επανεξετάζει πλέον την πρακτική της και την ερμηνεία του άρθρου 2 (2) της απόφασης 93/731/ΕΚ σχετικά με αιτήματα πρόσβασης σε έγγραφα αυτού του είδους.»

Απαντώντας σε αίτημα του Διαμεσολαβητή για παροχή περαιτέρω πληροφοριών, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι είχε ήδη τροποποιήσει την πρακτική του και ότι η Γενική Γραμματεία είχε χορηγήσει πρόσβαση στα χρονοδιαγράμματα που κυκλοφόρησε η προεδρία του Λουξεμβούργου. Ανέφερε επίσης ότι επροτίθετο να ακολουθήσει την ίδια πολιτική σε παρόμοιες περιπτώσεις στο μέλλον.

Το Συμβούλιο επίσης κατέστησε σαφές ότι τα εν λόγω χρονοδιαγράμματα δεν έχουν επίσημο και δεσμευτικό χαρακτήρα και υπόκεινται σε τροποποιήσεις καθόλη τη θητεία της Προεδρίας, καθώς και ότι η επίσημη σύγκληση των συνεδριάσεων πραγματοποιείται με τηλετυπήματα που καθορίζουν τις ημερομηνίες και την ημερήσια διάταξη.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Β. ανέφερε συνοπτικά τα εξής:

- (i) Με την απάντηση του Συμβουλίου διευκρινίστηκε ότι το Συμβούλιο παρέχει πλέον αντίγραφα των χρονοδιαγραμμάτων των συνεδριάσεων για θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων που διεξάγονται στο πλαίσιο κάθε Προεδρίας. Συνεπώς, το σημείο αυτό της καταγγελίας καλύπτεται.
- (ii) Το Συμβούλιο δεν απάντησε στον ισχυρισμό ότι η Προεδρία δεν είναι «άλλο θεσμικό ή μη θεσμικό όργανο» κατά την έννοια του άρθρου 2 (2) της απόφασης 93/731.
- (iii) Το Συμβούλιο συνεχίζει να αρνείται την πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα με αυτό το επιχείρημα. Ο κ. Β. αναφέρθηκε ιδίως στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ». Η επιβεβαιωτική αίτησή του να του επιτραπεί η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα, με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1997, απορρίφθηκε από το Συμβούλιο με το επιχείρημα ότι οι εν λόγω ημερήσιες διατάξεις καταρτίζονται από κοινού από την Προεδρία, την Επιτροπή και τις αρχές των ΗΠΑ και ότι το άρθρο 2 (2) της απόφασης 93/731 τυγχάνει εφαρμογής διότι οι εν λόγω ημερήσιες διατάξεις δεν καταρτίζονται με την αποκλειστική ευθύνη του Συμβουλίου ή της Προεδρίας του.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Μετά από προσεκτική εξέταση της γνώμης του Συμβουλίου και των παρατηρήσεων του καταγγέλλοντος, κρίθηκε ότι απαιτούνται περαιτέρω έρευνες, πρώτον, για να διευκρινιστεί η θέση του Συμβουλίου όσον αφορά το καθεστώς της Προεδρίας κατά την έννοια του άρθρου 2 (2) της απόφασης σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα και, δεύτερον, διότι οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος είχαν θέσει ένα νέο θέμα και συγκεκριμένα την απόρριψη της επιβεβαιωτικής αίτησης της 28ης Ιουλίου 1997 για πρόσβαση στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ».

Η απάντηση του Συμβουλίου

Στην απάντησή του προς το αίτημα του Διαμεσολαβητή για παροχή περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με τα εν λόγω θέματα, το Συμβούλιο ανέφερε ότι δεν θεωρεί την Προεδρία «άλλο θεσμικό όργανο» διακεκριμένο από το Συμβούλιο κατά την έννοια του άρθρου 2 (2) της απόφασης 93/731. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο δήλωσε ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ:

«εγγράφων που συντάσσονται από το κράτος μέλος που ασκεί την Προεδρία υπό την ιδιότητα του Προεδρεύοντος του Συμβουλίου και

εγγράφων που συντάσσονται από το εν λόγω κράτος μέλος, αλλά δεν συνδέονται με το ρόλο του ως Προεδρεύοντος του Συμβουλίου.»

Το Συμβούλιο εξέφρασε επίσης την άποψη ότι το άρθρο 2 (2) της απόφασης 93/731 τυγχάνει εφαρμογής στη δεύτερη κατηγορία εγγράφων.

Όσον αφορά τις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας Ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ», το Συμβούλιο δήλωσε τα εξής:

«Η απόρριψη της αιτήσεως του κ. Β. με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1997 ... δεν υπαγορεύθηκε από το ότι η Προεδρία, η οποία συνεργάστηκε στη σύνταξη του εγγράφου, θεωρείται «άλλο θεσμικό όργανο» κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 της απόφασης 93/731/ΕΚ. Στην προκειμένη περίπτωση, οι εν λόγω ημερήσιες διατάξεις δεν είχαν συνταχθεί με

αποκλειστική ευθύνη της Προεδρίας, αλλ' από κοινού από την Προεδρία, την Επιτροπή και τις αρχές των ΗΠΑ.»

Οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Σε παρατηρήσεις που υπέβαλε επί της απάντησης του Συμβουλίου, ο κ. Β. εξέφρασε ικανοποίηση για το ότι το Συμβούλιο δεν θεωρεί πλέον την Προεδρία του ως άλλο θεσμικό όργανο διακεκριμένο από το Συμβούλιο. Προέβαλε επίσης, συνοπτικά, τους ακόλουθους ισχυρισμούς:

- (i) Έγγραφο το οποίο συντάσσεται από κράτος μέλος, εγγράφεται στην επίσημη ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και στη συνέχεια εγκρίνεται ή υιοθετείται, καθίσταται εξ αυτού του λόγου τμήμα του κοινοτικού κεκτημένου δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων και πρέπει να είναι ανοικτό σε αίτηση στο πλαίσιο της απόφασης 93/731. Έγγραφο το οποίο στη συνέχεια δεν εγκρίνεται ή δεν υιοθετείται, αλλ' αποτελεί μέρος της διαδικασίας χάραξης ή υλοποίησης πολιτικής, πρέπει επίσης να είναι ανοικτό σε ανάλογη αίτηση.
- (ii) Η επιχειρηματολογία του Συμβουλίου σχετικά με την άρνησή του να παράσχει πρόσβαση στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ» είναι απαράδεκτη: οι Ευρωπαίοι πολίτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται στο Συμβούλιο στο πλαίσιο της απόφασης 93/731 για πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία έχει συντάξει η Προεδρία του Συμβουλίου από κοινού με τρίτους.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Πρόσβαση σε χρονοδιαγράμματα συνεδριάσεων του Συμβουλίου

- 1.1 Η αρχική καταγγελία αφορούσε άρνηση πρόσβασης στα χρονοδιαγράμματα των συνεδριάσεων του Συμβουλίου οι οποίες είχαν προγραμματιστεί για την Προεδρία της Ιρλανδίας (Ιούλιος-Δεκέμβριος 1996).
- 1.2 Από την έρευνα του Διαμεσολαβητή προέκυψε ότι το Συμβούλιο είχε τροποποιήσει την πρακτική του και επέτρεπε την πρόσβαση στα χρονοδιαγράμματα που κυκλοφόρησε η Προεδρία του Λουξεμβούργου. Το Συμβούλιο ανέφερε επίσης την πρόθεσή του να ακολουθήσει την ίδια πολιτική σε παρόμοιες περιπτώσεις στο μέλλον. Ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η απάντηση αυτή τον ικανοποιούσε.
- 1.3 Συνεπώς, το Συμβούλιο έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση αυτής της πτυχής της καταγγελίας και ικανοποίησε με αυτό τον τρόπο τον καταγγέλλοντα.

2 Το καθεστώς της Προεδρίας

- 2.1 Η απόρριψη από το Συμβούλιο του αιτήματος του καταγγέλλοντα να του επιτραπεί η πρόσβαση στα χρονοδιαγράμματα των συνεδριάσεων του Συμβουλίου αναφέρεται στην απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η επιχειρηματολογία του Συμβουλίου ήταν εσφαλμένη, διότι η Προεδρία δεν είναι «άλλο θεσμικό ή μη όργανο» κατά την έννοια του άρθρου 2 (2).
- 2.2 Στη διάρκεια της έρευνας του Διαμεσολαβητή, το Συμβούλιο εδήλωσε ρητώς ότι δεν θεωρεί την Προεδρία «άλλο θεσμικό όργανο» κατά την έννοια του άρθρου 2 (2) της απόφασης 93/731. Ο καταγγέλλων εξέφρασε ικανοποίηση για την απάντηση αυτή.

- 2.3 Συνεπώς, το Συμβούλιο έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση της εν λόγω πτυχής της καταγγελίας και ικανοποίησε με τον τρόπο αυτό τον καταγγέλλοντα.
- 2.4 Στην απάντησή του προς το αίτημα του Διαμεσολαβητή για την παροχή περαιτέρω πληροφοριών, το Συμβούλιο έκανε διάκριση μεταξύ εγγράφων που συντάσσονται από κράτος μέλος υπό την ιδιότητα του Προεδρεύοντος του Συμβουλίου και άλλων εγγράφων που συντάσσονται από το ίδιο κράτος μέλος. Ο καταγγέλλων υπέβαλε επίσης παρατηρήσεις σχετικά με το καθεστώς εγγράφων που συντάσσει κράτος μέλος και περιλαμβάνονται στην επίσημη ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Τόσο η διάκριση του Συμβουλίου, όσο και οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος φαίνεται να αναφέρονται σε υποθετικές περιπτώσεις και όχι στα έγγραφα που αποτελούσαν το αντικείμενο της καταγγελίας. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να λάβει θέση για το θέμα στην παρούσα απόφαση.

3 Η άρνηση παροχής πρόσβασης σε έγγραφα τα οποία συντάσσει το Συμβούλιο από κοινού με τρίτους

- 3.1 Η αίτηση του καταγγέλλοντα με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1997 για την παροχή πρόσβασης στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ» απορρίφθηκε από το Συμβούλιο με τον ισχυρισμό ότι οι εν λόγω ημερήσιες διατάξεις συντάσσονται από κοινού από την Προεδρία του Συμβουλίου, την Επιτροπή και τις αρχές των ΗΠΑ και ότι το άρθρο 2 (2) της απόφασης 93/731 είναι εφαρμοστέο διότι οι εν λόγω ημερήσιες διατάξεις δεν συντάσσονται με αποκλειστική ευθύνη του Συμβουλίου ή της Προεδρίας του.
- 3.2 Στόχος της απόφασης 93/731 είναι να καταστήσει εφαρμοστέα την αρχή της όσο το δυνατόν ευρύτερης πρόσβασης των πολιτών σε πληροφορίες ενόψει της ενίσχυσης του δημοκρατικού χαρακτήρα των θεσμικών οργάνων και της εμπιστοσύνης του κοινού προς τη διοίκηση.⁽¹⁾
- 3.3 Το άρθρο 2 (2) δεν έχει τη μορφή εξαίρεσης από το γενικό κανόνα της πρόσβασης του κοινού. Πρακτικά, εντούτοις, λειτουργεί ως εξαίρεση, εφόσον συνεπεία του είναι ότι τα έγγραφα που εμπίπτουν σε αυτό αποκλείονται ολοσχερώς από το πεδίο εφαρμογής του γενικού κανόνα. Το να περιληφθούν έγγραφα που έχουν συνταχθεί από το Συμβούλιο από κοινού με τρίτους στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 (2) θα διηύρυνε σημαντικά την έκταση αυτής της de facto εξαίρεσης.
- 3.4 Σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου, όταν θεσπίζεται μια γενική αρχή και στη συνέχεια διατυπώνονται εξαιρέσεις αυτής της αρχής, οι εξαιρέσεις πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται στενά, κατά τρόπο που να μην καταργεί την εφαρμογή του γενικού κανόνα.⁽²⁾
- 3.5 Τόσο η ρητή διατύπωση του άρθρου 2 (2), όσο και η προαναφερομένη νομολογία αντικρούουν τη θέση του Συμβουλίου ότι τα έγγραφα τα οποία συντάσσει από κοινού με τρίτους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 (2). Προκύπτει συνεπώς ότι η απόρριψη του αιτήματος του καταγγέλλοντα να του επιτραπεί η πρόσβαση στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ» από το Συμβούλιο βασίστηκε σε κακή εφαρμογή της απόφασης 93/731. Πρέπει να

1 Υπόθεση T-174/95, *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten)* κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998, παρ. 66.

2 Βλ. υποθέσεις T-194/94, *John Carvel* και *Guardian Newspapers* κατά Συμβουλίου, [1995] Συλλογή II-2765, T-105/95, *World Wide Fund for Nature (WWF)* κατά Επιτροπής, [1997] Συλλογή II-313, Υπόθεση T-174/95, (Σημείωση 1 ανωτέρω).

υπενθυμιστεί, ωστόσο, ότι η ανωτάτη αρχή σε θέματα αληθούς έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Συμβούλιο έλαβε μέτρα για τη διευθέτηση των πτυχών της καταγγελίας που αναφέρονται στα κεφάλαια 1 και 2 της παρούσας απόφασης και ικανοποίησε με αυτό τον τρόπο τον καταγγέλλοντα.

Όσον αφορά την πτυχή της υπόθεσης με την οποία ασχολείται το κεφάλαιο 3, κρίνεται αναγκαίο να διατυπωθεί η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Τόσο η ρητή διατύπωση του άρθρου 2 (2), όσο και η προαναφερομένη νομολογία αντικρούουν τη θέση του Συμβουλίου ότι τα έγγραφα τα οποία συντάσσει από κοινού με τρίτους εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 (2). Προκύπτει συνεπώς ότι η απόρριψη του αιτήματος του καταγγέλλοντα να του επιτραπεί η πρόσβαση στις ημερήσιες διατάξεις της «Ομάδας ανωτάτου επιπέδου» και της «Ειδικής επιτροπής ΕΕ-ΗΠΑ» από το Συμβούλιο βασίστηκε σε κακή εφαρμογή της απόφασης 93/731. Πρέπει να υπενθυμιστεί, ωστόσο, ότι η ανωτάτη αρχή σε θέματα αληθούς έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Το άρθρο 7 (3) της απόφασης του Συμβουλίου 93/731 προβλέπει ρητώς ότι ο αιτών του οποίου η επιβεβαιωτική αίτηση για πρόσβαση σε έγγραφα απορρίπτεται, ενημερώνεται για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή. Η κριτική παρατήρηση του Διαμεσολαβητή έχει την έννοια ότι το Συμβούλιο πρέπει να επανεξετάσει την επιβεβαιωτική αίτηση του καταγγέλλοντα με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1997 και να επιτρέψει την πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα, εκτός αν τυγχάνει εφαρμογής μία ή περισσότερες από τις εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 της απόφασης 93/731.

Δεδομένου ότι αρμόδιο να διενεργήσει την εν λόγω επανεξέταση και να διαβιβάσει το αποτέλεσμα της στον καταγγέλλοντα είναι το Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΡΝΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ: ΑΠΡΟΣΦΟΡΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1057/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο του 1996, ο κ. Β. απέστειλε επιστολή στο Συμβούλιο ζητώντας αντίγραφα 24 εκθέσεων που εξετάστηκαν κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, το οποίο συνήλθε στις 9–10 Μαρτίου 1994 και 17 εκθέσεων που εξετάστηκαν κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής «Κ4», η οποία συνεδρίασε στις 3–4 Μαρτίου 1994. Η αίτηση υποβλήθηκε κατ' εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου⁽¹⁾ (στο εξής «Απόφαση 93/731»).

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου επέτρεψε την πρόσβαση σε 17 από τα 41 έγγραφα που ζητήθηκαν και αρνήθηκε να χορηγήσει τα υπόλοιπα 24. Ο καταγγέλλων υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση για 23 από τα έγγραφα στα οποία δεν του είχε επιτραπεί η πρόσβαση. Η Προεδρία του Συμβουλίου απάντησε επιτρέποντας την πρόσβαση σε άλλα 7 έγγραφα, αλλ' επιβεβαιώνοντας την άρνησή της να επιτρέψει την πρόσβαση στα υπόλοιπα 16 έγγραφα.

¹ Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1993, ΕΕ 1993 L 340/43.

Η καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή αφορούσε 15 από τα έγγραφα στα οποία δεν είχε επιτραπεί η πρόσβαση με την απάντηση στην επιβεβαιωτική αίτηση. Το Συμβούλιο εξήγησε την άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα αυτά ως εξής:

«Όσον αφορά τα έγγραφα 5375/95; 5406/95+COR1, 5405/95; 5354/95; 5319/95; 11020/93; 11565/93; 11151/93; 10448/93; SN 1100/94, η αίτησή σας εξετάστηκε υπό το πρίσμα της στάθμησης μεταξύ του συμφέροντός σας να αποκτήσετε πρόσβαση σε αυτά τα συγκεκριμένα έγγραφα και του συμφέροντος του Συμβουλίου να διατηρήσει το απόρρητο των διασκέψεών του. Το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το δεύτερο συμφέρον υπερίσχυε του πρώτου στη συγκεκριμένη περίπτωση, ιδίως λόγω του ότι στα εν λόγω έγγραφα εκτίθενται λεπτομερώς εθνικές θέσεις σχετικά με Συμβάσεις που συνήφθησαν μόλις πρόσφατα, ή άλλα νομικά μέσα που βρίσκονται ακόμα υπό συζήτηση, ή έχουν υιοθετηθεί πολύ πρόσφατα. Περιλαμβάνουν επίσης εσωτερικές πληροφορίες σχετικά με διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού στα θεσμικά όργανα και με την επιλογή συμβούλων στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων. Επιπλέον, ένα από τα εν λόγω έγγραφα είναι έγγραφο εργασίας για εσωτερικούς οργανωτικούς λόγους σχετικά με την προστασία απορρήτων πληροφοριών, ενώ άλλα περιέχουν γνωμοδοτήσεις της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου για την αποκλειστική χρήση του Συμβουλίου κατά τις συζητήσεις του, που όμως δεν το δεσμεύουν.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα έγγραφα, οι σχετικοί λόγοι, δυνάμει του άρθρου 4(1) της απόφασης του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ είναι οι εξής:

- προστασία του δημοσίου συμφέροντος (δημόσια ασφάλεια)
έγγρ. 12247/1/94; SN 1053/94; 10166/4/94; 9908/2/93+ADD 1
- προστασία του δημοσίου συμφέροντος (διεθνείς σχέσεις)
έγγρ. 5121/95.

Η φύση των πληροφοριών που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδήγησε το Συμβούλιο στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα.»

Σύμφωνα με την καταγγελία που υποβλήθηκε στο Διαμεσολαβητή, οι προαναφερθείσες αιτιολογίες του Συμβουλίου, ήταν απρόσφορες. Ειδικότερα, ο καταγγέλλων ανέφερε ότι οι όροι συνήφθησαν μόλις πρόσφατα» και «έχουν υιοθετηθεί πολύ πρόσφατα» δεν βρίσκουν κανένα έρεισμα στην απόφαση 93/731.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Συνοπτικά, το Συμβούλιο ισχυρίστηκε στη γνώμη του ότι τήρησε την υποχρέωση παροχής αιτιολογίας για την άρνησή του να επιτρέψει την πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα, σύμφωνα με τις αρχές που τάσσει η πάγια νομολογία.

«Η πρόσβαση σε σαφώς προσδιορισμένη σειρά εγγράφων δεν επιτρέπεται για την προστασία του απορρήτου των διασκέψεων του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της απόφασης 93/731/ΕΚ, ενώ η πρόσβαση σε άλλη σαφώς προσδιορισμένη σειρά εγγράφων δεν επιτρέπεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος (δημόσια ασφάλεια και διεθνείς σχέσεις) σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) της απόφασης 93/731/ΕΚ.

(....)

Όσον αφορά έγγραφα στα οποία δεν επιτράπη η πρόσβαση σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της απόφασης 93/731/ΕΚ, η επιστολή της 2ας Μαΐου 1996 προβάλλει επαρκείς επιτακτικούς λόγους που δικαιολογούν την εφαρμογή της εξαίρεσης για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Όσον αφορά έγγραφα στα οποία δεν επιτράπη η πρόσβαση σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) της απόφασης 93/731/ΕΚ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Συμβούλιο δεν αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα για το λόγο ότι «είχαν συναφθεί μόλις πρόσφατα», όπως ισχυρίζεται στην καταγγελία του ο κ. Β. Η αιτιολογία για την άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση έγκειται στο ότι περιέχουν λεπτομερείς εθνικές θέσεις και ότι συνεπώς το συμφέρον του Συμβουλίου να προστατεύσει το απόρρητο των διασκέψεων του υπερίσχυσε του συμφέροντος του κ. Β. να αποκτήσει πρόσβαση στα έγγραφα αυτά.»

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του επί της γνώμης του Συμβουλίου, ο καταγγέλλων δέχθηκε ότι η πρόσβαση σε ορισμένα από τα έγγραφα θα μπορούσε ευλόγως να μην επιτραπεί. Εντούτοις, διατήρησε την καταγγελία σχετικά με τα έγγραφα 10448/93, 5354/95, 5319/95, SN 1053/94 και 5121/95 και ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να εξετάσει κατά πόσον η άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα αυτά ήταν δικαιολογημένη.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Οι ισχυρισμοί του καταγγέλλοντος

- 1.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι οι αιτιολογίες του Συμβουλίου για την άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση σε ορισμένα από τα έγγραφα τα οποία αφορούσε η επιβεβαιωτική αίτηση με ημερομηνία 2 Απριλίου 1996 ήταν απρόσφορες. Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων δέχθηκε την άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα, αλλά επέμεινε στους ισχυρισμούς του σχετικά με άλλα.

2 Οι νομικές αρχές

- 2.1 Το άρθρο 4 της απόφασης 93/731 προβλέπει δύο κατηγορίες εξαιρέσεων από την αρχή της γενικής πρόσβασης των πολιτών στα έγγραφα του Συμβουλίου.
- 2.2 Το άρθρο 4 (1) προβλέπει ότι δεν επιτρέπεται η πρόσβαση σε έγγραφο του Συμβουλίου, του οποίου η κοινοποίηση είναι δυνατόν να αποβεί σε βάρος της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος (δημόσια ασφάλεια, διεθνείς σχέσεις, νομισματική σταθερότητα, δικαστικές διαδικασίες, επιθεώρηση και έρευνες). Για να αποδειχθεί ότι η κοινοποίηση συγκεκριμένων εγγράφων μπορεί να αποβεί σε βάρος της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, το Συμβούλιο υποχρεούται να εξετάσει σε σχέση με κάθε συγκεκριμένο έγγραφο και υπό το φως των πληροφοριών που διαθέτει, κατά πόσον η κοινοποίηση ενδέχεται πράγματι να αποβεί σε βάρος κάποιας από τις προστατευόμενες πτυχές του δημοσίου συμφέροντος. Αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, το Συμβούλιο υποχρεούται να μην επιτρέψει την πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα.⁽¹⁾
- 2.3 Το άρθρο 4 (2) προβλέπει ότι το Συμβούλιο μπορεί επίσης να μην επιτρέψει την πρόσβαση για λόγους προστασίας του απορρήτου των διασκέψεών του. Το Συμβούλιο πρέπει να χρησιμοποιεί τα περιθώρια διακριτικής ευχέρειας

¹ Υπόθεση T-124/96 *Interporc κατά Επιτροπής*, απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 1998, παρ. 52, Υπόθεση T-83/96, *Gerard van der Wal κατά Επιτροπής*, απόφαση της 19ης Μαρτίου 1998, παρ. 43, Υπόθεση T-174/95, *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten) κατά Συμβουλίου*, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998.

που διαθέτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 4 (2) ούτως ώστε να επιτυγχάνεται πραγματική ισορροπία μεταξύ, αφενός, του συμφέροντος του πολίτη να του επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα και, αφετέρου, κάθε ιδίου συμφέροντος να προστατεύσει το απόρρητο των διασκέψεών του.⁽¹⁾

- 2.4 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, το αιτιολογικό μιας απόφασης που δεν επιτρέπει την πρόσβαση σε έγγραφο πρέπει να περιέχει – τουλάχιστον για κάθε κατηγορία σχετικών εγγράφων – τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο θεωρεί ότι η κοινοποίηση των αιτουμένων εγγράφων εμπίπτει σε μια από τις εξαιρέσεις που προβλέπει η απόφαση 93/731.

3 Η άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 4.1

- 3.1 Η πρόσβαση σε δύο από τα έγγραφα για τα οποία υπάρχει διαφωνία δεν επιτράπη δυνάμει του άρθρου 4 (1). Απαντώντας στην επιβεβαιωτική αίτηση, το Συμβούλιο εξήγησε ότι:

« Η φύση των πληροφοριών που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδήγησε το Συμβούλιο στο συμπέρασμα ότι δεν πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα. »

- 3.2 Σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, η έννοια της δημόσιας ασφάλειας μπορεί να περιλαμβάνει καταστάσεις στις οποίες η πρόσβαση του κοινού σε συγκεκριμένα έγγραφα μπορεί να παρακωλύσει τις προσπάθειες των αρχών να αποτρέψουν εγκληματικές δραστηριότητες.⁽²⁾ Η αναφορά του Συμβουλίου στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος συνδέεται συνεπώς με μια από τις πτυχές του δημοσίου συμφέροντος που προστατεύεται από το άρθρο 4 (1).

- 3.3 Στην απάντησή του στην επιβεβαιωτική αίτηση του καταγγέλλοντος, το Συμβούλιο ανέφερε «την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος», αλλά δεν έδωσε περισσότερες εξηγήσεις σχετικά με τη μνεία της «φύσης των πληροφοριών» που περιέχονται στα έγγραφα. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής εκτιμά ότι το Συμβούλιο δεν συμμορφώθηκε με την απαίτηση να γνωστοποιήσει στον καταγγέλλοντα τους συγκεκριμένους λόγους που οδήγησαν στη διαπίστωση ότι η κοινοποίηση των εγγράφων ενέπιπτε στο άρθρο 4.1.

4 Η άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 4.2

- 4.1 Στην απάντησή του στην επιβεβαιωτική αίτηση, το Συμβούλιο ανέφερε πολλούς διαφορετικούς παράγοντες για να αιτιολογήσει την άρνησή του να επιτρέψει την πρόσβαση σε 10 έγγραφα δυνάμει του άρθρου 4.2. Εντούτοις, στη γνώμη του προς το Διαμεσολαβητή, το Συμβούλιο ανέφερε ότι:

« Η αιτιολογία για την άρνηση να επιτραπεί η πρόσβαση στα έγγραφα έγκειται στο ότι περιέχουν λεπτομερείς εθνικές θέσεις και ότι συνεπώς το συμφέρον του Συμβουλίου να προστατεύσει το απόρρητο των διασκέψεών του υπερίσχυσε του συμφέροντος του κ. Β. να αποκτήσει πρόσβαση στα έγγραφα αυτά. »

- 4.2 Η αιτιολόγηση της άρνησης του Συμβουλίου να επιτρέψει την πρόσβαση σε έγγραφα δυνάμει του άρθρου 4 (2), και ιδίως η χρησιμοποίηση της λέξης «συνεπώς» υπαινίσσεται ότι δεν πρέπει να επιτρέπεται η πρόσβαση σε κάθε

¹ Υπόθεση T-194/94 *John Carvel* και *Εφημερίδες Guardian* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, II-2765, παρ. 64 και 65.

² Υπόθεση T-174/95, *Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten)* κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998.

έγγραφο που περιέχει λεπτομερείς εθνικές θέσεις, ανεξαρτήτως του αν το στοιχείο αυτό αποτελεί ίσως αμελητέο ποσοστό του εγγράφου, ή του ποιό μπορεί να είναι το υπόλοιπο περιεχόμενο των εγγράφων. Ο Διαμεσολαβητής δεν θεωρεί ότι η εν λόγω αιτιολόγηση επιτρέπει να επιβεβαιωθεί ότι το Συμβούλιο συμμορφώθηκε με την υποχρέωση να τηρήσει πραγματική ισορροπία μεταξύ των συγκρουομένων συμφερόντων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή, φαίνεται απαραίτητο να γίνουν οι εξής κριτικές παρατηρήσεις:

Στην απάντησή του στην επιβεβαιωτική αίτηση του καταγγέλλοντος, το Συμβούλιο ανέφερε «την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος», αλλά δεν έδωσε περισσότερες εξηγήσεις σχετικά με τη μνεία της «φύσης των πληροφοριών» που περιέχονται στα έγγραφα. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής εκτιμά ότι το Συμβούλιο δεν συμμορφώθηκε με την απαίτηση να γνωστοποιήσει στον καταγγέλλοντα τους συγκεκριμένους λόγους που οδήγησαν στη διαπίστωση ότι η κοινοποίηση των εγγράφων ενέπιπτε στο άρθρο 4.1.

Η αιτιολόγηση της άρνησης του Συμβουλίου να επιτρέψει την πρόσβαση σε έγγραφα δυνάμει του άρθρου 4 (2), και ιδίως η χρησιμοποίηση της λέξης «συνεπώς» υπαινίσσεται ότι δεν πρέπει να επιτρέπεται η πρόσβαση σε κάθε έγγραφο που περιέχει λεπτομερείς εθνικές θέσεις, ανεξαρτήτως του αν το στοιχείο αυτό αποτελεί ίσως αμελητέο ποσοστό του εγγράφου, ή του ποιό μπορεί να είναι το υπόλοιπο περιεχόμενο των εγγράφων. Ο Διαμεσολαβητής δεν θεωρεί ότι η εν λόγω αιτιολόγηση επιτρέπει να επιβεβαιωθεί ότι το Συμβούλιο συμμορφώθηκε με την υποχρέωση να τηρήσει πραγματική ισορροπία μεταξύ των συγκρουομένων συμφερόντων.

Σχετικά με τις δύο αυτές κριτικές παρατηρήσεις, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η ανώτατη αρχή σε θέματα έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.

Το άρθρο 7 (3) της απόφασης 93/731 του Συμβουλίου τάσσει ρητώς ότι ο αιτών του οποίου η επιβεβαιωτική αίτηση παροχής πρόσβασης σε έγγραφα απορρίπτεται πρέπει να ενημερώνεται για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή. Σύμφωνα με την κριτική παρατήρηση του Διαμεσολαβητή, το Συμβούλιο πρέπει να επανεξετάσει την επιβεβαιωτική αίτηση του καταγγέλλοντος με ημερομηνία 2 Απριλίου 1996 και να επιτρέψει την πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα, εκτός αν εφαρμόζεται μια από τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 4 της απόφασης 93/731. Εφόσον αρμόδιο να διενεργήσει την εν λόγω επανεξέταση και να ανακοινώσει το αποτέλεσμα στον καταγγέλλοντα είναι το Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 16/97/JMA κατά του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιανουάριο 1997, ο κ. B.S. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή την απόφαση του Συμβουλίου Επιλογής του ανοικτού διαγωνισμού του Συμβουλίου C/374 να απορρίψει την αίτησή του.

Το Συμβούλιο Επιλογής αιτιολόγησε την απόφασή του με τον επιχειρήμα ότι ο καταγγέλλων δεν είχε υποβάλει αποδεικτικά στοιχεία για τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας. Τόσο η επιστολή του Συμβουλίου Επιλογής, όσο και η προκήρυξη του διαγωνισμού δεν υπεδείκνυν ενδεχόμενες δυνατότητες προσφυγής κατά της αποφάσεως του Συμβουλίου.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. B.S. προέβαλε το δικαίωμά του ως πολίτη να προσβάλει απόφαση της κοινοτικής δημόσιας διοίκησης. Ισχυρίστηκε επίσης ότι δεν είχε μπορέσει να ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα διότι δεν είχε ενημερωθεί δεόντως γι' αυτό από το Συμβούλιο.

H ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο. Στη γνώμη του, το Συμβούλιο επεσήμανε, πρώτον, ότι ο καταγγέλλων δεν είχε αποστείλει προηγουμένως κάποια καταγγελία στο όργανο, πριν ζητήσει αποκατάσταση από το Διαμεσολαβητή.

Όσον αφορά την εικαζόμενη έλλειψη δυνατότητας προσβολής της απόφασης του Συμβουλίου Επιλογής, το Συμβούλιο ανέφερε ορισμένες εναλλακτικές δυνατότητες που θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιήσει ο καταγγέλλων. Πρώτον, θα μπορούσε να είχε προσφύγει στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 91 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης του Συμβουλίου Επιλογής, χωρίς να ασκήσει προηγουμένως προσφυγή δυνάμει του άρθρου 90 (2).

Εναλλακτικά, θα μπορούσε να υποβάλει καταγγελία δυνάμει του άρθρου 90 (2) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης του Συμβουλίου Επιλογής. 86 υποψήφιοι, των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν, απολούθησαν αυτή την οδό και υπέβαλαν καταγγελία στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου. Για να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω προσφυγές θα ελαμβάνοντο δεόντως υπόψη, οι γραπτές δοκιμασίες του διαγωνισμού προγραμματίστηκαν για τις 26 Απριλίου 1997, αρκετούς μήνες αφού το Συμβούλιο Επιλογής είχε λάβει την απόφασή του για την αποδοχή στις γραπτές δοκιμασίες.

Το Συμβούλιο δήλωσε επίσης ότι σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, και για να μην επιβιβάζεται η διοργάνωση διαγωνισμών με μεγάλο αριθμό υποψηφίων, η Γενική Γραμματεία δεν υποχρεούται να εφιστά την προσοχή των υποψηφίων των οποίων απορρίπτεται η υποψηφιότητα στις υπάρχουσες δυνατότητες προσφυγής.

Παρόλα ταύτα, το Συμβούλιο προσέθεσε ότι σε πιο πρόσφατους διαγωνισμούς, και για να παράσχει στους υποψηφίους μια άτυπη δυνατότητα προσφυγής, η Γενική Γραμματεία περιέλαβε στην Προκήρυξη ανοικτών διαγωνισμών ρητή διάταξη με την οποία ενημερώνονται οι απορριφθέντες υποψήφιοι ότι μπορούν να ζητήσουν, εντός μικρής προθεσμίας, την επανεξέταση των αιτήσεών τους από το Συμβούλιο Επιλογής.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων δήλωσε, πρώτον, ότι εφόσον δεν είχε ενημερωθεί από το Συμβούλιο σχετικά με τα δικαιώματα προσφυγής του, δεν γνώριζε κατά πόσον για την προσφυγή στο Πρωτοδικείο απαιτείτο προηγουμένως προσφυγή στο Συμβούλιο Επιλογής. Το γεγονός ότι 86 άλλοι υποψήφιοι είχαν προσβάλει την απόφαση του Συμβουλίου Επιλογής δεν δικαιολογεί την παράλειψη του Συμβουλίου να τον ενημερώσει για τα δικαιώματα προσφυγής του, καθώς και για τις σχετικές διατυπώσεις.

Ο καταγγέλλων αναφέρθηκε επίσης στη ρύθμιση αναλόγων καταστάσεων από το ισπανικό δίκαιο, εξηγώντας ότι σύμφωνα με την ισπανική Διοικητική Δικονομία, το

αρμόδιο όργανο της δημόσιας διοίκησης υποχρεούται να ενημερώνει τον αποδέκτη απόφασης για τα μέσα προσφυγής εναντίον της, πράγμα που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εγκυρότητα της διοικητικής πράξης.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Παραδεκτό της υπόθεσης

- 1.1 Στο πλαίσιο του συστήματος που θεσπίζει η Συνθήκη και το Καταστατικό του Διαμεσολαβητή, το παραδεκτό καταγγελιών αποφασίζεται από το Διαμεσολαβητή σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο. Ασφαλώς, οι απόψεις των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών για το θέμα είναι ευπρόσδεκτες από το Διαμεσολαβητή.
- 1.2 Για να είναι παραδεκτή μια καταγγελία, πρέπει να έχουν προηγηθεί τα κατάλληλα διοικητικά διαβήματα προς τα αρμόδια θεσμικά όργανα και οργανισμούς (άρθρο 2 (4) του Καταστατικού). Ενόψει των διαφορών γλωσσικών εκδοχών του εν λόγω κειμένου⁽¹⁾ και λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της διάταξης, ο Διαμεσολαβητής αξιολογεί κατά πόσον έχουν γίνει κατάλληλα διοικητικά διαβήματα ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης.
- 1.3 Εφόσον η προκειμένη περίπτωση αφορά απόφαση Συμβουλίου Επιλογής ανοικτού διαγωνισμού, κατά της οποίας ο καταγγέλλων θα μπορούσε να είχε προσφύγει απευθείας στο Πρωτοδικείο, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι πληρούνται τα κριτήρια παραδεκτού της καταγγελίας χωρίς περαιτέρω προϋποθέσεις.

2 Πληροφορίες που έπρεπε να δοθούν στον καταγγέλλοντα

- 2.1 Κατά την άποψη του καταγγέλλοντος, το δικαίωμα προσβολής απορριπτικής απόφασης του Συμβουλίου Επιλογής δεν μπορούσε να ασκηθεί διότι δεν είχε ενημερωθεί για την ύπαρξη τέτοιου δικαιώματος, ούτε, πολύ περισσότερο, για τα μέσα άσκησης του. Το Συμβούλιο ισχυρίστηκε, ωστόσο, ότι η ενημέρωση υποψηφίων για τις δυνατότητες προσφυγής τους θα επεβάρυνε πολύ την οργάνωση διαγωνισμών με μεγάλο αριθμό υποψηφίων.
- 2.2 Για την αξιολόγηση αποφάσεων που λαμβάνει Συμβούλιο Επιλογής, πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη εξέλιξη του διαγωνισμού, ιδίως διαγωνισμών με μεγάλο αριθμό υποψηφίων. Το Δικαστήριο έχει λάβει υπόψη αυτόν τον παράγοντα καθορίζοντας ως καθήκον των Συμβουλίων Επιλογής να παρέχουν αιτιολογίες σε απορριφθέντες υποψηφίους. Έτσι, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι σε διαγωνισμούς με μεγάλο αριθμό υποψηφίων μπορεί να γίνει δεκτό να αποστέλλουν αρχικά τα Συμβούλια Επιλογής σε (απορριφθέντες) υποψηφίους απλώς πληροφορίες για τα κριτήρια και το αποτέλεσμα της επιλογής και να παρέχουν ατομικές εξηγήσεις μόνον σε μεταγενέστερο στάδιο.⁽²⁾
- 2.3 Εντούτοις, η διοργάνωση ανοικτών διαγωνισμών δεν είναι απαραίτητο ότι διασπάται ή επιβαρύνεται υπερβολικά από το γεγονός ότι το Συμβούλιο

¹ Όπως αναφέρεται στην προηγούμενη απόφαση του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας 45/26.7.95/JPB/PD/B-dk : «Φαίνεται να υπάρχει μια μικρή ασυμφωνία μεταξύ των διαφορών γλωσσικών εκδοχών της εν λόγω διάταξης. Η δανική εκδοχή χρησιμοποιεί, ορθώς, τον όρο 'fortpæne' και δίδει την εντύπωση ότι ανάλογα διοικητικά διαβήματα είναι απαραίτητα. Αντίθετως, η αγγλική, η γαλλική, η γερμανική, η ισπανική και η σουηδική εκδοχή, για παράδειγμα, χρησιμοποιούν τους όρους 'appropriate', 'appropriées', 'geeigneten', 'adecuadas' και 'åmpliga' αντιστοίχως, οι οποίοι φαίνεται να υποδηλώνουν ότι πρέπει να γίνονται ενδελεγμένα διοικητικά διαβήματα». Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, Ετήσια Έκθεση 1996, σελ. 45.

² Υπόθεση 225/82 Verzyck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, 1991, παρ.16.2.

Επιλογής παρέχει γενικές πληροφορίες για τις δυνατότητες ενδεχόμενης προσφυγής στους απορριφθέντες υποψηφίους με τυποποιημένο έντυπο. Η κατάλληλη ενημέρωση για τα δικαιώματα που παρέχει το κοινοτικό δικαίο στους πολίτες και για τα μέσα προστασίας τους αποτελεί βασική προϋπόθεση για την πρόσφορη άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων και σε τελευταία ανάλυση, για το σεβασμό τους. Συνεπώς, για να γίνουν σεβαστές οι αρχές της αρχής διοίκησης, το Συμβούλιο θα έπρεπε να εξασφαλίσει ότι στις συναλλαγές του με τους πολίτες, τους ενημερώνει δεόντως για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ειδικά μάλιστα σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συμβούλιο αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να ζητήσει την υποβολή ατομικών αιτήσεων για ανοικτούς διαγωνισμούς με στόχο την πρόσληψη των υπαλλήλων του.

- 2.4 Εντούτοις, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής σημείωσε τη νέα πολιτική που υιοθέτησε το Συμβούλιο σε πιο πρόσφατους διαγωνισμούς, σύμφωνα με την οποία η Προκήρυξη του διαγωνισμού που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα περιλαμβάνει πλέον ρήτρα σύμφωνα με την οποία οι απορριφθέντες υποψήφιοι μπορούν να ζητούν, εντός μικρής προθεσμίας, την επανεξέταση της αίτησής τους από το Συμβούλιο Επιλογής.

Ενόψει αυτής της αλλαγής πολιτικής του Συμβουλίου, δεν υπάρχει λόγος να συνεχιστεί η έρευνα του Διαμεσολαβητή για την εν λόγω πτυχή της υπόθεσης.

3 Παράλειψη παροχής ακριβών πληροφοριών στην Προκήρυξη του διαγωνισμού

- 3.1 Η απόρριψη της αίτησης του καταγγέλλοντος από το Συμβούλιο Επιλογής βασίστηκε στον ισχυρισμό ότι δεν είχε παράσχει αποδείξεις για τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας.
- 3.2 Σύμφωνα με τους Ειδικούς Όρους Αποδοχής στο Διαγωνισμό (σημείο Β της Προκήρυξης του διαγωνισμού), απαιτούντο αποδεικτικά σχετικά με την εκπαίδευση (σημείο α), την επαγγελματική εμπειρία (σημείο β), τις ικανότητες δακτυλογράφησης (σημείο γ) και την ηλικία (σημείο ε). Μόνον για τις εν λόγω πτυχές απαιτούσε ρητώς η Προκήρυξη του διαγωνισμού κάποιο είδος αναγνώρισης με πιστοποιητικά ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο.
- 3.3 Σύμφωνα με τη συμπεριφορά χρηστής διοίκησης, απαιτείται να παρέχονται οι ακριβέστερες δυνατές πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για κάποια θέση, οι οποίες θα πρέπει να επιτρέπουν στον καταγγέλλοντα να κρίνει κατά πόσον θα πρέπει να δηλώσει συμμετοχή, ποιά αποδεικτικά έγγραφα είναι σημαντικά για τη διαδικασία και πρέπει συνεπώς να επισυνάπτονται στο έντυπο της αίτησης.⁽¹⁾ Σκοπός της προκήρυξης διαγωνισμού είναι να ενημερώνεται δεόντως ο υποψήφιος του διαγωνισμού για τις απαιτήσεις και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί. Εν προκειμένω, η προκήρυξη του διαγωνισμού δεν ανέφερε ρητώς την απαίτηση υποβολής εγγράφων που να πιστοποιούν τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας. Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν μπορούσε να αναμένεται ευλόγως από τον καταγγέλλοντα να υποβάλει αυτά τα έγγραφα. Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν παρείχε στον καταγγέλλοντα σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το ότι η γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας έπρεπε να αποδεικνύεται εγγράφως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας κρίθηκε απαραίτητο να διατυπωθεί η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τη συμπεριφορά χρηστής διοίκησης, απαιτείται να παρέχονται οι ακριβέστερες δυνατές πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για κάποια θέση, οι οποίες θα πρέπει να επιτρέπουν στον καταγγέλλοντα να κρίνει κατά πόσον θα πρέπει να δηλώσει συμμετοχή, ποιά αποδεικτικά έγγραφα είναι σημαντικά για τη διαδικασία και πρέπει συνεπώς να επισυνάπτονται στο έντυπο της αίτησης. Σκοπός της προκήρυξης διαγωνισμού είναι να ενημερώνεται δεόντως ο υποψήφιος του διαγωνισμού για τις απαιτήσεις και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί. Εν προκειμένω, η προκήρυξη του διαγωνισμού δεν ανέφερε ρητώς την απαίτηση υποβολής εγγράφων που να πιστοποιούν τη γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας. Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν μπορούσε να αναμένεται ευλόγως από τον καταγγέλλοντα να υποβάλει αυτά τα έγγραφα. Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν παρείχε στον καταγγέλλοντα σαφείς και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το ότι η γνώση δεύτερης κοινοτικής γλώσσας έπρεπε να αποδεικνύεται εγγράφως.

Λόγω του ότι η συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΓΓΡΑΦΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 634/97/PD κατά του Συμβουλίου Υπουργών

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1997, ο κ. Ρ. υπέβαλε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία κατά του Συμβουλίου. Με επιστολή του από 19 Φεβρουαρίου 1997 προς το Συμβούλιο, ο καταγγέλλων είχε ζητήσει αντίγραφα διαφόρων ημερησίων διατάξεων επιτροπών του Συμβουλίου και άλλα έγγραφα. Το Συμβούλιο απέρριψε τμήματα της αίτησης του καταγγέλλοντος βασιζόμενο στους κανόνες της απόφασης του 93/731 για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα του Συμβουλίου.⁽¹⁾

Όσον αφορά τις ημερήσιες διατάξεις, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι είχε αποφασίσει να του παράσχει αντίγραφα ημερησίων διατάξεων που κάλυπταν περίοδο έξι μηνών, αντί των δυόμισι ετών που ζητούσε ο καταγγέλλων. Η απόφαση αυτή ελήφθη βάσει του άρθρου 3 (2) της απόφασης, το οποίο προβλέπει ότι το Συμβούλιο εξευρίσκει «δίκαιη λύση» για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στις επαναλαμβανόμενες αιτήσεις και/ή στις αιτήσεις που αφορούν πολυσέλιδα έγγραφα. Ο καταγγέλλων αμφισβήτησε τη νομιμότητα αυτής της απόφασης, ισχυριζόμενος ότι το άρθρο 3 (2) δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε μεγάλο αριθμό εγγράφων, αλλά μόνον σε σχέση με ξεχωριστά έγγραφα τα οποία είναι «πολυσέλιδα». Κατά τον καταγγέλλοντα, καμία από τις ξεχωριστές ημερήσιες διατάξεις δεν υπερβαίνει τις τρεις περίπου σελίδες.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα έγγραφα, το Συμβούλιο αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση στα εξής:

- “Schoolchildren/5143”, έγγραφο που συγκεντρώνει τις απαντήσεις των κρατών μελών σε ερωτηματολόγιο για την εφαρμογή Κοινής Δράσης του 1994 σχετικά με τις «δυσκολύνσεις μετακίνησης στο εσωτερικό της ΕΕ για παιδιά σχολικής ηλικίας εθνικότητας τρίτων χωρών»,

¹ Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1993, ΕΕ 1993 L 340/43.

«Τα αρχικά CIREA σημαίνουν το «Κέντρο Ενημέρωσης, Συζήτησης και ανταλλαγής απόψεων για το Άσυλο».

- “CIREA/1452”, σχέδιο έκθεσης με λεπτομερείς πληροφορίες για τις δραστηριότητες του CIREA 1994–1996;¹⁽²⁾
- “Asylum/8418”, αποτελούμενο από δύο έγγραφα που περιέχουν λεπτομερείς απαντήσεις των κρατών μελών σε ερωτηματολόγιο για τις αρχές και τις πρακτικές χορήγησης ασύλου,
- “Racism/7141”, σημείωμα για τα ρατσιστικά εγκλήματα από ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την τρομοκρατία. Αρνούμενο να επιτρέψει την πρόσβαση, το Συμβούλιο διαβίβασε τις εξής αιτιολογίες στον καταγγέλλοντα.

Όσον αφορά το έγγραφο “Schoolchildren/5143”, το Συμβούλιο δήλωσε:

«Το έγγραφο 5143/1/97 είναι σημείωμα της Γενικής Γραμματείας που συγκεντρώνει τις απαντήσεις των κρατών μελών σε ερωτηματολόγιο για την υλοποίηση της προαναφερόμενης Κοινής Δράσης. Το εν λόγω έγγραφο δεν έχει εξεταστεί ακόμη από την αρμόδια ομάδα εργασίας και η έκθεση που αναφέρεται στην Κοινή Δράση δεν έχει συνταχθεί ακόμη.

Αφού στάθμισε το συμφέρον σας να αποκτήσετε πρόσβαση στο έγγραφο και το συμφέρον του Συμβουλίου να διατηρήσει το απόρρητο των διασκέψεών του, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το δεύτερο υπερισχύει του πρώτου στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της απόφασης.

Πράγματι, η δημοσιοποίηση του εν λόγω εγγράφου στο παρόν στάδιο θα μπορούσε να παρακωλύσει τις προγραμματισμένες συζητήσεις για το θέμα και να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία της ανταλλαγής τέτοιων πληροφοριών στο μέλλον.»

Όσον αφορά το έγγραφο ‘CIREA/1452’, το Συμβούλιο δήλωσε:

«Αφού στάθμισε το συμφέρον σας να αποκτήσετε πρόσβαση στο έγγραφο και το συμφέρον του Συμβουλίου να διατηρήσει το απόρρητο των διασκέψεών του, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το δεύτερο υπερισχύει του πρώτου στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της απόφασης [93/731].

Το εν λόγω έγγραφο, το οποίο περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τη λειτουργία του CIREA, δεν έχει εξεταστεί ούτε εγκριθεί ακόμη από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η δημοσιοποίηση του εν λόγω εγγράφου στο παρόν στάδιο θα μπορούσε να παρακωλύσει τις προγραμματισμένες συζητήσεις για το θέμα.»

Όσον αφορά τα έγγραφα ‘Asylum/8418’ και ‘Racism/7141’, το Συμβούλιο δήλωσε ότι η κοινοποίηση των δύο εγγράφων θα υπέσκαπτε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος στο πλαίσιο του άρθρου 4 (1) της απόφασης 93/731.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η προαναφερθείσα αιτιολογία ήταν απρόσφορη.

Επιπλέον, ανέφερε ως αυτοτελή ισχυρισμό ότι στην απάντησή του στην αρχική αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα, το Συμβούλιο δεν είχε σταθμίσει το συμφέρον των πολιτών για ανοικτή ενημέρωση και το συμφέρον του Συμβουλίου να επιβάλει εμπιστευτικότητα. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι δυνάμει της οδηγίας 93/731, η εν λόγω στάθμιση, η οποία επιτάσσεται από τη νομολογία των κοινοτικών δικαστηρίων, πρέπει να πραγματοποιείται και στην απάντηση στην αρχική αίτηση για πρόσβαση στα έγγραφα, εκτός από την απάντηση στην επιβεβαιωτική αίτηση, η οποία μπορεί να υποβληθεί μετά την αρχική απόρριψη.

Τέλος, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η παράλειψη του Συμβουλίου να δημιουργήσει μητρώο εγγράφων αποτελεί κακή διοίκηση. Παρόλο που η απόφαση 93/731 δεν επιβάλλει τέτοια υποχρέωση, η έλλειψη μητρώου εγγράφων καθιστά, κατά τη γνώμη του καταγγέλλοντος, εξαιρετικά δύσκολο για τους αιτούντες να γνωρίζουν ποιά εσωτερικά έγγραφα υπάρχουν.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο. Όσον αφορά το άρθρο 3(2) της απόφασης 93/731, το Συμβούλιο παρατήρησε στη γνώμη του τα εξής:

Το άρθρο 3(2) της απόφασης 93/731 αποσκοπεί στη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας της διοίκησης του οργάνου σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες νομικής ερμηνείας, το άρθρο πρέπει να ερμηνευθεί στο πλαίσιο μέσα στο οποίο είναι ενταγμένο και κατά τρόπο που να μην το στερεί πρακτικών συνεπειών.

Έτσι, η ανεύρεση δίκαιης λύσης στο πλαίσιο του άρθρου 3 (2) για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί σε επαναλαμβανόμενες αιτήσεις δεν μπορεί να περιοριστεί μόνον σε ταυτόσημα έγγραφα. Η έννοια της «επαναλαμβανόμενης αίτησης» αναφέρεται, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα άτομο ζητά τακτικά και συστηματικά επί μακρά χρονική περίοδο πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό εγγράφων –ή και όλων των εγγράφων – του ίδιου τύπου, όχι απαραίτητως ταυτοσήμων. Στο πλαίσιο αυτό, ο αριθμός των αιτουμένων εγγράφων είναι ένα από τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Όσον αφορά τα έγγραφα στα οποία δεν επιτράπη η πρόσβαση, το Συμβούλιο αμφισβήτησε τον ισχυρισμό ότι η προαναφερθείσα αιτιολογία ήταν απρόσφορη. Εντούτοις, όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε το άρθρο 4(1), το Συμβούλιο δήλωσε ότι σημείωσε τα επιχειρήματα που προέβαλε ο καταγγέλλων και έκρινε ότι, για την άρνηση της πρόσβασης στα έγγραφα '*Asylum/8418*' και '*Racism/7141*', θα ήταν ορθότερο να εφαρμοστεί την εξαίρεση του άρθρου 4(2).

Όσον αφορά την εικαζόμενη παράλειψη στάθμισης συμφερόντων στην απάντησή του προς την αρχική αίτηση των καταγγελλόντων, το Συμβούλιο δήλωσε ότι στην πραγματικότητα, η εν λόγω απαίτηση είχε τηρηθεί. Επιπλέον, έκρινε ότι οι απαντήσεις του προς τους καταγγέλλοντες για το θέμα είχαν καταστήσει σαφές ότι θα γινόταν χρήση των εφαρμοστέων εξαιρέσεων, καθώς και τους λόγους γι' αυτό. Το Συμβούλιο παραδέχθηκε, εντούτοις, ότι δεν δήλωσε ρητώς ότι είχε γίνει στάθμιση συμφερόντων. Έτσι, σε μελλοντικές υποθέσεις, θα φρόντιζε να εξασφαλίσει ότι οι αρχικές αιτιολογίες θα αναφέρουν ότι έχει γίνει πράγματι στάθμιση συμφερόντων.

Όσον αφορά την έλλειψη κεντρικού μητρώου εγγράφων του Συμβουλίου, το Συμβούλιο ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι η δημιουργία ενός τέτοιου μητρώου βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό εξέταση. Οι δυσκολίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν αφορούν την ανάγκη να εξασφαλισθεί ότι το μητρώο αυτό θα είναι αξιόπιστο και εξαντλητικό.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων επέμεινε σε γενικές γραμμές στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Στόχος της απόφασης 93/731 του Συμβουλίου είναι να επιτρέψει την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση των πολιτών στην ενημέρωση, ενόψει της ενίσχυσης του

δημοκρατικού χαρακτήρα των θεσμικών οργάνων και της εμπιστοσύνης του κοινού στη διοίκηση.⁽¹⁾

1 Όσον αφορά το άρθρο 3(2)

Το θέμα που έθεσε ο καταγγέλλων είναι το ίδιο με το θέμα της καταγγελίας 1053/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου. Συνεπώς, ο αναγνώστης παραπέμπεται στην απόφαση του Διαμεσολαβητή με ημερομηνία 28 Ιουλίου 1998 για την εν λόγω καταγγελία.

2 Όσον αφορά το αιτιολογικό

- 2.1 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, το αιτιολογικό απόφασης που απαγορεύει την πρόσβαση σε έγγραφο πρέπει να περιέχει τους ειδικούς λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο κρίνει ότι η δημοσιοποίηση των αιτουμένων εγγράφων εμπίπτει σε μια από τις εξαιρέσεις που προβλέπει η απόφαση 93/731.
- 2.2 Όσον αφορά τα έγγραφα 'Schoolchildren/5143' και 'CIREA/1452', η πρόσβαση δεν επιτράπη βάσει του άρθρου 4 (2), το οποίο προβλέπει ότι το Συμβούλιο μπορεί να απαγορεύσει την πρόσβαση για λόγους προστασίας του απορρήτου των διασκέψεών του. Οι αιτιολογίες του Συμβουλίου βασίστηκαν στην άποψη ότι τα έγγραφα αφορούσαν θέματα που συζητούντο ακόμη στο Συμβούλιο και ότι η δημοσιοποίησή τους θα μπορούσε να παρακωλύσει τη μελλοντική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του Συμβουλίου και των κρατών μελών.
- 2.3 Ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι στα νομικά καθεστώτα πρόσβασης του κοινού σε πληροφορίες, θεωρείται γενικά σημαντικό η δημοσιοποίηση εγγράφων που αφορούν υπό εξέλιξη συζητήσεις να μην παρακωλύει τις συζητήσεις αυτές. Εντούτοις, για να επιτύχει το καθεστώς πρόσβασης του κοινού που ακολουθεί το Συμβούλιο το στόχο της ενίσχυσης του δημοκρατικού χαρακτήρα και της εμπιστοσύνης του κοινού στα θεσμικά όργανα, μια τέτοια σκέψη πρέπει να εφαρμόζεται με σύνεση. Στη δήλωσή του, το Συμβούλιο αναφέρθηκε σε αυτή την ευρεία αντίληψη, χωρίς να διευκρινίζει γιατί είναι κρίσιμη σε σχέση με τα συγκεκριμένα έγγραφα. Έτσι, η αιτιολογία του Συμβουλίου δεν επιτρέπει στο Διαμεσολαβητή να επιβεβαιώσει κατά πόσον το άρθρο 4 (2) εφαρμόστηκε ορθώς. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής κρίνει ότι ο καταγγέλλων ορθώς ισχυρίστηκε ότι η αιτιολογία του Συμβουλίου ήταν απρόσφορη.
- 2.4 Όσον αφορά τα έγγραφα 'Asylum/8418' και 'Racism/7141', το Συμβούλιο δήλωσε στη γνώμη του ότι εσφαλμένως βασίστηκε στο άρθρο 4 (1) και ότι θα έπρεπε να είχε εφαρμόσει αντ' αυτού το άρθρο 4 (2). Συνεπώς, το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάσει την άρνησή του να επιτρέψει την πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 4 (2) υπό το φως των προαναφερθέντων πορισμάτων του Διαμεσολαβητή.

3 Όσον αφορά την υποχρέωση στάθμισης συμφερόντων δυνάμει του άρθρου 4 (2) στην απάντηση προς την αρχική αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα

Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι, όταν εφαρμόζει το άρθρο 4 (2), πρέπει να προβαίνει σε στάθμιση των αντικρουομένων συμφερόντων και κατά το αρχικό στάδιο της αίτησης για πρόσβαση του κοινού. Το Συμβούλιο αναγνώρισε επίσης ότι έχει καθήκον να καθιστά σαφές στο αρχικό αιτιολογικό του ότι η εν λόγω στάθμιση έχει

¹ Υπόθεση T-174/95, Svenska Journalistförbundet (Tidningen Journalisten) κατά Συμβουλίου, απόφαση της 17ης Ιουνίου 1998, παρ. 66.

πράγματι γίνει. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε σκόπιμο να ασχοληθεί περαιτέρω με αυτό το παράπονο.

4 Όσον αφορά το μητρώο εγγράφων του Συμβουλίου

Εφόσον φαίνεται ότι το Συμβούλιο πρόκειται να δημιουργήσει μητρώο εγγράφων, η Διαμεσολαβητής δεν θεώρησε σκόπιμο να ασχοληθεί περαιτέρω με αυτό το παράπονο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, κρίθηκε απαραίτητο να γίνουν οι ακόλουθες κριτικές παρατηρήσεις:

- 1 Ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι το Συμβούλιο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 3 (2) της απόφασης 93/731 και ότι δεν εδικαιούτο να χρησιμοποιήσει αυτό το άρθρο ως λόγο για τη μερική απόρριψη της αίτησης παροχής εγγράφων του καταγγέλλοντος στην προκειμένη περίπτωση. Ο όρος «επαναλαμβανόμενες αιτήσεις» στο άρθρο 3 (2) δεν περιλαμβάνει αιτήσεις του ίδιου ατόμου για διαφορετικά έγγραφα, ενώ παράλληλα το ίδιο άρθρο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του όλες τις αιτήσεις για πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων. Πρέπει να υπενθυμιστεί, ωστόσο, ότι η ανωτάτη αρχή επί θεμάτων έννοιας και ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου είναι το Δικαστήριο.
- 2 Αρνούμενο την πρόσβαση στα έγγραφα 'Schoolchildren/5143' και 'CIREA/1452' δυνάμει του άρθρου 4 (2) της απόφασης 93/731, το Συμβούλιο αναφέρθηκε σε ευρεία άποψη, σύμφωνα με την οποία η δημοσιοποίηση των εγγράφων μπορεί να παρακωλύσει τις συζητήσεις για τα θέματα τα οποία αφορούσαν τα εν λόγω έγγραφα. Αυτή η ευρεία αιτιολογία δεν επιτρέπει στο Διαμεσολαβητή να επιβεβαιώσει κατά πόσον το Συμβούλιο εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 4 (2). Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι το Συμβούλιο δεν συμμορφώθηκε προς την υποχρέωση ανακοίνωσης στον καταγγέλλοντα των συγκεκριμένων λόγων που το οδήγησαν να κρίνει ότι η δημοσιοποίηση θα παρακώλυε τις διασκέψεις του.

Το άρθρο 7 (3) της απόφασης 93/731 του Συμβουλίου τάσσει ρητώς ότι ο αιτών του οποίου απορρίπτεται η επιβεβαιωτική αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα πρέπει να ενημερώνεται για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στο Διαμεσολαβητή. Η κριτική παρατήρηση του Διαμεσολαβητή συνεπάγεται ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάσει τις επιβεβαιωτικές αιτήσεις του καταγγέλλοντος και να επιτρέψει την πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα, εκτός αν τυγχάνει εφαρμογής μια από τις εξαιρέσεις που περιέχονται στο άρθρο 4 της απόφασης 93/731. Εφόσον αρμόδιο για την εν λόγω επανεξέταση και την ανακοίνωση του αποτελέσματος στον καταγγέλλοντα είναι το Συμβούλιο, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.5.3 Επιτροπή

ΦΡΑΓΜΑ ΙΤΟΙΖ: ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΠΑΡΑΣΧΕΙ ΠΡΟΣΦΟΡΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΟΤΙ ΔΕΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 472/6.3.96/XP/ES/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάρτιο 1996, η Greenpeace España και η ένωση Coordinadora de Itoiz υπέβαλαν καταγγελία στο Διαμεσολαβητή κατά της Επιτροπής. Με μεταγενέστερη επιστολή, εκπρόσωπος των καταγγελλόντων ορίστηκε ο κ. Β. Στην καταγγελία προεβλήτο ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή δεν είχε εξασφαλίσει ότι η απόφαση των ισπανικών αρχών να κατασκευάσουν ταμιευτήρα ύδατος στο Itoiz της Ναβάρρας θα ήταν σύμφωνη προς την οδηγία 85/337 και την οδηγία 79/409. Η καταγγελία αφορούσε τόσο το χειρισμό εκ μέρους της Επιτροπής καταγγελίας που είχε υποβάλει ο κ. Β. στην Επιτροπή για το ίδιο θέμα, όσο και την αξιολόγηση της καταγγελίας εκ μέρους της Επιτροπής.

Το 1990, ο Ισπανός Υπουργός Δημοσίων Έργων ενέκρινε την κατασκευή ταμιευτήρα ύδατος στο Itoiz της Ναβάρρας. Φαίνεται ότι το έργο ήταν πολύ μεγάλο, δεδομένου ότι θα κατεκλύζοντο 11.500.000 τετρ. μέτρα για να επιτευχθεί ικανότητα αποθήκευσης ύδατος 418 hm¹⁵³,1.

Οι καταγγέλλοντες θεώρησαν ότι κατά τη διαδικασία που οδήγησε στην έγκριση του σχεδίου κατασκευής, οι ισπανικές αρχές δεν τήρησαν την οδηγία 85/337 για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον.⁽¹⁾ Επίσης, οι ενώσεις θεώρησαν ότι το έργο παραβίαζε την οδηγία 79/409 περί της προστασίας των αγρίων πτηνών.⁽²⁾

Όσον αφορά την πρώτη οδηγία, οι καταγγέλλοντες έκριναν ότι οι ισπανικές αρχές δεν είχαν προβεί στη δέουσα αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Όσον αφορά τη δεύτερη οδηγία, οι ενώσεις προέβαλαν τους εξής ισχυρισμούς: Στόχος της οδηγίας 79/409 είναι η προστασία των αγρίων πτηνών, ενώ το άρθρο 4 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θα δημιουργήσουν ζώνες ειδικής προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 4 (4):

«Τα κράτη μέλη υιοθετούν κατάλληλα μέτρα για να αποφύγουν στις ζώνες προστασίας που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 τη ρύπανση ή τη φθορά των βιοτόπων, καθώς και τις επιζήμιες για τα πτηνά διαταράξεις, όταν αυτές έχουν σημαντικές συνέπειες σε σχέση με τους αντικειμενικούς στόχους του παρόντος άρθρου. Τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν επίσης, να αποφύγουν τη ρύπανση ή τη φθορά των οικοτόπων και έξω από τις ζώνες προστασίας.»

Οι καταγγέλλουσες ενώσεις θεώρησαν ότι οι ισπανικές αρχές παραβίασαν την εν λόγω διάταξη όπως ερμηνεύεται στη νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως στην απόφαση του Δικαστηρίου με ημερομηνία 28 Φεβρουαρίου 1991 στην υπόθεση C-57/89, Επιτροπή κατά Γερμανίας.⁽³⁾ Στην εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο έκρινε επί της δυνατότητας περιορισμού ζώνης ειδικής προστασίας στο πλαίσιο του άρθρου 4 (4) της οδηγίας. Όπως αναφέρεται στην απόφαση:

1 ΕΕ 1985 L 175/ 40.

2 ΕΕ 1979 L 103/1.

3 Συλλογή 1991, I-883 (η αποκαλούμενη υπόθεση Leybucht). Στη συνέχεια, οι καταγγέλλοντες αναφέρθηκαν επίσης ιδίως στην απόφαση της 2ας Αυγούστου 1993 στην υπόθεση C-355/90, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1993, I-4221 (στην αποκαλούμενη υπόθεση Santoña).

«[Η] ερμηνεία του άρθρου 4 (4) της οδηγίας επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από την ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, στην οποία τονίζεται η ιδιαίτερη σημασία που αποδίδεται στα μέτρα ειδικής διατηρήσεως σχετικά με τους οικοτόπους των πτηνών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, ώστε να εξασφαλιστεί η επιβίωση και αναπαραγωγή τους στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. Επομένως, η ευχέρεια των κρατών μελών να μειώνουν την έκταση της ζώνης ειδικής προστασίας μπορεί να δικαιολογείται μόνον από ειδικούς λόγους.

Οι λόγοι αυτοί πρέπει να ανάγονται σε ένα γενικό συμφέρον που να υπερτερεί του συμφέροντος στο οποίο εδράζεται ο επιδιωκόμενος με την οδηγία οικολογικός στόχος. Εν προκειμένω, τα συμφέροντα που αναφέρονται στο άρθρο 2 της οδηγίας, δηλαδή οι οικονομικές και ψυχαγωγικές απαιτήσεις, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη.»

Σύμφωνα με τις ενώσεις, ο ταμειευτήρας θα περιόριζε τις ζώνες ειδικής προστασίας, ενώ οι ισπανικές αρχές κατασκεύαζαν τον ταμειευτήρα για οικονομικούς μόνον λόγους. Έτσι, οι ενώσεις έκριναν ότι η κατασκευή του ήταν αντίθετη προς τη νομολογία του Δικαστηρίου.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι ενώσεις υπέβαλαν, μαζί με ορισμένους δήμους που επλήττοντο από την κατασκευή του ταμειευτήρα, καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθήκον της οποίας είναι, δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης ΕΚ, να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση προς το κοινοτικό δίκαιο. Οι καταγγέλλοντες υπέβαλαν στην Επιτροπή μεγάλο όγκο τεκμηρίωσης για την υποστήριξη των απόψεών τους.

Με επιστολή από 21 Δεκεμβρίου 1994, η Επιτροπή ενημέρωσε τους καταγγέλλοντες για την απόφασή της επί της καταγγελίας. Η επιστολή ανέφερε:

«Κύριοι,

Με την παρούσα σας πληροφορώ ότι η Επιτροπή αποφάσισε, κατά τη συνεδρίαση της 30ης Νοεμβρίου 1994, να κλείσει το φάκελο της καταγγελίας που υποβάλατε κατά του σχεδίου κατασκευής ταμειευτήρα στο Itoiz. Η καταγγελία καταχωρήθηκε στο επίσημο μητρώο καταγγελιών της Επιτροπής με αριθμό P/4758/92.

Σας εσωκλείω την ισπανική εκδοχή της ανακοίνωσης προς τον τύπο που η Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο να δημοσιεύσει, στην οποία εξηγείται η απόφαση να κλείσει ο φάκελος.

Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής, αφού εξέτασαν τα στοιχεία που υποβλήθηκαν τόσο από σας, όσο και από τις αρμόδιες αρχές, δεν διαπίστωσαν παράβαση του κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου, εφόσον δεν μπόρεσε να αποδειχθεί, βάσει των διαθέσιμων γνώσεων, ότι το έργο θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά την έννοια της οδηγίας 92/43, στη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και στην άγρια χλωρίδα και πανίδα.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή δεν μπορούσε παρά να αποφασίσει το κλείσιμο του φακέλου.

Σας ευχαριστώ για το ενδιαφέρον που δείξατε για τη διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος, τόσο σεις οι ίδιοι, όσο και τα όργανα που εκπροσωπείτε, οι δήμοι Valle de Lónguida, Aoiz, Valle de Artze, Oroz-Beztelu της Ναβάρρας, καθώς και οι Junta General del Valle de Aezcoa και Coordinadora de Itoiz.

Μετά τιμής,.....».

Η προαναφερόμενη ανακοίνωση προς τον τύπο ανέφερε τα εξής σχετικά με την αιτιολογία της Επιτροπής για το κλείσιμο του φακέλου:

«Πρόσφατα, η Επιτροπή ανέστειλε διαδικασία για τη διαπίστωση πιθανής παράβασης της νομοθεσίας περί αγρών πτηνών στην περιφέρεια της Ναβάρρας στην Ισπανία...

Η Επιτροπή παρενέβη μετά από καταγγελία σύμφωνα με την οποία το έργο θα επηρέαζε δύο περιοχές, και συγκεκριμένα τη Sierra de Artxuba y Zarigüieta και τη Montes de Areta, οι οποίες προστατεύοντο αρχικά στο πλαίσιο της οδηγίας 79/409 του Συμβουλίου περί της διατήρησης των αγρών πτηνών. Ως επί το πλείστον, η Επιτροπή εξέτασε την καταγγελία βάσει της οδηγίας 92/43 του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, η οποία αντικατέστησε τις παλαιότερες διατάξεις της οδηγίας του 1979 από την 5η Ιουνίου 1994 και εξής.

Η Επιτροπή ερευνήσε το θέμα σε πνεύμα διαλόγου και συνεργασίας τόσο με τις ισπανικές αρχές, όσο και με τους καταγγέλλοντες και τις οικολογικές ομάδες. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξέτασαν διάφορες μελέτες σχετικά με τις επιπτώσεις του έργου και επισκέφθηκαν τις περιοχές που επηρεάζονται. Δόθηκε σε όλους τους ενδιαφερομένους η ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια ακρόασης που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στις 25 Οκτωβρίου 1994.

Η έρευνα επέτρεψε να επιβεβαιωθούν οι επιπτώσεις του φράγματος στο περιβάλλον και να αποδειχθεί ότι οι εν λόγω επιπτώσεις δεν είναι σημαντικές κατά την έννοια της οδηγίας του 1992. Εφόσον δεν αποδείχθηκε κάποια παράβαση του κοινοτικού δικαίου, η Επιτροπή έκλεισε την υπόθεση.»

Λαμβανομένων υπόψη των προσπαθειών που έγιναν και της σημαντικής τεκμηρίωσης που υποβλήθηκε στην Επιτροπή, οι ενώσεις έκριναν την εν λόγω απόφαση μη ικανοποιητική. Θεώρησαν, ιδίως, ότι η Επιτροπή δεν ασχολήθηκε με τα παράπονα που εξέφρασαν σε σχέση με τις οδηγίες 85/337 και 79/409, καθώς και ότι η αναφορά της Επιτροπής στην οδηγία 92/43 ήταν εσφαλμένη, δεδομένου ότι η εν λόγω οδηγία δεν είχε τεθεί σε ισχύ την εποχή του έργου. Στο πλαίσιο αυτό, οι καταγγέλλοντες υπέβαλαν την καταγγελία προς το Διαμεσολαβητή, στην οποία επισύναψαν μεγάλο όγκο τεκμηρίωσης, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων της Ισπανικής Εταιρείας Ορνιθολόγων, οι οποίες κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι το έργο του Itoiz θα επηρεάσει σοβαρά τη ζωή των πτηνών στη συγκεκριμένη περιοχή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Όσον αφορά το χειρισμό της καταγγελίας εκ μέρους της, η Επιτροπή ανέφερε συνοπτικά τα εξής: Η καταγγελία υποβλήθηκε τον Ιούλιο 1992 και η απόδειξη παραλαβής απεστάλη το Σεπτέμβριο 1992. Συγχρόνως, η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από τους καταγγέλλοντες. Στις 26 Νοεμβρίου 1992, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές. Επειδή δεν ελήφθη απάντηση από τις ισπανικές αρχές, η Επιτροπή απέστειλε υπενθύμιση στις 4 Φεβρουαρίου 1993. Στις 14 Μαΐου 1993, οι ισπανικές αρχές απήντησαν στην αίτηση. Στη συνέχεια, η υπόθεση συζητήθηκε σε βάθος σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στις 3 Μαρτίου 1994, μεταξύ εκπροσώπων της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών. Μετά από αυτές τις συζητήσεις, οι ισπανικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή συμπληρωματική σειρά πληροφοριών στις 21 Απριλίου 1994.

Η υπόθεση συζητήθηκε σε πολιτικό επίπεδο στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουνίου 1994 μεταξύ του Επιτρόπου κ. Παλαιοκρασσά, του Ισπανού Υπουργού κ. Borrell, της Ισπανίδας Υφυπουργού κ. Narbona και του Προέδρου της κυβέρνησης της Ναβάρρας κ.

Alli. Κατά τη συνάντηση αυτή, οι ισπανικές αρχές τόνισαν ότι το έργο εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον και προσφέρθηκαν να λάβουν τα λεγόμενα αντισταθμιστικά μέτρα δυνάμει του άρθρου 6 (4) της οδηγίας 92/43 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Στις 23 Ιουνίου 1994, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη των εκπροσώπων των υπηρεσιών της Επιτροπής στο Itoiz. Στο τέλος της επίσκεψης, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής ζήτησαν πληροφορίες και έγγραφα από τις τοπικές και κεντρικές ισπανικές αρχές. Ειδικότερα, ζήτησαν αιτιολόγηση του σημαντικού δημόσιου συμφέροντος για την κατασκευή του έργου, αναλύσεις των εναλλακτικών θέσεων και τοποθεσιών που εξετάστηκαν πριν ληφθεί η απόφαση κατασκευής του ταμειευτήρα στο Itoiz, πληροφορίες για τα αρδευτικά έργα, ρητή υπόσχεση ότι τα έργα αυτά θα αποτελέσουν αντικείμενο διαδικασίας πλήρους αξιολόγησης επιπτώσεων και συζήτηση ανοικτή σε όλους τους ενδιαφερομένους σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα.

Τον Ιούλιο 1994, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν μια πρώτη σειρά εγγράφων σχετικά με την υδρολογία της Ναβάρας και χρονοδιάγραμμα για την υποβολή των υπολοίπων πληροφοριών που ζητήθηκαν. Στις 25 Ιουλίου 1994, ο Επίτροπος κ. Παλαιοκρασσάς ζήτησε από τον Υπουργό κ. Borrell να αναστείλει την εκτέλεση μόνιμων έργων στο Itoiz μέχρις ότου ρυθμιστεί το θέμα. Το αίτημα αυτό έγινε δεκτό από τον Υπουργό με επιστολή από 3 Αυγούστου 1994 και αυτή η κατάσταση αναστολής εργασιών συνεχίστηκε μέχρις ότου έκλεισε ο φάκελος στις 30 Νοεμβρίου 1994. Στις 21 Σεπτεμβρίου 1994, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν πλήρη σειρά εγγράφων σχετικά με το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετούσε το έργο, τις εναλλακτικές λύσεις που εξετάστηκαν και τις επιπτώσεις του έργου για τα άγρια πτηνά. Στις 4 Οκτωβρίου 1994, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν έγγραφο για τα αντισταθμιστικά μέτρα που θα ελάμβαναν στο πλαίσιο της οδηγίας 92/43.

Στις 25 Οκτωβρίου 1994, οι ισπανικές αρχές διοργάνωσαν, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, ακρόαση για το έργο του Itoiz στη Μαδρίτη. Όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές μπόρεσαν να συμμετάσχουν και να υπερασπίσουν ενεργά τα επιχειρήματά τους υπέρ ή κατά του έργου. Η εκδήλωση καλύφθηκε από την τηλεόραση, τον τύπο και τα υπόλοιπα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Παρούσα ήταν επίσης η καταγγέλλουσα ένωση "Coordinadora de Itoiz" και οι εκπρόσωποί της, οι οποίοι έλαβαν μέρος στη συζήτηση. Μετά την ακρόαση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέταξαν την τελική τους έκθεση.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό των καταγγελλόντων για παράβαση της οδηγίας 85/337, η Επιτροπή δήλωσε ότι οι ισπανικές αρχές είχαν προβεί σε αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό σχετικά με την οδηγία 79/409, η Επιτροπή δήλωσε ότι εξέτασε την καταγγελία από την άποψη του άρθρου 4 (4) της οδηγίας. Εντούτοις, οι υποχρεώσεις που επιβάλλει η εν λόγω διάταξη στα κράτη μέλη έχουν αντικατασταθεί από την 5η Ιουνίου 1994 από τις διατάξεις της οδηγίας 92/43, το άρθρο 6 (2) της οποίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε στις ειδικές ζώνες διατήρησης να αποφεύγεται η υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών, καθώς και οι ενοχλήσεις που έχουν επιπτώσεις στα είδη για τα οποία οι ζώνες έχουν ορισθεί, εφόσον οι ενοχλήσεις αυτές θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις σημαντικές όσον αφορά τους στόχους της παρούσας οδηγίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 (3), κάθε σχέδιο μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τη διατήρηση του εν λόγω τόπου, καθαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 (4), εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων οικονομικής ή

κοινωνικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του οικολογικού δικτύου ζωνών ειδικής προστασίας που δημιουργείται δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας με την ονομασία "Natura 2000".

Βάσει των εν λόγω διατάξεων, η Επιτροπή έκρινε πως το γεγονός ότι θα κατεκλύζετο το 6% περίπου μιας από τις ειδικές ζώνες που αφορούσε το έργο του Itoiz θα έπρεπε να αξιολογηθεί αρνητικά. Εντούτοις, σύμφωνα με τεχνική έκθεση των υπηρεσιών της Επιτροπής, ήταν δύσκολο να καθοριστεί αν το γεγονός αυτό μπορούσε να θεωρηθεί «σημαντικό» κατά την έννοια της οδηγίας 92/43. Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να μην κινήσει διαδικασία παράβασης κατά της Ισπανίας.

Οι παρατηρήσεις των καταγγελλόντων

Στις παρατηρήσεις τους, οι καταγγέλλοντες προέβαλαν ιδίως ότι η Επιτροπή συνέχιζε να μην τους δίδει πρόσφορη εξήγηση σχετικά με τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η Ισπανία είχε εκπληρώσει προσηκόντως τις υποχρεώσεις που της επέβαλαν οι οδηγίες 85/337 και 79/409. Σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες, η Επιτροπή ασφαλώνως αξιολόγησε το έργο υπό το φως της οδηγίας 92/43, εφόσον η οδηγία αυτή δεν ίσχυε όταν άρχισε το έργο. Κατά την άποψή τους, ήταν σαφές ότι το έργο ήταν αντίθετο προς την οδηγία 79/409. Είχε ομολογηθεί ότι τουλάχιστον μία ζώνη ειδικής προστασίας θα περιοριζόταν, χωρίς αυτό να οφείλεται σε λόγους οι οποίοι «ανάγονται σε ένα γενικό συμφέρον», πρβλ. την απόφαση του Δικαστηρίου στην προαναφερόμενη υπόθεση *Leybucht*. Στις παρατηρήσεις τους, οι καταγγέλλοντες επεσύναψαν έγγραφα από τα οποία προέκυπτε ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν κρίνει σε κάποιο στάδιο ότι το έργο ήταν αντίθετο προς την οδηγία 79/409.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Αφού εξέτασε τη γνώμη της Επιτροπής και τις παρατηρήσεις των καταγγελλόντων, ο Διαμεσολαβητής απευθύνθηκε στην

Επιτροπή με επιστολή, στην οποία της ζητούσε να δώσει λεπτομερέστερες εξηγήσεις για το συμπέρασμά της ότι οι ισπανικές αρχές είχαν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που τους επέβαλαν οι οδηγίες 85/337 και 79/409.

Στη δεύτερη γνώμη της, η Επιτροπή ανέφερε σε γενικές γραμμές τα εξής:

Όσον αφορά την οδηγία 85/337, το ισπανικό Υπουργείο Δημοσίων Έργων ενέκρινε το αρδευτικό έργο με την ονομασία «Διώρυγα της Ναβάρας» το Δεκέμβριο 1961. Ένα πρώτο σχέδιο κατασκευής ταμιευτήρα στο Itoiz εγκρίθηκε το 1977. Η υλοποίηση του έργου του Itoiz εγκρίθηκε το 1985. Και τα δύο έργα τροποποιήθηκαν σε μεταγενέστερες ημερομηνίες για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα δημοσίων διαβουλεύσεων και νέων αξιολογήσεων σχετικά με τις ανάγκες σε νερό. Υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, θα ήταν δύσκολο να δικαιολογηθεί η εφαρμογή στην υπόθεση της οδηγίας 85/337, η οποία ίσχυε μέχρι τις 3 Ιουλίου 1988, πρβλ. την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση "*Grosskrotzenburg*"⁽¹⁾.

Εντούτοις, το 1989 κινήθηκε διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων του έργου του Itoiz, η οποία ολοκληρώθηκε το 1990, μετά από ένα διάστημα δημοσίων διαβουλεύσεων. Το 1992, ελήφθη η τελική απόφαση για την υλοποίηση του σχεδίου και το 1993 άρχισαν οι προκαταρκτικές εργασίες. Συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των επιπτώσεων και τα παρασχεθέντα στοιχεία απέδειξαν ότι οι επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των προστατευομένων πτηνών, αξιολογήθηκαν ορθώς.

Όσον αφορά την οδηγία 79/409, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θεωρούσαν, κατά την έναρξη της έρευνας, ότι οι επιπτώσεις του έργου του Itoiz στα πτηνά και τους

1 Απόφαση της 11ης Αυγούστου 1995 στην υπόθεση C-431/92, Συλλογή 1995, I 2189.

οικοτόπους θα ήταν ενδεχομένως σημαντικές και συνεπώς αντίθετες προς το άρθρο 4 (4) της οδηγίας. Εντούτοις, τα συμπεράσματά τους μεταβλήθηκαν όταν αξιολόγησαν τις πληροφορίες που έλαβαν από τις ισπανικές αρχές και τις επιπλέον πληροφορίες που συνέλεξαν κατά την ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη. Στη συνέχεια, η υπόθεση αξιολογήθηκε υπό το φως της οδηγίας 92/43, οι διατάξεις της οποίας αντικατέστησαν το άρθρο 4 (4) της οδηγίας 79/409 από την 5η Ιουνίου 1994.

Στις παρατηρήσεις τους επί της δεύτερης γνώμης της Επιτροπής, οι καταγγέλλοντες επέμειναν στην καταγγελία τους.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Το ζήτημα το οποίο θέτει η καταγγελία είναι αν η Επιτροπή χειρίστηκε κατά τον δέοντα τρόπο την αρχική καταγγελία που της υπέβαλαν οι καταγγέλλοντες.
- 2 Όσον αφορά την εξέταση της αρχικής καταγγελίας από την Επιτροπή, δεν φαίνεται, βάσει των παρατηρήσεων της Επιτροπής και της τεκμηρίωσης που υπέβαλαν οι καταγγέλλοντες, να προκύπτει από κάποιο στοιχείο ότι η έρευνα ήταν εσφαλμένη.
- 3 Όσον αφορά την αιτιολογία που προέβαλε η Επιτροπή για τα συμπεράσματά της, φαίνεται να παραμένει ένα κυρίως σημείο διαφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και των καταγγελλόντων, και συγκεκριμένα το αν η Επιτροπή προέβαλε πρόσφορη αιτιολογία σε σχέση με το παράπονο των καταγγελλόντων ότι το έργο του Itoiz παραβίαζε την οδηγία 79/409 και ότι η παραβίαση αυτή δεν μπορούσε να παρακαμφθεί μέσω της οδηγίας 92/43, η οποία δεν ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο.
- 4 Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση υποχρεούται να δίδει πρόσφορη αιτιολογία στους πολίτες για τις αποφάσεις που λαμβάνει. Απαντώντας στην έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας για τις διοικητικές διαδικασίες της Επιτροπής σχετικά με τη διεκπεραίωση καταγγελιών που αφορούν παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου από κράτη μέλη, την οποία διεξήγαγε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής το 1997, η Επιτροπή δεσμεύθηκε να παρέχει στους καταγγέλλοντες αιτιολογίες, όταν καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν διαπιστώνεται παράβαση⁽¹⁾.
- 5 Εν προκειμένω, φαίνεται ότι οι καταγγέλλοντες ισχυρίζονταν επίμονα ότι το έργο του Itoiz παραβίαζε την οδηγία 79/409 και ότι η εν λόγω παραβίαση δεν μπορούσε να παρακαμφθεί μέσω της οδηγίας 92/43, η οποία δεν ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Φαίνεται επίσης ότι η Επιτροπή δεν αντέκρουσε τον ισχυρισμό αυτό στην αρχική της απόφαση, η οποία ήταν συνεπώς ανεπαρκώς αιτιολογημένη. Η εν λόγω απόφαση ελήφθη πριν τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή στην υπόθεση 303/97/PD, όπως προαναφέρθηκε. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν αντέκρουσε δεόντως τον ισχυρισμό ούτε στις γνώμες της επί της παρούσας καταγγελίας. Συνεπώς, φαίνεται ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παράσχει πρόσφορη αιτιολογία, πράγμα που αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή επί της παρούσας καταγγελίας, κρίνεται απαραίτητο να γίνει η εξής κριτική παρατήρηση:

1 Υπόθεση 303/97/PD που παρτίθεται στην Ετήσια Έκθεση 1997, παράγραφος 3.7.

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση υποχρεούται να παρέχει πρόσφορη αιτιολογία στους πολίτες για τις αποφάσεις που λαμβάνει. Εν προκειμένω, φαίνεται ότι οι καταγγέλλοντες ισχυρίζονταν επίμονα ότι το έργο του Itoiz παραβίαζε την οδηγία 79/409 και ότι η εν λόγω παραβίαση δεν μπορούσε να παρακαμφθεί μέσω της οδηγίας 92/43, η οποία δεν ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Φαίνεται επίσης ότι η Επιτροπή δεν αντέκρουσε τον ισχυρισμό αυτό στην αρχική της απόφαση, η οποία ήταν συνεπώς ανεπαρκώς αιτιολογημένη. Η εν λόγω απόφαση ελήφθη πριν τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να παρέχει στους καταγγέλλοντες αιτιολογίες, όταν καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν διαπιστώνεται παράβαση. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν αντέκρουσε δεόντως τον ισχυρισμό ούτε στις γνώμες της επί της παρούσας καταγγελίας. Συνεπώς, φαίνεται ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παράσχει πρόσφορη αιτιολογία, πράγμα που αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορά διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν είναι ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

Σημείωση: Μετά την απόφαση του Διαμεσολαβητή, ο ισπανικός τύπος ανακοίνωσε ότι η Επιτροπή αποφάσισε να αρχίσει και πάλι έρευνα για το φράγμα του Itoiz.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 768/26.7.96/CP/UK/IJH κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. Ρ. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή σχετικά με ερευνητική σύμβαση μεταξύ της εταιρείας του, LW Limited (LWL), δύο εταίρων εταιρειών (μιας πορτογαλικής και μιας ελληνικής) και της Επιτροπής. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΓΔVI της Επιτροπής

- (i) ανέλαβε εσκεμμένα εκστρατεία καταστροφής του σχεδίου διαδίδοντας ψευδείς πληροφορίες γι' αυτό,
- (ii) εσφαλμένως παρακράτησε την τελική πληρωμή που οφείλετο βάσει της σύμβασης,
- (iii) χρησιμοποίησε αθέμιτους τρόπους υπολογισμού των δαπανών για να μειώσει το ποσό της οφειλόμενης τελικής πληρωμής.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι, στο πλαίσιο της σύμβασης, η ίδια έπρεπε να καταβάλει το ήμισυ της επιλέξιμης δαπάνης, έως του ποσού του 1.050.000 ECU κατ' ανώτατο όριο. Η LWL ήταν υπεύθυνη για την υποβολή όλων των στοιχείων στην Επιτροπή για λογαριασμό όλων των αναδόχων. Η γνώμη συνέχιζε:

Τυχόν τελικώς οφειλόμενο υπόλοιπο μπορούσε να καταβληθεί μόνον μετά δύο μήνες από την ημερομηνία έγκρισης της συγκεντρωτικής κατάστασης δαπανών και της τελευταίας τεχνικής έκθεσης, εγγράφων και κάθε άλλης παροχής που απαιτούσε η σύμβαση (άρθρο 21.2 (γ) του Παραρτήματος II).

Συνεπώς, η σύμβαση έπρεπε να παραμείνει σε ισχύ μέχρι την υποβολή των πληροφοριών που θα ζητούσε η Επιτροπή σύμφωνα με τη σύμβαση (άρθρο 13 του Παραρτήματος II), ή την τελευταία πληρωμή από την Επιτροπή, αν επραγματοποιείτο μεταγενέστερα. Κατά την περίοδο αυτή, καθώς και κατά τα δύο έτη μετά την εκπνοή της σύμβασης, η Επιτροπή έχει δικαίωμα πρόσβασης, για ελεγκτικούς σκοπούς, σε όλο το σχετικό λογιστικό υλικό και μπορεί, εφόσον απαιτείται, να ζητήσει την υποβολή ανάλογων αποδείξεων (άρθρο 39 του Παραρτήματος II).

Δυνάμει των όρων του άρθρου 6.1γ και 6.5 των «Γενικών Όρων» που περιέχονται στο Παράρτημα II της σύμβασης ..., ο συντονιστής εταίρος μπορεί μετά από αυτά να θεωρήσει ότι απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του αν η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε σχόλια επί των τελευταίων σχεδίων εκθέσεων εντός δύο μηνών από της λήψώς τους.

Εντούτοις, το άρθρο 6 του Παραρτήματος II της Σύμβασης δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να προβαίνει σε πληρωμές εντός ορισμένης προθεσμίας. Το άρθρο 6 περιλαμβάνεται στο Μέρος Α του Παραρτήματος II, το οποίο αφορά μόνον την υλοποίηση του έργου και εφαρμόζεται στις υποχρεώσεις του αναδόχου σε σχέση με την τεχνική απόδοση του έργου. Σχετικά, το προσωπικό της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε λόγο να αμφισβητήσει τη συμβατότητα του έργου που εκτελέστηκε με το αντικείμενο του σχεδίου.

Η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε επίσης, συνοπτικά, τα ακόλουθα σημεία:

- (i) Έγιναν τέσσερις πληρωμές προς την LWL, στην οποία δόθηκαν οδηγίες να μεταβιβάσει τα ορθά ποσά στους λοιπούς εταίρους.
- (ii) Βάσει των καταστάσεων επιλεξιμών δαπανών που υποβλήθηκαν, απομένει να καταβληθεί υπόλοιπο 47 967 ECU, εκ των οποίων 14 370 ECU οφείλονται στην LWL.
- (iii) Στις 17 Αυγούστου 1995, η LWL ενημέρωσε την Επιτροπή ότι το Μάιο 1994, οι αρχές της Τενερίφης αποφάσισαν ότι η δομή του σχεδίου ήταν παράνομη.
- (iv) Ο Πορτογάλος εταίρος ενημέρωσε την Επιτροπή στις 31 Αυγούστου 1995 ότι δεν είχε λάβει από την LWL το ποσό των 16 088 ECU για την εργασία του δεύτερου έτους. Ο Πορτογάλος εταίρος ανέφερε επίσης διαφορές επιστημονικών απόψεων με την LWL, καθώς και τεχνικές μεταβολές του σχεδίου, τις οποίες θεωρούσε σημαντικές.
- (v) Η Επιτροπή διοργάνωσε συνάντηση στις 27 Νοεμβρίου 1995 με τους τρεις εταίρους, κατά την οποία επιβεβαιώθηκε ότι η LWL θα συνέχιζε να παίζει το ρόλο του επιστημονικού συντονιστή του σχεδίου.
- (vi) Μετά την ανάθεση έκθεσης σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και αφού έλαβε τη γνώμη του εμπειρογνώμονα τον Ιούλιο 1996, η Επιτροπή έκανε δεκτές τις επιστημονικές εκθέσεις που είχαν υποβληθεί για το σχέδιο.
- (vii) Το Νοέμβριο 1995, η LWL απέστειλε στην Επιτροπή χρηματοοικονομικές εκθέσεις και καταστάσεις δαπανών για το τρίτο έτος του σχεδίου και για ολόκληρη την περίοδο του σχεδίου. Μετά από επανειλημμένα αιτήματα της Επιτροπής για συμπληρωματικές πληροφορίες, απεστάλη στα μέσα Μαΐου 1996, διορθωμένη εκδοχή των συγκεντρωτικών καταστάσεων δαπανών. Εντούτοις, μέχρι την ίδια ημερομηνία, οι συγκεντρωτικές εκθέσεις του Πορτογάλου και του Έλληνα εταίρου δεν είχαν αποσταλεί ακόμα στην Επιτροπή.

- (viii) Ενόψει των σημείων (iii) και (iv) ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάσισε ότι το σχέδιο θα πρέπει στο εξής να θεωρείται «επισημασμένο» σχέδιο το οποίο απαιτεί στενότερη παρακολούθηση. Συνεπώς, η Επιτροπή ακολούθησε προσεκτική στάση και αποφάσισε ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να γίνουν περαιτέρω πληροφορίες.
- (ix) Στις 5 Ιουλίου 1996, διεξήχθη στην έδρα της LWL επιτόπιος λογιστικός έλεγχος κατά τον οποίο η LWL δεν μπόρεσε να επιδείξει αποδεικτικά έγγραφα, ιδίως αποδείξεις μισθοδοσίας που να αποδεικνύουν τις δαπάνες για το προσωπικό.
- (x) Η Επιτροπή κάλεσε τον Πορτογάλο εταίρο και την LWL σε συνάντηση στις 11 Ιουλίου 1996 για να διευκρινιστεί η κατάσταση. Ο Πορτογάλος εταίρος δεν μπόρεσε να παραστεί. Κατά τη συνάντηση, η Επιτροπή ζήτησε επανειλημμένα από την LWL να υποβάλει τα ελλείποντα χρηματοοικονομικά αποδεικτικά έγγραφα. Η LWL, εντούτοις, υποστήριξε τη θέση ότι κατά την έννοια των άρθρων 6.1 γ και 6.5 της σύμβασης, είχε απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο της σύμβασης και επέμεινε στο ότι η Επιτροπή έπρεπε να προβεί στην τελική πληρωμή.
- (xi) Η μονάδα καταπολέμησης της απάτης της Επιτροπής (ΟΣΚΠΑ) ανέλαβε έρευνα διότι η LWL δεν ήταν σε θέση να υποβάλει λογιστικές αποδείξεις προς υποστήριξη των απαιτήσεών της για κάλυψη δαπανών.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Οι παρατηρήσεις περιελάμβαναν, συνοπτικά, τα εξής σημεία:

- (i) Οι περιοδικές εκθέσεις προόδου και η τελική έκθεση που απαιτούσε η σύμβαση υποβλήθηκαν εγκαίρως από την LWL. Η Επιτροπή ουδέποτε υπέβαλε παρατηρήσεις επί των εκθέσεων ούτε ανακοίνωσε ότι χρειάζεται περισσότερο χρόνο για να υποβάλει παρατηρήσεις. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 6.1β και 6.1γ της σύμβασης, η Επιτροπή τεκμαίρεται ότι αποδέχθηκε τις εκθέσεις και η LWL απαλλάσσεται των υποχρεώσεών της στο πλαίσιο της σύμβασης δυνάμει του άρθρου 6.5.
- (ii) Η έκθεση του τρίτου έτους και οι συγκεντρωτικές χρηματοοικονομικές εκθέσεις υποβλήθηκαν στην Επιτροπή το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο 1995 αντιστοίχως. Με επιστολή της από 18 Απριλίου 1996 που απεστάλη τηλεομοιοτυπικά, η Επιτροπή ζήτησε να επέλθει συγκεκριμένη διόρθωση στη συγκεντρωτική δήλωση κόστους και δήλωσε ότι είχε εξετάσει και εγκρίνει τη χρηματοοικονομική έκθεση και ότι θα ακολουθούσε η πληρωμή αμέσως μετά την έγκριση των επιστημονικών εκθέσεων.
- (iii) Η Επιτροπή παραβίασε τη σύμβαση μη προβαίνοντας στην τελική πληρωμή δυνάμει του άρθρου 21 (2) (γ) της σύμβασης εντός δύο μηνών από την τεκμαιρομένη έγκριση.
- (iv) Η Επιτροπή ζήτησε για πρώτη φορά διευκρινήσεις σχετικά με τις εκθέσεις προόδου στις 24 Μαΐου 1996. Οι διευκρινήσεις αυτές δόθηκαν στις 25 Μαΐου 1996, αλλ' η Επιτροπή ουδέποτε δήλωσε ότι τις παρέλαβε.
- (v) Η Επιτροπή αρνήθηκε, χωρίς εξήγηση ή προειδοποίηση, να επιτρέψει στην LWL να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες που προβλέπει η σύμβαση για μεταφορά δαπανών μεταξύ κατηγοριών. Ειδικότερα, η Επιτροπή αρνήθηκε να δεχθεί την πρόταση της LWL δαπάνες που αρχικά υπολογίστηκαν στο κονδύλιο «διαρκής εξοπλισμός» να θεωρηθούν «αναλώσιμος εξοπλισμός», ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται η αληθής τους φύση ως δαπανών που παραγράφησαν κατά τη διάρκεια του σχεδίου.

- (vi) Στο τέλος του δευτέρου έτους του σχεδίου, είχε καταστεί σαφές ότι ο Πορτογάλος εταίρος δεν είχε την πρόθεση να εκτελέσει τα καθήκοντά του. Η LWL ενήμερως προφορικά γι' αυτό την Επιτροπή, η οποία της δήλωσε προφορικά ότι η πρωταρχική υποχρέωσή της ήταν «να παράσχει τα αποτελέσματα» σύμφωνα με το άρθρο 2 της σύμβασης, το οποίο προβλέπει ότι οι ανάδοχοι «εκπληρούν τις υποχρεώσεις των υπερήμερων αναδόχων».
- (vii) Κατά τη συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1995 (βλ. γνώμη της Επιτροπής, σημείο (v) ανωτέρω) συμφωνήθηκε ότι κάθε εταίρος θα αποστέλλει στο εξής εκθέσεις απευθείας στην Επιτροπή και ότι οι εναπομένουσες πληρωμές θα διενεργούνται από την Επιτροπή απευθείας σε κάθε εταίρο, χωρίς να περνούν μέσω της LWL.
- (viii) Η περιγραφή του ελέγχου της 5ης Ιουλίου 1996 από την Επιτροπή παραμορφώνει κατάφωρα το γεγονός. Οι ελεγκτές επεσήμαναν τρία ήσσονος σημασία ποσά τα οποία θεώρησαν μη επιλέξιμα. Για δύο περιπτώσεις, η LWL θεώρησε ότι τα ποσά ήταν επιλέξιμα και ζήτησε διευκρινήσεις από την Επιτροπή στις 8 Ιουλίου 1996. Δεν ελήφθη απάντηση. Το τρίτο ποσό αφορούσε τιμολόγιο για εγγυημένη παράδοση την επομένη ημέρα της υπογεγραμμένης σύμβασης στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες, η οποία δεν ήταν επιλέξιμη διότι η ημερομηνία του τιμολογίου ήταν μια ημέρα πριν την έναρξη της σύμβασης.
- (ix) Οι ελεγκτές ζήτησαν επίσης να δουν ημερήσιες χρονικές καταστάσεις για το προσωπικό που απασχολείται για το σχέδιο, υπογεγραμμένες και επικυρωμένες τουλάχιστον ανά μήνα από τον υπεύθυνο του σχεδίου. Η τήρηση τέτοιων στοιχείων για μια μικρή ομάδα που απασχολείται σε δύο, ή καμιά φορά σε τρεις ή τέσσερις χώρες ανά πάσα στιγμή, δεν ήταν πρακτική, ούτε σκόπιμη. Επεδείχθησαν ημερολόγια εργασίας, τα οποία περιελάμβαναν ημερήσια στοιχεία παρουσίας κάθε εργαζομένου και άλλες λεπτομέρειες.
- (x) Στη συνεδρίαση της 11ης Ιουλίου 1996 έλαβαν μέρος οκτώ υπάλληλοι της Επιτροπής και ο κ. Ρ. Οι ερωτήσεις που ετέθησαν σχετικά με το χειρισμό της σύμβασης εκ μέρους της Επιτροπής δεν απαντήθηκαν.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Μετά την εξέταση του φακέλου, ο Διαμεσολαβητής έκρινε απαραίτητο να διεξαχθεί περαιτέρω έρευνα. Απέστειλε επιστολή στην Επιτροπή ζητώντας να πληροφορηθεί

- 1 (α) τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή αρνήθηκε τις προτάσεις της LWL να θεωρηθούν ορισμένες δαπάνες επιτρεπόμενες στο πλαίσιο της σύμβασης και (β) αν οι λόγοι αυτοί ανακοινώθηκαν στην LWL,
- 2 τη νομική βάση της θέσης της Επιτροπής ότι δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε πρόοδος στις χρηματοοικονομικές πιυχές του φακέλου μέχρις ότου ο καταγγέλλων και οι λοιποί ανάδοχοι παράσχουν συγκεκριμένες πληροφορίες. Σχετικά, ο Διαμεσολαβητής αναφέρθηκε στην επιστολή της Επιτροπής προς τον καταγγέλλοντα με ημερομηνία 18 Απριλίου 1996,
- 3 αν είχαν ολοκληρωθεί οι έρευνες της ΟΣΚΠΑ και, αν ναι, ποιά ήταν η έκβασή τους.

Η απάντηση της Επιτροπής

Απαντώντας στην ερώτηση 1 (α), η Επιτροπή αναφέρθηκε στο αίτημά της προς την LWL για παροχή περαιτέρω στοιχείων. Όσον αφορά την ερώτηση 1 (β), δήλωσε ότι οι λόγοι ανακοινώθηκαν στον κ. Ρ. τόσο κατά τον έλεγχο, όσο και κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, στις 11 Ιουλίου 1996.

Απαντώντας στην ερώτηση 2, η Επιτροπή δήλωσε ότι η συγκεντρωτική κατάσταση δαπανών του Πορτογάλου εταίρου, η οποία ήταν το τελευταίο έγγραφο που απαιτείτο άρθρο 21.2 (γ) της σύμβασης, ελήφθη στις 25 Νοεμβρίου 1996. Βάσει του άρθρου 21.2 (γ) και μόνον, η πληρωμή θα έπρεπε να πραγματοποιηθεί το αργότερο τον Ιανουάριο 1997. Εντούτοις, αυτό δεν ίσχυε, διότι η Επιτροπή ζήτησε τον Ιούλιο 1996 περαιτέρω πληροφορίες, οι οποίες δεν της εδόθησαν μέχρι σήμερα.

Επίσης, η Επιτροπή ζήτησε από τον κ. Ρ. να υποβάλει αποδεικτικά για τα ποσά που ισχυρίζεται ότι μεταβίβασε στους εταίρους του, πράγμα που δεν έκανε. Η Επιτροπή αναφέρθηκε επίσης στην «προσεκτική στάση» που αναφέρεται στο σημείο (viii) της γνώμης της.

Απαντώντας στην ερώτηση 3, η Επιτροπή δήλωσε ότι οι έρευνες της ΟΣΚΠΑ συνεχίζονται.

Οι συμπληρωματικές παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Συνοπτικά, ο κ. Ρ. σημείωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε απαντήσει την ερώτηση 1 (α) και ισχυρίστηκε ότι η απάντηση στην ερώτηση 1 (β) ήταν αναληθής. Όσον αφορά την απάντηση στην ερώτηση 2, ο κ. Ρ. ισχυρίστηκε ότι όλα τα έγγραφα παραδόθηκαν ξεχωριστά σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής μετά τη συνάντηση της 27ης Νοεμβρίου 1995. Ο κ. Ρ. επεσύναψε επίσης αντίγραφα τραπεζικών εμβασμάτων προς τον Πορτογάλο εταίρο, τα οποία είχε ήδη αποστείλει στην Επιτροπή στις 24 Μαΐου 1996.

Όσον αφορά την ΟΣΚΠΑ, ο κ. Ρ. αναφέρθηκε σε αλληλογραφία που είχε διαβιβάσει στο Διαμεσολαβητή τον Ιούλιο 1997. Η ΟΣΚΠΑ του ζήτησε να παράσχει αντίγραφα όλων των χρηματοπιστωτικών και διοικητικών εγγράφων του σχεδίου. Ενημέρωσε την ΟΣΚΠΑ ότι δεν θεωρούσε εύλογο το αίτημα να παραχθούν αντίγραφα εκατοντάδων εγγράφων, δεδομένου ότι η LWL δεν είχε αμειβόμενο προσωπικό για να αναλάβει την εργασία και πρότεινε, αντ' αυτού, περαιτέρω επιτόπιο έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 39 της σύμβασης.

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΓΙΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Στις 8 Σεπτεμβρίου 1997, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε επιστολή στην Επιτροπή ενόψει της επίτευξης φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας.

Ο Διαμεσολαβητής υπογράμμισε ότι, βάσει των στοιχείων του φακέλου, ο καταγγέλλων δεν φαίνεται να έλαβε απάντηση στον ισχυρισμό του ότι η απαίτηση της ΟΣΚΠΑ να παράσχει αντίγραφα των εγγράφων δεν ήταν εύλογη και στην πρότασή του να διενεργήσει η ΟΣΚΠΑ επιτόπιο έλεγχο ως εναλλακτική λύση. Ο Διαμεσολαβητής εισηγήθηκε στην Επιτροπή είτε να τροποποιήσει την απαίτησή της, είτε να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ήταν απαραίτητο να επιμείνει στην παραγωγή αντιγράφων από όλα τα έγγραφα.

Η επιστολή του Διαμεσολαβητή επέσυρε επίσης την προσοχή στο ότι η Επιτροπή δεν είχε παράσχει στο Διαμεσολαβητή τις πληροφορίες που είχε ζητήσει σχετικά με τους λόγους μη επιλεξιμότητας των δαπανών. Επιπλέον, ο Διαμεσολαβητής δεν είχε ακόμα πεισθεί από τις έρευνές του ότι η Επιτροπή μπορούσε να εξηγήσει με συνοχή γιατί πίστευε ότι η άποψή της σχετικά με τη συμβατική θέση ήταν αιτιολογημένη. Εισηγήθηκε ότι, ανάλογα με την έκβαση των ερευνών της ΟΣΚΠΑ, η Επιτροπή θα μπορούσε ίσως να εξετάσει το ενδεχόμενο αναθεώρησης της στάσης της σε σχέση με το ποσό και την καταβολή του οφειλομένου στο πλαίσιο της συμβάσεως υπολοίπου.

Στην απάντησή της με ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι η ΟΣΚΠΑ δεν ζητούσε πλέον από την LWL να παράσχει αντίγραφα

των εγγράφων, ότι επρόκειτο να διενεργηθεί επιτόπιος έλεγχος και ότι ο κ. Ρ. είχε ενημερωθεί σχετικά.

Σε σχέση με τη συμβατική διαφορά, η απάντηση της Επιτροπής ανέφερε ότι είχε αποστείλει για κάθε περιοδική πληρωμή επιστολή στην LWL με συνημμένο χρηματοοικονομικό πίνακα που ενεφάνιζε τόσο τις αιτούμενες, όσο και τις επιλέξιμες δαπάνες και εξηγούσε κάθε διαφορά. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι η νομική βάση για τη μη καταβολή του τελικού υπολοίπου ήταν ότι δεν είχε ακόμα εγκρίνει την τελική κατάσταση δαπανών της LWL.

Η επιστολή της Επιτροπής διαβιβάστηκε στον καταγγέλλοντα, ο οποίος αμφισβήτησε τις απόψεις που εξέθεσε η Επιτροπή σχετικά με τη συμβατική διαφορά και επέμεινε ότι η Επιτροπή είχε αναλάβει εκστρατεία καταστροφής του σχεδίου ενημερώνοντας άλλους ενδιαφερομένους ότι είχε αποτύχει από τεχνική και οικονομική άποψη.

Απεδείχθη συνεπώς ότι δεν μπορούσε να επιτευχθεί φιλικός διακανονισμός της καταγγελίας.

H ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Έκταση των ερευνών του Διαμεσολαβητή και της απόφασης

1.1 Η έρευνα της ΟΣΚΠΑ

1.1.1 Στην προσπάθειά του να επιτύχει φιλικό διακανονισμό της καταγγελίας, ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε στην Επιτροπή ότι ο καταγγέλλων δεν φαίνεται να έλαβε απάντηση στον ισχυρισμό του ότι η απαίτηση της ΟΣΚΠΑ να παράσχει αντίγραφα των εγγράφων δεν ήταν εύλογη και στην πρότασή του να διενεργήσει η ΟΣΚΠΑ επιτόπιο έλεγχο ως εναλλακτική λύση.

1.1.2 Στην απάντησή της, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι η ΟΣΚΠΑ δεν ζητούσε πλέον από την LWL να παράσχει αντίγραφα των εγγράφων πριν από τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου. Φαίνεται συνεπώς ότι η Επιτροπή χειρίστηκε ικανοποιητικά το συγκεκριμένο θέμα που έθεσε ο Διαμεσολαβητής.

1.2 Η συμβατική πτυχή της καταγγελίας

1.2.1 Σύμφωνα με το άρθρο 11 (1) της σύμβασης από την οποία ανέκυψε η καταγγελία, η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο της Αγγλίας και της Ουαλλίας.

1.2.2 Πολλοί διαμεσολαβητές σε εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη δεν ασχολούνται με συμβατικές διαφορές, είτε λόγω των γενικών χαρακτηριστικών των συμβάσεων δύναμι της εθνικής νομοθεσίας, ή διότι η νομοθεσία περί της εντολής του διαμεσολαβητή αποκλείει ρητώς συμβατικά θέματα.

1.2.3 Όπως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση 1995, μέρος της αποστολής του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή είναι να βοηθά στην ελάφρυνση του βάρους της δικαστικής διαμάχης προωθώντας φιλικές λύσεις και υποβάλλοντας εισηγήσεις για την αποφυγή της ανάγκης δικαστικών διαδικασιών. Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, συνεπώς, χειρίζεται καταγγελίες κακής διοίκησης που απορρέει από συμβατικές σχέσεις.

1.2.4 Δεν προσπαθεί, εντούτοις, να προσδιορίσει αν υπήρξε παράβαση της συμβάσεως από κάποιο συμβαλλόμενο. Το ζήτημα αυτό μπορεί να επιλυθεί ικανοποιητικά μόνον από αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να ακούσει τα επιχειρήματα των μερών σχετικά με το εφαιρικό εθνικό δίκαιο και να αξιολογήσει τα συγκρουόμενα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τυχόν αμφισβητούμενα πραγματικά περιστατικά.

- 1.2.5 Ωστόσο, από άποψη χρηστής διοίκησης, μια δημόσια αρχή που έχει εμπλακεί σε συμβατική διαφορά με ιδιώτη πρέπει ανά πάσα στιγμή να είναι σε θέση να εκθέσει με συνοχή στο Διαμεσολαβητή τη νομική βάση των ενεργειών της και τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι η άποψή της όσον αφορά τη συμβατική θέση είναι αιτιολογημένη.

2 Οι πτυχές ουσίας

2.1 Ο ισχυρισμός ότι η ΓΔ VI ανέλαβε εσκεμμένα εκστρατεία καταστροφής του σχεδίου

- 2.1.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η ΓΔ VI ανέλαβε εσκεμμένα εκστρατεία καταστροφής του σχεδίου διαδίδοντας ψευδείς πληροφορίες γι' αυτό. Παρόλο που ο ισχυρισμός αυτός δεν αντικρούστηκε ρητώς από την Επιτροπή, η γνώμη της, και ιδίως η εξήγηση για τους λόγους για τους οποίους χαρακτήρισε το σχέδιο «επισφαλές» αντικρούουν ουσιαστικά τον ισχυρισμό.

- 2.1.2 Σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής, αφού έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που παρέσχε ο πορτογάλος εταίρος, ζήτησε τη γνώμη ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα. Αφού έλαβε τη γνώμη του εμπειρογνώμονα τον Ιούλιο 1996, η Επιτροπή έκρινε ότι είναι σε θέση να δεχθεί τις επιστημονικές εκθέσεις που της είχαν υποβληθεί στο πλαίσιο της σύμβασης. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι το προσωπικό της κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε λόγο να αμφισβητήσει τη συμβατότητα της εργασίας που έγινε με το αντικείμενο του σχεδίου.

- 2.1.3 Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή, δεν φαίνεται να αποδεικνύεται ότι, μετά την έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, η οποία ήρε τις αμφιβολίες της Επιτροπής σχετικά με τις τεχνικές πτυχές του σχεδίου, οι υπάλληλοί της προέβησαν σε δηλώσεις ασύμβατες προς την έκθεση.

- 2.1.4 Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν διαπίστωσε κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής σχετικά με την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.

2.2 Παρακράτηση της οφειλόμενης δύναμει της σύμβασης τελικής πληρωμής

- 2.2.1 Η LWL κατέστησε σταθερά σαφή στην Επιτροπή την άποψή της ότι απαλλάσσεται των υποχρεώσεων της στο πλαίσιο της σύμβασης και ότι η Επιτροπή έπρεπε να προβεί στην τελική πληρωμή σύμφωνα με το άρθρο 21 (2) (γ) της σύμβασης.

- 2.2.2 Στη γνώμη της και στην απάντησή της στο αίτημα του Διαμεσολαβητή για την παροχή περαιτέρω πληροφοριών, η Επιτροπή δεν εξέφρασε σαφώς την άποψή της για τη συμβατική θέση. Στην απάντησή της στην προσπάθεια του Διαμεσολαβητή να επιτύχει φιλικό διακανονισμό, η Επιτροπή εξήγησε ότι η νομική βάση για τη μη πληρωμή του τελικού υπολοίπου ήταν ότι η Επιτροπή δεν είχε εγκρίνει ακόμη την τελική κατάσταση δαπανών της LWL. Ως λόγο για την καθυστέρηση της έγκρισης, η Επιτροπή προέβαλε το ότι ο καταγγέλλων δεν είχε παράσχει τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που είχε ζητήσει τον Ιούλιο 1996.

- 2.2.3 Ενόψει της παρούσας θέσης της, η συμπεριφορά της Επιτροπής να αποστέλλει επιστολή στον καταγγέλλοντα με ημερομηνία 18 Απριλίου 1996 με την οποία να ζητά να γίνει μια συγκεκριμένη διόρθωση στη συγκεντρωτική κατάσταση δαπανών και να δηλώνει ότι η πληρωμή θα ακολουθήσει αμέσως μόλις εγκριθούν οι επιστημονικές εκθέσεις, είναι παραπλανητική. Μια τέτοια επιστολή θα μπορούσε να θεωρηθεί ως σιωπηρή έγκριση της συγκεντρωτικής κατάστασης δαπανών, με την επιφύλαξη της συγκεκριμένης διόρθωσης.

2.3 Λογιστικός χειρισμός των δαπανών για τη μείωση της οφειλόμενης τελικής πληρωμής

2.3.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή αρνήθηκε, χωρίς εξήγηση ή προειδοποίηση, να επιτρέψει τη μεταφορά δαπανών μεταξύ κατηγοριών σύμφωνα με τη σύμβαση. Στις παρατηρήσεις του επί της γνώμης της Επιτροπής, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ιδίως ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να δεχθεί πρόταση ώστε δαπάνες που αρχικά υπολογίστηκαν στο κονδύλιο «διάρκης εξοπλισμός» να θεωρηθούν «αναλώσιμος εξοπλισμός».

2.3.2 Σύμφωνα με την απάντηση της Επιτροπής στο αίτημα του Διαμεσολαβητή για παροχή περαιτέρω πληροφοριών, οι λόγοι μη επιλεξιμότητας ορισμένων δαπανών ανακοινώθηκαν στον καταγγέλλοντα κατά τη διάρκεια του ελέγχου και κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 11 Ιουλίου 1996. Ο καταγγέλλων αρνήθηκε ρητώς αυτό τον ισχυρισμό. Οι παρατηρήσεις του επί της γνώμης της Επιτροπής περιελάμβαναν έκθεση του ελέγχου, ενώ επεσύναψε και τα πρακτικά της συνάντησης της 1ης Ιουλίου 1996. Και τα δύο αυτά έγγραφα διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή, η οποία δεν πρόβαλε κάποια ανταπόδειξη.

2.3.3 Στην προσπάθειά του να επιτύχει φιλικό διακανονισμό, ο Διαμεσολαβητής επέστρεψε την προσοχή στο ότι η Επιτροπή δεν του είχε παράσχει τις πληροφορίες που είχε ζητήσει σχετικά με τους λόγους μη επιλεξιμότητας των δαπανών. Στην απάντησή της, η Επιτροπή δήλωσε ότι είχε αποστείλει για κάθε περιοδική πληρωμή επιστολή στην LWL με συνημμένο χρηματοοικονομικό πίνακα που εμφάνιζε τόσο τις αιτούμενες, όσο και τις επιλέξιμες δαπάνες και εξηγούσε κάθε διαφορά. Η Επιτροπή επεσύναψε στην απάντησή της αντίγραφα επιστολών της προς τον καταγγέλλοντα με ημερομηνίες 4.7.94, 14.3.95 και 8.8.95. Εντούτοις, δεν απεστάλησαν στο Διαμεσολαβητή αντίγραφα των χρηματοοικονομικών πινάκων που αναφέρονται στις επιστολές.

2.3.4 Συνέπεια της απόρριψης εκ μέρους της Επιτροπής του αιτήματος του καταγγέλλοντος να μεταφέρει δαπάνες μεταξύ κατηγοριών ήταν να μειωθεί η συνολική επιλέξιμη δαπάνη και συνεπώς και η συνδρομή της Επιτροπής κάτω του 50% του συνόλου. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή όφειλε να ανακοινώσει στον καταγγέλλοντα τους λόγους της άρνησης. Η αιτιολογία θα έπρεπε επίσης να παρασχεθεί στο Διαμεσολαβητή μετά από το αίτημά του. Παρά τα επανειλημμένα αιτήματα, η Επιτροπή δεν παρέσχε την αιτιολογία στο Διαμεσολαβητή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν ανακοίνωσε στον καταγγέλλοντα τους λόγους απόρριψης της πρότασής του δαπάνες που αρχικά υπολογίστηκαν στο κονδύλιο «διάρκης εξοπλισμός» να θεωρηθούν «αναλώσιμος εξοπλισμός».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή, δεν φαίνεται να αποδεικνύεται ότι, μετά την έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, η οποία ήρε τις αμφιβολίες της Επιτροπής σχετικά με τις τεχνικές πτυχές του σχεδίου, οι υπάλληλοί της προέβησαν σε δηλώσεις ασύμβατες προς την έκθεση.

Φαίνεται ωστόσο απαραίτητο να γίνουν οι ακόλουθες κριτικές παρατηρήσεις:

1. Ενόψει της παρούσας θέσης της, η συμπεριφορά της Επιτροπής να αποστέλλει επιστολή στον καταγγέλλοντα με ημερομηνία 18 Απριλίου 1996 με την οποία να ζητά να γίνει μια συγκεκριμένη διόρθωση στη συγκεκριμένη κατάσταση δαπανών και να δηλώνει ότι η πληρωμή θα ακολουθήσει αμέσως μόλις εγκριθούν οι επιστημονικές εκθέσεις, είναι παραπλανητική. Μια τέτοια επιστολή θα μπορούσε να θεωρηθεί ως σωπητή έγκριση της συγκεκριμένης κατάστασης δαπανών, με την επιφύλαξη της συγκεκριμένης διόρθωσης.

- 2 Συνέπεια της απόρριψης εκ μέρους της Επιτροπής του αιτήματος του καταγγέλλοντος να μεταφέρει δαπάνες μεταξύ κατηγοριών ήταν να μειωθεί η συνολική επιλέξιμη δαπάνη και συνεπώς και η συνδρομή της Επιτροπής κάτω του 50% του συνόλου. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή όφειλε να ανακοινώσει στον καταγγέλλοντα τους λόγους της άρνησης. Η αιτιολογία θα έπρεπε επίσης να παρασχεθεί στο Διαμεσολαβητή μετά από το αίτημά του. Παρά τα επανειλημμένα αιτήματα, η Επιτροπή δεν παρέσχε την αιτιολογία στο Διαμεσολαβητή. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν ανακοίνωσε στον καταγγέλλοντα τους λόγους απόρριψης της πρότασής του δαπάνες που αρχικά υπολογίστηκαν στο κονδύλιο «διαρκής εξοπλισμός» να θεωρηθούν «αναλώσιμος εξοπλισμός».
- 3 Οι ουσιαστικές πτυχές της διαφοράς μεταξύ του καταγγέλλοντος και της Επιτροπής αφορούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Ο Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να προσδιορίσει αν κάποια πλευρά παραβίασε τη σύμβαση. Συνεπώς, δεν είναι ορθό να διατυπώσει ο Διαμεσολαβητής συστάσεις στην προκειμένη περίπτωση, παρά το ότι οι προσπάθειες επίτευξης φιλικού διακανονισμού ήσαν ανεπιτυχείς. Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι η εν λόγω σύμβαση διέπεται από το δίκαιο της Αγγλίας και της Ουαλλίας και ότι αποκλειστική δικαιοδοσία για κάθε διαφορά που αφορά τη σύμβαση έχει το Δικαστήριο (άρθρο 11.1, Παράρτημα II, άρθρο 12). Συνεπώς, και τα δύο μέρη μπορούν να φέρουν τα αμφισβητούμενα ζητήματα ενώπιον της κοινοτικής δικαιοδοσίας.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ : ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΕ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 774/29.7.96/ELR/UK/IJH/OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. R. κατήγγειλε στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση IV) να χειριστεί προσηκόντως καταγγελία του με αντικείμενο εικαζόμενη παρεμπόδιση του ανταγωνισμού από συμφωνίες αποκλειστικής αντιπροσωπείας μεταξύ Γερμανών και Αυστριακών κατασκευαστών μοντέλων τρένων.

Ο καταγγέλλων απέστειλε επιστολή για λογαριασμό επιχείρησης λιανικής πώλησης μοντέλων τρένων (παιχνιδιών) που εδρεύει στη Βόρεια Ουαλλία και ειδικεύεται στην προμήθεια προϊόντων μεταποίησης προερχομένων από πηγές στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Γαλλία και στην Ιταλία. Στις 3 Αυγούστου 1994, ο καταγγέλλων απέστειλε επιστολή στον κ. Joe Wilson, BEK, ο οποίος διαβίβασε την καταγγελία στην Επιτροπή (ΓΔ IV), καταγγέλοντας παρεμπόδιση του ανταγωνισμού εκ μέρους Γερμανών και Αυστριακών κατασκευαστών μοντέλων τρένων μέσω συμβάσεων αποκλειστικής αντιπροσωπείας. Παραπονέθηκε ιδίως ότι οι Γερμανοί και Αυστριακοί κατασκευαστές ορίζουν έναν μόνον εισαγωγέα/διανομέα για τον εφοδιασμό της αγοράς του HB και ότι συνεπώς οι εμπορικές τιμές των λιανοπωλητών του HB είναι σημαντικά υψηλότερες από εκείνες, για παράδειγμα, των Γερμανών ομολόγων τους.

Η Επιτροπή απήντησε στις 12 Ιανουαρίου 1995, ζητώντας συγγνώμη για την καθυστέρηση, ότι βάσει του περιεχομένου της επιστολής του καταγγέλλοντος, δεν κρίθηκε απαραίτητο να αναληφθεί δράση στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Επειδή η απάντηση της Επιτροπής δεν τον ικανοποίησε, ο καταγγέλλων απέστειλε νέα επιστολή στις 23 Ιανουαρίου 1995 και έλαβε παρόμοια απάντηση την 1η Φεβρουαρίου 1995. Απέστειλε νέες επιστολές στις 28 Απριλίου και στις 31 Οκτωβρίου 1995 και έλαβε απάντηση στις 9 Νοεμβρίου 1995. Στις απαντήσεις της, η

Επιτροπή ζήτησε από τον καταγγέλλοντα να παράσχει λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με την εικαζόμενη παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού, και ιδίως να επισημάνει τις εταιρείες που είναι αναμειγμένες στις εικαζόμενες αθέμιτες ανταγωνιστικές δραστηριότητες. Ο καταγγέλλων απέστειλε τελικά τρεις άλλες επιστολές στις 21 Νοεμβρίου 1995, 29 Μαρτίου και 23 Μαΐου 1996, αλλά δεν έλαβε απάντηση. Στην επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 1995 και μετά το αίτημα της Επιτροπής για λεπτομερέστερες πληροφορίες, ο καταγγέλλων περιέλαβε πίνακα ονομάτων και διευθύνσεων Γερμανών και Αυστριακών κατασκευαστών που έχουν συνάψει συμφωνίες αποκλειστικής αντιπροσωπείας.

Λόγω του ότι ο καταγγέλλων δεν έλαβε απάντηση στις τελευταίες αυτές επιστολές, κατήγγειλε τον Ιούλιο 1996 στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή

- 1 παρέλειψε να αναλάβει δράση σε συνέχεια της καταγγελίας του περί παρεμπόδισης του ανταγωνισμού από Αυστριακούς και Γερμανούς κατασκευαστές μοντέλων τρένων,
- 2 δεν απάντησε στις επιστολές του.

H ΕΡΕΥΝΑ

H γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή το Νοέμβριο 1996. Συνοπτικά, η Επιτροπή προέβη στα εξής σχόλια.

Όσον αφορά την εικαζόμενη παράλειψη απάντησης στις επιστολές του καταγγέλλοντος, η Επιτροπή παρατήρησε ότι είχε απαντήσει πρόσφατα στην επιστολή της 23ης Μαΐου 1996. Επεσύναψε στις παρατηρήσεις της αντίγραφο της εν λόγω απάντησης με ημερομηνία 28 Νοεμβρίου 1996, καθώς και της απάντησης του καταγγέλλοντος.

Όσον αφορά την εικαζόμενη παράληψη ανάληψης δράσης λόγω παραβίασης των κανόνων ανταγωνισμού, η Επιτροπή παρατήρησε ότι η ΓΔ IV αναλαμβάνει έρευνες μόνον όταν κατατεθούν δεόντως στοιχειοθετημένες καταγγελίες επί ειδικού θέματος που να αφορά σημεία της κοινοτικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή υποστήριξε ότι από τα περιστατικά τα οποία περιέγραψε ο καταγγέλλων δεν προέκυψε ότι υπήρξε παραβίαση των κανόνων ανταγωνισμού, ενώ δεν επισημάνθηκαν εμπλεκόμενες εταιρείες, αλλ' έγιναν μόνον δηλώσεις γενικής πολιτικής φύσης. Εντούτοις, η Επιτροπή πρόσθεσε ότι αν ο καταγγέλλων υποβάλει επίσημη καταγγελία που να επισημαίνει παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού, θα τη χειριστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζουν οι κανονισμοί 17 και 99.

Η Επιτροπή παρατήρησε ότι υπήρχαν διάφοροι λόγοι για τους οποίους η ΓΔ IV δεν μπορούσε να προσφέρει περαιτέρω βοήθεια στον καταγγέλλοντα. Λόγω του ότι ο καταγγέλλων δεν παρέσχε λεπτομέρειες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ύπαρξης περιοριστικών συμφωνιών, η Επιτροπή δήλωσε ότι δεν θα πρέπει να υπήρχε παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού, δεδομένου ότι κάθε προμηθευτής δικαιούται να χρησιμοποιεί αποκλειστικούς διανομείς, στο ΗΒ ή αλλού. Η Επιτροπή σχολίασε επίσης ότι, ελλείψει λεπτομερών πληροφοριών, δεν μπορούσε να λάβει απόφαση διενέργειας επιθεωρήσεων επί τόπου και ότι μια συστηματική έρευνα με επίσημες αιτήσεις παροχής πληροφοριών προς όλους τους κατασκευαστές και χονδρεμπόρους μοντέλων τρένων της Κοινότητας δεν δικαιολογείτο από τις οικονομικές επιπτώσεις της υπόθεσης, οι οποίες, όπως παραδέχθηκε ο καταγγέλλων, ήταν μικρές. Η Επιτροπή επέσυρε ιδίως την προσοχή στο ότι ο καταγγέλλων είχε αποστείλει, συνημμένο στην καταγγελία του, αντίγραφο της «Ανακοίνωσης της Επιτροπής με ημερομηνία 3 Σεπτεμβρίου 1986 για τις Συμφωνίες ελάσσονος σημασίας», πράγμα που αποδεικνύει ότι γνώριζε πως η Επιτροπή δεν επεμβαίνει κανονικά σε τέτοιες περιπτώσεις. Τέλος, η Επιτροπή παρατήρησε ότι, εφόσον η

υπόθεση φαίνεται ότι αφορά το λιανικό εμπόριο μοντέλων τρένων, ήταν εν πάσει περιπτώσει απίθανο να υπάρξουν επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων απέρριψε τη δήλωση της Επιτροπής και ζήτησε να διερευνηθούν πλήρως τα θέματα που έθεσε με την καταγγελία του, τα οποία, όπως δήλωσε, είναι πραγματικά περιστατικά και όχι γενικές παρατηρήσεις. Ειδικότερα, παρατήρησε ότι δεν υπάρχει εναλλακτική πηγή προμήθειας, ότι δημιουργείται μονοπώλιο και επανέλαβε ότι οι λιανοπωλητές του ΗΒ είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν υπερβολικές τιμές, σε αντίθεση με άλλες χώρες. Σχολίασε επίσης ότι δεν μπορεί να αποκτήσει αποδείξεις για περιοριστικές εμπορικές πρακτικές χωρίς να παραβιάσει τις εγκαταστάσεις των προμηθευτών/κατασκευαστών για να λάβει αυτές τις πληροφορίες.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Εικαζόμενη παράληψη ανάληψης δράσης σε συνέχεια της καταγγελίας

- 1.1 Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η Επιτροπή θα έπρεπε να αναλάβει δράση σε συνέχεια της καταγγελίας του που αφορούσε παρεμπόδιση του ανταγωνισμού από τους Γερμανούς και Αυστριακούς κατασκευαστές μοντέλων τρένων. Συνοπτικά, η Επιτροπή παρατήρησε ότι ο καταγγέλλων δεν παρέσχε αρκετές λεπτομερείς πληροφορίες που θα επέτρεπαν την ανάληψη έρευνας.
- 1.2 Η εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής να αναλάβει δράση δυνάμει της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας την οποία ακολουθεί η Επιτροπή για να φέρει στο φως παραβιάσεις των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΚ. Η διοικητική αυτή διαδικασία διέπεται από τον κανονισμό του Συμβουλίου αριθ 17⁽¹⁾ ο οποίος απονέμει στην Επιτροπή ευρείες εξουσίες διενέργειας ερευνών και λήψης πληροφοριών.
- 1.3 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου,⁽²⁾ η ίδια η Επιτροπή, και όχι κάποιος τρίτος, είναι αρμόδια να αποφασίσει, στο πλαίσιο έρευνας δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού 17, αν κάποια συγκεκριμένη πληροφορία είναι απαραίτητη για να μπορέσει να φέρει στο φως παραβίαση των κανόνων ανταγωνισμού. Το Δικαστήριο έχει μάλιστα δηλώσει ότι η Επιτροπή, και αν ακόμα έχει ενδείξεις, ή και αποδείξεις, για την ύπαρξη παραβίασης, μπορεί να ακολουθήσει την άποψη ότι χρειάζεται να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες για να μπορέσει να καθορίσει ακριβέστερα το εύρος της παραβίασης, να προσδιορίσει τη διάρκεια της ή να επισημάνει τον κύκλο των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι η Επιτροπή ζήτησε στην προκειμένη περίπτωση περισσότερες πληροφορίες από τον καταγγέλλοντα φαίνεται εύλογο και όχι υπερβολικό. Συνεπώς, δεν διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τη λήψη της απόφασης ότι συνέχιζε να μην μπορεί να αναλάβει δράση βάσει των πληροφοριών που παρείχε ο καταγγέλλων.

2 Εικαζόμενη παράλειψη απάντησης στις επιστολές του καταγγέλλοντος

- 2.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή παρέλειψε να απαντήσει στις επιστολές του με ημερομηνία 21 Νοεμβρίου 1995, 29 Μαρτίου και 23 Μαΐου 1996. Με την επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 1995, ο καταγγέλλων απέστειλε

¹ Κανονισμός του Συμβουλίου αριθ. 17 της 6ης Φεβρουαρίου 1962 : Πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ Ειδική Έκδοση στην Αγγλική, Σειρά-I (59-62), σελ. 87).

² Υπόθεση 155/79, *AM & S κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1982, 1575, Υπόθεση 374/87, *Orkem κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1989, 3283, *called Santoa case*).

στην Επιτροπή, σε συνέχεια του αιτήματός της για λεπτομερέστερες πληροφορίες, κατάλογο κατασκευαστών που υποτίθεται ότι χρησιμοποιούν συμφωνίες αποκλειστικής αντιπροσωπείας. Λόγω του ότι ο καταγγέλλων δεν έλαβε απάντηση από την Επιτροπή μέχρι το Μάρτιο 1996, απέστειλε τις δύο άλλες επιστολές, με τις οποίες ζήτησε να απαντηθεί η πρώτη επιστολή του με ημερομηνία 21 Νοεμβρίου 1995. Η Επιτροπή απάντησε ότι είχε απαντήσει στις επιστολές εκείνες στις 28 Νοεμβρίου 1996.

- 2.2 Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς, οι επιστολές καταγγελλόντων προς τη διοίκηση της Επιτροπής πρέπει να απαντώνται εντός ευλόγου προθεσμίας. Η απαίτηση αυτή καθίσταται ακόμα επιτακτικότερη, όταν η επιστολή καταγγέλλοντος περιέχει νέες πληροφορίες σε σύγκριση με τις προηγούμενες επιστολές του, για παράδειγμα σε αλληλογραφία με την οποία ζητείται από την Επιτροπή να αναλάβει δράση λόγω παραβιάσεων των κανόνων ανταγωνισμού.
- 2.3 Από τις πληροφορίες που παρείχε η Επιτροπή προκύπτει ότι η επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 1995 απαντήθηκε μόνον στις 28 Νοεμβρίου 1996, δηλ. μετά ένα έτος. Ακόμα και αν η Επιτροπή είχε απαντήσει σε όλες τις άλλες επιστολές του καταγγέλλοντος που αναφέρονται στα πραγματικά περιστατικά της καταγγελίας υπό σημείο 2 ανωτέρω, θα έπρεπε να απαντήσει και στην επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 1995 εντός ευλόγου χρόνου.
- 2.4 Η ανάγκη απάντησης στην προκειμένη περίπτωση κατέστη επιτακτική, λόγω του ότι ο καταγγέλλων, σε συνέχεια του αιτήματός της Επιτροπής για παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, παρέσχε τελικά σε αυτή νέες λεπτομέρειες υπό μορφή καταλόγου Γερμανών και Αυστριακών κατασκευαστών που υποτίθεται ότι έχουν συνάψει συμφωνίες αποκλειστικής αντιπροσωπείας. Οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες είναι νέες σε σχέση με την προηγούμενη αλληλογραφία και τις οποίες ο καταγγέλλων ευλόγως θα μπορούσε να θεωρήσει ως απάντηση στο αίτημα της Επιτροπής για παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, είναι ένα επιπλέον επιχείρημα υπέρ του ότι ο καταγγέλλων εδικαιούτο να λάβει αιτιολογημένη απάντηση από την Επιτροπή εντός ευλόγου προθεσμίας. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή απάντησε μετά ένα έτος στην επιστολή του καταγγέλλοντος με ημερομηνία 21 Νοεμβρίου 1995, η οποία περιείχε νέες πληροφορίες σχετικά με την αρχική του καταγγελία, αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με την παρούσα καταγγελία, φαίνεται αναγκαίο να διατυπωθεί η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς, οι επιστολές καταγγελλόντων προς τη διοίκηση της Επιτροπής πρέπει να απαντώνται εντός ευλόγου προθεσμίας. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή απάντησε μετά ένα έτος στην επιστολή του καταγγέλλοντος με ημερομηνία 21 Νοεμβρίου 1995, η οποία περιείχε νέες πληροφορίες σε σχέση με την αρχική του καταγγελία, αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.

Λόγω του ότι αυτή η πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες που έχουν σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Κατά συνέπεια, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε να περατώσει την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 783/01.08.96/LBR/ES/KH(JMA) κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούλιο 1996, ο κ. Β. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή εξ ονόματος του "Colegio de Odontólogos y Estomatólogos" της Vizcaya. Η καταγγελία αφορούσε την εικαζόμενη παράλειψη της Επιτροπής να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της οδηγίας 78/686/ΕΟΚ περί της αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων οδοντιατρικής.

Στην καταγγελία του, ο κ. Β. ισχυρίστηκε ότι η Ισπανία δεν είχε συμμορφωθεί με την οδηγία, εφόσον οι ισπανικές αρχές αναγνώριζαν διπλώματα οδοντολόγου που είχαν αποκτηθεί σε χώρες της Λατινικής Αμερικής και δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις που τάσσει η οδηγία.

Αφού έλαβε πολλές καταγγελίες για το ίδιο θέμα, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία παράβασης δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ. Τον Οκτώβριο 1990, εστάλη στις ισπανικές αρχές επίσημη κοινοποίηση, η οποία ακολουθήθηκε από αιτιολογημένη γνώμη τον Αύγουστο 1992. Οι ισπανικές αρχές απάντησαν στην αιτιολογημένη γνώμη το Μάρτιο 1993.

Ο κ. Β. υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή το 1992. Έκτοτε, απέστειλε επιστολές και επισκέφθηκε τις αρμόδιες υπηρεσίες με πολλές ευκαιρίες για να λάβει πληροφορίες για τις εξελίξεις σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 169. Ζήτησε από την Επιτροπή να επιταχύνει τη διαδικασία και να του επιτρέψει την πρόσβαση σε πληροφορίες του σχετικού φακέλου, και ιδίως να του δώσει αντίγραφα των εγγράφων που είχαν ανταλλάξει μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών. Η Επιτροπή, εντούτοις, απέρριψε τα αιτήματά του να δει τους φακέλους με το επιχείρημα ότι η διαδικασία είναι εμπιστευτική.

Σε όλες τις επαφές και επιστολές προς τον καταγγέλλοντα, η Επιτροπή επέμενε ότι η διαδικασία ακολουθούσε το δρόμο της και ότι οι υπηρεσίες της εξέταζαν τα έγγραφα που είχαν αποστείλει οι ισπανικές αρχές. Ο καταγγέλλων θεώρησε ότι οι απαντήσεις αυτές ήσαν υπερβολικά γενικές και μη ικανοποιητικές.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής είχε ως εξής:

Το 1990, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία παράβασης δυνάμει του άρθρου 169 κατά της Ισπανίας για την παράλειψη της τελευταίας να συμμορφωθεί προς τα κριτήρια που τάσσουν οι οδηγίες 78/686/ΕΟΚ⁽¹⁾ και 78/687/ΕΟΚ⁽²⁾ για την αναγνώριση των διπλωμάτων οδοντιάτρου.

Σύμφωνα με το το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 78/687, «η παρούσα οδηγία δεν θίγει με κανένα τρόπο την ευχέρεια των κρατών μελών να επιτρέπουν στην

1 Οδηγία 78/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1978 περί της αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων του οδοντιάτρου και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως και του δικαιώματος της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών· ΕΕ L 233, 24.08.1978, σελ.1.

2 Οδηγία 78/687/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1978 περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν τις δραστηριότητες του οδοντιάτρου ΕΕ L 233, 24.08.1978, σελ. 10.

επικράτειά τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία τους, την ανάληψη και την άσκηση των δραστηριοτήτων του οδοντιάτρου στους κατόχους διπλωμάτων, [...] που δεν έχουν αποκτηθεί σε ένα κράτος μέλος».

Εντούτοις, κατά την άσκηση της εν λόγω ευχέρειας, το κράτος μέλος περιορίζεται από τα βασικά κριτήρια που θεσπίζουν οι δύο οδηγίες και που πρέπει να πληροί κάθε ειδικευμένος οδοντίατρος. Η Επιτροπή έκρινε ότι για να αναγνωριστεί στην Κοινότητα δίπλωμα οδοντολογίας που έχει αποκτηθεί σε κράτος μη μέλος, πρέπει να εγγυάται αυτά τα ελάχιστα κριτήρια.

Παρά τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις, η Ισπανία αναγνώριζε αυτομάτως πτυχία οδοντιάτρου που είχαν αποκτηθεί σε χώρες της Λατινικής Αμερικής και δεν πληρούσαν τα ελάχιστα κριτήρια της οδηγίας. Η αναγνώριση αυτών των διπλωμάτων βασίστηκε στις διατάξεις διεθνών διμερών συμφωνιών που είχε συνάψει η Ισπανία πριν την ένταξη της στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Παρόλο που οι ισπανικές αρχές κατέβαλαν προσπάθειες για να συμμορφωθούν με τις διατάξεις των προαναφερομένων οδηγιών, οι αποφάσεις τους ανετράπησαν μετά από προσφυγές ενώπιον διαφόρων διοικητικών δικαστηρίων. Για το λόγο αυτό, οι διατάξεις των σχετικών οδηγιών δεν τηρούνται μέχρι σήμερα.

Η Επιτροπή εξήγησε επίσης ότι ενόψει του ότι η Ισπανία είχε αναλάβει διαδικασία επαναδιαπραγμάτευσης των διμερών συμφωνιών της με τρίτες χώρες, είχε αποφασίσει να μην θέσει το θέμα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια που αναγνωρίζεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Όσον αφορά τη χρονική διάρκεια που απαιτεί η εξέλιξη της εν λόγω διαδικασίας παραβίασης δυνάμει του άρθρου 169, η Επιτροπή τη δικαιολόγησε λόγω της πολυπλοκότητάς της, τόσο από νομική, όσο και από πολιτική άποψη.

Μόλις έλαβε την απάντηση στην αιτιολογημένη γνώμη της, η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές τον Οκτώβριο 1994 και τον Ιούλιο 1995. Οι ισπανικές αρχές απάντησαν σε αυτά τα αιτήματα το Δεκέμβριο 1994 και τον Οκτώβριο 1995 αντιστοίχως.

Την ημερομηνία εκδόσεως της γνώμης (20 Δεκεμβρίου 1996), η Επιτροπή ανέμενε ακόμα απάντηση από τις ισπανικές αρχές σε νέο αίτημα παροχής πληροφοριών.

Όσον αφορά την εικαζόμενη έλλειψη διαφάνειας της διαδικασίας και την άρνηση δημοσιοποίησης της αλληλογραφίας μεταξύ της Επιτροπής και της ισπανικής κυβέρνησης, η Επιτροπή επέμεινε ότι οι επιστολές και τα λοιπά έγγραφα που ανταλλάσσονται με κράτος μέλος στο πλαίσιο του άρθρου 169 είναι εμπιστευτικής φύσεως. Σε αυτή τη βάση, δεν υπάρχει υποχρέωση κοινοποίησης ή διαβίβασης πληροφοριών σε τρίτους.

Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι καθ' όλη τη διαδικασία, ακολούθησε τις αρχές της χρηστής διοίκησης και ότι οι υπηρεσίες της απήντησαν εγκαίρως και προσηκόντως στις επιστολές του καταγγέλλοντος, με τον οποίο πραγματοποίησαν επίσης συνάντηση στις Βρυξέλλες.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Β. προέβαλε τα εξής επιχειρήματα:

Κατά τη γνώμη του, η ερμηνεία των οδηγιών 78/686/ΕΟΚ και 78/687/ΕΟΚ από την Επιτροπή ήταν η ενδεδειγμένη και κατέβαλλε ανέκαθεν κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει την αρμόζουσα εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών στην Ισπανία.

Δεν δέχθηκε τη δικαιολογία της Επιτροπής για το μεγάλο χρονικό διάστημα που χρειάστηκε η διεκπεραίωση της υπόθεσης. Θεωρεί ότι, εφόσον η Επιτροπή είναι

τεχνικός οργανισμός, το πρωταρχικό καθήκον της είναι να εξασφαλίζει την αρμόζουσα εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από όλα τα κράτη μέλη. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει το μακρό χρόνο που χρειάστηκε αυτή η ενέργεια με πολιτικούς λόγους.

Ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να προβεί στις απαραίτητες έρευνες για να επαληθεύσει κατά πόσον όλες οι πλευρές που αναμείχθηκαν στην υπόθεση ενήργησαν σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.

Τον Απρίλιο 1997, διαβίβασε στο Διαμεσολαβητή αντίγραφο επιστολής που είχε λάβει από την Επιτροπή. Η εν λόγω επιστολή τον ενημέρωνε για την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή το Δεκέμβριο 1996 να προσφύγει στο Δικαστήριο, αν και προσέθετε επίσης ότι η προσφυγή δεν είχε ακόμα κατατεθεί. Η Επιτροπή είχε λάβει αυτή την απόφαση ενόψει της μη ικανοποιητικής απάντησης των ισπανικών αρχών στην αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Το Μάιο 1997, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής απέστειλε νέα επιστολή στην Επιτροπή ζητώντας περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την καταγγελία. Ο Διαμεσολαβητής ζήτησε να παράσχει η Επιτροπή σαφέστερες, συγκεκριμένες και διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις διαπραγματευτικές επαφές μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών και με τις εξελίξεις της διαδικασίας από το 1990 και εξής.

Στην απάντησή της, η Επιτροπή επανέλαβε την προηγούμενη γνώμη της και ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι εξέταζε τις νέες πληροφορίες που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές τον Ιούνιο 1997.

Το Φεβρουάριο 1998, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι είχε αποφασίσει να μην φέρει το θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι ισπανικές αρχές χειρίζονταν το σχετικό πρόβλημα σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο. Επίσης, το ισπανικό Ανώτατο Δικαστήριο είχε μεταβάλει την ερμηνεία των ισχυόντων εθνικών κανόνων, ούτως ώστε να είναι σύμφωνοι προς τις απαιτήσεις των οδηγιών 78/686/ΕΟΚ και 78/687/ΕΟΚ.

Η Επιτροπή επεσήμανε πως το γεγονός ότι ο Διαμεσολαβητής είχε λάβει πολλές καταγγελίες (531/97/PD και 535/97/PD) από πολίτες που είχαν αποκτήσει διπλώματα οδοντιάτρου σε χώρες της Λατινικής Αμερικής, αλλά δεν είχαν επιτύχει την αναγνώρισή τους από τις ισπανικές αρχές, αποτελούσε απόδειξη της μεταβολής της κατάστασης.

Η Επιτροπή επροτίθετο να κλείσει τη διαδικασία παραβίασης αμέσως μόλις η Ισπανία έπαυε να συμμετέχει σε όλες τις διεθνείς συμφωνίες που ενδέχεται να είναι αντίθετες προς το κοινοτικό δίκαιο.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Απόφαση της Επιτροπής να μην προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου

- 1.1 Δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης, καθήκον της Επιτροπής ως «θεματοφύλακα της Συνθήκης» είναι να εξασφαλίζει την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Κατά την άσκηση αυτού του ρόλου, το κύριο νομικό μέσο που διαθέτει η Επιτροπή για να εξαναγκάζει τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται είναι η διαδικασία του άρθρου 169.
- 1.2 Όταν συνεπώς η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος δεν εκτιλώνει μια κοινοτική υποχρέωση, εκδίδει αιτιολογημένη γνώμη. Αν το ενδιαφερόμενο κράτος δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου.

Όπως έχει δηλώσει επανειλημμένα το Δικαστήριο,⁽¹⁾ η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια να προσφύγει ή όχι στο Δικαστήριο για την έκδοση απόφασης σχετικά με την παράλειψη του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

- 1.3 Η συνήθης πρακτική κατά την άσκηση διακριτικής ευχέρειας από τις περισσότερες δημόσιες διοικήσεις είναι να εξηγούν τους λόγους που δικαιολογούν την επιλογή ενός συγκεκριμένου τρόπου δράσης. Συνεπώς, αν η Επιτροπή αποφασίσει να μην δώσει συνέχεια σε διαδικασία παράβασης, θα πρέπει η συγκεκριμένη αυτή επιλογή να υποστηρίζεται από κάποια επιχειρηματολογία. Τα επιχειρήματα αυτά θα πρέπει να μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση ενδεχόμενης έρευνας του Διαμεσολαβητή, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν συντρέχει κρούσμα κακής διοίκησης.
- 1.4 Βάσει των τελευταίων πληροφοριών που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές, η Επιτροπή αποφάσισε να μην προσφύγει ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Στην απόφαση αυτή οδηγήθηκε από το ότι οι ισπανικές αρχές είχαν καταγγείλει ορισμένες διεθνείς συνθήκες για την αναγνώριση διπλωμάτων που είχαν υπογράψει με ορισμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής και από τη νέα θέση του ισπανικού Ανωτάτου Διοικητικού.
- 1.5 Αφού εξέτασε τους λόγους που προέβαλε η Επιτροπή για να αιτιολογήσει τη θέση της, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι το όργανο είχε ενεργήσει εντός των πλαισίων της νόμιμης εξουσίας του, και συνεπώς ότι δεν διαπιστώνεται κρούσμα κακής διοίκησης.

2 Δέουσα επιμέλεια κατά την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς το κοινοτικό δίκαιο

- 2.1 Στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή επί των διοικητικών διαδικασιών της Επιτροπής που αφορούν καταγγελίες των πολιτών (303/97/PD), η Επιτροπή δεσμεύτηκε να λαμβάνει απόφαση επί καταγγελίας εντός έτους από την κατάθεσή της. Όπως σημειώθηκε τότε, η τήρηση αυτού του κανόνα φάνηκε να αποτελεί ενδεδειγμένο τρόπο να εξασφαλιστεί ότι η καταγγελία διεκπεραιώνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Εντούτοις, ο γενικός αυτό στόχος μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο αν, από τη στιγμή που μια καταγγελία οδηγήσει στην κίνηση διαδικασίας παράβασης, η διαδικασία αυτή παραμείνει εκκρεμής επί πολλά έτη χωρίς ικανοποιητική επίλυση του προβλήματος.

- 2.2 Για να εξασφαλίσει, ως θεματοφύλακας της Συνθήκης, ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται πλήρως με το κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης και να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια, πράγμα που σημαίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να προσπαθεί ενεργά να αναγκάσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να τερματίσει την παράβαση, καθώς και να ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για τις ενέργειές της.
- 2.3 Κατά τη διαδικασία εξαναγκασμού των ισπανικών αρχών να συμμορφωθούν με την οδηγία 78/686/ΕΟΚ, η Επιτροπή ανέλαβε επίσημα δράση για πρώτη φορά τον Οκτώβριο 1990, με την αποστολή της επίσημης κοινοποίησης. Το Δεκέμβριο 1996, το όργανο αποφάσισε να προσφύγει στο Δικαστήριο, παρόλο που ανέστειλε την απόφαση αυτή το Δεκέμβριο 1997, ενόψει των θετικών αποτελεσμάτων των διαπραγματεύσεών του με την Ισπανία.

¹ Βλέπε, μεταγενέστερα Υπόθεση T-182/97, Διάταξη του Πρωτοδικείου (δεύτερο τμήμα) της 16ης Φεβρουαρίου 1998. Smanor SA, Hubert Ségaud και Monique Ségaud κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [1998] ECR II-0271

Η εν λόγω διαδικασία, η οποία βρίσκεται ακόμα υπό εξέταση στην Επιτροπή, διήρκεσε αρκετά έτη. Καθόλη τη διάρκεια αυτής της μακράς περιόδου, η Επιτροπή ανέφερε ότι απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στις ισπανικές αρχές τον Αύγουστο 1992, ενώ ζήτησε και επιπλέον πληροφορίες για το θέμα το Μάρτιο και τον Ιούλιο 1993, τον Οκτώβριο 1994, τον Ιούλιο 1995 και τον Απρίλιο 1996.

- 2.4 Στις απαντήσεις που απέστειλε στο Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι έχει τηρήσει ιδιαίτερως ενεργή στάση όσον αφορά την καταγγελία κατά τα επτά έτη που έχουν περάσει από τη στιγμή που ξεκίνησε η διαδικασία παραβίασης. Εντούτοις, παρότι της ζητήθηκε από το Διαμεσολαβητή, δεν μπόρεσε να παράσχει σαφείς, ακριβείς και διαφανείς πληροφορίες για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό αυτό και συνεπώς να αποδείξει ότι είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια καθόλη αυτή τη μακρά χρονική περίοδο.

3 Αίτημα του καταγγέλλοντος να του επιτραπεί η πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα

- 3.1 Για να διευκρινήσει την εξέλιξη της διαδικασίας, ο καταγγέλλων ζήτησε με πολλές ευκαιρίες πληροφορίες σχετικά με τα έγγραφα που είχαν ανταλλαγή μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών. Η Επιτροπή απάντησε στα αιτήματα αυτά αρνούμενη να δημοσιοποιήσει τις εν λόγω επιστολές λόγω του απορρήτου της διαδικασίας παράβασης.
- 3.2 Στις απαντήσεις της στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας, η Επιτροπή ανέφερε ότι κατά την άσκηση του ρόλου της ως θεματοφύλακα της Συνθήκης, πρέπει να εξασφαλίζει κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τα κράτη μέλη. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνον με τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των επαφών μεταξύ του οργάνου και του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.
- 3.3 Οι αιτήσεις πρόσβασης σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της Επιτροπής πρέπει να εξετάζονται σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 94/90, η οποία έθεσε σε ισχύ τον Κώδικα Συμπεριφοράς που υιοθέτησε το Συμβούλιο και η Επιτροπή. Τα μέτρα αυτά δημιουργούν νομική υποχρέωση της Επιτροπής να επιτρέπει στο κοινό την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της. Οι εξαιρέσεις του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα πρέπει να ερμηνεύονται στενά, ούτως ώστε να μην θέτουν σε κίνδυνο αυτό το συγκεκριμένο στόχο του Κώδικα Συμπεριφοράς.⁽¹⁾
- 3.4 Εν προκειμένω, τα υπό κρίση έγγραφα αφορούσαν κατά κοινή παραδοχή το ενδεχόμενο κίνησης διαδικασίας παραβίασης δυνάμει του άρθρου 169 ΕΚ. Υπό το ισχύον κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία αφορούν έρευνες που μπορεί να οδηγήσουν σε διαδικασία παράβασης για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.⁽²⁾ Συνεπώς, δεν φαίνεται ότι η άρνηση πρόσβασης σε έγγραφα γι' αυτούς τους λόγους αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, φαίνεται απαραίτητο να γίνει η εξής κριτική παρατήρηση :

Για να εξασφαλίσει, ως θεματοφύλακας της Συνθήκης, ότι τα κράτη μέλη συμμορφούνται πλήρως με το κοινοτικό δίκαιο, η Επιτροπή πρέπει να ακολουθεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης και να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια, πράγμα που σημαίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να προσπαθεί ενεργά

1 Υπόθεση T-124/96. Απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 1998 Interporc Im- und Export GmbH κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, II-0231, παρ. 48-49.

2 Υπόθεση T-105/95, WWF UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997 II-313, παρ. 63.

να αναγκάσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να τερματίσει την παράβαση, καθώς και να ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για τις ενέργειές της.

Στις απαντήσεις που απέστειλε στο Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι είχε τηρήσει ιδιαιτέρως ενεργή στάση όσον αφορά την καταγγελία κατά τα επτά έτη που πέρασαν από την αποστολή της αιτιολογημένης γνώμης. Εντούτοις, παρότι της ζητήθηκε από το Διαμεσολαβητή, δεν μπόρεσε να παράσχει σαφείς, ακριβείς και διαφανείς πληροφορίες για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό αυτό και συνεπώς να αποδείξει ότι είχε επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια καθόλη αυτή τη μακρά χρονική περίοδο.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΙΑΤΡΟΥ–ΑΣΘΕΝΟΥΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 819/19.8.96/GV//VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1996, ο Χ. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τη συμπεριφορά υπαλλήλου της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της άσκησής του στη Μεταφραστική Υπηρεσία της Επιτροπής στο Λουξεμβούργο. Το 1994, ο καταγγέλλων έγινε δεκτός ως ασκούμενος στην Επιτροπή. Αμέσως μετά την αρχή της άσκησής του, ασθένησε. Διαβίβασε τα αναγκαία ιατρικά πιστοποιητικά στην Επιτροπή. Τον Ιανουάριο 1995, ο προϊστάμενός του τηλεφώνησε στην ιατρό του στην Ιταλία, η οποία είχε χορηγήσει τα πιστοποιητικά και ζητήσει πληροφορίες σχετικά με την κατάστασή του. Ο Χ θεώρησε ότι ο προϊστάμενος είχε ενεργήσει κατά τρόπο ανάρμοστο και απέστειλε επιστολή καταγγελίας στην Επιτροπή. Η επιστολή του δεν έλαβε καμία απάντηση.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο Χ ισχυρίστηκε ότι:

- (i) Η συμπεριφορά του εν λόγω προϊσταμένου ήταν ανάρμοστη. Ουσιαστικά, ο Χ ισχυρίστηκε ότι ο προϊστάμενος προειδοποίησε την ιατρό να μην εκδίδει αβάσιμα ιατρικά πιστοποιητικά.
- (ii) Η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε απαντήσει στην επιστολή του.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι ο προϊστάμενος είχε επικοινωνήσει με την ιατρό του καταγγέλλοντος τον Ιανουάριο 1995 για να «διευκρινήσει την κατάσταση». Σύμφωνα με την Επιτροπή, η παρέμβαση του προϊσταμένου περιορίστηκε απλώς σε ερωτήσεις απαραίτητες για το σκοπό αυτό και δεν προσπάθησε να επηρεάσει την κρίση της ιατρού. Της υπενθύμισε απλώς ότι απαιτούνται ιατρικά πιστοποιητικά για να δικαιολογηθεί κάθε απουσία. Η Επιτροπή αναγνώρισε επίσης ότι ο προϊστάμενος ενημέρωσε την ιατρό σχετικά με το θέμα της στέγασής του καταγγέλλοντος στο Λουξεμβούργο. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι πληροφορίες αυτές ήσαν σχετικές προς τη συζήτηση με την ιατρό και δεν περιελάμβαναν δυσφημιστικά στοιχεία. Συνεπώς, η Επιτροπή κατέληγε ότι ο προϊστάμενος συμπεριφέρθηκε ανά πάσα στιγμή σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική και την επαγγελματική δεοντολογία.

Όσον αφορά το δεύτερο παράπονο του καταγγέλλοντος, η Επιτροπή ανέφερε στη γνώμη της ότι η απάντηση στην επιστολή συνετάγη, αλλά δεν απεστάλη λόγω διοικητικής αβλεψίας.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων επέμεινε στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1. Ο ισχυρισμός ότι ο προϊστάμενος δεν θα έπρεπε να είχε έλθει σε επαφή με την ιατρό του καταγγέλλοντος

- 1.1 Ο Κανονισμός που διέπει την ενδοϋπηρεσιακή άσκηση στην Επιτροπή προβλέπει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθένειας.⁽¹⁾ Το άρθρο 33 του Κανονισμού φαίνεται να παρέχει στη διοίκηση πρόσφορες εγγυήσεις για τη διαφύλαξη των συμφερόντων της. Ο ασκούμενος που ασθενεί επί περισσότερες από τρεις ημέρες πρέπει να το αποδεικνύει με ιατρικό πιστοποιητικό. Αν δεν είναι σε θέση να προσκομίσει ανάλογες αποδείξεις, η διοίκηση μπορεί να παραβλέψει την ασθένεια. Αν ένα πιστοποιητικό αφήνει στην Επιτροπή αναπάντητα ερωτήματα, προβλέπεται ειδική διαδικασία: δηλ. μπορεί να ζητηθεί από τον ασκούμενο να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση.
- 1.2 Όπως έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο, μεταξύ του/της ασθενούς και του θεράποντος ιατρού δημιουργείται σχέση εμπιστοσύνης,⁽²⁾ η οποία είναι σημαντικό να διαφυλαχθεί. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή πρέπει να σέβεται την εμπιστευτικότητα της σχέσης ιατρού-ασθενούς.
- 1.3 Εν προκειμένω, ο προϊστάμενος του καταγγέλλοντος επικοινωνήσε απευθείας και χωρίς την άδεια του καταγγέλλοντος με την ιατρό που εξέδωσε το ιατρικό πιστοποιητικό για τον καταγγέλλοντα. Ανεξαρτήτως της ακριβούς φύσεως των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή δόθηκαν σχετικά με την κατάσταση του καταγγέλλοντος, είναι προφανές ότι αυτή η ενέργεια κινδύνευε να πληξει την εμπιστευτικότητα της σχέσης ιατρού-ασθενούς. Αν η Επιτροπή έκρινε ότι ήταν απαραίτητο να διευκρινιστεί η κατάσταση, θα μπορούσε να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει ρητώς το άρθρο 33 του Κανονισμού που διέπει την ενδοϋπηρεσιακή άσκηση.

2 Παράλειψη απάντησης στην επιστολή του καταγγέλλοντος

- 2.1 Σύμφωνα με την Επιτροπή, συνετάγη απάντηση στην επιστολή του καταγγέλλοντος, η οποία όμως δεν απεστάλη λόγω διοικητικής αβλεψίας. Θα ήταν σκόπιμο να εκφράσει παράλληλα η Επιτροπή τη λύπη της για την εν λόγω αβλεψία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, φαίνεται απαραίτητο να γίνουν οι ακόλουθες κριτικές παρατηρήσεις:

- 1 Όπως έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο, μεταξύ του/της ασθενούς και του θεράποντος ιατρού δημιουργείται σχέση εμπιστοσύνης, η οποία είναι

¹ «Σε περίπτωση ασθένειάς του, ο ασκούμενος οφείλει να ενημερώσει αμέσως την υπηρεσία στην οποία πραγματοποιεί την άσκηση του. Εάν απουσιάσει πέραν του τριημέρου, υποχρεούται να προσκομίσει ιατρικό πιστοποιητικό στο οποίο αναφέρεται η πιθανή διάρκεια της απουσίας του, το οποίο η υπηρεσία του θα διαβιβάσει στην υπηρεσία ασκούμενων. Είναι πιθανό να του ζητηθεί να υποβληθεί σε ιατρικές εξετάσεις προς το συμφέρον της υπηρεσίας».

σημαντικό να διαφυλαχθεί. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή πρέπει να σέβεται την εμπιστευτικότητα της σχέσης ιατρού–ασθενούς. Εν προκειμένω, ο προϊστάμενος του καταγγέλλοντος επικοινωνήσε απευθείας και χωρίς την άδεια του καταγγέλλοντος με την ιατρό που εξέδωσε το ιατρικό πιστοποιητικό για τον καταγγέλλοντα. Ανεξαρτήτως της ακριβούς φύσεως των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή δόθηκαν σχετικά με την κατάσταση του καταγγέλλοντος, είναι προφανές ότι αυτή η ενέργεια κινδύνευε να πλήξει την εμπιστευτικότητα της σχέσης ιατρού–ασθενούς. Αν η Επιτροπή έκρινε ότι ήταν απαραίτητο να διευκρινιστεί η κατάσταση, θα μπορούσε να ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπει ρητώς το άρθρο 33 του Κανονισμού που δίδει την ενδούπηρεσιακή άσκηση.

- 2 Σύμφωνα με την Επιτροπή, συνετάγη απάντηση στην επιστολή του καταγγέλλοντος, η οποία όμως δεν απεστάλη λόγω διοικητικής αβλεψίας. Θα ήταν σκόπιμο να εκφράσει παράλληλα η Επιτροπή τη λύπη της για την εν λόγω αβλεψία.

Δεδομένου ότι και οι δύο πτυχές της υπόθεσης αφορούσαν διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν είναι σκόπιμο να επιδιωχθεί ο φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 825/20.8.96/SH/SW/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Αύγουστο 1996, ο Χ. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή τον αποκλεισμό του από τον ανοικτό διαγωνισμό της Επιτροπής COM/A/972, στον οποίο ήταν υποψήφιος. Αυτός ο ανοικτός διαγωνισμός βάσει προσόντων και προφορικής δοκιμασίας διενεργήθηκε για την κατάρτιση πίνακα επιτυχόντων ιατρικών συμβούλων βαθμού A5/A4 αυστριακής, φινλανδικής και σουηδικής εθνικότητας.

Όταν του ζητήθηκε, ο Χ. απέστειλε στην Επιτροπή βιογραφικό σημείωμα στο οποίο περιείχοντο λεπτομέρειες σχετικά με την εκπαίδευση και την εμπειρία του στους απαιτούμενους τομείς.

Με επιστολή από 29 Μαΐου 1996, ο Χ. ενημερώθηκε ότι το Συμβούλιο επιλογής απέρριψε την υποψηφιότητά του. Η τυποποιημένη επιστολή απόρριψης ανέφερε εναλλακτικά τόσο ότι ο Χ. δεν είχε ιατρική εξειδίκευση, όσο και ότι δεν είχε καταθέσει αποδεικτικά σπουδών στον τομέα της ιατρικής της εργασίας (*ett utbildningsbevis efter specialstudier i arbetsmedicin*).

Με επιστολή του από 8 Ιουνίου 1996, ο Χ. ζήτησε από το Συμβούλιο επιλογής να επανεξετάσει την αίτησή του. Στην απάντησή του, το Συμβούλιο επιλογής δήλωσε ότι ο Χ. στερείτο επαρκούς επαγγελματικής εμπειρίας στους τομείς της τροπικής ιατρικής και της ακτινοπροστασίας.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο Χ. ισχυρίστηκε ότι

- (i) τα προσόντα του πληρούσαν τις απαιτήσεις του ανοικτού διαγωνισμού. Τόνισε ιδίως ότι είχε επαγγελματική εμπειρία στον τομέα της ακτινοπροστασίας, πράγμα που δεν ελήφθη υπόψη,

- (ii) η Επιτροπή είχε προβάλει δύο διαφορετικές αιτιολογίες για την απόρριψη της αίτησής του και συνεπώς δεν έχει απαντηθεί προσηκόντως το αίτημά του για επανεξέταση της υπόθεσής του,
- (iii) η εσφαλμένη αιτιολογία της Επιτροπής αποτελεί ίσως ένδειξη διάκρισης εις βάρος υποψηφίων με σουηδική ιατρική κατάρτιση.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Συνοπτικά, η γνώμη της Επιτροπής περιελάμβανε τα ακόλουθα σημεία:

- (i) Το Συμβούλιο επιλογής εξέτασε την έντυπη αίτηση του καταγγέλλοντος και αποφάσισε να μην τον κάνει δεκτό στο διαγωνισμό, διότι έκρινε ότι δεν διέθετε πτυχίο στον τομέα της ιατρικής της εργασίας.

«Η απόφαση κοινοποιήθηκε στον Χ. με επιστολή της 29ης Μαΐου 1996. Το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι η επιστολή δεν ήταν απολύτως σαφής όσον αφορά τις αιτιολογίες της εν λόγω απόφασης.»

- (ii) Μετά από αίτηση του καταγγέλλοντος, το Συμβούλιο επιλογής επανεξέτασε την αίτησή του και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν διέθετε επαρκή εμπειρία σε σύγκριση με τους λοιπούς υποψηφίους, τόσο στην τροπική ιατρική, όσο και στην ακτινοπροστασία.

«Το Συμβούλιο μπορεί να διαβεβαιώσει [τον Χ.] ότι η απόφασή του δεν επηρεάστηκε από το χρόνο των σπουδών του στο σουηδικό εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά μόνον από την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι μόνον οι υποψήφιοι με τα περισσότερα προσόντα θα εκαλούντο σε συνέντευξη.»

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι οι εξηγήσεις της Επιτροπής συνέχιζαν να είναι ασαφείς. Υπογράμμισε επίσης ότι η Επιτροπή δέχθηκε ότι είχε παράσχει δύο διαφορετικές αιτιολογίες.

Τέλος, ο Χ. εξέφρασε ικανοποίηση σχετικά με τη διαβεβαίωση του Συμβουλίου ότι η απόφασή του δεν επηρεάστηκε από το χρόνο των σπουδών του στο σουηδικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Η επιχειρηματολογία του Συμβουλίου επιλογής

- 1.1 Ο διαγωνισμός COM/A/972 οργανώθηκε για την κατάρτιση πίνακα επιτυχόντων ιατρικών συμβούλων υγιεινής της εργασίας βαθμού A5/A4 για την Ιατρική Υπηρεσία της Επιτροπής. Σύμφωνα με το σημείο III.B.2 της προκήρυξης του διαγωνισμού, οι υποψήφιοι έπρεπε να είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού πτυχίου ιατρικής και τίτλου ειδικευμένων σπουδών στην υγιεινή της εργασίας. Επιπλέον, οι υποψήφιοι έπρεπε να διαθέτουν επαγγελματική εμπειρία, μεταξύ άλλων, στην τροπική ιατρική και την ακτινοπροστασία.
- 1.2 Στην πρώτη επιστολή του προς τον καταγγέλλοντα, το Συμβούλιο επιλογής ανέφερε ως αιτιολογίες για την απόρριψη της υποψηφιότητάς του τόσο το γεγονός ότι δεν είχε ιατρική ειδικευση, όσο και ότι δεν υπέβαλε αποδεικτικά σπουδών στον τομέα της ιατρικής της εργασίας (*ett utbildningsbevis efter specialstudier i arbetsmedicin*). Στη δεύτερη επιστολή του, το Συμβούλιο

επιλογής ανέφερε διαφορετική αιτιολογία: δεν είχε επαρκή εμπειρία σε σύγκριση με τους λοιπούς υποψηφίους τόσο στον κλάδο της τροπικής ιατρικής, όσο και της ακτινοπροστασίας.

- 1.3 Η αιτιολόγηση των αποφάσεων, όπως απαιτεί για παράδειγμα το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ, αποτελεί θεμελιώδη αρχή χρηστής διοικητικής πρακτικής. Η αιτιολογία πρέπει να επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να γνωρίζει γιατί ελήφθη ένα συγκεκριμένο μέτρο. Στα σχόλιά της προς το Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η πρώτη επιστολή του Συμβουλίου επιλογής προς τον καταγγέλλοντα «δεν ήταν απολύτως σαφής όσον αφορά τις αιτιολογίες της απόφασης αυτής». Στην πραγματικότητα, φαίνεται ότι η αιτιολογία δεν ήταν απλώς ασαφής, αλλά και λανθασμένη.
- 1.4 Στη δεύτερη επιστολή του, το Συμβούλιο επιλογής έκρινε την εμπειρία του καταγγέλλοντα ανεπαρκή σε σύγκριση με άλλους υποψηφίους τόσο στον κλάδο της τροπικής ιατρικής όσο και της ακτινοπροστασίας.
- 1.5 Το άρθρο 27 του Κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προβλέπει ότι στόχος των προσλήψεων είναι να εξασφαλίσουν στο θεσμικό όργανο τις υπηρεσίες υπαλλήλων όσο το δυνατόν υψηλότερου επιπέδου ικανότητας και αποτελεσματικότητας. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων που τάσσει η προκήρυξη του διαγωνισμού, το Συμβούλιο επιλογής εδικαιούτο να προβεί σε συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι επελέγησαν για τη συνέντευξη οι πλέον κατάλληλοι.
- 1.6 Κρινόμενοι αυτοτελώς, οι λόγοι που αναφέρονται στη δεύτερη επιστολή φαίνονται πρόσφοροι για να επιτρέψουν στον υποψήφιο να κατανοήσει τους λόγους απόρριψής του. Επιπλέον, οι λόγοι συμβιβάζονται με την πρόσφορη διατύπωση κρίσεων από το Συμβούλιο επιλογής. Ωστόσο, η δεύτερη επιστολή δεν αναγνωρίζει ότι οι λόγοι που αναφέρονται στην πρώτη είναι λανθασμένοι. Κρινόμενες συνεπώς από κοινού, η πρώτη και η δεύτερη επιστολή δεν είναι πρόσφορες για να εξηγήσουν τους λόγους απόρριψης του υποψηφίου.

2 Εικαζόμενη διάκριση εις βάρος υποψηφίων με σουηδική ιατρική κατάρτιση

- 2.1 Στη γνώμη της, η Επιτροπή αναφέρει ότι η απόφασή της δεν επηρεάστηκε από το χρόνο σπουδών του καταγγέλλοντος στο σουηδικό εκπαιδευτικό σύστημα, αλλά μόνον από την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι μόνον οι υποψήφιοι με τα περισσότερα προσόντα θα εκαλούντο σε συνέντευξη. Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων εξέφρασε ικανοποίηση για την απάντηση αυτή.
- 2.2 Συνεπώς, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή δεν στοιχειοθετήθηκε περίπτωση κακής διοίκησης σε σχέση με την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, κρίθηκε απαραίτητο να γίνει η εξής κριτική παρατήρηση:

Η αιτιολόγηση των αποφάσεων, όπως απαιτεί για παράδειγμα το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ, αποτελεί θεμελιώδη αρχή χρηστής διοικητικής πρακτικής. Η αιτιολογία πρέπει να επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να γνωρίζει γιατί ελήφθη ένα συγκεκριμένο μέτρο. Στα σχόλιά της προς το Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η πρώτη επιστολή του Συμβουλίου επιλογής προς τον καταγγέλλοντα «δεν ήταν απολύτως σαφής όσον αφορά τις αιτιολογίες της απόφασης αυτής». Στην πραγματικότητα, φαίνεται ότι η αιτιολογία δεν ήταν απλώς ασαφής, αλλά και λανθασμένη.

Κρινόμενοι αυτοτελώς, οι λόγοι που αναφέρονται στη δεύτερη επιστολή φαίνονται πρόσφοροι για να επιτρέψουν στον υποψήφιο να κατανοήσει τους λόγους απόρριψής του. Επιπλέον, οι λόγοι συμβιβάζονται με την πρόσφορη διατύπωση κρίσεων από το Συμβούλιο επιλογής. Ωστόσο, η δεύτερη επιστολή δεν αναγνωρίζει ότι οι λόγοι που αναφέρονται στην πρώτη είναι λανθασμένοι. Κρινόμενες συνεπώς από κοινού, η πρώτη και η δεύτερη επιστολή δεν είναι πρόσφορες για να εξηγήσουν τους λόγους απόρριψης του υποψηφίου.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορά διαδικασίες που έχουν σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Απόφαση επί των καταγγελιών 878/13.9.96/TT/IT/PD και 905/26.9.96/AGS/IT/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Σεπτέμβριο 1996, η Ένωση Υποτρόφων κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή μείωση των υποτροφιών που ελάμβαναν τα μέλη της από την Επιτροπή, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή είχε προβεί στη μείωση.

Το 1994, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκριναν την απόφαση 1110/94 περί του τετάρου προγράμματος-πλαισίου επί των δράσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης.⁽¹⁾ Στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, το Συμβούλιο ενέκρινε μια παράλληλη απόφαση αριθ. 94/268 σχετικά με πρόγραμμα-πλαίσιο κοινοτικών δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.⁽²⁾

Σύμφωνα με το αιτιολογικό των δύο αποφάσεων, οι δράσεις των Κοινοτήτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην προαγωγή και τόνωση της επιμόρφωσης και της κινητικότητας των ερευνητών και ιδίως των νέων. Επιπλέον, το Κοινό Κέντρο Ερευνών των Κοινοτήτων καλείται να συμβάλει στην εφαρμογή των προγραμμάτων-πλαισίων.

Ο ρόλος του Κοινού Κέντρου Ερευνών καθορίστηκε λεπτομερέστερα με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 94/918 για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, προς εκτέλεση, αφενός, από το Κοινό Κέντρο Ερευνών και, αφετέρου, μέσω δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ανταγωνιστικής προσέγγισης και με περιορισμό την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στις κοινοτικές πολιτικές⁽³⁾ και με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 94/919 για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης, προς εκτέλεση από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.⁽⁴⁾

Από το αιτιολογικό των δύο αυτών αποφάσεων προκύπτει ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών, με τα εργαστήρια και τις εγκαταστάσεις του, συμβάλλει ουσιαστικά στην εκπαίδευση και την κινητικότητα των ερευνητών.

1 ΕΕ 1994 L 126/1.

2 ΕΕ 1994 L 115/31.

3 ΕΕ 1994 L 361/114.

4 ΕΕ 1994 L 361/132.

Δυνάμει αυτών των πράξεων, το Κοινό Κέντρο Ερευνών συνήψε συμβάσεις με ερευνητές από τα διάφορα κράτη μέλη της Κοινότητας. Η ατομική σύμβαση είναι τυποποιημένο έγγραφο που συμπληρώνεται με τα ατομικά στοιχεία κάθε περίπτωσης και έχει τίτλο «Ατομική ερευνητική σύμβαση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του (X)». Στη σύμβαση προσαρτάται παράρτημα που περιλαμβάνει τους εφαρμοστέους γενικούς όρους. Και τα δύο έγγραφα συντάσσονται από υπηρεσίες της Επιτροπής. Το τυποποιημένο έντυπο προβλέπει τη διάρκεια της ερευνητικής σύμβασης στο Κοινό Κέντρο Ερευνών που είναι συνήθως διετής. Κατά τη διάρκεια της ερευνητικής σύμβασης, ο ερευνητής λαμβάνει μηνιαία υποτροφία από την Κοινότητα.

Σε όλες τις συμβάσεις που αφορά η προκειμένη υπόθεση, το άρθρο 4.1 του τυποποιημένου εντύπου που χρησιμοποιήθηκε προβλέπει:

«Η Επιτροπή θα καταβάλλει στον Ανάδοχο, καθόλη τη διάρκεια της ερευνητικής σύμβασης το μηνιαίο ποσό των ECU.....Το ποσό αυτό θα τροποποιείται, προς τα κάτω ή προς τα άνω, μετά την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των νέων γενικών όρων που θα διέπουν τις συμβάσεις έρευνας και επιμόρφωσης. Η τροποποίηση αυτή δεν θα έχει αναδρομική ισχύ.»

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του τυποποιημένου εντύπου, οι συνημμένοι γενικοί όροι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης, ενώ παράλληλα

«Οι εν λόγω γενικοί όροι θα αντικατασταθούν μετά την έγκριση των νέων γενικών όρων που θα διέπουν τις συμβάσεις έρευνας και επιμόρφωσης. Η αντικατάσταση δεν θα έχει αναδρομική ισχύ.»

Στις 29 Ιουλίου 1996, η Επιτροπή ενέκρινε απόφαση για την καθιέρωση νέων τυποποιημένων εντύπων συμβάσεων, νέων ποσών υποτροφιών και νέων γενικών όρων. Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης ότι η απόφαση θα εφαρμοστεί σε όλες τις ισχύουσες συμβάσεις που περιέχουν τις προαναφερθείσες ρήτρες. Η απόφαση προέβλεπε έναρξη ισχύος την 1η Αυγούστου 1996. Αποδεικνύεται ότι ως αποτέλεσμα της εν λόγω απόφασης, οι τρέχουσες υποτροφίες περίπου 50 υποτρόφων μειώθηκαν κατά 30 %.

Οι υπότροφοι ενημερώθηκαν με ατομικές επιστολές με ημερομηνία 6 Αυγούστου 1996 για την απόφαση και για την έναρξη ισχύος της την 1η Αυγούστου 1996. Η επιστολή ήταν συντεταγμένη στα γαλλικά και συνοδευόταν από τους νέους γενικούς όρους στα γαλλικά, καθώς και από ανεπίσημη μετάφρασή τους στα αγγλικά. Η επιστολή κατέληγε ζητώντας από κάθε υπότροφο να έλθει σε επαφή με τις υπηρεσίες της Επιτροπής για την υπογραφή νέων συμβάσεων μετά την 9η Σεπτεμβρίου 1996, λόγω των θερινών διακοπών. Στη συνέχεια, οι υπότροφοι ανέλαβαν έντονη δραστηριότητα, ζητώντας τη συμβουλή δικηγόρων και επικριτώνωντας με Επιτρόπους και με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, με στόχο να ανακαλέσει η Επιτροπή την απόφαση μείωσης των τρεχουσών υποτροφιών και να τους δοθούν διευκρινήσεις σχετικά με ορισμένες ρήτρες των νέων γενικών όρων. Εκτός από την τελευταία αυτή πτυχή, οι εν λόγω επαφές υπήρξαν κατά τα φαινόμενα άκαρπες.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, οι ερευνητές συνέστησαν την Ένωση Υποτρόφων και αποφάσισαν να υποβάλουν καταγγελία στο Διαμεσολαβητή. Η καταγγελία ανέφερε ότι η ληφθείσα απόφαση ανέτρεπε πλήρως τη βάση στην οποία κάθε υπότροφος είχε αποφασίσει να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα, ιδίως για ερευνητές με οικογένεια. Επίσης, αναφέρθηκε ότι η ληφθείσα απόφαση καθιστούσε εξαιρετικά δύσκολη από υλική άποψη τη συνέχιση της παραμονής των ερευνητών στο Κοινό Κέντρο Ερευνών. Οι ισχυρισμοί της Ένωσης ήσαν συνοπτικά ότι

- 1 η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε ενημερώσει τους υποτρόφους εκ των προτέρων για την πιθανή επικείμενη μείωση των υποτροφιών, πριν λάβει την απόφασή της,

- 2 η επιστολή της 6ης Αυγούστου 1996 θα έπρεπε να απευθύνεται σε κάθε υπότροφο ατομικά στη γλώσσα του και
- 3 οι ρήτρες των συμβάσεων που επιτρέπουν τη μείωση των υποτροφιών ήσαν παράνομες και καταχρηστικές και αντιστρατεύονταν το πνεύμα των προγραμμάτων κινητικότητας.

Η ΕΠΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Όσον αφορά το πρώτο παράπονο της Ένωσης, η Επιτροπή δήλωσε ότι η διοίκηση του Κοινού Κέντρου Ερευνών τηρούσε τους υποτρόφους ενήμερους, απευθείας ή μέσω της Ένωσης, για την πρόοδο των συζητήσεων σχετικά με τα νέα ποσά των υποτροφιών. Η Επιτροπή υπογράμμισε ιδίως ότι στις 11 Ιουλίου 1996, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις εγκαταστάσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών στην Ispra, κατά την οποία οι υπότροφοι ενημερώθηκαν σχετικά με την επικείμενη απόφαση της Επιτροπής.

Όσον αφορά την επιστολή της 6ης Αυγούστου 1996, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι ήταν λάθος να σταλεί μόνον γαλλική εκδοχή της επιστολής στους υποτρόφους και δεσμεύτηκε να μην επαναλάβει το ίδιο λάθος στο μέλλον. Δεσμεύτηκε επίσης να μεταφράσει τις συμβάσεις στις υπόλοιπες κοινοτικές γλώσσες.

Όσον αφορά το τρίτο παράπονο της Ένωσης, η Επιτροπή δήλωσε ότι τα νέα ποσά των υποτροφιών αποφασίστηκαν για λόγους συνεκτικότητας και ομοιομορφίας, ούτως ώστε το ύψος των υποτροφιών να είναι ίδιο με τα ποσά που χρησιμοποιούνται για την επιμόρφωση μέσω ερευνητικών συμβάσεων στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων του τέταρτου προγράμματος-πλασίου που έχουν θεσπίσει οι προαναφερθείσες αποφάσεις. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι τα νέα ποσά καθορίστηκαν μετά από διαβουλεύσεις εκ του σύνεγγυς με εκπροσώπους των κρατών μελών και υπολογίστηκαν κατά τρόπο που να εξασφαλίζει, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι υπότροφοι θα λαμβάνουν καθαρό ποσό ανάλογο με αυτό που λαμβάνει ερευνητής αντίστοιχου επιπέδου στη φιλοξενούσα χώρα.

Αποφασίστηκε ότι τα νέα ποσά θα ισχύουν και για τις τρέχουσες συμβάσεις που περιείχαν την προαναφερθείσα ρήτρα. Εντούτοις, για να μπορέσουν οι 47 υπότροφοι του Κοινού Κέντρου Ερευνών που εργάζοντο στην Ispra και οι 4 υπότροφοι που εργάζοντο στη Σεβίλη να προετοιμαστούν για την ουσιαστική μείωση των υποτροφιών τους, η Επιτροπή αποφάσισε στις 16 Δεκεμβρίου 1996 να αναστείλει την εφαρμογή της απόφασης μέχρι τις 31 Μαρτίου 1997. Έτσι, μέχρι την ημερομηνία εκείνη, δεν έγινε καμία μείωση των τρεχουσών υποτροφιών.

Οι παρατηρήσεις της Ένωσης

Όσον αφορά το πρώτο παράπονο, η Ένωση δήλωσε ότι η τοπική διοίκηση του Κοινού Κέντρου Ερευνών στην Ispra έπραξε ό,τι ήταν δυνατόν για να τηρεί τους υποτρόφους ενήμερους για τις εξελίξεις που τους αφορούσαν. Εντούτοις, η Ένωση δήλωσε ότι η τοπική διοίκηση αντιμετώπιζε έλλειψη ενημέρωσης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Εν πάση περιπτώσει, οι υπότροφοι ενημερώθηκαν για την επικείμενη μείωση των υποτροφιών τους μόνον κατά τη συνάντηση της 11ης Ιουλίου 1996.

Όσον αφορά το δεύτερο παράπονο, η Ένωση δήλωσε ότι δέχεται τη συγγνώμη της Επιτροπής για την αποστολή μόνον γαλλικής εκδοχής της επιστολής της 6ης Αυγούστου 1996 σε κάθε υπότροφο.

Όσον αφορά τα νέα ποσά των υποτροφιών, η Ένωση δήλωσε ότι δεν αμφισβητεί το δικαίωμα της Επιτροπής να καθορίσει νέα ποσά. Είναι μάλιστα πρόθυμη να δεχθεί τις σκέψεις που υπαγόρευσαν τα νέα ποσά και το στόχο που επιδιώκουν, δηλ. να είναι ανάλογα με το ποσό που θα κέρδιζε ερευνητής του ίδιου επιπέδου στην ίδια χώρα.

Εντούτοις, η Ένωση αμφισβήτησε έντονα το αν τα νέα ποσά θα έπρεπε να εφαρμοστούν στις τρέχουσες συμβάσεις. Σχετικά, υπογραμμίστηκε ότι η μείωση των υποτροφιών στις τρέχουσες συμβάσεις δεν είχε ως στόχο να αντισταθμίσει, για παράδειγμα, χαμηλότερα έξοδα διαβίωσης ή χαμηλότερους φόρους. Σε μια τέτοια περίπτωση, η μείωση της υποτροφίας δεν θα επέφερε καθαρή μείωσή της. Η απόφαση που έλαβε η Επιτροπή δεν ανέφερε τέτοιες, πιθανώς δικαιολογημένες, περιστάσεις. Αντιθέτως, η απόφαση επέφερε καθαρή μείωση των υποτροφιών στις τρέχουσες συμβάσεις κατά 30%. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η μείωση ανέτρεπε πλήρως τις προϋποθέσεις που είχαν οδηγήσει τον ερευνητή να λάβει μέρος στο ερευνητικό πρόγραμμα. Η Ένωση χαιρέτισε την αναστολή της ληφθείσας απόφασης που αποφάσισε η Επιτροπή στις 16 Δεκεμβρίου 1996, αλλά δήλωσε ότι οι ερευνητές των οποίων οι συμβάσεις δεν θα έληγαν πριν τα τέλη 1997 θα πλήττοντο και πάλι από τις σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις της ληφθείσας απόφασης.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Αφού έλαβε δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής και τις παρατηρήσεις της Ένωσης, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε στην Επιτροπή επιστολή στην οποία ανέφερε ότι παρόλο που ο γενικός στόχος που επεδίωκε η καθιέρωση νέων ποσών υποτροφιών μοιάζει κατανοητός, η Επιτροπή δεν είχε διευκρινήσει γιατί η απόφασή της έπρεπε να ισχύσει για τις τρέχουσες υποτροφίες. Ο Διαμεσολαβητής δήλωσε επίσης ότι οι ερευνητές ευλόγως ανέμεναν από την Επιτροπή να μην χρησιμοποιήσει τόσο δραστικά τις αναφερθείσες συμβατικές ρήτρες και ότι η μείωση κατά 30% του ύψους των τρεχουσών υποτροφιών καθιστούσε για ορισμένους ερευνητές τη συνέχιση της εργασίας τους πολύ δυσχερή από υλική άποψη και, εν πάση περιπτώσει, κινδύνευε να τους στερήσει κινήτρων. Τέλος, ο Διαμεσολαβητής δήλωσε ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, στο μέλλον, οι ερευνητές να αποφεύγουν να συμμετάσχουν στα ερευνητικά προγράμματα, αν γίνει γνωστό ότι οι υποτροφίες μπορούν να μειώνονται δραστικά κατά τη διάρκεια σύμβασης. Ο Διαμεσολαβητής κατέληξε προτείνοντας να αναθεωρήσει η Επιτροπή τη θέση της υπό το φως των εν λόγω σκέψεων.

Στην απάντησή της στην εν λόγω επιστολή, η Επιτροπή ανέφερε ότι είχε δεχθεί πολλές επικρίσεις λόγω των υψηλών ποσών που χορηγεί στους υποτρόφους και για το ότι δεν λαμβάνει πλήρως υπόψη τις υφιστάμενες συνθήκες της χώρας όπου εκτελείται η έρευνα. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα εν λόγω θέματα συζητήθηκαν στην αρμόδια επιτροπή του προγράμματος και η Επιτροπή αποφάσισε τα νέα ποσά αφού έλαβε υπόψη τα ζητήματα που έθεσαν διάφορες αντιπροσωπείες. Η Επιτροπή επεσήμανε ότι στόχος των νέων ποσών είναι η συνεκτικότητα και η ισοτιμία σε σχέση με τις υποτροφίες που χρησιμοποιούνται σε άλλα ειδικά προγράμματα του τέταρτου προγράμματος-πλαισίου.

Άλλα πραγματικά περιστατικά

Από καταγγελία που υποβλήθηκε στο Διαμεσολαβητή στις 23 Σεπτεμβρίου 1997 (καταγγελία 855/97/PD) προκύπτει ότι λόγω των τρεχουσών δραστικών περικοπών, ένας ερευνητής αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το ερευνητικό του πρόγραμμα και να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του με την οικογένειά του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Όσον αφορά το πρώτο παράπονο σχετικά με την έλλειψη ενημέρωσης και επαφών με τους υποτρόφους πριν τη λήψη της απόφασης της Επιτροπής, πρέπει να παρατηρηθεί, κατ' αρχάς, ότι βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση πρέπει να συναλλάσσεται με τους πολίτες κατά δίκαιο και σύννομο τρόπο, πράγμα που προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, όταν όταν η διοίκηση προτίθεται να λάβει μέτρα έναντι περιορισμένου και σαφώς προσδιοριζομένου αριθμού πολιτών, πρέπει να προβαίνει στις ενδεδειγμένες επαφές με τους ενδιαφερομένους πολίτες, ούτως ώστε να τους δίδει τη δυνατότητα να εκφράσουν τη γνώμη τους. Προϋποθέτει επίσης ότι οι πολίτες θα ενημερώνονται πριν από εύλογο χρονικό διάστημα για τα

μέτρα που λαμβάνονται, ούτως ώστε να μπορούν να λαμβάνουν πρόσφορα μέτρα για να προσαρμοστούν στη μεταβληθείσα κατάσταση.

Εν προκειμένω, δεν φαίνεται να υπήρξαν επαφές μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής και των υποτρόφων. Κατά τη συνάντηση της 11ης Ιουλίου 1996, οι υπότροφοι ενημερώθηκαν απλώς για την ενδεχόμενη μείωση των υποτροφιών τους πριν η Επιτροπή λάβει πράγματι τη σχετική απόφασή της στις 29 Ιουλίου 1996. Όταν οι υπότροφοι ενημερώθηκαν για την πραγματική μείωση που επέφερε η απόφαση με τις επιστολές της 6ης Αυγούστου 1996, η μείωση είχε ήδη λάβει χώρα. Αυτός ο τρόπος ενέργειας μοιάζει αυταρχικός και υπεροπτικός και συνεπώς δεν συνάδει προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

- 2 Όσον αφορά την επιστολή της 6ης Αυγούστου 1996, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι θα έπρεπε να είχε αποσταλεί σε κάθε υπότροφο στην γλώσσα του και ζητήσει συγγνώμη γι' αυτό. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε ότι υπήρχε λόγος συνέχισης της έρευνας για την εν λόγω πτυχή της καταγγελίας.
- 3 Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι οι ρήτρες που επέτρεπαν τη μελλοντική δραστηκή περικοπή των υποτροφιών ήσαν παράνομες, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το ζήτημα αυτό πρέπει να αξιολογηθεί υπό το φως του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, πράγμα που πρέπει να πράξουν οι αρμόδιες εθνικές αρχές. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν το εξέτασε. Εντούτοις, η διοίκηση είναι πάντα υπόλογη στο Διαμεσολαβητή όσον αφορά την τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης και επομένως πρέπει να είναι σε θέση να του παράσχει συνεπή απολογισμό των ενεργειών της και των λόγων για τους οποίους πιστεύει ότι είναι δικαιολογημένες. Οι αρχές της χρηστής διοίκησης απαιτούν, μεταξύ άλλων, από την Επιτροπή να συναλλάσσεται με τους πολίτες κατά δίκαιο και σύννομο τρόπο.

Εν προκειμένω, αποδείχθηκε ότι οι ρήτρες που είχε περιλάβει η Επιτροπή στην τυποποιημένη σύμβαση επέτρεπαν τη μείωση των τρεχουσών υποτροφιών χωρίς περιορισμούς και χωρίς να δίδουν κάποια ένδειξη όσον αφορά τις παραμέτρους που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη για τη μείωση. Οι ρήτρες αυτές πρέπει να θεωρηθεί ότι καθιστούν την ανάληψη ερευνητικής επιμορφωτικής υποτροφίας εξαιρετικά απρόβλεπτη και επιτρέπουν καταχρήσεις. Δεν μπορούν να θεωρηθούν δίκαιες. Κατά συνέπεια, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον επιτακτικοί λόγοι για την προφυγή σε αυτές. Η Επιτροπή δεν μπόρεσε να υποδείξει τέτοιους επιτακτικούς λόγους.

Στο ίδιο πλαίσιο, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας αθέμιτες συμβατικές ρήτρες δεν ενήργησε σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή σχετικά με τις παρούσες καταγγελίες, κρίθηκε απαραίτητο να γίνει η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή πρέπει να συναλλάσσεται με τους πολίτες κατά δίκαιο και σύννομο τρόπο. Παραλείποντας να έλθει στην ενδεοδιεγμένη επαφή με τους υποτρόφους που επλήττοντο από την ουσιαστική μείωση των υποτροφιών τους στην οποία επροτίθετο να προβεί και να τους ενημερώσει εγκαίρως για τη μείωση, η Επιτροπή παρέβη την εν λόγω υποχρέωση. Επίσης, η Επιτροπή παρέβη την εν λόγω υποχρέωση διότι χρησιμοποίησε αθέμιτες συμβατικές ρήτρες.

Δεδομένου ότι οι εν λόγω πτυχές της υπόθεσης αφορούσαν διαδικασίες σχετικά με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος – οι συμβάσεις των ενδιαφερομένων υποτρόφων με το Κοινό Κέντρο Ερευνών έχουν λήξει – δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέτασή της.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ: ΑΠΡΟΣΦΟΡΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Απόφαση επί της καταγγελίας 23/97/ΚΗ κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Με επιστολές που απέστειλε το Δεκέμβριο 1996 και τον Ιανουάριο 1997, ο κ. Μ. υπέβαλε καταγγελία για λογαριασμό του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κάτω Χωρών του Stichting (NFF) κατά της Επιτροπής ισχυριζόμενος ακατανόητη μεταχείριση από τη Γενική Διεύθυνση XIII της Επιτροπής, κακή λειτουργία και έλλειψη πληροφοριών.

Το ιστορικό της καταγγελίας μπορεί να συνοψιστεί ως εξής. Το 1995, το NFF διοργάνωσε ημέρα επιστημονικών ταινιών για την οποία έλαβε επιχορήγηση από την Επιτροπή. Προφανώς, τόσο το NFF, όσο και οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής θεώρησαν την εκδήλωση επιτυχή. Στη συνέχεια, το NFF έλαβε την απόφαση να οργανώσει μια άλλη ημέρα επιστημονικών ταινιών το 1996, για την οποία ζήτησε και πάλι επιχορήγηση από την Επιτροπή. Εντούτοις, η επιδότηση δεν εδόθη.

Το NFF υπέβαλε την αίτηση για την επιχορήγηση για την ημέρα επιστημονικών ταινιών 1996 το Μάιο 1996. Η Επιτροπή απάντησε με τις επιστολές της 18ης Ιουλίου 1996 και τις 28ης Ιουνίου 1996.

Η πρώτη επιστολή ανέφερε ότι το σχέδιο των καταγγελλόντων μπορούσε να λάβει επιχορήγηση. Εντούτοις, ο καταγγέλλων θα έπρεπε να αναθεωρήσει τον προϋπολογισμό, ούτως ώστε να μην υπερβαίνει το όριο των 12.000 ECU, όπως τάσσουν οι κανόνες του σχετικού κοινοτικού προγράμματος⁽¹⁾. Με την επιστολή εσωκλείετο έντυπο αιτήσεως.

Η δεύτερη επιστολή περιείχε επιπρόσθετο έντυπο αιτήσεως και ανέφερε ποιά έγγραφα πρέπει να επισυναφθούν σε αυτό. Γνωστοποιούσε επίσης στον καταγγέλλοντα ότι η αίτηση έπρεπε να αποσταλεί το συντομότερο δυνατόν.

Την 1η Ιουλίου 1996 το NFF απάντησε ως εξής :

«Αποστέλλουμε λεπτομερή προϋπολογισμό της Ημέρας Επιστημονικής Ταινίας και του Masterclass και Σεμιναρίου. Παρακαλούμε να μας δοθεί χρηματοδοτική στήριξη 12.000 ECU από την Επιτροπή και να παραστούν στις εκδηλώσεις εκπρόσωποι της Επιτροπής (ΓΔ XIII D/2).»

Με επιστολή από 11 Σεπτεμβρίου 1996, η Επιτροπή απάντησε ως εξής:

«Με λύπη σας πληροφορώ ότι η αίτησή σας για λήψη επιχορήγησης απορρίφθηκε. Ζητώ συγνώμη για την αναστάτωση που μπορεί να σας δημιουργήσει η εν λόγω απόφαση.

Η τελική έκθεση των εκδηλώσεων του 1995 δεν έχει υποβληθεί ακόμα στην Επιτροπή με τη μορφή που απαιτεί η σύμβαση, πράγμα το οποίο θεωρείται παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων.»

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής και του NFF στις 23 Σεπτεμβρίου 1996. Μετά τη συνάντηση, το NFF απέστειλε επιστολή στην Επιτροπή στις 27 Νοεμβρίου 1996, με την οποία την ενημέρωνε ότι το Φεστιβάλ Κινηματογράφου είχε σημειώσει μεγάλη επιτυχία. Η επιστολή ανέφερε επίσης ότι, *«Μετά την επίσκεψη του κ. [M] στο γραφείο σας και το τηλεφώνημά μας, υποσχέθήκατε να επικοινωνήσετε μαζί μου μετά το φεστιβάλ σχετικά με τη διαδικασία της επιχορήγησης 25.000 ECU για τη Δεύτερη Ημέρα*

1 INNOVATION – Τρίτη Δραστηριότητα του Τέταρτου Προγράμματος Πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη – Διάδοση και Βελτιστοποίηση αποτελεσμάτων.

Επιστημονικής Ταινίας. Προσπάθησα να επικοινωνήσω με σας τηλεφωνικώς, αλλά στάθηκε αδύνατον. Παρακαλώ επικοινωνήσατε μαζί μου σχετικά με το προαναφερόμενο σχέδιο.»

Μετά την επιστολή, το NFF ενημέρωσε τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις 29 Νοεμβρίου 1996, ότι είχε αποφασίσει να συνεχίσει τις διαδικασίες για την επιχορήγηση το συντομότερο δυνατόν μέσω της διπλωματικής οδού. Στις 9 Ιανουαρίου 1997, η Επιτροπή απέστειλε στο NFF την ακόλουθη επιστολή :

«Βρίσκομαι στην ευχάριστη θέση να σας ενημερώσω ότι η χρηματοδοτική συνδρομή προς το NFF 1995 εγκρίθηκε τελικά από τις χρηματοδοτικές αρχές μας. Η επιχορήγηση των 12.000 ECU θα πρέπει να πιστωθεί στον τραπεζικό λογαριασμό σας εντός των αμέσως προσεχών ημερών.

Εξετάσαμε προσεκτικά τη δυνατότητα χορήγησης χρηματοδοτικής ενίσχυσης και για το 16ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Κάτω Χωρών. Σας πληροφορώ με λύπη ότι η αίτηση δεν έγινε δεκτή από τις χρηματοδοτικές αρχές μας, δεδομένου ότι την εποχή εκείνη δεν είχε ακόμα ολοκληρωθεί ικανοποιητικά η έκθεση για την προηγούμενη εκδήλωση.

Λυπούμαι για το ότι δεν μπόρεσα να σας βοηθήσω σε αυτή την περίπτωση.»

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στην πρώτη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι, όσον αφορά την επιχορήγηση για το 1995, το NFF δεν είχε εκπληρώσει μια από τις βασικές υποχρεώσεις του υποβάλλοντας πολύ αργά την έκθεση για την ενίσχυση. Εντούτοις, η πληρωμή είχε εγκριθεί.

Η Επιτροπή αναφέρθηκε επίσης στην αλληλογραφία του καταγγέλλοντος σχετικά με το σχέδιο του 1996. Αναφερόμενη στην επιστολή της 18ης Ιουνίου 1996, η Επιτροπή δήλωσε ότι το NFF είχε ενημερωθεί δεόντως για το όριο των 12.000 ECU που τίθεται σε επιχορηγήσεις αυτού του είδους και ότι του είχε ζητηθεί να υποβάλει νέα αίτηση.

Όσον αφορά τις επόμενες αιτήσεις του NFF, η Επιτροπή δήλωσε ότι από την έρευνα στο σύστημα καταχώρησης εγγράφων της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης δεν προέκυψαν καταχωρήσεις που να αφορούν αίτηση ή αλληλογραφία για το θέμα. Το NFF ζήτησε αργότερα πληροφορίες σχετικά με την επιχορήγηση. Η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι η απάντηση με την οποία ενημέρωσε το NFF ότι η αίτησή του απορρίφθηκε ήταν εσφαλμένη. Σε μεταγενέστερη τηλεφωνική συνομιλία, η Επιτροπή ενημέρωσε το NFF ότι δεν είχε πραγματικά λάβει καμία αίτηση και ότι ήταν πλέον πολύ αργά για να υποβληθεί άλλη. Στις 23 Σεπτεμβρίου 1996, το NFF ζήτησε και πάλι να πληροφορηθεί αν μπορούσε ακόμα να δοθεί επιχορήγηση για το σχέδιο του 1996. Του ελέχθη ότι δεν υπήρχε πιθανότητα χρηματοδότησης των εκδηλώσεων του 1996.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, το NFF επέμεινε στην καταγγελία. Λόγω του ότι η επιστολή της Επιτροπής με ημερομηνία 9 Ιανουαρίου 1997 ανέφερε ότι το NFF δεν είχε αποδώσει δεόντως λογαριασμό για τη χρησιμοποίηση της επιχορήγησης του 1995, το NFF τεκμηρίωσε λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο είχε αποδώσει λογαριασμό για τη χρησιμοποίηση της επιχορήγησης του 1995.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ενόψει των διαφόρων λόγων που προέβαλε η Επιτροπή για τη μη χορήγηση επιχορήγησης το 1996, ο Διαμεσολαβητής της ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες.

Στη δεύτερη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι ουδέποτε είχε εξεταστεί το αν θα χορηγείτο επιχορήγηση ή όχι, διότι ουδέποτε εστάλησαν στην Επιτροπή δεόντως συμπληρωμένα έντυπα αιτήσεων.

Η Επιτροπή προσέθεσε ότι μετά την καταγγελία του NFF, η αρμόδια υπηρεσία είχε επανεξετάσει την εσωτερική της διαδικασία, ούτως ώστε να την καταστήσει περισσότερο τυπική, ιδίως όσον αφορά τις επαφές με όσους ζητούν επιχορήγηση.

Στις παρατηρήσεις του επί της δεύτερης γνώμης της Επιτροπής, το NFF επέμεινε στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Στις δύο γνώμες της, η Επιτροπή δεν υποστήριξε ότι η επιχορήγηση για τις εκδηλώσεις του 1996 απορρίφθηκε λόγω του ότι το NFF δεν απέδωσε δεόντως λογαριασμό για τη χρησιμοποίηση της επιχορήγησης του 1995. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν ερεύνησε την ορθότητα της άποψης της Επιτροπής ότι το NFF δεν απέδωσε δεόντως λογαριασμό.
- 2 Η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι το NFF δεν έλαβε επιχορήγηση για τις εκδηλώσεις του 1996 διότι ουδέποτε ελήφθη επίσημη αίτηση. Ο ισχυρισμός ότι η Επιτροπή έλαβε όντως τις επίσημες αιτήσεις παρέμεινε αναπόδεικτος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής δεν μπορούσε να ερευνήσει περαιτέρω το κατά πόσον η Επιτροπή δεν είχε διεκπεραιώσει την αίτηση του NFF κατά τον δέοντα τρόπο.
- 3 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση οφείλει να παρέχει πρόσφορη και συνεκτική αιτιολογία των μέτρων που λαμβάνει έναντι των πολιτών.⁽¹⁾ Εν προκειμένω, φαίνεται ότι η Επιτροπή αρχικά δεν αιτιολόγησε την απόρριψη της αίτησης του καταγγέλλοντος για επιχορήγηση. Στη συνέχεια, την αιτιολόγησε αναφερομένη στην εικαζόμενη μη τήρηση των λογιστικών απαιτήσεων για τη χρησιμοποίηση προηγούμενης επιχορήγησης από τον καταγγέλλοντα, ενώ τελικά, δήλωσε ότι ουδέποτε είχε λάβει την αίτηση. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν τήρησε την απαίτηση πρόσφορης και συνεκτικής αιτιολογίας.
- 4 Ο Διαμεσολαβητής χαίρετσε την πρωτοβουλία της Επιτροπής να αναθεωρήσει τις διαδικασίες της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών επί της καταγγελίας, κρίθηκε απαραίτητο να διατυπωθεί η εξής κριτική παρατήρηση :

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου και τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση οφείλει να παρέχει πρόσφορη και συνεκτική αιτιολογία των μέτρων που λαμβάνει έναντι των πολιτών. Εν προκειμένω, φαίνεται ότι η Επιτροπή αρχικά δεν αιτιολόγησε την απόρριψη της αίτησης του καταγγέλλοντος για επιχορήγηση. Στη συνέχεια, την αιτιολόγησε αναφερομένη στην εικαζόμενη μη τήρηση των λογιστικών απαιτήσεων για τη χρησιμοποίηση προηγούμενης επιχορήγησης από τον καταγγέλλοντα, ενώ τελικά, δήλωσε ότι ουδέποτε είχε λάβει την αίτηση. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν τήρησε την απαίτηση πρόσφορης και συνεκτικής αιτιολογίας.

1 Βλ. μεταξύ άλλων, απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 1997 στην υπόθεση T-218/95, *Azienda Agricola "Le Canne" κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1997, II-2055 (παράγραφος 65). Βλ. επίσης για την υποχρέωση της διοίκησης να παρέχει εξηγήσεις, J. A. Usher, "The 'Good Administration' of Community Law", στο *Current Legal Problems* [1985] σελ. 278.

Λόγω του ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 121/97/VK κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Φεβρουάριο 1997, ο κ. Β. υπέβαλε στο Διαμεσολαβητή καταγγελία κατά της Επιτροπής, ισχυριζόμενος ότι είχε παραλείψει να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση των γερμανικών αρχών με οδηγία σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών άσκησης επαγγέλματος και προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.⁽¹⁾ Ισχυρίστηκε επίσης ότι η Επιτροπή δεν είχε ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει η οδηγία.

Ο κ. Β. είχε ζητήσει από τις γερμανικές αρχές να αναγνωρίσουν την αυστριακή επαγγελματική του άδεια ελικοπτέρου. Οι γερμανικές αρχές έκριναν ότι η άδειά του δεν ήταν ισοτίμη με γερμανική και συνεπώς, δεν δέχθηκαν να την αναγνωρίσουν, εφόσον ο κ. Β. δεν πληρούσε επιπλέον προϋποθέσεις. Ο κ. Β. θεώρησε ότι η απόφαση αυτή αποτελούσε διάκριση εις βάρος του και υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή. Μετά από ανταλλαγή επιστολών, ο κ. Β. δεν έμεινε ικανοποιημένος από τη θέση της Επιτροπής και υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή. Ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή είχε παραλείψει να:

- 1 προβεί στη σύγκριση των απαιτήσεων που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος για τη χορήγηση αδειών ελικοπτέρου, όπως προβλέπει το άρθρο 4 της οδηγίας,
- 2 εξασφαλίσει ότι οι γερμανικές αρχές δεν επιβάλλουν προϋποθέσεις που εισάγουν διακρίσεις για την αναγνώριση των αυστριακών αδειών ελικοπτέρου,
- 3 συντάξει πρόταση πράξης του Συμβουλίου για την πλήρη αμοιβαία αναγνώριση των αδειών, όπως προβλέπει το αιτιολογικό της οδηγίας,
- 4 απαντήσει σε επιστολή που απέστειλε ο κ. Β. στον κ. Probst, υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης VII, στις 9 Σεπτεμβρίου 1996.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε συνοπτικά τα εξής:

Όσον αφορά το πρώτο παράπονο, είναι αληθές ότι η Επιτροπή δεν έχει ακόμα προβεί στη σύγκριση των απαιτήσεων που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος για τη χορήγηση αδειών ελικοπτέρου, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) της οδηγίας, έπρεπε να έχει πραγματοποιηθεί πριν την 1η Ιανουαρίου 1992. Εντούτοις, η παράλειψη αυτή δεν επηρεάζει κατ' ουδέν τρόπο την ατομική κατάσταση του κ. Β.

Η Επιτροπή ενημερώθηκε δεόντως από τις γερμανικές αρχές σχετικά με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις που θέσπισαν για την αναγνώριση αυστριακών αδειών

¹ Οδηγία του Συμβουλίου 91/670 της 16ης Δεκεμβρίου 1991, ΕΕ 1991 L 373/21.

ελικοπτέρου, τις οποίες αποδέχθηκε μετά από δέουσα εξέταση. Ο κ. Β. ενημερώθηκε σχετικά.

Όσον αφορά το τρίτο παράπονο, η Επιτροπή βασίζεται για την υποβολή των προτάσεών της στο τεχνικό έργο που εκτελεί η Μικτή Αεροπορική Αρχή, η οποία είναι συνδεδεμένο όργανο της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας. Κατά το χρόνο διεξαγωγής της έρευνας του Διαμεσολαβητή, η Αρχή είχε μόλις ολοκληρώσει το έργο της σχετικά με τις άδειες ελικοπτέρου, το οποίο η Επιτροπή θα εξετάσει σε εύθετο χρόνο ενόψει της υποβολής πρότασης πράξης του Συμβουλίου.

Όσον αφορά την επιστολή του κ. Β. με ημερομηνία 9 Σεπτεμβρίου 1996, η Επιτροπή έκρινε ότι το φαξ που του απέστειλε η Αντιπροσωπεία της στη Βόννη στις 7 Νοεμβρίου 1996 καθιστούσε την απάντηση περιττή.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. Β. επέμεινε στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Όσον αφορά το πρώτο παράπονο, το άρθρο 4 (1) της οδηγίας τάσσει ότι η Επιτροπή «καταρτίζει και διαβιβάζει σε όλα τα κράτη μέλη πριν από την 1η Ιανουαρίου 1992, συγκριτικό πίνακα των απαιτήσεων οι οποίες ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος για τη χορήγηση αδειών που αφορούν τα ίδια καθήκοντα.» Η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι δεν έχει ακόμα προβεί σε ανάλογη σύγκριση για τις άδειες ελικοπτέρου. Στο πλαίσιο των εξουσιών που διαθέτει, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει τροποποίηση της οδηγίας, αν δεν μπορεί να τηρήσει την προθεσμία που τάσσει η τελευταία. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις αρχές που τη δεσμεύουν. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν συμμορφώθηκε προς το άρθρο 4 (1) της οδηγίας όσον αφορά τις άδειες ελικοπτέρου, δεν συμμορφώθηκε και με την προαναφερθείσα απαίτηση.
- 2 Όσον αφορά την αξιολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής των επιπλέον προϋποθέσεων που θέσπισαν οι γερμανικές αρχές για την αναγνώριση των αυστριακών αδειών ελικοπτέρου, δεν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η αξιολόγηση αυτή είναι λανθασμένη.
- 3 Όσον αφορά το τρίτο παράπονο, η τελευταία αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αναφέρει ότι ενόψει της αμοιβαίας αναγνώρισης αδειών, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο προ της 1ης Ιουλίου 1992. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι δεν έχει υποβάλει ακόμα σχετική πρόταση. Στο πλαίσιο των εξουσιών που διαθέτει, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει τροποποίηση της οδηγίας, αν δεν μπορεί να τηρήσει την προθεσμία που τάσσει η τελευταία. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμμορφούται με τις σαφείς, μονοσήμαντες και δημόσιες δηλώσεις στις οποίες προβαίνει σχετικά με το χρόνο υποβολής νομοθετικών προτάσεων. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έχει ενεργήσει ακόμα σε συμμόρφωση προς την προαναφερθείσα αιτιολογική σκέψη, δεν έχει συμμορφωθεί με την εν λόγω απαίτηση.
- 4 Όσον αφορά το τέταρτο παράπονο, πρέπει να σημειωθεί ότι το φάξ που απέστειλε η Αντιπροσωπεία στη Βόννη στις 7 Νοεμβρίου 1996 και το οποίο η Επιτροπή θεωρεί απάντηση στην επιστολή του κ. Β. με ημερομηνία 9 Σεπτεμβρίου 1996, δεν αναφέρεται στην επιστολή. Το περιεχόμενό του δεν φαίνεται να απαντά τα σημαντικά ερωτήματα που έθετε η επιστολή του κ. Β. Αντιθέτως, κατέληγε αναφέροντας ότι η Αντιπροσωπεία θα επικοινωνούσε με τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις Βρυξέλλες, ούτως ώστε οι τελευταίες να έλθουν σε επαφή με τον κ. Β. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής

διοίκησης, η Επιτροπή υποχρεούται να απαντά στις επιστολές που της απευθύνονται. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απήντησε στην επιστολή του κ. Β. με ημερομηνία 9 Σεπτεμβρίου 1996, δεν συμμορφώθηκε με την εν λόγω απαίτηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, φαίνεται απαραίτητο να γίνουν οι εξής κριτικές παρατηρήσεις:

- (i) Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις αρχές που τη δεσμεύουν. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έχει συμμορφωθεί ακόμα προς την υποχρέωση που τάσσει το άρθρο 4 (1) της οδηγίας 91/670 όσον αφορά τις άδειες ελικοπτέρου, παραβίασε την προαναφερθείσα απαίτηση.
- (ii) Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τις σαφείς, μονοσήμαντες και δημόσιες δηλώσεις στις οποίες προβαίνει σχετικά με το χρόνο υποβολής νομοθετικών προτάσεων. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έχει ακόμα υποβάλει την πρόταση που θα έπρεπε να υποβληθεί, σύμφωνα με την τελευταία αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 91/670, προ της 1ης Ιουλίου 1992, δεν έχει συμμορφωθεί με την εν λόγω απαίτηση.
- (iii) Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή υποχρεούται να απαντά στις επιστολές που της απευθύνονται. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στην επιστολή του κ. Β. με ημερομηνία 9 Σεπτεμβρίου 1996, δεν συμμορφώθηκε με την εν λόγω απαίτηση.

Λόγω του ότι οι εν λόγω πτυχές της υπόθεσης αφορούσαν διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να αναζητηθεί φιλική διευθέτηση της διαφοράς. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Απόφαση επί της καταγγελίας 250/97/OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Μάρτιο 1997, ο κ. Σ. υπέβαλε καταγγελία στο Διαμεσολαβητή για λογαριασμό ένωσης, επικαλούμενος έλλειψη ή άρνηση ενημέρωσης από την Επιτροπή (ΓΔ XVI – Ε/3). Ειδικότερα, προέβαλε τους ακόλουθους ισχυρισμούς:

- (i) Όταν η ένωση πληροφορήθηκε την απόφαση της Επιτροπής να συγχρηματοδοτήσει το έργο «Σύστημα Αποχέτευσης και Βιολογικού Καθαρισμού» Πρέβεζας, Ελλάδος, από το Ταμείο Συνοχής, ζήτησε τηλεφωνικά από τη ΓΔ XVI (Περιφερειακή Πολιτική και Συνοχή) αντίγραφο της απόφασης, αλλά το αίτημα απορρίφθηκε.
- (ii) Η απόφαση συγχρηματοδότησης του έργου δεν είχε δημοσιευθεί δεόντως στην Επίσημη Εφημερίδα.
- (iii) Στις 8 Ιανουαρίου 1996, η ένωση υπέβαλε, από κοινού με την κοινότητα Μύτικα και χρησιμοποιώντας το τυποποιημένο έντυπο καταγγελίας της Επιτροπής (ΕΕ 1989, C26/6), καταγγελία ισχυριζόμενη ότι το ελληνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων δεν συμμορφώθηκε με το κοινοτικό δίκαιο. Η καταγγελία αφορούσε την κοινή

υπουργική απόφαση αριθ. 30146/94 της 11ης Ιουλίου 1995 να χύνονται τα επεξεργασμένα λύματα στο Ιόνιο πέλαγος, και συγκεκριμένα στο Καλαμίτσι. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η απόφαση αυτή ήταν αντίθετη προς το κοινοτικό και το εθνικό περιβαλλοντικό δίκαιο. Η ένωση ζήτησε επίσης από την Επιτροπή να αναστείλει τη χρηματοδότηση του προαναφερομένου στο σημείο (i) έργο. Η ένωση απέστειλε στην Επιτροπή και πέντε άλλες επιστολές στις 7 Φεβρουαρίου 1996, στις 8 Μαρτίου 1996, στις 6 Μαΐου 1996, στις 15 Ιουλίου 1996 και στις 8 Ιανουαρίου 1997, στις οποίες παρείχε νέες πληροφορίες όσον αφορά την αρχική της καταγγελία. Η ΓΔ XVI ουδέποτε απάντησε τις εν λόγω επιστολές και δεν ενημέρωσε την ένωση σχετικά με την πρόοδο της καταγγελίας της.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή τον Ιούνιο 1997. Όσον αφορά τον πρώτο ισχυρισμό, η γνώμη της Επιτροπής ανέφερε ότι η αρμόδια υπηρεσία ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2.1 της απόφασης της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής, η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται εγγράφως. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι μετά τη λήψη έγγραφης αίτησης, δεν θα θεωρούσε ότι υπάρχει κανένα εμπόδιο για την αποστολή της απόφασης στον καταγγέλλοντα, αλλ' ουδέποτε ελήφθη τέτοια αίτηση.

Όσον αφορά το δεύτερο ισχυρισμό, η Επιτροπή παρατήρησε ότι σύμφωνα με το άρθρο 10.7 του κανονισμού του Συμβουλίου αριθ. 1164/94,⁽¹⁾ μόνον τα ουσιώδη στοιχεία των αποφάσεων της Επιτροπής πρέπει να δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Για το παρόν έργο, τα ουσιώδη στοιχεία δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ αριθ. C 122 της 19ης Απριλίου 1997. Εντούτοις, η Επιτροπή εξήγησε την καθυστέρηση μεταξύ της έγκρισης της απόφασης και της δημοσίευσης στην *Επίσημη Εφημερίδα* αναφερόμενη στο μέγεθος και τη φύση του δημοσιεύματος, το οποίο συγκέντρωνε 66 έργα που εγκρίθηκαν διαφορετικές ημέρες. Δεδομένου ότι οι αποφάσεις κοινοποιούνται στα κράτη μέλη μόλις εγκριθούν, τα ουσιώδη στοιχεία δημοσιεύονται μόνον για λόγους διαφάνειας. Συνεπώς, η Επιτροπή προτίμη να συγκεντρώνει τις πληροφορίες που αφορούν διάφορα έργα, αντί να τις δημοσιεύει σε διαφορετικά τμήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*.

Όσον αφορά τον τρίτο ισχυρισμό, η Επιτροπή παρατήρησε πρώτον ότι οι υπηρεσίες της είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το έργο δεν παραβίαζε το κοινοτικό δίκαιο και ότι, συνεπώς, η καταγγελία δεν χρειαζόταν να καταχωρηθεί. Ειδικότερα, δεν παραβιαζόταν η οδηγία 85/337/ΕΟΚ,⁽²⁾ η οποία τέθηκε σε ισχύ μετά την έναρξη του έργου το 1985.

Η Επιτροπή αποφάσισε στις 5 Νοεμβρίου 1996 να συγχρηματοδοτήσει το έργο, αφού είχε εκδοθεί προδικαστική απόφαση του ελληνικού Συμβουλίου της Επικρατείας και είχε διεξαχθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων την οποία είχε διατάξει το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Η εν λόγω απόφαση είχε ληφθεί σύμφωνα με την απόφαση του ελληνικού Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η Επιτροπή παρατήρησε ότι, μετά την καταγγελία, η οποία έφερε ημερομηνία 8 Ιανουαρίου 1996, είχαν σταλεί στον καταγγέλλοντα δύο αποδείξεις παραλαβής στις 17 Ιανουαρίου και στις 19 Φεβρουαρίου 1996, από τις Διευθύνσεις Περιφερειακού Ταμείου και Ταμείου Συνοχής αντιστοίχως, αλλ' ότι δεν ήταν απαραίτητο να απαντηθούν όλες οι υπόλοιπες επιστολές που είχε αποστείλει η ένωση στην Επιτροπή. Εντούτοις, στις 23 Ιουλίου 1997, η Διεύθυνση Ταμείου Συνοχής απέστειλε

1 Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1164/94 της 16ης Μαΐου 1994 για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής, ΕΕ 1994 L 130/1.

2 Οδηγία του Συμβουλίου 85/337/ΕΟΚ της 27ης Ιουνίου 1985 για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, ΕΕ 1985 L 175/40.

στον καταγγέλλοντα επιστολή με την οποία απαντούσε σε όλες τις προηγούμενες επιστολές.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων επέμεινε στον ισχυρισμό του ότι η δημοσίευση της απόφασης 5 μήνες μετά την έγκρισή της αποτελούσε αταξία και ότι η ένωση δεν είχε λάβει καμία πληροφορία σχετικά με αυτή. Παρατήρησε περαιτέρω ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι δεν υπήρχε παραβίαση του κοινοτικού δικαίου ήταν ανακριβής και ότι η Επιτροπή ουδέποτε ενημέρωσε την ένωση για το γεγονός ότι η καταγγελία είχε απορριφθεί. Ο καταγγέλλων κατέληξε ότι επί έναν ολόκληρο χρόνο δεν είχε λάβει καμία απολύτως απάντηση σε όλες τις επιστολές του, τις οποίες η Επιτροπή είχε αγνοήσει.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Η εικαζόμενη παράλειψη αποστολής αντιγράφου της απόφασης χορήγησης χρηματοδοτικής στήριξης

Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι, όσον αφορά το αίτημα αποστολής αντιγράφου απόφασης της Επιτροπής για τη συγχρηματοδότηση έργου, το άρθρο 2.1 της απόφασης της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1994 για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα της Επιτροπής προβλέπει ότι όλες οι αιτήσεις για πρόσβαση σε έγγραφα υποβάλλονται εγγράφως στην αρμόδια διεύθυνση της Επιτροπής. Ο καταγγέλλων ενημερώθηκε από την αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής γι' αυτή τη διατύπωση, ούτως ώστε να λάβει το αιτούμενο έγγραφο. Εντούτοις, φαίνεται ότι ο καταγγέλλων δεν υπέβαλε τέτοια έγγραφη αίτηση στη ΓΔ XVI. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν του απέστειλε αντίγραφο της απόφασης δεν αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

2 Η εικαζόμενη παράλειψη δέουσας δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα*

- 2.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η απόφαση συγχρηματοδότησης του έργου δεν δημοσιεύθηκε δεόντως στην *Επίσημη Εφημερίδα* και ότι πέρασαν πέντε μήνες μεταξύ της έγκρισης της απόφασης και της δημοσίευσής της. Η Επιτροπή απάντησε ότι τα ουσιώδη στοιχεία της παρούσας απόφασης δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ αριθ. C 122 της 19ης Απριλίου 1997.
- 2.2 Το άρθρο 10.7 του κανονισμού του Συμβουλίου αριθ. 1164/94 προβλέπει ότι μόνον τα ουσιώδη στοιχεία των αποφάσεων της Επιτροπής για την έγκριση έργων και τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης από το Ταμείο Συνοχής δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα*. Ο κανονισμός δεν προβλέπει προθεσμία για τη δημοσίευση αυτή. Εν προκειμένω, η απόφαση ελήφθη στις 5 Νοεμβρίου 1996 και τα ουσιώδη στοιχεία της δημοσιεύθηκαν στις 19 Απριλίου 1997. Η Επιτροπή εξήγησε αυτή την καθυστέρηση των πέντε μηνών αναφερόμενη στο μέγεθος και τη φύση του δημοσιεύματος, το οποίο συνεκέντρωνε 66 έργα που εγκρίθηκαν διαφορετικές ημέρες. Επισήμανε ότι οι υπηρεσίες της προτιμούν να συγκεντρώνουν αυτές τις πληροφορίες σε μια *Επίσημη Εφημερίδα*, αντί να τις δημοσιεύουν ξεχωριστά. Αυτή η εξήγηση για την καθυστέρηση μεταξύ της έγκρισης και της δημοσίευσης της απόφασης φαίνεται εύλογη. Συνεπώς, το γεγονός ότι η απόφαση δεν δημοσιεύθηκε μέχρι τις 19 Απριλίου 1997 δεν αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

3 Η εικαζόμενη παράλειψη ενημέρωσης του καταγγέλλοντος για την έκβαση της καταγγελίας του σχετικά με μη τήρηση του κοινοτικού δικαίου (διαδικασία του άρθρου 169)

- 3.1 Αυτό το μέρος της καταγγελίας αφορά εικαζόμενη κακή διοίκηση κατά τη διοικητική διαδικασία διεκπεραίωσης καταγγελίας περί παραβίασης του κοινοτικού δικαίου από κάποιον μέλος. Όσον αφορά την εν λόγω διοικητική διαδικασία, η Επιτροπή είχε παρατηρήσει στα σχόλιά της στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή 303/97/PD¹ ότι όλες οι καταγγελίες που παραλαμβάνει η Επιτροπή καταχωρούνται χωρίς καμμία εξαίρεση, ότι η Επιτροπή κοινοποιεί την παραλαβή της καταγγελίας και ότι ο καταγγέλλων ενημερώνεται σχετικά με δράση που αναλαμβάνει η Επιτροπή για την καταγγελία, ή για το ότι δεν ανελήφθη καμμία δράση σχετικά. Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι η απόφαση για περάτωση της εξέτασης ενός φακέλου χωρίς την ανάληψη δράσης πρέπει να λαμβάνεται για κάθε καταγγελία εντός περιόδου μέχρι ενός έτους από την ημερομηνία καταχώρησής της.
- 3.2 Εν προκειμένω, φαίνεται ότι απεστάλησαν στον καταγγέλλοντα δύο αποδείξεις παραλαβής τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο 1996. Η Επιτροπή αποφάσισε στη συνέχεια να μην καταχωρίσει την καταγγελία, διότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε παραβιαστεί το κοινοτικό δίκαιο. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για το γεγονός και τους λόγους για τους οποίους δεν καταχωρήθηκε η καταγγελία. Η Επιτροπή άφησε τον καταγγέλλοντα χωρίς καμμία έγγραφη πληροφορία για την έκβαση της καταγγελίας του έως τον Ιούλιο 1997, δηλ. 17 μήνες μετά τις αποδείξεις παραλαβής. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου των 17 μηνών κατά την οποία ο καταγγέλλων απέστειλε πέντε επιστολές ζητώντας πληροφορίες για την πρόοδο της καταγγελίας του, η Επιτροπή δεν τον ενημέρωσε γιατί έκρινε ότι δεν είχε παραβιαστεί το κοινοτικό δίκαιο. Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της ίδιας της Επιτροπής στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του, δεν γίνονται εξαιρέσεις στον κανόνα ότι όλες οι καταγγελίες που λαμβάνει η Επιτροπή καταχωρούνται, ενώ η απόφαση για το κλείσιμο φακέλου χωρίς την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης πρέπει να λαμβάνεται εντός περιόδου μέχρι ενός έτους από την ημερομηνία καταχώρησης.
- 3.3 Και αν ακόμα οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας είναι μεταγενέστερες της υποβολής της παρούσας καταγγελίας, οι αρχές της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης επέβαλλαν στην Επιτροπή να ενημερώσει δεόντως και το συντομότερο δυνατόν τον καταγγέλλοντα σχετικά με την έκβαση της καταγγελίας του. Συνεπώς, το γεγονός ότι εν προκειμένω η Επιτροπή δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για το γεγονός και τους λόγους μη καταχώρησης της καταγγελίας, και μάλιστα άφησε τον καταγγέλλοντα επί 17 μήνες χωρίς καμμία έγγραφη πληροφορία σχετικά με την έκβαση της καταγγελίας του, αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί του μέρους 1 και 2 της παρούσας καταγγελίας, δεν φαίνεται να διαπιστώνεται περίπτωση κακής διοίκησης εκ μέρους της Επιτροπής.

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί του μέρους 3 της παρούσας καταγγελίας, κρίνεται απαραίτητο να γίνει η ακόλουθη κριτική παρατήρηση :

¹ 303/97/PD, η οποία έχει περιληφθεί στην Ετήσια Έκθεση του Διαμεσολαβητή για το 1997, σελ. 294-299. Βλ. και 15η Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής για την Παρακολούθηση της Εφαρμογής του Κοινοτικού Δικαίου (1997), Εισαγωγή σελ III-IV (COM (1998) 317 τελικό).

Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της ίδιας της Επιτροπής στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή 303/97/PD, δεν γίνεται καμμία εξαίρεση στον κανόνα ότι όλες οι καταγγελίες που λαμβάνει η Επιτροπή καταχωρούνται και η απόφαση για το κλείσιμο φακέλου χωρίς ανάληψη δράσης πρέπει να λαμβάνεται εντός περιόδου μέχρι ενός έτους από την ημερομηνία καταχώρησης της καταγγελίας. Και αν ακόμα οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας είναι μεταγενέστερες της υποβολής της παρούσας καταγγελίας, οι αρχές της χρηστής διοικητικής συμπεριφοράς επέβαλλαν στην Επιτροπή να ενημερώσει δεόντως και το συντομότερο δυνατόν τον καταγγέλλοντα σχετικά με την έκβαση της καταγγελίας του. Συνεπώς, το γεγονός ότι εν προκειμένω η Επιτροπή δεν ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα για το γεγονός και τους λόγους μη καταχώρησης της καταγγελίας, και μάλιστα άφησε τον καταγγέλλοντα επί 17 μήνες χωρίς καμμία έγγραφη πληροφορία σχετικά με την έκβαση της καταγγελίας του, αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες σχετικά με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν κρίθηκε ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 320/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

H ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Απρίλιο 1997, ο κ. R. κατήγγειλε ότι ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή είχε χειριστεί την πρόσληψή του αποτελούσε περίπτωση κακής διοίκησης.

Τον Ιούνιο 1994, ο κ. R. συμμετείχε σε διαδικασία επιλογής που είχε διοργανώσει η Επιτροπή για την κατάρτιση πίνακα επιτυχόντων για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στο βαθμό A7/6, υπό στοιχεία 65T/XXIII/93. Το Σεπτέμβριο 1996, ενώ ο κ. R. εργαζόταν στο Περού, υπάλληλος της ΓΔ IB της Επιτροπής επικοινωνήσε τηλεφωνικά με αυτόν για να μάθει αν θα τον ενδιέφερε θέση σχετική με τη Λατινική Αμερική. Ο κ. R. επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον του για τη θέση.

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. R. έλαβε επιστολή από τη Γενική Διεύθυνση IX, η οποία τον καλούσε σε συνέντευξη στις Βρυξέλλες και στις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις για την περίπτωση που θα του προσεφέρετο θέση. Η συνέντευξη και οι ιατρικές εξετάσεις πραγματοποιήθηκαν αργότερα τον ίδιο μήνα.

Στις 6 Δεκεμβρίου 1996, ο κ. R. ενημερώθηκε προσφορικά από τη ΓΔ IB ότι του προσεφέρετο η εν λόγω θέση. Με σημείωμα από 16 Δεκεμβρίου 1996, η ΓΔ IB ζήτησε από τη ΓΔ IX να κινήσει τη διαδικασία πρόσληψης το συντομότερο δυνατόν.

Στις 13 Ιανουαρίου 1997, ο κ. R. επικοινωνήσε με τη ΓΔ IX. Του ελέγχθη ότι η πρόσληψή του ήταν βέβαιη και ότι θα ελάμβανε σχετικό φαξ εντός της εβδομάδας. Στις 16 Ιανουαρίου 1997, η ΓΔ IX πληροφόρησε τον κ. R. ότι η διαδικασία πρόσληψης εμποδιζόταν από την απόφαση να λήξει η ισχύς του σχετικού πίνακα επιτυχόντων και συνεπώς, δεν μπορούσε να προσληφθεί. Ο κ. R. ουδέποτε ενημερώθηκε εγγράφως ότι ο πίνακας επιτυχόντων είχε κλείσει.

Με επιστολή από 15 Μαρτίου 1997, ο κ. R. ενημέρωσε την Επιτροπή ότι δεν θεωρούσε αυτόν τον τρόπο χειρισμού αρμόζοντα.

Στην καταγγελία του προς το Διαμεσολαβητή, ο κ. R. ισχυρίστηκε ότι ο τρόπος χειρισμού του θέματος από την Επιτροπή αποτελούσε κακή διοίκηση. Κατά την άποψή

του, έδειχνε χρήση εσφαλμένων διαδικασιών, έλλειψη επαγγελματικής συνείδησης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, έλλειψη σεβασμού προς τον πολίτη και κακή οικονομική διαχείριση, εφόσον το ειστηήριο Λίμα-Βρυξέλλες μετ' επιστροφής του κ. R. είχε πληρωθεί από την Επιτροπή.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι στις 13 Νοεμβρίου 1996, ενέκρινε νέα απόφαση για την πολιτική που αφορά το έκτακτο προσωπικό, η οποία διέπεται από το άρθρο 2α του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Λοιπού Προσωπικού (στο εξής: «η νέα απόφαση»). Πριν από την έγκριση της νέας απόφασης, η οποία ετέθη σε εφαρμογή την 1η Δεκεμβρίου 1996, είχαν διεξαχθεί λεπτομερείς διαβουλεύσεις με τις υπηρεσίες και τους εκπροσώπους του προσωπικού. Οι νέοι κανόνες ήσαν πολύ αυστηρότεροι από τους παλαιούς, διότι περιόριζαν την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού βαθμού A7/6 σε υποψηφίους που είχαν περιληφθεί σε πίνακα επιτυχόντων καταρτισμένο μετά εξωτερικό διαγωνισμό, ή σε υποψηφίους που είχαν συμμετάσχει σε διαδικασία επιλογής για ειδικά επαγγέλματα. Στην πραγματικότητα, σύμφωνα με τη νέα απόφαση, η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού αφορά κυρίως το βαθμό A5/4, πράγμα που επιτρέπει στο όργανο να προσλαμβάνει άτομα με ειδικές γνώσεις. Επίσης, η διοίκηση της Επιτροπής αποφάσισε ότι όλοι οι πίνακες επιτυχόντων που είχαν καταρτιστεί στο πλαίσιο διαδικασιών επιλογής για θέσεις έκτακτου προσωπικού θα έπαιαν να ισχύουν από την 1η Δεκεμβρίου 1996, ούτως ώστε να εγκαινιαστεί η πολιτική για το έκτακτο προσωπικό βάσει της νέας απόφασης. Οι Γενικοί Διευθυντές και οι Προϊστάμενοι Υπηρεσιών ενημερώθηκαν για τη νέα απόφαση στις 3 Δεκεμβρίου 1996.

Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι είναι αλήθεια πως, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που οδήγησε στην έγκριση της νέας απόφασης, η ΓΔ IB ήλθε σε επαφή με τον κ. R. και πως κλήθηκε σε συνέντευξη για θέση στη ΓΔ IB. Ωστόσο, εφόσον η αίτηση της ΓΔ IB για την πρόσληψη του κ. R. υπεβλήθη μόλις στις 16 Δεκεμβρίου 1996, η ΓΔ IX ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει τους νέους κανόνες και συνεπώς να απορρίψει την αίτηση.

Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέφρασε τη λύπη της για το ότι ο κ. R. έλαβε αντιφατικές πληροφορίες σχετικά με πιθανή προσφορά θέσης, αλλά θεώρησε απαραίτητο να υπογραμμίσει τα ακόλουθα σημεία:

1. Όταν ζητήθηκε από τον κ. R. να έλθει στις Βρυξέλλες, η νέα απόφαση δεν είχε εγκριθεί ακόμα και συνεπώς η ΓΔ IX δεν μπορούσε να αρνηθεί την αίτηση της ΓΔ IB να κληθεί ο κ. R. σε συνέντευξη.
2. Το γεγονός της συμπερίληψης σε πίνακα επιτυχόντων δεν γεννά κανένα δικαίωμα σε θέση για τον ενδιαφερόμενο. Στην πραγματικότητα, μόνον ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ IX είναι αρμόδιος να αποφασίζει για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού και μόνον οι υπηρεσίες της ΓΔ IX είναι αρμόδιες να απευθύνουν προσφορές θέσεων εξ ονόματος της Επιτροπής. Είναι βέβαιο ότι ο κ. R. ουδέποτε έλαβε τέτοια επιστολή.
3. Η Επιτροπή απήντησε στην επιστολή του κ. R. με ημερομηνία 15 Μαρτίου 1997.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο κ. R. επέμεινε στην καταγγελία του. Τόνισε ιδίως ότι θεωρούσε τον τρόπο ενέργειας της Επιτροπής αντίθετο προς την αρχή των εύλογων προσδοκιών. Θεωρούσε ότι το γεγονός πως οι υπηρεσίες της Επιτροπής επιβεβαίωσαν προφορικά, τόσο το Δεκέμβριο, όσο και τον Ιανουάριο, δηλ. μετά την

έναρξη ισχύος της νέας απόφασης, την προσφορά εργασίας που επρόκειτο να του γίνει, επιβεβαίωνε την άποψή του ότι οι διαδικασίες της Επιτροπής ήσαν εσφαλμένες.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Αφού εξέτασε δεόντως τη γνώμη της Επιτροπής και τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος, ο Διαμεσολαβητής ζήτησε από την Επιτροπή να του διαβιβάσει αντίγραφο της απόφασης της 13ης Νοεμβρίου 1996 και να τον ενημερώσει για τα ακόλουθα σημεία:

1. Προέβλεπε η προαναφερόμενη απόφαση μεταβατικά μέτρα για τις εκκρεμείς διαδικασίες προσλήψεων; Αν η απόφαση δεν προέβλεπε τέτοια μέτρα, ποιοί ήσαν οι λόγοι γι' αυτό;
2. Οι εντατικές διαβουλεύσεις με τις υπηρεσίες περιελάμβαναν την ΓΔ ΙΒ; Πότε ολοκληρώθηκε η εργασία για την απόφαση και πότε κινήθηκε η διαδικασία για την υποβολή της νέας απόφασης προς έγκριση στην Επιτροπή;
3. Πώς ενημερώθηκαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής για τη νέα απόφαση μετά την έγκρισή της;

Στην απάντησή της, η Επιτροπή διαβίβασε την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1996, καθώς και σημείωμα της ΓΔ ΙΧ προς τους Γενικούς Διευθυντές και τους Προϊσταμένους Υπηρεσιών της Επιτροπής με ημερομηνία 3 Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόφαση. Επίσης η Επιτροπή διαβίβασε αντίγραφο του βιογραφικού σημειώματος του κ. R.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, η απόφαση περιείχε μεταβατικά μέτρα, εφόσον το προαναφερόμενο σημείωμα της 3ης Δεκεμβρίου 1996 ανέφερε ότι οι ισχύοντες πίνακες επιτυχιώντων μπορούσαν να διατηρηθούν σε ισχύ, ούτως ώστε να επιτραπεί η πρόσληψη σύμφωνα με τη νέα απόφαση.

Η Επιτροπή δήλωσε περαιτέρω ότι η παιδεία του κ. R. στις πολιτικές επιστήμες δεν μπορούσε να θεωρηθεί ειδικό επάγγελμα στο πλαίσιο της νέας απόφασης. Τέλος, η Επιτροπή δήλωσε ότι η διαδικασία που οδήγησε στην έγκριση της νέας απόφασης ήταν απολύτως διαφανής και ότι όλες οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημερώνοντο τακτικά για την τρέχουσα εργασία, π.χ. κατά τις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις βοηθών, καθώς και με το σημείωμα της 3ης Δεκεμβρίου 1996.

Στις παρατηρήσεις του επί της δεύτερης γνώμης της Επιτροπής, ο κ. R. επέμεινε στην καταγγελία του.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση πρέπει να αντιμετωπίζει τους πολίτες κατά δίκαιο και επεικλή τρόπο. Η Επιτροπή οφείλει να οργανώνει τις διαδικασίες της κατά τρόπο σύμφωνο προς την εν λόγω απαίτηση.

Εν προκειμένω, αποδείχθηκε ότι η νέα απόφαση για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1996 και ότι η νέα απόφαση έταξε την απαίτηση ότι οι υποψήφιοι πρέπει να ασκούν ειδικευμένο επάγγελμα. Αποδείχθηκε επίσης ότι ο κ. R. δεν πληρούσε αυτή την απαίτηση και συνεπώς δεν προσελήφθη.

Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι, δυνάμει των παλαιών κανόνων, ο κ. R. υποβλήθηκε επιτυχώς σε συνεντεύξεις και ιατρικές εξετάσεις και επελέγη από την αρμόδια υπηρεσία. Φαίνεται ότι αν οι παλαιοί κανόνες συνέχιζαν να ισχύουν μετά την 30η Νοεμβρίου 1996, ο κ. R. θα είχε προσληφθεί.

Τίθεται λοιπόν το ερώτημα αν είναι δίκαιο να εφαρμοστεί στην περίπτωση του κ. Ρ. νέα απαίτηση η οποία δεν ίσχυε τη στιγμή που επέτυχε στη διαδικασία πρόσληψης. Η Επιτροπή δεν επεσήμανε κάποιο υπέρτερο συμφέρον που να το επέβαλλε. Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί δίκαιο να ισχύσει για τον κ. Ρ. απαίτηση που δεν ίσχυε τη στιγμή που επέτυχε στη διαδικασία πρόσληψης. Έτσι, φαίνεται ότι η Επιτροπή δεν πληρούσε την απαίτηση οργάνωσης των διαδικασιών της κατά τρόπο που να αντιμετωπίζει τον πολίτη κατά δίκαιο και επιεική τρόπο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών επί της καταγγελίας, κρίθηκε απαραίτητο να γίνει η εξής κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση πρέπει να αντιμετωπίζει τους πολίτες κατά δίκαιο και επιεική τρόπο. Εν προκειμένω, φαίνεται ότι υποψήφιος ο οποίος είχε ολοκληρώσει επιτυχώς συνεντεύξεις για θέση εργασίας και ιατρικές εξετάσεις και είχε επιλεγεί από την αρμόδια υπηρεσία δεν προσελήφθη, διότι η Επιτροπή επέβαλε για την πρόσληψη απαίτηση που δεν ίσχυε κατά τη στιγμή της επιτυχίας του υποψηφίου. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή άσκησε κακή διοίκηση.

Λόγω του ότι η συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες σχετικές με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν σκόπιμο να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ

Απόφαση επί της καταγγελίας 588/97/PD κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Ιούνιο 1997, ο κ. S. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι η Επιτροπή δεν τον προσέλαβε, παρόλο που είχε επιτύχει σε γενικό διαγωνισμό διοικητικών υπαλλήλων, COM/A/720, που είχε οργανώσει η Επιτροπή το 1992. Στη συνέχεια, ο κ. S. υπέβαλε αιτήσεις πρόσληψης στην Επιτροπή με πολλές ευκαιρίες και κλήθηκε σε συνεντεύξεις με διαφόρους προϊσταμένους υπηρεσιών. Παρότι τα προσόντα του έτυχαν γενικής αναγνώρισης, δεν είχε προσληφθεί ακόμη. Σύμφωνα με ότι του είπαν στην Επιτροπή, οι λόγοι γι' αυτό ήσαν, πρώτον, ότι οι κενές θέσεις επόκειτο να πληρωθούν με υποψηφίους από τα νέα κράτη μέλη, δηλ. την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, τα οποία προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιανουαρίου 1995, και, δεύτερον, ότι υπήρχαν ήδη πολλοί υπάλληλοι βελγικής εθνικότητας.

Ο καταγγέλλων θεώρησε ότι οι λόγοι αυτοί, τους οποίους πληροφορήθηκε προφορικά κατά τις επαφές του με την Επιτροπή, είναι αντίθετοι προς θεμελιώδη δικαιώματα που τάσσει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, σύμφωνα με το οποίο καμία θέση δεν μπορεί να δοθεί σε συγκεκριμένη εθνικότητα. Επιπλέον, ο καταγγέλλων θεώρησε παράδοξο να αναθέτει η Επιτροπή καθήκοντα σε διάφορα είδη προσωρινού προσωπικού, δηλ. αναδόχους υπηρεσιών, βοηθητικό και έκτακτο προσωπικό, ενώ δεν προσελάμβανε υποψηφίους που είχαν επιτύχει σε διαγωνισμό.

Ο κ. S. ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να παρέμβει ούτως ώστε να εξεταστεί προσηκόντως η αίτηση πρόσληψής του.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Στη γνώμη της, η Επιτροπή δήλωσε ότι η ισχύς του εν λόγω πίνακα επιτυχόντων παρατάθηκε δύο φορές και τελικά έληξε στις 30 Ιουνίου 1995. Δεν ήταν πλέον δυνατόν να προσληφθεί ο κ. Σ., διότι ο πίνακας επιτυχόντων στον οποίο είχε περιληφθεί δεν ίσχυε πλέον. Επιπλέον, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι υποψήφιος περιλαμβάνεται σε πίνακα επιτυχόντων δεν του δίδει το δικαίωμα να προσληφθεί σε κοινοτικό θεσμικό όργανο.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του καταγγέλλοντος σχετικά με την παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων, δηλ. διάκριση λόγω ιθαγένειας, η Επιτροπή δήλωσε, πρώτον, ότι ο γενικός κανόνας των οποίων τάσσει το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης είναι ότι καμμία θέση δεν μπορεί να δοθεί σε συγκεκριμένη εθνικότητα. Βάσει των πινάκων επιτυχόντων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επιλέγουν τους υποψηφίους των οποίων η επαγγελματική σταδιοδρομία φαίνεται να πληροί τις ανάγκες της υπηρεσίας και στη συνέχεια υποβάλλουν την αντίστοιχη πρόταση στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση, τη ΓΔ ΙΧ. Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι η ΓΔ ΙΧ δεν είχε λάβει πρόταση σχετικά με τον κ. Σ. Επίσης, η Επιτροπή ανέφερε ότι από τους οκτώ Βέλγους που είχαν συμπεριληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων, είχαν προσληφθεί τέσσερις.

Δεύτερον, η Επιτροπή δήλωσε ότι στο πλαίσιο της προσχώρησης των τριών προαναφερθέντων κρατών μελών, το Συμβούλιο ενέκρινε τον κανονισμό 626/95, σύμφωνα με τον οποίο ορισμένες θέσεις πρέπει να δοθούν σε κατόχους μιας από τις τρεις συγκεκριμένες εθνικότητες. Ο κανονισμός αποτελεί έτσι νόμιμο μέτρο παρέκκλισης από το γενικό κανόνα ότι καμμία θέση δεν δίδεται σε συγκεκριμένη εθνικότητα.

Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση εκτάκτου προσωπικού, η Επιτροπή δήλωσε ότι η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή χορηγεί μόνιμες και έκτακτες θέσεις στην Επιτροπή, καθώς και κονδύλια για την απασχόληση βοηθητικού προσωπικού και αναδόχων υπηρεσιών. Συνεπώς, η χρησιμοποίηση προσωπικού αυτού του είδους δεν επηρεάζει τις δυνατότητες πρόσληψης υπαλλήλων σε μόνιμες θέσεις.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του επί των σχολίων της Επιτροπής, ο κ. Σ. υποστήριξε ουσιαστικά την καταγγελία του. Επίσης, έθεσε ορισμένα νέα θέματα, όπως η μέση περίοδος ισχύος των πινάκων επιτυχόντων, οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να μην παρατείνει την ισχύ του πίνακα, το κόστος της διοργάνωσης διαγωνισμού και οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να προκηρύξει θέση για την οποία ο ίδιος έκρινε ότι είναι κατάλληλος, μετά την εκπνοή του πίνακα επιτυχόντων.

Σε νέα επιστολή, ο κ. Σ. ζήτησε να ενημερωθεί για τις ενέργειες στις οποίες είχε προβεί ο Διαμεσολαβητής ενόψει του φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας του, διευκολύνοντας έτσι την πρόσληψή του σε εύθετο χρόνο από την Επιτροπή.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Πρώτον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο Διαμεσολαβητής δεν έκρινε δικαιολογημένο να αρχίσει έρευνα για τα νέα θέματα που τέθηκαν στις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος, διότι ευρίσκοντο εκτός των πλαισίων της αρχικής καταγγελίας του. Θα πρέπει επίσης να παρατηρηθεί ότι το θέμα της επίτευξης φιλικού διακανονισμού σε καταγγελία ανακύπτει μόνον όταν ο Διαμεσολαβητής διαπιστώσει κρούσμα κακής διοίκησης.

Στη συνέχεια, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή δεν είχε το δικαίωμα να προσλάβει τον καταγγέλλοντα σε θέση μόνιμου υπαλλήλου, εφόσον η ισχύς του πίνακα επιτυχόντων είχε εκπνεύσει και η συμπερίληψη σε πίνακα επιτυχόντων δεν δίδει στον υποψήφιο το δικαίωμα να προσληφθεί σε κοινοτικό θεσμικό όργανο.

Η καταγγελία του κ. S έθεσε ουσιαστικά το ζήτημα του αν εξετέθη σε παράνομη διάκριση λόγω ιθαγένειας. Η χρησιμοποίηση εξωτερικού και/ή έκτακτου προσωπικού εκ μέρους της Επιτροπής δεν φαίνεται να είναι κρίσιμη για την αξιολόγηση του θέματος. Η εξέταση του θέματος χωρίζεται σε δύο μέρη: πρώτον, διάκριση όσον αφορά θέσεις στις οποίες εφαρμόζεται το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης και, δεύτερον, διάκριση όσον αφορά θέσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο γενικός κανόνας δυνάμει του κανονισμού 626/95 του Συμβουλίου.

Όσον αφορά το πρώτο μέρος, υπενθυμίζεται η διατύπωση του άρθρου 27:

Οι προσλήψεις αποσκοπούν να εξασφαλίσουν στο όργανο τις υπηρεσίες υπαλλήλων του υψηλότερου δυνατού επιπέδου ικανότητας, αποτελεσματικότητας και ακεραιότητας που προσλαμβάνονται επί της ευρύτερης δυνατής γεωγραφικής βάσεως μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών των Κοινοτήτων.

Οι υπάλληλοι επιλέγονται ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας ή φύλου.

Καμία θέση δεν μπορεί να δοθεί σε πολίτες συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Η διάταξη αυτή προσπαθεί να τηρήσει ισορροπία μεταξύ της ανάγκης πρόσληψης ειδικευμένου προσωπικού και της ανάγκης που έχει ένας διεθνής οργανισμός να εξασφαλίσει προσωπικό από τα διάφορα κράτη που τον έχουν ιδρύσει. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια της διάταξης είναι ότι

«..για την πρόσληψη, την προαγωγή και την τοποθέτηση των υπαλλήλων του, κάθε κοινοτικό όργανο οφείλει, αφενός να καθοδηγείται από το συμφέρον της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνει υπόψη την ιθαγένεια, αφετέρου δε να εξασφαλίζει προσλήψεις επί της ευρύτερης δυνατής γεωγραφικής βάσεως μεταξύ των υπηκόων των κρατών μελών των Κοινοτήτων. Το κοινοτικό όργανο συμβιβάζει τις επιταγές αυτές, όπως έκρινε το Δικαστήριο κυρίως με την απόφασή του της 6ης Μαΐου 1969 (υπόθεση 17/68, Reinarz, Συλλογή 1969, 61), όταν, στην περίπτωση που οι τίτλοι των διαφόρων υποψηφίων είναι προδήλως ισότιμοι, προστρέχει στην ιθαγένεια ως κριτήριο προτίμησης προκειμένου να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει τη γεωγραφική ισορροπία μεταξύ του προσωπικού του.»⁽¹⁾

Φαίνεται ότι η Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής που είναι αρμόδια για τις προσλήψεις ουδέποτε έλαβε πρόταση για την πρόσληψη του καταγγέλλοντος και, συνεπώς, ότι καμία πρόταση δεν απορρίφθηκε λόγω της βελγικής εθνικότητάς του. Επίσης, λαμβανομένου υπόψη ότι τέσσερις στους οκτώ Βέλγους που είχαν περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων προσελήφθησαν στην Επιτροπή, φαίνεται δύσκολο να γίνει πιστευτός ο ισχυρισμός ότι απεκλείετο γενικά η πρόσληψη Βέλγων. Έτσι, δεν προέκυψε ότι η Επιτροπή επέβαλε παράνομες διακρίσεις σε βάρος Βέλγων υποψηφίων.

Εντούτοις, είναι αλήθεια ότι οι προφορικές δηλώσεις υπαλλήλων της Επιτροπής στις οποίες αναφέρεται ο κ. S. και τις οποίες δεν αμφισβητεί η Επιτροπή, θα μπορούσαν να δώσουν την εντύπωση ότι οι εν λόγω υπάλληλοι δεν συνειδητοποιούσαν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του άρθρου 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.

¹ Απόφαση της 30ης Ιουνίου 1983 στην υπόθεση 85/82, *Schloh κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 1983, 2105, βλ. παράγραφος 26.

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση πρέπει να συμμορφώνεται, στις συναλλαγές της με πολίτες, με τους κανόνες που τη δεσμεύουν. Εφόσον οι δηλώσεις στις οποίες αναφέρεται ο κ. S. θα μπορούσαν εύκολα να παρανοηθούν και να λάβουν την έννοια ότι οι εν λόγω υπάλληλοι δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, ο Διαμεσολαβητής απηύθυνε κριτική παρατήρηση προς την Επιτροπή ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι, στις συναλλαγές με υποψηφίους, το προσωπικό της τηρεί το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.

Όσον αφορά τις θέσεις που επιφυλάσσονται για πολίτες της Αυστρίας, της Φινλανδίας ή της Σουηδίας, το άρθρο 1 του κανονισμού 626/95 του Συμβουλίου προβλέπει ότι:

«Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999, οι κενές θέσεις είναι δυνατόν να πληρώνονται με το διορισμό υπηκόων της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, κατά παρέκκλιση ... του άρθρου 27 ... του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εντός των ορίων των θέσεων που προβλέπονται για το σκοπό αυτό υπό των αρμοδίων για τον προϋπολογισμό οργάνων.»

Προκύπτει σαφώς ότι ο κανονισμός αυτός τάσσει παρέκκλιση από το γενικό κανόνα του τρίτου εδαφίου του άρθρου 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης. Εφόσον ο κανονισμός δεν αμφισβητείται, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να τον εφαρμόσει. Προκύπτει συνεπώς ότι η Επιτροπή είχε κάθε δικαίωμα να πληρώσει θέσεις αποκλειστικά με πολίτες μιας από τις τρεις χώρες.

Έτσι, όσον αφορά και τα δύο παράπονα του καταγγέλλοντος, προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε παράνομες διακρίσεις. Οι διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν φαίνεται να έχουν κάποια επίπτωση σε αυτό το αποτέλεσμα.

Βάσει των ερευνών του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, κρίθηκε απαραίτητο να γίνει η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει ότι το προσωπικό της, κατά τη συναλλαγή με υποψηφίους, πρέπει να έχει κατά νου τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης.

Δεδομένου ότι αυτή η πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες που έχουν σχέση με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός της υπόθεσης. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Απόφαση επί της καταγγελίας 1087/97/OV κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1997, ο κ. G., διευθυντής μη κυβερνητικού οργανισμού που προσφέρει ιατρική βοήθεια σε σοβαρά τραυματισμένα παιδιά από εμπόλεμες περιοχές και περιοχές κρίσεων κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή την απόρριψη της αίτησής του για χρηματοδότηση από τη ΓΔ VIII (Ανάπτυξη) της Επιτροπής. Στόχος του σχεδίου ήταν η ένταξη άστεγων παιδιών σε επιλεγμένες νέες οικογένειες, δεδομένου ότι τα ορφανοτροφεία δεν μπορούν να τους προσφέρουν την οικογενειακή δομή που είναι απαραίτητη για τη συναισθηματική τους ανάπτυξη. Το σχέδιο είχε εκπονηθεί από την AAD (Angolan Action for Development) που εδρεύει στη Λουάντα και είχε εγκριθεί από το αρμόδιο Υπουργείο της Αγκόλας. Εντούτοις, λόγω της έλλειψης κατάλληλων χρηματοδοτικών πόρων, ο καταγγέλλων υπέβαλε στις 30 Αυγούστου 1996 αίτηση στη

ΓΔ VIII για τη χρηματοδότηση του σχεδίου από το κονδύλιο του προϋπολογισμού Β7–7020 (Πρωώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας στις αναπτυσσόμενες χώρες).

Στις 3 Δεκεμβρίου 1996, ο καταγγέλλων πληροφορήθηκε ότι η αίτησή του είχε απορριφθεί λόγω των περιορισμένων πόρων της γραμμής Β7–7020 του προϋπολογισμού και λόγω του ότι το σχέδιό του δεν πληρούσε ακριβώς τα κριτήριά της. Η ΓΔ VIII ενημέρωσε επίσης τον καταγγέλλοντα ότι αμφέβαλε κατά πόσον οι νέες οικογένειες, οι οποίες αντιμετώπιζαν ήδη τεράστια καθημερινά προβλήματα, θα ήταν ιδανικές εστίες γι' αυτά τα ευάλωτα παιδιά.

Λόγω του ότι έκρινε την απορριπτική απόφαση ασαφή και ανεπαρκώς αιτιολογημένη, ο καταγγέλλων απέστειλε τέσσερις επιστολές στην Επιτροπή μεταξύ Δεκεμβρίου 1996 και Σεπτεμβρίου 1997 ζητώντας περισσότερες εξηγήσεις για την απόρριψη της αίτησής του, ούτως ώστε να τροποποιήσει ενδεχομένως την κεντρική ιδέα του προγράμματος. Δεν έλαβε καμία απάντηση έως το Νοέμβριο 1997, οπότε, μετά από τηλεφωνικό αίτημα εκ μέρους του γραφείου του Διαμεσολαβητή, η Επιτροπή απάντησε στις επιστολές του. Εντούτοις, ο καταγγέλλων δεν ικανοποιήθηκε από την επιχειρηματολογία της απορριπτικής απόφασης, την οποία έκρινε αντιφατική, όχι αντικειμενική και όχι επαρκώς σαφή. Υπέβαλε συνεπώς καταγγελία στο Διαμεσολαβητή, ισχυριζόμενος ότι η Επιτροπή

- (i) δεν του είχε παράσχει επαρκείς αιτιολογίες για την απορριπτική απόφαση και
- (ii) δεν είχε απαντήσει στις επιστολές του επί πολλούς μήνες.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στην Επιτροπή. Όσον αφορά την αιτιολογία της απορριπτικής απόφασης, η Επιτροπή παρατήρησε ότι, δεδομένων των περιορισμένων χρηματοδοτικών πόρων (17 εκατ. ECU για 100 περίπου χώρες), απαιτείται αυστηρή διαδικασία επιλογής και ότι επελέγησαν τα σχέδια που ήταν πιθανόν να έχουν τις μεγαλύτερες επιπτώσεις στην ενίσχυση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι είχε εξετάσει το υπόψη σχέδιο με την ίδια διαδικασία και με τον ίδιο αντικειμενικό τρόπο όπως τα υπόλοιπα. Η Επιτροπή θεωρούσε επίσης ότι οι αιτιολογίες που δόθηκαν για την απορριπτική απόφαση δεν ήταν αντιφατικές, εφόσον ενημέρωσε πρώτα τον καταγγέλλοντα ότι το σχέδιο δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλογής για τη συγκεκριμένη γραμμή του προϋπολογισμού και στη συνέχεια τον ενημέρωσε ότι το βασικό εμπόδιο ήταν ότι μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν μόνον σχέδια που συνέβαλαν στη δημοκρατική ανάπτυξη της χώρας.

Όσον αφορά την παράλειψη απάντησης στις επιστολές του καταγγέλλοντος με τις οποίες ζητούσε εξηγήσεις, η Επιτροπή δήλωσε ο χρόνος εντός του οποίου δόθηκε απάντηση στον καταγγέλλοντα (3 εβδομάδες από την επιστολή της 8ης Απριλίου 1997 και 8 εβδομάδες από την επιστολή της 12ης Νοεμβρίου 1997) ήταν εύλογος λαμβανομένου υπόψη του φόρτου εργασίας και του διαθέσιμου ανθρωπίνου δυναμικού.

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Ο καταγγέλλων παρατήρησε ότι η Επιτροπή αγνόησε το γεγονός ότι το σχέδιο είχε εγκριθεί από την κυβέρνηση της Αγκόλας. Όσον αφορά ειδικότερα την αιτιολογία της απορριπτικής απόφασης, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η Επιτροπή ουδέποτε τον ενημέρωσε για τα ακριβή κριτήρια επιλογής και για τους λόγους για τους οποίους το σχέδιό του δεν πληρούσε τα εν λόγω κριτήρια. Συνεπώς, ο καταγγέλλων ζήτησε από το Διαμεσολαβητή να συνεχίσει την έρευνά του.

Όσον αφορά την παράλειψη απάντησης, ο καταγγέλλων παρατήρησε ότι η απάντηση της Επιτροπής της 8ης Απριλίου 1997 αποτελούσε ουσιαστικά απάντηση στην επιστολή του με ημερομηνία 6 Μαρτίου 1997, η οποία αποτελούσε με τη σειρά της υπενθύμιση της επιστολής της 27ης Δεκεμβρίου 1996. Συνεπώς, η παρατήρηση της Επιτροπής ότι απάντησε εντός 3 εβδομάδων δεν ήταν ορθή.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Μετά προσεκτική εξέταση της γνώμης της Επιτροπής και των παρατηρήσεων του καταγγέλλοντος, κρίθηκε ότι απαιτούνται περαιτέρω έρευνες, ειδικότερα για να καθοριστεί ποιά κριτήρια επιλογής για χρηματοδότηση από το κονδύλιο του προϋπολογισμού B7–7020 δεν πληρούσε ο καταγγέλλων.

Η Επιτροπή παρατήρησε ότι ο καταγγέλλων είχε ενημερωθεί για τα κριτήρια επιλογής (επίδραση στην ενίσχυση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα), εφόσον είχε λάβει τους γενικούς όρους που διέπουν το κονδύλιο του προϋπολογισμού B7–7020 και είχε συμπληρώσει το τυποποιημένο έντυπο που προσαρτάται σε αυτούς.

Η Επιτροπή δήλωσε, εντούτοις, ότι, ενόψει του μεγάλου αριθμού αιτήσεων χρηματοδότησης που λαμβάνει (άνω των 300 ετησίως, εκ των οποίων μόνον το 20% μπορεί να ικανοποιηθεί), είναι δύσκολο να δίδεται λεπτομερής απάντηση για κάθε απόρριψη.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή δήλωσε ότι το σχέδιο είχε βασικά κοινωνικό και ιατρικό προσανατολισμό (ψυχολογική περιθαλψη των παιδιών) και συνεπώς δεν εκαλύπτετο από τις άμεσες προτεραιότητες της γραμμής του προϋπολογισμού. Συνεπώς, η απορριπτική απόφαση βασιζόταν μάλλον στη φύση του σχεδίου.

Ο καταγγέλλων παραδέχθηκε ότι είχε λάβει τους γενικούς όρους που διέπουν το κονδύλιο του προϋπολογισμού. Εντούτοις, παρατήρησε ότι οι όροι αυτοί ήταν πολύ εκτενείς και μπορούσαν να λάβουν διάφορες ερμηνείες. Δήλωσε επίσης ότι δεν του είχε ακόμα αποσταλεί σαφής επιχειρηματολογία σχετικά με τους λόγους για τους οποίους το σχέδιό του δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλογής.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Η εικαζόμενη παράλειψη αιτιολόγησης της απορριπτικής απόφασης

- 1.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 1996 με την οποία η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση χρηματοδότησης του ήταν ασαφής και δεν περιελάμβανε επαρκή αιτιολογία. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι είχε ενημερώσει τον καταγγέλλοντα σχετικά με τα κριτήρια επιλογής και ότι μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν μόνον σχέδια που συνέβαλαν στη δημοκρατική ανάπτυξη της χώρας. Στα συμπληρωματικά της σχόλια, η Επιτροπή δήλωσε ότι, ενόψει του μεγάλου αριθμού αιτήσεων, είναι δύσκολο να δίδει λεπτομερείς εξηγήσεις για κάθε απόρριψη.
- 1.2 Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι λόγοι οι οποίοι υπαγόρευαν στην εκάστοτε αρχή τη λήψη μέτρου πρέπει να ανακοινώνονται κατά σαφή και αναμφισβήτητο τρόπο, ούτως ώστε, αφενός, να συνειδητοποιούν οι ενδιαφερόμενοι τους λόγους για τους οποίους λαμβάνεται το μέτρο και να μπορούν συνεπώς να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους και, αφετέρου, να μπορεί το Δικαστήριο να ασκεί την εποπτική δικαιοδοσία του.⁽¹⁾
- 1.3 Με την επιστολή της από 3 Δεκεμβρίου 1996, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση ως εξής :

1 Υπόθεση T-166/94, *Koyo Seiko κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 1995, II-2129, παράγραφος 103.

« (...) Μετά την εξέταση της προαναφερόμενης πρότασής σας από κοινού με την Αντιπροσωπεία μας στην Αγκόλα και με τη γεωγραφική υπηρεσία που είναι αρμόδια για την Αγκόλα, σας πληροφορώ με λύπη ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να εξετάσει το σχέδιό σας.

Πράγματι, οι περιορισμένοι πόροι της γραμμής B7-7020 του προϋπολογισμού, σε συνάρτηση με τις πολυάριθμες καλυπτόμενες χώρες και τομείς δραστηριότητας επιβάλλουν τη θέση προτεραιοτήτων ούτως ώστε να εξασφαλιστεί γεωγραφική και θεματική ισορροπία στην κατανομή των επιχορηγήσεων. Το σχέδιό σας, παρόλο που εστιάζεται σε εξαιρετικά επίκαιρο και σημαντικό πρόβλημα, δεν πληροί επακριβώς τα κριτήρια της γραμμής B7-2070 του προϋπολογισμού.

Επιπλέον, όσον αφορά το περιεχόμενο του σχεδίου, αμφιβάλλουμε κατά πόσον οι "νέες οικογένειες", οι οποίες αντιμετωπίζουν ήδη τεράστια καθημερινά προβλήματα, μπορούν να προσφέρουν ιδανική εστία σε αυτά τα ευάλωτα παιδιά (...)».

Στην επιστολή της με ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή απάντησε ως εξής:

«(...) Όπως έχω ήδη αναφέρει, σας πληροφορώ με λύπη ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να εξετάσει τη χρηματοδότηση του σχεδίου σας.

Πρώτον, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι ο αριθμός των προτάσεων σχεδίων που λαμβάνουμε είναι τέτοιος, ώστε απαιτείται αυστηρή επιλογή για να εξασφαλίζεται γεωγραφική και θεματική ισορροπία στην κατανομή των περιορισμένων χρηματοδοτικών μας πόρων (17 εκατ. ECU/έτος για 100 περίπου χώρες).

Η πρόταση σχεδίου σας, μαζί με τις υπόλοιπες που λάβαμε, εξετάστηκε από τις γεωγραφικές μας υπηρεσίες στις Βρυξέλλες και στη Λουάνα, στο γενικό πλαίσιο των προτεραιοτήτων που πρέπει να θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό τις παρούσες συνθήκες στην Αγκόλα.

Κατ'εφαρμογή των κριτηρίων της γραμμής του προϋπολογισμού μας, επελέγησαν μόνον τα σχέδια που μπορούσαν να ενισχύσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τη δημοκρατική ανάπτυξη της χώρας (...)».

- 1.4 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε, πρώτον, ότι στις συμπληρωματικές παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων παραδέχθηκε ότι είχε ενημερωθεί για τα κριτήρια επιλογής (σχέδια με τις μεγαλύτερες δυνατές επιπτώσεις στην ενίσχυση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα). Σχετικά, προέκυψε από τις προαναφερόμενες επιστολές ότι η Επιτροπή προέβαλε πράγματι επαρκή αιτιολογία για την απόρριψη της αίτησης του καταγγέλλοντος, εφόσον τον ενημέρωσε ότι το σχέδιό του δεν πληρούσε τα εν λόγω κριτήρια επιλογής και ότι είχαν επιλεγεί μόνον σχέδια που μπορούσαν να προωθήσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τη δημοκρατική ανάπτυξη της χώρας. Δεδομένου ότι το σχέδιο του καταγγέλλοντος αφορούσε κυρίως κοινωνική και ιατρική βοήθεια, η επεξήγηση της Επιτροπής φαίνεται εύλογη.

2 Η εικαζόμενη αδικαιολόγητη καθυστέρηση απάντησης σε επιστολές

- 2.1 Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν απάντησε σε τέσσερις επιστολές με ημερομηνίες 27 Δεκεμβρίου 1996, 6 Μαρτίου, 3 Απριλίου και 3 Σεπτεμβρίου 1997, με τις οποίες ζητούσε περισσότερες εξηγήσεις για την απόρριψη της αίτησής του. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι απάντησε στις εν

λόγω επιστολές αντιστοίχως εντός 3 εβδομάδων (φαξ με ημερομηνία 8 Απριλίου 1997) και 8 εβδομάδων (απάντηση με ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 1997), χρονικό διάστημα το οποίο θεωρεί εύλογο δεδομένου του φόρτου εργασίας και του διαθέσιμου ανθρωπίνου δυναμικού.

- 2.2 Σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, οι επιστολές καταγγελλόντων προς την Επιτροπή πρέπει να απαντώνται εντός ευλόγου χρόνου.
- 2.3 Ο Διαμεσολαβητής σημειώνει ότι το φαξ της ΓΔ VIII με ημερομηνία 8 Απριλίου 1997 αποτελούσε απάντηση στην επιστολή του καταγγέλλοντος με την οποία ζητούσε τα ονόματα των εκπροσώπων της Επιτροπής στην Αγκόλα και δεν παρείχε επιπλέον πληροφορίες όσον αφορά την αιτιολογία της απορριπτικής απόφασης. Η ΓΔ VIII απάντησε στο αίτημα του καταγγέλλοντος για την παροχή επιπλέον πληροφοριών μόλις στις 12 Νοεμβρίου 1997, μετά από τηλεφωνικό αίτημα του γραφείου του Διαμεσολαβητή, δηλαδή μετά από χρόνο που δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογος για την απάντηση επιστολής. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν απάντησε πριν τις 12 Νοεμβρίου 1997 σε επιστολές του καταγγέλλοντος που αρχίζουν από το Δεκέμβριο 1996 αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Διαμεσολαβητή επί της εν λόγω πτυχής της καταγγελίας, φάνηκε απαραίτητο να γίνει η εξής κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τις αρχές της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, οι επιστολές καταγγελλόντων προς την Επιτροπή πρέπει να απαντώνται εντός ευλόγου χρόνου. Συνεπώς, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν απάντησε πριν τις 12 Νοεμβρίου 1997 σε επιστολές του καταγγέλλοντος που αρχίζουν από το Δεκέμβριο 1996 αποτελεί περίπτωση κακής διοίκησης.

Δεδομένου ότι η εν λόγω πτυχή της υπόθεσης αφορούσε συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιδιωχθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής, περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.5.4 Ελεγκτικό Συνέδριο

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΞΟΔΩΝ ΣΕ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση επί της καταγγελίας 928/7.10.96/LL–JP/FIN/PD κατά του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Τον Οκτώβριο 1996, οι κκ. L. και P. υπέβαλαν καταγγελία στο Διαμεσολαβητή επικαλούμενοι άδικη και διακριτική μεταχείριση εις βάρος τους από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο τους προσέφερε εξαιρετικά περιορισμένη κάλυψη των εξόδων ταξιδιού στα οποία θα υποβάλλονταν για τη συμμετοχή σε διαγωνισμό που διοργάνωνε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι καταγγέλλοντες διαβίβασαν αντίγραφο της καταγγελίας τους απευθείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο εν λόγω διαγωνισμός ήταν εσωτερικός και διοργανικός, δηλαδή μπορούσαν να δηλώσουν συμμετοχή υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό που υπηρετούσε σε όλα τα κοινοτικά θεσμικά όργανα. Οι καταγγέλλοντες δήλωσαν συμμετοχή στον εν λόγω

διαγωνισμό. Την εποχή εκείνη, εργάζονταν και οι δύο στην Αντιπροσωπεία της Επιτροπής στη Φινλανδία. Με επιστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου με ημερομηνία 9 Αυγούστου 1996, οι καταγγέλλοντες πληροφορήθηκαν ότι είχαν γίνει δεκτοί στη γραπτή δοκιμασία, η οποία, σύμφωνα με την επιστολή, επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στις 17 Οκτωβρίου 1996 στις Βρυξέλλες. Ζητήθηκε από τους καταγγέλλοντες να παρουσιαστούν στις 8.30 π.μ. Στην επιστολή επεσυνάπτετο φύλλο που καθόριζε τους εφαρμοστέους κανόνες για την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού. Σύμφωνα με το άρθρο 2 των εν λόγω κανόνων, δεν προβλεπόταν επιστροφή αν η απόσταση μεταξύ της κατοικίας του υποψηφίου και του τόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού ήταν μικρότερη ή ίση με 300 χλμ. Το άρθρο 3 προέβλεπε ότι αν η απόσταση ήταν μεγαλύτερη των 300 χλμ, οι υποψήφιοι θα εδικαιούντο ποσό υπολογιζόμενο βάσει της χιλιομετρικής απόστασης ως εξής:

- «Ανώτατο ποσό 60 ECU αν η απόσταση είναι μεγαλύτερη των 300 χλμ και μικρότερη των 800 χλμ,
- Ανώτατο ποσό 120 ECU αν η απόσταση είναι μεγαλύτερη ή ίση με 800 χλμ και μικρότερη των 1500 χλμ,
- Ανώτατο ποσό 180 ECU αν η απόσταση είναι μεγαλύτερη ή ίση με 1500 χλμ.»

Οι καταγγέλλοντες έκριναν ότι το ποσό επιστροφής που όριζαν γι' αυτούς οι εν λόγω κανόνες ήταν ανεπαρκές. Για να συμμετάσχουν στις δοκιμασίες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν Πέμπτη, θα έπρεπε να αγοράσουν κανονικό εισιτήριο Ελσίνκι Βρυξέλλες με επιστροφή, το οποίο θα κόστιζε περίπου 1.212 ECU. Μαζί με τα έξοδα για μια διανυκτέρευση στις Βρυξέλλες που θα ανήρχοντο περίπου σε 63 ECU, το κόστος συμμετοχής των καταγγελλόντων στη γραπτή δοκιμασία θα έφθανε τα 1.275 ECU, ενώ θα δικαιούνταν επιστροφής μόνον 180 ECU. Δεδομένου ότι το ποσό εξόδων που θα επεβάρυνε τους ίδιους υπερέβαινε τον καθαρό μισθό ενός μηνός, οι καταγγέλλοντες δεν έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό.

Στην καταγγελία τους προς το Διαμεσολαβητή, οι καταγγέλλοντες ισχυρίστηκαν ότι οι κανόνες σχετικά με την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού ευνοούσαν στην προκειμένη περίπτωση τα μέλη του προσωπικού που εργάζοντο στο Λουξεμβούργο και στις Βρυξέλλες, αντίθετα προς την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Οι καταγγέλλοντες έκριναν επίσης ότι οι επιπτώσεις των κανόνων ήσαν αντίθετες προς την αρχή που τάσσει το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, σύμφωνα με την οποία

«Στόχος των προσλήψεων θα είναι να εξασφαλίζουν στο όργανο τις υπηρεσίες υπαλλήλων του υψηλότερου δυνατού επιπέδου ικανοτήτων, αποτελεσματικότητας και ακεραιότητας, οι οποίοι θα προσλαμβάνονται στην ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών των Κοινοτήτων.»

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Στη γνώμη του, το Ελεγκτικό Συνέδριο δήλωσε ότι είχε απλά εφαρμόσει τους κανόνες που τάσσουν τα συμπεράσματα 211/95, που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο των Προϊσταμένων Διοίκησης, τα οποία, σύμφωνα με τη διατύπωσή τους, είναι εφαρμοστέα μόνον στους γενικούς διαγωνισμούς που οργανώνουν τα θεσμικά όργανα, αλλά με εσωτερική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχουν καταστεί εφαρμοστέα σε διαγωνισμούς όπως ο προκειμένος.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΕΣ

Ο Διαμεσολαβητής ζήτησε από το Ελεγκτικό Συνέδριο να υποβάλει τα έγγραφα που αναφέρονται στην έγκριση των συμπερασμάτων αριθ. 211/95. Από τα ληφθέντα έγγραφα προέκυψε ότι στόχος των συμπερασμάτων ήταν η μείωση του κόστους που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα η κάλυψη των εξόδων ταξιδιού και η απλούστευση του συστήματος επιστροφής εξόδων. Εντούτοις, προέκυψε επίσης ότι είχε εκφραστεί ο φόβος μήπως τα συμπεράσματα δεν ελάμβαναν υπόψη το μεγάλο οικονομικό βάρος που θα έφεραν υποψήφιοι οι οποίοι έρχονται από μακριά και συνεπώς ότι είναι αμφίβολο αν είναι συμβατά προς την αρχή της ισότητας ευκαιριών μεταξύ υποψηφίων για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Οι φόβοι αυτοί αντιμετωπίστηκαν με δηλώσεις ότι θα αυξηθούν και θα αποκεντρωθούν οι τοποθεσίες διεξαγωγής διαγωνισμών.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Διαμεσολαβητής απηύθυνε επιστολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην οποία επεσήμανε ότι οι εν λόγω δοκιμασίες δεν διοργανώθηκαν άλλη ημέρα της εβδομάδας, π.χ. Σάββατο, πράγμα που θα επέτρεπε στους υποψηφίους να επωφεληθούν από φθηνότερα αεροπορικά εισιτήρια. Ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε επίσης ότι στην περίπτωση που ο διαγωνισμός διεξάγεται σε ένα μόνον τόπο, π.χ. στις Βρυξέλλες, η μέση δαπάνη στην οποία υποβάλλεται υποψήφιος (μετά την αφαίρεση των επιστρεφόμενων εξόδων ταξιδιού) που ταξιδεύει με τρένο, 2η θέση και έρχεται

- από το Λουξεμβούργο, ανέρχεται σε 43 ECU,
- από το Στρασβούργο, ανέρχεται σε 29 ECU και
- από την Αθήνα, ανέρχεται σε 330 ECU.

Ο Διαμεσολαβητής επεσήμανε ότι, όπως φαίνεται, οι υποψήφιοι από απομακρυσμένες περιοχές επιβαρύνονται με δυσανάλογο κόστος και ερώτησε το Ελεγκτικό Συνέδριο αν εξετάζει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων ούτως ώστε να μην ανακύψει και πάλι ανάλογη κατάσταση.

Αφού υπέβαλε το ερώτημα στην επιτροπή για την προετοιμασία του νομοθετικού έργου, σώμα το οποίο εξαρτάται από το Συμβούλιο των Προϊσταμένων Διοικήσεως, το Ελεγκτικό Συνέδριο ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι τα θεσμικά όργανα που συμμετέχουν στην επιτροπή επεσήμαναν ότι η επιστροφή των εξόδων ταξιδιού αποτελεί οικονομική βοήθεια για τον υποψήφιο η οποία δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης και ότι τα θεσμικά όργανα συμφώνησαν, κατά την έγκριση των συμπερασμάτων, να πολλαπλασιάσουν τους τόπους διεξαγωγής διαγωνισμών για να συντηθούν οι αποστάσεις που διανύουν οι υποψήφιοι. Όσον αφορά την τελευταία αυτή πτυχή, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρόσθεσε ότι η απόφασή του να διοργανώσει γραπτή δοκιμασία στο Λουξεμβούργο και στις Βρυξέλλες ήταν εύλογη υπό τις δεδομένες συνθήκες και προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο, η διοργάνωση γραπτών δοκιμασιών σε άλλους τόπους, όπως σε έδρες κοινοτικών αντιπροσωπειών, θα απαιτούσε δυσανάλογη δαπάνη.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

- 1 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι τα θεσμικά όργανα που συνέρχονται στο πλαίσιο της επιτροπής για την προετοιμασία του νομοθετικού έργου δήλωσαν ότι η επιστροφή των εξόδων ταξιδιού αποτελεί οικονομική συνδρομή που δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης. Ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι ακόμα και σε περίπτωση που η διοίκηση προβαίνει σε ενέργειες μη προβλεπόμενες από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης, είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις αρχές που τη δεσμεύουν.
- 2 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε επίσης ότι η επιτροπή δήλωσε πως, κατά την έγκριση των κανόνων, τα θεσμικά όργανα είχαν συμφωνήσει να

πολλαπλασιάσουν τους τόπους διεξαγωγής διαγωνισμών για να συντηθούν οι αποστάσεις που θα πρέπει να διανύουν οι υποψήφιοι. Ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν είχε συμμορφωθεί με αυτή τη συμφωνία.

- 3 Το Ελεγκτικό Συνέδριο προσπάθησε να δικαιολογήσει τη μη τήρηση αυτής της συμφωνίας αναφερόμενο στο δυσανάλογο κόστος της διεξαγωγής της δοκιμασίας και στη Φινλανδία. Ο Διαμεσολαβητής παρατήρησε ότι η διοργάνωση του διαγωνισμού εναπόκειται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο θα μπορούσε να ασκήσει τις εξουσίες του κατά τρόπο που να μειώσει το κόστος τόσο για το ίδιο, όσο και για τους υποψηφίους. Από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο διαγωνισμός δεν μπορούσε να διοργανωθεί άλλη ημέρα της εβδομάδας, ούτε ότι η πρόβλεψη άλλου τόπου διεξαγωγής, ζητώντας, για παράδειγμα, τη συνδρομή των Αντιπροσωπειών της Επιτροπής ή του Κοινοβουλίου, θα συνεπαγόταν δυσανάλογο κόστος.
- 4 Αναμφιβόλως, η εφαρμογή των κανόνων στην προκειμένη περίπτωση είχε ως αποτέλεσμα τη διόγκωση του κόστους για περιορισμένο αριθμό πιθανών συμμετεχόντων στη γραπτή δοκιμασία του εν λόγω διαγωνισμού. Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση υποχρεούται να αντιμετωπίζει με δίκαιο και επιεική τρόπο όλους τους υποψηφίους σε διαγωνισμό. Η διοργάνωση διαγωνισμού κατά τρόπο που να συνεπάγεται υπερβολικό κόστος για περιορισμένο αριθμό υποψηφίων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί την εν λόγω απαίτηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ερευνών του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή επί της καταγγελίας, φαίνεται απαραίτητο να γίνει η ακόλουθη κριτική παρατήρηση:

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, η διοίκηση υποχρεούται να αντιμετωπίζει με δίκαιο και επιεική τρόπο όλους τους υποψηφίους σε διαγωνισμούς. Εν προκειμένω, φαίνεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο διοργάνωσε διαγωνισμό κατά τρόπο που διόγκωσε το κόστος για δύο υποψηφίους από ένα κράτος μέλος (τιμή αεροπορικού εισιτηρίου με επιστροφή περίπου 1.212 ECU). Συνεπώς, η διοργάνωση του διαγωνισμού κατ' αυτόν τον τρόπο, αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διοργανώνει διαγωνισμούς κατά τρόπο που να πληροί την εν λόγω απαίτηση, για παράδειγμα με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού σε περισσότερους τόπους, ούτως ώστε να συντέμνονται οι αποστάσεις ταξιδιού.

Λόγω του ότι η συγκεκριμένη πτυχή της υπόθεσης αφορούσε διαδικασίες συνδεόμενες με συγκεκριμένα γεγονότα του παρελθόντος, δεν ήταν ορθό να επιζητηθεί φιλικός διακανονισμός του θέματος. Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

3.6 ΣΧΕΔΙΑ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

3.6.1 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Σχέδιο σύστασης επί της καταγγελίας 1055/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH κατά του Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1996, ο κ. Β. κατήγγειλε στο Διαμεσολαβητή ότι το Συμβούλιο δεν τηρεί και δεν διαθέτει στο κοινό ενημερωμένο κατάλογο των μέτρων που υιοθετεί στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων.⁽¹⁾ Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο πρέπει να τηρεί τέτοιο κατάλογο και να τον διαθέτει κατόπιν αιτήσεως για την ενημέρωση των πολιτών και τη συμμόρφωση προς τα δημοκρατικά πρότυπα.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η καταγγελία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο. Στη γνώμη του, το Συμβούλιο αναφέρθηκε στις σημαντικές προσπάθειες που έχει καταβάλει για τη βελτίωση της διαφάνειας των εργασιών του στο εν λόγω πλαίσιο. Συγκεκριμένα:

Μια φορά το χρόνο, συντάσσεται σύνοψη των αποφάσεων του Συμβουλίου που λαμβάνονται δυνάμει του Τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία δημοσιεύεται ως Παράρτημα της ετήσιας Έκθεσης του Έργου του Συμβουλίου από το 1995 και εξής.

Οι αποφάσεις που λαμβάνει το Συμβούλιο τόσο στο πλαίσιο του Τίτλου VI, όσο και σε άλλους τομείς, συμπεριλαμβανομένων, κατ' αρχήν, πράξεων που εγκρίνονται με την έγγραφη διαδικασία, αναγγέλλονται με ανακοινώσεις προς τον τύπο που εκδίδει η Γενική Γραμματεία. Οι αποφάσεις που εγκρίνονται τυπικά από Συμβούλια με σύνθεση η οποία δεν ανταποκρίνεται στο θέμα τους δημοσιεύονται σε ξεχωριστό κεφάλαιο που μπορεί να επισημανθεί ευχερώς στις ανακοινώσεις προς τον τύπο.

Το περιεχόμενο των ανακοινώσεων του Συμβουλίου προς τον τύπο μπορεί να αναζητηθεί μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή χρησιμοποιώντας τη βάση δεδομένων "Rapid", η οποία είναι προσβάσιμη μέσω του Internet χρησιμοποιώντας τον κόμβο "Europa".

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου έχει αναλάβει τη δημιουργία δικής της βάσης δεδομένων, η οποία θα είναι επίσης προσβάσιμη μέσω του Internet και θα περιέχει, μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις του Συμβουλίου στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, αλλά και της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας⁽²⁾

1 δηλ. του Τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, του "τρίτου πυλώνα".

2 δηλ. του Τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, του "δεύτερου πυλώνα".

Οι παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος

Στις παρατηρήσεις του, ο καταγγέλλων αναγνώρισε τις προσπάθειες του Συμβουλίου να παράσχει περισσότερες πληροφορίες. Εντούτοις, χαρακτήρισε σημάδι αναποτελεσματικότητας το γεγονός ότι το ίδιο το Συμβούλιο δεν διαθέτει ενημερωμένο κατάλογο των μέτρων που εγκρίνονται σε κάθε τομέα. Επανάλαβε επίσης τον ισχυρισμό του ότι είναι απαραίδεκτο να μην μπορούν οι πολίτες να ζητούν και να λαμβάνουν ενημερωμένο κατάλογο των εγκεκριμένων μέτρων.

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΓΙΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Αφού εξέτασε προσεκτικά την καταγγελία, τη γνώμη και τις παρατηρήσεις, ο Διαμεσολαβητής απέστειλε επιστολή στο Συμβούλιο στις 15 Δεκεμβρίου 1997 σε μια προσπάθεια αναζήτησης φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 (5) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή.

Ενημέρωσε το Συμβούλιο ότι, κατά τη γνώμη του, η παράλειψη τήρησης ενημερωμένου καταλόγου των μέτρων που υιοθετεί το Συμβούλιο ενδέχεται να αποτελεί κρούσμα κακής διοίκησης, διότι:

- (i) Σύμφωνα με βασική αρχή της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, η δημόσια αρχή πρέπει να τηρεί κατάλληλα αρχεία, τα οποία βοηθούν να εξασφαλιστεί η συνέπεια και η συνέχεια των δραστηριοτήτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο Γ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ελλιπή αρχεία ενδέχεται να δυσχεράνουν την ακριβή και ταχεία επισήμανση σχετικών εγγράφων.
- (ii) Το Συμβούλιο δημοσιεύει σύνοψη των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του Τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση μια φορά το χρόνο. Το να δημοσιεύει η γραμματεία του Συμβουλίου αυτόν τον κατάλογο μόνον στα τέλη κάθε έτους μπορεί να οδηγήσει σε σφάλματα και παραλείψεις. Μια αποτελεσματικότερη διοικητική τεχνική θα ήταν να τηρεί η γραμματεία ενημερωμένο κατάλογο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
- (iii) Δεν φαίνεται να υπάρχει νομική αιτιολογία για την υφισταμένη κατάσταση. Το Συμβούλιο μπορεί να τηρεί κατάλογο δυνάμει της εξουσίας εσωτερικής οργάνωσής του, η οποία του επιτρέπει να λαμβάνει πρόσφορα μέτρα για να εξασφαλίζει την εσωτερική λειτουργία του σύμφωνα με τις ανάγκες της χρηστής διοίκησης.⁽¹⁾

Ο Διαμεσολαβητής εισηγήθηκε να ανταποκριθεί το Συμβούλιο συμφωνώντας να τηρεί ενημερωμένο κατάλογο των μέτρων που εγκρίνει στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων. Ο Διαμεσολαβητής δήλωσε επίσης ότι η διάθεση ενός τέτοιου καταλόγου στο κοινό θα τονώσει τη διαφάνεια και θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη του κοινού στη διοίκησή του, όπως προβλέπει η Δήλωση αριθ. 17 που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η απάντηση του Συμβουλίου

Με επιστολή του με ημερομηνία 26 Φεβρουαρίου 1998, το Συμβούλιο απάντησε στο Διαμεσολαβητή ως εξής:

«Ευχαριστούμε για την επιστολή σας της 15ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με την καταγγελία του κ. Β. και την επιθυμία του να τηρεί το Συμβούλιο ενημερωμένο κατάλογο των μέτρων που συμφωνούνται στον τομέα της

1 Βλ. π.χ. Υπόθεση C-58/94, *Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 1996, I 216

Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, τον οποίο να διαθέτει στο κοινό.

Βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να επιβεβαιώσουμε ότι η Γενική Γραμματεία τηρεί πράγματι κατάλογο όλων αυτών των μέτρων. Αυτή τη στιγμή εξετάζεται ο τρόπος και η μορφή με την οποία οι πληροφορίες αυτές μπορούν να διατίθενται στο κοινό.

Επίσης, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 19ης Μαρτίου 1998 θα εξετάσει το γενικότερο θέμα της διαφάνειας στον τρίτο πυλώνα.»

Με επιστολή του με ημερομηνία 13 Ιουλίου 1998, το Συμβούλιο παρείχε επιπλέον πληροφορίες, οι οποίες περιελάμβαναν τα εξής σημεία:

- (i) Η Γενική Γραμματεία πρόκειται να δημιουργήσει βάση δεδομένων για τις δραστηριότητες του Συμβουλίου στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, η οποία θα είναι προσπελάσιμη μέσω του Internet και θα παρέχει, μεταξύ άλλων, χρονολογικούς και θεματικούς καταλόγους των υιοθετούμενων μέσων, καθώς και δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο στις επίσημες γλώσσες.
- (ii) Όσον αφορά τη δημοσίευση του καταλόγου μέτρων που λαμβάνει το Συμβούλιο στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, οι πληροφορίες αυτές, εκτός από τις δυνατότητες που προσφέρει η βάση δεδομένων, περιέχονται στην ετήσια έκθεση του έργου του Συμβουλίου.

Η επιστολή του Συμβουλίου περιελάμβανε και τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαρτίου 1998 σχετικά με τη διαφάνεια στο συγκεκριμένο τομέα και πληροφορίες για τη συνέχεια που δόθηκε στα συμπεράσματα.

Η απάντηση του καταγγέλλοντος

Οι επιστολές του Συμβουλίου με ημερομηνίες 26 Φεβρουαρίου 1998 και 3 Ιουλίου 1998 διαβιβάστηκαν στον καταγγέλλοντα, ο οποίος απάντησε με επιστολές από 9 Μαρτίου 1998 και 18 Σεπτεμβρίου 1998. Ο καταγγέλλων χαιρέτισε τις νέες πρωτοβουλίες σχετικά με τη διαφάνεια στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, τις οποίες ανέφερε το Συμβούλιο στην επιστολή του της 13ης Ιουλίου 1998. Εντούτοις, επέμεινε στην καταγγελία του επισημαίνοντας ιδίως ότι ο κατάλογος των μέσων που αναφέρει το Συμβούλιο δεν ταυτίζεται με κατάλογο μέτρων και ότι η καταγγελία του αφορούσε το δεύτερο. Επίσης, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι η δημοσίευση καταλόγου μέτρων στην ετήσια έκθεση του Συμβουλίου δεν αρκεί για την πλήρωση των δημοκρατικών προτύπων, σύμφωνα με τα οποία οι πολίτες πρέπει να μπορούν να ζητούν και να λαμβάνουν ενημερωμένο κατάλογο των μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ενόψει των ανωτέρω, κρίθηκε ότι η αναζήτηση φιλικού διακανονισμού της καταγγελίας εκ μέρους του Διαμεσολαβητή υπήρξε ανεπιτυχής.

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

Αφού εξέτασε την απάντηση του Συμβουλίου στα σημεία που έθιξε με την επιστολή του της 15ης Δεκεμβρίου 1997, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

- (i) Το Συμβούλιο δήλωσε ότι η Γενική Γραμματεία του τηρεί κατάλογο όλων των μέτρων που εγκρίνονται στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων.
- (ii) Σύμφωνα με το άρθρο 1 (2) της απόφασης του Συμβουλίου 93/731 για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα του Συμβουλίου⁽¹⁾ ως «έγγραφο του Συμβουλίου» ορίζεται «κάθε γραπτό κείμενο με στοιχεία που έχει στην κατοχή του το Συμβούλιο, ανεξάρτητα από τον χρησιμοποιούμενο υλικό φορέα στον οποίον έχει καταχωρηθεί».
- (iii) Ο κατάλογος όλων των μέτρων που εγκρίνονται στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, τον οποίο, όπως δήλωσε το Συμβούλιο, τηρεί η Γενική Γραμματεία του, φαίνεται να είναι «έγγραφο του Συμβουλίου» κατά την έννοια του άρθρου 1 (2) της απόφασης του Συμβουλίου 93/731.

Συνεπώς, ο Διαμεσολαβητής, σύμφωνα με το άρθρο 3 (6) του Καταστατικού του, απευθύνει το ακόλουθο σχέδιο σύστασης προς το Συμβούλιο:

Το Συμβούλιο πρέπει να διαθέτει στο κοινό, όταν του ζητείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ, τον κατάλογο όλων των μέτρων που εγκρίνονται στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, τον οποίο τηρεί η Γενική Γραμματεία του.

Το Συμβούλιο και ο καταγγέλλων θα πληροφορηθούν το εν λόγω σχέδιο σύστασης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 (6) του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, το Συμβούλιο θα πρέπει να αποστείλει λεπτομερή γνώμη πριν την 31η Ιανουαρίου 1999, η οποία μπορεί να συνίσταται σε αποδοχή του σχεδίου σύστασης του Διαμεσολαβητή και περιγραφή του τρόπου με τον οποίον υλοποιήθηκε.

1 Απόφαση του Συμβουλίου 93/731/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1993 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Συμβουλίου ΕΕ 1993, L 340/43.

3.7 ΕΡΕΥΝΕΣ ΙΔΙΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

3.7.1 Επιτροπή

ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ

Απόφαση επί της έρευνας ιδίας πρωτοβουλίας 626/97/BB

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Τον Ιούλιο 1997, ο Διαμεσολαβητής ανέλαβε έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας σχετικά με τη χρήση ορίων ηλικίας για την πρόσληψη στα κοινοτικά θεσμικά όργανα, μετά από σημαντικό αριθμό καταγγελιών που αφορούσαν ιδίως τον αποκλεισμό υποψηφίων από συγκεκριμένους διαγωνισμούς που οργάνωσαν διάφορα κοινοτικά θεσμικά όργανα.

Σε γενικές γραμμές, οι ισχυρισμοί που προέβαλαν οι καταγγέλλοντες περιελάμβαναν τα εξής: Τα όρια ηλικίας είναι αντίθετα προς τα θεμελιώδη δικαιώματα του πολίτη και εισάγουν διακρίσεις (1042/25.11.96/SKTOL/FIN/BB, 479/11.3.96/MCHP/ES/KT, 850/3.9.96/JIA/FR/KT, 851/3.9.96/ALC/ES/PD, 300/97/BB, 725/97/BB, 277/98/IP). Παραβιάζουν την αρχή της ισότητας μεταξύ υποψηφίων (529/98/XD). Δεν ισχύουν για όσους απασχολούνται ήδη στα θεσμικά όργανα επί ένα έτος (325/8.1.96/ML/L/PD, 529/98/XD). Τα όρια ηλικίας δεν ισχύουν για υποψηφίους σε πολιτικές θέσεις (479/11.3.96/MCHP/ES/KT). Η νομική βάση της θέσπισης των ισχυόντων ορίων ηλικίας για υποψηφίους δεν είναι σαφής (695/5.7.96/RW/UK/KT). Η ημερομηνία γέννησης είναι ένα μη αντικειμενικό κριτήριο που θέτουν οι προκηρύξεις διαγωνισμών και βρίσκεται σε αντίφαση προς τα αντικειμενικά κριτήρια, όπως η επαγγελματική εμπειρία και η ιατρική εξέταση (529/98/XD). Ορισμένοι καταγγέλλοντες αναφέρθηκαν στο γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη, τα όρια ηλικίας απαγορεύονται από συνταγματικές ή νομοθετικές διατάξεις.

Το ερευνητικό σημείωμα για την εφαρμογή ορίων ηλικίας στα κράτη μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι έπρεπε να αναληφθεί έρευνα για να μπορέσει να αξιολογηθεί πλήρως η υπάρχουσα κατάσταση στα διάφορα κράτη μέλη. Προς το σκοπό αυτό, ο Διαμεσολαβητής επικοινωνήσε με το Δικαστήριο, το οποίο συμφώνησε, ως δείγμα συνεργασίας, να επιτρέψει στη Διεύθυνση Μελετών και Τεκμηρίωσης να συντάξει ερευνητικό σημείωμα για το Διαμεσολαβητή.

Το εν λόγω ερευνητικό σημείωμα ανέφερε ότι δεν υφίσταται κοινή συνταγματική ή νομική αρχή στα κράτη μέλη που είτε να επιτρέπει, είτε να απαγορεύει τα όρια ηλικίας. Σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη επιβάλλεται όριο ηλικίας στο δημόσιο τομέα. Εντούτοις, αυτό το όριο ηλικίας είναι γενικά μεγαλύτερο από το 35ο έτος ηλικίας και οι λόγοι χρησιμοποίησής του διαφέρουν στα διάφορα κράτη μέλη. Επίσης, υπογραμμίστηκε ότι σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχει η τάση να θεωρούνται τα όρια ηλικίας ως αδικαιολόγητη διάκριση και συνεπώς να εγκαταλείπεται η χρήση τους.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Η γνώμη της Επιτροπής μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

Η Επιτροπή αποφάσισε να ακολουθήσει την πολιτική της εξάλειψης των ορίων ηλικίας από τις προκηρύξεις διαγωνισμών.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη υλοποίησης της εν λόγω αρχής με κοινή συμφωνία των θεσμικών οργάνων. Για το λόγο αυτό αποφάσισε, ως προσωρινό μέτρο, να αυξήσει στους επόμενους διαγωνισμούς το όριο ηλικίας στο 45ο έτος για τους εισαγωγικούς βαθμούς, σύμφωνα και με την απόφαση που έλαβε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 20 Οκτωβρίου 1997.

Η Επιτροπή ανέφερε ότι το απαραίτητο χρονικό διάστημα για την επίτευξη κοινής συμφωνίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων θα επιτρέψει την αξιολόγηση μέτρων που θα πρέπει ενδεχομένως να ληφθούν υπόψη για τη διαχείριση των σταδιοδρομιών.

Η γνώμη του Συμβουλίου

Η γνώμη του Συμβουλίου μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

Τα θεσμικά όργανα διαθέτουν διακριτική ευχέρεια στην επιλογή των πλέον ενδεδειγμένων μέτρων για την κάλυψη των αναγκών τους σε προσωπικό, αλλά και ευρεία διακριτική ευχέρεια στη σύνταξη των απαιτήσεων διαγωνισμού.

Η ηλικία δεν περιλαμβάνεται στα κριτήρια τα οποία απαγορεύει ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης να χρησιμοποιηθούν κατά την πρόσληψη ως βάση διακρίσεων.

Δυνάμει του άρθρου 1 (ζ) του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, μια από τις προϋποθέσεις που μπορεί νομίμως να τεθεί, εφόσον απαιτείται, από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, είναι το όριο ηλικίας.

Μένει να διευκρινιστεί κατά πόσον ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης συμμορφώνεται από την άποψη αυτή προς τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, ιδίως σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα που εγγυάται η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 όπως προκύπτουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.

Το Συμβούλιο επεσήμανε ότι η Συνθήκη του Άμστερνταμ δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ανέκυψε το ζήτημα αν η ηλικία πρέπει να περιλαμβάνεται στα κριτήρια επιλογής. Αφού σημειώθηκαν οι ανεπιθύμητες συνέπειες της κατάργησης κάθε ορίου ηλικίας για τα θεσμικά όργανα, όπως το να πλησιάζουν οι επιτυχόντες υποψήφιοι την ηλικία συνταξιοδότησης, το όριο ηλικίας ορίστηκε στο 50ο έτος για μια ολόκληρη σειρά διαγωνισμών.

Μετά το 1995, έγιναν ρυθμίσεις για την κοινή διοργάνωση διαγωνισμών και την εναρμόνιση των προϋποθέσεων πρόσβασης σε αυτούς, οι οποίες περιελάμβαναν τη θέσπιση ορίου ηλικίας 35 ετών για τους υποψηφίους για θέσεις εισαγωγικών βαθμών, λαμβανομένων υπόψη των προβλημάτων ανεργίας των νέων που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά τους πλέον πρόσφατους διαγωνισμούς για τα νέα κράτη μέλη, τα όρια ηλικίας καθορίστηκαν στο 55ο και στο 45ο έτος, ούτως ώστε να ληφθεί υπόψη η εμπειρία που απαιτείται για τέτοιες θέσεις.

Πρόσφατα δημοσιευθείσες προκηρύξεις διαγωνισμών προβλέπουν τη δυνατότητα παράτασης του ορίου ηλικίας μέχρι έξι έτη κατ' ανώτατο όριο σε ορισμένες περιπτώσεις.

Οι κανόνες που διέπουν τα όρια ηλικίας δεν τίθενται μηχανικά, αλλά διαφέρουν ανάλογα με τη φύση των αναγκών της υπηρεσίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης και επιτρέπουν τη διαφοροποίηση μεταξύ υποψηφίων, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές τους συνθήκες.

Η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου θεωρεί ότι η εφαρμογή ορίων ηλικίας βάσει των θέσεων που πρόκειται να πληρώσουν οι επιτυχόντες υποψήφιοι διαγωνισμού – όπως προβλέπει ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης, και ιδίως το άρθρο 1 (ζ) του Παραρτήματος ΙΙΙ – μαζί με τη δυνατότητα αύξησής τους ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη ειδικές περιπτώσεις, δεν είναι μέτρο που εισάγει διακρίσεις κατά την έννοια που δίδει στη λέξη το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Δικαστήριο.

Ενημερωτικά, η Γενική Γραμματεία προσέθεσε ότι συζητά αυτή τη στιγμή πρόταση τροποποίησης του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης όσον αφορά την ίση μεταχείριση.⁽¹⁾

Οι παρατηρήσεις των καταγγελλόντων

Ο Διαμεσολαβητής απέστειλε τη γνώμη της Επιτροπής σε επτά καταγγέλλοντες και τη γνώμη του Συμβουλίου σε έναν καταγγέλλοντα για τη διατύπωση παρατηρήσεων. Έλαβε παρατηρήσεις από τρεις καταγγέλλοντες, δύο εκ των οποίων ισχυρίστηκαν ότι εφόσον η Επιτροπή αναγνωρίζει πλέον ότι δεν είναι ορθό να χρησιμοποιούνται όρια ηλικίας και έχει λάβει απόφαση να ακολουθήσει πολιτική κατ' αρχήν κατάργησής τους, η ενδιάμεση λύση της αύξησης των ορίων ηλικίας στο 45ο έτος αντιφάσκει προς την εν λόγω αρχή και συνεπώς είναι απαράδεκτη.

Ένας καταγγέλλων δήλωσε ότι δεν είναι ικανοποιημένος με τη θέση του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, το άρθρο 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης προβλέπει στην πραγματικότητα εύλογη βάση για τις διακρίσεις λόγω ηλικίας. Ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο επιβάλλει όρια ηλικίας αυθαίρετως, πράγμα που πρέπει να σταματήσει. Εξέφρασε την ελπίδα ότι ο Διαμεσολαβητής δεν θα σταματήσει τις έρευνες μέχρις ότου τα θεσμικά όργανα αλλάξουν πολιτική για το θέμα και μέχρι την κατάργηση όλων των ορίων ηλικίας.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

1 Όρια ηλικίας και ανθρώπινα δικαιώματα

- 1.1 Το άρθρο ΣΤ παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει ότι:

«Η Ένωση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και όπως προκύπτουν από τις κοινές συνταγματικές παράδοσεις των κρατών μελών, ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.»

- 1.2 Όσον αφορά τις διατάξεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την απαγόρευση των διακρίσεων, το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα προβλέπει τα εξής:

«Η χρήση των αναγνωριζομένων εν τη παρούση συμβάσει δικαιωμάτων και ελευθεριών δέον να εξασφαλισθή ασχέτως διακρίσεως φύλου,

¹ Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚΑΕ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) για τροποποίηση του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των Υπαλλήλων και Λοιπού Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά την ίση μεταχείριση, COM(96) 77 τελικό, 4.3.1996.

φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής εις εθνικήν μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως.»

Το άρθρο 14 συμπληρώνει τις λοιπές ουσιαστικού δικαίου διατάξεις της Συμβάσεως και των Πρωτοκόλλων. Δεν διαθέτει αυτοτέλεια, εφόσον παράγει αποτελέσματα μόνον σε σχέση με τη «απόλυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών» που διασφαλίζουν οι εν λόγω διατάξεις.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με το άρθρο 14 της Συμβάσεως, διαφορετική μεταχείριση μπορεί να θεωρηθεί διάκριση εφόσον «στερείται αντικειμενικής και εύλογης αιτιολογίας», ή αν δεν υπάρχει «εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του σκοπού που επιδιώκεται να επιτευχθεί».⁽¹⁾

Η απαγόρευση διακρίσεων τάσσεται στο άρθρο 2 του Διεθνούς Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών για τα Αστικά και τα Πολιτικά Δικαιώματα ⁽²⁾

«Τα Συμβαλλόμενα κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται και να εγγυώνται σε όλα τα άτομα που βρίσκονται στην επικράτειά τους και υπάγονται στη δικαιοδοσία τους τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο παρόν Σύμφωνο, χωρίς καμμία διάκριση, ιδίως φυλής, χρώματος, γένους, γλώσσας, θρησκευμάτων, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, γέννησης ή κάθε άλλης κατάστασης.»

- 1.3 Παρόλο που τόσο το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όσο και το άρθρο 2 του Συμφώνου για τα Αστικά και τα Πολιτικά Δικαιώματα δεν απαγορεύουν ρητώς τις διακρίσεις λόγω ηλικίας, το πεδίο εφαρμογής και των προαναφερθεισών ρητρών που απαγορεύουν τις διακρίσεις είναι εξαιρετικά ευρύ. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να καλύπτει και τις διακρίσεις λόγω ηλικίας σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει αντικειμενική και εύλογη αιτιολογία αυτών των διακρίσεων.
- 1.4 Τον Ιούλιο 1997, η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ηλικίας. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ περιέλαβε ένα νέο άρθρο 13 στη Συνθήκη ΕΚ, στο οποίο η ηλικία αναφέρεται ως μια μορφή διάκρισης. Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας Συνθήκης και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που παρέχει αυτή στην Κοινότητα, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί να αναλάβει κατάλληλη δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.»
(υπογράμμιση του Διαμεσολαβητή)

- 1.5 Παρόλο που η Συνθήκη του Άμστερνταμ δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ, σχεδιάζοντας τη θέσπιση του νέου άρθρου, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισε την ηλικία ως πιθανή αιτία αναιτιολόγητων διακρίσεων. Επιπλέον, όπως τονίζει το νέο άρθρο 13 που απαγορεύει τις διακρίσεις, τα κοινοτικά θεσμικά όργανα πρέπει να μην διστάζουν να ενισχύουν ενεργά το σεβασμό των διατάξεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων με ίδια πρωτοβουλία.

1 Υπόθεση *Gaygusuz κατά Αυστρίας* (39/1995/545/631) Απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1996.

2 Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και τα Πολιτικά Δικαιώματα που εγκρίθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1966.

- 1.6 Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αναγνωρίσει ότι κατά την πρόσληψη στα κοινοτικά όργανα πρέπει να τηρείται η αρχή της ισότητας. Δεν πρέπει να εισάγονται διακρίσεις που απορρέουν από τη διαφορετική μεταχείριση υποψηφίων σε ανάλογες καταστάσεις, αν δεν υπάρχουν εύλογοι λόγοι γι' αυτό.
- 1.7 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η γενική αρχή της ισότητας είναι μια από τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δημοσίουπαλληλικού δικαίου. Η αρχή απαγορεύει τη διαφορετική μεταχείριση συγκρίσιμων καταστάσεων, εκτός αν η διαφοροποίηση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά.⁽¹⁾

2 Εφαρμογή ορίων ηλικίας στα κράτη μέλη

Οι έρευνες του Διαμεσολαβητή αποκάλυψαν ότι, σήμερα, δεν υφίσταται κάποια κοινή συνταγματική ή νομική αρχή στα κράτη μέλη που είτε να επιτρέπει, είτε να απαγορεύει τα όρια ηλικίας. Σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη, επιβάλλεται όριο ηλικίας για το δημόσιο τομέα. Εντούτοις, αυτό το όριο ηλικίας είναι, γενικά, ανώτερο του 35ου έτους. Επιπλέον, σε ορισμένα κράτη μέλη είναι εμφανής η τάση εγκατάλειψης των ορίων ηλικίας.

3 Εφαρμογή των ορίων ηλικίας στα κοινοτικά θεσμικά όργανα

- 3.1 Όλα τα κοινοτικά θεσμικά όργανα εφαρμόζουν όρια ηλικίας για την αποδοχή υποψηφίων σε διαγωνισμούς. Η δυνατότητα αυτή αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος ζ, του Παραρτήματος III του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, το οποίο προβλέπει ότι η προκήρυξη διαγωνισμών πρέπει να διευκρινίζει:

«ενδεχομένως, το όριο ηλικίας, καθώς και την παράταση του ορίου ηλικίας για τους υπαλλήλους που ασκούν καθήκοντα από ένα έτος τουλάχιστον.»

- 3.2 Το άρθρο 27, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης προβλέπει ότι:

«Οι υπάλληλοι επιλέγονται χωρίς διάκριση φυλής, θρησκείας ή φύλου.»

- 3.3 Κατά την αντίληψη του Διαμεσολαβητή, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί, βασιζόμενη στο άρθρο 1 (ζ) του Παραρτήματος III του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, να καθορίζει όριο ηλικίας στις προκηρύξεις διαγωνισμών.
- 3.4 Εντούτοις, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της αρχής ότι οι αποφάσεις πρέπει να αιτιολογούνται και της διατάξεως του άρθρου 27 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, της διατύπωσης του άρθρου 1, παράγραφος ζ, του Παραρτήματος III του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, και ιδίως της φράσης «ενδεχομένως», καθώς και της πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με τη γενική αρχή της ισότητας, οδηγείται κανείς στο συμπέρασμα ότι τα όρια ηλικίας δεν μπορούν να επιβάλλονται αυθαίρετως και ότι πρέπει να αιτιολογείται γιατί ένα συγκεκριμένο όριο ηλικίας θεωρείται πρόσφορο για κάποιο διαγωνισμό.
- 3.5 Η αναπτυχθείσα πρακτική αποδεικνύει ότι οι αρμόδιες για τους διορισμούς αρχές εφαρμόζουν διάφορα όρια ηλικίας που διαφέρουν από ένα θεσμικό όργανο σε άλλο. Το άρθρο 31 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης

¹ Απόφαση της 14ης Ιουλίου 1983 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 152, 158, 162, 166, 170, 173, 175, 177 έως 179, 182 και 186/81 *W. Ferrario και λοιποί κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, Συλλογή 1983, 2357, σελ. 2367.

θεσπίζει αρχή σύμφωνα με την οποία οι υποψήφιοι πρέπει να προσλαμβάνονται στον εισαγωγικό βαθμό. Συνεπώς, γενικά, το όριο του 35ου έτους ηλικίας τίθεται με την αιτιολογία ότι οι εισαγωγικοί βαθμοί είναι κατάλληλοι μόνον για υποψηφίους νεαρής ηλικίας που μπορούν, εν καιρώ, να σταδιοδρομήσουν ως Ευρωπαίοι δημόσιοι υπάλληλοι.

- 3.6 Σύμφωνα με την Επιτροπή, ορίζονται και άλλα όρια ηλικίας, για παράδειγμα, το 55ο έτος για τους προϊσταμένους τμημάτων, το 50ο για κύριους μεταφραστές και το 40ο για μεταφραστές, με δυνατότητα αύξησής τους σε ορισμένες περιπτώσεις.⁽¹⁾ Το Συμβούλιο θέτει ως όρια ηλικίας το 35ο, 45ο, 50ο και 55ο έτος με δυνατότητα αύξησής τους κατά έξι έτη κατ' ανώτατο όριο.⁽²⁾

4 Λόγοι θέσπισης ορίων ηλικίας σύμφωνα με τα κοινοτικά θεσμικά όργανα

- 4.1 Οι λόγοι θέσπισης ορίων ηλικίας κυμαίνονται ανάλογα με τα κοινοτικά θεσμικά όργανα. Τα όργανα υπέβαλαν στο Διαμεσολαβητή μια σειρά διαφόρων λόγων σε σχέση με κάθε καταγγελία για τη χρησιμοποίηση ορίων ηλικίας. Οι λόγοι που προβλήθηκαν μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- υπάρχει ανάγκη ισόρροπης διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού και, ιδίως, της διάρθρωσης των σταδιοδρομιών,
- το σύστημα δεν προσφέρεται για την πρόσληψη ηλικιωμένων ατόμων με πλούτο εμπειρίας που απέκτησαν κατά τη διάρκεια μακράς σταδιοδρομίας,
- των προβλήματα προσαρμογής των νέων υπαλλήλων στο πολυπολιτισμικό και πολυγλωσσικό περιβάλλον μπορεί να αυξάνονται με την ηλικία,
- τα θεσμικά όργανα δεσμεύονται από την απαίτηση προσλήψεων στην ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση χωρίς προσφυγή σε εθνικές ποσοστώσεις,
- η δυνατότητα κινητικότητας μειώνεται τόσο με την ηλικία, όσο και σε σχέση με τον τόπο εργασίας και κατοικίας του υποψηφίου,
- η πρόσληψη νεωτέρων υποψηφίων διευκολύνει την επίτευξη εύλογης γεωγραφικής ισορροπίας και καλύτερη σχέση ανδρών προς γυναίκες υπαλλήλους,

1 Για υποψηφίους που έχουν εκτελέσει υποχρεωτική στρατιωτική θητεία, ή οποιαδήποτε άλλη μορφή υποχρεωτικής υπηρεσίας, για υποψηφίους που διέκοψαν καθ' οιονδήποτε χρόνο την αμειβόμενη απασχόληση επί τουλάχιστον ένα έτος χωρίς διακοπή για να φροντίσουν εξαρτώμενο τέκνο ηλικίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή αποδεδειγμένα πάσχον από σοβαρή πνευματική ή σωματική αναπηρία και για υποψηφίους με σωματική αναπηρία, το όριο ηλικίας μπορεί να αυξηθεί κατά τρία έτη. Επίσης, τα όρια ηλικίας δεν ισχύουν για υποψηφίους οι οποίοι, κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, υπηρετούν διαρκώς ως υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επί τουλάχιστον ένα έτος.

2 Τα όρια ηλικίας αυξάνονται για υποψηφίους που διέκοψαν την αμειβόμενη απασχόληση επί τουλάχιστον ένα έτος για να φροντίσουν τέκνο ηλικίας κάτω των 16 ετών που ζει μαζί τους. Στην περίπτωση αυτή, το όριο ηλικίας αυξάνεται κατά την περίοδο εκτός αμειβόμενης υπηρεσίας, έως τρία έτη για κάθε παιδί και έξι έτη κατ' ανώτατο όριο. Για υποψηφίους που υπηρέτησαν υποχρεωτική στρατιωτική θητεία ή κάθε άλλη μορφή υποχρεωτικής υπηρεσίας την οποία επιβάλλει η χώρα καταγωγής τους, το ανώτατο όριο αυξάνεται κατά τη διάρκεια της θητείας που υπηρέτησε. Περίοδοι εθελοντικής θητείας πέραν και εκτός της περιόδου υποχρεωτικής θητείας δεν λαμβάνονται υπόψη. Για υποψηφίους που πάσχουν από σωματική αναπηρία συμβατή προς τα καθήκοντα που πρόκειται να εκτελέσουν και δεόντως αναγνωρισμένη από την αρμόδια εθνική αρχή, το όριο ηλικίας μπορεί να αυξηθεί κατά τρία έτη.

- η θέσπιση του 35ου έτους ως ορίου ηλικίας για τους υποψηφίους θέσεων στους εισαγωγικούς βαθμούς λαμβάνει υπόψη τα προβλήματα της ανεργίας των νέων που ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
 - η εμπειρία αποδεικνύει ότι η συμμετοχή γυναικών είναι μεγαλύτερη σε διαγωνισμούς επιπέδου A8, από ότι σε διαγωνισμούς επιπέδου A7/6. Συνεπώς, τα όρια ηλικίας διευκολύνουν και την ισοροπία των φύλων,
 - η κατάργηση των ορίων ηλικίας θα ήταν αντιπαραγωγική, διότι θα ηύξανε τον αριθμό των αιτήσεων από άνδρες μη συμβάλλοντας στην άρση των εμποδίων για τις γυναίκες,
 - χρειάζεται να εξασφαλιστούν οι καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για ισόρροπη διαχείριση των σταδιοδρομιών,
 - άτομα με μεγάλη εμπειρία που προσλαμβάνονται σε χαμηλές θέσεις διασπούν τη διάρθρωση του προσωπικού,
 - υποθετικά, αν τα θεσμικά όργανα εγκαταλείψουν τη γενική αρχή της πρόσληψης προσωπικού στον εισαγωγικό βαθμό, η πρόσληψη σε καταλληλότερο βαθμό μπορεί να μην είναι δικαιολογημένη και συνεπώς να δημιουργήσει στρεβλώσεις μεταξύ του προσωπικού με αρνητικές επιπτώσεις στα κίνητρα και τη χρηστή διαχείριση,
 - υπάρχει περίπτωση οι γηραιότεροι υπάλληλοι με βαθμό A8 και A7 να ζητούν γρηγορότερα προαγωγές ούτως ώστε να φθάσουν σε βαθμό που να ταιριάζει με την εμπειρία τους,
 - οι κανόνες που διέπουν τα όρια ηλικίας δεν τίθενται μηχανικά, αλλά διαφέρουν ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και επιτρέπουν τη διαφοροποίηση μεταξύ των υποψηφίων, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές καταστάσεις τους,
 - ανεπισήμως, αναφέρεται συχνά ότι η χρησιμοποίηση ορίου ηλικίας είναι ένας τρόπος περιορισμού του αριθμού υποψηφίων και συνεπώς, στην πράξη, τα όρια ηλικίας επιτρέπουν τη διοργάνωση εύρυθμων διαγωνισμών.
- 4.2 Ο Διαμεσολαβητής ανησυχεί για το ότι οι λόγοι θέσπισης ορίων ηλικίας που προέβλεπαν τα διάφορα κοινοτικά θεσμικά όργανα δεν φαίνεται να δικαιολογούνται αντικειμενικά, ούτως ώστε να αποκλείεται η πιθανότητα αυθαιρεσίας. Συνεπώς, χωρίς επαρκή αιτιολογία, η θέσπιση ορίων ηλικίας μπορεί να ισοδυναμεί με διάκριση.

5 Δυνατότητα των πολιτών της Ένωσης να αναζητήσουν εργασία στη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- 5.1 Ο Διαμεσολαβητής είναι της γνώμης ότι κάθε πολίτης της Ένωσης πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αναζητά εργασία στη διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν κρίνεται σκόπιμο να περιοριστεί η εν λόγω δυνατότητα, αυτό πρέπει να γίνεται με επαρκή αιτιολογία, αποφεύγοντας στις διαδικασίες πρόσληψης κάθε στοιχείο που μπορεί να θεωρηθεί ότι εισάγει διακρίσεις ή αυθαιρεσία.
- 5.2 Η έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή για τα όρια ηλικίας, καθώς και οι προσωπικές καταγγελίες, απέδειξαν σαφώς ότι τα κοινοτικά θεσμικά όργανα εφαρμόζουν διάφορα όρια ηλικίας χωρίς κοινή αιτιολογία, είτε στην πρακτική τους, είτε στη διάταξη του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης που διέπει τη θέσπιση ορίου ηλικίας.

6 Ορθή εφαρμογή των ορίων ηλικίας

- 6.1 Ο Διαμεσολαβητής σημείωσε ότι το άρθρο ΣΤ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση τάσσει σε όλα τα κοινοτικά θεσμικά όργανα το καθήκον να σέβονται τις διατάξεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και όπως προκύπτουν από τη συνταγματική παράδοση των κρατών μελών. Φαίνεται αρμόζον να εφαρμόζουν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα τις εν λόγω διατάξεις ίδια πρωτοβουλία, ενισχύοντας το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, όπως φαίνεται ότι έκαναν με την εισαγωγή του νέου άρθρου 13 στη Συνθήκη ΕΚ.
- 6.2 Ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι η ηλικία πρέπει να θεωρηθεί πιθανή αιτία διακρίσεων. Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό διευκρινίζεται ιδιαίτερως στη Συνθήκη του Άμστερνταμ και, συνεπώς, η ανάγκη καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω ηλικίας απλώς θα φθάσει στην κατάληξη της με τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης.
- 6.3 Ο Διαμεσολαβητής είναι της γνώμης ότι η τρέχουσα πρακτική των κοινοτικών θεσμικών οργάνων να θέτουν διάφορα όρια ηλικίας για διαφόρους λόγους και χωρίς επαρκή αιτιολογία δεν μπορεί να θεωρηθεί ορθή εφαρμογή των ορίων ηλικίας.
- 6.4 Εντούτοις, από τις έρευνες του Διαμεσολαβητή φαίνεται να προκύπτει ότι τα κοινοτικά θεσμικά όργανα μελετούν τον καθορισμό κοινού ορίου ηλικίας με πρόσφορη επιχειρηματολογία και επαρκή αιτιολογία. Αν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα δεν μπορούν να εγκαταλείψουν τη χρήση ορίων ηλικίας, θα ήταν προτιμότερο να διευκρινίσουν τη σχετική διάταξη του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, ούτως ώστε να εξασφαλίσουν ότι τα όρια ηλικίας δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο αυθαίρετο, που να εισάγει διακρίσεις.

7 Οι δράσεις που έχουν αναλάβει τα κοινοτικά θεσμικά όργανα σχετικά με τα όρια ηλικίας

- 7.1 Στις 20 Οκτωβρίου 1997, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε να αυξήσει τα όρια ηλικίας στους επόμενους διαγωνισμούς για τους εισαγωγικούς βαθμούς στο 45ο έτος. Η απόφαση θα επανεξεταστεί μετά δύο έτη βάσει έκθεσης που θα υποβληθεί από την υπηρεσία προσωπικού στο Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου.
- 7.2 Στις 21 Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή ενέκρινε την αρχή πολιτικής να εγκαταλείψει τα όρια ηλικίας στην πολιτική προσλήψεων που ακολουθεί. Στα σχόλιά της, η Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο να τεθεί η απόφασή της σε εφαρμογή μετά από κοινή συμφωνία με τα λοιπά θεσμικά όργανα και, εν τω μεταξύ, η Επιτροπή θα εφαρμόζει όριο ηλικίας 45 ετών.
- 7.3 Ενόψει των προαναφερομένων εξελίξεων, ο Διαμεσολαβητής αναγνώρισε ότι υπάρχει πράγματι ανάγκη κοινής διοργανικής συμφωνίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή και λαμβανομένης υπόψη της αναγγελίας αρχής πολιτικής της Επιτροπής να εγκαταλείψει τη χρήση ορίων ηλικίας με πιθανή διοργανική συμφωνία, ο Διαμεσολαβητής έκρινε ότι δεν υπάρχει λόγος περαιτέρω συνέχισης της έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας για τη χρήση ορίων ηλικίας και συνεπώς αποφάσισε να περατώσει την έρευνα. Ο Διαμεσολαβητής παρακάλεσε την Επιτροπή να τον κρατά ενήμερο για τη δράση που έχει αναληφθεί με στόχο την επίτευξη κοινής διοργανικής συμφωνίας για την κατάργηση των ορίων ηλικίας.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας 1150/97/ΟΙ/ΙΜΑ

Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Το Νοέμβριο 1997, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβίβασε στο Διαμεσολαβητή την αναφορά αριθ. L-35/96 που του είχε υποβάλει η κ. Α.Β., Χιλιανή πολίτης. Η αναφορά αφορούσε την άρνηση της Επιτροπής να αναγνωρίσει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα της καταγγέλλουσας για την περίοδο 1977-1978 κατά την οποία είχε απασχοληθεί ως μέλος του τοπικού προσωπικού της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής για τη Λατινική Αμερική.

Η αναφορά καταχωρήθηκε ως καταγγελία, αλλά κηρύχθηκε απαράδεκτη, διότι η καταγγέλλουσα δεν ήταν πολίτης της Ένωσης ούτε κάτοικος ενός από τα κράτη μέλη και συνεπώς δεν πληρούσε τα κριτήρια που τάσσει το άρθρο 138Ε της Συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 2.2 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή.

Ενόψει των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, ωστόσο, ο Διαμεσολαβητής αποφάσισε να αναλάβει έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας για το θέμα δυνάμει του άρθρου 138Ε της Συνθήκης ΕΚ, η οποία καταχωρήθηκε με αριθ. φακέλου 1150/97/ΟΙ/ΙΜΑ.

Η ΕΡΕΥΝΑ

Η γνώμη της Επιτροπής

Το Δεκέμβριο 1997, ο Διαμεσολαβητής ενημέρωσε τόσο τον Πρόεδρο της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όσο και τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας και ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής πριν το τέλος Μαρτίου 1998.

Στην απάντησή της, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή ότι, μετά την παρέμβασή του, οι αρμόδιες για τις συντάξεις υπηρεσίες της είχαν αρχίσει αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του τοπικού προσωπικού της.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή εξήγησε ότι η κ. Α.Β. είχε εργαστεί στην Αντιπροσωπεία της για τη Λατινική Αμερική από την 1η Ιανουαρίου 1997 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1978. Βάσει του άρθρου 80 των Όρων Εργασίας λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή καλύπτει τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης του τοπικού προσωπικού της σύμφωνα με τους τοπικούς κανονισμούς. Εντούτοις, λόγω του υψηλού ποσοστού πληθωρισμού που επικρατούσε στη Χιλή τη δεκαετία του 1970, η Επιτροπή είχε εντάξει το τοπικό προσωπικό της που απησχολείτο στο Σαντιάγκο σε ειδικό πρόγραμμα κοινωνικής ασφάλισης καλούμενο "Office de Sécurité Sociale d'Outre-Mer" (OSSOM), με έδρα τις Βρυξέλλες. Μετά την αλλαγή των οικονομικών συνθηκών στη Χιλή, το εκεί τοπικό προσωπικό της Επιτροπής ενσωματώθηκε προοδευτικά στο εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Χιλής.

Όσον αφορά τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα της κ. Α.Β., η Επιτροπή ήλθε σε επαφή με το OSSOM και ενημερώθηκε ότι η κ. Α.Β. είχε εγγραφεί σε αυτό κατά την περίοδο απασχολήσεώς της στην Αντιπροσωπεία για τη Λατινική Αμερική. Συνεπώς, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβλήθηκαν εκείνη την περίοδο πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών της δικαιωμάτων από το 55ο έτος ηλικίας.

Η Επιτροπή ενημέρωσε επίσης το Διαμεσολαβητή ότι απέστειλε τις πληροφορίες αυτές στην καταγγέλλουσα αναφερόμενη στην παρέμβασή του.

Ο Διαμεσολαβητής διαβίβασε την επιστολή της Επιτροπής στην κ. Α.Υ. τον Ιούνιο 1998, αλλά δεν έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους της.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Υπό το φως των πληροφοριών που περιέχονται στη γνώμη της Επιτροπής και των πληροφοριών που παρέσχε η καταγγέλλουσα, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το πρόβλημα είχε διευθετηθεί από την Επιτροπή και συνεπώς περάτωσε την εξέταση της υπόθεσης.

4 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

4.1 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Στις 19 Ιανουαρίου, ο κ. SÖDERMAN υπέβαλε στην Επιτροπή Αναφορών την πρώτη Ειδική Έκθεσή του μετά την έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα.

Στις 20 Ιανουαρίου, ο κ. SÖDERMAN και ο κ. Ian HARDEN, Προϊστάμενος της Γραμματείας, συναντήθηκαν στο Λουξεμβούργο με το νομικό σύμβουλο, κ. GARZÓN CLARIANA, και μέλη της νομικής υπηρεσίας του Κοινοβουλίου.

Στις 20 Απριλίου 1998, ο κ. SÖDERMAN υπέβαλε την Ετήσια Έκθεσή του για το 1997 στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της οποίας προήδρευε ο κ. Edward NEWMAN. Την ομιλία του κ. SÖDERMAN ακολούθησε ζωηρή συζήτηση. Μετά τη συνεδρίαση, δόθηκε συνέντευξη τύπου, την οποία παρακολούθησε μεγάλος αριθμός δημοσιογράφων.

Στις 25 Ιουνίου, ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε ομιλία στην Επιτροπή Θεσμικών Υποθέσεων στις Βρυξέλλες στο πλαίσιο της ακρόασης για τη διαφάνεια με εισηγητή τον BEK Maj-Lis LÖÖW. Μεταξύ των ομιλητών συμπεριλαμβάνοντο η Καθηγήτρια κ. Deirdre CURTIN του Πανεπιστημίου της Ουτρέχτης, η κ. Kristina RENNERTSTEDT, Υφυπουργός Δικαιοσύνης της Σουηδίας και ο κ. Hans BRUNMAYR από το Συμβούλιο.

Στις 25 Ιουνίου, ο κ. SÖDERMAN συνάντησε επίσης τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. GIL ROBLES, και το Γενικό Γραμματέα, κ. Julian PRIESTLEY. Συζητήσαν εκκρεμή θέματα σχετικά με την εγκατάσταση της υπηρεσίας του Διαμεσολαβητή, καθώς και με το σχέδιο προϋπολογισμού 1999.

Στις 7 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN και ο κ. Ian Harden συνάντησαν τον κ. GARZÓN CLARIANA, νομικό σύμβουλο, στο Λουξεμβούργο για να συζητήσουν νομικά θέματα σχετικά με τον προϋπολογισμό.

Στις 23 Νοεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN αντήλλαξε απόψεις με την Επιτροπή Αναφορών στις Βρυξέλλες.

4.2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στις 2 Φεβρουαρίου, οι κκ. Ian HARDEN και Peter DYRBERG συναντήθηκαν με την Επιτροπή ενόψει της επίτευξης φιλικού διακανονισμού στην υπόθεση 1109/96.

Στις 20 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN και ο κ. DYRBERG συναντήθηκαν με τον κ. Jean Claude EECKHOUT, Γενικό Διευθυντή της Γενικής Γραμματείας της Επιτροπής και με τον κ. Philippe GODTS. Συζητήσαν τη δυνατότητα διοργάνωσης κοινού σεμιναρίου για τους υπαλλήλους που συμμετέχουν στο δίκτυο επαφής και τους εκπροσώπους της Euro Jus στα κράτη μέλη το Νοέμβριο στις Βρυξέλλες.

Στις 21 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον κ. Santiago GÓMEZ-REINO LECOQ, αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης IB – Εξωτερικές Σχέσεις: Νότιος Μεσόγειος, Μέση Ανατολή, Λατινική Αμερική, Νότιος και Νοτιοανατολική Ασία και συνεργασία Βορρά-Νότου.

Συζήτησαν τις δυνατότητες να προσφέρει η Ένωση ενίσχυση και συνεργασία στους εθνικούς διαμεσολαβητές στην Κεντρική Αμερική.

Στις 7 Μαΐου, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον κ. Alfonso MATTERA RICIGLIANO Διευθυντή της Διεύθυνσης XV– Β – Ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και δημόσιες συμβάσεις. Συζήτησαν τη διαδικασία του άρθρου 169.

Στις 8 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον Πρόεδρο κ. CHRISTOFFERSEN, Μόνιμο Αντιπρόσωπο της Δανίας στις Βρυξέλλες. Το απόγευμα, συνάντησε την Επίτροπο κ. Anita GRADIN για ανταλλαγή απόψεων.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 1998, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον κ. MATTERA RICIGLIANO, Διευθυντή στη ΓΔ XV της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με ορισμένους συνεργάτες του για να ομιλήσει γενικά σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθεί ο Διαμεσολαβητής κατά τη διεκπεραίωση καταγγελιών σχετικών με τις διαδικασίες του άρθρου 169, όπως τις ακολουθεί η Επιτροπή.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 1998, ο κ. SÖDERMAN μίλησε με θέμα «Έχει ο πελάτης πάντα δίκιο;» στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Την ομιλία παρακολούθησε μεγάλος αριθμός προσωπικού από όλα τα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς. Της συνάντησης προήδρευσε ο Γενικός Γραμματέας της ΓΔ ΙΧ, κ. Steffen SMIDT.

5 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΟΡΓΑΝΑ

Για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών, αναπτύσσεται ευέλικτο σύστημα συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή και διαμεσολαβητών και συναφών οργάνων των κρατών μελών.

Η υλοποίηση πολλών πτυχών του κοινοτικού δικαίου αποτελεί ευθύνη των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικητικών αρχών των κρατών μελών. Οι καταγγελίες πολιτών οι οποίοι θεωρούν ότι οι εν λόγω αρχές παραβιάζουν τα δικαιώματα που τους απονέμει το κοινοτικό δίκαιο δεν εμπίπτουν στην εντολή του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, ακόμα και αν πλήττεται δικαίωμα που συνδέεται με την ιθαγένεια της Ένωσης, όπως η ελεύθερη κυκλοφορία, την οποία εγγυάται το άρθρο 8Α της Συνθήκης ΕΚ. Σε πολλές περιπτώσεις, οι εν λόγω καταγγελίες μπορούν να διεκπεραιωθούν αποτελεσματικά από εθνικούς διαμεσολαβητές ή συναφή όργανα (όπως οι επιτροπές αναφορών), τα οποία ασχολούνται όλο και περισσότερο με θέματα που αφορούν την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τις εθνικές διοικήσεις.

5.1 ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΑΦΗΣ

Το 1998, συνεχίστηκε η συνεργασία μεταξύ εθνικών διαμεσολαβητών και συναφών οργάνων και του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή. Τον Μάιο 1998, δημοσιεύθηκε μια δεύτερη επιστολή επαφής, ενώ η τρίτη συνετάγη στα τέλη του φθινοπώρου.

Η κ. Anita Gradin και ο κ. SÖDERMAN στο σεμινάριο που διοργανώθηκε από το γραφείο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή με τη συμμετοχή των υπαλλήλων των υπηρεσιών των εθνικών διαμεσολαβητών που συμμετέχουν στο δίκτυο επαφής και υπαλλήλων της EURO-JUS.

Στις 23-24 Νοεμβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες σεμινάριο με τους υπαλλήλους των υπηρεσιών των εθνικών διαμεσολαβητών που συμμετέχουν στο δίκτυο επαφής και υπαλλήλους της Euro-Jus, το οποίο ασχολήθηκε με τους τομείς του κοινοτικού δικαίου, τις προδιαγραφές της συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης και την εργασία των εθνικών διαμεσολαβητών και των συναφών οργάνων σε σχέση με το δικαστικό έλεγχο και συγκεκριμένες περιπτώσεις που αφορούν το κοινοτικό δίκαιο.

Μεταξύ των ομιλητών ήσαν ο κ. SÖDERMAN, η κ. Anita GRADIN, Επίτροπος, και ο κ. Edward NEWMAN, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο κ. Leif SEVON, Δικαστής του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο κ. David O'KEEFFE, Καθηγητής της Νομικής στο University College του Λονδίνου, ο κ. DE BROUWER από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο κ. BROPHY από την υπηρεσία του Ιρλανδού Διαμεσολαβητή, ο κ. EBERMANN από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο κ. PALACIO GONZÁLEZ, διοικητικός υπάλληλος του Πρωτοδικείου, ο κ. Philippe BARDIAUX από την υπηρεσία του Γάλλου Διαμεσολαβητή, ο κ. RIBEIRO από την υπηρεσία του Πορτογάλου Διαμεσολαβητή, η κ. GERSTBERGER από τη Γραμματεία της Επιτροπής Αναφορών του Γερμανικού Κοινοβουλίου, ο κ. ANDERSEN από την υπηρεσία του Δανού Διαμεσολαβητή, ο κ. TATE από την υπηρεσία του Διαμεσολαβητή του ΗΒ, ο κ. GASPARINETTI από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο κ. STOODLEY από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Των συνεδριάσεων προήδρευσε ο κ. SÖDERMAN, ο κ. BERMEJO πό την υπηρεσία του Ισπανού Διαμεσολαβητή, η κ. Riitta LANSISYRJÄ από την υπηρεσία του Φινλανδού Διαμεσολαβητή και ο κ. BARDIAUX από την υπηρεσία του Γάλλου Διαμεσολαβητή.

5.2 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Στο σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο το Σεπτέμβριο 1996 με τους εθνικούς διαμεσολαβητές και συναφή όργανα και τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, συμφωνήθηκε ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής θα είναι πρόθυμος να λαμβάνει ερωτήματα από εθνικούς διαμεσολαβητές και συναφή όργανα σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο και είτε να απαντά απευθείας, είτε να διαβιβάζει το ερώτημα σε αρμόδιο κοινοτικό όργανο ή οργανισμό για απάντηση.

Κατά τη διάρκεια του 1998, διεκπεραιώθηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο 5 ερωτήματα.

5.3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΟΡΓΑΝΑ

Το Μάιο 1997, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής έλαβε ερώτημα από τον περιφερειακό Διαμεσολαβητή της Ανδαλουσίας, κ. CHAMIZO DE LA RUBIA, ο οποίος κατήγγειλε εικαζόμενη παθητική στάση των γαλλικών αρχών έναντι των επιθέσεων εις βάρος Ισπανών οδηγών φορτηγών στη Γαλλία και της καταστροφής των γεωργικών προϊόντων τους. Κατά την άποψη του περιφερειακού Διαμεσολαβητή, η στάση αυτή ήταν αντίθετη προς βασική αρχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και συγκεκριμένα την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, παραβίαζε δε ιδίως τα άρθρα 38, 39 και 74 της Συνθήκης ΕΚ. Ο κ. CHAMIZO τόνιζε τις εντελώς αρνητικές συνέπειες αυτών των ενεργειών για τις ισπανικές εξαγωγές γεωργικών προϊόντων, και ιδίως για τους αγρότες της Ανδαλουσίας. (Καταγγελία 478/97/JMA)

Ζήτησε από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να αναλάβει έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας για το θέμα, ούτως ώστε να αναγκασθεί η Επιτροπή να αναλάβει δράση, ως θεματοφύλακας της Συνθήκης, κατά της γαλλικής κυβέρνησης.

Αφού εξέτασε τα επιχειρήματα που προβάλλοντο με την καταγγελία, ο Διαμεσολαβητής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί παραδεκτή, διότι δεν είχαν γίνει προηγουμένως κατάλληλα διοικητικά διαβήματα προς το αρμόδιο κοινοτικό όργανο, όπως απαιτεί το άρθρο 4.2 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή και αποφάσισε να διαβιβάσει την καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην επιστολή που απέστειλε στον κ. CHAMIZO τον Ιούνιο 1996, ο Διαμεσολαβητής εξήγησε ότι η διαβίβαση αυτή θα επέτρεπε στην Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Η Επιτροπή ενημέρωσε το Διαμεσολαβητή της Ανδαλουσίας ότι η επιστολή του καταχωρήθηκε ως καταγγελία. Τον Αύγουστο 1997, ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ VI, κ. LEGRAS, ενημέρωσε τον κ. CHAMIZO για τις τελευταίες εξελίξεις της υπόθεσης.

Η Επιτροπή εξήγησε ότι είχε εξετάσει την κατάσταση και έκρινε ότι παραβίαζε το άρθρο 30 της Συνθήκης. Συνεπώς, αφού κίνησε διαδικασία παράβασης, η Επιτροπή προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου (υπόθεση C-265/95). Όσον αφορά τις τελευταίες εξελίξεις, η Επιτροπή είχε αποστείλει πολλές επιστολές για το θέμα στις γαλλικές αρχές. Τον Μάρτιο 1998, ο κ. LEGRAS απέστειλε νέα επιστολή στον κ. CHAMIZO, με την οποία τον ενημέρωνε για την απόφαση του Δικαστηρίου εις βάρος της Γαλλίας. Ο κ. LEGRAS εξήγησε επίσης ότι, μετά τη διάσκεψη κορυφής του Άμστερνταμ τον Ιούνιο 1997, η Επιτροπή είχε αρχίσει να ετοιμάζει σχέδιο κανονισμού, το οποίο επρόκειτο ήδη να υποβληθεί στο Συμβούλιο. Ο κανονισμός αυτός θα επέτρεπε στην Επιτροπή να αναλαμβάνει δράση κατά κρατών μελών που δεν υιοθετούν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή παραβιάσεων της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών.

Ενόψει αυτών των εξηγήσεων, ο κ. CHAMIZO απέστειλε το Μάιο 1998 επιστολή προς το Διαμεσολαβητή, με την οποία εξέφραζε την ικανοποίησή του για τις ενέργειες που είχε αναλάβει η Επιτροπή και ευχαριστούσε το Διαμεσολαβητή για τη συνεργασία του στην αναζήτηση λύσης του προβλήματος.

Στις 17 Ιουλίου 1998, ο κ. Romano FANTAPPIE, περιφερειακός Διαμεσολαβητής της Τοσκάνης, συνοδευόμενος από συνεργάτες του, επεσκέφθη την υπηρεσία του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, τον οποίο κάλεσε να επισκεφθεί την Τοσκάνη.

Στις 12 Οκτωβρίου 1998, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με την Επιτροπή Αναφορών του Sächsischer Landtag, επικεφαλής της οποίας ήταν ο κ. Thomas MADLER, Πρόεδρος της επιτροπής. Μετά την ομιλία του κ. SÖDERMAN με θέμα το έργο του ως Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων για τη μελλοντική συνεργασία μεταξύ των δύο οργάνων.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής παρουσίασε την Ετήσια Έκθεση 1997 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την συνεδρίαση της ολομέλειας στις 16 Ιουλίου 1998.

6 ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

6.1 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ FIDE 1998

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ορίστηκε γενικός εισηγητής του θέματος «*Πολίτης, Διοίκηση και Κοινωνικό Δίκαιο*» στο 18ο Συνέδριο της FIDE που πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη της Σουηδίας στις 3-6 Ιουνίου 1998. Τον συνόδευσαν οι κκ. Ian HARDEN, Peter DYRBERG και José MARTÍNEZ ARAGÓN.

Πρόεδροι των συνδριάσεων εργασίας για το θέμα ήταν η κ. Elizabeth PALM, Πρόεδρος του Διοικητικού Εφετείου του Gothenburg και ο Δρ Hans RAGNEMALM, Δικαστής του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το Συνέδριο της FIDE παρακολούθησαν περισσότεροι από 500 αντιπρόσωποι από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, από όλα τα κράτη μέλη, καθώς και από την Κύπρο, τη Μάλτα, τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Κατά την εναρκτήρια συνεδρίαση της ολομέλειας του Συνεδρίου, η Σουηδή Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Laila FREIVALDS, εκφώνησε λόγο με θέμα «*κράτος δικαίου και διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», ενώ ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, Δρ Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS εκφώνησε την εναρκτήρια διάλεξη με θέμα «*το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η αλληλεπίδραση μεταξύ ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου.*»

Η γενική έκθεση του Διαμεσολαβητή με θέμα «*Πολίτης, Διοίκηση και κοινωνικό δίκαιο*», καθώς και η τελική του έκθεση προς την ολομέλεια έχουν περιληφθεί στην ιστοσελίδα του Διαμεσολαβητή στα αγγλικά και στα γαλλικά.

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 1997

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής υπέβαλε την Ετήσια Έκθεσή του για το 1997 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε συνεδρίαση της ολομέλειας στο Στρασβούργο στις 16 Ιουλίου 1998.

Ο εισηγητής της Επιτροπής Αναφορών του Κοινοβουλίου, κ. Edward NEWMAN, BEK, χαιρέτισε τον ορισμό της «κακής διοίκησης» από το Διαμεσολαβητή. Το προηγούμενο έτος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε ενθαρρύνει το Διαμεσολαβητή να χρησιμοποιήσει την εντολή του σε όλη της την έκταση για να ερευνήσει κρούσματα κακής διοίκησης κατά τις δραστηριότητες των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οργανισμών και σημείωσε τη σημασία σαφούς ορισμού του όρου «κακή διοίκηση».

Βάσει των πληροφοριών που έλαβε από εθνικούς διαμεσολαβητές και συναφή όργανα, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής πρότεινε στην Ετήσια Έκθεσή του τον εξής ορισμό: «*Περίπτωση κακής διοίκησης σημειώνεται όταν ένα δημόσιο όργανο παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τον κανόνα ή την αρχή που το δεσμεύει.*»

Το Κοινοβούλιο έκρινε ότι ο εν λόγω ορισμός, μαζί με τα παραδείγματα που αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεση, δίδει σαφή εικόνα των ορίων των αρμοδιοτήτων του Διαμεσολαβητή. Μετά από πρόταση του κ. Newman εξ ονόματος της Επιτροπής Αναφορών⁽¹⁾, ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο χαιρετίζει τον ορισμό.

Η ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Η Ειδική Έκθεση του Διαμεσολαβητή σχετικά με την έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας του για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα, την οποία υπέβαλε στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 15 Δεκεμβρίου 1997, συζητήθηκε στην ολομέλεια του Κοινοβουλίου κατά τη σύνοδο του Ιουλίου βάσει σχετικής έκθεσης της Επιτροπής Αναφορών (εισηγήτρια Astrid THORS).⁽¹⁾(2244)

Στο ψήφισμά του επί της Ειδικής Έκθεσης, το Κοινοβούλιο χαιρέτισε τη δράση του Διαμεσολαβητή για την επίτευξη διαφάνειας στην Ένωση. Υπογράμμισε ότι η αυξανόμενη διαφάνεια και η βελτίωση της πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα συνδέονται στενά με τον κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης, τη θέσπιση του οποίου προτείνει ο Διαμεσολαβητής στην Ετήσια Έκθεση 1997.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2000

Στις 9 και 10 Οκτωβρίου 1998, ο κ. Jacob SÖDERMAN, συνοδευόμενος από τον κ. Peter DYRBERG, συμμετέσχε σε διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη με θέμα: «Η ΕΕ και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: Προς μια Ατζέντα για το 2000». Η διάσκεψη οργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστρίας. Ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε ομιλία με θέμα: Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ανθρώπινα δικαιώματα, στην οποία περιέλαβε προτάσεις για τη βελτίωση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο εσωτερικό της Ένωσης.

6.2 ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στις 10 Μαΐου, ο κ. SÖDERMAN προσεκλήθη από τον BEK Karl von WOGAU να ομιλήσει για «τα δικαιώματα των Ευρωπαίων Πολιτών» στο πλαίσιο του εορτασμού της «Ευρωπαϊκής Ημέρας» στο Bad Krozingen.

Περισσότερα από 1000 άτομα από τη γύρω περιοχή, καθώς και από τη Γαλλία και την Ελβετία, έλαβαν μέρος στον εορτασμό και επεσκέφθησαν τα διάφορα περίπτερα. Στο περίπτερο της ΕΕ εκτέθηκαν και διανεμήθηκαν φυλλάδια για τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή.

Ο κ. SÖDERMAN είχε την ευκαιρία να συναντήσει την κ. Gerdi STAIBLIN, Υπουργό Γεωργίας της Βάδης Βυρτεμβέργης (Ministerin Gerdi Staiblin, Ministerium Ländlicher Raum Baden Württemberg), καθώς και το Δήμαρχο του Bad Krozingen, κ. Ekkehart MEROTH.

Στις 27 Ιουνίου, ο κ. SÖDERMAN κλήθηκε να συμμετάσχει σε συζήτηση στοργουλή με θέμα «Η Ευρώπη Σήμερα – Τα Θεσμικά της Όργανα και οι Λαοί της», την οποία διοργάνωσε ο Καθηγητής Δρ. HÖNNIGHAUSEN του Πανεπιστημίου της Βόννης στο πλαίσιο της *Transatlantic Summer Academy (TASA) 1998*. Της συζήτησης προήδρευσε ο κ. Matt MARSHALL, δημοσιογράφος της *Wall Street Journal Europe*. Μεταξύ των ομιλητών περιλαμβάνοντο ο Δρ Eckhard LUBKEMEIER, Επικεφαλής των Μελετών Εξωτερικής Πολιτικής του Ιδρύματος Friedrich Ebert και η Καθηγήτρια Hella MANDT, Καθηγήτρια Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Trier. Το ακροατήριο αποτελείτο από 32 φοιτητές διαφόρων Πανεπιστημίων των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά, της Ρωσίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών, της Πρωην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, της Μεγάλης Βρετανίας, της Ουκρανίας, της Γιουγκοσλαβίας, της Ιρλανδίας, της Λιθουανίας και της Εσθονίας.

Στις 22-23 Οκτωβρίου, η κ. Vicky KLOPPENBURG και ο κ. MARTÍNEZ ARAGÓN έλαβαν μέρος σε σεμινάριο με θέμα «*Συνεργασία στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων και το Σένγκεν μετά το Άμστερνταμ*» που διοργάνωσε η Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου του Trier. Στόχος του σεμιναρίου ήταν να αξιολογηθούν οι αλλαγές που εισήγαγε η Συνθήκη του Άμστερνταμ όσον αφορά τη δικαστική και την αστυνομική συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι συνέπειες των νέων κοινοτικών διατάξεων για τους κοινούς κανόνες σχετικά με το άσυλο, τη μετανάστευση και τους μεθοριακούς ελέγχους.

Συζητήθηκαν οι εξουσίες που περιέχει η Συνθήκη του Άμστερνταμ στο Διαμεσολαβητή για την παρακολούθηση της εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που τίθενται στα λοιπά κοινοτικά θεσμικά όργανα, και ιδίως στο Δικαστήριο, καθώς και οι επιπτώσεις τους στα δικαιώματα των πολιτών. Έγινε γενικά δεκτό ότι η υλοποίηση των νέων αυτών διατάξεων θα γεννήσει σημαντικά νομικά προβλήματα, τα οποία θα απαιτήσουν προσπάθεια συνεργασίας μεταξύ εθνικών και κοινοτικών θεσμικών οργάνων.

Στις 5 Νοεμβρίου 1998, ο Peter DYRBERG συνήντησε την κ. KNÖFLER, Πρόεδρο της Επιτροπής Αναφορών του Κοινοβουλίου του γερμανικού κρατιδίου της Κάτω Σαξωνίας και τον κ. Schäfer, διοικητικό υπάλληλο της επιτροπής.

Στις 6 Νοεμβρίου 1998, ο Peter DYRBERG εκφώνησε ομιλία με θέμα «*Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και Διαφάνεια και Δημοκρατία*» σε διάσκεψη με θέμα «*Διαφάνεια και Δημοκρατία*» που διοργανώθηκε στο Μαγδεμβούργο από την ένωση «*Europa-Forum Magdeburger Börde e.V.*»

Μετά από πρόσκληση του Καθηγητή Δρ. Jürgen SCHWARZE, ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε στις 2 Δεκεμβρίου ομιλία στο Πανεπιστήμιο του Freiburg.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Με την ευκαιρία της 50ης επετείου της Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το Ινστιτούτο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Καταλωνίας προσεκάλεσε τον κ. SÖDERMAN να συμμετάσχει, μαζί με τον κ. CANELLAS, περιφερειακό Διαμεσολαβητή της Καταλωνίας, και τον κ. ALVAREZ MIRANDA, Ισπανό Διαμεσολαβητή, σε διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 1998 στη Βαρκελώνη. Η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης περιεστράφη γύρω από το ρόλο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο έργο των Διαμεσολαβητών. Την ομιλία παρακολούθησε ποικίλο ακροατήριο νομικών και φοιτητών Νομικής. Τον κ. SÖDERMAN συνόδευε ο κ. José MARTÍNEZ ARAGÓN.

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της Ιβηροαμερικανικής Ομοσπονδίας Διαμεσολαβητών (FIO), το Πανεπιστήμιο Alcalá de Henares της Μαδρίτης διοργάνωσε, από το Μάρτιο έως το Δεκέμβριο 1998, «*Μαθήματα για την ενίσχυση του θεσμού του Διαμεσολαβητή στη Λατινική Αμερική*». Στόχος των μαθημάτων ήταν να παρασχεθεί πρακτική κατάρτιση σε υπαλλήλους των διαφόρων υπηρεσιών Διαμεσολαβητών στη Λατινική Αμερική. Ο κ. SÖDERMAN κλήθηκε να εκφωνήσει ομιλία κατά την τελετή έναρξης στις 9 Μαρτίου 1998. Ανακαλώντας στη μνήμη την εξέλιξη της ιθαγένειας της Ένωσης τα προηγούμενα χρόνια, παρουσίασε ορισμένα συμπεράσματα που είχαν ενδιαφέρον για το λατινοαμερικανικό ακροατήριο.

Μεταξύ των συμμετεχόντων στην εκδήλωση περιλαμβάνετο ο κ. GALA, Πρύτανης του Πανεπιστημίου, ο κ. PIMENTEL, Πορτογάλος Διαμεσολαβητής, ο κ. ÁLVAREZ MIRANDA, Ισπανός Διαμεσολαβητής, ο κ. CANELLAS, περιφερειακός Διαμεσολαβητής της Καταλωνίας και ο κ. CHAMIZO, περιφερειακός Διαμεσολαβητής της Ανδαλουσίας.

Το Πανεπιστήμιο Complutense διοργάνωσε «*las Jornadas sobre derecho interno y derecho comunitario europeo*» με θέμα «*Armonización e Integración de los*

Ordenamientos Jurídicos de los Estados Miembros en el Derecho de la Unifin Europea" στη Μαδρίτη, από τις 27 έως τις 29 Απριλίου 1998.

Ο κ. SÖDERMAN κλήθηκε να ομιλήσει κατά την τελετή λήξης στις 29 Απριλίου. Εκφώνησε λόγο με θέμα *"La figura del Defensor del Pueblo europeo: Funciones y perspectivas de actuación"*.

Ο κ. SÖDERMAN επισκέφθηκε επίσης τα γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Μαδρίτη.

Με την ευκαιρία της Διακήρυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο κ. SÖDERMAN εκλήθη να ομιλήσει για την ΕΕ και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο *Universidad Complutense* της Μαδρίτης στις 9 Δεκεμβρίου.

Στις 10-11 Δεκεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN, συνοδευόμενος από τον κ. MARTÍNEZ ARAGÓN, έλαβε μέρος σε σεμινάριο με θέμα *"Jornadas sobre Educacion en Derechos Humanos"* που διοργάνωσε ο Διαμεσολαβητής της Ανδαλουσίας στη Σεβίλη. Ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε τον εναρκτήριο λόγο.

ΓΑΛΛΙΑ

Στις 5 & 6 Φεβρουαρίου, ο κ. SÖDERMAN εκλήθη να συμμετάσχει σε συνέδριο που διοργάνωσε ο Γάλλος Διαμεσολαβητής, κ. Jacques PELLETIER, επ' ευκαιρία της 25ης επετείου από την ίδρυση του θεσμού. Συμμετείχε, μεταξύ άλλων, ο κ. Jacques CHIRAC, Πρόεδρος της Γαλλίας, ο οποίος εκφώνησε τον εναρκτήριο λόγο και ο κ. Lionel JOSPIN, Πρωθυπουργός, ο οποίος έλαβε μέρος στην τελετή λήξης. Ο κ. SÖDERMAN ομίλησε με θέμα την προέλευση και την εξέλιξη του θεσμού του Διαμεσολαβητή παγκοσμίως. Συνοδευόταν από τον κ. Olivier VERHEECKE.

Η νομική υπάλληλος Benita BROMS έλαβε μέρος σε συνέδριο με θέμα *"IN OUR HANDS – The effectiveness of human rights protection 50 years after the Universal Declaration"*, το οποίο διοργανώθηκε στο Στρασβούργο στις 2-4 Σεπτεμβρίου 1998 από το Συμβούλιο της Ευρώπης ως συμμετοχή στον εορτασμό της 50ης επετείου της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της επανεξέτασης το 1998 της υλοποίησης της Δήλωσης της Βιέννης και του Προγράμματος Δράσης.

Την έναρξη κήρυξε η κ. Mary ROBINSON, Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Τα θέματα που συζητήθηκαν περιελάμβαναν τα εξής: Πρόληψη και αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ή ευρείας κλίμακας παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με εισηγητή τον κ. Vojin DIMITRIJEVIC. Κοινωνικά δικαιώματα: η πρόκληση του αδιαιρέτου και της αλληλεξάρτησης με εισηγητή τον κ. Aalt-Willem HERINGA. Αποτελεσματική υλοποίηση των δικαιωμάτων των γυναικών με εισηγήτρια την κ. Katarina TOMASEVSKI. Προστασία: αποτελεσματική δράση στο εθνικό επίπεδο με εισηγητή τον κ. Régis DE GOUTTES. Προστασία: αποτελεσματική δράση στο διεθνές επίπεδο με εισηγητή τον κ. Jeremy McBRIDE. Προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: ενημέρωση, παιδεία και κατάρτιση με εισηγήτρια την κ. Kaija GERTNERE. Οι παράλληλες ομάδες συζήτησης για τα διάφορα θέματα προεδρεύοντο από επιφανείς προσωπικότητες του κλάδου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο κ. Peter DYRBERG έλαβε μέρος στο 24ο Διεθνές Συνέδριο Διοικητικών Επιστημών που διοργανώθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών στις 7-11 Σεπτεμβρίου στο Παρίσι.

Στις 20 Οκτωβρίου, ο κ. Bernard STASI, *Médiateur de la République*, επισκέφθηκε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, μαζί με τον κ. Vincent BOUVIER, *Délégué Général*, τον κ. Philippe BARDIAUX, *Conseiller pour les relations extérieures*, την κ. Anne MORRIER, *Chargée de mission pour la Communication*, και τον κ. Jean-François LEROY, *Chargé de mission pour les Délégués départementaux*.

Κατά τις συζητήσεις, συμφωνήθηκε να διοργανωθεί σεμινάριο στο Παρίσι το Σεπτέμβριο 1999. Μετά τη συνάντηση, οι κκ. STASI και SÖDERMAN έδωσαν κοινή συνέντευξη τύπου.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Στις 4 και 5 Νοεμβρίου, ο κ. Ian HARDEN παρουσίασε το έργο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή σε σεμινάρια για τη Διαφάνεια και τη Δημοκρατία στην Ευρώπη στο Dungarvan, County Waterford και στο Killarney, County Kerry, τα οποία διοργάνωσαν αντιστοίχως το South East European Centre και το South – West Ireland Rural Carrefour of the South Kerry Development Partnership. Μεταξύ των ομιλητών συγκαταλεγόταν ο Michael BROPHY από την υπηρεσία του Ιρλανδού Διαμεσολαβητή, ο Siobhan DUFFY, εκπρόσωπος του Euro-Jus στην Ιρλανδία, ο Paul GORMLEY από την αντιπροσωπεία της Επιτροπής και ο Jim O'BRIEN από την αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΙΤΑΛΙΑ

Ο κ. SÖDERMAN πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ιταλία στις 23-26 Σεπτεμβρίου 1998. Κατά την επίσκεψή του στη Φλωρεντία, συναντήθηκε πρώτα με τον περιφερειακό Διαμεσολαβητή της Τοσκάνης, κ. Romano FANTAPPIE, και το προσωπικό του. Ο κ. SÖDERMAN ενημερώθηκε για διάφορα σχέδια που έχει εκπονήσει η υπηρεσία του περιφερειακού Διαμεσολαβητή, όπως η δημιουργία ηλεκτρονικού δικτύου σύνδεσης όλων των διαμεσολαβητών της Τοσκάνης και η διοργάνωση διεθνούς συνάντησης των περιφερειακών διαμεσολαβητών της ΕΕ.

Ακολούθησε συνάντηση με τον Καθηγητή Angelo PASSALEVA, Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου της Τοσκάνης. Ο Πρόεδρος εξέφρασε τη χαρά του για την επίσκεψη του κ. SÖDERMAN στην Τοσκάνη, την πρώτη περιφέρεια της Ιταλίας που απέκτησε περιφερειακό διαμεσολαβητή. Ο Καθηγητής PASSALEVA και ο κ.

Ο κ. Bernard STASI και ο κ. SÖNDERMAN συζητούν μελλοντική συνεργασία κατά την επίσκεψη του Médiateur de la République στο Στρασβούργο στις 20 Οκτωβρίου 1998.

SÖDERMAN αντήλλαξαν απόψεις για το έργο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, καθώς και για τη σημασία των σχέσεων μεταξύ διαμεσολαβητών σε όλα τα τοπικά, περιφερειακά και εθνικά επίπεδα. Όσον αφορά την εργασία του, ο Καθηγητής PASSALEVA ανέφερε ότι, στην Ιταλία, τα θέματα που αφορούν τη δημόσια υγεία αποτελούν μεγάλο μέρος του έργου του περιφερειακού διαμεσολαβητή και ότι το ζήτημα αυτό τον απασχολεί ιδιαίτέρως. Ο Καθηγητής PASSALEVA και ο κ. SÖDERMAN συμφώνησαν ότι το νομοσχέδιο για την οργάνωση του θεσμού του διαμεσολαβητή στην Ιταλία, που επρόκειτο να ψηφιστεί σύντομα, έχει μεγάλη σημασία για την ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Ο κ. SÖDERMAN υπογράμμισε ότι, παρόλο που η Ιταλία διαθέτει ενεργούς τοπικούς και περιφερειακούς διαμεσολαβητές, συχνά υπεύθυνους για περιφέρειες μεγαλύτερες από ορισμένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραμένει μια από τις λίγες χώρες της Ένωσης που δεν διαθέτει εθνικό διαμεσολαβητή.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής συναντήθηκε και με τον κ. Paolo GIANNARELLI, Υπουργό της περιφερειακής κυβέρνησης της Τοσκάνης αρμόδιο για την κοινοτική πολιτική. Ο κ. GIANNARELLI αναφέρθηκε στη σημασία των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, οι οποίες έχουν κατά τη γνώμη του ουσιώδη σημασία για να συνειδητοποιήσει ο Ιταλός πολίτης την ευρωπαϊκή του ιθαγένεια. Ο κ. SÖDERMAN εξέφρασε την ευχή να δημιουργηθούν στενές σχέσεις με τους Ιταλούς διαμεσολαβητές σε όλα τα επίπεδα. Το σχέδιο που παρουσίασε ο περιφερειακός Διαμεσολαβητής της Τοσκάνης θα μπορούσε να αποτελέσει έναν εξαιρετικό τρόπο επίτευξης αυτής της συνεργασίας. Κατά τη συνάντηση αυτή, παρουσιάστηκαν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή δύο συγκεκριμένες υποθέσεις αντιδικίας μεταξύ της

Το Σεπτέμβριο ο Καθηγητής Angelo PASSALEVA και ο Romano FANTAPPIE υποδέχθηκαν τον κ. SÖDERMAN στην Τοσκάνη.

Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τοσκάνης (υποθέσεις που αφορούν την οιονοπαραγωγή και την κτηνοτροφία).

Ο κ. FANTAPPIE είχε προσκαλέσει τους τοπικούς διαμεσολαβητές της Τοσκάνης, τριάντα συνολικά, σε συνάντηση με τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, η οποία προσέφερε την ευκαιρία να συζητηθούν τα προβλήματα που δημιουργεί η εντελώς ανομοιογενής οργάνωση του θεσμού του διαμεσολαβητή στην Ιταλία. Φάνηκε να είναι απολύτως απαραίτητη η ενοποίηση των σχετικών κανόνων και η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ διαμεσολαβητών.

Ο κ. SÖDERMAN επισκέφθηκε και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο στο Fiesole, όπου συνάντησε τον Καθηγητή MASTERSON, Πρόεδρο του Ινστιτούτου, τον Καθηγητή MENY, Διευθυντή του Ινστιτούτου, τον Καθηγητή DEHOUSSE και τον Καθηγητή ZILLER. Ο κ. SÖDERMAN μίλησε για το έργο του και την έννοια της κακής διοίκησης. Στη συνέχεια, ανταλλάγησαν απόψεις για τις σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και άλλων κοινοτικών θεσμικών οργάνων, καθώς και διαφόρων εθνικών δικαστηρίων ή διαμεσολαβητών. Τέλος, ο κ. SÖDERMAN υπογράμμισε τη σημασία της δημιουργίας δικτύου μεταξύ του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διαμεσολαβητών, ιδίως στην προοπτική της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

Στις 26 Σεπτεμβρίου, διοργανώθηκε διάσκεψη στη Βερόνα από τον τοπικό Διαμεσολαβητή, κ. Giovanni FRAIZZOLI. Ο κ. SÖDERMAN κλήθηκε να εκφωνήσει ομιλία για τη «Συνεργασία με εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς διαμεσολαβητές για την προστασία και την προώθηση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας». Ο κ. Anton CA-NELLAS, περιφερειακός Διαμεσολαβητής της Καταλωνίας, παρουσίασε τον περιφερειακό διαμεσολαβητή από ισπανική άποψη, αποκαλύπτοντας την προσωπική του εμπειρία. Ο κ. Paolo CAVALERI, Καθηγητής δημοσίου δικαίου στη Βερόνα, και ο Καθηγητής Lucio STRUMENDO, Περιφερειακός Διαμεσολαβητής του Veneto, κλήθηκαν να παρουσιάσουν τα ζητήματα που αντιμετωπίζονται στην Ιταλία σχετικά με το θεσμό του διαμεσολαβητή, ιδίως στην προοπτική της αναμενόμενης ψηφοφορίας στο Ιταλικό Κοινοβούλιο.

Τη συνεδρίαση ακολούθησε συζήτηση στην οποία έλαβαν μέρος περιφερειακοί και τοπικοί διαμεσολαβητές από διάφορα μέρη της Ιταλίας, καθώς και μερικοί πολίτες της Βερόνας.

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Από τις 8 έως τις 10 Μαΐου 1998, ο κ. Olivier VERHEECKE και ο κ. Ben HAGARD έλαβαν μέρος στο Συνέδριο της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκε στη Χάγη (*Let's build Europe of the XX1st Century Area of Solidarity and Freedom*) με την ευκαιρία της 50ης επετείου του πρώτου Συνεδρίου της Ευρώπης. Το συνέδριο διοργάνωσε το Διεθνές Ευρωπαϊκό Κίνημα με πρόεδρο τον κ. Mario SOARES, ο οποίος εκφώνησε τον εναρκτήριο λόγο. Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξε επισήμως στις 9 Μαΐου 1998 η Αυτής Μεγαλειότητα η Βασίλισσα των Κάτω Χωρών. Ακολούθησαν παρεμβάσεις του κ. José Maria GIL-ROBLES, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του κ. Peter MANDELSON, Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου (Ηνωμένο Βασίλειο), του κ. Jacques SAN-TER, Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του κ. Gil Carlos RODRIGUEZ IGLESIAS, Προέδρου του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της κ. Leni FISCHER, Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, ο κ. VERHEECKE και ο κ. HAGARD στελέχωσαν περίπτερο για τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στην *"Expo Europe"* και ενημέρωσαν τους συμμετέχοντες στο συνέδριο για το ρόλο και τις δραστηριότητες του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Από τους 3000 συμμετέχοντες στο συνέδριο, περισσότεροι από 700 επισκέφθηκαν το περίπτερο του Διαμεσολαβητή για να θέσουν ερωτήσεις και να πάρουν υλικό.

Ο κ. VERHEECKE έλαβε μέρος στο εργαστήριο «*Δημοκρατία, Ιθαγένεια και Ανθρώπινα Δικαιώματα*», του οποίου προήδρευσε ο κ. P.J.G. KAPTEYN, Δικαστής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Μεταξύ των ομιλητών στο εργαστήριο συγκαταλέγεται ο κ. Jean-Victor LOUIS, Καθηγητής του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκών Σπουδών (Βρυξέλλες) και Πρόεδρος της Επιτροπής Πρωτοβουλίας του Διεθνούς Ευρωπαϊκού Κινήματος, ο κ. Pier Virgilio DASTOLI, Γενικός Γραμματέας του Διεθνούς Ευρωπαϊκού Κινήματος και ο κ. Andreas GROSS, μέλος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι συζητήσεις βασίστηκαν στο εισαγωγικό κείμενο «*Δημοκρατία και Ιθαγένεια στην Ευρώπη*» το οποίο παρουσίασε ο κ. Jo LEINEN, Πρόεδρος της Ένωσης Ευρωπαίων Φεντεραλιστών (UEF). Ένα από τα κύρια θέματα της συζήτησης αφορούσε τη σύνταξη ευρωπαϊκού συντάγματος. Τα τρία άλλα εργαστήρια είχαν θέμα «*Η οικονομική και κοινωνική διάσταση της Ευρώπης*», «*Η πολυπολιτισμική διάσταση της Ευρώπης*» και «*Η Ευρώπη στον κόσμο*».

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Ο κ. Jacob SÖDERMAN πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Πορτογαλία από τις 13 έως τις 15 Απριλίου 1998. Η επίσκεψη οργανώθηκε από κοινού από τους κκ. José MENERES PIMENTEL, Πορτογάλο Εθνικό Διαμεσολαβητή, και τον κ. Nuno ANTAS DE CAMPOS, Προϊστάμενο του Γραφείου Πληροφοριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Λισαβώνα. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής επισκέφθη την υπηρεσία του Πορτογάλου Εθνικού Διαμεσολαβητή. Επισκέφθη επίσης το Γραφείο Πληροφοριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Λισαβώνα.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε και συναντήσεις με υψηλά ιστάμενους Πορτογάλους αξιωματούχους, μεταξύ των οποίων ο κ. SEIXAS DA COSTA, Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, ο κ. CARDOSO DA COSTA, Πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου, ο κ. SANTOS, Πρόεδρος του Πορτογαλικού Κοινοβουλίου και ο κ. MARTINS, Πρόεδρος της επιτροπής του Πορτογαλικού Κοινοβουλίου που είναι αρμόδια για συνταγματικά θέματα, δικαιώματα, ελευθερίες και εγγυήσεις προς τους πολίτες. Ο κ. SÖDERMAN είχε επίσης την ευκαιρία να συναντήσει τον κ. SOARES, πρώην Πρόεδρο της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και ήδη Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κινήματος.

Ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε επίσης με τον κ. FREITAS DO AMARAL, Καθηγητή διοικητικού δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Λισαβώνας και Πρόεδρο του πορτογαλικού τμήματος του Ευρωπαϊκού Κινήματος.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Στις 14 Μαρτίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη με θέμα «*Ευρώπη των πολιτών*» στο Tampere της Φινλανδίας. Στη συνάντηση έλαβαν μέρος περίπου 150 ένορκoi Πρωτοδικείων.

Ο κ. SÖDERMAN έλαβε μέρος σε σεμινάριο για τη δεοντολογία, το οποίο διοργάνωσε ο Αρχιεπίσκοπος του Turku στις 20 Μαΐου 1998 και μίλησε για τις «*Ευρωπαϊκές αξίες*».

Ο κ. SÖDERMAN, συνοδευόμενος από την κ. Benita BROMS, νομικό υπάλληλο, συμμετέσχε στη «*Nordic Conference on Community law*» στις 6-8 Νοεμβρίου στο Ελσίνκι. Ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε ομιλία για τους Ευρωπαίους πολίτες και τα κοινοτικά θεσμικά όργανα.

Ο κ. SÖDERMAN παρουσίασε επίσης το έργο του στο Kajaani, Seinäjoki, και Imatra στις 11, 12 και 15 Νοεμβρίου.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Με την ευκαιρία του Συνεδρίου FIDE 1998 (3-6 Ιουνίου 1998), ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής επισκέφθηκε το Σουηδικό Κοινοβούλιο και παρουσίασε το έργο του στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στις 2 Ιουνίου.

Στις 16 Οκτωβρίου, ο κ. SÖDERMAN επισκέφθηκε το Göteborg και έδωσε διάλεξη σε σεμινάριο με θέμα "*Demokrati och transparens i vår art Europa*". Το σεμινάριο είναι τμήμα του *Carrefour West Europe*, το οποίο χρηματοδοτεί η Επιτροπή. Η κ. Linda STENEBOG, Επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Επιτροπής στη Σουηδία, μίλησε για την πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν την ΕΕ, ενώ ο κ. Ivar VIRGIN και η κ. Anneli HULTHÉN, BEK, για το έργο τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Στις 23 Ιανουαρίου, ο κ. SÖDERMAN πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Σκωτία, όπου επισκέφθηκε τον Επίτροπο τοπικής αυτοδιοίκησης, κ. Frederick MARKS. Επισκέφθηκε επίσης την αντιπροσωπεία της Επιτροπής στο Εδιμβούργο και προσκλήθηκε να δώσει διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου από τον Καθηγητή John USHER.

Ο κ. SÖDERMAN, συνοδευόμενος από τον υπεύθυνο επικοινωνίας μέσω Internet, Ben HAGARD, επισκέφθηκε το Ηνωμένο Βασίλειο στις 28-29 Μαΐου. Ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στο Κέντρο Μελετών Διαμεσολαβητή του Πανεπιστημίου του Reading. Πριν τη συνάντηση, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον Καθηγητή Roy GREGORY, Διευθυντή του Κέντρου, ο οποίος προήδρευσε του σεμιναρίου. Μετά την ομιλία του κ. SÖDERMAN ακολούθησε ζωντανή συζήτηση. Μεταξύ των συμμετεχόντων ήταν ο Καθηγητής Roy GREGORY και ο Δρ Philip GIDDINGS από το Κέντρο Μελετών Διαμεσολαβητή, ο Καθηγητής Peter WOODWARD και Dr Alex WARLEIGH από το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Reading, ο επικεφαλής του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών, Καθηγητής Richard BELLAMY, ο Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου, Καθηγητής Tony DOWNS, και ο Καθηγητής Gavin DREWRY από το Royal Holloway College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Άρθρα για την επίσκεψη του κ. SÖDERMAN δημοσιεύθηκαν αργότερα στις εφημερίδες *Reading Evening Post* και *Reading Chronicle*, καθώς και στο Δελτίο του Πανεπιστημίου του Reading.

Μετά το σεμινάριο, ο Αντιπρόεδρος του Πανεπιστημίου του Reading, Καθηγητής Roger WILLIAMS, παρέθεσε δείπνο προς τιμήν του κ. SÖDERMAN.

Στις 29 Μαΐου, ο κ. SÖDERMAN εκφώνησε λόγο στην ενημερωτική σύσκεψη "*Focus Europe*" που οργάνωσε το Civil Service College του Λονδίνου, υπό την προεδρία του κ. Michael DUGGETT, τακτικού λέκτορα στο Κολλέγιο για θέματα Πολιτικής, Κυβέρνησης & Ευρώπης. Στο διάλογο που ακολούθησε την ομιλία του κ. SÖDERMAN, έλαβαν μέρος, μεταξύ άλλων, ο κ. Michael DUGGETT, ο κ. John TATE από την υπηρεσία του Κοινοβουλευτικού Επιτρόπου του HB, ο Διαμεσολαβητής συνταξιοδοτικών υποθέσεων του HB, κ. Julian PARRY, η κ. Margaret BATTY του Civil Service College, ο κ. Nick O'BRIEN από την υπηρεσία του Διαμεσολαβητή νομικών υπηρεσιών του HB και ο κ. Keith FINCH από το Υπουργείο Γεωργίας.

Στις 6 Νοεμβρίου, ο κ. Ian HARDEN παρουσίασε το έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε διάσκεψη που οργάνωσε το Κοινοτικό Συμβούλιο του Lancashire. Μεταξύ των ομιλητών, συγκαταλέγεται ο κ. Tony CUNNINGHAM, BEK, ο κ. Alan WATSON από την υπηρεσία του Κοινοβουλευτικού Επιτρόπου αρμόδιου για τη Διοίκηση και η κ. Alison HOOK από την αντιπροσωπεία της Επιτροπής. Της διάσκεψης προήδρευσε η κ. Patricia THOMAS, Επίτροπος τοπικής αυτοδιοίκησης στην Αγγλία.

6.3 ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στις 9 Φεβρουαρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του ως Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε περίπου 400 φοιτητές του Πανεπιστημίου *Robert Schuman* του Στρασβούργου. Η εκδήλωση αυτή διοργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της «Εβδομάδας της Ευρώπης» και πραγματοποιήθηκε στο Ημικύκλιο του Στρασβούργου.

Η κα Sandra PISZK, Διαμεσολαβητής της Κόστα Ρίκα, επισκέφθηκε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στις 12 Φεβρουαρίου.

Στις 12 Φεβρουαρίου, η κ. Sandra PISZK, Διαμεσολαβητής της Κόστα Ρίκα, επισκέφθηκε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στο Στρασβούργο.

Ο Περουβιανός Διαμεσολαβητής, κ. Jorge SANTISTEVAN DE NORIEGA, επισκέφθηκε τα γραφεία της υπηρεσίας του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στις Βρυξέλλες και συναντήθηκε με τον κ. Peter DYRBERG, ανώτερο νομικό υπάλληλο, στις 12 Φεβρουαρίου.

Στις 19 Φεβρουαρίου, ο κ. SÖDERMAN και ο κ. HARDEN συναντήθηκαν με τον κ. Gérard BELIARD, Προϊστάμενο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Δήμου του Στρασβούργου.

Ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του ως Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε περίπου 50 μέλη της επιτροπής ΕΕ του Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου στο Βέλγιο. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο, στις 11 Μαρτίου.

Ο Πρέσβης της Αυστραλίας στη Γαλλία, κ. John Michael SPENDER, επισκέφθηκε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στο Στρασβούργο, στις 11 Μαρτίου.

Ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με τον κ. Jan GREVSTAD, Σύμβουλο της Αποστολής της Νορβηγίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις 12 Μαρτίου, στο Στρασβούργο.

Στις 17 Μαρτίου, ο Ian HARDEN έδωσε διάλεξη στο Κέντρο Σπουδών Ευρωπαϊκής Πολιτικής στις Βρυξέλλες με θέμα «*Το έργο της υπηρεσίας του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή*».

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οργάνωσε ημέρα «Ανοικτών Θυρών» στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο στις 9 Μαΐου. Οι επισκέπτες στο Στρασβούργο υπολογίστηκαν σε 5.000, μεγάλος αριθμός από τους οποίους επισκέφθηκε το περίπτερο του Διαμεσολαβητή στο κτίριο IPE1.

Στις 18 Μαρτίου, ο κ. Peter DYRBERG μίλησε για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε 20 σπουδαστές από την Κάτω Σαξωνία.

Στις 23 Μαρτίου, ο κ. Fahri OZTURK, Πρόεδρος του *Conseil de Supervision d'Etat à la Présidence* της Τουρκίας και ο κ. Nuri TORTOP, μέλος του ίδιου οργάνου, επισκέφθηκαν τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Η επίσκεψη διοργανώθηκε από το γαλλικό Υπουργείο Εξωτερικών ως τμήμα επίσημης επίσκεψης στη Γαλλία.

Ο Δρ Gökhan ÇAPOGLU, Πρόεδρος του Κόμματος Αλλαγής της Τουρκίας και βουλευτής του τουρκικού Κοινοβουλίου, επισκέφθηκε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή την 1η Απριλίου.

Στις 6 Απριλίου 1998, ο κ. Olivier VERHEECKE δέχθηκε ομάδα σπουδαστών και καθηγητών του *Scuola Media Statale* του *Belluno* (Ιταλία) και παρουσίασε το έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Στις 7 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη σε 12 φοιτητές πολιτικών επιστημών από το Κέντρο του Πανεπιστημίου *Syracuse* (Νέα Υόρκη, ΗΠΑ) στο Στρασβούργο.

Στις 21 Απριλίου, ο κ. Peter DYRBERG έδωσε διάλεξη για το έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε 35 διδασκάλους από την Κάτω Σαξωνία. Δέχθηκε επίσης ομάδα 20 Δανών δημοσιογράφων και τους μίλησε για τα πρόσφατα επιτεύγματα του Διαμεσολαβητή.

Στις 23 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN παρουσίασε το έργο του ως Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής σε ομάδα 60 μελών της ένωσης "*Internationales Kolpingwerk*". Το ακροατήριο περιελάμβανε Γερμανούς, Ελβετούς, Αυστριακούς, Ούγγρους, Τσεχοσλοβάκους, Πολωνούς και Σλοβάκους. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ετήσιας επίσκεψης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο Στρασβούργο.

Στις 28 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη σε ομάδα 50 φοιτητών του Πανεπιστημίου του Bayreuth Γερμανίας.

Στις 7 Μαΐου, ο κ. Peter DYRBERG έδωσε διάλεξη με θέμα «*Ανοικτή Κυβέρνηση και Ανάγκη Διαφάνειας*» σε σεμινάριο με θέμα "*Parliaments on the net*", που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης στις Βρυξέλλες.

Στις 7 Μαΐου, ο κ. SÖDERMAN παρουσίασε το έργο του σε ομάδα 20 φοιτητών του Πανεπιστημίου Jyväskylä της Φινλανδίας που επισκέπτονταν τις Βρυξέλλες.

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ημέρας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διοργάνωσε ημέρα Ανοικτών Θυρών στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο στις 9 Μαΐου. Οι επισκέπτες υπολογίστηκαν σε 9.000 στις Βρυξέλλες και 5.000 στο Στρασβούργο, μεγάλος αριθμός από τους οποίους επισκέφθηκε τα περίπτερα του Διαμεσολαβητή στο νέο κτίριο Leopold στις Βρυξέλλες και στο IPE1 στο Στρασβούργο. Το προσωπικό του Διαμεσολαβητή που βρισκόταν στα περίπτερα έδωσε γενικές πληροφορίες, ενώ διανεμήθηκε και ενημερωτικό υλικό.

Στις 11 Μαΐου 1998, ο κ. SÖDERMAN εξέθεσε το έργο του Διαμεσολαβητή και το μέλλον της ιστοσελίδας του Διαμεσολαβητή σε 20 μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ενημέρωσης από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Εσθονία, την Αυστρία και την Ιταλία.

Στις 11 Μαΐου επίσης, ο κ. SÖDERMAN ανέλυσε το έργο του σε 20 μέλη της επιτροπής ΕΕ του Φινλανδικού Κοινοβουλίου.

Ο κ. SÖDERMAN προσκλήθηκε επίσης να δώσει διάλεξη σε 12 Φινλανδούς ανωτάτους υπαλλήλους που συμμετείχαν σε εκπαιδευτική σύνοδο στο Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών του Στρασβούργου στις 11 Μαΐου.

Η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Χιλής, κ. Gladys MARIN, η οποία επεσκέπτετο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συναντήθηκε με τον κ. SÖDERMAN στις 13 Μαΐου.

Ο Ian HARDEN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε μέλη της Φινλανδικής Ένωσης Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης στις 14 Μαΐου στο Στρασβούργο.

Ο Peter DYRBERG μίλησε σε μέλη της δανικής ένωσης *HK-Handel* από το Erhus, στις 19 Μαΐου στις Βρυξέλλες.

Στις 19 Μαΐου επίσης, η κ. Vicky KLOPPENBURG παρουσίασε το έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε ομάδα δημοσιογράφων από τη Φινλανδία που επεσκέπτοντο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες μετά από πρόσκληση της BEK Astrid THORS.

Στις 25 Μαΐου, ο κ. Jukka PASANEN, Αντιπρόεδρος Δικαιοσύνης της Φινλανδίας, και ο κ. Jukka ΟΚΚΟ, εισηγητής σύμβουλος του γραφείου του Προέδρου Δικαιοσύνης, επισκέφθηκαν το Διαμεσολαβητή.

Στις 28 και στις 29 Μαΐου, ο Peter DYRBERG έλαβε μέρος σε διάσκεψη που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας με θέμα "*An EU Human Rights Agenda for the Year 2000*".

Στις 23 Οκτωβρίου, ο κ. SÖNDERMAN συναντήθηκε με ομάδα φοιτητών του Πανεπιστημίου του Leiden.

Ο Ian HARDEN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή σε ομάδα φοιτητών της Νομικής Σχολής του Leiden με επικεφαλής τον Καθηγητή Δρ. H. G. SCHERMERS στις 11 Ιουνίου 1998.

Στις 15 Ιουνίου, ο κ. SÖDERMAN παρουσίασε το έργο του σε ομάδα 38 μελών του Εθνικού Κέντρου Πολιτισμού της Λισαβώνας οι οποίοι είχαν προσκληθεί να επισκεφθούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τον BEK VAZ DA SILVA.

Ο Ian HARDEN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή σε ομάδα ασκουμένων του *Centre des Etudes Supérieures de la fonction publique territoriale*, στις 17 Ιουνίου 1998.

Στις 18 Ιουνίου, ο Διαμεσολαβητής της Καταλωνίας, κ. Anton CAÑELLAS I BALCELLS, επισκέφθη τα γραφεία του Διαμεσολαβητή στις Βρυξέλλες συνοδευόμενος από τον κ. Jan GOORDEN, Διαμεσολαβητή της Φλαμανδικής Κοινότητας του Βελγίου και αντήλλαξαν απόψεις με τον Peter DYRBERG.

Μετά από αίτημα της ένωσης "*The Montgelas society for the promotion of franco-bavarian cooperation*", ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη στις 2 Ιουλίου σε ομάδα 20 ανώτατων αξιωματούχων από την Βαυαρία.

Στις 6 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN δέχθηκε ομάδα σπουδαστών του γερμανικού "*Gymnasium Geretsried*" που επισκέπτονταν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους μίλησε για το ρόλο του και για τις δραστηριότητές του.

Ο Καθηγητής Roy GREGORY του Κέντρου Σπουδών Διαμεσολαβητή του Πανεπιστημίου του Reading επισκέφθηκε τα γραφεία του Διαμεσολαβητή στις 6 Ιουλίου και αντάλλαξε απόψεις με τον κ. SÖDERMAN και τον κ. HARDEN.

Ο κ. Ian HARDEN έδωσε διάλεξη για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε ομάδα δημοσιογράφων από το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές που επισκέπτονταν το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσιογραφίας στις 15 Σεπτεμβρίου 1998.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 1998, ο κ. Peter DYRBERG εκφώνησε ομιλία σε ομάδα Φινλανδών φοιτητών Πανεπιστημίου για το έργο του Διαμεσολαβητή και την πρόσβαση των πολιτών στην ενημέρωση.

Στις 23 Οκτωβρίου, ο κ. SÖDERMAN συναντήθηκε με ομάδα της Ένωσης Φοιτητών του *Leiden* και τους ανέλυσε το ρόλο και τα καθήκοντα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Ο κ. Ian HARDEN παρουσίασε το δικαίωμα καταγγελίας προς τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή σε σεμινάριο που διοργάνωσε το *Institut des Hautes Études Européennes* στις 17-18 Νοεμβρίου στο Στρασβούργο.

Στις 20 Νοεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN δέχθηκε στο Στρασβούργο ομάδα Δανών σπουδαστών από το *Handelssolen i Ballerup*.

Στις 23 Νοεμβρίου, η κ. Benita BROMS ανέλυσε το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σε ομάδα Φινλανδών δικαστών και δικηγόρων που επισκέπτονταν το Στρασβούργο.

Ο κ. SÖDERMAN έδωσε διάλεξη με θέμα "*Le Médiateur dans le système communautaire, rôle de la Commission des Affaires juridiques*" στην *Union des Avocats Européens* στις 27 Νοεμβρίου στο Στρασβούργο.

Διαλέξεις για το ρόλο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή έδωσε ο κ. Olivier VERHEECKE στις 2 Δεκεμβρίου στο Wageningen Κάτω Χωρών και ο κ. Xavier DENOËL στις 10 Δεκεμβρίου στο Midi Pyrénées Γαλλίας σε διασκέψεις που διοργάνωσε το δίκτυο κέντρων ενημέρωσης της υπαίθρου "*Carrefour*".

6.4 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Στις 6 Ιανουαρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στην Anna PALJAKKA, δημοσιογράφο της φινλανδικής εφημερίδας *Helsingin Sanomat*.

Η κ. Frances HORSBURGH της εφημερίδας *Herald* της Γλασκώβης πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN στις 23 Ιανουαρίου με την ευκαιρία της επίσκεψής του στο Εδιμβούργο της Σκωτίας.

Στις 27 Ιανουαρίου, ο Ian HARDEN έδωσε συνέντευξη στον κ. Claude KEIFLIN για την εφημερίδα *La Croix* σχετικά με το έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Η κ. Eva SPIRA πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για τη σουηδική εφημερίδα *Statstjänstemannen*.

Ο Διαμεσολαβητής έδωσε συνέντευξη σε δημοσιογράφους της σουηδικής εφημερίδας *Dagens Industri* και της φινλανδικής *Kauppaalehti* στις 17 Φεβρουαρίου στο Στρασβούργο.

Στις 18 Φεβρουαρίου, ο κ. SÖDERMAN ενημέρωσε αντιπροσωπεία 15 Δανών δημοσιογράφων που συμμετείχαν σε σεμινάριο στο Στρασβούργο.

Η κ. Zornitza VENKOVA, Βουλγάρα δημοσιογράφος που εργάζεται για τη Βουλγαρική Εθνική Τηλεόραση, πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για τριμηνιαία έκδοση με τίτλο *Europ Magazine*, στις 19 Φεβρουαρίου.

Στις 10 Μαρτίου, η κ. Päivi PALM πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για την εφημερίδα *Turun Sanomat*.

Η κ. Terttu LEVONEN πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN στις 11 Μαρτίου για την εφημερίδα *Aamulehti*.

Η επίσκεψη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στην Πορτογαλία (13-15 Απριλίου) καλύφθηκε ευρέως από τον τύπο, και ιδίως από το τηλεοπτικό δίκτυο *SIC* και την πορτογαλική εφημερίδα *Diário de Notícias*.

Στις 21 Απριλίου, οργανώθηκε στις Βρυξέλλες συνέντευξη τύπου μετά την παρουσίαση της Ετήσιας Εκθεσης 1997 στην Επιτροπή Αναφορών, στην οποία έλαβε μέρος ο κ. Edward NEWMAN, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Αναφορών.

Στις 27 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε τηλεφωνική συνέντευξη στον κ. SEZNEC για τη γαλλική έκδοση *7 jours Europe*.

Στις 29 Απριλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στην κ. Berna G. HARBOUR, δημοσιογράφο της εθνικής εφημερίδας *El País* κατά την επίσκεψή του στο γραφείο ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Μαδρίτη.

Ο Δανός δημοσιογράφος PEDRO πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για τη δανική εφημερίδα *Ekstra Bladet* στις 12 Μαΐου στο Στρασβούργο.

Στις 27 Μαΐου, ο κ. Gilles BESSEC πήρε συνέντευξη από τον κ. Ian HARDEN για το πρόγραμμα του σταθμού *Radio France Internationale*, "Accents d'Europe".

Στις 29 Μαΐου, η δημοσιογράφος κ. Jill MORRELL, η οποία ήταν παρούσα κατά την ακρόαση "*Focus Europe*" του *Civil Service College* στο Λονδίνο, πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για το δίκτυο *British Satellite News*. Στη συνέχεια, η συνέντευξη αυτή, μαζί με κινηματογραφικά στιγμιότυπα από την ενημέρωση, κυκλοφόρησε σε ολόκληρο τον κόσμο για λογαριασμό του Υπουργείου Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας του ΗΒ.

Στις 2 Ιουνίου 1998, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στην εφημερίδα *Dagens Nyheter* και στο ειδησεογραφικό πρακτορείο TT, στη Στοκχόλμη.

Στις 17 Ιουνίου ο Γερμανός δημοσιογράφος κ. Michael KALZ πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN.

Ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη για το ρόλο και για τις δραστηριότητές του στην κ. Diane KLEIN για το δίκτυο *Radio Television Luxembourg*, στις 2 Ιουλίου.

Στις 3 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε τηλεφωνική συνέντευξη στον κ. Jouni TANNINEN για το φινλανδικό δίκτυο *YLE Radio*.

Στις 9 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN παρευρέθηκε σε γεύμα που δόθηκε για τα μέσα ενημέρωσης στο Γραφείο Ενημέρωσης του ΕΚ στο Λονδίνο.

Στις 15 Ιουλίου, διοργανώθηκε στο Στρασβούργο συνέντευξη τύπου μετά την παρουσίαση της Ετήσιας Έκθεσης του Διαμεσολαβητή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Την ίδια ημέρα, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στον κ. Björn MÄNSSON της φινλανδοσουηδικής εφημερίδας *Hufvudstadsbladet*.

Στις 17 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στον κ. Roland KRIMM για την εφημερίδα *Le Temps* και το δίκτυο *Radio Suisse Romande*.

Ο κ. Jesper Vind JENSEN, της δανικής εφημερίδας *Søndagsavisen*, πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN στις 22 Ιουλίου. Την ίδια ημέρα, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στην κ. Tiziana Di Simone της *RAI/Radio/Roma*.

Στις 27 Ιουλίου, η κ. Christine HOLZBAUER-MADISON πήρε συνέντευξη από το Διαμεσολαβητή για το γαλλικό ετήσιο περιοδικό *L'Année européenne*.

Στις 29 Ιουλίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στον κ. Alfredo SOTILLO του *ABC/España*.

Ο Lars STRÖMAN, δημοσιογράφος της δανικής εφημερίδας *Europe-Posten* πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN στις 27 Αυγούστου.

Ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στον κ. Markku MÖTTÖNEN, δημοσιογράφο του φινλανδικού ραδιοφωνικού σταθμού *YLE*, στις 19 Οκτωβρίου.

Στις 20 Οκτωβρίου, ο κ. Bernard STASI, *Médiateur de la République*, και ο κ. SÖDERMAN έδωσαν κοινή συνέντευξη τύπου με την ευκαιρία της επίσκεψης του Γάλλου Διαμεσολαβητή στο Στρασβούργο.

Στις 20 Οκτωβρίου, ο κ. Olivier VERHEECKE έδωσε συνέντευξη στο βελγικό ραδιοφωνικό σταθμό *RTBF* για το πρόγραμμα "*RADIO 21*".

Στις 21 Οκτωβρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στην ελληνική τηλεόραση για το πρόγραμμα «*Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και πολίτης*». Την ίδια ημέρα, έδωσε συνέντευξη στην κ. MULLER για το γερμανικό ραδιοφωνικό σταθμό *iAD*.

Ο κ. Mauro BELLABARBA του ιταλικού ραδιοφωνικού σταθμού *RAI Radio* πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για καθημερινό πρόγραμμα σχετικά με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, στις 22 Οκτωβρίου.

Στις 22 Οκτωβρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στη φινλανδοσουηδική εφημερίδα *Hufvudstadsbladet*.

Ο τηλεοπτικός σταθμός *Télévision Suisse Romande* αφιέρωσε πρόγραμμα στο έργο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή με συνέντευξη του κ. SÖDERMAN στις 5 Νοεμβρίου στο Στρασβούργο.

Στις 10 Νοεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στο φινλανδικό τηλεοπτικό σταθμό *YLE* για την «*Ευρώπη των Πολιτών*».

Στις 18 Νοεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στο γαλλικό περιοδικό *Investir Magazine*.

Ο κ. Jacob LARSEN πήρε συνέντευξη από τον κ. SÖDERMAN για το μηνιαίο περιοδικό της Επιτροπής *EUROPA*, στις 19 Νοεμβρίου.

Στις 20 Νοεμβρίου, ο κ. SÖDERMAN έδωσε συνέντευξη στον κ. Brandon MITCHENER για την εφημερίδα *Wall Street Journal*.

A ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1.1.1998 – 31.12.1998

1 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 1998

1.1 ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟ 1998 1617

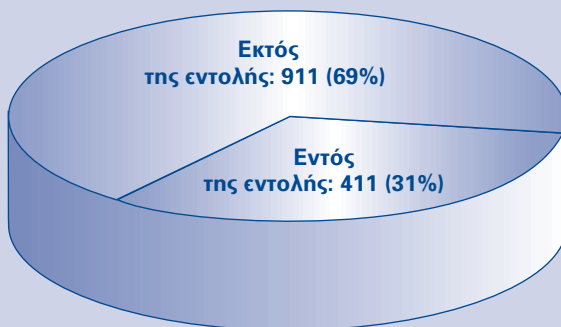
- μη περατωθείσες καταγγελίες και έρευνες στα τέλη 1997 ⁽¹⁾	244
καταγγελίες που ελήφθησαν το 1998	1372
- έρευνες ίδιας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή	1

1.2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ Η ΜΗ 93%

1.3 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

1.3.1 Ως προς την εντολή του Διαμεσολαβητή

Καταγγελίες ως προς την εντολή του Διαμεσολαβητή

1.3.2 Λόγοι για τους οποίους δεν εμπίπτουν στην εντολή

- μη νομιμοποιούμενος καταγγέλλων	18
- όχι κατά κοινοτικού θεσμικού οργάνου ή οργανισμού	844
- δεν αφορά περίπτωση κακής διοίκησης	46
- κατά του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου κατά την άσκηση του δικαιοδοτικού τους ρόλου	3

¹ Εξ ων 3 ίδια πρωτοβουλία του διαμεσολαβητή και 199 παραδεκτές καταγγελίες

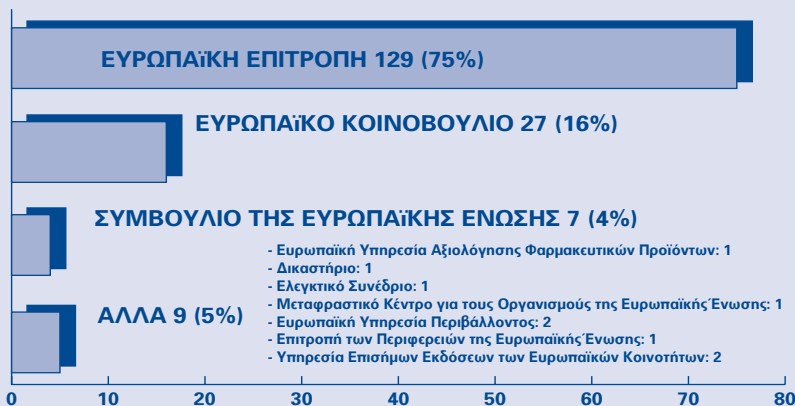
1.3.3 Ανάλυση των καταγγελιών που εμπίπτουν στην εντολή

Παραδεκτές καταγγελίες	212
– κινηθείσες έρευνες	170
– ανυπαρξία λόγων έρευνας	42
– έχει εξεταστεί ή εξετάζεται από την Επιτροπή Αναφορών	9
– άλλες	33
Απαράδεκτες καταγγελίες	199
Απαράδεκτες επειδή	
– δεν προσδιορίζεται ο συντάκτης/το αντικείμενο	67
– έχει εκπνεύσει η προθεσμία	6
– δεν έγιναν προηγούμενα διοικητικά διαβήματα	97
– εξετάζεται ή έχει επιλυθεί από το Δικαστήριο	17
– σε υποθέσεις προσωπικού, δεν έχουν εξαντληθεί οι εσωτερικές δυνατότητες προσφυγής	12

2 ΚΙΝΗΘΕΙΣΣΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΟ 1998 171

(170 παραδεκτές καταγγελίες και 1 εξέταση ιδία πρωτοβουλία από τον διαμεσολαβητή)

2.1 ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ⁽¹⁾

¹ Ορισμένες περιπτώσεις αφορούν 2 ή περισσότερα θεσμικά όργανα ή οργανισμούς. Η έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας του Διαμεσολαβητή για την υιοθέτηση ενός Κώδικα συμπεριφοράς χρηστής διοίκησης απευθύνεται στα κάτωθι θεσμικά όργανα και οργανισμούς: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ελεγκτικό Συνέδριο, Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης, Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Αξιολόγησης Φαρμακευτικών Προϊόντων, Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά, Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Κατάρτισης, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, Κέντρο Μετάφρασης των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στο Χώρο Εργασίας, Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών, Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2.2 ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΚΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ⁽¹⁾

69 (30%)	Έλλειψη ή άρνηση παροχής πληροφοριών, διαφάνεια
38 (16%)	Αμέλεια
29 (13%)	Αδικία, κατάχρηση εξουσίας
25 (11%)	Διαδικασίες, δικαιώματα άμυνας
21 (9%)	Διακρίσεις
17 (7%)	Καθυστερήση που μπορούσε να αποφευχθεί
11 (5%)	Παράλειψη εκπλήρωσης υποχρεώσεων (άρθρο 169)
7 (3%)	Νομικό σφάλμα
14 (6%)	Άλλες περιπτώσεις κακοδιοικήσεως

1 Σε ορισμένες περιπτώσεις, καταγγέλλονται 2 είδη κακής διοίκησης.

3 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ Ή ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ¹³³⁷

3.1 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΝΤΟΛΗΣ 911

– διαβιάστηκαν	
– ως αναφορές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	10
– σε εθνικούς διαμεσολαβητές	7
– σε 600 καταγγέλλοντες συστήθηκε να απευθυνθούν σε άλλη υπηρεσία:	
– εθνικό/περιφερειακό διαμεσολαβητή	
ή αναφορά σε εθνικό Κοινοβούλιο	259
– αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	80
– Ευρωπαϊκή Επιτροπή	154
– Δικαστήριο	1
– Άλλα	106

3.2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΤΟΛΗΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ 199

3.3 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΤΟΛΗΣ, ΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ, ΑΛΛ' ΑΝΕΥ ΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ 42

3.4 ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΤΩΘΗΚΑΝ ΜΕ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ⁽¹⁾ 185

(Μία εξέταση μπορεί να περατωθεί για 1 ή περισσότερους των εξής λόγων)

– μη διαπίστωση περίπτωσης κακής διοίκησης ⁽²⁾	96
– κριτική παρατήρηση προς το όργανο	29
– διευθετήθηκε από το όργανο ⁽³⁾	51
– φιλικός διακανονισμός	4
– διαπίστωση κακής διοικήσεως με σχέδιο συστάσεως	1
– άλλες ⁽⁴⁾	9

4 ΠΡΟΕΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 1998

4.1 ΠΗΓΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

– εστάλησαν απευθείας στο Διαμεσολαβητή από:	1360
– πολίτες	1237
– εταιρείες	60
– ενώσεις	63
– διαβιάστηκαν από βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	9
– αναφορές που διαβιάστηκαν στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή	3

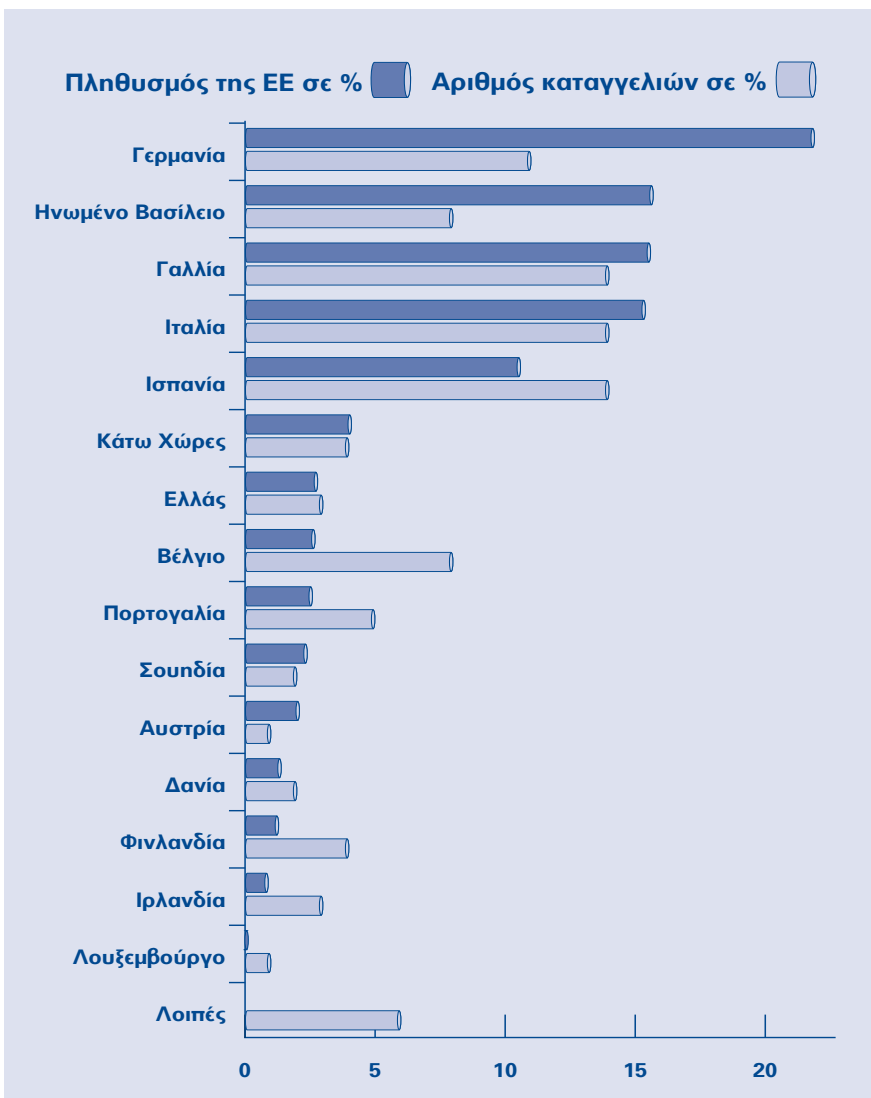
1 Εξ ων 2 εξετάσεις ίδια πρωτοβουλία από τον διαμεσολαβητή.

2 Εξ ων 1 εξέταση ίδια πρωτοβουλία από τον διαμεσολαβητή.

3 Εξ ων 1 εξέταση ίδια πρωτοβουλία από τον διαμεσολαβητή

4 Σε 4 περιπτώσεις, ο Διαμεσολαβητής περάτωσε την έρευνα διότι το θέμα της καταγγελίας ενέπιπτε και στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο ασχολείτο με αυτό, σε 2 περιπτώσεις διότι το θέμα εξετάζετο από την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και σε 2 περιπτώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 2 § 7 του Καταστατικού του Διαμεσολαβητή, διότι εκκρεμούσε δικαστική διαδικασία. Σε 1 περίπτωση ο διαμεσολαβητής περάτωσε την εξέταση του διότι το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο θεώρησαν ότι ενεργούσαν στο πλαίσιο του δικαιοδοτικού τους ρόλου.

4.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Β Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Το άρθρο 12 του Δημοσιονομικού Κανονισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προβλέπει ότι ο Διαμεσολαβητής υποβάλλει πριν από την 1η Μαΐου κάθε έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκτίμηση των δαπανών και εσόδων του για το προσεχές έτος.

Το Καταστατικό του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή ορίζει ότι ο προϋπολογισμός του Διαμεσολαβητή επισυνάπτεται στο τμήμα 1 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο οποίος δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα*.

Οι μισθοί, τα επιδόματα και οι λοιπές επιβαρύνσεις που αφορούν την απασχόληση περιλαμβάνονται στον Τίτλο 1 του Προϋπολογισμού. Ο Τίτλος αυτός περιλαμβάνει και τις δαπάνες αποστολών. Ο Τίτλος 2 του προϋπολογισμού καλύπτει τα κτίρια, τον εξοπλισμό και διάφορες λειτουργικές δαπάνες. Ο Τίτλος 3 περιλαμβάνει ένα μόνο κεφάλαιο ποσού 2.000 ECU, από το οποίο πληρώνονται συνδρομές σε διεθνείς οργανώσεις Διαμεσολαβητών.

Προς αποφυγή περιττής αλληλεπικάλυψης διοικητικών και τεχνικών εργασιών, πολλές από τις υπηρεσίες που χρειάζεται ο Διαμεσολαβητής προσφέρονται από ή μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δυνάμει Συμφωνίας πλαισίου για τη Συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 1995. Η Συμφωνία πλαίσιο συμπληρώθηκε από συμφωνίες για τη διοικητική συνεργασία και τη δημοσιονομική και χρηματοδοτική συνεργασία που υπεγράφησαν στις 12 Οκτωβρίου 1995.

Όποτε οι υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Διαμεσολαβητή απαίτησαν πρόσθετες άμεσες δαπάνες του Κοινοβουλίου, έγινε συνήθως χρέωση κατά το 1998 και η πληρωμή πραγματοποιήθηκε μέσω του λογαριασμού-συνδέσμου. Το ενοίκιο γραφείων και οι υπηρεσίες μετάφρασης αποτελούν τα μεγαλύτερα ποσά εξόδων που διευθετούνται με τον τρόπο αυτό.

Από τις αρχές του 1998, η δύναμη προσωπικού του Διαμεσολαβητή είναι 17μελής, ήτοι ένα άτομο περισσότερο απ' ό τι στα τέλη του 1996. Όλες οι θέσεις είναι έκτακτες.

Το σύνολο των πιστώσεων που διατέθηκαν στον προϋπολογισμό του Διαμεσολαβητή για το 1998 ανήρχετο σε 2.636.002 ECU. Ο Τίτλος 1 (μισθοί, επιδόματα και λοιπές δαπάνες που σχετίζονται με την απασχόληση) ανήρχετο σε 1.893.002 ECU. Ο Τίτλος 2 (κτίρια, εξοπλισμός και διάφορες λειτουργικές δαπάνες) ανήρχετο σε 741.000 ECU. Κατά τη διάρκεια του έτους, μεταφέρθηκαν επιπλέον πιστώσεις ύψους 201.000 ECU από το αποθεματικό απροβλέπτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι, το τελικό ύψος των πιστώσεων που διατέθηκαν το 1998 ήταν 2.837.002 ECU.

Ο κάτωθι πίνακας εκθέτει τις πραγματικές δαπάνες το 1998 σε διαθέσιμες πιστώσεις που αναλήφθηκαν.

Τίτλος 1	2 081 548 ECU
Τίτλος 2	657 224 ECU
Τίτλος 3	888 ECU
Σύνολο	2 739 660 ECU

Τα έσοδα συνίστανται σε κρατήσεις από την αμοιβή του Διαμεσολαβητή και των υπαλλήλων του. Το 1998 τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 264.421 ECU.

Ο Προϋπολογισμός 1999

Ο προϋπολογισμός 1999, που ετοιμάστηκε το 1998, προβλέπει δύναμη προσωπικού 23 ατόμων, ήτοι έξι περισσότερα απ' ό,τι το 1998. Οι πιστώσεις για τρεις από τις θέσεις έχουν εγγραφεί στο αποθεματικό.

Οι συνολικές πιστώσεις για το 1999 ανέρχονται σε 3.474.797 ECU. Ο Τίτλος 1 (μισθοί, επιδόματα και λοιπές δαπάνες που αφορούν την απασχόληση) ανέρχεται σε 2.665.797 ECU. Ο Τίτλος 2 (κτίρια, εξοπλισμός και διάφορες λειτουργικές δαπάνες) ανέρχεται σε 807.000 ECU. Ο τίτλος 3 ανέρχεται σε 2.000 ECU.

Ο προϋπολογισμός 1999 προβλέπει συνολικά έσοδα (κρατήσεις από την αμοιβή του Διαμεσολαβητή και του προσωπικού του) ύψους 354.140 Ecu.

Μετά από συμφωνία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, οι εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό 1999 έγιναν με βάση την υπόθεση ότι οι ισχύουσες Συμφωνίες Συνεργασίας θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια του 1999. Ο προϋπολογισμός 1999 περιλαμβάνει επίσης «διαχειριστική αμοιβή» 156.000 ECU για την κάλυψη του κόστους παροχής υπηρεσιών εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι οποίες αφορούν αποκλειστικά χρόνο απασχόλησης προσωπικού, όπως διαχείριση συμβάσεων, μισθών και επιδομάτων, καθώς και μια σειρά μηχανογραφικών υπηρεσιών. Η πρόβλεψη της διαχειριστικής αμοιβής αποτελεί άλλη μια βελτίωση του προϋπολογισμού προς την κατεύθυνση της διαφάνειας, αλλά δεν αντιπροσωπεύει επιπλέον δαπάνη για το 1999 σε σύγκριση με το 1998.

Ο προϋπολογισμός 1999, όπως και οι προϋπολογισμοί των προηγούμενων ετών, έχει τη μορφή Παραρτήματος του προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός δεν περιέχει ξεχωριστό αποθεματικό απροβλέπτων, δεδομένου ότι, αν χρειαστεί, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να ζητήσει μεταφορά από το αποθεματικό απροβλέπτων του Κοινοβουλίου, όπως το 1996 και το 1998.

Γ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ****Jacob SÖDERMAN****ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ****Ian HARDEN**

Προϊστάμενος Γραμματείας
Τηλ. 00 33 3 88 17 2384

Peter DYRBERG

Κύριος Νομικός Σύμβουλος
Γραφείο Βρυξελλών – EAS/104
Τηλ. 00 32 2 284 2003

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Κύριος Νομικός Σύμβουλος
Τηλ. 00 33 3 88 17 2401

Olivier VERHEECKE

Νομικός Υπάλληλος
Τηλ. 00 33 3 88 17 5346

Vicky KLOPPENBURG

Νομικός Υπάλληλος
Γραφείο Βρυξελλών – EAS/124
(από 1.4.1998)
Τηλ. 00 32 2 284 2542

Benita BROMS

Νομικός Υπάλληλος
Τηλ. 00 33 3 88 17 2423

Xavier DENOËL

Ασκούμενος (έως 31.1.1998)
Βοηθός Νομικός Υπάλληλος
(από 1.2.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2422

Ida PALUMBO

Ασκουμένη (έως 31.1.1998)
Βοηθός Νομικός Υπάλληλος
(από 1.2.1998)
Εκτακτη Υπάλληλος
(από 23.5.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2385

Alessandro DEL BON

Ασκούμενος (από 1.3.1998)
Βοηθός Νομικός Υπάλληλος (από
1.10.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2382

Ilta HELKAMA

Υπεύθυνη Τύπου
Τηλ. 00 33 3 88 17 2398

Ben HAGARD

Υπεύθυνος Επικοινωνίας
μέσω Internet (από 16.2.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2424

Παναγιώτης ΘΑΝΟΥ

Οικονομικός Υπάλληλος
(έως 15.4.1998)

Αλέξανδρος ΚΑΜΑΝΗΣ

Οικονομικός Υπάλληλος
(από 1.9.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2403

Daniela TIRELLI

Βοηθός (έως 31.3.1998)

Nathalie CHRISTMANN

Διοικητική Υπάλληλος
Τηλ. 00 33 3 88 17 2394

Ursula GARDERET

Γραμματέας
Γραφείο Βρυξελλών – EAS/103
Τηλ. 00 32 2 284 2300

Anna RUSCITTI

Γραμματέας
Γραφείο Βρυξελλών – EAS/102
Τηλ. 00 32 2 284 6393

Murielle RICHARDSON

Γραμματέας του Ευρ. Διαμ.
(σε άδεια το διάστημα
14.7.1998-4.1.1999)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2388

Isabelle FOUCAUD

Γραμματέας
Τηλ. 00 33 3 88 17 2391

Stephanie KUNZE

Γραμματέας
Ασκεί καθήκοντα γραμματέα
του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή
(από 14.7.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 23 88

Isabelle LECESTRE

Βοηθός Γραμματέας
(από 1.3.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2413

Marie-Andrée SCHWOOB

Βοηθός Γραμματέας
(από 1.10.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2383

Patrick SCHMITT

Κλητήρας
(σε άδεια από 1.8.1998)

Charles MEBS

Κλητήρας (από 1.9.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 7093

Hanna-Mari ANTILAINEN

Ασκουμένη (έως 31.1.1998)

Henrik LEFFLER

Ασκούμενος
(1.2.-31.7.1998)

Maria ENGLESSON

Ασκουμένη (από 1.9.1998)
Τηλ. 00 33 3 88 17 2402

Peter BONNOR

Ασκούμενος (από 15.9.1998)
Γραφείο Βρυξελλών – EAS/105
Τηλ. 00 32 2 284 3897

**ΠΩΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΟ
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ**

**Ταχυδρομικώς:
The European Ombudsman
1, av. du Président Robert Schuman
B.P. 403
F – 67001 Strasbourg Cedex**

**Τηλεφωνικώς:
00 33 3 88 17 2313
00 33 3 88 17 2383**

**Μέσω fax
00 33 3 88 17 90 62**

**Μέσω e-mail
euro-ombudsman@europarl.eu.int**

**Μέσω Internet
<http://www.europarl.eu.int>**

